

Zf...

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ : ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ : ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:

" ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΗΣ 1997 "

Θεμελιώδης γεγονότα για την πολιτιστική ,
οικονομική και τουριστική ανάπτυξη της
πολης .

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

Από τον σπουδαστή:
ΙΝΤΖΙΔΗ ΧΡΗΣΤΟ

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΣΧΟΛΗ : ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ : ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ:
" ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΗΣ 1997 "

Θεμελιώδης γεγονότα για την πολιτιστική ,
οικονομική και τουριστική ανάπτυξη της
πολης .

Από τον σπουδαστή:
ΙΝΤΖΙΔΗ ΧΡΗΣΤΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	2426
----------------------	------

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θεωρώ επιβεβλημένο να δώσω τις ευχαριστίες μου στον κύριο **Σακελάριο Χρήστο** για την επιλογή του θέματος και για την στενή συνεργασία που είχαμε κατά την διάρκεια της προόδου της εργασίας αυτής . Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά το **Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα της Πάτρας** και ιδιαίτερα την **Σχολή Τουρισμού** καθώς και όλους τους καθηγητές της σχολής για τις γνώσεις που μου βοήθησαν να αποκτήσω κατά την διάρκεια της φοίτησης μου στη σχολή και οι οποίες με βοήθησαν στο μέγιστο στην πραγματοποίηση αυτής της εργασίας .

Τέλος θα ήθελα να δώσω τις θερμές μου ευχαριστίες στον **Ε.Ο.Τ. Μακεδονίας** και ιδιαίτερα στο **Στατιστικό Τμήμα** που δίχως την βοήθεια και συμπαράσταση του δεν θα ήταν εφικτή η πραγματοποίηση αυτής της εργασίας .

Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΑΥΤΗ ΑΦΙΕΡΩΝΕΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΜΠΝΕΥΣΤΡΙΑ ΤΟΥ
ΘΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ

ΜΕΛΙΝΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	8
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	
Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ	
1 . Ιστορικό του θεσμού	10
1 . 1 Διαδικασίες επιλογής των πόλεων	10
1 . 2 Πολιτιστικές πρωτεύουσες	11
1 . 3 Ευρωπαϊκός πολιτιστικός μήνας	11
2 . Πόλεις και προσεγγίσεις	12
2 . 1 Κατηγορίες πόλεων	12
2 . 2 Συνύπαρξη με άλλες εκδηλώσεις	13
2 . 3 Προσεγγίσεις	13
3 . Διοργάνωση	22
3 . 1 Τα δύο μοντέλα	22
3 . 2 Λειτουργικοί πόροι	23
3 . 3 Χορηγίες – επιχειρήσεις χορηγοί	23
3 . 4 Οι προσδοκίες των χορηγών	24
3 . 5 Σύμπραξη δημοσίων και ιδιωτικών φορέων	25
3 . 6 Η επιτυχία των χορηγών	25
4 . Πρόγραμμα	26
4 . 1 Έκταση και κλίμακα των προγραμμάτων	26
4 . 2 Καλλιτεχνικό περιεχόμενο	27
4 . 3 Ευκαιρίες για τους καλλιτέχνες	27
4 . 4 Ευρωπαϊκοί δεσμοί	28
5 . Αντίκτυπος	29
5 . 1 Προβολή	29
5 . 2 Ανταπόκριση των μέσων ενημέρωσης	29
5 . 3 Αριθμός θεατών	30
5 . 4 Κοινωνικός αντίκτυπος	31
5 . 5 Οικονομικές συνέπειες	31

5 . 6 "Ο κλάδος των επαγγελματιών του πολιτισμού"	32
5 . 7 Πολιτιστικός τουρισμός	33
5 . 8 Η ανταπόκριση της αγοράς	34
5 . 9 Ο ρόλος της πολιτιστικής πρωτεύουσας	35
5 . 10 Ο απόηχος της διοργάνωσης	37
5 . 11 Ευρύτερη οικονομική αξιολόγηση	37
5 . 12 Τα αποτελέσματα στον πολιτιστικό τομέα	38

6 . Συμπέρασμα	38
6 . 1 Ο "ορισμός"	38
6 . 2 Αντίκτυπος	39
6 . 3 Ποσότητα και απόδοση χρημάτων	40
6 . 4 Δυσκολίες	40
6 . 5 Σκέψεις	41
6 . 6 Κοινός ευρωπαϊκός πολιτισμός;	42

7 . Πίνακες	43
-------------	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ 1996

Πρόλογος	45
----------	----

1 . Κοπεγχάγη 1996 : Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης	
1 . 1 Γενικές πληροφορίες και ιστορία της πόλης	46
1 . 2 Το πνεύμα της Κοπεγχάγης	47
1 . 3 Προετοιμασία	48
1 . 4 "Η ανθρώπινη πόλη"	48
1 . 5 Τα επιμέρους προγράμματα	49
1 . 6 Καλοκαίρι	50
1 . 7 Το φθινόπωρο	51
1 . 8 Τοπικά , εθνικά και διεθνή προγράμματα	51
1 . 9 Οργάνωση	52
1 . 10 Η Κοπεγχάγη με αριθμούς	53

2 . Κοπεγχάγη : η τουριστική πλευρά της πόλης	56
2 . 1 Το κέντρο της Κοπεγχάγης	57

2 . 2	Το Tivoli την νύχτα	62
2 . 3	Nyhavn – το παλιό λιμάνι	62
2 . 4	Το κάστρο του Amalienborg και η βασιλική φρουρά	62
2 . 5	Βόρεια του Frederiksstad	65
2 . 6	Holmen – μια καινούργια περιοχή	66
2 . 7	Soren Kierkegaard και Assistens Kirkegard	68
2 . 8	Το κάστρο Kronborg και ο Holger Danske	68
2 . 9	Η μεγάλη κρεμαστή γέφυρα	73
2 . 10	Οι κυριότερες εκδηλώσεις της Κοπεγχάγης	74
2 . 11	Τα ξενοδοχεία της Κοπεγχάγης	76

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ 1997

1 .	Πολιτιστικός οδηγός της Θεσσαλονίκης	80
1 . 1	Η Θεσσαλονίκη διαμέσου των αιώνων	80
1 . 2	Τουριστικά αξιοθέατα της πόλης	95
1 . 3	Τα μουσεία της πόλης	105
1 . 4	Τα ξενοδοχεία της πόλης και των περιχώρων	117
2 .	Τα έργα υποδομής	120
2 . 1	Τα 200 έργα πολιτισμού για τη Θεσσαλονίκη	120
2 . 1 . 1	Το πρόγραμμα των τεχνικών έργων	121
2 . 1 . 2	Προυπολογισμός , οργάνωση και διαχείριση του τεχνικού έργου	124
2 . 1 . 3	Τα έργα	126
2 . 2	Η πορεία των έργων	196
3 .	Το καλλιτεχνικό πρόγραμμα	205
3 . 1	Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων	205
3 . 2	Τα σημαντικότερα πολιτιστικά γεγονότα-εκδηλώσεις	237
3 . 2 . 1	Έκθεση γλυπτών του Max Ernst	237
3 . 2 . 2	Έκθεση έργων γλυπτικής του Μ . Sarkis	238
3 . 2 . 3	"Σημαίες της Ευρώπης" – Παύλος Διονυσόπουλος	239

3 . 2 . 4 Έκθεση έργων του Νίκου Εγγονόπουλου	240
3 . 2 . 5 Αφιέρωμα στον Οδυσσέα Ελύτη	242
3 . 2 . 6 "Τρανή Αποκριά"	244
3 . 2 . 7 Michelangelo Merisi Da Caravaggio και οι πρώτοι συνεχιστές του	246
3 . 2 . 8 "Ξύλινα Τείχη"	249
3 . 2 . 9 Θησαυροί του Αγίου Όρους	251
3 . 2 . 9 . 1 Το σενάριο , πρόθεση στο σχεδιασμό της έκθεσης	253
3 . 2 . 9 . 1 . 1 Κειμηλιακοί θησαυροί	253
3 . 2 . 9 . 1 . 2 Φύση και φυσικό περιβάλλον του Αγίου Όρους	255
3 . 2 . 9 . 1 . 3 Αρχιτεκτονική του Αγ. Όρους	256
3 . 2 . 9 . 1 . 4 Καθημερινός βίος και λατρεία στο Αγιον Όρος	257
3 . 2 . 9 . 2 Πλήρης κατάλογος των εκθεμάτων	258
3 . 2 . 9 . 2 . 1 Μνημειακή ζωγραφική : Αγ. Αθανάσιος	259
3 . 2 . 9 . 2 . 2 Εικονογραφημένα χειρόγραφα : Τετραευαγγέλιο	259
3 . 2 . 9 . 2 . 3 Ελληνικά έγγραφα : Εγγραφο του πρώτου Παύλου	259
3 . 2 . 9 . 2 . 4 Ελληνικά έγγραφα : Ορισμός του Μωάμεθ Β' του Πορθητού	260
3 . 2 . 9 . 3 Το χρονολόγιο του Αγίου Όρους	261
3 . 2 . 10 Συναυλία των U2	264
3 . 2 . 11 Συναυλία Goran Bregovic με το έργο "Θεσσαλονίκη"	266
3 . 3 Ειδικά προγράμματα εκδηλώσεων	266
3 . 3 . 1 Εγνατία οδός	266
3 . 3 . 2 Εκ περάτων της γής	267
3 . 3 . 3 Αριστοτέλης	268
3 . 3 . 4 Μεσόγειος	268
3 . 3 . 5 Διαβαλκανική πολιτιστική συνεργασία	269
3 . 3 . 6 Μέγας Αλέξανδρος	270
3 . 3 . 7 Δρόμοι κρασιού- Γαστρονομία	271
3 . 3 . 8 Κόκκινη κλωστή	272
3 . 3 . 9 Η πόλη κάτω από την πόλη – Αρχαιολογικοί	273

περίπατοι	
3 . 3 . 10 Ιστορικές κοινότητες	273
3 . 3 . 10 . 1 Η Ισραηλίτικη κοινότητα της Θεσσαλονίκης	274
3 . 3 . 10 . 1 . 1 Η διαδρομή των Εβραίων της Θεσσαλονίκης ανα τους αιώνες	274
3 . 3 . 10 . 1 . 2 Η ισραηλίτικη κοινότητα Θεσσαλονίκης μετά το ολοκαύτωμα	276
3 . 3 . 10 . 1 . 3 Τα νεότερα εβραϊκά μνημεία της Θεσσαλονίκης	276
3 . 3 . 10 . 2 Η Αρμενική κοινότητα της Θεσσαλονίκης	277
3 . 4 Προυπολογισμός των καλλιτεχνικών εκδηλώσεων	278
3 . 5 Καλλιτεχνικοί διευθυντές	278
4 . Τα γεγονότα που "σημάδεψαν" τη Πολιτιστική Πρωτεύουσα	280
5 . Ο τουρισμός στην Θεσσαλονίκη	290
5 . 1 Ο τουρισμός στη Θεσσαλονίκη το 1995	290
5 . 2 Ο τουρισμός στη Θεσσαλονίκη το 1996	292
5 . 3 Ο τουρισμός στη Θεσσαλονίκη το 1997	295
6 . Συμπεράσματα	305
Βιβλιογραφία	307

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η **Θεσσαλονίκη**, η πόλη του ενός εκατομμυρίου κατοίκων, που διατηρεί το μοναδικό προνόμιο στον κόσμο να έχει μια συνεχή, πρωτεύουσα, παρουσία στο βαλκανικό χώρο επί 2.310 χρόνια, είναι για το 1997, η δέκατη τρίτη **Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης**.

Δεκα τρία χρόνια μετά την **Αθήνα**, που υπήρξε η πρώτη Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης το 1985, χάρη στην έμπνευση της **Μελίνας Μερκούρη**, η οποία είχε εισηγηθεί το θεσμό, ο κύκλος των Πολιτιστικών Πρωτευουσών ξανανοιγεί πάλι από την Ελλάδα, με τη δεύτερη σε μέγεθος πόλη της.

Η **Θεσσαλονίκη**, που χτίστηκε από τον Κάσσανδρο το 315 π.Χ. και πήρε το όνομα της συζύγου του, αδελφής του Μεγάλου Αλεξάνδρου, δεν έπαψε ανά τους αιώνες να αποτελεί την πύλη της βαλκανικής ενδοχώρας, είτε ως πρωτεύουσα των επιγόνων του Μακεδόνα βασιλιά, είτε ως κέντρο της ανατολικής ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, είτε ως συμβασιλεύουσα του Βυζαντίου.

Παράλληλα, υπήρξε πάντα μια πόλη – καταφύγιο των κατατρεγμένων, μια πόλη ανοχής, με αποτέλεσμα, πλάι στους Έλληνες να ανθίσουν μια σειρά κοινότητες όπως η εβραϊκή, η αρμενική, η λατινική, η τουρκοική, κ.λ.π., προσφέροντας τα μέγιστα στην ανάπτυξη του πολυπολιτισμικού της χαρακτήρα.

Σήμερα, η Θεσσαλονίκη, ως σύγχρονη ευρωπαϊκή πόλη, αποτελεί και πάλι το κέντρο αναφοράς στη νοτιοανατολική Ευρώπη και τα Βαλκάνια, με το συνεχώς αναπτυσσόμενο εμπορικό της λιμάνι, με την επέκταση της δράσης των επιχειρηματιών της στις γειτονικές χώρες, με την ανάπτυξη σχέσεων των πνευματικών της κέντρων με τα αντίστοιχα των γειτονικών χωρών.

Το 1997, η **Θεσσαλονίκη** φιλοδοξεί να προβάλει στην Ευρώπη αλλά και στις άλλες ηπείρους, όχι μόνο το ελληνικό, αλλά και το ευρωπαϊκό πνεύμα, με πίστη στο όραμα για την ενιαία Ευρώπη, αλλά και στη διατήρηση των επιμέρους εθνικών παραδόσεων.

Με έργα πολιτιστικής υποδομής της τάξης των **62 δισεκατομμυρίων δραχμών** (215 εκατομμυρίων δολαρίων) και το καλλιτεχνικό πρόγραμμα **28 δισεκατομμυρίων δραχμών** (97 εκατομμυρίων δολαρίων), η Θεσσαλονίκη του 1997 θα ανοίξει το δρόμο για την περαιτέρω πολιτιστική της ανάπτυξη της και τη στενότερη πολιτισμική συνεργασία των λαών .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ

1. ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ

Η απόφαση να ορίζεται κάθε χρόνο μια "Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης " λήφθηκε κατά την πρώτη συνεδρίαση των Υπουργών Πολιτισμού της Ευρωπαϊκής Κοινότητας το **Νοέμβριο του 1983** . Στην "Πανηγυρική Διακήρυξη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης" τον Ιούνιο του ίδιου χρόνου , οι αρχηγοί των κρατών μελών της ΕΟΚ κάλεσαν τα κράτη μέλη να προωθήσουν την υπόθεση της ευρωπαϊκής συνειδητοποίησης και να αναλάβουν κοινή δράση σε μια σειρά από πολιτιστικούς τομείς . Η ιδέα της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας , που ξεκίνησε μετά από τη σχετική σύσταση της τότε Υπουργού Πολιτισμού της Ελλάδας , **Μελίνας Μερκούρη** , στόχο είχε και να αναδείξει την πολιτιστική διάσταση στο έργο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και να της προσδώσει μια πιο ελκυστική εικόνα . Η πολιτιστική δράση θεωρήθηκε ως σημαντικό μέσο στην κατεύθυνση μιας διαδικασίας "οικοδόμησης μιας διαρκώς συνεκτικότερης ένωσης μεταξύ των λαών της Ευρώπης " .

1.1 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

Το πρόγραμμα Πολιτιστικών Πρωτευουσών της Ευρώπης λειτουργεί στη βάση απλών κανόνων και ενός μίνιμουμ κεντρικής επίβλεψης . Οι στόχοι παρέμειναν συνειδητά όσο το δυνατόν ασαφέστεροι και ευρύτεροι , ενώ η ερμηνεία του προγράμματος εναπόκειται σε πολύ μεγάλο βαθμό στην κάθε πόλη που έχει οριστεί για την απονομή του τίτλου. Η σχετική απόφαση (13 Ιουνίου 1985) προσδιορίζει ως στόχο την "προσέγγιση των λαών των κρατών " από τα κοινά στοιχεία όσο και από τον πλούτο που γεννά η πολυμορφία , η απόφαση προχωρεί σε συστάσεις σχετικά με το θεσμό , ο οποίος :

- θα πρέπει να παρουσιάζει στο ευρωπαϊκό κοινό συγκεκριμένες πλευρές του πολιτισμού της συγκεκριμένης πόλης , περιοχής ή χώρας (που έχει επιλεγεί) και

- να συγκεντρώνει στη συγκεκριμένη πόλη μια σειρά πολιτιστικές εκδηλώσεις από άλλα κράτη μέλη .
- Η επιλογή της πολιτιστικής Πρωτεύουσας γίνεται από το Συμβούλιο Υπουργών , ενώ η όλη διαδικασία διεξάγεται υπό την επίβλεψη του μονίμου προσωπικού του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) . Σύμφωνα με την αρχική ιδέα το θεσμό θα φιλοξενούσε κάθε χρόνο και άλλο κράτος μέλος , το οποίο και θα όριζε το φορέα που θα αναλαμβάνει σχετική ευθύνη . Το πρόγραμμα εξακολουθεί και σήμερα να υλοποιείται στη βάση διακυβερνητικής συμφωνίας . Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή , παρά το γεγονός ότι δεν εμπλέκεται επίσημα στα της απόφασης , προσφέρει οικονομική στήριξη με δική της πρωτοβουλία .

1.2 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ

Στο πρόγραμμα των Πολιτιστικών Πρωτευουσών περιλαμβάνονται οι εξής πόλεις :

1985	Αθήνα
1986	Φλωρεντία
1987	Άμστερνταμ
1988	Δυτικό Βερολίνο
1989	Παρίσι
1990	Γλασκώβη
1991	Δουβλίνο
1992	Μαδρίτη
1993	Αμβέρσα
1994	Λισαβόνα
1995	Λουξεμβούργο
1996	Κοπεγχάγη
1997	Θεσσαλονίκη
1998	Στοκχόλμη
1999	Βαιμάρη

1.3 ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΜΗΝΑΣ

Το **Μάιο** του 1990 οι Υπουργοί Πολιτισμού αποφάσισαν τη θέσπιση ενός νέου θεσμού , του ειδικού " **Ευρωπαϊκού Πολιτιστικού Μήνα** " , λόγω του έντονου ενδιαφέροντος που ήδη συγκέντρωνε το πρόγραμμα των

πολιτιστικών Πρωτευουσών ειδικά από εξωκοινοτικές πόλεις αλλά και των προσφάτων πολιτικών αλλαγών στην Ανατολική Ευρώπη . Ο θεσμός του πολιτιστικού Μήνα τέθηκε γρήγορα σε εφαρμογή και οι συμμετέχοντες πόλεις είναι οι ακόλουθες :

1992	Κρακοβία
1993	Γκράτς
1994	Βουδαπέστη
1995	Λευκωσία
1996	Αγία Πετρούπολη
1997	Λιουμπλιάνα

2 . ΠΟΛΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

2.1 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΠΟΛΕΩΝ

Η επιλογή των πρώτων 12 Πολιτιστικών Πρωτευουσών της Ευρώπης αποτελούσε κατά κύριο λόγο , ζήτημα αρμοδιότητας των εθνικών αρχών κάθε κράτους μέλους , με αποτέλεσμα την επιλογή πόλεων από ένα ευρύ φάσμα . Επρόκειτο κυρίως για πρωτεύουσες αλλά και για περιφερειακά αστικά κέντρα , για τόπους με αδιαμφισβήτητη πολιτιστική παράδοση αλλά και για πόλεις με πολιτιστικά επιχειρήματα , για μείζοντα μητροπολιτικά κέντρα αλλά και για μικρότερες πόλεις . Οκτώ περίπου κράτη μέλη επέλεξαν τις πρωτεύουσες τους οι οποίες , πολλές φορές , ήταν πόλεις παγκόσμιας πολιτιστικής ακτινοβολίας . Το **Λουξεμβούργο** διεύρηνε τα όρια της πόλης ώστε να συμπεριλάβει ολόκληρο το μικρό αυτό κράτος . Ως πολιτιστικές πρωτεύουσες που δεν ήταν και πρωτεύουσες κρατών μελών ανακηρύχτηκαν η **Φλωρεντία** , το **Δυτικό Βερολίνο** , η **Γλασκόβη** , η **Αμβέρσα** και η **Θεσσαλονίκη** . Εννέα από τις πρώτες δεκατρείς στις οποίες απονεμήθηκε ο τίτλος είναι οι μεγαλύτερες πληθυσμιακά για τις αντίστοιχες χώρες . Οι εξαιρέσεις αφορούν τη **Γλασκόβη** (που είναι η μεγαλύτερη πόλη της Σκωτίας αλλά έρχεται τέταρτη σε τάξη μεγέθους για πολεοδομικό συγκρότημα στο Ηνωμένο Βασίλειο) , η **Αμβέρσα** (η δεύτερη πόλη του Βελγίου) , η **Φλωρεντία** (η όγδοη μεγαλύτερη ιταλική πόλη) και η **Θεσσαλονίκη** (η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη στην Ελλάδα) .

Από τις πόλεις που κέρδισαν τον τίτλο εκείνες που δεν είναι πρωτεύουσες κρατών και που έπρεπε να αποδείξουν περισσότερο ίσως να είναι και εκείνες που είχαν την πιο επιτυχημένη διοργάνωση . Το παράδοξο ως προς τις

Πολιτιστικές Πρωτεύουσες από την άποψη του μεγέθους είναι ότι , για μια μεγάλη πρωτεύουσα , υπάρχει ο κίνδυνος να περάσουν απαρατήρητες οι σχετικές εκδηλώσεις ενώ σε μια μικρότερη πόλη ίσως να είναι δύσκολο να στηριχτεί – τόσο από οικονομική άποψη όσο και από άποψη δυναμικότητας κοινού – ο δυναμικός προγραμματισμός ενός ολόκληρου χρόνου . Βέβαια , επιτυχίες στο ενεργητικό τους έχουν τόσο μεγάλα όσο και μικρά αστικά κέντρα . Το **Δυτικό Βερολίνο** έδειξε πως ένα μητροπολιτικό κέντρο με πλούσια διαχρονική πολιτιστική παρουσία μπορεί να βάλει έντονα τη σφραγίδα του . Και η **Αμβέρσα** , όμως , έλαμψε εκτυφλωτικά ξεκινώντας από πολύ μικρότερη βάση . Ούτε το μέγεθος , ούτε το καθεστώς της πρωτεύουσας κράτους ήταν οι λόγοι για τη βουβή ερμηνεία που χαρακτήριζε τις εκδηλώσεις του θεσμού στο **Παρίσι** .

2.2 ΣΥΝΥΠΑΡΞΗ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Ανάμεικτα ήταν τα αποτελέσματα στις πρωτεύουσες στις περιπτώσεις εκείνες όπου οι εκδηλώσεις της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας συνέπεσαν και με άλλες διοργανώσεις . Στο **Παρίσι** , οι εκδηλώσεις αυτές επισκιάστηκαν από τον εορτασμό της διακοσιοστής επετείου της Γαλλικής Επανάστασης . Στο **Δυτικό Βερολίνο** όμως και παρά την κάποια "κόπωση" των Βερολινέζων από τον εορτασμό της 750ης επετείου της πόλης το 1987 , οι εκδηλώσεις της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας είχαν ως αποτέλεσμα την αύξηση του μεριδίου της πολιτιστικής και της τουριστικής αγοράς κατά τον επόμενο χρόνο : οι δυο διοργανώσεις , χαρακτηρίστηκαν από έντονα αλληλοσυγκρουόμενες προσεγγίσεις . Το 1992 , η **Μαδρίτη** μοιράστηκε τμήμα της ευρύτερης προβολής της οποίας έτυχε ολόκληρη η Ισπανία τη χρονιά εκείνη . Παρά τις κάποιες δυσκολίες που συνάντησε η ισπανική πρωτεύουσα στο να προβάλλει διεθνώς το ξεχωριστό μήνυμα της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας , τα δεδομένα έδειξαν ότι η τουριστική απήχηση της στο εξωτερικό ήταν αντίστοιχη με εκείνη της Σεβίλλης στη διάρκεια της **Expo** και πολύ καλύτερη από ότι στη Βαρκελώνη την περίοδο των Ολυμπιακών Αγώνων .

2.3 ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ

Αθήνα (1985) : Το 1985 η **Αθήνα** ξεκινάει τον νέο Ευρωπαϊκό θεσμό ως πρώτη πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης . Υπό την έμπνευση της **Μελίνας Μερκούρη** , στην οποία ανήκε και η ιδέα , υιοθετήθηκε μια ευρεία προσέγγιση με στόχο να προκύψει ένας χώρος συνάντησης για τους

καλλιτέχνες , τους διανοούμενους και τους επιστήμονες , ένα ουσιαστικό ερέθισμα για το ελληνικό πολιτιστικό γίγνεσθαι και η δυνατότητα για κάθε πολίτη "να γίνει κοινωνός στη σφυρηλάτηση της ευρωπαϊκής συνείδησης" . Στο τελευταίο σημείο εμπεριεχόταν και η φιλόδοξη διάσταση της δημοκρατικής συμμετοχής στα πολιτιστικά . Οι στόχοι αυτοί μεταστοιχειώθηκαν σε τρεις κύριους τομείς δράσης συμπεριλαμβανομένου ενός εκτενούς προγράμματος πολιτιστικών χάρπενινγκ και παραστάσεων στην Αθήνα , της διασποράς των δραστηριοτήτων στους 52 δήμους του πολεοδομικού συγκροτήματος της ελληνικής πρωτεύουσας και των βελτιώσεων στην υλική υποδομή . Το πρόγραμμα έδωσε την ευκαιρία διερεύνησης του ιστορικού χώρου της ελληνικής σκέψης και του ελληνικού θεάτρου σε ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο .

Οργανωτής των εκδηλώσεων είναι το Υπουργείο Πολιτισμού που σε συνεργασία με φορείς πολιτιστικούς , πανεπιστήμια , μουσεία και προσωπικότητες παρουσιάζει ένα πρόγραμμα με τους ακόλουθους στόχους :

- 1) Τη δημιουργία έργων υποδομής ,
- 2) Την κινητοποίηση και συμμετοχή του πνευματικού , επιστημονικού και καλλιτεχνικού δυναμικού της χώρας ,
- 3) Την ανταλλαγή νέων ιδεών και πολιτιστικών εμπειριών ,
- 4) Τη συνεργασία με τις άλλες χώρες μέσω της συμμετοχής τους σε όλες τις εκφράσεις της τέχνης ,
- 5) Την πολιτιστική αποκέντρωση ,
- 6) Την συμμετοχή του πολίτη στις εκδηλώσεις ,
- 7) Την πολιτιστική αναβάθμιση , έχοντας υπόψη ότι η τέχνη δεν έχει σκοπό μόνο τη διασκέδαση αλλά και την παιδεία .

Στον απολογισμό του έτους , όσον αφορά το Καλλιτεχνικό Πρόγραμμα , θα πρέπει να αναφέρουμε ότι πραγματοποιήθηκαν , θεατρικές παραστάσεις από 38 ελληνικούς και 23 ξένους θιάσους , με έργα σκηνοθετημένα από διάσημους σκηνοθέτες όπως Πητερ Στάν , Πητερ Μπρουκ , Ινγκμαρ Μπέργκμαν , Τζόρτζιο Στρέλερ . Στον τομέα της μουσικής έλαβαν μέρος όλοι οι γνωστοί έλληνες συνθέτες και τραγουδιστές , 23 ξένα μουσικά σχήματα , μεταξύ των οποίων , η όπερα της Καρλσρούης , η φιλαρμονική της Νέας Υόρκης , ο Μπερνστάιν , ο Ροστρόποβιτς , και πάρα πολλά άλλα συγκροτήματα της ροκ και τζαζ σκηνής .

Στο χορό συμμετείχαν τα μπαλέτα Κύρωφ , το εθνικό μπαλέτο του Καναδά , ο Αλβιν Έιλυ , το Λόντον Κοντέμπορι Ντανς .

Πραγματοποιήθηκαν **12** μεγάλα συνεδρια εκ των οποίων τα πιο αξιόλογα ήταν : "Ο άνθρωπος στον αιώνα της Τεχνολογίας" , "Η Μεσόγειος στον μεγάλο ιστορικό χρόνο" , "Η Δημοκρατική στο κατώφλι του 21ου αιώνα "

Από τις **37** εκθέσεις που έγιναν κατά τη διάρκεια της πολιτιστικής πρωτεύουσας του 1985 , πέντε γύρισαν όλο τον κόσμο εκπροσωπώντας τη χώρα μας . Αυτές είναι "Δημοκρατία και κλασική παιδεία" , "Ελλάδα και θάλασσα" , "Βυζαντινή και Μεταβυζαντινή τέχνη" , "Μνήμες , αναπλάσεις , αναζητήσεις" , μια έκθεση που παρουσιάζει τις επιρροές στους νεότερους Έλληνες και Ευρωπαίους καλλιτέχνες από τον αρχαίο κόσμο .

Όσον αφορά το οικονομικό σκέλος της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας του 1985 , η τότε κυβέρνηση ενέκρινε το ποσό των **765 εκατομμυρίων δραχ.** (5,5 εκατ. δολάρια με την τότε ισοτιμία δολαρίου προς τη δραχμή . Με τα σημερινά δεδομένα **1,5 δις δραχ.**) . Με τα χρήματα αυτά όχι μόνον πληρώθηκαν οι δαπάνες διοργάνωσης των καλλιτεχνικών εκδηλώσεων , αλλά έγιναν και οι ακόλουθες υποδομές : κατασκευή , αναπαλαίωση και λειτουργία κτιριακών συγκροτημάτων και εκθεσιακών χώρων , όπως : Εκθεσιακό Κέντρο ΟΛΠ , Παλιό Πανεπιστήμιο στην Πλάκα , κτίριο Κωστή Παλαμά , Ίλιον Μέλαθρον , ανακαίνιση και εκσυγχρονισμός πέντε μεγάλων αιθουσών στο Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο , συμβολή στην κατασκευή του πλοίου της Κερύνειας , συμβολή στην κατασκευή της Τριήρους , κατασκευή λυόμενων θεάτρων , όπως το θέατρο Πετρούπολης , θέατρο Βύρωνα – Υμηττού , θέατρο Ρωμαϊκής Αγοράς , θέατρο Άλσους Νέας Σμύρνης , πλωτό θέατρο Γλυφάδας , ανακαίνιση κινηματοθέατρου "Παλλάς" . Επιπλέον χαρτογραφήθηκαν και επιχορηγήθηκαν χώροι των δήμων του Λεκανοπεδίου Αθηνών .

Ενισχύθηκαν οικονομικά : πνευματικά κέντρα , θέατρα , κινηματογράφοι , κλπ. Αναπτύχθηκε έντονη εκδοτική δραστηριότητα . Απασχολήθηκαν συνολικά **300** επιστήμονες , **1000** καλλιτέχνες (συνθέτες , εκτελεστές και μουσικοί) , **600** ηθοποιοί , **200** χορευτές και πλήθος από τεχνικούς , φύλακες , εργάτες , καθαρίστριες και ταξιτέτριες .

Όσον αφορά την ξένη συμμετοχή στις εκδηλώσεις διατέθηκαν από τις κυβερνήσεις των χωρών της **ΕΟΚ** τα εξής χρηματικά ποσά : η **Γερμανία** 1,660.000 μάρκα (τότε 94.400.000 δραχ.) , η **Γαλλία** 4.000.000 φράγκα (77.900.000 δραχ.) , η **Μεγ. Βρετανία** 210.500 λίρες (46.310.000 δραχ.) , η **Ιταλία** 300.000.000 λιρέτες (29.750.000δραχ.) , η **Ολλανδία** 200.000 φιορίνια (10.400.000δραχ.) , η **Ισπανία** 3.179.000 πεσέτες (2.890.000 δραχ.) , η **Ιρλανδία** 8.000 λίρες (1.480.000 δραχ.) .

Το σύνολο της προσφοράς των ξένων χωρών ανήλθε στο ποσό των **263.132.000 δρχ.** Δηλαδή το 1/3 του ποσού που διέθεσε η ελληνική κυβέρνηση . Να σημειωθεί ότι το 1985 δεν είχε καθιερωθεί η ενίσχυση των καλλιτεχνικών εκδηλώσεων των ευρωπαϊκών πρωτευουσών , από το Κοινοτικό Ταμείο . Οι επιχειρήσεις χορηγοί που συμμετάσχαν χρηματικά στη Πολιτιστική της **Αθήνας** του 1985 ήταν : Τράπεζα της Ελλάδος , Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος , Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος , Ιονική Τράπεζα .

Συγκρίνοντας τις δύο Πολιτιστικές Πρωτεύουσες του 1985 και 1997 μπορούμε να δούμε ότι : Η **Θεσσαλονίκη** μόνον για τις δαπάνες διοργάνωσης και για αμοιβές των συγκροτημάτων έχει προϋπολογισμό **28 δις δρχ.** , ενώ η **Αθήνα** το 1985 είχε προϋπολογισμό **1,5 δις** (που στο ποσό αυτό συμπεριλαμβάνονται και οι δαπάνες υποδομής και κατασκευών χώρων).

Θα πρέπει να θυμίσουμε πως το **1985** ήταν μια δύσκολη χρονιά για τη χώρα . Και αυτό κύρια λόγω της απόφασης της κυβέρνησης **Ρήγκαν** , τότε , να χαρακτηρίσει την Ελλάδα ως χώρα που υποθάλπει την τρομοκρατία . Αυτό είχε ως αποτέλεσμα ένα ιδιόρρυθμο εμπάργκο των **ΗΠΑ** αλλά και των συμμάχων τους προς την χώρα μας που έφτασε μέχρι του σημείου της ακύρωσης όλων των πολιτιστικών συνεργασιών που είχαν συμφωνηθεί για την Πολιτιστική Πρωτεύουσα του 1985 . Είναι δε χαρακτηριστικό του κλίματος το γεγονός ότι στα επίσημα εγκαίνια της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας του 1985 ενώ ήταν καλεσμένοι όλοι οι ηγέτες της τότε **ΕΟΚ** μόνο ο πρόεδρος **Μιττεράν** της **Γαλλίας** τόλμησε να αφηφίσει την απαγόρευση και παρευρέθηκε στην Ακρόπολη την ημέρα των εγκαίνιων .

Φλωρεντία (1986) : η απονομή του τίτλου ερμηνεύτηκε ως "πολύτιμη ευκαιρία ενίσχυσης της εικόνας" της πόλης με την τόσο διαδεδομένη πολιτιστική φήμη . Οι διοργανωτές οραματίστηκαν την πραγματοποίηση ενός φεστιβάλ που θα έδινε το στίγμα της **Φλωρεντίας** πάνω στους άξονες της Ευρώπης καλύπτοντας τις τέχνες , την επιστήμη και τον πολιτισμό . Στην πράξη αυτό σήμαινε πάντρεμα των νέων και των ήδη προγραμματισμένων εκδηλώσεων μαζί και με στοιχεία που είχαν ζητήσει άλλες ευρωπαϊκές χώρες , συμπεριλαμβανομένων και των πόλεων που έχουν αδελφοποιηθεί με τη **Φλωρεντία** . Στα παραπάνω πρέπει να προστεθεί και ένας σημαντικός αριθμός προγραμμάτων αποκατάστασης στοιχείων

πολιτιστικής κληρονομιάς , από τα οποία προέκυψαν μακροπρόθεσμα οφέλη .

Άμστερνταμ (1987) : "Μέλλον για ιδέες" : ιδού ο ενιαίος τίτλος στον οποίο κατέληξαν το Φεστιβάλ της Ολλανδίας Ινστιτούτο Θεάτρου που ορίστηκαν ως υπεύθυνοι φορείς για την πολιτιστική πρωτεύουσα , με στόχο τη "διερεύνηση της πολιτιστικής ταυτότητας των διαφόρων ευρωπαϊκών χωρών και του τρόπου με τον οποί αυτές αλληλεπιδρούν" . Η διερεύνηση αυτή βασίστηκε στο δυναμικό ενός ήδη υπάρχοντος διεθνούς φεστιβάλ αλλά και σε ένα πρόγραμμα – ομπρέλλα , τα συστατικά στοιχεία του οποίου αφορούσαν πολιτιστικά θέματα μέσα από διεθνείς συμπαραγωγές . Κάποια ευρύτερα κοινωνικοπολιτικά θέματα εξετάστηκαν από πολιτιστική σκοπιά , ο θεσμός όμως αυτός καθαυτός επικεντρώθηκε στην "τέχνη υψηλών επαγγελματικών προδιαγραφών " , αποφεύγοντας προσεκτικά το "λαϊκισμό" και τις ευρύτερες ερμηνείες του πολιτισμού αλλά και κοινωνικών και οικονομικών στόχων .

Δυτικό Βερολίνο (1988) : το υψηλό επίπεδο σχεδιασμού του Άμστερνταμ βρήκε την αντανάκλαση του στο **Δυτικό Βερολίνο** . Με φόντο μια πόλη που ζει έντονη πολιτιστική ζωή στο πλαίσιο της επιλογής για διατήρηση του μητροπολιτικού χαρακτήρα μιας πρώην πρωτεύουσας , ο στόχος στην περίπτωση αυτή δεν ήταν η οργάνωση ενός φεστιβάλ αλλά η δημιουργία ενός "τόπου συνάντησης όπου καλλιτέχνες και επαγγελματίες θα αναζητήσουν και θα ανταλλάξουν νέους τύπους δουλειάς , ειδικά στον τομέα των δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν διαφορετικά είδη" , στόχος που ανατέθηκε στο νέο φορέα του **Werkstatt** . Στην προσέγγιση του τύπου "ομάδα εργασίας" προστέθηκε η θεματική του **Δυτικού Βερολίνου** ως "τόπου συνάντησης της Ανατολής και της Δύσης" με εμφανίσεις από επτά περίπου ανατολικοευρωπαϊκές χώρες που συνεισέφεραν από έξι ή και περισσότερα προγράμματα η καθεμία : σημαντικότερη πρόοδος για τη συγκεκριμένη χρονική συγκυρία . Η διοργάνωση αυτή αποδείχτηκε ιδιαίτερης επαγγελματικής σημασίας .

Παρίσι (1989) : εδώ προτιμήθηκε η προσέγγιση "των χαμηλών τόνων" και δεν έγινε επιπλέον προγραμματισμός . Στόχος αυτής της εξαιρετικά μετριοπαθούς άσκησης δημοσίων σχέσεων ήταν να προωθηθεί η πόλη του **Παρισιού** μέσα από την "ανάδειξη της ποιότητας των πολιτιστικών και καλλιτεχνικών της σχέσεων με όλη την Κοινότητα " . Εις επίρρωσιν της εν

λόγω προσέγγισης προβλήθηκε το επιχείρημα ότι το Παρίσι επιτελεί μόνιμα το ρόλο της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης και ότι οι εκδηλώσεις για τον εορτασμό των διακοσίων χρόνων από τη Γαλλική Επανάσταση ανταποκρινόνταν εν μέρει και στις προθέσεις του προγράμματος των Πολιτιστικών Πρωτευουσών της Ευρώπης .

Γλασκώβη (1990) : η πόλη αυτή έθεσε ξεκάθαρα το στόχο της ανάδειξης του νέου προσώπου της ως μεταβιομηχανικής πόλης που είναι προσηλωμένη στην ανάπτυξη του τριτογενούς τομέα , έχοντας ήδη αναλάβει τη δέσμευση να χρησιμοποιήσει τις τέχνες ως μέσο διάδοσης της "αναγέννησης" της . Η ευρεία προσέγγιση που επιλέχθηκε περιείχε ειδικές αναφορές σε οικονομικούς και κοινωνικούς στόχους : "να γιορταστεί η **Γλασκώβη** ως Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης το 1990 μέσα από ένα έντονο πρόγραμμα πολιτιστικών δραστηριοτήτων , παράλληλα με την οικοδόμηση και την ενίσχυση δομών που έχουν μακροπρόθεσμη θετική επίδραση στο πολιτιστικό , κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον της πόλης και για μετά το 1990" . Η **Γλασκώβη** ήταν η πρώτη πόλη που ανέλαβε να παρουσιάσει ένα πλήρες δωδεκάμηνο πρόγραμμα δραστηριοτήτων , υιοθετώντας ένα σφαιρικό ορισμό για τον πολιτισμό : "οτιδήποτε κάνει τη **Γλασκώβη** αυτό που είναι : ιστορία , σχέδιο , έργα μηχανικού , εκπαίδευση , αρχιτεκτονική , ναυπηγική , θρησκεία και σπόρ όσο και μουσική , χορός καλές τέχνες , λογοτεχνία και θέατρο" . Σημαντικά ήταν τα επιτεύγματα σε ότι αφορά τη διεύρυνση της αγοράς , την καλύτερη πρόσβαση στις τέχνες και τη βελτιωμένη εικόνα της πόλης .

Δουβλίνο (1991) : οι αμφιβολίες σχετικά με τη χρηματοδότηση και ο περιορισμένος χρόνος προγραμματισμού έκαναν το **Δουβλίνο** να σκεφτεί πως το φρόνιμο θα ήταν να ασχοληθεί με επιτεύξιμους στόχους : απλά πράγματα . Έτσι , ως στόχος τέθηκε η διοργάνωση μιας "γιορτής του πολιτισμού" για να φέρει "την Ιρλανδία στην Ευρώπη και την Ευρώπη στην Ιρλανδία" , σύνθημα που είχε προηγουμένως χρησιμοποιήσει και η **Φλωρεντία** . Οι κεντρικές εκδηλώσεις πλαisiώνονταν και από άλλες (στις οποίες επίσης απευθυνόταν το παραπάνω σύνθημα) που , εν είδει "οροσήμων" , κράτησαν όλο το χρόνο . Της προσοχής των διοργανωτών δε διέφυγαν και τα ευρύτερα οφέλη που μπορούσαν , δυνάμει, να προκύψουν , οπότε οι προοπτικές αυτές αντιμετωπίστηκαν με ευρύ πνεύμα ως προοπτικές που προσφέρουν στην πόλη τη δυνατότητα να αρθρώσει το λόγο της πολιτιστικής της υπεράσπισης πάνω στο φόντο των σοβαρών πολεοδομικών της προβλημάτων . Τεράστιες ήταν οι πιέσεις που ασκήθηκαν στον κόσμο του τουρισμού για να αποδειχτεί αντάξιος του θεσμού της πολιτιστικής πρωτεύουσας , ο οποίος αξιοποιήθηκε και ως ευκαιρία ανάδειξης μιας σειράς από νευραλγικά προγράμματα που υλοποιούνταν εντός της πόλης .

Μαδρίτη (1992) : οι σχετικές εκδηλώσεις πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο ενός ευρύτερου "πολιτιστικού" στόχου : της αποδοχής των νεωστίτως αποκτηθέντων δημοκρατικών διαπιστευτηρίων της **Μαδρίτης** στην Ευρώπη , ως πολιτιστικής πρωτεύουσας . Ο στόχος αυτός εκφραζόταν και μέσα από το σύνθημα που συνόδευε όλα τα υλικά των εκδηλώσεων : "Μαδρίτη : ο πολιτισμός πρωτεύει" . Το σχετικό πρόγραμμα καταρτίστηκε έτσι ώστε να παραπέμπει στην εκ νέου ανακάλυψη της ξεχωριστής δημιουργικής παράδοσης της πόλης όχι μέσα από "αυτοδιαφημιζόμενα φεστιβάλ" ή "αυτοδύναμα καλλιτεχνικά προγράμματα" , αλλά στη βάση ξεχωριστών δραστηριοτήτων που θα συμπλήρωναν και θα βοηθούσαν στον περαιτέρω συντονισμό του έργου των φορέων της πόλης . Με τον τρόπο αυτό τα οφέλη της αποτελεσματικής συνεργασίας έγιναν περισσότερο κατανοητά , ενώ η επαναβεβαίωση των πολιτιστικών αξιώσεων της **Μαδρίτης** ως ευρωπαϊκής πόλης πρώτου μεγέθους μας υπενθύμισαν έγκαιρα ότι "ο πολιτισμός δε φτάνει μόνο από το αεροδρόμιο" .

Αμβέρσα (1993) : Η προβληματική της τέχνης κυριάρχησε μέσα από το "διαλέγουμε την τέχνη" , το οποίο εκφράστηκε με τη διερεύνηση της θέσης της στο σύγχρονο κόσμο . Μια τέτοια προσέγγιση απέκλειε , βέβαια

τη χρησιμοποίηση του θεσμού ως "εξέδρα για τους Φλαμανδούς καλλιτέχνες και τους Φλαμανδικούς οργανισμούς". Το πρόγραμμα των εκδηλώσεων, που καλούσε την πόλη να απαντήσει σχετικά με τους στόχους των πολιτιστικών της φορέων και την πολιτική της απέναντι στην τέχνη, στηρίχτηκε κατά πολύ στην επικοινωνία (μάρκετινγκ και δημόσιες σχέσεις) και στην εκπαίδευση. Ο πολιτιστικός παλμός της χρονιάς μεταφράστηκε σε θετικά αποτελέσματα από οικονομική άποψη αλλά και σε ότι αφορά τη διάδοση των σχετικών μηνυμάτων. Παράλληλα με το καλλιτεχνικό, ριζικές παρεμβάσεις ανάπλασης έγιναν στην πόλη με πρωτοβουλία δημοσίων και ιδιωτικών φορέων.

Λισαβόνα (1994) : η προσέγγιση που ακολουθήθηκε διακρινόταν από

τη σαφή της στρατηγική κατεύθυνση προς τη βελτίωση της υποδομής στον πολιτιστικό τομέα με επέκταση των σχετικών χώρων και πλήρη κάλυψη, σε επίπεδο προγραμματισμού, για όλο το χρόνο. Το γεγονός αυτό σήμαινε ότι οι κανονικές δραστηριότητες της πόλης δε θα συμπληρώνονταν απλώς από ένα φεστιβάλ σε μια δεδομένη χρονική στιγμή αλλά ότι θα πλαισιώνονταν από μια ολόκληρη περίοδο εκδηλώσεων. Το σύνθημα τους ήταν "Λισαβόνα : σημείο τομής των πολιτισμών".

3. ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

3.1 ΤΑ ΔΥΟ ΜΟΝΤΕΛΑ

Δύο υπήρξαν , γενικά , τα οργανωτικά μοντέλα με βάση τα οποία δομήθηκαν οι εκδηλώσεις της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας : η άμεση – και , τις περισσότερες φορές , με "πολιτικά" κίνητρα – υπαγωγή τους σε υπάρχοντες κυβερνητικούς φορείς ή η ανάθεση τους σε ανεξάρτητες εταιρίες . Εξαιρεση αποτέλεσε η περίπτωση του **Άμστερνταμ** , όπου το Φεστιβάλ της Ολλανδίας και το Ολλανδικό Ινστιτούτο Θεάτρου συμβλήθηκαν από κοινού για τη διοργάνωση των εκδηλώσεων . Για την **Αθήνα** , το ελληνικό Υπουργείο Πολιτισμού ανέθεσε τις εκδηλώσεις σε νεοσύστατο αυτόνομο οργανισμό , ενώ οι αντίστοιχες δημοτικές αρχές ανέλαβαν τη σχετική ευθύνη στη **Φλωρεντία** , στο **Δυτικό Βερολίνο** και στη **Γλασκώβη** . Αντίθετα , οι τέσσερις τελευταίες πολιτιστικές πρωτεύουσες ανέθεσαν όλες τη διοργάνωση σε ανεξάρτητες εταιρίες και το ίδιο έκαναν και οι δυο τελευταίες Πολιτιστικές του **Λουξεμβούργου** και της **Κοπεγχάγης** .

Στη **Λισαβόνα** , έναν πρώην υπουργός είναι ο εκτελεστικός διευθυντής και οι ευθύνες για κάθε τομέα του προγράμματος έχουν επιμεριστεί μεταξύ των υπολοίπων διευθυντών της εταιρίας . Δραστήρια ήταν η συμμετοχή των πολιτικών στις εκδηλώσεις της **Αθήνας** , της **Φλωρεντίας** και του **Δυτικού Βερολίνου** , όπου ορίστηκε και διευθυντής του **Werkstatt** . Στις υπόλοιπες περιπτώσεις ορίστηκαν διευθυντές για τη διεκπεραίωση των εκτελεστικών καθηκόντων . Η επιλογή προσώπων έγινε κυρίως με βάση την επαγγελματική τους εμπειρία στο χορό και στο θέατρο .

Οι γενικές ευθύνες (η κατάρτιση του προγράμματος , ο συντονισμός και η πληροφόρηση σχετικά με τις εκδηλώσεις κ.τ.λ.) είναι σε μεγάλο βαθμό οι ίδιες , ασχέτως του οργανωτικού μοντέλου που επιλέγεται τελικά . Ο αριθμός των εργαζομένων που απαιτείται είναι συνάρτηση της υποδομής και των οργανωτικών μεθόδων : δεν υπάρχουν δοσμένες συνταγές . Το απαιτούμενο εμβαδόν των χώρων εργασίας εξαρτάται από τη μέθοδο προγραμματισμού που έχει επιλεγεί και , ειδικότερα από το βαθμό στον οποίο η άμεση πληροφόρηση διεκπαιρώνεται "ενδοεπιχειρησιακά" . Ο αριθμός του προσωπικού για τη διαχείριση και το συντονισμό των εκδηλώσεων κυμάνθηκε από 15 στην Αθήνα σε 93 στην Αμβέρσα .

3.2 ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Σημαντικός είναι ο όγκος των πόρων που δεσμεύτηκαν στο πλαίσιο του προγράμματος για τις Πολιτιστικές Πρωτεύουσες, ο οποίος ανήλθε σε **217 εκατομμύρια ECU** στο διάστημα μεταξύ **1985** και **1994**, ενώ τουλάχιστον **75 εκατομμύρια ECU** διατέθηκαν επιπλέον για κατασκευαστικά προγράμματα που είτε καταρτίστηκαν λόγω της απονομής του τίτλου στις αντίστοιχες πόλεις είτε είχαν κάποια σχέση με την απονομή του τίτλου αυτού. Το μεγαλύτερο μέρος των χρημάτων ήταν εκτός των τακτικών προϋπολογισμών για τα πολιτιστικά και το ύψος των δαπανών ανήλθε από **8 εκατομμύρια ECU** στην **Αθήνα** έως **52 εκατομμύρια ECU** στη **Μαδρίτη** και στη **Γλασκώβη**. Το μεγαλύτερο μέρος των οικονομικών ευθυνών επιβάρυνε τις κρατικές αρχές στις περιπτώσεις της **Αθήνας** και της **Φλωρεντίας**, ενώ στη συνέχεια προτιμήθηκε η σύμπραξη μεταξύ των κρατικών και των τοπικών αρχών από τη μία πλευρά με τον ιδιωτικό τομέα από την άλλη, οπότε ένα **29%** της χρηματοδότησης κατά μέσο όρο παρέχονταν από τους κρατικούς φορείς και **50%** από τις τοπικές αρχές. Η συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κυμάνθηκε, κατά μέσο όρο, σε επίπεδα μικρότερα του **1%**, ενώ σημαντική ήταν η συμβολή των χορηγιών από επιχειρήσεις που διευρύνθηκε μαζί με το πρόγραμμα και ανήλθε στο **20%** των λειτουργικών πόρων για όλες τις εκδηλώσεις.

3.3 ΧΟΡΗΓΙΕΣ-ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΧΟΡΗΓΟΙ

Η αξία των χορηγιών από επιχειρήσεις προς το πρόγραμμα των Πολιτιστικών Πρωτευουσών αποτιμάται (σε είδος και χρήμα) σε **42 περίπου εκατομμύρια ECU** που προήλθαν από **559** εταιρίες. Η **Γλασκώβη** ήταν η πρώτη πόλη που απέσπασε μαζικά χορηγίες, ενώ σημαντικές ήταν οι επιδόσεις της **Αμβέρσας** και της **Μαδρίτης**. Η αναλογική βαρύτητα του ποσού των χορηγιών για το **Δουβλίνο** ήταν σημαντικότερη: οι **χορηγίες αποτέλεσαν το ένα τρίτο του συνόλου των πόρων**. Το πρόγραμμα των Πολιτιστικών Πρωτευουσών φαίνεται να έχει συμβάλει θετικά στην ανάπτυξη του θεσμού της χορηγίας για μια σειρά από τις ενδιαφερόμενες πόλεις.

Όσον αφορά τις εταιρίες – χορηγούς που συμμετείχαν στις Πολιτιστικές Πρωτεύουσες από το **1985** μέχρι το **1994**, μπορούμε να πούμε ότι ο θεσμός των Πολιτιστικών Πρωτευουσών προσέλκυσε τόσο πολυεθνικές εταιρείες, όσο και ξενοδοχεία και αεροπορικές εταιρείες που είδαν τον θεσμό σαν παράγοντα προσέλκυσης τουριστών. Επιχορηγώντας τις

εκάστοτε Πολιτιστικές Πρωτεύουσες τόσο σε χρήμα όσο και σε είδος , βρήκαν τρόπο να διαφημιστούν και να γίνουν γνωστοί στο κοινό και στους τουρίστες .

Μερικές γνωστές πολυεθνικές εταιρείες που συμμετείχαν σαν χορηγοί στις Πολιτιστικές Πρωτεύουσες είναι :

IBM , Quantum Electronics Ltd , Rank Xerox , Fiat Motor Corporation , Mercedes Benz , Shell , Siemens AG , Phillips SA , BP Explaration , BMW , Teacher & Sons , Barclays Bank , Beck Bier , Canadian Club , Canon , Heineken , Mobil , Rolls – Royce , Southern Comfort , Texaco , Fuji Film , Henry Ford & Son , Kodak , Nissan , Toyota , 7-UP , Chrysler , Pioneer , Peugeot , Famous Grouse , American Express , Bell Whisky , Coca Cola .

Μερικά από τα ξενοδοχεία και τις αεροπορικές εταιρείες που συμμετείχαν σαν χορηγοί στις Πολιτιστικές Πρωτεύουσες είναι :

Hilton Hotel , Lufthansa , British Airways , American Airlines , Air Lingus , Iberia , Sabena , TAP Air Portugal , Hotels Tivoli , Antwerp Hotels (Alfa , Hilton , Holiday Inn , Pullman Park Hotel) Hotel Villamagna (Μαδρίτη 1992) , Ryan Hotels (Δουβλίνο 1991) , Royal Dublin Hotel , KLM Royal Dutch Airlines .

3.4 ΟΙ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΤΩΝ ΧΟΡΗΓΩΝ

Οι συγκεκριμένες εταιρίες εκπροσωπούσαν , γενικά , την τοπική επιχειρηματική κοινότητα , παρέχοντας ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα της οικονομίας της περιοχής . Οι επιχειρήσεις που είχαν τα κεντρικά τους γραφεία στις αντίστοιχες πόλεις επιδείκνυαν , κατά κανόνα , ιδιαίτερα έντονο ενδιαφέρον για τις εκδηλώσεις της πολιτιστικής πρωτεύουσας . Οι λόγοι πραγματοποίησης της χορηγίας ήταν η συμμετοχή των τοπικών φορέων (60% στην **Αμβέρσα**) , καθώς και συγκεκριμένοι στόχοι μάρκετινγκ και βελτίωσης της εικόνας της επιχείρησης . Στη **Γλασκώβη** οι τράπεζες έκαναν χορηγίες σκεπτόμενες τη συμμετοχή των τοπικών φορέων , ενώ οι εταιρίες ποτών έδωσαν περισσότερα στοχεύοντας σε συγκεκριμένες ομάδες καταναλωτών . Στη **Γλασκώβη** σημειώθηκε μεγάλος αριθμός χορηγιών από επιχειρήσεις που είχαν ξαναγίνει χορηγοί και στην Αμβέρσα το ποσοστό αυτό ανήλθε στο 64% αν και , για μια σημαντική μειοψηφία εταιριών , η συμμετοχή στις εκδηλώσεις αποτέλεσε μείζονα πρωτοβουλία την οποία ανέλαβαν μόνο για τη συγκεκριμένη περίπτωση . Σημαντικό ήταν

το ενδιαφέρον που έδειξαν σχετικά μικρές εταιρίες και όμιλοι στην περίπτωση της **Γλασκώβης** .

Ο θεσμός των Πολιτιστικών Πρωτευουσών εξακολουθεί να μην ελκύει σημαντικά τους χορηγούς σε πανευρωπαϊκό επίπεδο . Η **IBM** παρείχε τη στήριξη της για ένα μη ιδιωτικό πληροφοριακό σύστημα στην **Αμβέρσα** και στην **Λισαβώνα** . Το ότι οι εκδηλώσεις γίνονται άπαξ και είναι , μεγάλης διάρκειας (με επακόλουθο τη διασπορά της προσοχής των ΜΜΕ , ειδικά σε ότι αφορά την τηλεόραση) εκλήφθηκε ως δυσκολία . Αυτό μπορεί να αλλάξει στο βαθμό που το πρόγραμμα των Πολιτιστικών Πρωτευουσών διευρύνεται όλο και περισσότερο . Το γεγονός ότι η απονομή του τίτλου γίνεται σε μία μόνο πόλη , σε συνδιασμό με την κλίμακα και το διεθνή χαρακτήρα των εκδηλώσεων , αποτελεί σημαντικό παράγοντα προσέλκυσης του ενδιαφέροντος των χορηγών .

3.5 ΣΥΜΠΡΑΞΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ

Η στήριξη και η επαγγελματική τεχνογνωσία που πρόσφεραν πολλές από τις εταιρίες-χορηγούς στο **Δουβλίνο** αποτέλεσε βασικό παράγοντα για την επιτυχή διοργάνωση ή δημοσιοποίηση κάποιας συγκεκριμένης εκδήλωσης . Οι χορηγίες των επιχειρήσεων ήταν το δυναμικό και αποφασιστικό εκείνο στοιχείο με παρουσία καθόλη τη διάρκεια του χρόνου . Και για την **Αμβέρσα** , το ευρύτερο αυτό κοινό και η σύμπραξη αποδείχτηκαν ζωτικής σημασίας . Πολλές εταιρίες ανέλαβαν επιπλέον πρωτοβουλίες ως προς το προσωπικό τους , τους πελάτες τους και τα επιχειρηματικά τους συμβόλαια . Το συμπέρασμα ήταν πως "πολλές επιχειρήσεις ανέλαβαν με μεγάλο αίσθημα ευθύνης τον κοινωνικό τους ρόλο : οι χορηγίες δεν είναι μόνο χρήματα αλλά , πάνω από όλα , συμμετοχή και στήριξη" .

3.6 Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΩΝ ΧΟΡΗΓΙΩΝ

Από την εμπειρία του **Δουβλίνου** προκύπτει ότι ο θετικός αντίκτυπος της διοργάνωσης συνεχίστηκε για όλο το χρόνο , με την υπογραφή μιας σειράς από συμβόλαια χορηγιών μακροπρόθεσμου χαρακτήρα . Τα οφέλη για τους χορηγούς (από προνομιακές ευκαιρίες ψυχαγωγίας μέχρι το προφίλ της εταιρίας προς τα έξω και τη σχετική αναγνώριση) χρειάζεται να διευκρινίζονται προσεχτικά . Ο ρόλος της κατάρτισης και η αξία της επαγγελματικής προσέγγισης τόσο από την πλευρά των διοργανωτών όσο

και από την πλευρά των πολιτιστικών φορέων συνιστούν σημαντικούς παράγοντες για την επιτυχία , κατά τα παραδείγματα της **Γλασκώβης** και της **Αμβέρσας** .

4 . ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

4.1 ΕΚΤΑΣΗ ΚΑΙ ΚΛΙΜΑΚΑ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Όλες οι Πολιτιστικές Πρωτεύουσες , με εξαίρεση το **Παρίσι** , επέλεξαν την ανάπτυξη κεντρικών προγραμμάτων παραστάσεων και εκθέσεων και μάλιστα ορισμένες , όπως το **Δυτικό Βερολίνο** και η **Αμβέρσα** , με άξονα μια συγκεκριμένη καλλιτεχνική αντίληψη . Παραλλαγές στην έκταση και την κλίμακα των προγραμμάτων υπήρξαν σημαντικές , ωστόσο ο θεσμός δεν έπαψε να επεκτείνεται με το χρόνο . Πράγματι , οι μελλοντικές διοργανώτριες πόλεις ίσως προσανατολιστούν προς την περίπτωση προετοιμασίας μικρότερων προγραμμάτων κάτω από ορισμένες συνθήκες . Κεντρικά σημεία στις παραλλαγές ήταν :

- η διάρκεια : μόνο η **Γλασκώβη** και η **Μαδρίτη** πέτυχαν την κάλυψη ενός πλήρους προγράμματος **12** μηνών : το εύρος κυμαίνεται από **7** έως **12** μήνες ,
- η κλίμακα του προγράμματος : οι μεγαλύτερες διοργανώσεις πραγματοποιήθηκαν στη **Γλασκώβη** και τη **Μαδρίτη** όπου ο αριθμός των παραστάσεων ήταν **5** φορές μεγαλύτερος από αυτόν της **Φλωρεντίας** ,
- η έκταση του προγράμματος : εκπαίδευση , δημοτικά και κοινωνικά προγράμματα με αντικείμενο τις τέχνες αποτέλεσαν όλα στόχους . Ορισμένες πόλεις (π.χ. **Γλασκώβη**) προώθησαν παράλληλα προγράμματα δραστηριοτήτων που προέρχονταν από ένα ευρύ φάσμα τομέων της κοινωνικής ζωής ,
- κτιριακά προγράμματα : δόθηκε έμφαση σε αυτά από ορισμένες πόλεις (π.χ. **Γλασκώβη** , **Αμβέρσα** και **Λισαβώνα**) , αποτελούσαν , ωστόσο , συνήθως προγράμματα που ήταν ήδη στο στάδιο υλοποίησης τους και που απλώς ενεργοποιούνταν χάρις τη διοργάνωση .

4.2 ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

Οι περισσότερες πόλεις προσέφεραν ένα συνδυασμό εθνικών και διεθνών εκδηλώσεων . Το επίκεντρο ποίκιλε ανάλογα με το σημείο εκκίνησης , με τη μουσική , το θέατρο , το χορό και τις Καλές Τέχνες να αποτελούν τον πυρήνα των εκδηλώσεων . Τομείς που προβλήθηκαν σε ορισμένα , αν και όχι όλα , από τα προγράμματα περιλαμβάνουν την αρχιτεκτονική/αστικό σχεδιασμό , τον ήχο/εικόνα , τη λογοτεχνία , τις παρουσιάσεις με πολλαπλά , μέσα (multi-media) και τα προγράμματα για παιδιά . Σε γενικές γραμμές , οι πόλεις κατάφεραν να αποφύγουν τις "υπερβολές του σταρ-σύστεμ" , ανακαλύπτοντας προσωπικά στοιχεία στα οποία έδωσαν έμφαση . Μεταξύ των εκδηλώσεων που αξίζει να αναφερθούν περιλαμβάνονται : η καταπληκτική πρώτη θεατρική περίοδος στην **Αθήνα** , τα μουσικά προγράμματα της **Αμβέρσας** και της **Μαδρίτης** , οι πειραματικές μουσικές θεατρικές παραστάσεις στο **Δυτικό Βερολίνο** , τα επιστημονικά προγράμματα του **Δουβλίνου** και της **Φλωρεντίας** , το λογοτεχνικό αφιέρωμα του **Δουβλίνου** , τα προγράμματα εικαστικών τεχνών και θεάτρου της **Γλασκώβης** , οι αστικές και αρχιτεκτονικές παρεμβάσεις στη **Λισαβόνα** , τη **Γλασκώβη** και την **Αμβέρσα** τα συνδυασμένα καλλιτεχνικά προγράμματα του **Άμστερνταμ** και οι μουσικές εκπαιδευτικές εκδηλώσεις στο **Δυτικό Βερολίνο** , τη **Γλασκώβη** και το **Δουβλίνο** .

4.3 ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΕΣ

Μπορεί οι διοργανώσεις της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας να δημιούργησαν πολλές βραχυπρόθεσμες ευκαιρίες για καλλιτέχνες , ωστόσο οι αριθμοί που αφορούν τις αναθέσεις έργων δείχνουν μάλλον απογοητευτικοί . Ξεχώρισαν η **Γλασκώβη** με **40** νέα έργα και η **Werkstatt** του **Δυτικού Βερολίνου** που αντιμετώπισε τις επαγγελματικές ανάγκες της με τέτοιο τρόπο που άφησε ανοιχτές τις δυνατότητες για το μέλλον (π.χ. για τα επαγγέλματα του χώρου και του ντιζάιν στην πόλη) . Δίκτυα συμπαραγωγών αναδείχθηκαν από νέους οργανισμούς όπως το **Tramway** της **Γλασκώβης** και το **Hebbel Theatre** του **Δυτικού Βερολίνου** . Οι διοργανώτριες πόλεις επωφελούνταν συνήθως από την ύπαρξη ορισμένων πιο προηγμένων επαγγελματιών δικτύων . Ο Γάλλος Πολιτιστικός ακόλουθος στο Λονδίνο έγραψε "η απόδειξη του θετικού αντίκτυπου του 1990 ήταν ότι μετά από τη διοργάνωση οι Γάλλοι καλλιτέχνες δε χρειάζεται να πειστούν για να έρθουν στη **Γλασκώβη** αλλά από μόνοι τους το επιζητούν θερμώς" . Το **Cultural Capital**

Broadcasting (ένα τηλεοπτικό καλλιτεχνικό κανάλι) αποτελεί κληροδότημα της διοργάνωσης στο **Άμστερνταμ** .

4.4 ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΙ ΔΕΣΜΟΙ

Το υψηλό επίπεδο διακυβερνητικής ενεργοποίησης επί του προγράμματος υπήρξε ένα σημαντικό χαρακτηριστικό της διοργάνωσης **Αθήνα '85** , αποτελώντας , ωστόσο , ένα μη βιώσιμο μοντέλο πολιτιστικής συνεργασίας . Σήμερα , η διαχείριση του διεθνούς μέρους του προγράμματος συνήθως δεν γίνεται μέσω των καθιερωμένων εμπορικών και πολιτιστικών διπλωματικών οδών . Μόνο το Ηνωμένο Βασίλειο , η Γερμανία και η Ελλάδα φαίνεται ότι ακολούθησαν το πνεύμα του συγκεκριμένου προγράμματος , ωστόσο , είναι ενδεχόμενο η παραδοσιακή πολιτιστική διπλωματία να αποδειχθεί αναποτελεσματική μέσα σε ένα τέτοιο πλαίσιο . Οι πειραματισμοί με διάφορων μορφών συνεργασίες (για παράδειγμα ο ρόλος του Βρετανικού Συμβουλίου) δείχνουν να είναι επικοδομητικοί ως προς τα αποτελέσματα τους .

Ορισμένες πόλεις επιχείρησαν να αναπτύξουν προγράμματα που προέβαλαν διάφορες πλευρές της Ευρωπαϊκής πολιτιστικής ταυτότητας . Προσεγγίσεις—συνταγές , που χρησιμοποιούσαν υποδείγματα από όλα τα κράτη-μέλη , σπανία αποδείχθηκαν αξιόλογες από καλλιτεχνική άποψη και θα πρέπει να αντιμετωπίζονται με αρκετή προσοχή . Κάποιες άλλες πόλεις απηύθυναν προσκλήσεις σε ξένα προγράμματα που συνδέονταν με συγκεκριμένα καλλιτεχνικά θέματα της διοργάνωσης με αποτέλεσμα την προβολή εξωευρωπαϊκών πολιτιστικών δεσμών στα προγράμματα αρκετών πόλεων . Υπάρχει μια απαίτηση από το πρόγραμμα να προωθήσει τη διεθνή συνεργασία και συμπαραγωγή , ωστόσο υπάρχουν και κάποιοι κίνδυνοι σε μια υπερβολική πολιτική πίεση πέρα από τα όρια της καλλιτεχνικής πρωτοβουλίας και των επαγγελματικών δεσμών . Ο ίδιος κίνδυνος ενυπάρχει και στο "γάμο με το ζόρι" των Πολιτιστικών Πρωτευουσών με τους Πολιτιστικούς Μήνες .

Πολλές Πολιτιστικές Πρωτεύουσες δημιούργησαν ευκαιρίες για φιλοσοφικές συζητήσεις πάνω σε θέματα Ευρωπαϊκού πολιτισμού , συμπεριλαμβανομένου του νεοεμφανισθέντος "εθνικιστικού κατακερματισμού" . Ο ρόλος της τέχνης μέσα σε ένα Ευρωπαϊκό πολιτιστικό πλαίσιο εξετάστηκε εκτεταμένα . Οι διεθνείς επισκέψεις (π.χ. η **Werkstatt** του **Δυτικού Βερολίνου**) αποτέλεσαν πρακτική συμβολή στην "υλοποίηση της πολιτιστικής ενότητας της Ευρώπης" . Ωστόσο , με

εξαιρεση διάφορες εκθέσεις ιστορικού περιεχομένου (π.χ. στην **Αθήνα** και τη **Φλωρεντία**) , υπήρξαν αναπάντεχα λίγες συγκροτημένες προσεγγίσεις των "κοινών Ευρωπαϊκών πολιτισμών" ,έσα από το βλέμμα σύγχρονων καλλιτεχνών . Απο την μια μεριά , συνέδρια όπως αυτά της **Φλωρεντίας '86** με θέμα "Μια Ευρώπη που αλλάζει : Η Πολιτιστική Πρόκληση" και της **Γλασκώβης '90** με θέμα "Τέχνες χωρίς Σύνορα" έδειξαν να προσεγγίζουν το Ευρωπαϊκό επίπεδο με περισσότερη αυτοπεποίθηση .

5. ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

5.1 ΠΡΟΒΟΛΗ

Το **Δυτικό Βερολίνο** ήταν η πρώτη πόλη που αφιέρωσε ένα σημαντικό κονδύλι (**1,9 εκατομμύρια ECU**) για την προβολή της διοργάνωσης της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας . Η **Γλασκώβη** προέβλεψε ένα ποσό πάνω από το τριπλάσιο αυτού , έχοντας έναν προϋπολογισμό **6,55 εκατομμυρίων ECU** και στη συνέχεια όλες οι πόλεις , με εξαίρεση το **Δουβλίνο** , αφιέρωσαν σημαντικά κονδύλια για την προβολή της διοργάνωσης , της τάξης του **10 με 15%** του συνολικού κόστους του προγράμματος . Το **Δουβλίνο** ίσως υποτίμησε το στοιχείο που χρειαζόταν για να έχει επιτυχία η τοπική "καμπάνια" της διοργάνωσης της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας του . Η **Αμβέρσα** , σίγουρα με περισσότερες οικονομικές δυνατότητες , απέδειξε την αξία μιας αποτελεσματικής στρατηγικής επικοινωνιών η οποία δεν παραμέλησε το κοινό της διοργανώτριας πόλης .

5.2 ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ

Το ενδιαφέρον του διεθνούς τύπου για τη διοργάνωση **Αθήνα '85** , την πρώτη στη σειρά Πολιτιστική Πρωτεύουσα , υπήρξε ουσιαστικό και θετικό . Στοιχεία για την ανταπόκριση των μέσων ενημέρωσης υπάρχουν μόνο για πιο πρόσφατες διοργανώσεις . Αντικατοπτρίζουν μια θετική εικόνα , με **10.000** πρόσφατες καταχωρήσεις στον τύπο για τη **Γλασκώβη** , **13.000** για την **Αμβέρσα** (εκ των οποίων **3.480** στον ξένο τύπο) και ήδη **1.000** καταχωρήσεις που αναφέρονται στη **Λισαβόνα** (στα μέσα του 1994) . Εμφανίζεται να υπάρχει μια γενική εντύπωση ότι τα τοπικά μέσα ενημέρωσης υπήρξαν από διστακτικά εως εχθρικά , ενώ τα μέσα του εξωτερικού αντιμετώπισαν με μεγαλύτερη συμπάθεια τους στόχους και τα επιτεύγματα των διοργανώσεων . Το **39%** του τύπου της **Αμβέρσας**

προερχόνταν από την Ολλανδία και τη Γερμανία , ενώ και στη Γαλλία το ποσοστό αυτό ήταν **18%** , το Η . Βασιλείο **7%** και την υπόλοιπη Ευρώπη **32%** . Για τη **Λισαβώνα** , το **55%** των ξένων καταχωρήσεων ήταν Ισπανικές , με το υπόλοιπο **28%** από την υπόλοιπη Ευρώπη . Υπήρξε επίσης σημαντικό ενδιαφέρον και στην Β . Αμερική . Η ποιότητα των αναφορών του διεθνούς τύπου για το **Δουβλίνο** ήταν εξαιρετική .

Ο έντονος αντίκτυπος μιας επιτυχημένης καμπάνιας προβολής , που συνδέεται με ουσιαστικές αλλαγές στο πλαίσιο μιας πόλης , μπορεί να είναι εντυπωσιακός . Στην περίπτωση της **Γλασκώβης** , μια μελέτη που πραγματοποιήθηκε μετά τη διοργάνωση ανέχνευσε την εικόνα της πόλης της **Γλασκώβης** μεταξύ κατοίκων μιας περιοχής της νοτιοανατολικής Αγγλίας , σε απόσταση 400 μιλίων . Υπήρξε μια αύξηση **15%** στην αντίληψη ότι η **Γλασκώβη** "άλλαξε μες ταχύτητα προς το καλύτερο" , χωρίς να λείπουν τα περιθώρια για περαιτέρω βελτίωση , αφού **355** εξακολουθούσαν να θεωρούν το Σεπτέμβριο του 1990 ότι η πόλη ήταν "σκληρή και καταθλιπτική" .

5.3 ΑΡΙΘΜΟΣ ΘΕΑΤΩΝ

Ο συνολικός αριθμός των θεατών που παρακολούθησαν τα προγράμματα των Ευρωπαϊκών Πρωτευουσών της Ευρώπης από το **1985** έως το **1993** έφτασε περίπου τα **15 εκατομμύρια** . Στον αριθμό αυτό περιλαμβάνονται **5,5** εκατομμύρια θεατές που παρακολούθησαν τις εκδηλώσεις ανοιχτού χώρου , τις ελεύθερες παραστάσεις και τα θεάματα . Τα κεντρικά προγράμματα παρακολούθησαν τις κεντρικές εκδηλώσεις και τους οποίους προσέλυσε αυτή καθ' αυτή η διοργάνωση της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας σε κάθε μία από τις πόλεις κυμαίνονταν από το **4%** της πολιτιστικής αγοράς στο **Δυτικό Βερολίνο** έως το **10%** στο Άμστερνταμ (και οι δυο πόλεις με ισχυρή βασική αγορά) ενώ το **Δουβλίνο** ξεκινώντας από πολύ χαμηλή βάση πέτυχε μια αύξηση της τάξης του **58%** . Ορισμένες πόλεις υπέστησαν μια μείωση στον αριθμό των θεατών που παρακολούθησαν πολιτιστικές εκδηλώσεις την επόμενη χρονιά μετά από τη διοργάνωση . Προσωρινά στοιχεία για τη **Γλασκώβη** υποδεικνύουν μια ουσιαστική μείωση , εντονότερη σε ότι αφορά τα μουσεία και τις αίθουσες τέχνης απ' ότι για τα θέατρα και τα κονσέρτα , όπου είχαν πραγματοποιηθεί ουσιαστικές επενδύσεις υποδομής το 1990 . Στο **Δουβλίνο** δεν υπήρξε σημάδι εξάντλησης της αγοράς 2 χρόνια μετά τη διοργάνωση . Η μικρή αύξηση που σημειώθηκε στο **Άμστερνταμ** παρουσίασε στασιμότητα και η ανάπτυξη ξεκίνησε πάλι (**6%** επάνω) 2 χρόνια αργότερα .

5.4 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Γενικά ο κοινωνικός αντίκτυπος που είχαν οι διοργανώσεις ήταν θετικός, ωστόσο τα οφέλη για παράδειγμα στην προσέγγιση νέου κοινού, δεν διατηρήθηκαν σε όλες τις περιπτώσεις. Έρευνα που έγινε για το **Δουβλίνο** αναφέρει ότι ουσιαστικά το **90%** των πολιτών γνώριζαν για τη διοργάνωση, όμως λιγότεροι από το **5%** ήταν σε θέση να αναγνωρίσουν μια συγκεκριμένη εκδήλωση που είχαν παρακολουθήσει. Στη **Μαδρίτη** το **60%** των κατοίκων είχαν έρθει σε επαφή με τη διοργάνωση της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας, αλλά μόνο **5** με **10%** είχε αγοράσει εισιτήριο για κάποια συγκεκριμένη εκδήλωση. Τα αντίστοιχα στοιχεία για τη **Γλασκώβη** υποδεικνύουν μια πολύ μεγαλύτερη απήχηση. Το **61%** των κατοίκων της θεωρούσαν ότι το πρόγραμμα της διοργάνωσης **Γλασκώβη '90** "έκανε την πόλη ένα περισσότερο ευχάριστο μέρος για να ζει κανείς". Το **54%** από αυτούς είχε πάει στο θέατρο ή σε κάποιο κονσέρτο τουλάχιστον μια φορά μέσα στο χρόνο και το **61%** είχε επισκεφτεί κάποιο μουσείο ή αίθουσα τέχνης. Οι "εκδηλώσεις της γειτονιάς" άγγιξαν το **24%** των ενγλίκων, συμπεριλαμβανομένου ενός **10%** οι οποίοι δεν αποτελούσαν προηγούμενως κοινό πολιτιστικών εκδηλώσεων και θεαμάτων.

5.5 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ

Λίγες μόνο από τις διοργανώτριες πόλεις έθεσαν τους κοινωνικούς και οικονομικούς στόχους στο επίκεντρο των επιδιώξεων τους και πάντως σε κάθε περίπτωση μέσα στο πλαίσιο πολιτιστικών, εκπαιδευτικών ή κοινωνικών σκοπών. Ωστόσο, πολλές από αυτές δεν παραγνώρισαν και τις ενδεχόμενες οικονομικές ωφέλειες που θα μπορούσε να φέρει η επιτυχία. Η οικονομική σημασία του πολιτιστικού τομέα συζητήθηκε πολύ τα τελευταία χρόνια τόσο στο πλαίσιο της κριτικής όσο και σε πειράματα σύνδεσης στην πράξη "των πολιτιστικών πολιτικών με το μάρκετινγκ των πόλεων και με στρατηγικές που έχουν στόχο την ανάπτυξη του τουρισμού και των άλλων επαγγελματικών κλάδων παροχής υπηρεσιών σε καταναλωτές". Οι ευκαιρίες συνδέονται με τέσσερα συγκεκριμένα σημεία:

- η αγορά των πολιτιστικών προϊόντων και υπηρεσιών είναι μεγάλη και με δυνατότητα ανάπτυξης,
- οι τέχνες αντιπροσωπεύουν μια στρατηγική επένδυση στη δημιουργικότητα, συνεισφέροντας ιδέες και ανθρώπινο δυναμικό σε

άλλους κλάδους και δημιουργώντας ένα γόνιμο περιβάλλον για την εξέλιξη στον "κλάδο των επαγγελμάτων του πολιτισμού" ,

- οι τέχνες αποτελούν ισχυρό πόλο έλξης για τους επισκέπτες , προωθούν την κυκλοφορία του χρήματος , την άμεση βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών προς τον καταναλωτή , και μπορούν να παίξουν καταλυτικό ρόλο στην διαδικασία της ανάπλασης ,
- μια ισχυρή πολιτιστική υποδομή παίζει σημαντικό ρόλο στην προσέλκυση του εμπορίου , της βιομηχανίας και του τουρισμού σε μια περιοχή . Τα ανώτερα στελέχη των επιχειρήσεων επενδύουν στην παροχή υπηρεσιών πολιτισμού ως μέσο εγκαθίδρυσης και καθιέρωσης εμπιστοσύνης προς την περιοχή που εδρεύει η επιχείρηση και κεντρικού μέσου για την προβολή ενός τόπου ως περιβάλλοντος στο οποίο κάποιος θα ήθελε να ζει και να εργάζεται .
- Ταυτόχρονα , σημαντικές επιφυλάξεις έχουν εκφραστεί σχετικά με τους κινδύνους που θα δημιουργούσε ένας πλαστός κοσμοπολιτισμός . Έχει ζωτική σημασία να υποστηριχθεί η επιδίωξη των οικονομικών ωφελειών μέσω των τεχνών , επενδύοντας στη δημιουργικότητα ενός τόπου και τα χαρακτηριστικά εκείνα που τον κάνουν ξεχωριστό και του προσδίδουν ένα ενδιαφέρον που έχει απήχηση πέρα από το άμεσο περιβάλλον του . Μια πρόσφατη αναλυτική μελέτη του χώρου απέδειξε ότι "η άμεση δέσμευση για την αναζωογόνηση της πολιτιστικής , κοινωνικής και πολιτικής ζωής των τοπικών κατοίκων θα πρέπει να προωθήσει και να στηρίξει τη δημιουργία στρατηγικών φυσικής και οικονομικής ανάπλασης" .

5.6 "Ο ΚΛΑΔΟΣ ΤΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ"

Το μεγαλύτερο ποσοστό από τα οικονομικά οφέλη των πόλεων που υπήρξαν Πολιτιστικές Πρωτεύουσες συνδεόταν με το τουρισμό και την εμπορική κίνηση της πόλης . Οι οικονομικές ευκαιρίες στα επαγγέλματα του πολιτισμού(τον τομέα των οπτικοακουστικών μέσων , τις εκδόσεις , τις δημιουργικές τέχνες , το ντιζάιν και τη μόδα και την παροχή υπηρεσιών πολιτισμού για τον επιχειρηματικό τομέα όπως η διαφήμιση και η γραφιστική) , στο μεγαλύτερο τους τμήμα , δεν εκδηλώνονται άμεσα . Το στοιχείο αυτό υπήρχε φυσικά έμμεσα στα οπτικοακουστικά προγράμματα

, τις εκδοτικές πρωτοβουλίες και τις αρχιτεκτονικές εκθέσεις που παρουσιάστηκαν κατά τη διάρκεια της διοργάνωσης , ενώ ορισμένα "επαγγελματικά" λογοτεχνικά και κινηματογραφικά βραβεία προβλήθηκαν σε διάφορα σημεία . Το **Δυτικό Βερολίνο** φιλοξένησε μια ανεξάρτητη έκθεση παραγωγών δίσκων και προέβαλε τη μόδα και το ντιζάιν στο πειραματικό πρόγραμμα του . Άλλες πόλεις δημιούργησαν ευκαιρίες για την παρουσίαση προϊόντων του "κλάδου των επαγγελμάτων του πολιτισμού" . Το αστικό σχέδιο ανάπλασης του **Temple Bar** , που εφαρμόστηκε από τη διοργάνωση **Δουβλίνο '91** χρησιμοποιεί τα επαγγέλματα του πολιτισμού και το ψυχαγωγικό δυναμικό της περιοχής ως μέσα για την οικονομική και κοινωνική ανάπλαση . Κατά συνέπεια , υπήρξε ενδιαφέρον για το χώρο των επαγγελμάτων πολιτισμού , όμως η πρόκληση παραμένει για τις Ευρωπαϊκές πόλεις να θέσουν "τα επαγγέλματα του πολιτισμού" στο επίκεντρο του προγράμματός τους για την Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης .

5.7 ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η ταξιδιωτική αγορά έχει αρχίσει να αναγνωρίζει τις αυξανόμενες ευκαιρίες που προσφέρει ο τουρισμός που συνδέεται με τις μεγάλες πόλεις και τον πολιτισμό . Ένας αριθμός από παράγοντες τείνουν προς αυτή την κατεύθυνση :

- η τάση στον Ευρωπαϊκό τουρισμό είναι προς τις σύντομες διακοπές που συνοδεύονται από δραστηριότητα και ένα περισσότερο εκλεπτυσμένο γούστο στη διασκέδαση ,
- ο επαγγελματικός τουρισμός επωφελείται από τις τέχνες διότι η πολιτιστική ψυχαγωγία αποτελεί ένα εξελισσόμενο παράγοντα στο χώρο των συνεδρίων και των ταξιδιωτικών αγορών και
- ο πολιτιστικός τουρισμός στηρίζει και παρέχει μέσα τα οποία απολαμβάνουν τόσο οι μόνιμοι κάτοικοι όσο και οι τουρίστες . Η ανάπτυξη του μπορεί να συνδυαστεί με μια ευρύτερη κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη σε τοπικό και εθνικό επίπεδο .

Μπορεί ο πολιτισμός και ο τουρισμός να είναι σε μεγάλο βαθμό αλληλένδετοι , ωστόσο οι πρωταρχικοί τους στόχοι είναι ενδεχόμενο να

διαφέρουν σημαντικά , πράγμα που δεν επιτρέπει πάντοτε μια πολύ στενή συνεργασία . Οι διαφορές συνήθως προκύπτουν σε τρία σημεία :

- ο προγραμματισμός κάνει τους χρόνους να συνδέονται με διαφορετικά προγράμματα ,
- διαφωνίες προκύπτουν με αντικείμενο τον ορισμό και την αξιολόγηση προϊόντων και
- η αδυναμία πληροφόρησης της αγοράς περιορίζει τις πρωτοβουλίες σε εξειδικευμένες περιοχές .

Οι αγορές του πολιτιστικού τουρισμού είναι πολύπλοκες και κατακερματισμένες και όχι πάντοτε με τον αποτελεσματικότερο τρόπο προσιτές μέσω των κλασικών τουριστικών οδών . Το **Δουβλίνο** αποτέλεσε παράδειγμα των εντάσεων οι οποίες μπορούν να προκύψουν . Οι τουριστικές αρχές ανησυχούσαν σχετικά με τις επιπλοκές που θα είχε στην αγορά η προβολή ευαίσθητων σημείων της ιστορίας και η αναγνώριση περιόδων λήθης και παρακμής σε μια επαναξιολόγηση των Γεωργιανών στερεοτύπων της πόλης , ωστόσο οι φόβοι αυτοί αποδείχθηκαν αβάσιμοι . Πολλά υπήρξαν τα επιτεύγματα στο πλαίσιο του προγράμματος της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας ως προς την ανάπτυξη κατάλληλων προσεγγίσεων . Η πρόκληση που παραμένει για τις μελλοντικές διοργανώτριες πόλεις είναι η επίτευξη καλύτερης κατανόησης μεταξύ των δύο τομέων .

5.8 Η ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Η γλώσσα των αριθμών υποδηλώνει μια εντονότερη αγοραστική ανταπόκριση στο θεσμό της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας , ιδιαίτερα στις ξένες τουριστικές αγορές . Οι πόλεις για τις οποίες υπάρχουν στοιχεία εμφάνισαν αύξηση ως προς την ξένη τουριστική αγορά κατά τη διάρκεια της διοργάνωσης :

Άμστερνταμ	+8%
Δυτικό Βερολίνο	+7%
Γλασκώβη	+50%
Δουβλίνο	+11%
Μαδρίτη	+12%

Η **Γλασκώβη** επωφελήθηκε από τη μεγαλύτερη αναλογικά αύξηση , αλλά και οι υπόλοιποι αριθμοί είναι θετικοί σε όλες τις περιπτώσεις . Η αύξηση του 7% του **Δυτικού Βερολίνου** επιτεύχθηκε την επόμενη από μια επίσης εορταστική χρονιά (επαίτειος των 750 χρόνων της πόλης) . Η διοργάνωση **Μαδρίτη '92** ανέτρεψε την προηγούμενη πτωτική πορεία , ενώ η **Λισαβόνα** πέτυχε μια αύξηση 10% σε ξενοδοχειακή πληρότητα την περίοδο Ιανουαρίου-Μαρτίου '94 μετά από δύο συνεχόμενες χρονιές πτώσης . Η επίδοση αυτή ήταν σαφώς καλύτερη από ότι για την Πορτογαλία ως σύνολο . Το φαινόμενο αυτό ίσχυσε και για τις άλλες πόλεις . Για παράδειγμα , οι επισκέψεις στο **Δουβλίνο** από το εξωτερικό παρουσίασαν αύξηση 11% το 1991 ενώ για το σύνολο της Ιρλανδίας υπήρξε πτώση 4% . Τα στοιχεία για την **Αμβέρσα** δείχνουν 4% αύξηση έναντι της πτώσης του 10% που παρατηρήθηκε στο σύνολο του Βελγίου .

5.9 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ

Με βάση μόνο τους αριθμούς αυτούς είναι αδύνατο να προσδιοριστεί κάποια αιτιολογική σχέση ως προς την προβολή του θεσμού της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης . Μόνο για τη **Γλασκώβη** πραγματοποιήθηκε πλήρης αξιολόγηση με βάση την οποία και αποδείχτηκε η σημασία της διοργάνωσης . Η **Γλασκώβη** αναρριχήθηκε στην τρίτη θέση στον πίνακα των αρίξεων μεταξύ των πόλεων του Ηνωμένου Βασιλείου , με προέλευση τις πέραν του Ατλαντικού τουριστικές αγορές . Η διαφημιστική εκστρατεία έδωσε εξαιρετική ώθηση και στη γενική τουριστική κίνηση ακόμα και μεταξύ πελατών χωρίς ιδιαίτερα πολιτιστικά κίνητρα , ενώ η αγορά των επισκεπτών ανταποκρίθηκε περισσότερο στις δουλειές που παρουσιάστηκαν από φορείς της **Γλασκώβης** (πολλοί εμφανίστηκαν με εμπλουτισμένο πρόγραμμα) παρά στα εισαγόμενα πολιτιστικά θεάματα . Στην περίπτωση των άλλων πόλεων τα στοιχεία για την ταξιδιωτική κίνηση έχουν ως εξής :

- Ο **Οργανισμός Τουρισμού του Δουβλίνου** υποστηρίζει ότι ο τουρισμός υπήρξε ο μεγάλος κερδισμένος της διοργάνωσης της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας . Υπάρχει η άποψη ότι το **Δουβλίνο** επωφελήθηκε από την επιτυχημένη εκστρατεία προβολής της **Γλασκώβης** στη Βρετανία η οποία βοήθησε να δημιουργηθεί ένα ενδιαφέρον και για τη διοργάνωση του **Δουβλίνου** στην αγορά του Ηνωμένου Βασιλείου ,

- η σύγκριση μεταξύ **Βαρκελώνης** , **Σεβίλλης** και **Μαδρίτης** σε ότι αφορά την ξένη αγορά για το 1992 αποδεικνύει ότι η **Μαδρίτη** τα πήγε το ίδιο καλά με τη Σεβίλλη , που φιλοξένησε την **Εκρο** στη διάρκεια της διοργάνωσης "Έτος της Ισπανίας" , και καλύτερα από ότι η Βαρκελώνη με τους Ολυμπιακούς αγώνες .
- Οι τουριστικές αρχές της **Αμβέρσας** εξέφρασαν την ικανοποίηση τους από τη διοργάνωση , με την ημερήσια αγορά επισκεπτών να έχει δεχθεί μια σαφή ώθηση (παρουσιάζοντας αυξημένη κίνηση κατά δύομιση φορές) και μια επίδραση στην ξενοδοχειακή αγορά θετική , αν και λιγότερο έντονη . Αρχικά , οι επαγγελματίες του τουριστικού κλάδου είδαν με σκεπτικισμό το καλλιτεχνικό πρόγραμμα και την εξειδικευμένη προσέγγιση του , ωστόσο σήμερα θεωρούν ότι αυτή ήταν μια από τις βασικές αιτίες του ενδιαφέροντος του τύπου το οποίο επέτρεψε στην πόλη να "ανακαλυφθεί" από τον κόσμο . Επίσης πιστεύουν ότι ένα συμβατικότερο καλλιτεχνικό πρόγραμμα δεν θα είχε κινήσει στον ίδιο βαθμό το ενδιαφέρον του κοινού ,
- Η **Λισαβώνα** εξέφρασε την ικανοποίηση της για τη θετική επίδραση της διοργάνωσης του 1994 πάνω στην αγορά συνεδρίων . Οι κρατικές τουριστικές αρχές κατηύθησαν τη διεθνή καμπάνια τους προς την προβολή των πολιτιστικών γεγονότων και έμεινα ικανοποιημένες με το αποτέλεσμα .
- Κοινός παράγοντας σε αυτήν την επιτυχημένη εικόνα είναι η ισχύς της απήχησης του θεσμού στον τομέα των δημοσίων σχέσεων . Οι Ιρλανδικές τουριστικές αρχές δέχθηκαν έναν αριθμό ρεκόρ επισκέψεων εκπροσώπων του τύπου αναφορικά με το 1991 . Οι Πορτογάλοι υποστηρίζουν ότι πέτυχαν τη μεγαλύτερη προβολή της Πορτογαλίας στο διεθνή τύπο από την επανάσταση του 1974 . Το μέγεθος και η ποιότητα του ενδιαφέροντος του ξένου τύπου για την **Αμβέρσα** αναφέρθηκε προηγουμένως .

5.10 Ο ΑΠΟΗΧΟΣ ΤΗΣ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗΣ

Τα οικονομικά οφέλη για τις πόλεις είναι βέβαια κάτι το ουσιαστικό κατά τη διάρκεια αυτής καθ'αυτής της διοργάνωσης , εξαρτώνται ωστόσο από μεταβαλλόμενες αντιλήψεις που αναπόφευκτα είναι εύθραυστες και μπορούν εύκολα να διαβρωθούν . Για παράδειγμα , η **Γλασκώβη** διακινδύνευσε σε μεγάλο βαθμό **διακόπτοντας απότομα τις δημόσιες σχέσεις της** , και τις καμπάνιες τύπου και διαφήμισης με την ολοκλήρωση του 1990 , ειδικότερα σε μια περίοδο που οι συνθήκες της τουριστικής και πολιτιστικής αγοράς εμφανίζουν δυσκολίες . Παρ'όλα αυτά , η **Γλασκώβη** τα κατάφερε αρκετά καλά και στη συνέχεια της διοργάνωσης του 1990 . **Είχε μια μικρή πτώση τον ακριβώς επόμενο χρόνο αλλά επανήλθε στα επίπεδα της χρονιάς της διοργάνωσης το 1993** . Το **Δουβλίνο** διατήρησε τα κεκτημένα και μετά από μια μικρή παύση πέτυχε σημαντική αύξηση ξανά το 1993 . Η **Μαδρίτη** , η **Αμβέρσα** και η **Λισαβώνα** επιβεβαίωσαν όλες ότι η διοργάνωση ενίσχυσε τις προοπτικές του πολιτιστικού τουρισμού . Τα Ισπανικά Υπουργεία Πολιτισμού και Τουρισμού συγκρότησαν από κοινού επιτροπή για τη συνέχιση της συνεργασίας , ξεκινώντας με ένα πιλοτικό πρόγραμμα με αντικείμενο τα μουσεία της **Μαδρίτης** .

5.11 ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Στο πλαίσιο μιας ευρύτερης οικονομικής αξιολόγησης , μια αναλυτική μελέτη για τη **Γλασκώβη** έδειξε ότι το καθαρό οικονομικό όφελος που προέκυψε για την οικονομία της περιοχής ήταν της τάξης των **10-14 εκατομμυρίων λιρών** . Οι θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν υπολογίζονται σε **5350 με 5580** ενώ το μεικτό δημόσιο κόστος για κάθε θέση εργασίας ήταν πολύ μικρότερο από το αντίστοιχο κόστος για άλλες επαγγελματικές και επιχειρηματικές πρωτοβουλίες . Το πρόγραμμα δέχτηκε μια σημαντική υποστήριξη από τον ιδιωτικό τομέα . Εν μέρει αυτό συνδέεται με ατ λιγότερο από τα οφέλη που απήλαυσε η επιχειρηματική κοινότητα από την Πολιτιστική Πρωτεύουσα , η οποία βελτίωσε ουσιαστικά τα έσοδα της πόλης και δημιούργησε ένα θετικό περιβάλλον για τις επιχειρήσεις . Το θετικό αυτό αποτέλεσμα βέβαια είναι ενδεχόμενο να μην ισχύει για όλες τις πόλεις . Αναμένεται ακόμη μια μελέτη που θα πραγματοποιήσει την αντίστοιχη αξιολόγηση για την **Αμβέρσα** .

5.12 ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Τη στιγμή που η επιτυχία των Πολιτιστικών Πρωτευουσών έδειξε να αυξάνεται από τη στιγμή που οι στόχοι της διοργάνωσης ξεπέρασαν το στενό καλλιτεχνικό πλαίσιο και έφτασαν στην υποδομή (στη χώρα προορισμού των τουριστών), μόνιμα αποτελέσματα υπήρξαν και σε αυτόν καθ'αυτόν τον πολιτιστικό τομέα. Σε αυτά περιλαμβάνεται και η δημιουργία νέων οργανισμών όπως το **Cultural Capital Broadcasting** στο **Άμστερνταμ**, το **Hebbel Theatre** του **Βερολίνου** και **Tram Way** της **Γλασκώβης**, και ειδικότερα ο αντίκτυπος στον καλλιτεχνικό που έμεινε ζωντανός (π.χ. η επίδραση πάνω στο χώρο της χορογραφίας στο **Δυτικό Βερολίνο**). Η αυξημένη δυνατότητα διαχείρισης μεγάλων διοργανώσεων και η βούληση για ανάληψη και αποδοχή διεθνών προγραμμάτων αποτελούν κάποια από τα υπόλοιπα αποτελέσματα. Σε ορισμένες περιπτώσεις η θέση του πολιτιστικού τομέα αναβαθμίστηκε και η αντιμετώπιση σε θέματα πολιτισμού μεταβλήθηκε κατά διάφορους τρόπους. Η Ιρλανδία, για παράδειγμα, επανετίμησε αυτά που μπορεί να προσφέρει στον πολιτιστικό τομέα, στο πλαίσιο ενός περισσότερο κεντρικού Ευρωπαϊκού περιβάλλοντος, στοιχείο που θα οδηγήσει σε διάφορες ξένες πρωτοβουλίες αργότερα μέσα στη δεκαετία. Η διοργάνωση **Μαδρίτη '92** συνεισέφερε σε μια επαναξιολόγηση του τρόπου με τον οποίο η **Μαδρίτη** θα μπορούσε να καθορίσει τον πολιτιστικό της ρόλο μέσα στην Ευρώπη.

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

6.1 Ο "ΟΡΙΣΜΟΣ"

Ένας από τους λόγους της επιτυχίας που γνώρισε η πρωτοβουλία για την πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης είναι ότι οι διοργανώτριες πόλεις αφήνονται ελεύθερες να αναζητήσουν τις δικές τους αξίες μέσα από τον ορισμό τους, σε σχέση με τις ιδιαίτερες τοπικές ανάγκες και οι περισσότερες από τις πόλεις δείχνουν ικανοποιημένες με το αποτέλεσμα. Το πρόγραμμα διευκολύνεται με τη χρήση απλών κανόνων και μιας ελαχιστοποιημένης κεντρικής εποπτείας. Κάποιες από τις πόλεις θα επιθυμούσαν ίσως μια εντονότερη κεντρική καθοδήγηση, ιδιαίτερα στα πρώτα στάδια του προγραμματισμού της διοργάνωσης. Από την άλλη

μεριά μεγάλη δόση κεντρικής καθοδήγησης θα μπορούσε να αποβεί ασφυκτική , ενώ ένας χρήσιμος ανεπίσημος μηχανισμός έχει αναπτυχθεί μέσα στο ανεπίσημο Δίκτυο των Πολιτιστικών Πρωτεύουσών της Ευρώπης ο οποίος παρέχει στοιχεία και επαγγελματική καθοδήγηση σε θέματα που αφορούν το πρόγραμμα της διοργάνωσης για τις μελλοντικές διοργανώτριες πόλεις .

6.2 ΑΝΤΙΚΤΥΠΟΣ

Είναι ξεκάθαρο ότι το πρόγραμμα της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας αποτέλεσε ένα σημαντικό ερέθισμα για τη ζωή των πόλεων , παρέχοντας σε αρκετές περιπτώσεις εξαιρετικές ποσότητες ενέργειας και δραστηριότητας στο τοπικό περιβάλλον . Τα θετικά σημεία του αντίκτυπου των διοργανώσεων είναι τα εξής :

- ένα σημαντικό ενδιαφέρον από την πλευρά των μέσων ενημέρωσης που μετέφεραν το γεγονός πέρα από την πόλη , παρέχοντας μια σημαντική διεθνή κάλυψη στις γειτονικές χώρες και σε άλλα σημεία στην Ευρώπη . Το στοιχείο αυτό έχει τη δυνατότητα να μεταβάλλει την αντίληψη που έχει το κοινό για ένα συγκεκριμένο μέρος ,
- η σημαντική ώθηση που δέχτηκε η πολιτιστική αγορά της πόλης , και η οποία ορισμένες φορές δεν διακόπηκε μετά την διοργάνωση ,
- η ικανοποίηση του ευρέως κοινού από το γεγονός , συμπεριλαμβανομένου του ενισχυμένου γοήτρου της πόλης . Διάφοροι κοινωνικοί/εκπαιδευτικοί στόχοι (π.χ. ευρύτερη συμμετοχή) είναι δυνατό να επιτευχθούν στο πλαίσιο της διοργάνωσης , χωρίς αυτό βέβαια να σημαίνει ότι κάποιες θεμελιώδεις αλλαγές είναι δυνατό να επιτευχθούν χωρίς μια περισσότερο μακροπρόθεσμη προσπάθεια ,
- το μάρκετινγκ με αντικείμενο τους τουρίστες στη βάση της διοργάνωσης της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας είναι αποδοτικό . Οι ξένες τουριστικές αγορές ανταποκρίνονται ιδιαίτερα θετικά και ο αντίκτυπος στην αγορά είναι θετικός και τα επόμενα χρόνια ,
- μεγάλα οικονομικά οφέλη προκύπτουν σε πρακτικούς τομείς (π.χ. τουρισμός , επαγγέλματα πολιτισμού) αλλά και πνευματικούς τομείς (π.χ. ενίσχυση της εικόνας της πόλης) , ενώ η επιχειρηματική

κοινότητα υποστηρίζει το πρόγραμμα μέσα από χορηγίες ,

- η ανάπτυξη στον ίδιο τον πολιτιστικό τομέα (ιδιαίτερες καλλιτεχνικές εμπνεύσεις , νέοι οργανισμοί , άνοιγμα στον διεθνή χώρο) και η πραγματοποίηση μιας επαναξιολόγησης αυτών που μπορεί να προσφέρει ο καθένας από πολιτιστική άποψη μέσα στο Ευρωπαϊκό πλαίσιο .

6.3 ΠΟΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΣΗ ΧΡΗΜΑΤΩΝ

Όλα τα παραπάνω αποτελέσματα δεν είναι βέβαιο ότι εξασφαλίζονται σε κάθε διοργάνωση . Ούτε και ο αντίκτυπος που αναλύθηκε μπορεί να θεωρείται εξασφαλισμένος για τις μελλοντικές διοργανώτριες πόλεις . Τα οφέλη πρέπει να αναλύονται για το περιβάλλον της κάθε πόλεως . Η εκτίμηση της οικονομικής ωφέλειας που πραγματοποιήθηκε για τη διοργάνωση **Γλασκώβη '90** έδωσε θετικά αποτελέσματα . Προφανώς , κάτι τέτοιο δεν είναι απαραίτητο να ισχύσει και για τις υπόλοιπες Πολιτιστικές Πρωτεύουσες .

6.4 ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

Το επίπεδο του στρατηγικού προγραμματισμού στον πολιτιστικό τομέα εμφανίζεται μάλλον περιορισμένο στις περισσότερες από τις πόλεις που εξετάστηκαν . Η μακροπρόθεσμη θεώρηση αποδείχθηκε πρόκληση για αρκετές πόλεις , ιδιαίτερα στις περιπτώσεις όπου η πίεση της διοργάνωσης δεν επέτρεπε να δοθεί η δέουσα προσοχή στις μετά τη διοργάνωση πρωτοβουλίες . Πολλές Πολιτιστικές Πρωτεύουσες εξέφρασαν την πρόθεση τους να διατηρήσουν τα μακροπρόθεσμα οφέλη που θα ακολουθούσαν τη χρονιά της διοργάνωσης αλλά , τις περισσότερες φορές , οι φιλοδοξίες αυτές δεν αποτέλεσαν τμήμα κάποιου μακροπρόθεσμου στρατηγικού σχεδίου για την πολιτιστική ανάπτυξη . Στις περιπτώσεις που η διοργάνωση της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας πραγματοποιήθηκε από κάποια ανεξάρτητη εταιρεία (πράγμα που σε ορισμένες πόλεις αποδείχθηκε ένα ιδιαίτερο αποδοτικό σχήμα) , οι εμπειρίες και τα στοιχεία που κερδίστηκαν είναι ενδεχόμενο να χάθηκαν μετά τη διοργάνωση . Η αναζήτηση ενός αποδοτικού μέσου για τη δημιουργία μακροπρόθεσμων ωφελειών αποδείχθηκε ιδιαίτερα απαιτητική . Στη **Γλασκώβη** , οι τοπικές αρχές δημιούργησαν ένα νέο τμήμα το οποίο ανέλαβε ένα μέρος της δουλειάς που ξεκίνησε το 1990 . Τα στοιχεία αποδεικνύουν ότι οι Πολιτιστικές

Πρωτεύουσες έχουν τη δυνατότητα να επιτυγχάνουν την ανεύρεση χρηματοδότησης αλλά και ένα υψηλό βαθμό δέσμευσης και ενδιαφέροντος , περισσότερο από ότι άλλες διοργανώσεις είναι σε θέση να επιτύχουν . Ταυτόχρονα , υπάρχει ο κίνδυνος ότι αυτά τα χρηματικά ποσά που επενδύονται μονομιάς μπορεί να προκαλέσουν αναστάτωση και πληθωρισμό μέσα στο όλο σύστημα του πολιτισμού . Εάν υπάρξει σωστή διαχείριση , η διοργάνωση μπορεί να αποδειχθεί ένα αποτελεσματικό εργαλείο πολιτιστικής ανάπτυξης , αλλά η αποδοτική σύνδεση με τις καθιερωμένες πολιτικές και τους θεσμούς δεν παύει να είναι μια από τις δυσκολότερες προκλήσεις για οποιαδήποτε πόλη που αναλαμβάνει τη διοργάνωση του προγράμματος . Έως τώρα , μόνο μια από τις πόλεις επέλεξε να καταστρώσει το πρόγραμμα της βάσει ενός πειραματικού μάρκετινγκ για ένα διάστημα δύο ετών, μια διαδικασία που φαίνεται να είναι μάλλον εύθραστη .

6.5 ΣΚΕΨΕΙΣ

Η έκθεση αυτή δεν συντάχθηκε επίσημα με σκοπό την αξιολόγηση του προγράμματος , ούτε την πραγματοποίηση κάποιας συγκριτικής εκτίμησης των επιτευγμάτων των πόλεων που συμμετείχαν . Δεδομένης της φύσης των διαθέσιμων στοιχείων , κάτι τέτοιο θα ήταν μάλλον αδύνατο . Ωστόσο , κάποιοι παράγοντες που θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους οι μελλοντικές διοργανώτριες πόλεις πρέπει να αναφερθούν :

- η ανάγκη για ξεκάθαρους σκοπούς και στόχους , που πρέπει να τεθούν στον κατάλληλο χρόνο , και με τη συμμετοχή των καταλλήλων συνεταίρων ,
- ένα "κοινό όραμα" για τη διοργανώτρια πόλη που θα πρέπει να υιοθετηθεί από τους αρμόδιους φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα ,
- ένας κατάλληλος και επαγγελματικός μηχανισμός παράδοσης , σε ένα πλαίσιο καλών σχέσεων εργασίας (όχι απαραίτητα υπεροργανωμένο) που θα περιλαμβάνει όλα τα εμπλεκόμενα συμφέροντα ,
- πολιτιστικούς στόχους που θα τοποθετηθούν στο επίκεντρο της διοργάνωσης και θα λαμβάνουν στοιχεία μέσω σωστού συντονισμού στον πολιτιστικό τομέα και πλήρη συνεργασία με τους καθιερωμένους

φορείς ,

- ένα πρόγραμμα επικοινωνίας που θα περιλαμβάνει και τους κατοίκους της πόλης ,
- επαγγελματίες του τουριστικού χώρου που θα κατανοούν τις δυσκολίες και τις ιδιαιτερότητες των αγορών του πολιτιστικού τουρισμού ,
- κατάλληλη πρόβλεψη για το "μετά τη διοργάνωση" σε σχέση με μακροπρόθεσμους στρατηγικούς στόχους για τον πολιτιστικό τομέα στην πόλη .

6.6 ΚΟΙΝΟΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ;

Ο T.S. Elliot είχε γράψει ότι "η πολιτιστική υγεία της Ευρώπης απαιτεί δύο προϋποθέσεις : ο πολιτισμός της κάθε χώρας να είναι μοναδικός και οι διάφοροι πολιτισμοί να αναγνωρίσουν τη σχέση που υπάρχει μεταξύ τους" . Το ίδιο σε μεγάλο βαθμό μπορεί να ειπωθεί και για τις πόλεις . Σε αυτό το πλαίσιο , το δίδαγμα της **Γλασκώβης** αποδεικνύει με βεβαιότητα ότι η αγοράς των επισκεπτών ανταποκρίθηκαν περισσότερο στις δουλειές των φορέων της ίδιας της πόλης παρά σε εισαγόμενα πολιτιστικά θεάματα . Επιπλέον , το δύσκολο μήνυμα της **Αμβέρσας** "επιλέγω την τέχνη" προκάλεσε εξαιρετικό ενδιαφέρον . Απο την άλλη μεριά , ενώ οι διοργανώσεις της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας έδωσαν μεγάλη ώθηση στις ανταλλαγές των επαγγελματιών καλλιτεχνών , τα στοιχεία που αφορούν τις αναθέσεις έργων είναι μάλλον απογοητευτικά . Η συγκροτημένη θεώρηση του "κοινού Ευρωπαϊκού πολιτισμού" ήταν λιγότερο έκδηλη στις Πολιτιστικές Πρωτεύουσες από ότι η επαναξιολόγηση των εθνικών παραδόσεων , ή η αναζήτηση εξωευρωπαϊκών δεσμών .

7. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

Κεντρικό πρόγραμμα

	ΕΚΘΕΣΕΙΣ	ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ ^α	ΚΟΙΝΩΝΙΑ/ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ , ΠΟΛΗ, ΠΝΕΥΜΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ
Αθήνα	102	633	β..	41	70
Φλωρεντία	23	218	.	43	65
Άμστερνταμ	25	800	.	23	50
Δυτικό Βερολίνο	18	7741	293	129	90
Παρίσι	δεν αναφέρεται
Γλασκώβη	200	962	52180	160	100
Δουβλίνο ^{στ}	66	580	170	120	90
Μαδρίτη	20	1200	574	38	65
Αμβέρσα ^ζ	26	600	..	152	90
Λισαβόνα ^θ	41	868	..	48	90

^α Με εξαίρεση τον κινηματογράφο.

^β Δεν υπάρχουν στοιχεία για τη συμμετοχή ενώσεων στην πόλη.

^γ Περιλαμβάνονται 180 προγράμματα εργαστηρίων με 29^α παραστάσεις.

^δ Σύνολο επί πλέον 2212 εκδηλώσεις και δήμου.

^ε Αύξηση του προγράμματος σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Δεν περιλαμβάνονται δημοτικά/εκπαιδευτικά προγράμματα.

^{στ} Περιλαμβάνονται μη χρηματοδοτούμενα προγράμματα που έγιναν με τη συνεισφορά ιδρυμάτων και οργανώσεων.

^ζ Με εξαίρεση τις παράλληλες εκδηλώσεις, που διαφοροποιούνταν από το κεντρικό καλλιτεχνικό πρόγραμμα με διαφορετικά λογότυπα.

^η Οι γύροι της πόλης που διοργανώθηκαν (και που προσέλκυσαν περισσότερους από 60000 ανθρώπους στην εξερεύνηση της πόλης μέσα από ημερήσιους περιπάτους) μετρώνται ως μία εκδήλωση.

^θ Με τα στοιχεία που είχαν δοθεί τον Οκτώβριο του 1994.

Ο παραπάνω πίνακας αναφέρεται στις διάφορες εκδηλώσεις (εκθέσεις, παραστάσεις, κοινωνικές εκδηλώσεις, λογοτεχνικές εκδηλώσεις) που πραγματοποίησαν οι Πολιτιστικές Πρωτεύουσες από το 1985 μέχρι το 1994.

Επιχειρήσεις-χορηγοί

αριθμός και ύψος χορηγιών

	ΧΟΡΗΓΟΙ (ΑΡΙΘΜΟΣ)	ΥΨΟΣ ^α ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ	ΥΨΟΣ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ECU
Αθήνα 1985	4	80Dr	0,75
Φλωρεντία 1986	10	3000Lira	2,05
Άμστερνταμ 1987	29	1,63Nfl	0,70
Δυτικό Βερολίνο 1988	42	1,58DM	0,75
Παρίσι 1989	1	.	.
Γλασκώβη 1990 ^β	260	6,5£	8,52
Δουβλίνο 1991	66	1,9P	2,47
Μαδρίτη 1992	15	1658Ptas	12,51
Αμβέρσα 1993	99	433BF	10,70
Λισαβόνα 1994	33	72000Esc	3,65
Σύνολο	559	δεν αναφέρεται	42,10

^a Σε χρήμα και είδος, μεικτά.

^b Για όλη την καλλιτεχνική δραστηριότητα στην πόλη κατά τη διάρκεια του έτους. Δεν περιλαμβάνονται τα συνεταιρισμένα μέλη.

Ο πίνακας αυτός αναφέρεται στο αριθμό των επιχειρήσεων – χορηγούς που χορήγησαν τις διάφορες Πολιτιστικές, καθώς και το ύψος των χορηγιών.

Καθαροί διαθέσιμοι λειτουργικοί πόροι^a

ανά πηγή	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ%	ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ %	ΕΚ%	ΧΟΡΗΓΙΕΣ%	ΑΞΙΑ (ΕΚΑΤΟΜ- ΜΥΡΙΑ ECU)
Αθήνα 1985	88	-	1	10	87,39
Φλωρεντία 1986	73	17	1	9	721,89
Άμστερνταμ 1987	40	31	4	24	52,99
Δυτικό Βερολίνο 1988	5	90	3	2	24,33
Παρίσι 1989	-	77	23	-	0,51
Γλασκώβη 1990	1	82	0	17	52,35
Δουβλίνο 1991	στ32	32	3	32	7,68
Μαδρίτη 1992	η47	29	0	24	51,84
Αμβέρσα 1993	28	43	4	27	17,99
Λισαβόνα 1994	43	43	2	12	30,15
Σύνολο	29	50	1	20	217,12

^a Καθαρές εμπορικές εισπράξεις όπου υπάρχουν. Γενικά αναφέρονται σε λειτουργικές πηγές (πρόγραμμα, προβολή, διαχείριση), βλ. επεξηγήσεις.

^b Εκ των οποίων περίπου 1,3 εκατομμύρια ECU δαπανήθηκαν σε κτιριακά προγράμματα. Επιπλέον πόροι που υπολογίζονται σε 5,22 εκατομμύρια ECU προήλθαν από ξένες κυβερνήσεις, το Φεστιβάλ Αθηνών, και άλλες κυβερνητικές πηγές.

^γ Εκ των οποίων περίπου 4,8 εκατομμύρια ECU δαπανήθηκαν σε προγράμματα αποκατάστασης μνημείων κληρονομιάς.

^δ Περιλαμβάνονται μόνο οι κεντρικοί πόροι. Περίπου 1,3 εκατομμύρια ECU προήλθαν από άλλες πηγές (π.χ. κυβερνητικά ιδρύματα).

^ε Άλλα 56,35 εκατομμύρια ECU δαπανήθηκαν σε κτιριακά προγράμματα.

^{στ} Έσοδα κυρίως από το Εθνικό Λαχείο.

^ζ Ο DPOI διαχειρίστηκε άμεσα μόνο 2,1 εκατομμύρια ECU. Πρόσθετοι πόροι προήλθαν από ξένα ιδρύματα, τοπικούς πόρους που υπολογίζονται σε 2,6 εκατομμύρια ECU. Διάφορα κτιριακά προγράμματα υπολογίζονται ότι είχαν ένα πρόσθετο κόστος 10,74 εκατομμυρίων ECU.

^η Ποσά που προήλθαν κυρίως ως έσοδα ειδικών λαχείων.

^θ Δεν περιλαμβάνονται κονδύλια υποδομής ύψους 8,48 εκατομμυρίων ECU.

^ι Περιλαμβάνονται χορηγίες σε είδος.

Ο παραπάνω πίνακας μας δείχνει τους καθαρούς διαθέσιμους λειτουργικούς πόρους των εκάστοτε Πολιτιστικών Πρωτευουσών, και το σύνολο των πόρων αυτών σε ECU.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ 1996

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Ως μια "στρατηγική δραστηριότητα η οποία θα αναπτύσσεται μέσω της ενεργούς συμμετοχής χιλιάδων πολιτών" οραματίστηκαν την **Κοπεγχάγη**, πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης για το **1996**, οι διοργανωτές της .

Οι φιλοδοξίες της ήταν υψηλές , η προοπτική μεγάλη και οι στόχοι μακροπρόθεσμοι , αλλά η προσέγγιση της **Κοπεγχάγης** άρχισε σε μεγάλο βαθμό με τα βασικά . Προτού ληφθούν οι πρώτες αποφάσεις , περίπου δυο χιλιάδες Δανοί πολίτες εκλήθησαν να εκφράσουν τις απόψεις τους για το γεγονός . Οι ιδέες τέθηκαν στο τραπέζι και δουλεύτηκαν επί μήνες , καταλήγοντας σε ένα "λευκό χαρτί" για την **Κοπεγχάγη 1996** .

Η **Κοπεγχάγη** σήμερα διαθέτει νέα και ανακαινισμένα κτίρια όπως και η **Θεσσαλονίκη** , διαθέτει όμως επίσης και ένα πολύ ζωντανό διάλογο , σε καλλιτεχνικούς χώρους , στα πανεπιστήμια , στα δημοτικά κέντρα , στις εθνικές ημερήσιες εφημερίδες , στις τοπικές συναντήσεις συμβουλίων .

1. ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ '96 : ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

1.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Η **Κοπεγχάγη** είναι η πρωτεύουσα της Δανίας , βρίσκεται στη ανατολική ακτή της Ζηλανδίας και αποτελεί σήμερα ένα σημαντικό πολιτιστικό και εμπορικό κέντρο . Η Δανία σήμερα είναι μια από τις μικρότερες χώρες της Ευρώπης , με πέντε εκατομμύρια κατοίκους , οι οποίοι ζούν σε περισσότερα από 500 νησιά . Βρίσκεται στην καρδιά της Βαλτικής Θάλασσας , σε μια περιοχή της ηπείρου , η οποία , μετά δεκαετίες απομόνωσης , ξανακερδίζει την εμπορική , πολιτική και πολιτιστική της θέση .

Μεγάλο ρόλο στην επάνοδο των καλών ημερών καλείται να διαδραματίσει και η ανακήρυξη της Κοπεγχάγης ως πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης .

Η κοσμοπολίτικη ανταλλαγή ιδεών και τα πολιτιστικά σχήματα πάντως δεν αποτελούν το καινούργιο για την πόλη . Επί **500 χρόνια** , η **Κοπεγχάγη** βρισκόταν στο κέντρο βασιλείου , το οποίο αποτελείτο από τη Νορβηγία , το μεγαλύτερο μέρος της νότιας Σουηδίας και τη βόρεια Γερμανία . Μέχρι το **1167** η **Κοπεγχάγη** ήταν ένα χωριό ψαράδων , εως ότου ο Επίσκοπος του Roskilde, Absalon έχτισε το κάστρο που βρίσκεται στην περιοχή που υπάρχει σήμερα το ανάκτορο του **Christiansborg** . Η **Κοπεγχάγη** εδραιώθηκε και ενισχύθηκε κατά το 12ο αιώνα , οπότε συγκέντρωσε ανθρώπους από ολόκληρη τη Βόρεια Ευρώπη , οι οποίοι της μετέφεραν τον πολιτισμό , τις ιδέες και τις παραδόσεις τους , κάνοντας την το **1443** πρωτεύουσα της Δανίας . Σήμερα είναι η μεγαλύτερη Σκανδιναβική πόλη με πληθυσμό της τάξης του 1,5 εκατομμυρίου .

Κατά τη διάρκεια ορισμένων από τις πιο δυναμικές περιόδους της , η **Κοπεγχάγη** ήταν μια πολύγλωσση κοινότητα , στην οποία ομιλούντο τουλάχιστον τρεις γλώσσες : γαλλικά στους κύκλους των ευγενών , γερμανικά στη διοίκηση και στην εμπορική ζωή και δανικά στις καθημερινές επαφές . Σήμερα , η **Κοπεγχάγη** εξακολουθεί να είναι μια ανοιχτή πόλη , η οποία φιλοξενεί μετανάστες κυρίως από την **Τουρκία** , το **Πακιστάν** και τη **Μέση Ανατολή** . Οι **Έλληνες** αριθμούν μερικές

εκατοντάδες , η παρουσία τους ωστόσο είναι , όπως συμβαίνει σχεδόν παντού , σημαντική .

1.2 ΤΟ ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΚΟΠΕΓΧΑΓΗΣ

Διαμέσου των αιώνων , η **Κοπεγχάγη** υπήρξε τόπος μεγάλων στοχαστών , παραμυθιάδων και εξερευνητών . Εκεί , ο **Soren Kierkegaard** , ένας από τους πιο ριζοσπαστικούς φιλοσόφους του δυτικού κόσμου , συνέταξε τις απaráμιλλες μελέτες του για τη ματαιότητα της αστικής τάξης , ενώ ο θεολόγος και φιλόσοφος **Gudvig** ανέπτυξε τις σκέψεις του για μια ανοιχτή κοινωνία και για τη δημόσια συμμετοχή , οι οποίες διεμόρφωσαν την ουσία της προοδευτικής πορείας της Κοπεγχάγης προς το 1996 . Ήταν άνθρωποι της πόλης τους οποίους ο **Hans-Christian Anderssen** απεικόνισε με εξυπνάδα και στοργή στις ιστορίες και τα παραμύθια του . Από εκεί ξεκίνησαν εξερευνητές του κόσμου και των επιστημών , όπως ο **Vitous Boering** , ο **Tiho Bracheth** και ο **Knud Rasmussen** . Το 1920 , τέλος ο **Nils Boer** δημιούργησε , μαζί με την αφρόκριμα των επιστημονικών ταλέντων της Ευρώπης , τη Σχολή της Κοπεγχάγης , η οποία έχει να επιδείξει σημαντικές ανακαλύψεις στον τομέα της πυρηνικής φυσικής .

Η πολιτιστική Πρωτεύουσα αγκαλιάζει την ευρύτερη περιοχή της Κοπεγχάγης , οι **1,8 εκατομύρια κάτοικοι** της οποίας ζουν σε μια ποικιλία κατοικιών , από το πυκνοκατοικημένο κομμάτι του κέντρου ως την προσεκτικά οργανωμένη ζώνη των περιχώρων , η οποία με τη σειρά της περιτριγυρίζεται από **300** και πλέον χωριά , τοποθετημένα σε ένα ήρεμο , βουκολικό τοπίο .

Η **Κοπεγχάγη** δεν είναι μια μητρόπολη κατά τα διεθνή πρότυπα , ωστόσο η περιοχή πλούσια πολιτιστική υποδομή : περισσότερα από **50 μουσεία** , **50 θέατρα** , **100 μουσικά κλάμπ** , **250 βιβλιοθήκες** , **50 τοπικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς** . Θεσμοί στη δημόσια ζωή , με φήμη πέρα από τα σύνορα , είναι το Εθνικό Μουσείο Τέχνης , η νέα Γλυπτοθήκη του **Carlsberg** , το Βασιλικό Θέατρο με το Βασιλικό Μπαλέτο και οι Κήποι του Tivoli .

1.3 ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

Η Κοπεγχάγη προετοίμασε ένα μαζικό πρόγραμμα γεγονότων για το 1996 , το οποίο γνώρισε την κορύφωση του κατά τη διάρκεια της άνοιξης και του καλοκαιριού .

Η πραγματική απήχηση , ωστόσο , δε θα υπολογιστεί , όπως περιμένουν οι διοργανωτές , πριν από τον επόμενο αιώνα . Η πολιτιστική υποδομή έχει ανανεωθεί με μια αρχιτεκτονική , η οποία αναγγέλλει την αλλαγή του αιώνα και με μια επένδυση της τάξης των 250 εκατομμυρίων ECU (πάνω από 77 δισ. δρχ.) .

Το υπουργείο Πολιτισμού ανέλαβε την επέκταση – κατά 6.000 τ.μ.- του Εθνικού Μουσείου Καλών Τεχνών , για να φιλοξενήσει τη συλλογή της τέχνης του 20ου αιώνα , καθώς και την επέκταση της Βασιλικής Βιβλιοθήκης , η οποία βρίσκεται στην προκυμαία της πόλης .

Ο αρχιτέκτονας **Jening Larssen** σχεδίασε , για λογαριασμό του Δήμου Κοπεγχάγης , ένα Μέγαρο Μουσικής 2.000 θέσεων και στο πάρκο **Koge Bugt** , η κομητεία της πόλης κατασκεύασε ένα καινούργιο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης .

Άλλες παρεμβάσεις επ' ευκαιρία της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας , ήταν η μεταφορά των εθνικών σχολών Αρχιτεκτονικής , Κινηματογράφου , Θεάτρου και Μουσικής στις ανακαινισμένες ναυτικές αποβάθρες του **Holmen** , η ανακαίνιση πέντε πλατειών στο κέντρο της πόλης , καθώς και πολεοδομικές παρεμβάσεις στις συνοικίες , με οικολογικούς προσανατολισμούς .

1.4 " Η ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΠΟΛΗ "

Το πρόγραμμα της Κοπεγχάγης 1996 δεν περιλάμβανε μόνο τις τέχνες και το φυσικό περιβάλλον , αλλά και μια τρίτη διάσταση με τίτλο "Η ανθρώπινη πόλη" , η οποία πρωθεί την ιδέα του πολιτισμού σε κοινωνικοοικονομικές σφαίρες . Ειδικά επεξεργασμένα σχήματα επικεντρωνόντουσαν σε θέματα όπως : η πόλη των παιδιών , η πόλη των νέων και η πολυπολιτισμική πόλη . Θα αναπτύσσονταν ακόμη θέματα εκπαίδευσης , θρησκείας και φιλοσοφίας , σε μια προσπάθεια εξεύρεσης ανθρωπίνων αξιών για τον 21ο αιώνα .

Το καλλιτεχνικό πρόγραμμα , πάντως , σχημάτιζε τον κορμό του χρόνου , καλύπτοντας τον πολιτισμό με την παραδοσιακή του σημασία (θέατρο, όπερα, χορό , κλασική και μοντέρνα μουσική , σχέδιο , μόδα) . Παρουσίαζε επίσης μια επιλογή τοπικής μοντέρνας τέχνης , απεικονίζει την ευρωπαϊκή συνεργασία και τις πολιτιστικές ανταλλαγές .

Στο πρόγραμμα για το φυσικό περιβάλλον , η αρχιτεκτονική και το δημόσιο σχέδιο αποτελούσαν ενιαίο σύνολο με καινούργιες σχέψεις στο πεδίο της οικολογίας και του περιβάλλοντος . Το πρόγραμμα περιλάμβανε συνέδρια , διαγωνισμούς σχεδίου , εκδόσεις και παρουσιάσεις πιλοτικών μελετών .

1.5 ΤΑ ΕΠΙ ΜΕΡΟΥΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Τρεις εποχές απάρτιζαν για την **Κοπεγχάγη** τη χρονολογική δομή του 1996 . Την Άνοιξη (Ιανουάριος-Απρίλιος) , οι λέξεις κλειδιά για το χαρακτηρισμό των γεγονότων ήταν παράδοση , κληρονομιά και αναμνήσεις.

Κύριο θέμα ήταν η Ιστορική Πόλη , με εκθέσεις , δρώμενα και προγράμματα να αντικατοπτρίζουν την πόλη , τους ανθρώπους , τις τέχνες και το περιβάλλον . Ιστορικά κτίρια χρησιμοποιούνταν με ανέλπιστους τρόπους και καλλιτέχνες δημιουργούσαν έργα στα περιχώρα . Έγινε ένα ιστορικό πέρασμα από τον 20ο αιώνα . "Η τεχνολογία του 1896 και η τέχνη του 1996" ήταν ο τίτλος ενός ειδικού προγράμματος πολυμέσων , το οποίο πραγματοποιήθηκε σε βιομηχανικό χώρο 4.000 τ.μ. στον οποίο σχεδόν **100** καλλιτέχνες έκαναν νέα χρήση των υλικών , των ήχων και των εικόνων της ημέρας .

Ο 20ος αιώνας αποτελούσε επίσης , με αφορμή τη δημιουργία νέας πτέρυγας στο Εθνικό Μουσείο Τέχνης , το γενικό θέμα εκθέσεων , ενός κινηματογραφικού προγράμματος , καθώς και μιας σειράς από συναυλίες με κορυφαίες ευρωπαϊκές ορχήστρες , αποκλειστικά αφιερωμένες στη μουσική του αιώνα μας .

Το Μάρτιο είχε προγραμματιστεί μεγάλη εκδήλωση για να υπογραμμιστούν οι σχέσεις της **Κοπεγχάγης** με τους άμεσους γείτονες της

, το Βορρά και τη Βαλτική . Τον Απρίλιο , στο επίκεντρο είχε βρεθεί η πρώτη Μπιενάλε νέων καλλιτεχνών από 14 πόλεις της Βαλτικής Θάλασσας .

1.6 ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Ενώ η Άνοιξη ήταν αφιερωμένη στο παρελθόν , το Καλοκαίρι (Μάιος-Αυγустος) θα φώτιζε το παρόν . Η περίοδος αυτή θα επικεντρωνόταν στις διεθνείς πολιτιστικές συναντήσεις , καθώς και στο συσχετισμό ανάμεσα στην τέχνη και το περιβάλλον .

Το κύριο βάρος είχε δοθεί στα ήδη γνωστά φεστιβάλ της περιοχής . Το ροκ φεστιβάλ του **Roskilde** και το Φεστιβάλ Τζαζ της **Κοπεγχάγης** ηχούσαν οικεία στα αυτιά των ειδημόνων του χώρου . Από τα καινούργια δρώμενα , το σημαντικότερο ήταν η Μπιενάλε του Χορού , η οποία είχε φιλοξενήσει πάνω από 29 διεθνείς καμπάνιες , ενώ πέρσι είχε διεξαχθεί για πρώτη φορά στην Κοπεγχάγη το Φεστιβάλ ISCM για Σύγχρονη Μουσική .

Στο τομέα της τέχνης , το καλοκαίρι είχαν κυριαρχήσει υπαίθρια γεγονότα , στα οποία ερευνήθηκε ο συσχετισμός της τέχνης με το περιβάλλον . Η πρώτη ροκ εκδοχή του "Άμλετ" που παρουσίασαν τον Ιούνιο τα Βασιλικά Μπαλέτα της Δανίας , λειτούργησε ως σημαντικός πόλος έλξης επισκεπτών . Την ίδια εποχή , εμφανίστηκαν συμφωνικές ορχήστρες της Μόσχας , του Τόκιο , του Λονδίνου και της Νέας Υόρκης , καθώς και τα ονομαστά μπαλέτα Κίρον .

1.7 ΤΟ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ

Κατά τη διάρκεια της τελευταίας περιόδου (Σεπτέμβριος – Οκτώβριος), η **Κοπεγχάγη** στόχευσε στο μέλλον. Το Φθινόπωρο παράπεμπε άμεσα στον 21ο αιώνα και είχε ως ειδικούς άξονες τη μέλλουσα γενιά, τα παιδιά και τους νέους. Θα εξερευνούσε ακόμη τη νέα Ευρώπη, μια ήπειρο, η οποία παίρνει τώρα τη μελλοντική της μορφή.

"Σχεδιάζοντας το μέλλον" ήταν ο τίτλος μιας εις βάθος έρευνας με θέμα την πόλη και την πολεοδομία, η οποία πραγματοποιήθηκε το Φθινόπωρο. Επρόκειτο για ένα διεθνές εργαστήριο μεγάλης κλίμακας, το οποίο περιλάμβανε, όχι μόνο τον αρχιτεκτονικό και τον πολεοδομικό σχεδιασμό, αλλά και τις τέχνες και τα μέσα ενημέρωσης.

Την ίδια εποχή, το Δεύτερο Φεστιβάλ Λογοτεχνίας παρουσίαζε κείμενα και συγγραφείς στον επόμενο αιώνα.

1.8 ΤΟΠΙΚΑ, ΕΘΝΙΚΑ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Στην ευρύτερη περιοχή της **Κοπεγχάγης** και καθόλη τη διάρκεια της χρονιάς, **1.000** τοπικά δρώμενα συνάντησαν την πολιτιστική πρόκληση του 1996. Με βάση τη θεματική "96 χωριά", οι κάτοικοι της, πολύ διαφοροποιημένης αυτής, περιοχής γιόρτασαν την πλούσια κοινοτική τους ζωή στα σχολεία, στα κοινοτικά κέντρα, στις εκκλησίες και στα καφενεία. Γεγονότα σε ανοικτά σπίτια, ζωντανές οργανώσεις και μουσικοί ήχοι από τα πιο απίθανα σημεία, ήταν κάποιες από τις δραστηριότητες που κατέστησαν μια επίσκεψη πέρα από τις πύλες της πόλης, να αξίζει τον κόπο.

Σε εθνικό επίπεδο είχαν προγραμματιστεί παράλληλες εκδηλώσεις, όπως το καλλιτεχνικό πρόγραμμα με πολυμέσα, το οποίο είχε γίνει κατά μήκος της δυτικής ακτής της χερσονήσου **Jutland**, ένα πρόγραμμα το οποίο αφορούσε τέσσερις πόλεις στην ανατολική πλευρά της **Jutland**, καθώς και μια συνεργασία με το Φεστιβάλ του Aarhus, και με τα νησιά **Funen** και **Boernholm**.

Η ευρωπαϊκή διάσταση της **Κοπεγχάγης 1996** περιλάμβανε επίσης τη σκιαγράφηση μιας Ευρώπης που αλλάζει και ανησυχεί, μιας Ευρώπης όπου οι πόλεις και οι περιοχές θα γινόντουσαν αυξανόμενα κυριαρχικές.

Η **Κοπεγχάγη** στράφηκε προς τη νέα Ευρώπη , παρουσιάζοντας καλλιτέχνες , καλλιτεχνικούς θεσμούς , δίκτυα και πόλεις , σε θεματικά προγράμματα και όχι σε προγράμματα για την κάθε πόλη χωριστά . Καθόλη τη διάρκεια της χρονιάς παρουσιάστηκαν περισσότεροι από **200** μεμονωμένοι Ευρωπαίοι καλλιτέχνες και πάνω από **100** θέατρα , ορχήστρες και προγράμματα .

Ένα κομμάτι της Κοπεγχάγης 1996 αποτελούσαν και μη ευρωπαϊκά προγράμματα , συγκεκριμένα , ένα πρόγραμμα για τον Τρίτο Κόσμο , με καλλιτέχνες από την Αφρική , την Ασία και τη Λατινική Αμερική και μια ειδική επαφή με τη Νέα Υόρκη και το Τόκιο .

1.9 Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Ο σχεδιασμός , η οικονομική στήριξη και η δημιουργία της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας "Κοπεγχάγης 1996" άνηκαν κατά κύριο λόγο στο **Δήμο της Κοπεγχάγης** , ο οποίος συνεπικουρήθηκε στην προσπάθεια του από πέντε γειτονικές περιφέρειες , **44** τοπικές αρχές και μια πλειάδα ιδιωτικών οργανισμών και συλλόγων .

Για τον ίδιο σκοπό είχε ιδρυθεί ένας ανεξάρτητος οργανισμός , ο "**Kobehavns Kultuby Fond 1996**" με επικεφαλής το Δήμο και μέλη , την πόλη **Frederiksberg** , τις επαρχίες **Roskilde** και **Frederiksberg** , καθώς και το υπουργείο Πολιτισμού .Ο οργανισμός ήταν υπό την αιγίδα της βασίλισσας **Margrette** , της Δανίας .

Το Βασιλικό ζεύγος της Δανίας

1.10 Η ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ ΜΕ ΑΡΙΘΜΟΥΣ

Στόχος της **Κοπεγχάγης '96** ήταν ένας συνολικός προϋπολογισμός – για το πρόγραμμα και τις δραστηριότητες – της τάξεως **100 εκατομμυρίων ECU** . Άλλα **250 εκατομμύρια ECU** είχαν κατανεμηθεί σε αναπτυξιακά προγράμματα και σε ανακαινίσεις κτιρίων για πολιτιστικούς σκοπούς .

Στο βασικό προϋπολογισμό είχαν συνεισφέρει κυρίως ο Δήμος και η Επαρχία της **Κοπεγχάγης** , ενώ τα δημοτικά διαμερίσματα και οι άλλες πόλεις και επαρχίες συνέβαλλαν με βάση μια κινητή κλίμακα . Μεγάλη σημασία δόθηκε και στην εξευρέυνηση χορηγιών .

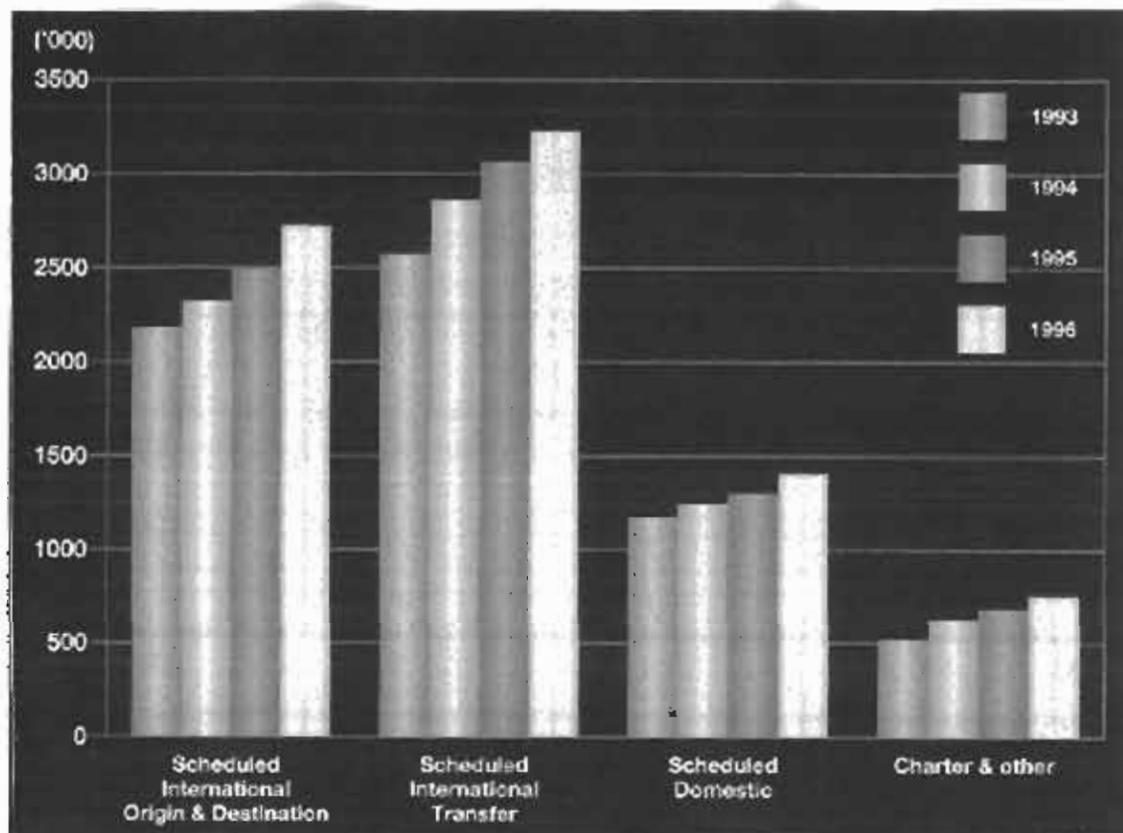
Η έναρξη των εκδηλώσεων έγινε με δημόσια τελετή την παραμονή της Πρωτοχρονιάς , ενώ το επίσημο ξεκίνημα έγινε την Παρασκευή 5 Ιανουαρίου .

Από τουριστικής πλευράς θα καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι η **Κοπεγχάγη** σαν Πολιτιστική Πρωτεύουσα το 1996 , κατάφερε να **αυξήσει την τουριστική κίνηση της** . Αυτό φαίνεται από τα στατιστικά στοιχεία του αεροδρομίου της **Κοπεγχάγης** , το οποίο το 1996 είχε **αύξηση των αφικνωμένων επιβατών κατά 7,3% (16,1 εκατομμύρια επιβάτες επισκέφτηκαν το αεροδρόμιο το 1996 έναντι 14,9 εκατομμυρίων επιβατών το 1995)** , φτάνοντας έτσι τα 16,1 εκατομμύρια επιβατών . Από αυτούς το **18%** ήταν ημεδαποί και το **82%** αλλοδαποί . Όσον αφορά την κίνηση που παρουσίασε το αεροδρόμιο το 1996 , υπήρξε μια αύξηση των πτήσεων από **238,791 το 1995** , σε **270,431** , σημειώνοντας ποσοστιαία **αύξηση της τάξης του 11,7%** . Από το σύνολο των πτήσεων του 1996 , το **69%** ήταν διεθνείς προγραμματισμένες πτήσεις , το **20%** εσωτερικές προγραμματισμένες πτήσεις , το **6%** ήταν πτήσεις charter και πτήσεις γενικής αεροπλοΐας και τέλος **5%** ήταν πτήσεις αεροπλάνων που μετέφεραν μόνο φορτίο . Ας ρίξουμε μια ματιά στα **στατιστικά στοιχεία του αεροδρομίου της Κοπεγχάγης** που παραθέτω παρακάτω :

Παρατηρούμε στο πρώτο πίνακα ότι στις διεθνείς προγραμματισμένες πτήσεις λαμβάνοντας υπόψιν τον τόπο αναχώρησης και τον τόπο άφιξης των επιβατών είχαμε αύξηση των επιβατών (από **2.500.000** περίπου το **1995** σε **2.750.000** περίπου επιβάτες το **1996**) της τάξης του **10%** . Στις διεθνείς προγραμματισμένες μεταφορές επιβατών είχαμε αύξηση της τάξης του **7%** (από **3.020.000** περίπου επιβάτες το **1995** , σε **3.250.000** περίπου το **1996**) .

Στις εσωτερικές προγραμματισμένες πτήσεις παρατηρούμε αύξηση **10,5%** (από **1.300.000** επιβάτες το **1995** , σε **1.450.000** περίπου το **1996**) . Τέλος στις πτήσεις **charter** και σε άλλους είδους πτήσεων είχαμε αύξηση **14,3%** (από **600.000** περίπου επιβάτες το **1995** , σε **700.000** περίπου το **1996**) .

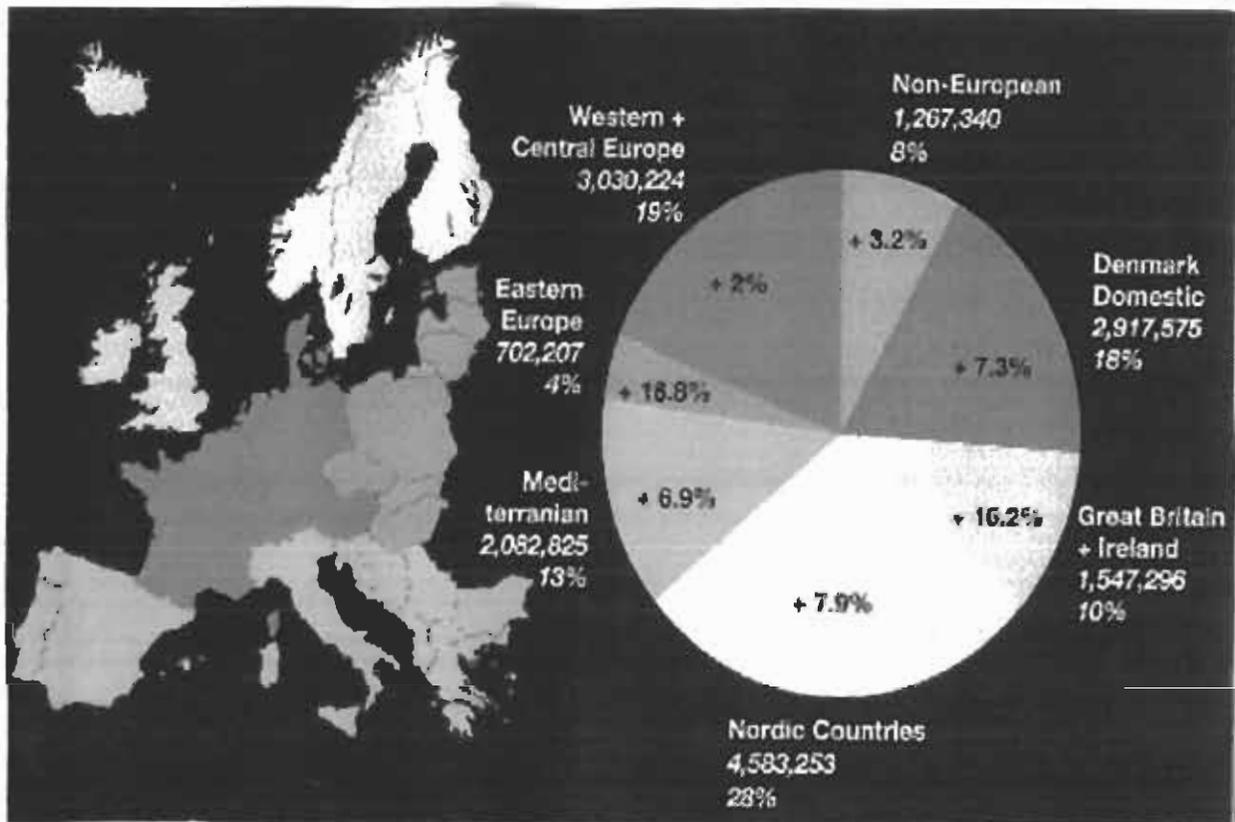
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΗ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

Ο δεύτερος πίνακας αναφέρεται στην γεωγραφική κατανομή των αφικνούμενων επιβατών αεροδρομίο της Κοπεγχάγης το 1996 . Παρατηρούμε ότι **28%** (**4,593,253**) των επιβατών προερχόντουσαν από τις **Σκανδιναβικές χώρες** (σημειώνοντας αύξηση **7,9%** σε σχέση με το **1995**) , **19%** (**3,030,224**) από την **Δυτική και Κεντρική Ευρώπη** (σημειώνοντας αύξηση **2%**) , **18%** (**2,917,575**) από τη ίδια τη **Δανία** (σημειώνοντας αύξηση **7,3%**) , ενώ **13%** (**2,082,825**) προερχόντουσαν από τις χώρες της **Μεσογείου** (σημειώνοντας αύξηση **6,9%**) . Αξιοσημείωτη ήταν η αύξηση (**16,2%**) που σημειώθηκε από τους επιβάτες που προερχόντουσαν από την **Μεγάλη Βρετανία** , σε σχέση με το **1995** . Από τους δυο πίνακες βλέπουμε πως υπάρχει **αύξηση στη τουριστική κίνηση του αεροδρομίου** , η οποία προέρχεται από το εξωτερικό , αλλά και από το εσωτερικό , το **1996** έναντι του **1995** αλλά δεν έχει πραγματοποιηθεί κάποια μελέτη που να

αποδεικνύει ότι αυτή η αύξηση οφείλεται στην ανακήρυξη της Κοπεγχάγης σε Πολιτιστική Πρωτεύουσα το 1996 .

**Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΟΝΟΜΗ ΤΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ
(ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟΝ ΤΟΠΟ ΑΝΑΧΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΥ ΑΥΤΩΝ)**

Τι ήταν αυτό που προσέλκυσε τόσους επισκέπτες το 1996 στην Κοπεγχάγη, θα το διαπιστώσει κανείς αν κάνει μια βόλτα στην ίδια την πόλη .

2. ΚΟΠΕΓΧΑΓΗ: Η ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΠΛΕΥΡΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Μια τουριστική περιήγηση της πόλης περιλαμβάνει τις εξής περιοχές :

Το κέντρο της Κοπεγχάγης

Το Tivoli την νύχτα

Nyhavn – Το παλιό λιμάνι

Το κάστρο Amalienborg και η Βασιλική Φρουρά

Βόρεια του Frederiksstad

Holmen – μια καινούργια περιοχή

Soren Kierkegaard και Assistentens Kirkegard

Το κάστρο Kronborg και ο Holger Danske

Η μεγάλη κρεμαστή γέφυρα

2.1 ΤΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΚΟΠΕΓΧΑΓΗΣ

Οι κήποι του Tivoli

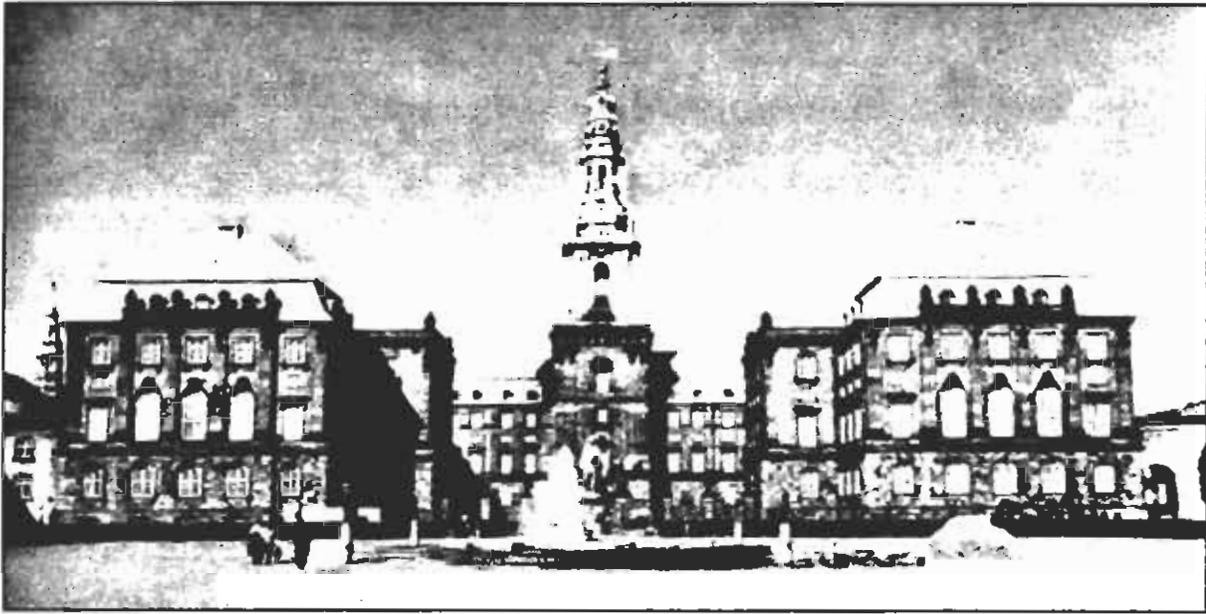
Όταν κάποιος ρωτάται για την Δανία , την συνδέει με την Μικρή Νεράιδα και τους κήπους του **Tivoli** . Ο παλιός κήπος με τα πολλά και χρωματιστά λουλούδια του , ο οποίος άνοιξε 15 Αυγούστου του **1843** , με στόχο να προσφέρει εγκαταστάσεις χαράς και ανανέωσης στους κατοίκους της πολυπληθούς Κοπεγχάγης , είναι σήμερα το πρωτεύον μέρος , που σχεδόν όλοι οι τουρίστες που έρχονται στην **Κοπεγχάγη** , επισκέπτονται .

Το Δημαρχείο της πόλης

Δίπλα στους κήπους του **Tivoli** , βρίσκεται η πλατεία με το Δημαρχείο της πόλης , , μια πλατεία που προσφάτως πήρε μια πιο τουριστική και φιλική προς τους πεζούς μορφή . Επιπλέον , ηχεία χτίστηκαν κυριολεκτικά μέσα

στο έδαφος , κάνοντας τις καλλιτεχνικές παρουσιάσεις εκδηλώσεων όσο το δυνατόν γίνεται , πρωτοποριακές . Αυτό το γεγονός έγινε στα πλαίσια του προγράμματος της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας .

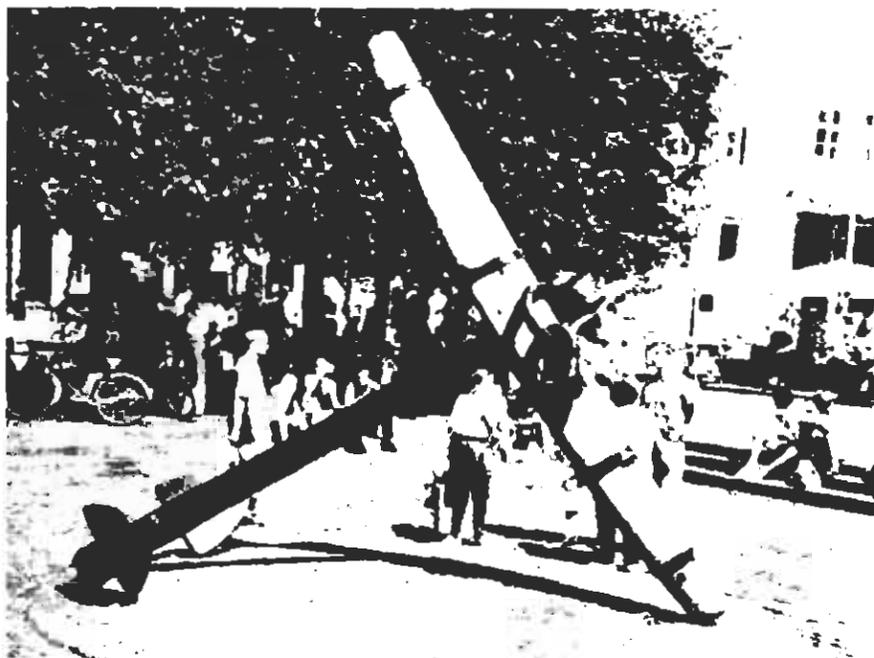
Κάστρο του Christiansborg

Μερικά μέτρα μακριά , ακριβώς στο κέντρο του παλαιού μέρους της Κοπεγχάγης , βρίσκεται το κάστρο του **Christiansborg** , το οποίο φιλοξενεί την Δανέζικη Βουλή : **Folketinget** . Η Βουλή είναι το κέντρο της Δανέζικης Δημοκρατίας , η οποία δημοκρατία είναι το πιο προστατευόμενο καθεστώς στην Δανέζικη κοινωνία .

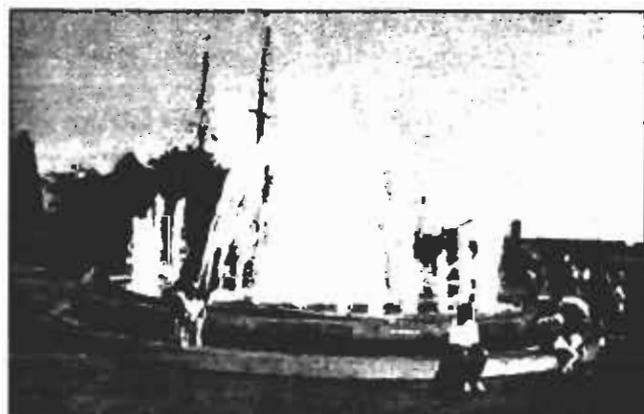
Πλατεία Kongens Nytorv

Στη άλλη πλευρά του κέντρου της **Κοπεγχάγης** , βρίσκεται κανείς την πλατεία του **Kongens Nytorv** , με το μνημείο του τοποθετημένο στο κέντρο της πλατείας . Ο **Kongens Nytorv** υπήρξε ένας από τους μεγαλύτερους νοβελίστες της **Κοπεγχάγης** . Εδώ στην πλατεία κάθε άνοιξη , αποφοιτούμενοι σπουδαστές έρχονται και χορεύουν γύρω - γύρω από το άγαλμα στα πλαίσια ενός παλαιού Δανέζικου εθίμου , με σκοπό να γιορτάσουν την αποφοίτηση τους .

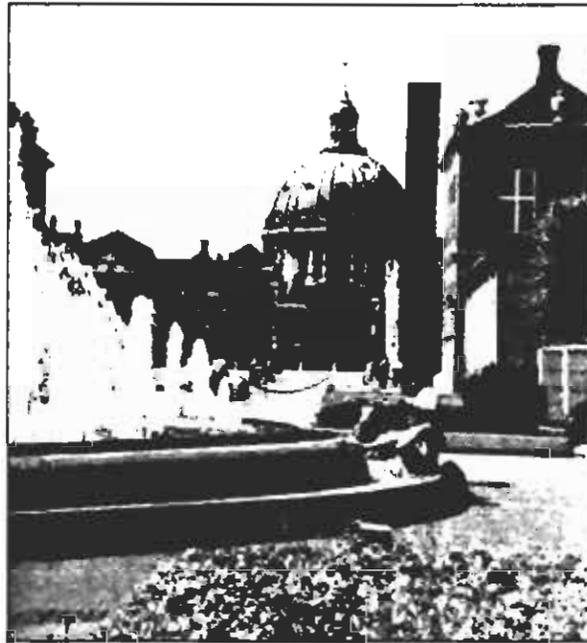
Η Άγκυρα

Δίπλα στο μνημείο του **Kongens Nytorv** , βρίσκουμε την **Άγκυρα** ενός μεγάλου πλοίου , η οποία υπάρχει εκεί στη μνήμη των ναυτικών που χάθηκαν στην θάλασσα . Η Άγκυρα είναι τα σύνορα μεταξύ της πλατείας **Kongens Nytorv** και του παλαιού μέρους του λιμανιού της **Κοπεγχάγης** , που ονομάζεται **Nyhavn** και είναι σήμερα μια ευχάριστη και δημιουργική περιοχή για τους κατοίκους της **Κοπεγχάγης** .

Πάρκο στο κέντρο της πόλης.

Χάρη στον τότε επικεφαλής μιας σημαντικής Δανέζικης ναυπηγικής εταιρείας , στην Κοπεγχάγη δόθηκε στον κοινό ένα νέο πάρκο , πριν από μερικά χρόνια . Εγκατεστημένο βόρεια από το **Nyhavn** , και δεξιά από το Βασιλικό Κάστρο του **Amalienborg** , είναι ένα από τα πάρκα που οι τουρίστες επισκέφτονται αδιάκοπα , απλά επειδή είναι εγκατεστημένο κοντά σε μερικές από τις κυριότερες τοποθεσίες στην **Κοπεγχάγη** .

Συντριβάνι του Amaliehaven

Το **Amaliehaven** είναι τοποθετημένο έτσι ώστε όταν σταθεί κάποιος στο σωστό σημείο , μπορεί να δει το συντριβάνι του **Amaliehaven** , το **Amalienborg** – χειμωνιάτικο εξοχικό της Βασίλισσας της Δανίας - και την εκκλησία **Frederiks** μόνον με μια ματιά .

Η παραλία της Amaliehaven

Στη αντίθετη κατεύθυνση προς το λιμάνι της Κοπεγχάγης βρίσκεται η παραλία της **Amaliehaven** . Η παραλία αυτή είναι η γνωστή τόσο στους ντόπιους όσο και στους τουρίστες .

Το παλιό λιμάνι

Διασχίζοντας το λιμάνι , υπάρχει η **παλιά ναυτική βάση** που μόλις το 1996 σταμάτησε να είναι απαγορευμένη ζώνη και άνοιξε στο κοινό – εκτός μιας μικρής περιοχής – προσθέτοντας το δικό της στυλ και χαρακτήρα στο λιμάνι .

Η περιοχή Langelinie

Η Βορειοανατολική πλευρά του λιμανιού της Κοπεγχάγης , ονομάζεται **Langelinie** που σημαίνει "μεγάλη γραμμή" λόγω της ευθείας και μακριάς κατασκευής του . Αυτό το κομμάτι του λιμανιού είναι το πιο

επισκεπτόμενο Ευρωπαϊκά από κρουαζιερόπλοια , με 3-4 κρουαζιερόπλοια να δένουν κάβο – και τα οποία φαίνονται στα δεξιά – κάθε εβδομάδα .

2.2 ΤΟ TIVOLI ΤΗΝ ΝΥΧΤΑ

Το Tivoli την νύχτα

Το **Tivoli** ιδρύθηκε το **1843** , και από τότε έχει επισκεφθεί από **270 εκατομμύρια** τουρίστες . Εδώ το πλαστικό δεν επιτρέπεται , όπως επίσης και ο φωτισμός με νέον . Αυτό που προσθέτει κάτι στα πολυπληθή ρεστورانτ είναι το **Μουσείο του Tivoli** , το οποίο διαθέτει τρεις ορόφους με πόστερ , φωτογραφίες και άλλα πολλά αναμνηστικά αντικείμενα . Δυο φορές τον χρόνο , το βράδυ εκτοξεύονται πυροτεχνήματα .

2.3 NYHARV – ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΛΙΜΑΝΙ

Το **Nyharv** είναι μέρος του παλαιού λιμανιού της **Κοπεγχάγης** , και χρονολογείται από την ίδρυση του **Haven** , όπως λεγόταν τότε το 12ο αιώνα , η **Κοπεγχάγη** .

2.4 AMALIENBORG ΚΑΙ Η ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΦΡΟΥΡΑ

Η χειμερινή κατοικία της Δανέζικης Βασιλικής Οικογένειας , είναι το **Amalienborg** . Το **Amalienborg** κατασκευάστηκε σχεδόν ίδιο με τα άλλα τέσσερα παλάτια που υπάρχουν στην Κοπεγχάγη , τα οποία χτίστηκαν από τέσσερεις ευγενείς στην περίοδο μεταξύ **1750-1754** , σε γη που τους δόθηκε από τον Βασιλιά **Frederik τον Πέμπτο** . Η Βασιλική

Οικογένεια κατοικούσε στο παλάτι του **Christiansborg** μέχρι το **1794** ,
εως ότου αυτό κάηκε , κάνοντας έτσι την Βασιλική Οικογένεια να
αποφασίσει την αγορά των τεσσάρων αυτών παλατιών τα οποία κατόπιν
ονόμασαν **Amalienborg** . Από τότε μέχρι σήμερα η Βασιλική Οικογένεια
κατοικεί στα παλάτια αυτά .

Amalienborg – Παλάτι Brockdorff

Το παλάτι **Brockdorff** , κατοικείται από τον Δανό πρίγκιπα , **Frederik** .
Το εσωτερικό του παλατιού διακοσμήθηκε το **1794** από τους καλλιτέχνες
N.A. Abilgaard και **Bertel Thorvaldsen** .

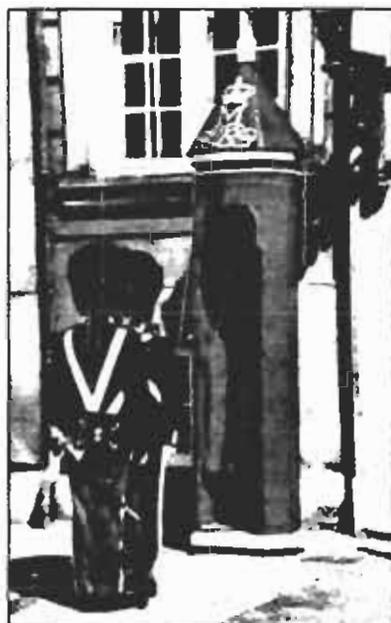
Το άγαλμα του βασιλιά Frederik του Πέμπτου

Το 1768 ο Γάλλος γλύπτης **J.J. Saly** , έφτιαξε το άγαλμα του Βασιλιά **Frederik του Πέμπτου** , το οποίο τοποθετήθηκε στην πλατεία ανάμεσα στα παλάτια . Τα αποκαλυπτήρια του αγάλματος έκανε ο ίδιος ο **Frederik** ο Πέμπτος , μετά την ολοκλήρωση του το 1771 .

Amalienborg – Το παλάτι του Christian του 7ου

Το πιο τελευταία ανακαινισμένο παλάτι είναι αυτό του **Frederik του 7ου** , το οποίο είναι γνωστό και σαν παλάτι του **Moltkes** , παίρνοντας το όνομα αυτό από τον ιδιοκτήτη-κατασκευαστή του παλατιού . Η ανακαίνιση ολοκληρώθηκε το 1996 , και κόστισε **124 εκατομμύρια δανέζικες κορόνες** . Στη φωτογραφία φαίνεται το ανακαινισμένο μέρος του παλατιού , όπου λαμβάνουν μέρος δεξιώσεις καθώς και επίσημες άλλες εκδηλώσεις .

Η **Βασιλική Φρουρά** αποτελείται από την ελιτ του Δανέζικου στρατού , έχοντας σαν σκοπό την προστασία της Βασίλισσας . Κάθε μέρα το μεσημέρι , η φρουρά αλλάζει .

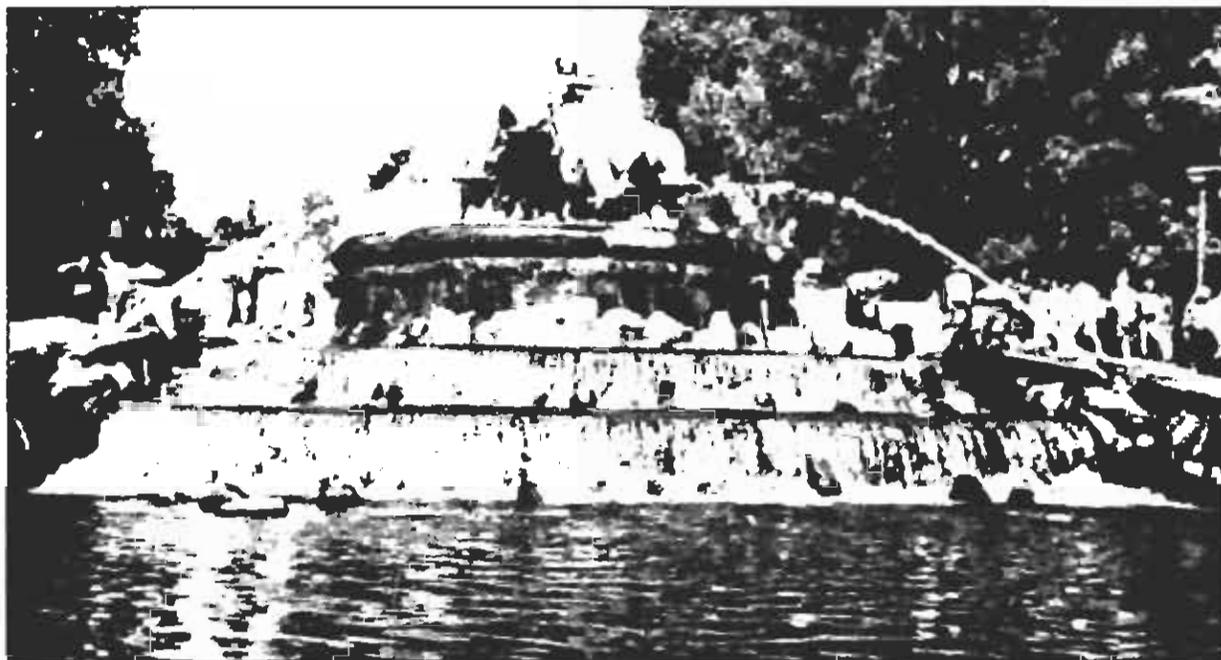
Η στολή που φορά ο κάθε στρατιώτης της Βασιλικής φρουράς , είναι ίδια με εκείνη που φορούσαν οι στρατιώτες της τότε Βασιλικής φρουράς , στα μέσα του προηγούμενου αιώνα . Το μόνο που αλλάζει σήμερα στη στολή είναι το όπλο , το οποίο αντικαταστάθηκε από καινούργιας τεχνολογίας ντουφέκι .

Η Βασιλική Φρουρά

2.5 ΒΟΡΕΙΑ ΤΟΥ FREDERIKSSTAD

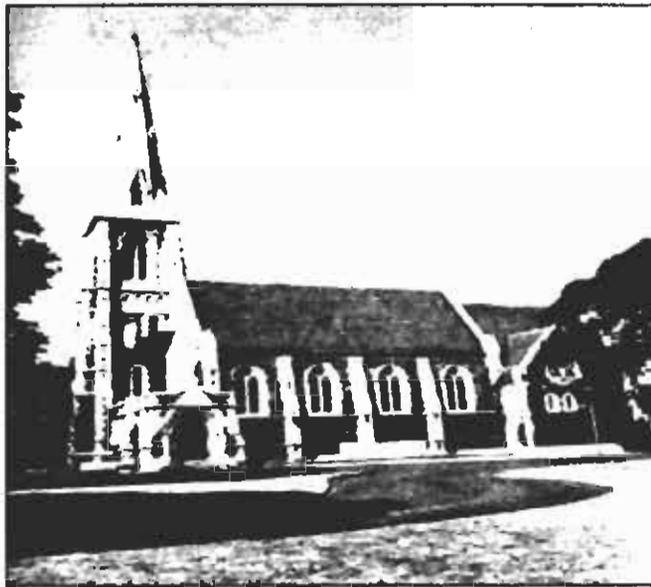
Πηγαίνοντας βόρεια από το Βασιλικό κάστρο του **Amalienborg** προς τη **Langelinie** και το άγαλμα της μικρής νεράιδας , φθάνουμε στο μεγαλύτερο σε μέγεθος μνημείο σε όλη τη Κοπεγχάγη – το συντριβάνι του Gefion .

Το συντριβάνι αυτό κατασκευάστηκε το **1908** και συνδέεται με έναν αρχαίο μύθο , ο οποίος περιγράφει πως η Ζηλανδία (το νησί όπου η ανατολική ακτή της **Κοπεγχάγης** βρίσκεται) εμφανίστηκε .

Η θεά και οι γιοι της δημιουργούν την Ζηλανδία

Ο μύθος αναφέρει ότι ο **Βασιλιάς της Σουηδίας** επέτρεψε την θεά **Gefion** να οργώσει μια περιοχή στη Σουηδία μέσα σε μια μέρα και αν τα κατάφερνε θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τη γη αυτή όπως αυτή ήθελε . Η θεά , μη χάνοντας αυτή τη ευκαιρία , μεταμόρφωσε τους τέσσερις γιους της σε μουλάρια και τους τοποθέτησε μπροστά σε ένα αλέτρι και ξεκίνησε το όργωμα . Αφού πέρασε η μία μέρα και η μία νύχτα , η θεά κατάφερε να οργώσει τη γη που απαιτούτο για να δημιουργήσει την Ζηλανδία , στην μορφή της που είναι σήμερα .

Η Αγγλικανική εκκλησία του Saint Alban

Δίπλα στο συντριβάνι της **Gefion** , βρίσκεται μια Αγγλικανική εκκλησία η οποία ονομάζεται **Saint Alban** και χτίστηκε το **1885-1887** .

2.6 HOLMEN-ΜΙΑ ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΠΕΡΙΟΧΗ

Η ανατολική πλευρά του λιμανιού

Νωρίς το **1996** , η ανατολική πλευρά του λιμανιού της **Κοπεγγάγης** , το οποίο για αιώνες ήταν υπό την κατοχή του **Δανέζικου Ναυτικού** , άνοιξε

σχεδόν όλη στο κοινό . Όλη , εκτός από μια μικρή περιοχή στην Βόρεια πλευρά του **Holmen** , η οποία ακόμη χρησιμοποιείται από το Δανέζικο Βασιλικό Ναυτικό .

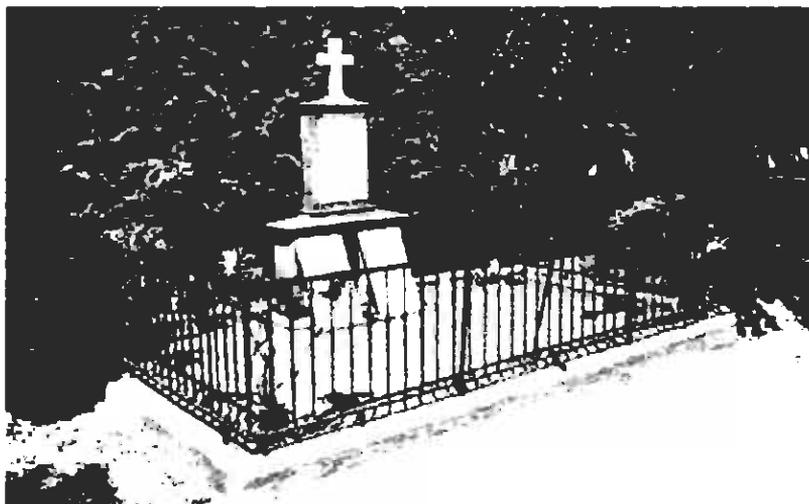
Ο παλιός γερανός του Holmen

Ενα από κύρια αξιοθέατα στο **Holmen** είναι ο παλιός γερανός , ο οποίος χρησιμοποιόταν για να σηκώσει μεγάλα κατάρτια πλοίων φταιγμένα από ιτιά και να τα τοποθετήσει σε αυτά . Το γεγονός ότι το δέντρο της ιτιάς χρειάζεται **100-200** χρόνια από την φύτευση του δέντρου μέχρι να φτάσει ένα μέγεθος το οποίο θα είναι κατάλληλο για κατάρτι , δεν φαίνεται να ανησυχούσε τους βασιλιάδες τον 18ο αιώνα . Μεγάλα δάση είχαν φυτευτεί , με σκοπό να προμηθεύσουν το ναυτικό με κατάρτια και ξύλο για την κατασκευή των καταστρωμάτων των πλοίων . Ωστόσο , μέχρι αυτά τα δάση να φθάσουν στο σωστό μέγεθος , ο σίδηρος άρχισε να χρησιμοποιείται στην κατασκευή των πλοίων και η ατμομηχανή άλλαξε την σχεδίαση των πλοίων δραματικά .

Εδώ , στο **Holmen** επίσης βρίσκεται και το κότερο της Βασιλικής Οικογένειας , το οποίο ονομάζεται **Dannebrog** (πήρε το όνομα της σημαίας της Δανίας) .

2.7 SOREN KIERKEGAARD ΚΑΙ ASSISTENS KIRKEGARD

Στο κέντρο της **Κοπεγχάγης** , σε μια περιοχή που ονομάζεται **Norrebro** , βρίσκεται μια εκκλησία η οποία ονομάζεται **Assistens Kirkegard** . Στην εκκλησία αυτή πολλοί γνωστοί άνθρωποι έχουν θαφτεί κατά καιρούς .

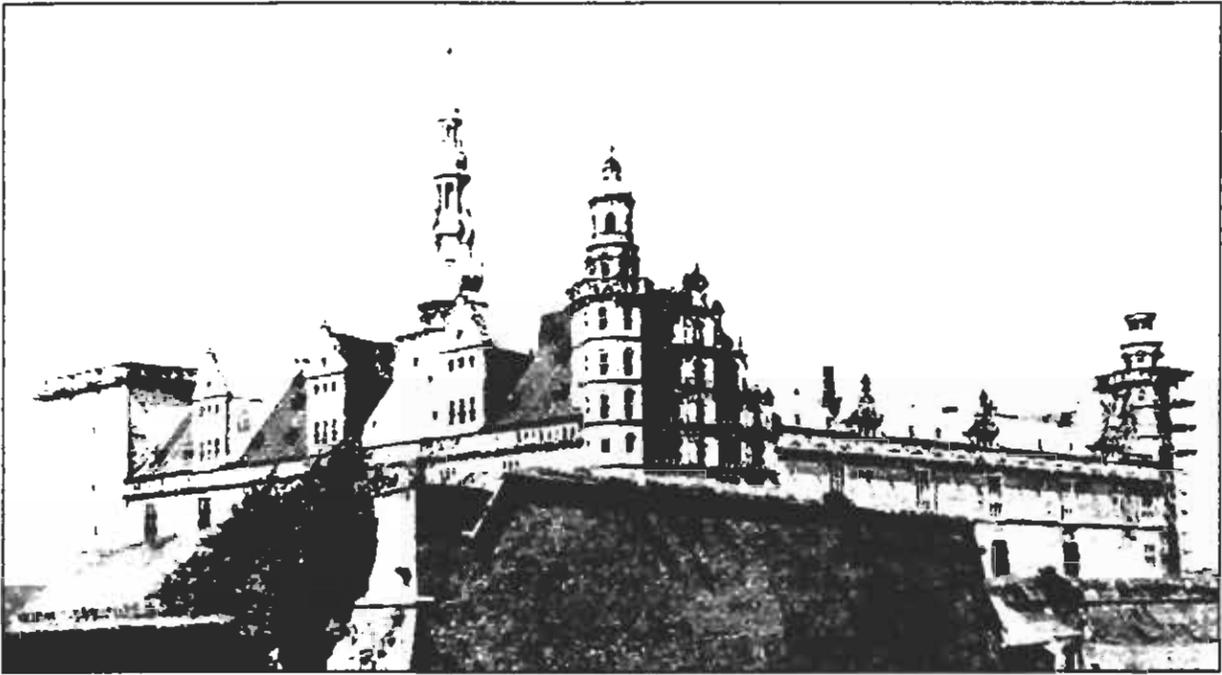
Ο τάφος του S.Kirkegaard

Ένας από τους διεθνώς διάσημους ανθρώπους που έχει ταφεί εδώ είναι ο μεγάλος φιλόσοφος **Soren Kirkegaard** . Ο **Soren Kirkegaard** γεννήθηκε στις 5 Μαΐου του **1813** και πέθανε στις 11 Νοεμβρίου του **1855** . Μέσα στα 42 χρόνια της ζωής του κατάφερε να αφήσει το στίγμα του σαν φιλόσοφος , θεολόγος και σαν συγγραφέας .

Η εκκλησία αυτή δεν χρησιμοποιείται μόνον σαν εκκλησία αλλά και σαν πάρκο . Το καλοκαίρι , μπορεί κανείς να δει ανθρώπους οι οποίοι κάνουν ηλιοθεραπεία γύρω από τους τάφους .

2.8 KRONBORG ΚΑΙ HOLGER DANSKE

Στο κάστρο του **Kronborg** δόθηκαν οι παραστάσεις του θεατρικού έργου "Αμλετ" το οποίο ανέβηκε στη σκηνή το **καλοκαίρι του 1996** στα πλαίσια της **Πολιτιστικής Πρωτεύουσας** . Το κάστρο που φιλοξένησε τις παραστάσεις βρίσκεται στην **Elsinore** , βόρεια της **Κοπεγχάγης** , σε μια περιοχή όπου η Δανία βρίσκεται πολύ κοντά στην Σουηδία (μόλις 4 χιλιόμετρα χωρίζουν τις δύο χώρες) .

Το κάστρο του Kronborg

Αρχικά χτίστηκε το 1420 , και σκοπός των Δανών στρατιωτών που ζούσαν στο κάστρο ήταν να μαζεύουν φόρους από τα ξένα πλοία που ήθελαν να διασχίσουν τη διώρυγα **Oresund** . Η σημερινή του μορφή και σχεδίαση αντικατέστησε αυτή του παλιού κάστρου το 1574-1585 , όταν οι Ολλανδοί αρχιτέκτονες **Hans Van Paeschen** και **Antonie Van Opbergen** έχτισαν την ανανεωμένη μορφή του κάστρου που γνωρίζουμε όλοι σήμερα .

Τα κανόνια του κάστρου Kronborg

Με σκοπό να γίνει πιο αποτελεσματική η συλλογή των χρημάτων από τα διερχόμενα πλοία , καθώς και η θωράκιση του κάστρου από επερχόμενη επίθεση των **Σουηδών** , το **Kronborg** προμηθεύτηκε **κανόνια** της τελευταίας τότε τεχνολογίας .

Για αιώνες , η **Σουηδία** υπήρξε η κύριος εχθρός της **Δανίας** , γεγονός το οποίο δείχνει γιατί οι Δανοί θωράκησαν το κάστρο αυτό τόσο πολύ . Στην εποχή του το κάστρο το πιο γερό και ακατάβλητο κάστρο που υπήρχε σε όλες τις Σκανδιναβικές χώρες .

Το ιδιαίτερο δωμάτιο του Βασιλιά

Η αυλή του κάστρου Kronborg

Ο βασιλιάς **Frederik ο Δεύτερος** έζησε στο **Kronborg** , κάτι που βοηθάει στο να καταλάβει κανείς την σπουδαιότητα αυτού του κάστρου τόσο στρατιωτικά όσο και πολιτικά .

Η αυλή του κάστρου αυτού δίνει μια καλή εντύπωση του μεγέθους αυτού . Σήμερα , μπορεί κανείς να ξεναγηθεί μέσα στο κάστρο , ή να επισκεφτεί το **Μουσείο Ναυτιλίας και Εμπορίου** που υπάρχει στο ισόγειο του κάστρου , ή να ξεναγηθεί στις κατακόμβες του κάστρου .

Ο Holger Danske

Στις κατακόμβες βρίσκεται το άγαλμα ενός από τους σημαντικούς ήρωες της Δανίας – του **Holger Danske** . Σύμφωνα με τους μύθους , ο **Holger** ήταν μισθοφόρος στην αυλή του Φραγκο – Ρωμαίο αυτοκράτορα **Charles** , πίσω στον 8ο αιώνα . Ο μύθος αναφέρει ότι ο **Holger** δεν είχε νικηθεί ποτέ του σε μάχες που είχε δώσει . Ωστόσο , σε μια στιγμή της ζωής , ένωσε να του λείπει η πατρίδα του η Δανία και έτσι αποφάσισε να γυρίσει πίσω στη πατρίδα του , διασχίζοντας όλη τη βόρεια Γαλλία μέχρι που έφτασε στη Δανία .

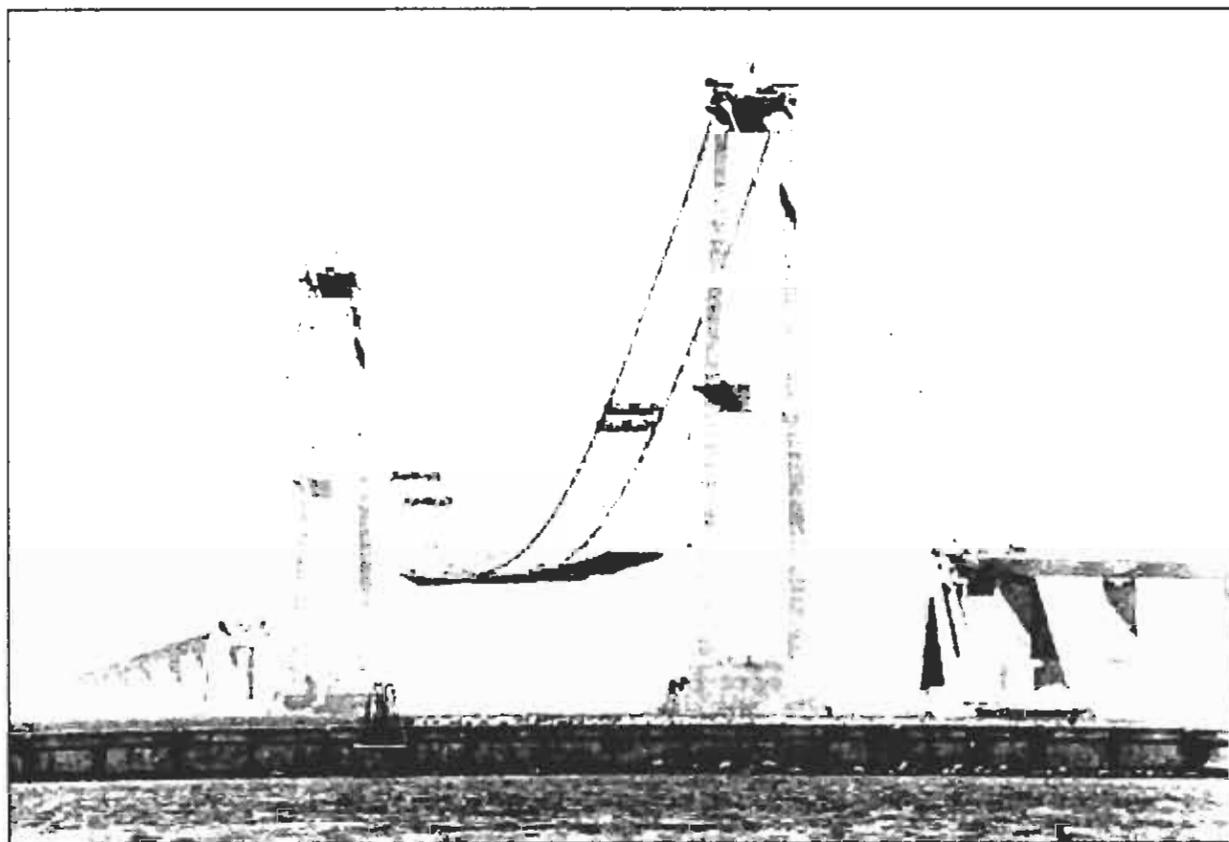
Καθώς έφτασε στο **Kronborg** , όπως αναφέρει ο μύθος , κάθισε στον θρόνο του και αμέσως τον πήρε ο ύπνος , κάτι που συμβαίνει ακόμα και σήμερα . Σύμφωνα με το μύθο , αν σε κάποια στιγμή απειληθεί η Δανία από κάποιο εχθρό , ο Holger θα ξυπνήσει ακόμα μια φορά και θα οδηγήσει την Δανία σε νικητήριες μάχες .

Οι φυλακές του Kronborg

Το κάστρο του **Kronborg** διαθέτει επίσης μία από τις πιο δυσάρεστες φυλακές που υπάρχουν σε όλη τη **Σκανδιναβία** . Στην είσοδο είναι μεγάλη σε πλάτος , αλλά καθώς προχωράς προς το εσωτερικό της φυλακής στενεύει το πλάτος έτσι ώστε σε κάποιο σημείο της να είναι τόσο στενή σε πλάτος όσο και κόντη σε ύψος που είναι αδύνατο για κάποιον άντρα να σταθεί όρθιος . Επιπλέον η θερμοκρασία που αναπτύσσεται στην φυλακή αυτή δεν ξεπερνά τους **6-7 βαθμούς Κελσίου** , κάτι που έκανε πολύ δυσκολή τη ζωή των φυλακισμένων . Από στοιχεία που υπάρχουν ένας μόνο άντρας κατάφερε να επιζήσει στις φυλακές , μετά και από τα βασανιστήρια που δέχθηκε .

2.9 Η ΜΕΓΑΛΗ ΚΡΕΜΑΣΤΗ ΓΕΦΥΡΑ

Η μεγάλη κρεμαστή γέφυρα

Εντός των προσεχών μηνών , η γέφυρα που συνδέει τα δυο κύρια νησιά της Δανίας , το νησί **Zealand** , στο οποίο η **Κοπεγχάγη** βρίσκεται , και το νησί **Funen** , θα τελειώσει . Όταν θα τελειώσει , θα είναι η **μεγαλύτερη σε μήκος κρεμαστή γέφυρα σε όλο τον κόσμο , με μήκος 1.624 μέτρα** .

Οι πυλώνες έχουν ύψος **254 μέτρων** , και τα διάφορα μέρη της γέφυρας είναι τοποθετημένα **75 μέτρα** πάνω από την επιφάνεια της θάλασσας . Κάθε

μέρος της γέφυρας ζυγίζει **1.000 τόνους** το καθένα , και τα **2.7 χιλιόμετρα** δρόμου που θα συνδέουν τα δυο νησιά , θα τοποθετηθούν μαζί , με τα **57 μέρη** της γέφυρας .

Οι πυλώνες είναι ψηλότεροι κατά **26 μέτρα** από εκείνους της γέφυρας (της "Χρυσής Πύλης") που βρίσκεται στο **Σαν Φρασίνσκο** στην Αμερική , και η οποία για **50** χρόνια κρατούσε το ρεκόρ των ψηλότερων πυλώνων . Τα κύρια σύρματα που κρατούν την γέφυρα έχουν διάμετρο **85 εκατοστών** , και αποτελούνται από από **18,648 λεπτά συρματόσχοινα** , τα οποία έχουν διάμετρο 5 μιλιμέτρα .

Μέχρι να τελειώσει η κατασκευή της γέφυρας το Αύγουστο του **1998** , τα φέρρου μπόουτ θα συνεχίσουν να λειτουργούν μεταφέροντας αυτοκίνητα και ανθρώπους από την Ζηλανδία μέχρι το **Funen** . Ήδη υπάρχουν δυο γέφυρες μεταξύ του **Funen** και του **Jutland** , ωστόσο αυτή η Κρεμαστή Γέφυρα θα είναι ο τελευταία κατασκευή που χρειάζεται για να μπορεί κάποιος να διασχίσει με το αυτοκίνητό του , ολόκληρη τη Δανία , από το ένα άκρος της μέχρι το άλλο .

2.10 ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΠΕΓΧΑΓΗΣ

Τέχνη

Ένας Αιώνας Σκανδιναβικών Αριστουργημάτων

Kunstforeningen , 13/1-10/3/1996

Ρέμπραντ: Σχέδια και χαρακτικά

Μουσείο Καλών Τεχνών , 24/12/1995-12/5/1996

Εμίλ Νολντε

Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης , 15/3-12/5/1996

Art Nouveau από τη δυναστεία των Αψβούργων

Kunstforeningen , 23/3-26/5/1996

Βυζαντινή Τέχνη

Ny Carlsberg Glyptotek , 1/6-31/8/1996

Πικασό και Μεσόγειος

Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης της Λουιζιάνα , 20/9-19/1/1997

Ιμπρεσιονισμός , Πόλη και Μοντέρνα Τέχνη

Ordupgaard Collection , 1/9-30/11/1996

Edvard Munch , The Soul of Work

Arbejdemuseet , 5/8-20/10/1996

Μπορεάλις , Σκανδιναβική Μπιενάλε Σύγχρονης Τέχνης
Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης , 1/11-31/12/1996

Μουσική

Άμλετ

Βασιλικό θέατρο , 12-14 και 16-18/6/1996

Die Meistersinger

Βασιλικό Θέατρο , από τις 29/11/1996

Θερινό Συμφωνικό Φεστιβάλ

Αίθουσα Συναυλιών Τινολί , 22/5-5/9/1996

Τρίτη Μπιενάλε Συνθετών

Μουσική Οδύσσεια (πειραματικό πρόγραμμα) , 13/1-10/10/1996

Θέατρο

Hans Christian Andersen

Θέατρο Gladsaxe , μέχρι 3/8/1996

Άμλετ

Οδός Ναυπηγείων Elsinor 2 , 27/6-14/7/1996

Φεστιβάλ Commedia dell' Arte

Folketeateret , Μάιος-Ιούνιος 1996

Χορός

Διεθνές Φεστιβάλ Μπαλέτου

Βασιλικό Θέατρο , 15-31/5/1996

Άμλετ

Κάστρο Kronborg – Elsinor , 27-31/7/1996

Βασιλικό Μπαλέτο Δανίας (παγκόσμιες πρεμιέρες)

Βασιλικό Θέατρο , Μάρτιος-Δεκέμβριος 1996

Διεθνής Θερινή Σκηνή

Αίθουσα Torpedo , Μάιος-Σεπτέμβριος 1996

Να σημειωθεί ότι και τα 76 συνολικά Μουσεία της πόλης πήραν μέρος στις εκδηλώσεις της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας .

2.11 ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΤΗΣ ΚΟΠΕΓΧΑΓΗΣ

Μετρώντας 85 ξενοδοχεία η Κοπεγχάγη δεν συνάντησε ουσιαστικό πρόβλημα στο να φιλοξενήσει τους τουρίστες – επισκέπτες που δέχθηκε η πόλη το 1996 , στα πλαίσια της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας .

Τα 85 ξενοδοχεία της πόλης είναι τα εξής :

Absalon, 15, Helgolandsgade , B5, 1653 V, *Telephone: 33 24 22 11*

Admiral, 24, Toldbogade, G2, 1253 K, *Telephone: 33 11 82 82*

Alexandra, 8, H.C. Andersens Blv., C4,1553 V, *Telephone: 33 14 22 00*

Amager Hotel, 29, Amagerbrogade, 2/B1, 2300 S, *Telephone: 31 54 40 08*

Angleterre , 34, Kongens Nytorv, F3, 1050 K, *Telephone: 33 12 00 95*

Anson, 29, Colbjørnsensgade, B5, 1652 V, *Telephone: 31 21 21 96*

Ascot , 61, Studiestræde, C3, 1554 V, *Telephone: 33 12 60 00*

Asiatisk , 4, Banegårdspladsen, B4, 1570 V, *Telephone: 33 14 14 19*

Avenue , 29, &ARING;boulevarden, A2, 1960 Frb C, *Telephone: 35 37 31 11*

Barratshøj, 107, Vesterbrogade, C5, 1620 V, *Telephone: 33 25 04 05*

Brøndby Park, 6, Gildhøj, 1/B4, 2605 Brøndby, *Telephone: 43 44 22 99*

Cab Inn Copenhagen , 32, Danasvej, A3,1910 Frb, *Telephone: 31 21 04 00*

Cab Inn Scandinavia , 55, Vodroffsvej, A3,1900 Frb C, *Telephone: 35 36 11 11*

Centrum, 14, Helgolandsgade, B5,1 653 V, *Telephone: 31 31 31 11*

Christian IV, 45, Dr.Tværgade, E2,1302 K, *Telephone: 33 32 10 44*

City, 24, Peder Skramsgade, F3, 1054 K, *Telephone: 33 13 06 66*

Copenhagen Crown , 41, Vesterbrogade, A5, 1620 V, *Telephone: 31 21 21 66*

Copenhagen Star , 13, Colbjørnsensgade, B5, 1652 V, *Telephone: 31 22 11 00*

Cph. Triton, 11, Helgolandsgade, B5, 1653 V, *Telephone: 31 31 32 66*

Cosmopole, 11, Colbjørnsensgade, B5, 1652 V, *Telephone: 31 21 33 33*

Hotel Dan, 15, Kastruplundgade, 2/C2, 2770 Kastrup, *Telephone: 32 51 14 00*

Danmark, 89, V. Voldgade, C4, 1552 K, *Telephone: 33 11 48 06*

De Nord, 14, Colbjørnsensgade, B5, 1652 V, *Telephone: 31 31 77 50*

Ermitage, 69, Lyngby Storcenter, 1/C3, 2800 Lyngby, *Telephone: 45 88 77 00*

Esplanaden , 78, Bredgade, G1, 1260 K, *Telephone: 33 91 32 00*

Europa , 6, Colbjørnsensgade, B5, 1652 V, *Telephone: 33 25 22 33*

Fy & Bi, 62, Valby Langgade, 3/A5, 2500 Valby, *Telephone: 36 45 44 00*

Gentofte Hotel, 29, Gentoftegade, 1/C3, 2820 Gentofte, *Telephone: 39 68 09 11*

Glostrup Park Hotel, 41, Hovedvejen, 1/B3, 2600 Glostrup , *Telephone: 43 96 00 38*

Grand Hotel, 9, Vesterbrogade, B4, 1620 V, *Telephone: 31 31 36 00*

Helena , 4, Helgolandsgade, B5, 1653 V, *Telephone: 31 31 69 06*

Hellerup Park Hotel, 203, Strandvejen, 1/C3, 2900 Hellerup, *Telephone: 39 62 40 44*

Hundested K., 10, Nørregade, 1/A1, 3390 Hundested, *Telephone: 42 33 75 38*

Hvide Højs, Køge, 111, Strandvejen, 4600 Køge, *Telephone: 53 65 36 90*

Ibsens , 23, Vendersgade, C2, 1363 K, *Telephone: 33 13 19 13*

Imperial , 7, V. Farimagsgade, B4, 1606 V, *Telephone: 33 12 80 00*

Ishøj, 1, Nørregade, 1/B4, 2635 Ishøj , *Telephone: 43 54 12 33*

Komfort , 27, Løngangstræde, D4, 1468 K, *Telephone: 33 12 65 70*

Kong Arthur , 11, Nørre Søgade, B2, 1370 K, *Telephone: 33 11 12 12*

Kong Frederik , 25, V. Voldgade, C3, 1552 K, *Telephone: 33 12 59 02*

Lautruppark, 2, Borupvang, 1/B3, 2750 Ballerup, *Telephone: 44 68 10 00*

Marienlyst , 2, Ndr. Strandvej, 1/C1, 3000 Helsingør, *Telephone: 49 21 40 00*

Marina , 391, Vedbæk Strandvej, 1/C2, 2950 Vedbæk , *Telephone: 42 89 17 11*

Maritime , 19, Peder Skramsgade, F3, 1054 K, *Telephone: 33 13 48 82*

Mayfair , 3, Helgolandsgade, B5, 1653 V, *Telephone: 31 31 48 01*

Menstrup Kro, 29, Menstrup, 4700 Næstved, *Telephone: 53 74 30 03*

Mercur , 17, Vester Farimagsgade, 1780 V, *Telephone: 33 12 57 11*

Møgenstrup Kro, Præstø Landevej, Næstved, *Telephone: 53 76 11 30*

Nebu, 6, Istedgade, B5, 1700 V, *Telephone: 31 21 12 17*

Neptun , 14, Sankt Annæ Plads, F3, 1250 K, *Telephone: 33 13 89 00*

9 Smø Hjørn., 40, Classensgade 3/F1 2100 &OSLASH,, *Telephone: 35 26 16 47*

Nyhavn 71, 71, Nyhavn, F3, 1051 K, *Telephone: 33 11 85 85*

Opera, 15, Tordenskjoldsgade, F3, 1055 K, *Telephone: 33 12 15 19*

Palace , 57, Rådhuspladsen, D4, 1550 K, *Telephone: 33 14 40 50*

Park, 3, Jarmers Plads, B3, 1551 K, *Telephone: 33 13 30 00*

Phoenix, 37, Bredgade, F2, 1260 K, *Telephone: 33 95 95 00*

Plaza , 4, Bernstorffsgade, C5, 1577 V, *Telephone: 33 14 92 62*

Prinsesse, Roskilde, 13, Algade, Roskilde, *Telephone: 46 35 80 10*

Prinsesse, Stege, 116, Klintevej, 4780 Stege, *Telephone: 55 81 34 43*

Raffles SAS Falconer, 9, Falkoner All, 3/B3, 2000 Frb, *Telephone: 31 19 80 01*

Raffles SAS Glibetrotter, 171, Engvej, 2/B3, 2300 S, *Telephone: 32 87 02 02*

Radisson SAS Royal, 1, Hammerichsgade, B4, 1611 V, *Telephone: 33 42 60 00*

Radisson SAS Scandinavia, 70, Amager Boulv., F5, 2300 S, *Telephone: 33 96 50 00*

Richmond , 33, Vester Farimagsgade 33, 1780 V, *Telephone: 33 12 33 66*

Saga, 20, Colbjørnsensgade, B5, 1652 V, *Telephone: 33 24 49 44*

Sankt Jørgen, 22, Julius Thomsensgade, A2, 1632 V, *Telephone: 35 37 15 11*

Savoy, 34, Vesterbrogade, A5, 1620 V , *Telephone: 31 31 40 73*

Scandic Copenhagen, 6, V. Søgade, B4, 1601 V, *Telephone: 33 14 35 35*

Scandic Glostrup, 550, Roskildevej, 1/B3, 2600 Glostrup, *Telephone: 43 43 42 00*

Scandic Hvidovre, 4, Kettevej, 1/C4, 2650 Hvidovre, *Telephone: 31 49 82 22*

Seandic Ringsted, Nørretorv, 4100 Ringsted, *Telephone: 53 61 93 00*

Seandic Roskilde, 33, Søndre Ringvej, 1: A4, 4000 Roskilde, *Telephone: 46 32 46 32*

Seanticon Comwell Holte, 195, Kongevejen, 2840 Holte, *Telephone: 45 47 74 00*

Selandia, 12, Helgolandsgade, B5, 1653 V, *Telephone: 31 31 46 10*

Sophie Amalie, 21, Sankt Annæ Plads, G2, 1250 K, *Telephone: 33 13 34 00*

Soro Stor Kro, 100, Abildvej, 4180 Sorø, *Telephone: 53 63 56 00*

Stege Bugt, 48, Langelinie, 4780 Stege, *Telephone: 55 81 54 54*

Taastrup Park, 3, Brorsonsvej, Tåstrup, *Telephone: 43 71 18 19*

Tiffany, 28, Colbjørnsengade (B5), 1652 V, *Telephone: 31 21 80 50*

Triangel, Hombæk, 20, Kystvej, 1 C1, 3100 Hombæk, *Telephone: 42 20 22 00*

Horndals, 20, Kystvej, 1 C1, 3100 Hombæk, *Telephone: 49 70 22 00*

Quality Inn - Tåstrup, 1, Carl Gustavsgade, 1 B3, 2630 Tåstrup, *Telephone: 43 99 77 66*

Quality Inn & OSLOASH, 5, Osloplads, 3 F2, 2100 &OSLASH,, *Telephone: 33 11 22 66*

Vestergade, 58, V. Søgade, B3, 1601 V, *Telephone: 33 11 38 70*

Walden, 11B, Vesterbrogade, B4, 1620 V, *Telephone: 31 31 14 32*

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ

ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ 1997

1. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

1.1 Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΔΙΑΜΕΣΟΥ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ

Στο κεφάλαιο αυτό θα γίνει μια αναδρομή στην πλούσια ιστορία της Θεσσαλονίκης (από την ίδρυση της έως και σήμερα), – και η οποία ήταν ένας από τους παράγοντες που της έδωσαν το τίτλο της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας – για να αναφερθούμε στις στιγμές εκείνες της ιστορίας της που την σημάδεψαν τόσο την ίδια όσο και ολόκληρη την Ελλάδα.

π . Χ .

3000 : Διαπιστώθηκαν ευρήματα ανθρώπινων εγκαταστάσεων πάνω σε τεχνητούς λόφους (τούμπες) της περιοχής **Θεσσαλονίκης** .

1000 : Από ανασκαφές που πραγματοποιήθηκαν στην περιοχή της **Θεσσαλονίκης** , αποδεικνύεται η ύπαρξη οικισμών της εποχής του σιδήρου , που συνέχισαν να υπάρχουν μέχρι τον 5ο και 4ο π.Χ. αιώνα .

432 : Ο **Θουκιδίδης** μνημονεύει τη "Θέρμη" , πόλη που απέσπασε απ' το βασιλιά της Μακεδονίας **Περδίκκα** ο Αθηναίος στρατηγός Αρχέστρατος .

358 : Ανάληψη του θρόνου της Μακεδονίας απ' το **Φίλιππο Β'** , γιό του Αμύντα .

336 : Δολοφονείται ο **Φίλιππος** στο θέατρο των Αιγών . Στο θρόνο ο γιός του , **Αλέξανδρος** .

336 : Έναρξη της Μικρασιατικής εκστρατείας του Μεγάλου **Αλεξάνδρου** .

323 : Θάνατος του Μεγάλου **Αλεξάνδρου** στη **Βαβυλώνα** . Πόλεμοι των

"Διαδόχων" .

- 319** : Διάδοχος του **Αντίπατρου** , διοικητή της Μακεδονίας , ορίζεται ο στρατηγός **Πολυσπέρχοντας** . Αγώνας του **Κασσάνδρου** , πρεσβύτερου γιου του Αντίπατρου, για τη διαδοχή .
- 315** : Ίδρυση της **Θεσσαλονίκης** απ' τον **Κάσσανδρο** , με τη "συνοίκιση" σ' αυτήν 26 "πολισμάτων" (μικρών πόλεων) του Θερμαικού κόλπου , μεταξύ των οποίων κύριο ήταν η **Θέρμη** . Η πόλη οχυρώνεται με τείχη πολύ νωρίς , ίσως αμέσως μετά την ίδρυση της .
- 285** : Η **Θεσσαλονίκη** γίνεται έδρα του Βασιλιά της Μακεδονίας **Αντιγόνου** , κατά την διάρκεια του πολέμου του προς το βασιλιά της Ηπείρου , **Πύρρο** .
- 279** : Συντρίβεται , έξω απ' τα τείχη της Θεσσαλονίκης , φοβερή επίθεση των Κελτών . Στη μάχη σκοτώνεται ο βασιλιάς της Μακεδονίας **Πτολεμαίος Κεραυνός** .
- 197** : ο βασιλιάς της Μακεδονίας **Φίλιππος Ε'** , έπειτα από συνεχείς αγώνες δύο χρόνων , νικιέται στις Κυνός Κεφαλές απ' το Ρωμαίο ύπατο **Κοϊντίο Φλαμινίο** .
- 168** : Ύστερα από γενναία αντίσταση και πολλούς νικηφόρους πολέμους , νικιέται απ' τους Ρωμαίους στην Πύδνα ο τελευταίος βασιλιάς της Μακεδονίας , **Περσέας** , απ' το Ρωμαίο ύπατο **Αιμίλιο Παύλο** . Ο Περσέας οδηγείται αιχμάλωτος στη Ρώμη , όπου στραγγαλίζεται στα υπόγεια του Καπιτωλίου .
- 148** : Υποταγή της Μακεδονίας στους Ρωμαίους . Ήττα του "ψευτοφίλιππου" **Ανδρίσκου** απ' το Ρωμαίο στρατηγό **Καικίλιο Μέτελλο** . Κατάλυση της ελληνικής ελευθερίας . Ρωμαιοκρατία . Η Θεσσαλονίκη γίνεται πρωτεύουσα τμήματος της Μακεδονίας με το όνομα "Μακεδονία δευτέρα" (Macedonia secunda) . Βία και καταπίεση ασκείται στην πόλη . Μετά την ήττα του Ανδρίσκου και την προσάρτηση απ' τους Ρωμαίους νέων εδαφών , η Θεσσαλονίκη γίνεται πρωτεύουσα ρωμαϊκής επαρχίας , της "επαρχίας της Μακεδονίας" (Provincia Macedonia) . στη συνέχεια η επαρχία επεκτείνεται και περιλαμβάνει ολόκληρη τη Νότια Ελλάδα , για 120 χρόνια .
- 146–120** : Χαράζεται η **Εγνατία οδός** , που περνάει απ' τη **Θεσσαλονίκη** και ενώνει την **Ανδριατική** (Δυρράχιο) με τον **Ελλάσποντο** και τη **Μ. Ασία** .
- 146–127** : Διοικούν τη Θεσσαλονίκη πολλοί αξιόλογοι και επιφανείς άντρες , όπως : ο **Μετέλλος** , ο **Λούκουλλος** , ο **Κράσσο** , ο **Δρούσος** , ο **Βρούτος** , ο **Πωλλίωνας** , κ.α .

- 140 : Πιθανή πρώτη εγκατάσταση των **Εβραίων** στη Θεσσαλονίκη .
- 58 : Ο **Κικέρωνας** καταφεύγει στη **Θεσσαλονίκη** , υποχρεωμένος να εγκαταλείψει τη Ρώμη , λόγω αντιθέσεων προς το δήμαρχο της πόλης **Κλώδιο** .
- 57 – 55 : Η Μακεδονία και η Θεσσαλονίκη απειλούνται από βάρβαρα στίφη , που φθάνουν μέχρι τα τείχη της πόλης . Οι Θεσσαλονικείς σώζονται οχυρώνοντας εσπευσμένα την Ακρόπολη .
- 49 – 31 : Εμφύλιος πόλεμος στη **Ρώμη** . Η **Θεσσαλονίκη** στο κέντρο του ανταγωνισμού των αντιμαχόμενων μερών (**Πομπήιος , Καίσαρας , Βρούτος , Μάρκος Αντώνιος**) .
- 42 : Μάχη των Φιλίππων . Οι "αυτοκρατορικοί" **Αντώνιος και Οκτάβιος** νικούν τους "δημοκρατικούς" **Βρούτο και Κάσσιο** και μπαίνουν θριαμβευτικά στην πόλη της Θεσσαλονίκης . Στην πύλη του Βαρδαρού στήνεται τιμητική αψίδα για τους νικητές . Η Θεσσαλονίκη γίνεται "ελεύθερη πόλη" (Liberam civitem) και αποικιά πολλά προνόμια και αυτοδιοίκηση .
- 30 – 28 : Ο διοικητής της Μακεδονίας **Κράσσος** νικάει τους επιδρομείς Θράκες και Δάες . Η πολυπαθής Μακεδονία ειρηνεύει . Γίνεται η πιο ειρηνική επαρχία του Ρωμαϊκού κράτους (Provincia inermis) . Η Θεσσαλονίκη έχει δικής της φρουρά , δικούς της νόμους και ασκεί νομοθετική και δικαστική εξουσία αυτόνομου κράτους . Είναι η "Μητρόπολη" της Μακεδονίας . Στην πόλη τελούνται τα "**Ολύμπια**" και τα "**Πύθια**" , κατά το πρότυπο των αγώνων της αρχαίας Ολυμπίας . η πόλ παίρνει τον τιμητικό τίτλο της "**Κολωνίας**" . Άλλες αιμαζούσες πόλεις : το Δίον , Η Κασσανδρεία , Η Πέλλα , οι Φίλιπποι , οι Στόβοι .
- 13 – 11 : Ρωμαίος αυτοκράτορας στη Θεσσαλονίκη διορίζεται ο **Πείσωνας** , που υποστήριξε και ανέδειξε πολλούς Έλληνες ποιητές και λόγιους , μεταξύ των οποίων και τον Θεσσαλονικέα επιγραμματοποιό **Αντίπατρο** .

μ . Χ .

- 50 : Ο **Απόστολος Παύλος** επισκέπτεται τη Θεσσαλονίκη , που γίνεται η "**Χρύση Πύλη**" , μέσα απ' την οποία έγινε γνωστός ο Χριστιανισμός στην Ευρώπη . Οργανώνεται στην πόλη Χριστιανική Εκκλησία . Προς τους Θεσσαλονικείς απευθύνει ο **Παύλος** δύο επιστολές , που θεωρούνται από τα πιο σημαντικά κείμενα της χριστιανικής πίστης . Το 57 μ.Χ. ο Παύλος επισκέπτεται ξανά τη Θεσσαλονίκη , όπου παραμένει για πολλούς μήνες . φεύγοντας απ' την πόλη , τον

- ακολουθούν οι θεσσαλονικείς Αρίσταρχος , Σεκούνδος και Ιάσοντας .
- 69 – 192** : περίοδος ρωμαϊκής ακμής . Η Θεσσαλονίκη , κι ολόκληρη η Μακεδονία , περνάει περίοδο ειρήνης . Ευνομία , ασφάλεια , οικονομική ανάπτυξη , πνευματική άνθιση στη Θεσσαλονίκη . Η πόλη ονομάζεται "**Νεωκόρος**" (: η πόλη που έχει την επίβλεψη του Αυτοκρατορικού ναού) και "**Κολωνία**" και απολαμβάνει ατέλεια φόρων (immunitas a tribus soli et capitis) . Ίδρυση πολλών "συλλόγων" , "σωματείων" , "συνδέσμων" και "θιάσων" στην πόλη από Έλληνες κατοίκους .
- 193** : Αρχίζει περίοδος εμφυλίων σπαραγμών , στρατιωτικών κινήματων και εξεγέρσεων στο Ρωμαϊκό κράτος .
- 252 – 262** : Τη Θεσσαλονίκη πολιορκούν οι **Γότθοι** , που τελικά απωθούνται .
- 260** : Ο Ρωμαίος ανθύπατος **Valens Thessalonicus** πραγματοποιεί κίνημα στη Θεσσαλονίκη κατά της κεντρικής εξουσίας .
- 293** : Το Ρωμαϊκό κράτος διοικείται απ' την "τετραρχία" (Διοκλητιανός , Μαξιμιανός , Γαλέριος , Κωνσταντίνος ο Χλωρός) . Η Θεσσαλονίκη γίνεται πρωτεύουσα του "πρώτου" τμήματος της Μακεδονίας (Macedonia prima) .
- 303** : Ο **Γαλέριος** εγκαθιστάται μόνιμα στη Θεσσαλονίκη , όπου χτίζει ολόκληρο συγκρότημα Ανακτόρων , καθώς και πολλά άλλα δημόσια κτίρια . Η Θεσσαλονίκη γνωρίζει εξαιρετική ακμή . Μαρτύριο και θάνατος του **Αγίου Δημητρίου** και του Νέστορα . Σκληρός διωγμός των Χριστιανών .
- 324** : Ο Μέγας **Κωνσταντίνος** επιλέγει τη Θεσσαλονίκη ως βάση στον πόλεμο του κατά του γαμπρού του , **Λικινίου** . Κατασκευάζεται τεχνητό λιμάνι στην πόλη για να ελλιμενιστεί ο πανίσχυρος στόλος του Κωνσταντίνου . Ο Λικίνιος , μετά την ήττα του , φυλακίζεται στο φρούριο της Ακρόπολης της πόλης , όπου και θανατώνεται .
- 330** : στην παλιά αποικία των Μεγαρέων Βυζάντιο , στην **Προποντίδα** , χτίζει και εγκαινιάζει ο Μέγας **Κωνσταντίνος** τη νέα πρωτεύουσα του Ρωμαϊκού κράτους , την **Κωνσταντινούπολη** . Ο Ελληνισμός κυριαρχεί . Η Θεσσαλονίκη γίνεται "Συμβασιλεύουσα" του κράτους και χαρακτηρίζεται "Μεγαλούπολη" . Γίνεται ο "οφθαλμός της Ευρώπης και κατ' εξοχήν της Ελλάδος" .
- 379 – 395** : Ο **Θεοδόσιος Α'** ο Μέγας , κάνει έδρα του τη Θεσσαλονίκη στους πολέμους του κατά των **Γότθων** . Ασπάζεται το χριστιανισμό με προτροπή του μητροπολίτη της Θεσσαλονίκης . Χτίζονται ή ανακατασκευάζονται πολλά απ' τα τείχη της πόλης . Καταργούνται

οι γιορτές των Καβείρων στη Θεσσαλονίκη , καθώς και οι Ολυμπιακοί αγώνες (394) .

- 390** : Σφαγή **7.000** Θεσσαλονικέων στον **Ιππόδρομο** της πόλης απ' τους Γότθους μισθοφόρους , κατά διαταγή του Μ. **Θεοδόσιου** . Αιτία , ο ξεσηκωμός της πόλης κατά της Γοτθικής φρουράς και του αρχηγού της , Βουτέριχου .
- 395** : Θάνατος του Μ. **Θεοδόσιου** . Ανατολικό και Δυτικό Ρωμαϊκό κράτος . Αρχή της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας . Οι **Βησιγότθοι** του Αλάριχου λεηλατούν τη Μακεδονία και απειλούν τη Θεσσαλονίκη .
- 413** : Χτίζεται ο μεγαλοπρεπής ναός του "πολιούχου" της Θεσσαλονίκης **Αγίου Δημητρίου** , απ' τον έπαρχο του Ιλλυρικού **Λεόντιο** .
- 479** : Οι **Οστρογότθοι** του Θεοδώριχου πολιορκούν τη Θεσσαλονίκη . Οι βάρβαροι αποκρούονται απ' τους κατοίκους και τη φρουρά της πόλης .
- 536** : Ο **Ιουστινιανός** κάνει τη Θεσσαλονίκη πρωτεύουσα του Ιλλυρικού . Μακρά ειρηνική περίοδος στην πόλη .
- 527 – 565** : Η Θεσσαλονίκη δέχεται αλλεπάλληλες επιθέσεις απ' τους **Σλάβους** (ή Σκλάβους , ή Σκλαβήνους) .
- 580** : Νέα απειλή για τη Θεσσαλονίκη : οι **Άβαροι** , λαός μογγολικής καταγωγής , που κατέβηκαν απ' το Δούναβη , όπου είχαν εγκατασταθεί . Η Θεσσαλονίκη πολιορκείται για δύο συνεχή χρόνια χωρίς να καμφθεί .
- 582 – 626** : Δεκάδες πολιορκίες της Θεσσαλονίκης απ' τους **Σλάβους** . Την πόλη πολιορκούν και οι **Πέρσες** συνεργαζόμενοι με τους **Αβάρους** , από στεριά και θάλασσα .
- 626 – 656** : Αλλεπάλληλες επιδρομές Δραγοβιτών , Σαγουδάτων , Βελεγεζιτών , Βαιουνιτών , και Βερζιτών .
- 657** : Η Θεσσαλονίκη αποκρούει επιδρομή **Αράβων** κουρσάρων .
- 677** : Η πόλη δοκιμάζεται από φοβερό σεισμό , το χρόνο που πολιορκούνταν και πάλι απ' τους Σλάβους . Ο Άγιος Δημήτριος σώζει , κατά την παράδοση , την πόλη .
- 688** : Ο αυτοκράτορας **Ιουστινιανός Β'** , μετά τη νίκη του κατά των Σλάβων , μπαίνει θριαμβευτικά στην πόλη . Νέα ειρηνική περίοδος για τη Θεσσαλονίκη , που αποτελεί κυρίαρχο κέντρο μετά , την πρωτεύουσα Κωνσταντινούπολη .
- 710** : Ο Βυζαντινός αυτοκράτορας **Βαρδάνης – Φιλιππίος** διατάζει την καταστροφή των εικόνων . Αρχή της εικονομαχίας . Η Θεσσαλονίκη τόπος εξορίας των επισήμων της πρωτεύουσας .
- 718** : Ο εξόριστος στη Θεσσαλονίκη αυτοκράτορας **Αναστάσιος Β'**

- πραγματοποιεί κίνημα κατά του **Λέοντα Γ'** του Ισαύρου , χωρίς επιτυχία .
- 795** : ο μέγας εικονολάτρης μοναχός Θεόδωρος Στουδίτης εξορίζεται στη Θεσσαλονίκη μαζί με τον αδερφό του , υμνογράφο και λόγιο Ιωσήφ , που λίγο αργότερα θα γίνει μητροπολίτης Θεσσαλονίκης .
- 811** : οι Βούλγαροι του **Κρούμου Κνιάζ** απειλούν τη Θεσσαλονίκη .
- 863** : Μεγάλη εκπολιτιστική αποστολή των Θεσσαλονιέων αδερφών Κωνσταντίνου (**Κύριλλου**) και **Μεθόδιου** στους λαούς της Βαλκανικής .
- 904** : Άλωση της Θεσσαλονίκης απ' τους **Άραβες** της Δύσης (**Σαρακηνούς**) . Η πόλη καταστρέφεται και χιλιάδες Θεσσαλονικείς σφάζονται ή μεταφέρονται αιχμάλωτοι στα σκλαβοπάζαρα της Ανατολής .
- 894 – 1014** : Πόλεμος μεταξύ **Βουλγάρων** και Βυζαντίου . Η Μακεδονία αναστατώνεται για 120 χρόνια . Οι Βούλγαροι απειλούν τη Θεσσαλονίκη . Ο Βούλγαρος ηγεμόνας Συμεών φτάνει λεηλατώντας ως τον Ισθμό της Κορίνθου . Η Θεσσαλονίκη γεμίζει πρόσφυγες .
- 927** : Μεγάλος λιμός στη Θεσσαλονίκη , η οποία υποφέρει απ' τις συνέπειες των πολέμων .
- 990** : Ο αυτοκράτορας **Βασίλειος Β'** κάνει τη Θεσσαλονίκη βάση του πολέμου του κατά των Βουλγάρων του τσάρου **Σαμουήλ** . Οι Βούλγαροι τελικά νικούνται και απωθούνται προς το βορρά . Στη μάχη του Στρυμόνα συλλαμβάνονται **14.000** Βούλγαροι αιχμάλωτοι , που τυφλώνονται απ' τον Βασίλειο Β' (1014) . Οι Βούλγαροι "βογιάροι" δηλώνουν υποταγή στο Βυζάντιο .
- 1038** : Οι Βούλγαροι , με επικεφαλής τον **Πέτρο Δελεάνο** , επαναστατούν και πολιορκούν τη Θεσσαλονίκη , όπου βρίσκεται ο αυτοκράτορας **Μιχαήλ Δ' ο Παφλαγόνας** . Στη συνέχεια , τον επόμενο χρόνο , πολιορκείται ξανά η Θεσσαλονίκη απ' τους Βούλγαρους του Αλουσιάνου , αλλά αποκρούονται απ' τους κατοίκους της πόλης .
- 1044** : Χτίζεται ο ναός της Παναγίας Χαλκίων .
- 1065** : Χιλιάδες Τουρκομάνοι Ούζοι πολιορκούν τη Θεσσαλονίκη , χωρίς επιτυχία . Τους μακρούς ολέμους και τις πολιορκίες ακολουθεί και πάλι ειρηνική περίοδος .
- 1150** : Στη Θεσσαλονίκη πραγματοποιούνται τα "**Δημήτρια**" , θρησκευτικές και λαϊκές γιορτές στη μνήμη του πολιούχου της πόλης , Αγίου Δημητρίου .
- 1185** : Στρατός **80.000** Νορμανδών πολιορκεί τη Θεσσαλονίκη από στεριά και θάλασσα . Άλωση και λεηλασία της Θεσσαλονίκης από τους

Νορμανδούς . Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης ο δεινός θεολόγος ,
ρήτορας , ιστορικός και σχολιαστής αρχαίων και βυζαντινών
κειμένων Ευστάθιος .

- 1204** : Ξεκινάει η Δ' Σταυροφορία , αυτή τη φορά κατά του Βυζαντίου .
Οι Σταυροφόροι κυριεύουν την **Κωνσταντινούπολη** , που
ληηλατείται άγρια . Εγκαθίδρυση λατινικής κτριαρχίας στο Βυζάντιο
με επικεφαλής τον κόμητα της Φλάνδρας , **Βαλδουίνο** . Η
Θεσσαλονίκη γίνεται πρωτεύουσα βασιλείου με βασιλιά τον Ιταλό
Βονιφάτιο Μομφερατικό . Οι Έλληνες ηγεμόνες της Ηπείρου ,
Νικαίας και Τραπεζούντας αρνούνται υπακοή στους Λατίνους .
- 1207** : Ο τσάρος των Βουλγάρων **Ιωαννίτσης** ή "Σκυλογιάννης" πολιορκεί
τη Θεσσαλονίκη αναγκάζοντας τη φρουρά της πόλης να περιοριστεί
στην Ακρόπολη . Τελικά απωθείται . Ο Βονιφάτιος σκοτώνεται σε
ενέδρα των Βουλγάρων . Ο Ιωαννίτσης ξανά πολιορκεί τη
Θεσσαλονίκη , όπου όμως δολοφονείται .
- 1208** : Ο Λατίνος αυτοκράτορας της Κωνσταντινούπολης **Ερρίκος** , που
διαδέχθηκε τον αδερφό του Βαλδουίνο , στέφει στη Θεσσαλονίκη
βασιλιά το γιό του Βονιφάτιο , Δημήτριο . Θρησκευτικές έριδες στη
Θεσσαλονίκη μεταξύ των ξένων "ιερατικών" ταγμάτων .
- 1224** : Ο Δεσπότης της Ηπείρου **Θεόδωρος Α'** Κομνηνός κυριεύει τη
Θεσσαλονίκη και ανακηρύσσεται αυτοκράτορας (με έδρα τη
Θεσσαλονίκη) . Στη συνέχεια προωθείται στην ανατολική Μακεδονία
και Θράκη και απειλεί κι αυτή την Κωνσταντινούπολη . Η
αυτοκρατορία της Θεσσαλονίκης επεκτείνεται εδαφικά
περιλαμβάνοντας όλο το χώρο από το Δυρράχιο ως την
Ανδριανούπολη και από τη Θεσσαλονίκη ως τη Ναύπακτο .
- 1230** : Ο Θεόδωρος Α' αιχμαλωτίζεται απ' τον Βούλγαρο τσάρο **Ιωάννη
Ασάν Β'** . Αυτοκράτορας Θεσσαλονίκης , ο αδερφός του Μανουήλ
, **Άγγελος** . Προσπάθειες του Μανουήλ για συνεννόηση με τον
αυτοκράτορα της Νικαίας **Ιωάννη Βατατζή** για κοινή δράση κατά
των Λατίνων .
- 1240** : Έπειτα από συνωμοσία , ανατρέπεται ο Μανουήλ στη Θεσσαλονίκη
 . Στο θρόνο ανεβαίνει ο τυφλός **Θεόδωρος Α'** και ο γιός του ,
Ιωάννης .
- 1246** : Ο αυτοκράτορας **Βατατζής** καταλαμβάνει τη Θεσσαλονίκη .
Κυβερνήτης της πόλης τοποθετείται ο "μέγας δομέστιχος"
Κομνηνός **Ανδρόνικος Παλαιολόγος** , πατέρας του Μιχαήλ
Παλαιολόγου , που τοποθετείται διοικητής των Σερρών και του

Μελένικου .

- 1260** : Ξεσπάει κίνημα στη Νίκαια και ο Μιχαήλ Παλαιολόγος στέφεται αυτοκράτορας . Ανακαταλαμβάνεται η Κωνσταντινούπολη απ' τους Έλληνες (1261) και ο Μιχαήλ Παλαιολόγος στέφεται αυτοκράτορας του αναστημένου βυζαντινού ελληνικού κράτους . Τέλος της Λατινοκρατίας , που κράτησε 57 χρόνια . Ο Μιχαήλ παραχωρεί εμπορικά προνόμια στους Γενοβέζους και Βενετσιάνους , που εγκαθίστανται στην πόλη δημιουργώντας δική τους συνοικία (Φραγκομαχαλάς) . Μεγάλη αντίδραση των Θεσσαλονικέων .
- 1284** : Ο βυζαντινός αυτοκράτορας Ανδρόνικος Β' Παλαιολόγος παντρεύεται την κόρη του "μαρκήσιου" Γουλιέλμου Ζ' του Μομφερατικού , Ιολάνδη . Στην Ιολάνδη (Ειρήνη) δίνεται ως προίκα η Θεσσαλονίκη και όλο το "βασιλείο" του επί Λατινοκρατίας "βασιλιά" της Θεσσαλονίκης , Βονιφάτιου Μομφερατικού .
- 1303** : Η Ιολάνδη (Ειρήνη) εγκαθιστάται μόνιμα στη Θεσσαλονίκη . Ο "κράλης" της Σερβίας Στέφανος Ούρεση Β' Μιλιούτιν απειλεί τη Θεσσαλονίκη . Τελικά Ο Μιλιούτιν παντρεύεται την κόρη του Ανδρόνικου και της Ιολάνδης , Σιμωνίδα , και συμμαχεί με το Βυζάντιο .
- 1308** : **Καταλανοί** μισθοφόροι πολιορκούν τη Θεσσαλονίκη , χωρίς να κατορθώσουν να την καταλάβουν . Αρχίζει για την πόλη περίοδος μεγάλης ακμής .
- 1335** : Μεγάλη θρησκευτική διαμάχη στην πόλη , μεταξύ των "ησυχαστών" του Γρηγόριου Παλαμά και των αντιφρονούντων του μοναχού Βαρθολομαίου . Ανάπτυξη των νομικών σπουδών στη Θεσσαλονίκη . "Εξάβιβλος" του Κωνσταντίνου Αρμενόπουλου .
- 1342** : Κίνημα – επανάσταση των "Ζηλωτών" . Η Θεσσαλονίκη λαική δημοκρατία (1342-1349) . Το 1349 , έπειτα από αντεπανάσταση , καταλαμβάνει την πόλη ο Ιωάννης Καντακουζηνός με τη βοήθεια των Τούρκων .
- 1347** : Ο "κράλης" της Σερβίας Στέφανος **Δουσιάν** πολιορκεί τη Θεσσαλονίκη . Ο Ιωάννης ΣΤ' **Καντακουζηνός** υπογράφει συνθήκη ειρήνης με το Σέρβο ηγεμόνα έξω από τα τείχη της πόλης . Ο Γρηγόριος Παλαμάς μητροπολίτης Θεσσαλονίκης (1349) .
- 1354** : Οι Τούρκοι εγκαθίστανται στη χερσόνησο της Καλλιπόλης και απειλούν τη Βυζαντινή αυτοκρατορία .
- 1383 – 1387** : Οι Τούρκοι πολιορκούν τη Θεσσαλονίκη . Ο Δεσπότης της πόλης Μανουήλ , γιός του βυζαντινού αυτοκράτορα Ιωάννη Ε'

Παλαιολόγου , αγωνίζεται να σώσει την πόλη . Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης ο Ισίδωρος Γλαβάς . Η Θεσσαλονίκη καταλαμβάνεται απ' τους Τούρκους (1387) και γίνεται "φόρου υποτελής" του σουλτάνου **Μουράτ Α'** . Ο Μανουήλ καταφεύγει στην Προύσα . Φτώχεια και στερήσεις στην πόλη .

1391 : Ο **Μανουήλ** στέφεται αυτοκράτορας του Βυζαντίου .

1403 : Η Θεσσαλονίκη "επιστρέφεται" στους Έλληνες απ' τους Τούρκους , μετά την πανωλεθρία της μάχης της Άγκυρας , όπου οι Τούρκοι νικήθηκαν απ' τον ηγεμόνα των Μογγόλων , **Ταμερλάνο** .

1412 – 1416 : Οι Τούρκοι πολιορκούν ξανά τη Θεσσαλονίκη .

1423 : Κάτω απ' την απειλή άλωσης της Θεσσαλονίκης απ' τους Τούρκους του **Μουράτ Β'** , Ο άρρωστος τότε διοικητής της πόλης , **Ανδρόνικος** , με τη συγκατάθεση των αρχόντων , παραδίνει τη Θεσσαλονίκη στους Βενετσιάνους . Βενετοκρατία (1423 – 1430) .

1430 : **Άλωση της Θεσσαλονίκης** απ' τους Τούρκους του Μουράτ Β' , Η πόλη καταλαμβάνεται έπειτα από πολιορκία και λεηλασία άγρια . Χιλιάδες Θεσσαλονικείς σφαγιάζονται ή οδηγούνται στα σκλαβοπάζαρα . Η πόλη ερημώνεται από κατοίκους . Τουρκοκρατία .

1453 : **Άλωση της Κωνσταντινούπολης** απ' τους Τούρκους . Η Μακεδονία αποτελεί τμήμα στο "μπεηλερμπεϊλικι" της Ρούμελης . Η Ελλάδα βυθίζεται στο σκοτάδι της δουλείας .

1491 – 1549 : Στο σκοτάδι της σκλαβιάς δρα ο Θεσσαλονικέας όσιος Νικάνορας , ιδρυτής της Μονής Ζαβορδας της Δυτικής Μακεδονίας . Συμβολή των Θεσσαλονικέων στην Ιταλική "Αναγέννηση" (Θεόδωρος Γαζής , Ανδρόνικος Κάλλιστος , Ματθαίος Καμαριώτης) . Ο πληθυσμός της Θεσσαλονίκης μόλις φθάνει τις 6.000 κατοίκους .

1492 : Χιλιάδες **Εβραίοι** καταφεύγουν στη Θεσσαλονίκη μετά τους διωγμούς του Φερδινάνδου και της Ισαβέλλας στην Ισπανία ("Ασκεναζιμ" , "Σεφαρδίμ") . Οι Εβραίοι σύντομα γίνονται φορείς οικονομικής και πολιτιστικής ανάπτυξης της πόλης . Το 1515 οι Εβραίοι ιδρύουν στη Θεσσαλονίκη το πρώτο τυπογραφείο τους .

1535 : Χτίζεται ο Λευκός Πύργος .

1571 : Σφαγές στη Θεσσαλονίκη του ελληνικού πληθυσμού απ' τους Τούρκους μετά την ήττα του τουρκικού στόλου στη Ναύπακτο . Η Θεσσαλονίκη στρατοκρατείται . Η πόλη αναπτύσσεται , παρά τον τουρκικό ζυγό . Γίνεται "μεγάλη , πλούσια και φημισμένη" πολιτεία . **Κύριοι οικονομικοί παράγοντες οι Εβραίοι** .

- 1621** : Ο "σαντζάκ – μπέης" της Θεσσαλονίκης Μουσταφά καταπιέζει τους Έλληνες της πόλης και της περιοχής . Αρματολίκια δημιουργούνται στη Μακεδονία από αντίδραση στους Τούρκους δυνάστες . Παράλληλα , οργανώνεται η "κλεφτουριά" στα δύσβατα βουνά . Η Θεσσαλονίκη είναι μεγάλη και πολυάνθρωπη πόλη . Περίπου 120 συνοικίες και "μαχαλάδες" υπάρχουν στην πόλη , απ' τις οποίες 16 ελληνικές .
- 1655** : Τη γαλήνη της Θεσσαλονίκης αναστατώνει ο ερχομός στην πόλη του Εβραίου "Μεσσία" **Σαμπετάι Σεβή** . Δημιουργία κοινότητας Εβραίων μουσουλμάνων στην πόλη (ντονμέδες) . Παρακμή όλων των λιμένων της Μεσογείου μετά την ανακάλυψη του δρόμου των Ινδιών απ' το ακρωτήριο Καλής Ελπίδας . Οι Εβραίοι χάνουν την πρωτοπορία στο εμπόριο απ' τους Έλληνες , που δραστηριοποιούνται προς κάθε κατεύθυνση .
- 1697** : Γάλλος πρόξενος στη Θεσσαλονίκη .
- 1718** : Μετά τη συνθήκη του Πασσάροβιτς , πολλοί Μακεδόνες εγκαθίστανται στα μεγάλα αστικά κέντρα της Ευρώπης και κυρίως στη Βιέννη της Αυστρίας , όπου διαπρέπουν . Άγγλος πρόξενος στη Θεσσαλονίκη .
- 1727** : Το πρώτο τουρκικό τυπογραφείο στην πόλη .
- 1729** : Πρόξενος της Βενετίας στη Θεσσαλονίκη .
- 1757 – 1762** : Ο Αθανάσιος Πάριος διδάσκει στη Θεσσαλονίκη .
- 1785** : Ρώσος πρόξενος στη Θεσσαλονίκη .
- 1790** : Οι Σιατιστινοί αδερφοί Μαρκίδα Πούλιου εκδίδουν στη Βιέννη το πρώτο δημοσιογραφικό όργανο για την υπεράσπιση των εθνικών ελληνικών δικαιωμάτων , με τίτλο : "Η Εφημερίς" . Στο τυπογραφείο τους τυπώνεται , το 1797 , ο "**Θούριος**" του **Ρήγα Φερραίου** .
- 1798** : Απαγχονίζεται ο **Ρήγας Φερραίος** στο Βελιγράδι , μαζί με τους συνεργάτες του . Ανάμεσα τους , οι Μακεδόνες Ιωάννης Εμμανουήλ και Θεοχάρης Τουρούντζιας . Στη Θεσσαλονίκη υπάρχει δίκτυο πατριωτικής μυστικής Εταιρείας με τίτλο : "Καλοί αξάδελφοι" (Buonos Coudzinos) . Γενικός επαναστατικός αναβρασμός στη Μακεδονία .
- 1818** : Ο Μακεδόνας αρματολός απ' το Μπλάτσι , **Ιωάννης Φαρμάκης** , μέλος της "Φιλικής Εταιρείας" , οργώνει τη Μακεδονία και το Άγιο Όρος . Μυούνται στον αγώνα όλοι οι αρματολοί του Ολύμπου , του Βερμίου , των Πιερίων και των Χασίων . Σοβαρός πυρήνας της "Φιλικής Εταιρείας" δημιουργείται στη Θεσσαλονίκη (Μπαλάνος ,

- Σκανδαλίδης , Πολύδωρος , Τοσίτσας , Ταρπουχτσής , Χρύσανθος , Κυδωνιάτης , κ.α.) . Παράλληλα δρα στη Μακεδονία και ο "Φιλικός" Εμμανουήλ Παπάς , απ' τις Σέρρες . Στη Σερβία , οργανώνει τον αγώνα κατά των Τούρκων ο αρματολός απ' το Λιβάδι του Ολύμπου Γεωργάκης Ολύμπιος .
- 1820** : Φτάνει στη Θεσσαλονίκη με γράμματα του Υψηλάντη προς τους Μακεδόνες οπλαρχηγούς ο "Φιλικός" Δημ . Ίπατρος .
- 1821** : (**23 Μαρτίου**) Ο **Εμμανουήλ Παπάς** αποβιβάζεται με πολεμιστές στο Άγιο Όρος , όπου κηρύσσει επανάσταση κατά των Τούρκων . Άθως και Χαλκιδική επί ποδός πολέμου . (**25 Μαρτίου**) **Επανάσταση στην Πελοπόννησο** (Καλαμάτα και Πάτρα) . (**17 Μαΐου**) Ξεσηκώνεται ο Πολύγυρος . Σφαγές Ελλήνων ομήρων στη Θεσσαλονίκη απ' τον Τούρκο διοικητή Γιουσούφ – μπέη . Στη συνέχεια 2.000 γυναικόπαιδα , που είχαν εγλωβιστεί στο μητροπολιτικό ναό της Θεσσαλονίκης , σφάζονται από φανατισμένα στίφη Τούρκων . Στο "Καπάνι" (αλευραγορά) της Θεσσαλονίκης και στην πλατεία της Ροτόντας απαγχονίζονται οι Έλληνες "πρόκριτοι" της πόλης . Τρομοκρατία στην πόλη απ' τους Τούρκους . Η επανάσταση της Χαλκιδικής πνίγεται στο αίμα απ' το στρατό του **Μεχμέτ Ερίν Εμπουλμπούτ** πασά . Την ίδια τύχη έχουν και τα κινήματα της Κεντρικής Μακεδονίας .
- 1822** : (13 Απριλίου) Πέρφτει στους Τούρκους η επαναστατημένη πόλη της Νάουσας . Σφαγές του πληθυσμού . Διαρπαγές και λεηλασία των Ελλήνων της Θεσσαλονίκης απ' τους Τούρκους . Δολοφονείται ο Θεσσαλονικέας πρόξενος της Δανίας Μανωλάκης Κυριακού .
- 1835 – 1845** : Λειτουργούν στη Θεσσαλονίκη το πρώτο ελληνικό σχολείο και το πρώτο Παρθενάγωγείο . Μεγάλη θρησκευτική προπαγάνδα απ' τις ξένες "ιεραποστολές" .
- 1841** : Πρώτο υπαίθριο θέατρο κοντά στο Λ.Πύργο .
- 1850** : Πρώτο ελληνικό τυπογραφείο από τον Μ. Γιαρμπαλά . Πρώτο μεταφρασμένο βιβλίο στα ελληνικά .
- 1858** : Ο σουλτάνος Αβδούλ Μετζήτ επισκέπεται τη Θεσσαλονίκη . Η πόλη "εξωραίζεται" .
- 1869** : Αρχίζει η κατεδάφιση των βυζαντινών τειχών και ο πύργος "Κανλή – κουλέ" , που μέχρι τότε χρησιμοποιούνταν ως κάτεργο , "ασπρίζεται" για να γίνει "Μπεάζ – κουλέ" (Λευκός Πύργος) . Νέοι δρόμοι διανοίγονται και χτίζονται νέα σύγχρονα δημόσια κτίρια . Η πόλη επεκτείνεται ανατολικά προς την περιοχή "Εξοχών" , όπου χτίζονται οι επαύλεις των πλουσίων ("Πύργοι") . Εγκαθίστανται

δημοτική αρχή στην πόλη .

- 1864** : Αφαιρούνται από την Αρχαία Αγορά και μεταφέρονται στο Λούβρο τα αγάλματα "Είδωλα" (Incandadas) .
- 1869** : Πρώτος δήμαρχος της πόλης ο Σουλεϊμάν Σουντί .
- 1870** : Ιδρύεται στη Θεσσαλονίκη το τυπογραφείο του Σπ. Βασιλειάδη .
- 1875** : Ιδρύεται στη Θεσσαλονίκη το πρώτο Ελληνικό Διδασκαλείο . Κυκλοφορεί η εφημερίδα "**Ερμής**" .
- 1876** : Σφαγή από φαντισμένους Τούρκους των προξένων της Γαλλίας και Γερμανίας στην πόλη (**Jules Moulin** και **Ερρίκος Άμποτ**) .
- 1881** : Κατασκευάζεται η σιδηροδρομική γραμμή Θεσσαλονίκης – Σκοπίων .
- 1888** : Το σιδηροδρομικό δίκτυο φτάνει στο Βελιγράδι και ενώνεται με το δίκτυο της Ευρώπης .
- 1889** : Κατεδαφίζονται τα τείχη που ενώνουν τον Λευκό Πύργο με το Επταπύργιο . Κυκλοφορεί το πρώτο ελληνικό περιοδικό : "**Αριστοτέλης**" .
- 1890** : Μεγάλη πυρκαγιά καταστρέφει ένα μεγάλο τμήμα του κέντρου της Θεσσαλονίκης .
- 1891** : Χτίζεται με σχέδια του αρχιτέκτονα Β. Ποζέλι το Διοικητήριο .
- 1892** : Κατασκευάζεται το δίκτυο Θεσσαλονίκης – Δεδέ – Αγάτς (Αλεξανδρούπολη) .
- 1893** : "Ιππηλάτα" **τράμ** στην πόλη . (Το 1907 τα τράμ γίνονται ηλεκτροκίνητα) .
- 1893 – 1894** : Κατασκευάζεται τα δίκτυα Θεσσαλονίκης – Φλώρινας και Θεσσαλονίκης – Μοναστηρίου .
- 1896** : Δίκτυο ύδρευσης και μεγάλα έργα στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης .
- 1897** : Γαλλική εταιρεία κατασκευάζει έργα στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης . Κάτοικοι της Θεσσαλονίκης περίπου **120.000** . Η Μακεδονία γίνεται χώρος ανταγωνισμού των Μεγάλων Δυνάμεων και επίκεντρο διαμάχης των Βαλκανικών λαών . Ένοπλα ελληνικά αντάρτικα τμήματα στη Μακεδονία . Πατριωτική δράση του ελληνικού Προξενείου Θεσσαλονίκης . Πρόξενος κ. Βατικιώτης . Επανάσταση στο Λιτόχωρο (1878) . Η Βουλγαρία με τη συγκατάθεση των Τούρκων ιδρύει επισκοπές στα Βελεσσά . τη Δίβρη , το Νευροκόπι , το Μοναστήρι , τη Στρωμνίτσα και σχολεία στη Μακεδονία και τη Θεσσαλονίκη (1894) , ενώ το 1893 ιδρύει την οργάνωση "**ΒΜΠΟ**" , με στόχο την εφαρμογή της συνθήκης του Αγίου Στεφάνου . Η πρώτη προβολή κινηματογραφικής ταινίας στην πόλη .
- 1897** : Μεγάλη και ταπεινωτική ήττα της Ελλάδας απ' την Τουρκία .

Βουλγαρία , Ρουμανία και Σερβία διεισδύουν στο χώρο της Μακεδονίας . "Μακεδονικό ζήτημα" .

- 1902** : Εγκαινιάζεται η νέα προβλήτα λιμανιού της Θεσσαλονίκης .
- 1903** : Βομβιστικές ενέργειες Βούλγαρων αναρχικών . Κυκλοφορεί η εφημερίδα "**Αλήθεια**" . Παύεται από τις τουρκικές αρχές και επανεκδίδεται (1909) ως "Νέα Αλήθεια" .
- 1904 – 1908** : **Μακεδονικός Αγώνας** . Μεγάλη η συμβολή του ελληνικού προξενείου της Θεσσαλονίκης . Μυστικά παραρτήματα πατριωτικών "Εταιρειών" στην πόλη και στην ύπαιθρο . Αντάρτικα κινήματα στη Μακεδονία . Λάμπρος Κορομηλάς , πρόξενος στη Θεσσαλονίκη (1904) . Οργάνωση του αγώνα σε Σέρρες , Καστοριά Φλώρινα , Έδεσσα , Νάουσα , Στρωμνίτσα , Αλιστράτη , Καβάλα , Δράμα . **Θάνατος του Παύλου Μελά** . Μάχες στο βάλτο των Γιαννιτσών . Κίνημα των "Νεότουρκων" στο Μοναστήρι και στη Θεσσαλονίκη . Τέλος του "Μακεδονικού Αγώνα" , ύστερα από υπόσχεση της Τουρκίας για "συνταγματικές" ελευθερίες στον πληθυσμό της Μακεδονίας .
- 1911** : Επίσκεψη του Σουλτάνου Μεχμέτ Ρεσάτ Ε' στη Θεσσαλονίκη .
- 1912** : (**5 Οκτωβρίου**) . Η Ελλάδα κηρύσσει πόλεμο κατά της Τουρκίας . Ελλάδα , Βουλγαρία , Σερβία και Μαυροβούνιο διεκδικούν τα εθνικά τους δικαιώματα . Α Βαλκανικός πόλεμος . Απελευθερώνονται απ' τον ελληνικό στρατό τα Σέρβια , η Κοζάνη , τα Γρεβενά , το Αμύνταιο , η Κατερίνη . (**18 Οκτωβρίου**) . Ο υποπλοίαρχος Νικόλαος Βότσης τορπιλίζει μέσα στο λιμάνι της Θεσσαλονίκης το τουρκικό θωρηκτό "**Φετήχ Μπουλέν**" . Θριαμβευτική νίκη του ελληνικού στρατού στα Γιαννιτσά . Οι Τούρκοι οπισθοχωρούν στη Θεσσαλονίκη . (**26 Οκτωβρίου**) . Ελευθερώνεται η Θεσσαλονίκη .
- 1913** : (**5 Μαρτίου**) . Δολοφονείται στη Θεσσαλονίκη ο βασιλιάς Γεώργιος Α' . Αρχή του "Διχασμού" στην Ελλάδα . (**17 Μαΐου**) . Τέλος του Α' Βαλκανικού πολέμου . **Συνθήκη του Λονδίνου** . Η Βαλκανική περιέρχεται στους λαούς των Βαλκανίων και η Τουρκία περιορίζεται σ' ένα μικρό τμήμα της Θράκης . (**16 Ιουνίου – 10 Αυγούστου**) . Β' Βαλκανικός πόλεμος . Ελλάδα και Σερβία κατά Βουλγαρίας . Συνθήκη του Βουκουρεστίου . Με την συνθήκη αυτή επικυρώνεται η ενσωμάτωση της Μακεδονίας στην Ελλάδα . Η έκταση της Ελλάδας γίνεται από 64 τετρ. χιλιόμετρα , 120 τετρ. χιλιόμετρα και οι κάτοικοι της από 2.800.000 σε 5.000.000 .
- 1914** : **Α' Παγκόσμιος Πόλεμος** . Ρήξη Βενιζέλου – Ανακτόρων

(Διχασμός) . Τα πρώτα κύματα προσφύγων από την Αν. Θράκη και την Μικρά Ασία . Ιδρύεται το Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης . Κυκλοφορεί η εφημερίδα "**Το Φως**" .

- 1915** : Οι Σύμμαχοι της "Αντάντ" αποβιβάζονται στη Θεσσαλονίκη . Πίεση της Ελλάδας να "βγει" στον πόλεμο . "Μακεδονικό μέτωπο" .
- 1916** : (**17 Αυγούστου**) . Κίνημα "Εθνικής Άμυνας" στη Θεσσαλονίκη . Άφιξη του Βενιζέλου στη Θεσσαλονίκη . Η Ελλάδα στο πλευρό των Συμμάχων κηρύσσοντας τον πόλεμο εναντίον των Κεντρικών Δυνάμεων (Γερμανία , Βουλγαρία , κλπ) . Η "Προσωρινή Κυβέρνηση Θεσσαλονίκης" κηρύσσει έκπτωτο του θρόνου τον βασιλιά Κωνσταντίνο (**Νοέμβριος**) .
- 1917** : Μετά την απομάκρυνση του Κωνσταντίνου απ' τον θρόνο και την ορκωμοσία ως βασιλιά της Ελλάδος του Αλεξάνδρου , η "Προσωρινή Κυβέρνηση Θεσσαλονίκης" μεταφέρεται , ως "μόνιμη" πια , στην Αθήνα (**12/25 Ιουνίου 1917**) . (**5 Αυγούστου**) . Μεγάλη πυρκαγιά καταστρέφει ολόκληρο το κέντρο της Θεσσαλονίκης . Ανυπολόγιστες οι ζημιές , χιλιάδες οι "πυροπαθείς" και οι άστεγοι . Νέο σχέδιο "πυρκαϊούστου ζώνης" (1919) . Ιδρύεται το Εργατικό Κέντρο Θεσσαλονίκης . Κυκλοφορεί το περιοδικό "Γρηγόριος Παλαμάς" .
- 1922** : Μικρασιατική Καταστροφή . Χιλιάδες πρόσφυγες στη Θεσσαλονίκη . Ο πληθυσμός της πόλης από 170.000 το 1920 , γίνεται 'τώρα 250.000 .
- 1925** : Ιδρύονται η "Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης" και το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης .
- 1926** : Εκδηλώνεται αλλά αποτυγχάνει στρατιωτικό κίνημα εναντίον του δικτάτορα Θ . Πάγκαλου . 1η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης .
- 1927** : Ο Κώστας Παλαμάς στη Θεσσαλονίκη .
- 1928** : Μεγάλη απεργία καπνεργατών . Συγκρούσεις με αστυνομία , θύματα . Ο Χρ . Τσιγγιρίδης θέτει σε λειτουργία τον πρώτο ραδιοφωνικό πομπό στα Βαλκάνια .
- 1933** : Κυκλοφορεί η εφημερίδα "**Απογευματινή**" .
- 1936** : (**8-9 Μαΐου**) Κορύφωση των μεγάλων απεργιακών κινήσεων των εργατών . (**Μάης του 1936**) . Ο "**Επιτάφιος**" του Γ . Ρίτσου είναι εμπνευσμένος από τα γεγονότα του "Μάη '36" στη Θεσσαλονίκη . Κυκλοφορεί η εφημερίδα "**Ελληνικός Βορράς**" .
- 1940** : **Οκτώβριος** . Ελληνοϊταλικός πόλεμος . Επιδρομές ιταλικών αεροπλάνων εναντίον της πόλης . Εγκαινιάζεται το Βασιλικό Θέατρο .

- 1941 : **(9 Απριλίου)** Γερμανική κατοχή στη Θεσσαλονίκη . **(15 Απριλίου)** Διωγμός των Εβραίων από τους Γερμανούς .
- 1942 : Απρίλης . ιδρύεται η οργάνωση του ΕΑΜ Θεσσαλονίκης . Κυκλοφορεί η αντιστασιακή εφημερίδα " **Ελευθερία** " .
- 1943 : Οι Εβραίοι της πόλης σε "γκέτο" . Καταστρέφεται το εβραϊκό νεκροταφείο . **45.000 Εβραίοι** μεταφέρονται σε στρατόπεδα συγκεντρώσεως (Αουσβιτς , Μπιργκενάου , κλπ) : "**Ολοκαύτωμα**" . Θα επιστρέψουν στη Θεσσαλονίκη ελάχιστοι .
- 1944 : **(29 Οκτωβρίου)** Γερμανοί εγκαταλείπουν την πόλη . Η Θεσσαλονίκη γιορτάζει την απελευθέρωση της . Δυνάμεις του ΕΛΑΣ εισέρχονται στη Θεσσαλονίκη .
- 1947 : Ιδρύεται ο Ραδιοφωνικός Σταθμός Θεσσαλονίκης .
- 1948 : Δολοφονείται στη Θεσσαλονίκη ο Αμερικάνος δημοσιογράφος Τζ . Πόλκ .
- 1949 : Νέος Σιδηροδρομικός Σταθμός .
- 1951 : Επαναλειτουργεί Δ . Ε . Θ .
- 1957 : Αποσύρονται τα τελευταία **τραμ** . Διαμορφώνεται η νέα παραλία .
- 1960 : Πρώτη εβδομάδα Ελληνικού Κινηματογράφου (Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης) . Πειραματικός σταθμός τηλεόρασης στην Δ. Ε. Θ.
- 1961 : Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος .
- 1962 : Η Θεσσαλονίκη γιορτάζει τα 50 χρόνια από την απελευθέρωσή της .
- 1963 : Δολοφονείται ο Γρ . **Λαμπράκης** . Εγκαινιάζεται το Αρχαιολογικό Μουσείο . Κυκλοφορεί η εφημερίδα "**Θεσσαλονίκη**" .
- 1966 : Καθιερώνεται ο θεσμός των "**Δημητρών**" .
- 1970 : Λαογραφικό – Εθνολογικό Μουσείο .
- 1978 : Μεγάλος **σεισμός (6,5 ρίχτερ)** με θύματα και σοβαρές ζημιές στα μνημεία της πόλης .
- 1982 : Ιδρύεται το Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα .
- 1983 : Ιδρύεται Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης του Δήμου Θεσσαλονίκης .
- 1985 : Η Θεσσαλονίκη γιορτάζει τα **2.300 χρόνια** της με ενδιαφέρουσες εκδηλώσεις , εκδόσεις , εκθέσεις , συνεδρια , κλπ.
- 1992 : Η Θεσσαλονίκη επιλέγεται ως **πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης 1997** .
- 1996 : Αναστéλλουν την έκδοση τους οι δύο καθημερινές εφημερίδες που είχαν απομείνει : η "**Μακεδονία**" και η "**Θεσσαλονίκη**" .
- 1997 : Η Θεσσαλονίκη Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης 1997 .

1.2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

ΑΨΙΔΑ ΓΑΛΕΡΙΟΥ - ΚΑΜΑΡΑ

Ενα από τα πιο χαρακτηριστικά μνημεία της Θεσσαλονίκης είναι η θριαμβική Αψίδα του Γαλέριου "Καμάρα", που βρίσκεται βόρεια της οδού Εγνατία και σε μικρή απόσταση από τη Ροτόντα.

Η "Καμάρα" είναι κτίσμα της εποχής της ρωμαϊκής "Τετραρχίας" (αρχές 4ου μ.Χ. αιώνα) και αποτελεί το ένα σκέλος (δυτικό) μιας στεγασμένης στοάς που σχηματιζόταν από αψίδες και τόξα. Η θριαμβική αυτή αψίδα ήταν τοποθετημένη κάθετα στην αρχαία Εγνατία, που διέσχισε την πόλη (από τη δύση στην ανατολή), και αποτελούσε μέρος του λεγόμενου "Γαλεριανού συγκροτήματος" (Ρωμαϊκά ανάκτορα), που

αναπτύσσονταν κυρίως προς το νότο, στις σημερινές πλατείες Ναυαρίνου και Ιπποδρομίου.

Η Αψίδα του Γαλέριου (Καμάρα) κατασκευάστηκε για να τιμηθεί ο Ρωμαίος αυτοκράτορας όταν αυτός επέστρεψε νικητής στην πόλη (περί το 306 μ.Χ.) μετά τους πολέμους του κατά των Περσών. Ανάλογες είναι και οι ανάγλυφες παραστάσεις που υπάρχουν στους δύο πεσσούς που σώθηκαν ως τις μέρες μας. Οι ανάγλυφες αυτές παραστάσεις, που δε διακρίνονται για ιδιαίτερες καλλιτεχνικές αρετές, όπως άλλωστε όλα τα γλυπτά σε μάρμαρο έργα αυτής της περιόδου, είναι διατεταγμένες σε 4 σειρές, η μία πάνω από την άλλη. Η πάνω σειρά εικονίζει ιππομαχίες και τον αυτοκράτορα των Ρωμαίων Γαλέριο να μπαίνει έφιππος στην πόλη, ενώ τα πλήθη λαού τον υποδέχονται έξω από τα τείχη της Θεσσαλονίκης. Η πιο κάτω σειρά έχει ως κύριο θέμα μάχες

Ρωμαίων και Περσών, ενώ στην τρίτη σειρά παριστάνονται ο Γαλέριος και ο Διοκλητιανός σε διάφορες τελετουργίες. Στην κάτω σειρά, μέσα σε "κογχυλοειδή" πλαίσια, απριστάνονται Νίκες που κρατούν τρόπαια. Οι

σειρές των αναγλύφων διαχωρίζονται μεταξύ τους από πλοχμούς κλαδιών , γιρλάντες και λουλούδια , ενώ στο πάνω μέρος υπάρχει γείσο με διακοσμητικά ανθέμια .

Κατά βásiμη άποψη , και σύμφωνα με στοιχεία αρχαιολογικών ανασκαφών , η "Καμάρα" συνδεόταν λειτουργικά με την **Ροτόντα** και – με κάποιο τρόπο – και με τα Ρωμαϊκά ανάκτορα που βρίσκονταν προς νότο .

Ειτός από την Αψίδα του Γαλέριου (Καμάρα) , υπήρχε στη Θεσσαλονίκη και άλλη θριαμβική αψίδα , στην περιοχή της σημερινής πλατείας Δημοκρατίας (Βαρδαρίου) , και αυτή κάθετα τοποθετημένη στην οδό Εγνατία , κοντά στην πύλη του Αξιού ("Χρυσή πύλη" των Βυζαντινών) . Η αψίδα εκείνη , που

δε σώζεται σήμερα , στήθηκε από τους Θεσσαλονικείς για ανα τιμηθούν οι νικητές της μάχης των Φιλίππων , Αντώνιος και Οκτάβιος (42 π.Χ.) .

ΤΑ ΤΕΙΧΗ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ – ΚΑΣΤΡΑ

Η Θεσσαλονίκη , περιτειχίστηκε αμέσως μετά την ίδρυση της από το βασιλιά της Μακεδονίας **Αντίγονος** διάλεξε την Θεσσαλονίκη ως τον πιο ασφαλές τόπο για να αντιμετωπίσει τον επιδρομέα βασιλιά της Ηπείρου **Πύρρο** (85 π.Χ.) . Αργότερα το 279 π.Χ. , έξω από τα τείχη της πόλης συντρίφτηκε από φοβερή επίθεση Κελτών επιδρομέων . Τα τείχη έσωσαν τη Θεσσαλονίκη τον 1ο π.Χ. αιώνα , όταν βάρβαρα θρακικά φύλα πολιορκήσαν την πόλη . Για να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος εκείνος , αναγκάστηκαν οι Θεσσαλονικείς να κατασκευάσουν γρήγορα διάφορα οχυρωματικά έργα στην Ακρόπολη της σημερινής Ανω Πόλης και να επισκευάσουν σε πολλά τμήματα τα τείχη .

Κατά τη ρωμαϊκή εποχή δεν έγιναν σοβαρά έργα στα τείχη της πόλης παρά μόνο συμπληρώσεις και συντηρήσεις των τειχών της ελληνιστικής περιόδου . Οι οχυρώσεις της Θεσσαλονίκης συμπληρώθηκαν αργότερα με σοβαρά έργα , κύρια στο παραθαλάσσιο τμήμα , την εποχή του Μ . Κωνσταντίνου , όταν αυτός έκανε την πόλη βάση πολεμική κατά του γαμπρού του Λικίνιου (324 μ.Χ) . Τον ίδιο αιώνα επισκευάστηκαν τα τείχη της Θεσσαλονίκης με εντολή του αυτοκράτορα Ιουλιανού του Παραβάτη ,

για να αντιμετωπιστούν οι κίνδυνοι από τις επιδρομές των βαρβάρων , Τα κυριότερα όμως οχυρωματικά έργα στη Θεσσαλονίκη έγιναν επί αυτοκράτορα Μ.Θεοδοσίου (379 – 395 μ.Χ) . Επιγραφή που σώζεται στα ανατολικά τείχη αναφέρεται στη δραστηριότητα αυτή του Θεοδοσίου , ο οποίος ανέθεσε το όλο έργο στον ειδικό για οχυρώσεις πόλεων Πέρση Ορμίδα : "τείχεσιν αρρήκτοις Ορμίσδας εξετέλεσε την σε πόλ(ι)ν" .

Αξιόλογες εργασίες στα τείχη της Θεσσαλονίκης έγιναν και επί βυζαντινών αυτοκρατόρων Ζήνωνα (474 – 491) , Αναστάσιου Α' (491 – 518) και Λέοντα του Σοφού (886 – 912) . Μετά την άλωση της πόλης από τους Σαρακηνούς Άραβες , το 904 , που μπήκαν στη Θεσσαλονίκη από τα χαμηλά παραθαλάσσια τείχη της θάλασσας και η πόλη έγινε πιο ασφαλής .

Πολλές συμπληρώσεις και επισκευές έκανε ο Βασίλειος Β' ο Βουλγαροκτόνος (976 – 1025) . Κατά την περίοδο της Βενετοκρατίας στην πόλη (1423 – 1430) έγιναν προσπάθειες για την ενίσχυση της άμυνας της Θεσσαλονίκης με την εκτέλεση

νέων έργων στα τείχη , καθώς οι Τούρκοι στένευαν τον αποκλεισμό της πόλης . Στην εποχή αυτή ανάγονται οι δύο πύργοι που σώζονται στην πόλη σήμερα , Ο Λευκός Πύργος κοντά στη θάλασσα και ο πύργος του Τριγωνίου στην Άνω Πόλη . Παρόμοιοι πύργοι , πιο μικροί σε μέγεθος υπήρχαν κατά τη βυζαντινή περίοδο σ' όλη την περιμετρο της πόλης . Οι πύργοι αυτοί , που ονομάζονταν "πρόβολοι" , με σχήμα κάτοψης τετράγωνο , πολύγωνο , κυκλικό ή ημικυκλικό , έφταναν τους 70 όταν υπήρχαν όλα τα τείχη της πόλης .

Τα τείχη της Θεσσαλονίκης σχημάτιζαν ένα τετράπλευρο με δύο κάθετες προς τη θάλασσα πλευρές και δύο παράλληλες . Είχαν ύψος , κατά μέσο όρο , 10 – 12 μ. και ανάπτυγμα 8 περίπου χιλιόμετρα . Στο μεγαλύτερο μέρος υπήρχε , προς τα έξω , ένα άλλο τείχος , το "έξω τείχος" ή "έξω διατείχισμα" ή "περίτειχον" ή "προτείχισμα" . Τα δύο αυτά είχαν σκοπό να δημιουργήσουν "γραμμές άμυνας" κατά των επιδρομών , ενώ έξω από αυτά , για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα , υπήρχε μια "τάφρος" που γέμιζε με θαλασσινό νερό και είχε ξύλινες γέφυρες που κατά μία εικόνα της ακμής και της αίγλης της Θεσσαλονίκης κατά την ρωμαϊκή περίοδο δίνουν τα αρχαιολογικά ευρήματα των ωμικών ανακτόρων και του Ιπποδρόμου στις

σημερινές πλατείες Ναυαρίνου και Ιπποδρομίου του ανατολικού τμήματος της παλιάς περιτειχισμένης πόλης .

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΠΥΡΓΟΣ

Σύμφωνα με μία επιγραφή που υπήρχε πάνω από την είσοδο του , ο **Λευκός Πύργος** , χτίστηκε στα 1535 – 1536 , έναν αιώνα περίπου μετά την κατάληψη της Θεσσαλονίκης από τους Τούρκους . Την εντολή για την κατασκευή του έδωσε ο ίδιος ο σουλτάνος **Σουλεϊμάν ο Μεγαλοπρεπής** (1520 – 1566) . Η άποψη ότι το κτίσμα είναι έργο του περίφημου αρχιτέκτονα **Σινάν** φαίνεται ίσως πιθανή , αλλά δεν είναι τεκμηριωμένη .

Στο σημείο όπου χτίστηκε το μνημείο , στη γωνία που σχηματιζόταν από το παραλιακό και από το ανατολικό τείχος , θα πρέπει να υπήρχε παλιότερο , βυζαντινό μάλλον , οχύρωμα . Κατά τον Ολλανδό μελετητή του κτίσματος **Μ . Κιελ** , ο Λευκός Πύργος "είναι χαρακτηριστικό δείγμα μιας ομάδας αμυντικών έργων , που εμφανίζουν με ακρίβεια την οθωμανική οχυρωτική αρχιτεκτονική . Ο τύπος αυτός παρουσιάστηκε το 15ο αιώνα ως τα μέσα του 16ου" . Είναι κτισμένος με πέτρες και συμπαγή

τούβλα , έχει ύψος 34 μέτρα , 7 ορόφους και εσωτερική περιμετρική σκάλα

Το μνημείο χτίστηκε ως αμυντικό φρούριο , για την καλύτερη προστασία της πόλης από την πλευρά της θάλασσας . Παράλληλα όμως οι εσωτερικοί χώροι διαμορφώθηκαν έτσι ώστε να μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως κτίριο για τον καταυλισμό στρατιωτικών μονάδων .

Αργότερα , μετά την κατασκευή του και χωρίς να είναι γνωστό πότε ακριβώς , ο πύργος περιτειχίστηκε με έναν πρόσθετο οχυρωματικό περίβολο . Στις τρεις γωνίες του περιβόλου αυτού προς τη θάλασσα , υψώνονταν πολυγωνικοί πυργίσκοι , ενώ ένα μεγαλύτερο πυργόμορφο κτίσμα , για θρησκευτική πιθανώς χρήση , υπήρχε στο εσωτερικό . Περίβολος

και πύργος συναποτελούν ένα ισχυρό οχύρωμα .

Κατά καιρούς το μνημείο είχε διάφορες ονομασίες . Αρχικά , πάντως , φαίνεται πως ονομαζόταν "**Πύργος της Καλαμαριάς**" ή "Φρούριο της Καλαμαριάς" . Γνωστή είναι επίσης και η ονομασία "**Πύργος των Λεόντων**".

Ο Τούρκος περιηγητής Εβλιά Τσελεμπί , που πέρασε από τη Θεσσαλονίκη το 1668 , εκφράζεται με πολύ θαυμασμό για τον πύργο , τον αποκαλεί "λέοντα των φρουρίων" και μας πληροφορεί ότι είχε επάνω 20 τηλεβόλα , που έριχναν βλήματα 40 οκάδων περίπου (51 κιλών) σε απόσταση 8 μιλίων (περίπου 13 χιλιομέτρων) . Γράφει ακόμη ότι εκεί μέσα βρισκόταν και η φυλακή της πόλης .

Στον πύργο στρατωνίζοταν και φρουρά γενίτσαρων , γι' αυτό μια άλλη ονομασία του ήταν "**Πύργος των Γενίτσαρων**" . Τέλος , ονομαζόταν και **Κανλή Κουλέ** , δηλαδή "**Πύργος του Αίματος**" γιατί , σύμφωνα με τον Χατζή Ιωάννου ("Ασυγγραφία Θεσσαλονίκης") , στις επάλξεις του γίνονταν με αποκεφαλισμό οι εκτελέσεις των καταδικασμένων σε θάνατο και το αίμα τους , που έτρεχε , έβαφε τους εξωτερικούς τοίχους του πύργου και του έδινε μακάβρια όψη .

Προς τα τέλη του 19ου αιώνα , στα πλαίσια μιας γενικότερης εκσυγχρονιστικής προσπάθειας που επιχειρήθηκε στην οθωμανική αυτοκρατορία , οι εκτελέσεις σε κοινή θέα σταμάτησαν , ο πύργος βάγτηκε άσπρος . Σιγά σιγά , ίσως τελικά γύρω στα 1890 , επικράτησε και το νέο όνομα "Λευκός Πύργος" , ενώ ξεχάστηκαν , μαζί με το αιματηρό του παρελθόν , και τα αντίστοιχα προηγούμενα ονοματά του .

Μια τελευταία μετατροπή έγινε στο μνημείο το 1911 . Τότε , προκειμένου να ανοιχτεί ο χώρος για την υποδοχή του σουλτάνου **Μεχμέτ Ε'** που θα επισκεπτόταν την πόλη , κατεδαφίστηκε ο οχυρωματικός περίβολος και οι πυργίσκοι που υπήρχαν σ' αυτόν . Έτσι , ο Λευκός Πύργος απογυμνώθηκε από όλα τα κτίσματα που υπήρχαν γύρω του , αφού και το μεγάλο τείχος είχε ήδη κατεδαφιστεί .

Σήμερα ο Λευκός Πύργος είναι το σύμβολο της Θεσσαλονίκης . Το επιβλητικό μνημείο υψώνεται εκεί μόνο του , κυρίαρχο στο χώρο του , "βαδίζοντας με μεγάλα βήματα μέσα στον ατελείωτο χρόνο" .

ΡΩΜΑΙΚΑ ΑΝΑΚΤΟΡΑ – ΙΠΠΟΔΡΟΜΟΣ

Μια εικόνα της ακμής και της αίγλης της Θεσσαλονίκης κατά τη ρωμαϊκή περίοδο δίνουν τα αρχαιολογικά ευρήματα των Ρωμαϊκών ανακτόρων και του Ιπποδρόμου στις σημερινές πλατείες Ναυαρίνου και Ιπποδρομίου του ανατολικού τμήματος της παλιάς περιτειχισμένης πόλης .

Τα ευρήματα αυτά , που ήρθαν στο φως μόλις πριν από σχεδόν δύο δεκαετίες , συνθέτουν ένα επιβλητικό κτιριακό σύνολο . , το λεγόμενο "Γαλεριανό συγκρότημα" . Είναι βέβαιο πως το συγκρότημα αυτό , που κτίστηκε στην περίοδο της ρωμαϊκής "Τετραρχίας" (297 – 307 μ.Χ.) για το

Ρωμαίο αυτοκράτορα **Γαλέριο** , περιλαμβάνει : τα Ανάκτορα , το Οκτάγωνο , τον Ιππόδρομο , την Αψίδα του Γαλέριου (πομπική στοά και αψίδα) και πιθανώς και τη Ροτόντα . Από τα στοιχεία των τοιχοποιιών που αποκαλύφθηκαν , προκύπτει πως τα Ρωμαϊκά ανάκτορα ήταν

ένα μεγάλο και πολυσύνθετο κτιριακό συγκρότημα , στο οποίο κυριαρχούσε μια μεγάλη εσωτερική αυλή ("αίθριο" ή "atrium") και ένα περιμετρικό περιστύλιο . Στο ορθογώνιο αυτό κτίριο με τους μεγάλους διαδρόμους , όπου βρέθηκαν σημαντικής αξίας ψηφιδωτά δάπεδα , θα πρέπει να αναζητηθούν : η "αίθουσα του θρόνου" , η βασιλική (αίθουσα) για τις συνεδριάσεις και δίκες , οι χώροι των ναών και τελετών , οι στρατώνες της ανακτορικής φρουράς , οι κοιτώνες , τα μασωλεία , κ.α . Τα ίχνη των κρηνών , των νυμφαίων και των αναβρυτηρίων που εντοπίστηκαν , μαζί με τη διώροφη στοά (cryptoporticus) που αποκαλύφθηκε στο ανατολικό τμήμα , δίνουν το μέτρο του μεγαλείου και της επιβλητικότητας του συγκροτήματος .

Στο νοτιοδυτικό τμήμα του χώρου βρέθηκε ένα μεγάλο οκταγωνικό κτίσμα , το Οκτάγωνο , του οποίου η χρήση δεν προσδιορίστηκε ακόμα . Ίσως να πρόκειται για την "αίθουσα του θρόνου" των ανακτόρων του Γαλέριου ή ακόμα μπορεί να ήταν αυτοκρατορικό μασωλείο ή ναός . Το Οκτάγωνο έχει εσωτερικά 7 κόγχες , μεγάλο προθάλαμο και κυκλικές εξέδρες . Ολόκληρο το δάπεδο αυτού του κτίσματος , που έχει διάμετρο 30 μ. περίπου , ήταν στρωμένο με μαρμάρινες πλάκες σε υπέροχη διάταξη . Μέρος αυτής της πλακόστρωσης και πολλά δείγματα της εσωτερικής

διακόσμησης διασώθηκαν , προσδιορίζοντας σχεδόν με βεβαιότητα τα ανάλογα αισθητικά στοιχεία του υπόλοιπου "συγκροτήματος" . Στο χώρο αυτού του κτίριου βρέθηκε ένα ολόσωμο μαρμάρινο τόξο με διάμετρο 2,4 μ. , με πλούσιο γλυπτικό διάκοσμο . Στο δεξιό μέρος της όψης του , μέσα σε κυκλικό πλαίσιο , παριστάνεται η μορφή του Ρωμαίου αυτοκράτορα Γαλέριου (μπούστο) , ενώ στο αντίστοιχο αριστερό , και πάλι μέσα σε κυκλικό πλαίσιο , παριστάνεται η πόλη της Θεσσαλονίκης προσωποποιημένη .

Το τόξο , που βρίσκεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο της πόλης , συμπληρώνουν ανάγλυφες παραστάσεις του Διόνυσου και του Πάνα .

Μεγάλης σημασίας ήταν επίσης και τα αρχαιολογικά ευρύματα του ρωμαϊκού Ιπποδρόμου , που αποκαλύφθηκαν ανατολικά των ανακτόρων , στην ομώνυμη πλατεία , και μέχρι τη σημερινή οδό Τσιμισκή .

Ο ρωμαϊκός Ιππόδρομος ("**Circus**") είχε ως βάση τον αντίστοιχο ιππόδρομο της Αρχαίας Ελλάδας , αλλά είχε μεγαλύτερο μήκος , αφού κυρίως χρησιμοποιούνταν για ιπποδρομίες και αρματοδρομίες . Έτσι , το μήκος του έφτανε , κατά κανόνα , τα 400 – 500 μ. . Για την πραγματοποίηση αθλητικών αγώνων χρησιμοποιούνταν τα "στάδια" (μικρά ή μεγάλα) , που συνδυάζονταν συνήθως με "θέρμες" (δημόσια λουτρά) .

Από το ρωμαϊκό Ιππόδρομο της Θεσσαλονίκης αποκαλύφθηκαν τμήματα του ανατολικού "μακρού" σκέλους , καθώς και λείψανα "καμαρών" της δυτικής πλευράς , που χρησιμοποιούνταν πιθανά ως δίοδοι προς τον Ιππόδρομο ("carceres") . Μια επιγραφή με τη λέξη : "μονομάχου" , πάνω σε πήλινο ειδώλιο που βρέθηκε στο χώρο αυτό , πείθει πως και ο Ιππόδρομος της Θεσσαλονίκης χρησιμοποιούνταν για μονομαχίες , θέαμα τόσο προσφιλές στους Ρωμαίους .

Στο χώρο του ρωμαϊκού Ιπποδρόμου της Θεσσαλονίκης έγινε , το 390 μ.Χ. η μεγάλη σφαγή **7.000 Θεσσαλονικέων** , κατά διαταγή του αυτοκράτορα **Μ . Θεοδοσίου** , όταν οι κάτοικοι της πόλης ξεσηκώθηκαν εναντίον της γοθτικής αυτοκρατορικής φρουράς της Βουτέριχο .

Σε κάποια ιστορική φάση της πόλης , που δεν προσδιορίστηκε χρονικά , οι μαρμάρινες κερκίδες του ρωμαϊκού Ιπποδρόμου της Θεσσαλονίκης ξηλώθηκαν , για να ατασκευαστεί μ' αυτές εσπευσμένα τμήμα των δυτικών τειχών , κοντά στη "**Χρυσή πύλη**" της σημερινής πλατείας Δημοκρατίας (Βαρδαρίου) .

ΤΑ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ

Στις φωτογραφίες της παλιάς Θεσσαλονίκης , που σώζονται σε ταχυδρομικές κάρτες και χρονολογούνται στις δύο πρώτες δεκαετίες του αιώνα μας , βλέπει κανείς να ξεπροβάλλουν πάνω από τα σπίτιτα της πόλης , σαν λευκές στήλες , οι χαρακτηριστικοί λεπτοί κορμοί των μιναρέδων . Ο καθένας απ' αυτούς ήταν υψωμένος δίπλα σ' ένα μουσουλμανικό θρησκευτικό τέμενος .

Βέβαια , ένας μεγάλος αριθμός των κτισμάτων που χρησιμοποιούσαν οι Τούρκοι ως λατρευτικούς χώρους ήταν βυζαντινοί χριστιανικοί ναοί και είχαν μετατραπεί σε τζαμιά με την προσθήκη ενός μιναρέ , χωρίς άλλες , σημαντικές τουλάχιστον , μετατροπές . Εκτός όμως απ' αυτά , οι πέντε αιώνες της τουρκικής κυριαρχίας άφησαν τα σημάδια τους στο οικοδομικό σώμα της Θεσσαλονίκης , με θρησκευτικά και άλλα κτίσματα , πολλά από τα οποία σώζονται ως σήμερα .

Ένα από τα πιο παλιά θρησκευτικά κτίσματα της πόλης είναι το **Χαμζά Μπέη τζαμί** . Βρίσκεται στη διασταύρωση των οδών Εγνατία και Βενιζέλου , διατηρείται σε σχετικά καλή κατάσταση και χρησιμοποιείται ως κινηματογράφος ("Αλκαζάρ") . Πρέπει να χτίστηκε γύρω στα 1467 – 1468.

Σχεδόν εξίσου παλιό είναι κι ένα άλλο τζαμί , το **Αλατζά Ιμαρέτ** . Βρίσκεται λίγο πιο πάνω από την οδό Κασσάμδρου , μεταξύ των οδών Αγίου Νικολάου και Σοφοκλέους , και διατηρείται σήμερα σε αλή κατάσταση . Οικοδομήθηκε την περίοδο 1484 – 1487 .

Ένα ιδιόμορφο κτίσμα ήταν το **Μπουρμαλί** (στριφτό) **τζαμί** . Όφειλε την ονομασία του στη σπάνια εξωτερική μορφή του μιναρέ του , που σχημάτιζε

ελικοειδείς διακοσμητικές σπείρες . Κατά μια άποψη , ήταν παλαιότερα χριστιανικός ναός της Αγίας Κυριακής και μετατράπηκε σε τζαμί το 15ο αιώνα . Βρισκόταν στο δυτικό άκρο της Εγνατίας , εκεί περίπου όπου σήμερα είναι το παλιό ξενοδοχείο "Βιέννη" . Το μνημείο καταστράφηκε στην πυρκαγιά του 1917 και το γνωρίζουμε από φωτογραφίες .

Ίδρυμα των αρχών του 17ου αιώνα ήταν ο τεκές των Μεβλεβί δερβίσηδων , γνωστός ως **Μεβλεμιχανέ** . Βρισκόταν σε μια πολύ ωραία τοποθεσία , ακριβώς έξω από το δυτικό τείχος και κοντά στην πύλη "Γενί Καπού" , όπου κατέληγε η σημερινή οδός Αγίου Δημητρίου . Οι περιγραφές το παρομοιάζουν με επίγειο παράδεισο . Σήμερα δεν υπάρχει κανένα ίχνος των κτισμάτων του Μεβλεβιχανέ .

Το **Σαατλί τζαμί** , νεότερο κτίσμα , βρισκόταν ακριβώς δίπλα στο Διοικητήριο . Είναι γνωστό από το θλιβερό γεγονός της σφαγής των προξένων της Γαλλίας και τς Γερμανίας που έγινε μέσα σ' αυτό το 1876 από το φανατισμένο μουσουλμανικό όχλο . Το κτίριο καταστράφηκε εντελώς στην πυρκαγιά του 1917 .

Νεότερο ακόμη κτίσμα είναι το **Γενί τζαμί** (Νέο τζαμί) , που χτίστηκε το 1902 , με σχέδια του αρχιτέκτονα Βιταλιανο Ποζέλλι , και χρησιμοποιήθηκε κυρίως από ντονμέδες (εξισλαμισμένους Εβραίους) . Είναι ένα κομψό οικοδόμημα , που συνδυάζει αρχιτεκτονικά στοιχεία διαφόρων τεχνοτροπιών . Μετά την απελευθέρωση χρησιμοποιήθηκε για αρκετά χρόνια ως αρχαιολογικό μουσείο .

Ένα άλλο μουσουλμανικό θρησκευτικό μνημείο της Θεσσαλονίκης είναι και το μαυσωλείο (τάφος) του Μουσά Μπαμπά . Είναι οκταγωνικό κτίσμα με τρούλο και βρίσκεται στην Άνω Πόλη , στη σημερινή πλατεία Τερψιθέας .

Από τα μνημεία της κοσμικής οθωμανικής αρχιτεκτονικής ξεχωρίζουν , εκτός από τα οχυρωματικά έργα (Λευκός Πύργος , Τόπ Χανέ , κ.α.) , τα δημόσια λουτρά ("χαμάμ") . Κατά τις μαρτυρίες , υπήρχαν στην πόλη εννέα , κατ' άλλους έντεκα , τέτοια κτίσματα . Ορισμένα σώζονται ακόμη .

Το παλαιότερο τουρκικό λουτρό , και ίσως το παλαιότερο τουρκικό κτίσμα στην πόλη , είναι το **Μπέη Χαμάμ** (Λουτρό του Μπέη) , που χτίστηκε το 1444 από τον ίδιο τον πορθητή σουλτάνο Μουράτ Β' . Το ωραίο αυτό οικοδόμημα βρίσκεται στην Εγνατία , στο χώρο της πλατείας Αρχαίας Αγοράς , και χρησιμοποιήθηκε και στα νεότερα χρόνια ως λουτρό με την ονομασία "Παράδεισος" .

Από τα άλλα σωζόμενα τουρκικά λουτρά , το **Γενί Χαμάμ** (Νέο Λουτρό) , κτίσμα του 16ου αιώνα , βρίσκεται στην οδό Αγίου Νικολάου , πίσω από τον Άγιο Δημήτριο . Το κτίριο χρησιμοποιήθηκε αργότερα ως κινηματογράφος ("Αίγλη") και στη συνέχεια ως ομώνυμο κέντρο διασκέδασης . Στην οδό Βασ . Ηρακλείου βρίσκεται ένα ακόμη λουτρό , το Γιαχουντί Χαμάμ (Λουτρό των Εβραίων) , κτίσμα του 17ου αιώνα . Είναι τα σημερινά "Λουλουδάδικα" .

Αξιόλογο , τέλος , μνημείο της οθωμανικής αρχιτεκτονικής του 15ου αιώνα είναι και η **αγορά Μπεζεστένι** , στο κέντρο της πόλης , στο σημείο όπου η οδός Βενιζέλου συναντάει την Εγνατία . Το κτίσμα αφού επισκευάστηκε από τις ζημιές που έπαθε στην πυρκαγιά του 1917 , εξακολουθεί να χρησιμοποιείται και σήμερα ως αγορά .

1.3 ΤΑ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Κτίστηκε το 1962 και το 1980 επεκτάθηκε με νέα πτέρυγα .

Σήμερα στο κεντρικό του τμήμα εκτίθεται η συλλογή αρχαίων μέχρι και ύστερων ρωμαϊκών γλυπτών , αρχιτεκτονικά μέλη ιωνικού ναού , μια εκπαιδευτική ενότητα ταφικής αρχιτεκτονικής και δύο θεματικές εκθέσεις : "Η Θεσσαλονίκη από τα προϊστορικά ως τα ρωμαϊκά χρόνια" και "Σίνδος , το αρχαϊκό νεκροταφείο" .

Στη νέα πτέρυγα παρουσιάζονται τα σημαντικά ευρήματα των βασιλικών τάφων της Βεργίνας , τα ευρήματα από το νεκροταφείο του Δερβενίου , καθώς και άλλα ταφικά ευρήματα του 4ου π.Χ. αιώνα από την ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης .

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΡΥΠΤΗΣ ΝΑΟΥ ΑΓΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Βρίσκεται στο υπόγειο εσωτερικό του ναού Αγίου Δημητρίου , όπως είναι στη σημερινή του μορφή , που λόγω των επιχώσεων έχει πάρει τη μορφή

Κρύπτης . Το τμήμα αυτό του όλου οικοδομήματος ανακαλύφθηκε μετά τη μεγάλη πυρκαγιά του 1917 και είναι ακριβώς τα ερείπια ρωμαϊκού λουτρού πάνω στα οποία χτίστηκε ο ναός.

Ο τόπος όπου φυλακίστηκε ο Άγιος Δημήτριος το 303 μ.Χ. Στη μεσοβυζαντινή περίοδο , η ρωμαϊκή κιονοστήρικτη κρήνη που υπάρχει εδώ , μετατράπηκε σε κρήνη αγιάσματος , από όπου οι πιστοί προμηθεύονται το μύρο . Παρουσιάζονται επίσης γλυπτά του 5ου έως και του 8ου αιώνα , αντικείμενα και ιστορικές επιγραφές , ο αποκατεστημένος άμβωνας του ναού , καθώς και γλυπτά μεσοβυζαντινής περιόδου , κυρίως ταφικού χαρακτήρα .

ΛΕΥΚΟΣ ΠΥΡΓΟΣ , ΜΟΥΣΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Στο Λευκό Πύργο , οχυρωματικό έργο του 16ου αιώνα , λειτουργεί η έκθεση "Θεσσαλονίκη , Ιστορία και Τέχνη" , με εποπτικό και , κυρίως , αρχαιολογικό υλικό για την ιστορία και την τέχνη της πόλης από τα παλαιοχριστιανικά μέχρι τα βυζαντινά χρόνια (300 – 400 μ.Χ.) .

Η έκθεση , στους τρεις πρώτους ορόφους του Πύργου , περιλαμβάνει τοιχογραφίες , εικόνες , γλυπτά , πήλινα και γυάλινα αγγεία και δείγματα μικροτεχνίας .

Στον 4ο και 5ο όροφο εκτίθενται φορητές βυζαντινές εικόνες , αγγεία και έργα μικροτεχνίας .

ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ

Το Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα ιδρύθηκε το 1981 . Το νεοκλασικό κτίριο όπου λειτουργεί , ολοκληρώθηκε το 1893 και στο διάστημα 1894 – 1912 στέγαζε το Ελληνικό Προξενείο Θεσσαλονίκης , απ' όπου οργανώθηκε και κατευθύνθηκε ο ένοπλος Μακεδονικός Αγώνας (1903 – 1908) .

Η έκθεση του Μουσείου περιλαμβάνει βιβλία , χάρτες , εφημερίδες και πίνακες της τοπογραφίας της Μακεδονίας , εκείνης της περιόδου , φωτογραφικό υλικό , κειμήλια , όπλα , προσωπικά αντικείμενα και φορεσιές μακεδονομάχων . Διαθέτει , επίσης , ηλεκτρονικό σύστημα πληροφόρησης , καθώς και ειδικές αίθουσες όπου παρουσιάζονται ένα οπτικοακουστικό πρόγραμμα και διοράματα με σκηνές από τη ζωή και τις μάχες στη διάρκεια του Μακεδονικού Αγώνα .

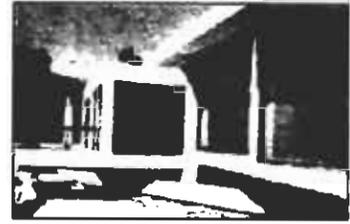

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Στόχος του Μουσείου είναι η δημιουργία ενός κέντρου σύγχρονης παγκόσμιας τέχνης στη Θεσσαλονίκη .

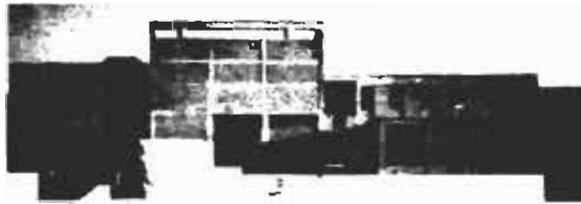
Η υπάρχουσα συλλογή έχει συγκροτηθεί από το 1979 και μετά , κυρίως , από μεγάλες δωρεές του Α . Ιόλα και του F . Geierhaas και περιλαμβάνει σημαντικά έργα ζωγραφικής , γλυπτικής , κατασκευών

, εγκαταστάσεων και χαρακτικών , Ελλήνων , αλλά και διάσημων ξένων καλλιτεχνών , Ευρωπαίων , Αμερικάνων και Ιαπώνων .

ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Εγκαινιάστηκε το 1994 . Είναι ένα νέο σημαντικό μουσείο διαφύλαξης , έρευνας και μελέτης των στοιχείων του βυζαντινού πολιτισμού , που διασώζονται στον ευρύτερο μακεδονικό χώρο και ιδιαίτερα στη Θεσσαλονίκη .

Το 1997 θα λειτουργήσει μόνο με την παλαιοχριστιανική πτέρυγα του , στην οποία , σε τρεις αίθουσες , θα αναπτύσσονται οι εξής επιμέρους ενότητες :

- Α .** Η λατρεία και η τέχνη στους πρώτους χριστιανικούς χρόνους .
- Β .** Ο ιδιωτικός βίος στην πρωτοβυζαντινή περίοδο .
- Γ .** Απο τα Ηλύσια Πεδία στο Χριστιανικό Παράδεισο .

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ

Οφείλει την ίδρυση του στη Μακεδονική Φιλεκπαιδευτική Αδελφότητα . Εγκαινιάστηκε το 1973 και από τότε στεγάζεται στο χαρακτηριστικό οικοδόμημα του 1906 , το γνωστό "Παλιό Κυβερνείο" , που έκτισε ο αρχιτέκτονας **Ελί Μοδιάνο** . Το Μουσείο συλλέγει , ερευνά τα υλικά

τεκμήρια του παραδοσιακού πολιτισμού στη Βόρεια Ελλάδα , για το διάστημα 1800 – 1950 , τα οποία παρουσιάζει στο κοινό με μόνιμες και περιοδικές εκθέσεις.

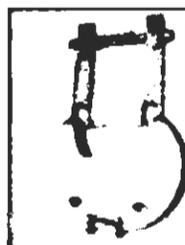
Οι συλλογές του Μουσείου περιλαμβάνουν περίπου **15.000** αντικείμενα .

Διαθέτει επίσης , εξειδικευμένη βιβλιοθήκη , φωτογραφικό αρχείο , δισκοθήκη και ηχοθήκη .

Η μόνιμη έκθεση του για το 1997 θα έχει σαν θέμα τη διατροφή , την ενδμασία , την αρχιτεκτονική και τις πηγές ενέργειας στην παραδοσιακή κοινωνία .

ΜΟΥΣΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ιδρύθηκε το 1984 από το μουσικό Στέλιο Ι . Κοφαχείλη , ο οποίος αργότερα δώρισε τη μουσική συλλογή του στην Ιστορική Λαογραφική Εταιρεία Χαλκιδικής , στα γραφεία της οποίας στεγάζεται προσωρινά το Μουσείο , ενώ το 1997 πρόκειται να λειτουργήσει σε άλλο , κατάλληλα διαμορφωμένο χώρο .

Περιλαμβάνει μουσικό υλικό από τη Μακεδονία και από χώρες της Ευρώπης .

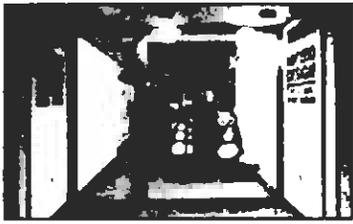
ΜΟΥΣΕΙΟ DESIGN ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ιδρύθηκε το 1993 με ιδιωτική πρωτοβουλία και αποτελεί , τον πρώτο στην Ελλάδα , χώρο συστηματικής προσέγγισης του αντικειμένου – design .

Απο το 1995 θεσμοθετήθηκε ως "Μουσείο Design Θεσσαλονίκη" και λειτουργεί από τότε με την υποστήριξη του Οργανισμού Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης Θεσσαλονίκη 1997 .

Περιλαμβάνει :

Μόνιμη συλλογή 1200 αντιπροσωπευτικών αντικειμένων βιομηχανικού σχεδιασμού του 20ου αιώνα .

Εκθεσιακό χώρο , όπου εκτίθεται ενημερωτικό υλικό και οργανώνονται θεματικές παρουσιάσεις

νέων προϊόντων και δουλειάς σχεδιαστών .

Αίθουσα ομιλιών – συζητήσεων , για εκδηλώσεις σχετικές με το αντικείμενο του Μουσείου .

ΤΕΧΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ιδρύθηκε το 1978 ως πολιτιστικός επιμορφωτικός φορέας , μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα . Προσφέρει στο κοινό το κατάλληλο περιβάλλον για τη γνωριμία και την κατανόηση των επιτευγμάτων των θετικών επιστημών και της τεχνολογίας .

Διαθέτει εκθετήρια :

A . Τεχνολογίας , που περιλαμβάνει αντικείμενα και πληροφοριακό υλικό με πολυμέσα , σε θεματικές ενότητες , για τους τομείς των Τηλεπικοινωνιών , του Αυτοκινήτου , των Σιδηροδρόμων , του Διαστήματος , της Φωτογραφίας , της Ραδιοφωνίας , της Ναυσιπλοίας , της Ιστορίας της Βιομηχανίας στη Θεσσαλονίκη , κ.α.

B . Τεχνοπάροχο , που περιλαμβάνει συμμετοχικά εκθέματα στα οποία ο επισκέπτης καλείται να συμμετάσχει στη λειτουργία τους και να κατανοήσει έτσι φαινόμενα και νόμους των φυσικών επιστημών .

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Ιδρύθηκε στη Θεσσαλονίκη το 1954 και στεγάζεται στο μέγαρο που κτίστηκε από τη Ρωσική Κοινότητα το 1906 , γνωστό ως "Ρωσικό Νοσοκομείο" . Είναι περιφερειακή υπηρεσία των Γενικών Αρχείων του Κράτους ,

με αντικείμενο τον εντοπισμό , τη συγκέντρωση , συντήρηση και φύλαξη αρχαικού υλικού , σχετικού με τη Θεσσαλονίκη και τη Μακεδονία , που σώζεται ή παράγεται ακόμα και σήμερα .

Αφορά δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν με κέντρο τη Θεσσαλονίκη , στους τομείς , κυρίως , της Διοίκησης , της Εκπαίδευσης , της Οικονομίας και των Επιχειρήσεων , από τον 19ο αιώνα μέχρι σήμερα .

ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Είναι το πρώτο κινηματογραφικό μουσείο που δημιουργείται στην Ελλάδα . Καθιερώθηκε ως θεσμός το 1995 από τον Οργανισμό Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης 1997 . Το Μουσείο έχει ήδη στην κατοχή του ,

μετά από αγορές , τις συλλογές κινηματογραφικού υλικού (παλιές ταινίες , μηχανές , προγράμματα , δημοσιεύματα , κλπ) των γνωστών κινηματογραφιστών της Θεσσαλονίκης Νίκου Μπιληλή και Βασίλη Παπαδόπουλου , καθώς και τις γιγαντοαφίσες κινηματογράφου του καλλιτέχνη Κ . Αρβανιτίδη , του τελευταίου δημιουργού της τέχνης αυτής .

Η μόνιμη εγκατάσταση του Μουσείου προβλέπεται να πραγματοποιηθεί σε χαρακτηριστικό κτίσμα που αναστηλώθηκε στην Α' προβλήτα του Λιμένα Θεσσαλονίκης .

ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ιδρύθηκε το 1995 από τον ΟΠΠΕ Θ'97 . Οι εκθεσιακοί του χώροι θα

λειτουργήσουν το 1997 στο κτίριο που βρίσκεται στην οδό Ανδρέου Γεωργίου , εκεί όπου στεγάζεται και το Μουσείο

Κινηματογράφου ενώ τα γραφεία θα είναι στο Παραδοσιακό κτίριο της οδού Αναγεννήσεως .

Το Μουσείο έχει ήδη στην κατοχή τη συλλογή – δωρεά του Ελληνικού Μουσείου Φωτογραφίας , που αποτελείται από , περίπου **1.500** έργα Ελλήνων και ξένων φωτογράφων (φωτογραφίες , αρνητικά , γυάλινες πλάκες , κ.α.) και συνεχώς εμπλουτίζει τη συλλογή του .

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ιδρύθηκε το 1975 και στεγάζεται στον τελευταίο όροφο του μεγάλου θεάτρου της Εταιρείας (Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος), έργο του αρχιτέκτονα Β. Κασσάνδρα.

Η συλλογή της περιλαμβάνει περισσότερα από **300** έργα ζωγραφικής, γλυπτικής και χαρακτικής, από τα οποία τα περισσότερα είναι Θεσσαλονικέων καλλιτεχνών, ενώ υπάρχουν και έργα σημαντικών δημιουργών από τον υπόλοιπο ελλαδικό χώρο ή το εξωτερικό.

Η συλλογή της Πινακοθήκης παρέχει απόλυτα ικανοποιητική εικόνα των βασικών κατευθύνσεων της εικαστικής έκφρασης στη Β. Ελλάδα, αλλά και της εξέλιξης της νεοελληνικής τέχνης, από το 1850 μέχρι σήμερα.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λειτουργεί από το 1989 στο αποκατεστημένο ιστορικό κτίριο του 1898, τη γνωστή Βίλα Αχμέτ Καπαντζή, όπου κατοίκησε και ο Ελευθέριος Βενιζέλος το 1916 – 17, ενώ αργότερα στέγασε Γυμνάσια της Θεσσαλονίκης. Το Κέντρο φιλοξενεί τη συλλογή σύγχρονης Ελληνικής Τέχνης του Μορφωτικού Ιδρύματος της Εθνικής Τραπέζης.

Παράλληλα όμως δραστηριοποιείται με μια σειρά εκθέσεις για την ιστορία της Θεσσαλονίκης, του Αγίου Όρους και της Β. Ελλάδος γενικότερα, πλαισιωμένες από επιστημονικές ανακοινώσεις, εκδόσεις και πειραματικά μαθήματα τοπογραφίας για τα σχολεία.

Συχνά, επίσης οργανώνει εκθέσεις εικαστικού περιεχομένου, εφαρμοσμένων τεχνών και αρχιτεκτονικής.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ιδρύθηκε το 1966, ως τμήμα της Δημοτικής Βιβλιοθήκης, και από το 1986 στεγάζεται αυτοτελώς στο διατηρητέο, ειλεικιστικής αρχιτεκτονικής,

κτίριο του Δήμου Θεσσαλονίκης, τη γνωστή Βίλα Μορντώχ, που κτίστηκε το 1905 από τον αρχιτέκτονα Ξ. Παιονίδη.

Οι συλλογές της Πινακοθήκης περιλαμβάνουν περισσότερα από **800** έργα και είναι ταξινομημένες σε πέντε ενότητες, ως εξής:

1. Συλλογή Θεσσαλονικέων Καλλιτεχνών (χωρισμένη σε τρεις γενιές: 1900 – 1922, 1923 – 1941, 1941 – 1967).

2. Συλλογή Νεοελληνικής Χαρακτικής, που καλύπτει περίοδο 60 ετών.
3. Συλλογή Εικόνων, που καλύπτει περίοδο έξι αιώνων.
4. Συλλογή Νεοελληνικής Τέχνης.
5. Συλλογή Γλυπτικής.

"ΤΕΧΝΗ", ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Η εικαστική έκφραση είναι ένα μόνο μέρος από την πολύπλευρη δραστηριότητα της "Τέχνης" στην καλλιτεχνική ζωή της Θεσσαλονίκης.

Σήμερα η "Τέχνη" διαθέτει:

A. Συλλογή Ζωγραφικής, που περιλαμβάνει 70 σημαντικά έργα σύγχρονων Ελλήνων ζωγράφων.

B. Συλλογή Χαρακτικής, που περιλαμβάνει 300 χαρακτικά, τα οποία προσφέρουν πλήρη εικόνα της ελληνικής χαρακτικής στον 20ο αιώνα.

ΚΕΝΤΡΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ιδρύθηκε από το Δήμο Θεσσαλονίκης το 1983 με στόχο τη συγκέντρωση, διάσωση, καταγραφή και συντήρηση υλικού – εντύπου, γραπτού και οπτικοακουστικού – που αφορά την ιστορία της Θεσσαλονίκης.

Στους χώρους του Κέντρου Ιστορίας Θεσσαλονίκης λειτουργεί ειδική ιστορική βιβλιοθήκη και φωτοθήκη.

ΤΕΛΛΟΓΛΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ιδρύθηκε το 1972 με πρωτοβουλία του ζεύγους Νέστωρος και Αλίκης Τέλλογλου , οι οποίοι με δωρεά παραχώρησαν για το σκοπό αυτό όλη τους την περιουσία , καθώς και τη μεγάλη συλλογή έργων τέχνης που κατείχαν .

Το Τελλόγλειο Ίδρυμα σύντομα αποκτά το δικό του χώρο , στο βόρειο τμήμα της πανεπιστημιούπολης , ο οποίος έχει μελετηθεί ως Πινακοθήκη και Μουσείο Τέχνης .

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

Θα λειτουργήσει το 1997 σε κτίρια που υπάρχουν στην οδό Κομοτηνής 2 και Κυδωνιών .

Θα στεγάσει σε πολυδύναμο χώρο στον οποίο θα αξιοποιούνται , μόνιμα , η πολυμορφία και η ποικιλία του έργου των Ελλήνων της διασποράς , που αφορούν την καλλιτεχνική , κοινωνική , εθνική και οικονομική δραστηριότητα τους .

ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΡΟΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Θα λειτουργήσει το 1997 σε δύο οικήματα που αποτελούσαν τους στάβλους του πρώην στρατοπέδου Κόδρα , στα οποία θα προστεθούν και υπόγειοι χώροι .

Το Μουσείο βρίσκεται μέσα σε αρχαιολογικό χώρο , πιθανώς την αρχαία Θέρμη , ο οποίος κατοικήθηκε πριν από την ίδρυση της Θεσσαλονίκης , από την εποχή του χαλκού , τους μυκηναϊκούς και τους πρώτους ιστορικούς χρόνους . Ο χώρος αυτός είναι γνωστός από τις ανασκαφές Γάλλων αρχαιολόγων στη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου Πολέμου .

Το Μουσείο θα φιλοξενήσει αρχαιολογικά ευρύματα από τους προϊστορικούς οικισμούς της ευρύτερης περιοχής της Θεσσαλονίκης , νεολιθικών και αρχαίων χρόνων .

ΜΟΥΣΕΙΟ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΗΣ ΤΟΥ ΕΒΡΑΙΣΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Θα λειτουργήσει στην οδό Βασ . Ηρακλείου , στην περιοχή της **αγοράς Μοδιάνο** , που ήταν το κέντρο της Εβραϊκής Κοινότητας από την εποχή της εγκατάστασης των πρώτων Ισπανοεβραίων στη Θεσσαλονίκη μέχρι και τα ύστερα μεταπολεμικά χρόνια .

ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΡΧΑΙΩΝ , ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ & ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

Θα λειτουργήσει αρχές του 1997 . Το Μουσείο θα εκθέτει περισσότερα από 200 μουσικά όργανα , που καλύπτουν 4.000 χρόνια μουσικής ιστορίας του ελλαδικού χώρου .

Τα όργανα δεν είναι αυθεντικά αρχαιολογικά ευρύματα .

Είναι κατασκευασμένα πρόσφατα , με βάση εικαστικές και φιλολογικές μαρτυρίες (αγγεία , γλυπτά , είδωλα , διακοσμητικά βυζαντινών κωδικών , κ.α) , και μάλιστα από τα ίδια υλικά που αναφέρονται στις πηγές .

Τα όργανα εκτίθενται παράλληλα με την εικαστική μαρτυρία για κάθε ένα απ' αυτά και υπάρχει δυνατότητα να ακουστεί ο ήχος τους .

ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΒΡΑΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Θα λειτουργήσει στο διατηρητέο κτίριο που οικοδομήθηκε το 1904 στη συμβολή των οδών Βενιζέλου και Αγ . Μηνά 13 . Το επιβλητικό αυτό κτίριο , στην περιοχή του εμπορικού κέντρου , σώθηκε από την καταστροφική πυρκαγιά του 1917 και κατά καιρούς στέγασε την Τράπεζα Αθηνών και τα γραφεία της γαλλόγλωσσης εβραϊκής εφημερίδας "**L' Independant**" . Στο Μουσείο θα εκτίθενται θρησκευτικά και τελετουργικά αντικείμενα , λαογραφικό υλικό και ιστορικά ντοκουμέντα . Θα υπάρχουν επίσης εξειδικευμένη βιβλιοθήκη , ραδιοφωνικό , κινηματογραφικό και τηλεοπτικό αρχείο .

ΜΟΥΣΕΙΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Το Μουσείο Ύδρευσης Θεσσαλονίκης , ένα διατηρητέο αντλιοστάσιο σε λειτουργία , θα είναι όταν ολοκληρωθεί το 1997 .

Ένας ακόμη χώρος πολιτισμού για την προστασία και ανάδειξη της τεχνικής κληρονομιάς της πόλης .

Παράλληλα θα αποτελεί κέντρο έρευνας , τεκμηρίωσης και πληρόφρησης για την ιστορία , το παρόν και το μέλλον της υδροδότησης της Θεσσαλονίκης και τη σημασία του νερού ως φυσικού αγαθού .

Αν θελήσουμε να συγκρίνουμε τους μουσειακούς χώρους των Πολιτιστικών Πρωτευουσών , Θεσσαλονίκης και Κοπεγχάγης , από πλευράς αριθμού και ετοιμότητας των χώρων την χρονιά ανάληψης του τίτλου , θα καταλήγαμε στο εξής : η Κοπεγχάγη πλεονεκτεί έναντι της Θεσσαλονίκης καθώς είχε το 1996 , **76 έτοιμους** μουσειακούς χώρους , οι οποίοι συμμετείχαν στις εκδηλώσεις κατά τη διάρκεια όλου του χρόνου . Αντίθετα η Θεσσαλονίκη επρόκειτο να διαθέτει το 1997 , **40** μουσειακούς χώρους , μερικοί των οποίων θα στεγαζόντουσαν σε κτίρια που θα κατασκευαζόντουσαν μέσα στο 1997 . Βάση της πορείας των έργων αυτών των κτιρίων δεν ήταν δυνατόν , (μερικά από αυτά τα κτίρια) να κατασκευαστούν εγκαίρως μέσα στο 1997 για να στεγάσουν τα μουσεία αυτά .

ΤΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΜΟΥΣΕΙΑ ΤΟΥ Α.Π.Θ.

Στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης υπάρχουν σήμερα ή συγκροτούνται και πρόκειται να λειτουργήσουν, 15 ειδικά μουσεία και συλλογές από τα οποία τα 8 λειτουργούν, ενώ τα υπόλοιπα βρίσκονται στο στάδιο της προετοιμασίας.

2. Λαογραφικό Μουσείο και Αρχείο της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ.

Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας
Παλιό Κτίριο της Φιλοσοφικής Σχολής, αθ. 8-9
Υπεύθυνη: Χ. Χατζητάκη - Καϊκωμένου, τηλ. 031/997.227
Δεν είναι επισκέψιμο

3. Μουσείο Αντιγράφων Αρχαιολογικών Ευρημάτων των μη Χριστιανικών Θρησκευμάτων

Θεολογική Σχολή, Τμήμα Θεολογίας, 3ος όροφος
Υπεύθυνη: Β. Κοσμάδου, τηλ. 031/996.980
Είναι επισκέψιμο μετά από τηλεφωνική συνεννόηση

4. Μουσείο Βοτανικής

Σχολή Θετικών Επιστημών, Τμήμα Βιολογίας, Κτίριο Βιολογίας, Εργαστήριο Συστηματικής Βοτανικής και Φυτογεωγραφίας, 8ος όροφος
Υπεύθυνος: Α. Μπαμπιλάνας, τηλ. 031/998.345
Είναι επισκέψιμο μετά από τηλεφωνική συνεννόηση

5. Μουσείο Γεωλογίας - Παλαιοντολογίας

Σχολή Θετικών Επιστημών
Τμήμα Γεωλογίας, Παλιό Κτίριο ΦΜΣ, ισόγειο
Υπεύθυνος: Γ. Κουφός, τηλ. 031/998.464
Είναι επισκέψιμο μετά από τηλεφωνική συνεννόηση

6. Μουσείο Γεωργίας

Σχολή Γεωτεχνικών Επιστημών, Τμήμα Γεωπονίας
Υπεύθυνος: Κορμενίδης, τηλ. 031/998.800
Δεν είναι επισκέψιμο

7. Μουσείο Εκμαγείων

Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας,
Νέο Κτίριο της Φιλοσοφικής Σχολής, ισόγειο, αθ. Α και Β
Υπεύθυνες: Θ. Στεφανίδου - Τιβεριού, τηλ. 031/997.264
Ε. Μανιακίδου, τηλ. 031/997.279

Μέρες και ώρες λειτουργίας:

αθ. Α - Δευτέρα - Τετάρτη - Παρασκευή 09.00-14.30,
αθ. Β - Τρίτη - Πέμπτη 09.00-14.30

8. Μουσείο Ζωολογίας

Σχολή Θετικών Επιστημών, Τμήμα Βιολογίας,
Κτίριο Βιολογίας, Εργαστήριο Ζωολογίας, 6ος όροφος
Υπεύθυνοι: Δ. Οικονομίδης, τηλ. 031/998.265
Χ. Χιτηρόγλου, τηλ. 031/998.344
Είναι επισκέψιμο μετά από τηλεφωνική συνεννόηση

9. Μουσείο Παλαιών Οργάνων και Χειρουργείου Ζώων

Σχολή Γεωτεχνικών Επιστημών, Τμήμα Φυσικής
Υπεύθυνος: Γ. Αντωνόπουλος, τηλ. 031/998.104
Δεν είναι επισκέψιμο. Το μεγαλύτερο μέρος φιλοξενείται σήμερα στο Τεχνικό Μουσείο Θεσσαλονίκης.

10. Μουσείο Πειραματικών Οργάνων

Σχολή Θετικών Επιστημών, Τμήμα Φυσικής,
Υπεύθυνος: Γ. Αντωνόπουλος, τηλ. 031/998.04.
Δεν είναι επισκέψιμο. Το μεγαλύτερο μέρος της συλλογής του φιλοξενείται σήμερα στο Τεχνικό Μουσείο Θεσσαλονίκης.

11. Μουσείο Προπλασμάτων και Εκμαγείων

Πολυτεχνική Σχολή, Τμήμα Αρχιτεκτόνων
Εργαστήριο Αρχιτεκτονικής Μορφολογίας, ισόγειο
Υπεύθυνος: Ν. Μουτσόπουλος, τηλ. 031/995.541,
Ζ. Καραμάνου, τηλ. 031/995.520
Είναι επισκέψιμο μετά από τηλεφωνική συνεννόηση

12. Μουσείο Ταρχευμένων Ζώων της Ελληνικής Άγριας Πανίδας

Σχολή Γεωτεχνικών Επιστημών,
Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, Φοίβιας
Υπεύθυνος: Ν. Παπαγεωργίου, τηλ. 031/473.401, 471.914
Είναι επισκέψιμο μετά από τηλεφωνική συνεννόηση

13. Μουσείο Φυτολογίας

Σχολή Γεωτεχνικών Επιστημών
Τμήμα Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος
Υπεύθυνος: Α. Γερασιμίδης, τηλ. 031/998.919
Δεν είναι επισκέψιμο

14. Μουσείο Ψυχολογικών Οργάνων

Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Ψυχολογίας,
Νέο Κτίριο της Φιλοσοφικής Σχολής
Ψυχολογικό Εργαστήριο, αθ. 416
Υπεύθυνη: Α. Κωσταρίδου - Ευκλείδη, τηλ. 031/997.374
Είναι επισκέψιμο μετά από τηλεφωνική συνεννόηση

15. Συλλογή Κατασκευών για Παιδιά

Παιδαγωγικό Τμήμα Νηπιαγωγών
Υπεύθυνος: Ε. Τρίμη, τηλ. 031/995.038,
Κ. Νικόλτσου, τηλ. 031/995.035
Δεν είναι επισκέψιμη

1.4 ΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΧΩΡΩΝ

Τα ξενοδοχεία που φιλοξένησαν τους επισκέπτες αλλοδαπούς και ημιδαπούς το 1997, ανα κατηγορία (στη Θεσσαλονίκη και στα περίχωρα της), είναι τα ακόλουθα :

Α/Α	ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ-ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	Κ Α Τ.	ΔΩ Μ.	ΤΗΛ.	ΦΑΞ
1.	ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΠΑΛΛΑΣ (ΛΕΩΦΟΡΟΣ Μ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 2, 54640)	L	288	861.400	869.942
2.	ΚΑΠΙΤΟΛ (ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ 8, 54629)	A	182	516.221	517.453
3.	ΚΑΨΗΣ (ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ 18, 54629)	A	428	521.321, 521.421	510.555
4.	ΗΛΕΚΤΡΑ ΠΑΛΛΑΣ (ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 9, 54624)	A	131	232.221	235.947
5.	ΝΕΦΕΛΗ (ΚΟΜΝΗΝΩΝ 1, 55236 ΠΑΝΟΡΑΜΑ)	A	70	344.871	341.266
6.	ΠΑΝΟΡΑΜΑ (ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ 26,55236 ΠΑΝΟΡΑΜΑ)	A	50	344.871	341.266
7.	A . B . C . (ΑΓΓΕΛΑΚΗ 41, 54621)	B	99	265.421	276.542
8.	ΑΣΤΟΡΙΑ (ΤΣΙΜΙΣΚΙ 20 & ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ 7,54626)	B	90	254.902	531.564
9.	ΣΙΤΥ (ΚΟΜΝΗΝΩΝ 11, 54624)	B	104	269.421	274.358
10.	ΕΛ ΓΚΡΕΚΟ (ΕΓΝΑΤΙΑΣ 23, 54630)	B	90	520.620	520.612
11.	ΦΙΛΟΞΕΝΙΑ (ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ 293, 54628)	B	22	515.712	
12.	ΓΑΛΛΕΙΑΣ (ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ, 57019)	B	80	(0392) 22.291	(0392) 24.364
13.	ΜΕΤΡΟΠΟΛΙΤΑΝ (ΒΑΣ. ΟΛΓΑΣ 65, 54642)	B	118	824.221	849.762
14.	ΟΛΥΜΠΙΑ (ΟΛΥΜΠΟΥ 65, 54631)	B	111	235.421	276.133
15.	ΠΑΛΑΣ (ΤΣΙΜΙΣΚΗ 12, 54624)	B	58	238.838	225.368
16.	ΦΙΛΙΠΠΕΙΟΝ (ΟΔΟΣ ΑΝΘΕΩΝ-ΣΕΙΧ ΣΟΥ, 56610)	B	87	203.320	218.528
17.	ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΟΛΓΑ (ΒΑΣ. ΟΛΓΑΣ 44, 54641)	B	148	824.621	830.550
18.	ΡΟΤΟΝΤΑ (ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ 97, 54627)	B	79	517.121	524.159
19.	SUN BEACH (ΑΓΙΑ ΤΡΙΑΔΑ, 57019)	B	124	(0392) 51.221	(0392) 51.245

20.	ΒΕΡΓΙΝΑ (ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ 19 , 54627)	Β	133	516.021	529.308
21.	ΒΙΚΤΩΡΙΑ (ΛΑΓΚΑΔΑ 13 , 54629)	Β	68	522.421	512.892
22.	ΑΙΓΑΙΟΝ (ΕΓΝΑΤΙΑΣ 19 , 54630)	Γ	60	522.921	522.923
23.	ΑΜΑΛΙΑ (ΕΡΜΟΥ 33 , 54624)	Γ	66	268.321	233.356
24.	ΑΝΕΣΙΣ (26Η ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 20 , 54627)	Γ	42	515.505	520.259
25.	ΑΡΙΣΤΟΝ (ΚΑΡΑΟΛΗ&ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ 5 , 54630)	Γ	41	519.630	519.630
26.	CONDINENTAL (ΚΟΜΝΗΝΩΝ 5 , 54624)	Γ	38	277.553	
27.	ΕΣΠΕΡΙΑ (ΟΛΥΜΠΟΥ 58 , 54631)	Γ	70	269.321	269.457
28.	ΓΑΛΞΙΑΣ (ΓΑΒΡΑ 2-ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟ, 57013)	Γ	33	696.142	696.142
29.	ΓΕΦΥΡΑ (ΓΕΦΥΡΑ , 57011)	Γ	17	(0396) 51.287	
30.	ΧΑΡΗΣ (ΩΡΑΙΟΚΑΣΤΡΟ , 57013)	Γ	29	696.198	697.566
31.	ΛΕΝΑ (ΠΑΡΑΛΙΑ ΠΕΡΑΙΑΣ , 57019)	Γ	42	(0392) 22.755	
32.	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ (ΚΟΜΝΗΝΩΝ 6 , 54624)	Γ	29	278.449	
33.	MANDRINO (ΑΝΤΙΓΟΝΙΔΩΝ&ΕΓΝΑΤΙΑ 2 , (54630)	Γ	72	526.321	526.325
34.	ΟCEANIS (ΝΙΚ.ΠΛΑΣΤΗΡΑ 35,ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΚΡΑ , 54250)	Γ	24	447.789	447.789
35.	PARK (Ι.ΔΡΑΓΟΥΜΗ 81 , 54630)	Γ	56	524.120	524.193
36.	ΠΕΥΚΑ (ΠΑΝΟΡΑΜΑ , 55200)	Γ	50	341.153	341.153
37.	ΠΕΛΛΑ (Ι.ΔΡΑΓΟΥΜΗ 65 , 54630)	Γ	79	555.550 524.221	524.233
38.	REX (ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΟΥ 39 , 54623)	Γ	59	517.051	
39.	ΤΕΛΕΙΟΝ (ΑΓ.ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ 16 , 54630)	Γ	68	527.825	254.274
40.	ACROPOLE (ΕΛ.ΤΑΝΤΑΛΙΔΟΥ 4 , 54626)	Δ	24	536.170	518.138
41.	ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ (ΕΓΝΑΤΙΑ 18 , 54626)	Δ	25	536.185	
42.	ΑΤΛΑΣ (ΕΓΝΑΤΙΑ 40 , 54625)	Δ	21	537.046	537.046
43.	ΑΒΕΡΩΦ (Λ.ΣΟΦΟΥ 24 , 54625)	Δ	33	538.840	543.194
44.	BILL (ΑΜΒΡΟΣΙΟΥ&ΣΥΓΓΡΟΥ16 , 54630)	Δ	23	537.666	

45.	BRISTOL (Η.ΟΠΛΟΠΙΟΥ 2 , 54625)	Δ	36	530.531	
46.	ΕΜΠΟΡΙΚΟΝ (ΣΥΓΓΡΟΥ 14 , 54630)	Δ	40	514.431	
47.	ΧΑΡΗΣ (ΜΙΚΡΑ , 54500)	Δ	17	473.335	
48.	ΗΛΙΟΣ (ΕΓΝΑΤΙΑΣ 27 , 54630)	Δ	52	512.620	
49.	ΗΛΥΣΣΙΑ (ΕΓΝΑΤΙΑΣ 24 , 54625)	Δ	25	528.492	
50.	ΚΑΣΤΟΡΙΑ (Λ.ΣΟΦΟΥ 19 , 54626)	Δ	43	536.280	
51.	ΜΑΡΙΝΑ (ΠΑΠΑΓΟΥ 5 , 54625)	Δ	32	538.917	
52.	ΜΙΝΕΡΒΑ (ΣΥΓΓΡΟΥ 12 , 54625)	Δ	34	530.844	531.886
53.	ΝΕΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ (ΣΥΓΓΡΟΥ 22 , 54630)	Δ	35	525.540	539.910
54.	ΟΡΕΣΤΙΑΣ – ΚΑΣΤΟΡΙΑ (ΑΓΝ.ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ 14 , 54631)	Δ	19	276.517	
55.	TOURIST (ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ 21 , 54624)	Δ	37	270.501	226.865
56.	ARGO (ΕΓΝΑΤΙΑΣ 11 , 54630)	Ε	21	519.770	
57.	ΑΤΛΑΝΤΙΣ (ΕΓΝΑΤΙΑΣ 14 , 54626)	Ε	24	540.131	
58.	ΝΕΑ ΟΡΕΣΤΙΑΣ (ΣΕΛΕΥΚΙΔΟΝ 20 , 54630)	Ε	10	519.411	

Από πλευράς ξενοδοχείων , αν προσπαθήσουμε να συγκρίνουμε τις δύο Πολιτιστικές Πρωτεύουσες , Θεσσαλονίκη και Κοπεγχάγη , θα καταλήγαμε τα εξής : Η **Κοπεγχάγη** πλεονεκτεί και πάλι έναντι της Θεσσαλονίκης (βλέπε μουσεία) , καθώς διέθετε το 1996 , **85 ξενοδοχεία** , ενώ η **Θεσσαλονίκη** το 1997 διέθετε **45 ξενοδοχεία** εντός της πόλης με **3.363** δωμάτια (Το ξενοδοχείο Mediterranean Palace (116 δωμ) δεν συμπεριλαμβάνεται καθότι λειτούργησε μόλις στα τέλη του 1997) και με **6.165** διαθέσιμες κλίνες .

2. ΤΑ ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

2.1 ΤΑ 200 ΕΡΓΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗ

Ο θεσμός της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας αναδεικνύει τον πλούτο των ισότιμων διαφορετικών πολιτιστικών παραδόσεων και ανανεώνει τη σχέση της Ευρώπης με την προιστορία των ιδεών και των ιδεωδών που έκτισαν οι άνθρωποι σ' αυτό το σημείο του πλάνητη . Ξαναδημιουργεί τη σχέση : την ειρήνη , την ισότητα , την αλληλεγγύη .

Η ευρωπαϊκή συνιστώσα του πολιτισμού δεν είναι για τη Θεσσαλονίκη ένα ζητούμενο , είναι ένα δεδομένο .

Την αλήθεια αυτής της πρότασης δεν την αποδεικνύει μόνο η μακρά και δημιουργική συγκατοίκηση στη Θεσσαλονίκη διαφορετικών φυλών , εθνών , εθνών θρησκευτικών ομάδων και δογμάτων , η μακρά αγωγή της πόλης στην κουλτούρα της ανοχής και του αμοιβαίου σεβασμού ανάμεσα στους ρωμιούς , τους οθωμανούς , τους εβραίους σεφαραντίν , τους βαλκάνιους και τους κεντροευρωπαϊούς εμπόρους που διασταυρώθηκαν μέχρι και τις αρχές του αιώνα στο κοσμοπολιτικό τοπίο της πόλης .

Αυτές οι πολλαπλές παραδόσεις χωνεύονται στο πολυπολιτισμικό παρόν της σύγχρονης Ευρωπαϊκής πόλης . Έλληνες επιχειρηματίες , παλινοστήσαντες απόδημοι της διασποράς , ευρωπαίοι managers , βαλκάνιοι τεχνίτες , ανατολικοί καλλιτέχνες και μικρέμποροι από τις παρευξείνιες δημοκρατίες πλημμυρίζουν σήμερα τους ίδιους δρόμους και τις ίδιες πλατείες της Θεσσαλονίκης , εισάγοντας , παράλληλα με τα δύσκολα δικά τους προβλήματα , και έναν άλλον αέρα , έναν άλλο τρόπο ζωής , την ηθική του άλλου : στοιχεία που δημιουργούν για την πόλη μια νέα προοπτική , που είναι μια προοπτική για όλους .

Αυτοί οι άνθρωποι και αυτή η δυναμική είναι ο πολιτισμός της πόλης : μια στιγμή του Ευρωπαϊκού πολιτισμού .

Γιατί ο πολιτισμός δεν είναι μόνο η ποίηση , η μουσική ή όποιες άλλες διακριτές καλλιτεχνικές εκφράσεις , ούτε , βέβαια , είναι ένα υπερβατικό αντικείμενο ή ένα αφηρημένο σύστημα ιδεών . Είναι , κατεξοχήν , ο πολύ συγκεκριμένος τρόπος με τον οποίο οι διαφορετικές ανθρώπινες κοινωνίες ζουν και αναπτύσσονται , αποτυπώνοντας στο χώρο της ζωής τους τα ίδια

τα κοινωνικά τους χαρακτηριστικά . Ο πολιτισμός είναι ένας τρόπος ζωής και ένα σύστημα αξιών , που έχουν παραχθεί και που αποκτούν το νόημα τους μέσα σε έναν συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο .Γι ' αυτό και ο χώρος της ζωής μας δεν είναι άλλο παρά η ίδια η ζωή του χώρου , του χώρου της πόλης και τα δύο μαζί είναι συνώνυμα με ότι περιληπτικά συνηθίσαμε να ονομάζουμε πολιτισμό.

Αυτός είναι ο προφανής και δηλωμένος προορισμός του θεσμού της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας , ο οποίος , μαζί με τους άλλους ευρωπαϊκούς θεσμούς , υπηρετεί τη λογική της Ευρωπαϊκής ενοποίησης και συμβάλλει στην άρση των χασμάτων που δημιουργούν οι οικονομικές ανισότητες , οι θρησκευτικές ανισότητες , οι θρησκευτικές ομαδοποιήσεις και τα εθνικά σύνορα .

Μέσα στις σημερινές συνθήκες του δημιουργικού ανταγωνισμού των ευρωπαϊκών πόλεων , η Θεσσαλονίκη , όπως και κάθε άλλη Ευρωπαϊκή πόλη , οφείλει να διαφυλάξει τα συστατικά στοιχεία του χαρακτήρα της και την ιδιαίτερη της ταυτότητα . Γιατί η ευρωπαϊκότητα δε θα μπορούσε να είναι κάτι άλλο , παρά το θαυμαστό αμάλγαμα αυτών των ιδιαίτερων εκφράσεων της ιστορίας . Αυτήν ακριβώς την ιστορική ένταξη της κάθε πόλης μέσα στη μεγάλη ευρωπαϊκή ήπειρο , τη γοητευτική σχέση του ιδιαίτερου με το όλο και του τοπικού με το οικουμενικό θέλει να διαφυλάξει ο θεσμός της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας .

2.1.1 ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ

Ο "Οργανισμός Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης Θεσσαλονίκη 1997" (ΟΠΠΕ Θ'97) έχει συσταθεί για να υπηρετήσει τη μεγάλη ιδέα της ευρωπαϊκής ενοποίησης .

Ο ιδρυτικός νόμος του Οργανισμού και το ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του , πλην της ευθύνης για την οργάνωση και υλοποίηση καλλιτεχνικών – πολιτιστικών εκδηλώσεων , του αναθέτουν και την υποχρέωση να προγραμματίσει και να υλοποιήσει εκείνα τα έργα πολιτιστικής υποδομής που είναι απαραίτητα για την υποδοχή του προγράμματος καλλιτεχνικών εκδηλώσεων . Το δίδυμο πρόγραμμα του ΟΠΠΕ Θ'97 , τόσο αυτό που αφορά στα **Καλλιτεχνικά Γεγονότα** όσο και στα **Τεχνικά Έργα** δεν αντιμετωπίζονται από τον Οργανισμό σαν ένα ουδέτερο τεχνικό ή γραφειοκρατικό πρόβλημα . Αντίθετα , έχουν εξαρχής αντιμετωπισθεί ως πρόγραμμα υπεράσπισης της ιδιαίτερης ταυτότητας του

χώρου της πόλης και ως πρόβλημα υπεράσπισης της πολυπολιτισμικότητας της .

Η υπεράσπιση της πολυπολιτισμικότητας , της ισοτιμίας των διαφορετικών πολιτιστικών μορφών και παραδόσεων , αποκτά μια επιτακτική επικαιρότητα σε μια ιστορική στιγμή που νέα διαχωριστικά τείχη εγείρονται , ενώ επαπειλείται η αποτρόπαια αναβίωση των πιο επιθετικών μορφών της ξеноφοβίας και του ρατσισμού .

Οι σχεδιασμοί του ΟΠΕ Θ'97 , το πρόγραμμα των εκδηλώσεων του 1997 , που ανακοίνωσε η Καλλιτεχνική Διεύθυνση του Οργανισμού , όπως και το Πρόγραμμα των Τεχνικών Έργων , το οποίο ήδη υλοποιείται , δεν αναπαράγουν κάποια κυρίαρχα πολιτιστικά μοντέλα απέναντι στα οποία η Θεσσαλονίκη οφείλει να συμπεριφέρεται συμπλεγματικά . Αντίθετα υπερασπίζονται και εξελίσσουν την πολιτιστική της ιδιοπροσωπία , τις ιδιαίτερες μορφές των χωρών πολιτισμού που παραδοσιακά τις στεγάζουν . Οι συμπαραγωγές καλλιτεχνικών γεγονότων με άλλες ευρωπαϊκές χώρες , η πρόσκληση ευρωπαϊκών σχημάτων και η δημιουργία εκατοντάδων καλλιτεχνικών εργαστηρίων είναι ένα μεγάλο σχέδιο που θα απελευθερώσει τις δημιουργικές δυνάμεις της πόλης και θα αποδείξει τις κρυμμένες δυνατότητες του χώρου της .

Η σχέση ανάμεσα στο Καλλιτεχνικό και το Τεχνικό Πρόγραμμα είναι προφανής : ο σχεδιασμός του προγράμματος εκδηλώσεων οφείλει να εγγράφεται στις υπάρχουσες υποδομές , εφόσον όμως οι υποδομές αντιστοιχούν στη φιλοξενία ενός προγράμματος , το οποίο δεν είναι διατεθειμένο να στριμωχθεί στην καχεξία της τοπικής πολιτιστικής υποδομής .

Όπως έδειξε και η έκθεση , που ο John Myerscough συνέταξε για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης , στις προηγούμενες Πολιτιστικές Πρωτεύουσες (Αθήνα , Φλωρεντία , Αμστερνταμ , Δυτικό Βερολίνο , Παρίσι , Γλασκώβη , Δουβλίνο , Μαδρίτη , Αμβέρσα , Λισαβώνα , Λουξεμβούργο , Κοπεγχάγη) , οι "μικρές πόλεις" αξιοποίησαν την ευκαιρία της πολιτιστικής πρωτεύουσας για να ανασυγκροτήσουν την ισχνή πολιτιστική τους υποδομή , αλλά και ευρύτερα το αστικό τους τοπίο , αντίθετα με ότι συνέβη με τις μεγάλες Ευρωπαϊκές μητροπόλεις , οι οποίες , όπως το Παρίσι ή η Μαδρίτη , διέθεταν από πριν μια ανεπτυγμένη πολιτιστική υποδομή .

Ο ΟΠΠΕ Θ'97 εκ των πραγμάτων ανέλαβε να εντοπίσει και να ιεραρχήσει τις ανάγκες που έθετε το 1997 , ιδιαίτερα σε τομείς (π.χ. μουσική , όπερα ,

εικαστικά) στους οποίους η πόλη ήταν απολύτως ανέτοιμη να φιλοξενήσει μεγάλες ακαδημαϊκές διοργανώσεις αυστηρών προδιαγραφών .

Παράλληλα ο ΟΠΠΕ Θ'97 εγκατέστησε μερικές βασικές αρχές στρατηγικού σχεδιασμού , ώστε να περιορισθεί ο κίνδυνος διασπάθισης πόρων και προσπάθειών σε έργα αμφίβολης σκοπιμότητας και συχνότατα επικαλυπτόμενα , τα οποία όμως από έλλειψη συντονισμού είχαν αποφασισθεί και , σε ορισμένες περιπτώσεις , είχε προωθηθεί και η διαδικασία υλοποίησης τους (π.χ. Κέντρα , Μουσεία ή Ινστιτούτα παροικιακού ή προσφυγικού ελληνισμού της διασποράς , είχαν εξαγγελθεί πάνω από τρία , Πολιτιστικά Κέντρα διεκδικούν πολλοί Δήμοι και οι Κοινότητες του ΠΣΘ συχνά με κτιριολογικά και λειτουργικά προγράμματα ογκώδη , ασαφή και αποσυσχετισμένα από τον πληθυσμό αναφοράς (π.χ. στη Γαλλία ένα Πολιτιστικό Κέντρο προυποθέτει ελάχιστο πληθυσμό περιοχής 50.000 κατοίκους) .

Το πρόβλημα της σύνταξης της πολιτικής χώρου αποδείχθηκε για τον ΟΠΠΕ Θ'97 ιδιαίτερα σύνθετο . Ωστόσο , οι διαχειριστικές ευχέρειες με τις οποίες τον εφοδίασε το θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας του και , κυρίως η γενναιόφρων χρηματοδότηση του από το ΥΠΕΧΩΔΕ , επέτρεψαν στον ΟΠΠΕ Θ'97 να αναλάβει ρυθμιστικές πρωτοβουλίες κλίμακος , ώστε μέσα σε ελάχιστο διάστημα να σταθεροποιήσει τις προτεραιότητες στα έργα πολιτιστικής υποδομής στο ΠΣΘ , να αξιοποιήσει το Προγραμματικό Έργο του Οργανισμού Θεσσαλονίκης και των Υπηρεσιών του ΥΠΕΧΩΔΕ και να διατυπώσει ένα Πρόγραμμα Δράσης το οποίο να περιέχει τη συναίνεση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης , των Εφορειών του Υπουργείου Πολιτισμού αλλά και όλων των άλλων όσοι με οποιονδήποτε τρόπο θα συνδέονταν με τις αντίστοιχες αποφάσεις του (ΑΠΘ , ΕΜΣ , ΚΘΒΕ , Επιμελητήρια Καλλιτεχνών , καλλιτεχνικοί φορείς κλπ καθώς και ομάδες πολιτών ή/και μεμονωμένα άτομα) .

Είναι επιτυχία του ΟΠΠΕ Θ'97 που δεν απομακρύνθηκε από τον προορισμό ως Πολιτιστικού Οργανισμού ούτε ενέδωσε σε έναν πελατειακό μικροτοπικισμό που θα τον οδηγούσε στη σύνταξη ενός άνευρου καταλόγου έργων , αλλά κατάρτισε ένα πρόγραμμα συντονισμένο στο στόχο της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας .

Αντίθετα προς τον τρόπο με τον οποίο συχνά τα media έχουν προβάλλει τις διαφορετικές πτυχές του , το Τεχνικό Πρόγραμμα του ΟΠΠΕ Θ'97 δεν χαρακτηρίζεται από μια κενόδοξη προσήλωση στην ιδεολογία των

"Μεγάλων Έργων" , ούτε όμως παραμένει περιορισμένο στον οπωσδήποτε αναγκαίο – εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων πολιτιστικών υποδομών της πόλης .

2.1.2 ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ , ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

Πριν από τη λεπτομερή ανάλυση των μεγάλων κεφαλαίων στα οποία είναι διαθρωμένη η χωρική στρατηγική του ΟΠΠΕ Θ'97 είναι σκόπιμη μια σύντομη αναφορά στις διαδικασίες διαχείρισης αυτού του ογκώδους Προγράμματος , που η πολυμορφία , το μέγεθος και ο περιορισμένος χρονικός ορίζοντας υλοποίησης του το καθιστούν εγχείρημα μοναδικό για τα δεδομένα της χώρας .

Το σύνολο των έργων του προγράμματος του ΟΠΠΕ Θ'97 έχει περιληφθεί στο στρατηγικό Πρόγραμμα "Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΟΝ 21ο ΑΙΩΝΑ" του ΥΠΕΧΩΔΕ και του Οργανισμού Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης , ένα πρόγραμμα πνοής που αποσκοπεί στη κοινωνική και πολιτιστική αναβάθμιση της Θεσσαλονίκης και της περιοχής της .

Από τα υπερδιακόσια έργα που ανήκουν στο Τεχνικό Πρόγραμμα του ΟΠΠΕ Θ'97 , και που , όπως φαίνεται στο χρονοδιάγραμμα , θα έχουν ολοκληρωθεί από τον ΟΠΠΕ Θ'97 μέχρι το Φεβρουάριο του 1998 , ένα μεγάλο ποσοστό (22%) αφορά σε έργα που η μελέτη τους ή/και η κατασκευή τους είχαν αρχίσει από φορείς τρίτους ως προς τον ΟΠΠΕ Θ'97 (Τοπική Αυτοδιοίκηση , ΑΠΘ, ιδρύματα, κλπ) .

Στις περιπτώσεις αυτές , ο ΟΠΠΕ Θ'97 έχει αναλάβει τη συνολική εποπτεία υλοποίησης των έργων σύμφωνα με τις ενιαίες διαδικασίες επόπτευσης που ακολουθεί για τα έργα που ο ίδιος ο ΟΠΠΕ Θ'97 έχει εξαρχής μελετήσει . Στις περιπτώσεις αυτές μεταξύ του ΟΠΠΕ Θ'97 και του κυρίου του έργου έχουν συναφθεί ειδικές Προγραμματιστικές συμβάσεις , στις οποίες περιγράφονται οι αμοιβαίες υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται από τα δυο μέρη (υποχρεώσεις ολοκλήρωσης του έργου από τον ΟΠΠΕ Θ'97 και υποχρεώσεις για προθεσμιακή παραχώρηση της χρήσης του έργου προς τον ΟΠΠΕ Θ'97) .

Η υλοποίηση του ογκώδους προγράμματος των Τεχνικών Έργων εξυπηρετείται από το ακόλουθο γενικό σχήμα :

Η Επιτροπή Έργων που λειτουργεί στα πλαίσια του Διοικητικού Συμβουλίου επεξεργάζεται όλα τα προβλήματα που σχετίζονται με τα Τεχνικά έργα (έλεγχος σκοπιμότητας για την ένταξη των έργων στο Τεχνικό Πρόγραμμα , επιλογή διαδικασίας σύνταξης Προκαταρκτικών Μελετών , σύνταξης προϋπολογισμών , επιλογή διαδικασία ανάθεσης των μελετών , σύνταξη κανονισμού ανάθεσης έργων , επίλυση προβλημάτων κατά τη διαδικασία της υλοποίησης κλπ) και εισηγείται σχετικά προς το Διοικητικό Συμβούλιο , το οποίο είναι το αποφασιστικό όργανο του ΟΠΠΕ Θ'97 .

Η μικρή Τεχνική Υπηρεσία του ΟΠΠΕ Θ'97 , ως διευθύνουσα Υπηρεσία , έχει τη συνολική ευθύνη της Διαχείρισης του Προγράμματος .

Η Διοίκηση των Έργων (management επεξεργασία του προγραμματισμού , έλεγχος και διεύθυνση των μελετών , διοίκηση και επίβλεψη των έργων) έχει ανατεθεί σε δυο ομάδες γραφείων (ΟΤΥΕ , ΣΑΡΙΣΑ) , που αποτελούν τις εξωτερικές υπηρεσίες του Οργανισμού . Για λόγους ευελιξίας και αποτελεσματικότητας , ο Ιδρυτικός Νόμος έχει ρητά απαλλάξει τον Οργανισμό από τις υποχρεώσεις του Δημοσίου Λογιστικού και από τις ρυθμίσεις της νομοθεσίας "περί Δημοσίων Έργων" .

Ωστόσο , παρά το γεγονός ότι ο ΟΠΠΕ Θ'97 λειτουργεί ως Ανώνυμη Εταιρεία σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας , το Διοικητικό Συμβούλιο έκρινε σκόπιμο να θεσπίσει ένα εσωτερικό σύστημα κανόνων , ένα είδος εσωτερικού δικαίου , με βάση το οποίο προχώρησε στη διαχείριση του συνόλου των Τεχνικών Έργων , με ταχύτητα αλλά και αντικειμενικότητα και διαφάνεια .

Συγκεκριμένα :

Ολες οι μελέτες , εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις , έχουν ανατεθεί σε γραφεία που είναι εγγεγραμμένα στο ειδικό Μητρώο Μελετητών το οποίο κατάρτισε ο ΟΠΠΕ Θ'97 μετά από δημόσια προκήρυξη .

Η επιλογή μελετητών από το παραπάνω Μητρώο έγινε , για λόγους αξιοκρατίας και διαφάνειας , μετά από γνωμοδότηση ειδικού σώματος στο οποίο η πλειοψηφία ανήκει στους επαγγελματικούς συλλόγους των μηχανικών της πόλης και στο Τεχνικό Επιμελητήριο .

Ολα τα έργα έχουν ανατεθεί σε εργοληπτικές επιχειρήσεις Δημοσίων έργων ύστερα από μειοδοτικούς Διαγωνισμούς (διεθνείς κάθε φορά που αυτό απαιτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση) .

Όλες οι προμήθειες που αφορούν στα έργα γίνονται κατόπιν μειοδοτικών διαγωνισμών .

Όλες οι Υπηρεσίες που παρέχουν προς τον ΟΠΠΕ Θ'97 τρίτοι για την υλοποίηση του Τεχνικού Προγράμματος (μελέτες , προγραμματισμός , διοίκηση έργων , κλπ) αμείβονται με τα ελάχιστα υποχρεωτικά όρια αμοιβών που προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία .

Οι αγορές ακινήτων γίνονται κατόπιν διαπραγματεύσεων , με βάση των οποίων είναι εκτίμηση που για λογαριασμό του ΟΠΠΕ Θ'97 συντάσσεται είτε από το ΤΕΕ , είτε από το Σώμα Ορκωτών Εκτιμητών του Δημοσίου , είτε με άλλες αντικειμενικές διαδικασίες .

Πρέπει ακόμη να τονισθεί ότι , παρά την άνεση κινήσεων που παρέχει στον ΟΠΠΕ Θ'97 το θεσμικό του πλαίσιο , το Διοικητικό Συμβούλιο έχει θεσπίσει τέσσερα επάλληλα επίπεδα ελέγχου της συνολικής διαχείρισης των έργων : Τεχνική Υπηρεσία , Τεχνικός Υπεύθυνος Έργου (manager) , Επιτροπή Έργων , Διοικητικό Συμβούλιο.

2.1.3 ΤΑ ΕΡΓΑ

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ

Η επέκταση του Μητροπολιτικού χώρου της Θεσσαλονίκης αφενός δυτικά του ιστορικού κέντρου , προς τον υπαίθριο χώρο του Α' προβλήτα και η ανάπλαση , κατ' αρχήν , πέντε μεγάλων Αποθηκών του ΟΛΘ σε κτίρια πολιτισμού και , αφετέρου , η επέκταση προς τα ανατολικά , με την ανάπτυξη στο χώρο του πρώην στρατοπέδου Κόδρα ενός πλέγματος ήπιων χρήσεων , αποτελούν κεντρικό στοιχείο στην πολιτική χώρου που ήδη υλοποιεί ο Οργανισμός Πολιτιστικής Πρωτεύουσας .

Οι πιεστικές ανάγκες χώρου μιας μητροπολιτικής με πληθυσμό ένα εκατομμύριο κατοίκους , της οποίας όμως οι κεντρικές λειτουργίες συνωστίζονται στο πεπερασμένο ιστορικό κέντρο , στο οποίο στεγάσθηκε η πόλη των αρχών του αιώνα , είχαν επισημανθεί από καιρό και από πολλούς (από τον Οργανισμό Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης , την Τοπική

Αυτοδιοίκηση , τους Συλλόγους και τα Επιμελητήρια των Τεχνικών , το Πανεπιστήμιο , κλπ).

Η επέκταση των κεντρικών λειτουργιών της πόλης προς τους ελεύθερους χώρους και το κτιριακό απόθεμα του ΟΛΘ είναι ένα πολεοδομικό εγχείρημα που έχει το ιστορικό του ανάλογο σε μια σειρά από παραθαλάσσιες ευρωπαϊκές πόλεις , των οποίων η λιμενική δραστηριότητα υπέστη κατά την τελευταία δεκαπενταετία ανάλογους μετασχηματισμούς (Βαρκελώνη , Δουκέρνη , κλπ).

Στην περίπτωση μάλιστα της Θεσσαλονίκης , της οποίας οι παραθαλάσσιες δυτικές περιοχές επι δεκαετίες αποτέλεσαν ένα ζωντανό , αδιαίρετο πολυ λειτουργικό πυρήνα χονδρικού και λιανικού εμπορίου , τραπεζικών και άλλων υπηρεσιών , λιμενικών εξυπηρετήσεων αλλά και μαζικής αναψυχής , δηλαδή ένα αναπόσπαστο τμήμα του δημόσιου χώρου του κέντρου , η προγραμματισμένη ανάπτυξη τους θα εκλογίκευε τις τάσεις που έχουν ραγδαία εκδηλωθεί κατά την τελευταία δεκαετία .

Εφόσον μάλιστα το ενδιαφέρον του ΥΠΕΧΩΔΕ και του Οργανισμού Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης μπορεί να θεωρείται δεδομένο και διαρκές , οι σημερινοί , εξ αντικείμενου μονοδιάστατοι , μετασχηματισμοί στις χρήσεις και στην αρχιτεκτονική μορφή της άμεσης περιοχής μπορούν να εξισορροπηθούν με τη στέγαση στη σημερινή επικράτεια του ΟΛΘ , εφόσον βέβαια ο ΟΛΘ συναινεί , κρίσιμων και απαιτητικών σε ζωτικό χώρο θεσμών της πόλης .

Δεν είναι τυχαίο , ούτε όμως άστοχο , ότι η έναρξη υλοποίησης του κοινού Προγράμματος του Δήμου Θεσσαλονίκης , του ΟΛΘ , του Οργανισμού Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης και του ΟΠΠΕ Θ'97 , για τον Α' προβλήτα αναθέριμανε την εύλογη συζήτηση για την εγκατάσταση του Δημαρχιακού Μέγαρου της Θεσσαλονίκης στο ωραίο κτίριο του παλαιού Τελωνείου , για τη δημιουργία μιας νέας αστικής πλατείας (Πλατεία Δημαρχείου) όπως και για τη στέγαση στην ίδια περιοχή και άλλων θεσμικών εκφράσεων της δημόσιας ζωής της πόλης (π.χ. στέγη της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης στην Αποθήκη 10 , κλπ) . Είναι σαφές ότι το πρόβλημα δεν περιορίζεται στη λήξηπρόθεσμη λειτουργική εξυπηρέτηση του ογκώδους Καλλιτεχνικού Προγράμματος του '97 στις αποθήκες του ΟΛΘ .

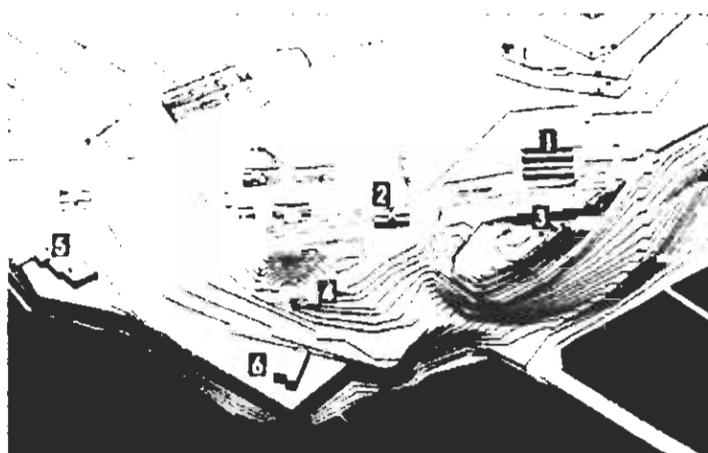
ΛΙΜΑΝΙ

Χάρτης του Πρώτου και του Δεύτερου Προβλήτα (συνολική έκταση 290 στρ.) . Η διαγραμμισμένη περιοχή δηλώνει την περιοχή ανάπτυξης των πέντε αποθηκών του Α προβλήτα και του περιβάλλοντος χώρου τους . Το επιμηκέςκτίριο του Τελωνείου , μήκους 200 μέτρων , σχεδιασμένο από τον αρχιτέκτονα Ελί Μοδιάνο το 1908 , δεσπόζει στο "Π" που σχηματίζεται , εν επαφή με την οδό Κουντουριώτη και το συγκρότημα αποθηκών της αποθήκης 10 , μια πλατεία διαστάσεων 80X160 μ.. **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 5.5 δις , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : 1) ΔΙΕΥΡΕΥΝΗΣΗ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΩΝ ΣΤΕΓΑΣΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΣΕ ΧΩΡΟΥΣ ΤΟΥ ΟΛΘ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1996 , 2) ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΧΩΡΟΥ Α' ΠΡΟΒΛΗΤΑ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1997 .**

Η σταδιακή άρση των τελωνειακών δασμών , με την ολοκλήρωση των διαδικασιών ένταξης στην Ευρωπαϊκή Ένωση , αλλά κυρίως οι δραματικοί μετασχηματισμοί στις τεχνολογίες των θαλασσίων μεταφορών με την γενίκευση της χρήσης των containers , **περιορίσαν κατά τις δυο τελευταίες δεκαετίες την εντατική χρήση των αποθηκών** . Παράλληλα , με τη σταδιακή μετατόπιση των μεταφορικών λειτουργιών προς τα δυτικά και την πρόοδο των έργων κατασκευής του βου Προβλήτα , χάρη σε μια συστηματική προσπάθεια του ΟΛΘ , σημειώθηκε μια θεαματική αύξηση των θαλάσσιων συγκοινωνιών , οι λειτουργίες των οποίων εξυπηρετούνται από τις εγγύτερες προς την πόλη εγκαταστάσεις του Α και του Β προβλήτα .

ΠΡΩΗΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ ΚΟΔΡΑ

1. ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΡΟΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ,
2. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΒΙΟΤΟΠΩΝ
- ΥΓΡΟΤΟΠΩΝ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ
- ΓΟΥΛΑΝΔΡΗ ΦΥΣΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ,
3. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ 40 ΣΤΡ. (ΑΝΑΣΚΑΦΗ ΠΡΟΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΟΙΚΙΣΜΟΥ) ,
4. ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΘΕΑΤΡΟ 3.500 ΘΕΣΕΩΝ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ ,
5. ΚΤΙΡΙΟ ΓΕΝ ,
6. ΚΤΙΡΙΟ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΥΜΑΘ(ΠΑΛΑΤΑΚΙ)

Η ανάπτυξη της πόλης προς τα 350 στρ. του πρώην στρατοπέδου Κόδρα , επιχειρεί μια ήπια αξιοποίηση αυτής της εξαιρετικής , από άποψη μεγέθους , γεωγραφικής θέσης και φυσικής ωραιότητας περιοχής . Η μετατόπιση του σημερινού δρόμου προς το πίσω όριο του στρατοπέδου ενοποιεί το τοπίο με την παραλιακή ζώνη και ισχυροποιεί το σενάριο που διατύπωσε ο Δήμος Καλαμαριάς στον πρόσφατο Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό: ανάπλαση δυο στρατιωτικών αποθηκών σε Μουσείο Προϊστορικών Αρχαιοτήτων

, ανασκαφικό γήπεδο 40 στρεμμάτων , Ελληνικό Κέντρο Βιότοπων Υγρότοπων του Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας , υπαίθριο θέατρο 3.500 θέσεων , πάρκο μυθολογίας και νερών .

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 230.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ .

ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΔΙΑΜΡΦΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΡΩΗΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ ΚΟΔΡΑ - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1997

ΟΙ ΠΥΛΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Στη Θεσσαλονίκη φθάνει κανείς οδικώς , με το τρένο , με το αεροπλάνο , με το πλοίο . Οι σημερινές πύλες της Θεσσαλονίκης δεν προετοιμάζουν για είσοδο σε μια σύγχρονη μητρόπολη . Η σημερινή κατάσταση των σημείων εισόδου είναι λειτουργικά προβληματική και αισθητικά κακή .

Ο ΟΠΠΕ Θ'97 έχει συντάξει ειδικές μελέτες για τον εξωραισμό των οδικών αξόνων εισόδου στην πόλη καθώς και στα κτίρια του Σιδηροδρομικού Σταθμού και του Αεροδρομίου Μακεδονία .

Ειδικότερα :

Οι άξονες εισόδου εισδύουν στην πόλη σε μεγάλα μήκη και , ιδιαίτερα στις υποβαθμισμένες περιοχές του Πολεοδομικού Συγκροτήματος , μετατρέπονται σε τμήματα του αστικού ιστού . Η αναβάθμιση των αξόνων εισόδου στην πόλη αφενός θα εξυπηρετήσει λειτουργικά την πρόσβαση σε κτίρια της πόλης και στους τόπους διεξαγωγής του Καλλιτεχνικού Προγράμματος και αφετέρου θα ευαισθητοποιήσει τους πολίτες σε ζητήματα αισθητικής του δημοσίου χώρου , θα ενισχύσει τη γεωγραφική συνοχή και τη χωρική συνάφεια του Τεχνικού Προγράμματος και , κυρίως , θα αναδείξει το δημόσιο στοιχείο σε σύμβολο παρουσίας της πολιτείας .

Η αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων μελετήθηκε στα πλαίσια των διαθέσιμων πόρων του ΟΠΠΕ Θ'97 , με προτεραιότητα στις παρεμβάσεις

που θα βελτιώσουν την αισθητική των αξόνων της πόλης και τη λειτουργικότητά τους σε σημεία κρίσιμα για τις ανάγκες της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας . Ενδεικτικά αναφέρονται ορισμένες κατηγορίες επεμβάσεων που προωθούνται σε στενή συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ(3η ΠΥΔΕ) :

Τοπικές βελτιώσεις κυκλοφοριακών χαρακτηριστικών , (συμπλήρωση νησίδων , τοποθέτηση κεντρικής ή πλευρικής μπάρας κλπ) **κατασκευή , συμπλήρωση και αποκατάσταση κρασπεδόρειθρων και πεζοδρομίων , βελτίωση της φύτευσης , αισθητική εξυγίανση των κύριων αξόνων , παρειών , κόμβων και μετώπων** (απομάκρυνση αυθαιρέτων κατασκευών , πινακίδων και περιφράξεων , χρωματικές παρεμβάσεις σε παρειές κόμβων κλπ) , **λειτουργική και αισθητική βελτίωση του φωτισμού και εγκατάσταση σήμανσης και στοιχείων αστικής επίπλωσης** (στέγαστρα λεωφορείων , πάγκοι αναμονής , κάδοι απορριμάτων κλπ) .

Η επέμβαση στο κτίριο του Σιδηροδρομικού Σταθμού αποσκοπεί στον εκσυγχρονισμό και την αισθητική του αναβάθμιση (το κτίριο σχεδιάστηκε προπολεμικά από το Αρχιτεκτονικό Γραφείο Kleischmidt και ανασχεδιάστηκε στη δεκαετία του '60 από το Γραφείο Θύμιου Παπαγιάννη) . Τα ειδικότερα έργα ανασχεδιασμού που έχουν μελετηθεί αφορούν στις αποβάθρες , σε νέα συστήματα κατακόρυφων επικοινωνιών (κυλιόμενες κλίμακες και ανελκυστήρες) , σε αναβάθμιση των αιθουσών αναμονής των διαφόρων θέσεων , σε ανασχεδιασμό των χώρων υγιεινής και του εστιατορίου και στην εγκατάσταση νέων συστημάτων σήμανσης , ηλεκτρονικής πληροφόρησης και μεγαφωνικών αναγγελιών .

Το καινότομο όμως στοιχείο είναι η πολεοδομική επανένταξη του κτιρίου στην άμεση περιοχή του με το **ριζικό ανασχεδιασμό της Πλατείας του Σταθμού** επί της οδού Μοναστηρίου και ακόμη η δημιουργία μιας υπόγειας σύνδεσης (σήραγγα με καταστήματα) η οποία θα συνδέει την Πλατεία του Σταθμού με την οδό Μαργαροπούλου στην Ξηροκρήνη .

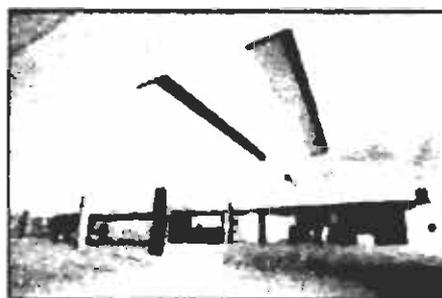
Το κτίριο του Αεροδρομίου **ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ** , δεν μπορεί να αντιμετωπίσει τα λειτουργικά προβλήματα που συσσωρεύονται από την ανάδειξη της Θεσσαλονίκης σε κόμβο αεροπορικών μεταφορών και μετακινήσεων . Παράλληλα παραμένει ένα κτίριο αισθητικά υποβαθμισμένο , με παρωχημένες τεχνολογίες . Αφετέρου , μέχρι την οριστικοποίηση του master plan , που θα προτείνει εναλλακτικές επιλογές για την ανάπτυξη του σε αεροδρόμιο υπερατλαντικών πτήσεων , η αντικατάσταση του υφιστάμενου κτιρίου δε θεωρείται ούτε πιθανή ούτε σκόπιμη .

Ο ΟΠΠΕ Θ'97 σε συνεργασία με την υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας έχει εκπονήσει μια ολοκληρωμένη μελέτη αναβάθμισης του υφιστάμενου κτιρίου . Η πρώτη φάση υλοποίησης έχει ολοκληρωθεί πριν από τον Οκτώβριο του 1996 .

Η πρώτη φάση της μελέτης περιλαμβάνει περιφερειακές βελτιώσεις του κτιρίου (γραφεία αεροπορικών εταιρειών , check-in counters , περιοχές

Στάθμι, αναχωρήσεων : μελέτη, οροφής στο κεντρικό χώλ εισόδου .

Στάθμι, αναχωρήσεων : απόψεις του κεντρικού χώλ εισόδου .

ελέγχου για αναχωρήσεις εξωτερικού και εσωτερικού , gates εξόδου , apron , χώρους υγιεινής κοινού , την αίθουσα vips Φίλιππος , good bye restaurant κλ) . Κυρίως όμως αποσκοπεί στον ριζικό ανασχεδιασμό των συστημάτων σήμανσης καθώς και της εισόδου και του κεντρικού χώλ αναμονής στη στάθμη των αναχωρήσεων , ώστε να ανακουφισθεί ο απaráδεκτος συνωστισμός του κτιρίου , ιδίως κατά τις περιόδους τουριστικής αιχμής .

ΚΥΡΙΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΕΙΣΟΔΟΥ

Για την άμεση περιαστική ζώνη της πόλης και μέχρι τις παρυφές του κεντρικού της τμήματος , έχουν μελετηθεί επεμβάσεις εξωραισμού στα παρακάτω τμήματα των κύριων οδικών αξόνων , σε συνολικό μήκος 58 χλμ. : **Περιφερειακή οδός** με τους κόμβους Ν. Εγνατίας και Εθνικής οδού Αθηνών-Θεσσαλονίκης καθώς και οδικές αστικές συνδέσεις με τους κόμβους Μαλακώπης(οδός Λαμπράκη) , Καταιμίδου (οδός

Αγίου Δημητρίου), Φιλίππειου (οδός Επταπύργιου) , Ρετζικίου (οδός Επταπυργίου) , **Νέα Διαγώνιος** (Αγρόκτημα ΑΠΘ), Κόμβος Θέρμης, Γέφυρα Βούλγαρη) , οδός **Θεσσαλονίκης – Αεροδρομίου** (Αεροδρόμιο Μακεδονία – Κτίριο Νομαρχίας) , οδός **Λαγκαδά – Κωνσταντινουπόλεως** (ΠΤΑΝ-Πλατεία Δημοκρατίας) , οδός **Μοναστηρίου** (ΕΚΟ-Πλατεία Δημοκρατίας) , οδός **26ης Οκτωβρίου** (Κόμβος Περιφερειακής – Πλατεία Δημοκρατίας) .
ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 400.000.000 δρχ. , **ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ** : ΥΠΕΧΩΔΕ ,
ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΟΥΝΙΟΣ 1997 .

ΝΕΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΣ ΣΤΑΘΜΟΣ

Η πλατεία του Σιδηροδρομικού Σταθμού είναι αναφαιρέτο στοιχείο της τυπολογίας των εντός πόλεων σταθμών . Ο σχεδιασμός μιας αστικής πλατείας στην είσοδο του Νέου Σιδηροδρομικού Σταθμού , όπως το απαιτεί και η ανάγκη αυτού του αποκομένου από τη γύρω περιοχή του κτιρίου να

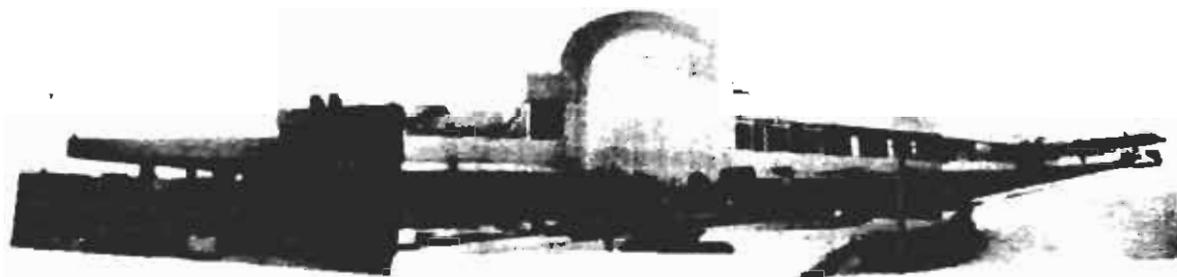

ενταχθεί στον ιστό της πόλης , προϋποθέτει την επίλυση ενός πολυσύνθετου κυκλοφοριακού προβλήματος (φόρτος της οδού Μοναστηρίου , terminals των αστικών λεωφορειακών γραμμών , taxis ,parking ιδιωτικών αυτοκινήτων) . Η επικοινωνία του σταθμού με την Ξηροκρήνη αντιμετωπίζεται εν μέρει με τη δημιουργία του δρόμου-αγοράς κάτω από τη στάθμη κίνησης των

τρενών . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 120.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΟΥΝΙΟΣ 1997 .

Η υλοποίηση της μελέτης που συντάσσει ο ΟΠΠΕ Θ'97 για τον εκσυγχρονισμό του κτιρίου του Νέου Σιδηροδρομικού Σταθμού , χρηματοδοτείται με 1.000.000.000 δρχ. από το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών . Στο διάγραμμα της στάθμης της εισόδου φαίνεται η αποσαφήνιση της κυκλοφορίας και των επί μέρους λειτουργικών ενότητων , καθώς και η δημιουργία μιας γραμμικής υπόγειας αγοράς , η οποία συνδέει την περιοχή της πλατείας του Σταθμού με την Ξηροκρήνη . Στον όροφο (στάθμη με τις πλατφόρμες) αναδιατάσσεται το σύστημα των γραφειακών χώρων , και δημιουργείται ένα εστιατόριο με προνομιούχο θέα στην πλατεία .

ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

Η νέα πτέρυγα αφίξεων – αναχωρήσεων εξωτερικού δε μπορεί να αντιμετωπίσει τη θεαματική εκτίναξη της κίνησης στο Αεροδρόμιο (κίνηση επιβατών 1995: 876.728 επιβάτες εσωτερικού , 1.758.000 επιβάτες εξωτερικού) . Το Αεροδρόμιο Μακεδονία , σύμφωνα με τη μελέτη της ΙΑΤΑ , πριν από το έτος 2004 θα είναι το δεύτερο αεροδρόμιο στη χώρα σε αριθμό αεροπορικών προορισμών , πτήσεων και διακινούμενων επιβατών . Η αναδιευθέτηση των check-in counters και η δημιουργία μιας δεύτερης στάθμης για την εγκατάσταση των γραφείων των αεροπορικών εταιριών έχει ως αποτέλεσμα την αποσυμφόρηση των κινήσεων , ενώ ο ανασχεδιασμός του συστήματος τεχνητού φωτισμού , των κατακ'ρυφων επικοινωνιών (κυλιόμενες σκάλες κλπ) και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης και σήμανσης δημιουργούν ένα χώρο υψηλής αισθητικής ποιότητας , ιδιαίτερα στη στάθμη αναχωρήσεων , το κεντρικό χωλ εισόδου της οποίας θα έχει παραδοθεί πριν το τέλος του Οκτωβρίου .

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 1.000.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΑ – Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ (ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ , ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟΥ) – ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1997

ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ

Η ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΧΩΡΟΥ

Τα έργα αστικής ανάπλασης είναι έργα μεγάλης πνοής που θα αναπροσδιορίσουν την αστικότητα και το μητροπολιτικό χαρακτήρα της Θεσσαλονίκης . Το πρόγραμμα συνολικής αισθητικής αναβάθμισης του αστικού δημόσιου χώρου , το οποίο αντιστοιχεί στο 10% του συνολικού προϋπολογισμού των έργων , είναι οπωσδήποτε μοναδικό για τα δεδομένα της χώρας . Χάρη στο μέγεθος και την πολυμορφία του , τηρουμένων των αναλογιών , είναι αντίστοιχο προς τα μεγάλα

προγράμματα ανάπλασης που κατά την τελευταία δεκαετία αναπτύχθηκαν με επιτυχία σε μεγάλες Ευρωπαϊκές πόλεις (π.χ. Βαρκελώνη, Λίλλη, Βερολίνο κλπ).

Σε μια συγκυρία που ο δημόσιος χώρος της πόλης καταλαμβάνεται αλόγιστα από ιδιωτικές λειτουργίες, οι σχεδιαστικές παρεμβάσεις του ΟΠΠΕ Θ'97 επιδιώκουν να σταθεροποιήσουν ή και να ανακτήσουν τα κοινωνικά και πολιτικά περιεχόμενα που νοηματοδοτούν τον χώρο του ιστορικού κέντρου της Θεσσαλονίκης και να εμβολιάσουν με τις πλούσιες αξίες της αστικότητας το αποπτωχευμένο τοπίο των Δήμων της περιφέρειας.

Στοιχεία αυτής της πολιτικής αναγνωρίζονται π.χ. στη συμμετοχή του ΟΠΠΕ Θ'97 στο πρόγραμμα αναβάθμισης του Εμπορικού Κέντρου, πρόγραμμα στο οποίο συνεργάζονται με ορατά ήδη αποτελέσματα ο Δήμος Θεσσαλονίκης, οι Εφορείες Αρχαιοτήτων και ο Οργανισμός Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης, αλλά και σε προγράμματα που με πρωτοβουλία του ΟΠΠΕ Θ'97 έχουν μελετηθεί και σύντομα θα αρχίσει η υλοποίησή τους, εφόσον εξασφαλιστεί η συναίνεση του κύριου του έργου.

Το παράδειγμα των δομικών παρεμβάσεων στην οδό Κασσάνδρου, με την κοινωνική του αιχμηρότητα, και το παράδειγμα των οκτώ διακριτών έργων ανάπλασης στην παραλιακή ζώνη των Δήμων Θεσσαλονίκης και Καλαμαριάς, με τον προγραμματικό του πλούτο εξεικονίζουν τις δυνατότητες αναδημιουργίας αστικών περιοχών: Υπαίθρια Γλυπτοθήκη στην Περιοχή Μπότσαρη – Ποσειδωνίου, αναβάθμιση των κτιρίων των Ομίλων στην περιοχή Μπότσαρη, πλατεία υπαίθριων κινηματογράφων στο Ανατολικό όριο του Δήμου Θεσσαλονίκης, πεζόδρομος – ποδηλατόδρομος από το όριο του Δήμου Θεσσαλονίκης μέχρι το Στρατόπεδο Κόδρα, πάρκο λιμνών και μυθολογίας στο Στρατόπεδο Κόδρα, ανασχεδιασμός της πλάζ Αρετσούς σε Ανοιχτό Κολυμβητήριο. Στην περίπτωση της οδού Κασσάνδρου, η αισθητική αλλά και κατασκευαστική κατάσταση των οικοδομών που έχουν ανεγερθεί κατά τις πρώτες μεταπολεμικές δεκαετίες είναι ιδιαίτερα κακή και συνιστά παράγοντα υποβάθμισης του αστικού χώρου. Ιδιαίτερα στις θέσεις που αποτελούν το άμεσο περιβάλλον μνημείων, αρχαιολογικών ή άλλων δημόσιων χώρων οι οικοδομές αυτής της κατηγορίας γίνονται συντελεστής υποβάθμισης του αστικού τοπίου.

Το πρόβλημα δεν αποτελεί νεοελληνική ιδιαιτερότητα . Αντίθετα , αυτή τη στιγμή , ο κατασκευαστικός εκσυγχρονισμός και η αναβάθμιση των πρόωρα γερασμένων περιοχών των πόλεων και των κτισμάτων της δεκαετίας του '50 και του '60 βρίσκεται πανευρωπαϊκά στο κέντρο της αρχιτεκτονικής έρευνας .

Η μελέτη που έχει προετοιμάσει ο ΟΠΠΕ Θ'97 (Δομικές παρεμβάσεις σε όψεις οικοδομών : πρότυπη εφαρμογή στην οδό Κασσάνδρου) αφορά τις αισθητικές , τις τεχνικές αλλά και τις θεσμικές προϋποθέσεις που θα επιτρέψουν βελτιωτικές παρεμβάσεις στις όψεις των παρηκμασμένων οικοδομικών συνόλων , με πιλοτική εφαρμογή των ρυθμίσεων αυτών στις όψεις των οικοδομών που περιβάλλουν το οικοδομικό τετράγωνο στο οποίο ανήκουν ο Ιερός Ναός του Αγίου Δημητρίου και η Αίγλη .

ΑΓΟΡΑ ΒΛΑΛΗ-ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΨΕΩΝ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΤΕΓΑΣΤΡΩΝ

Αγορά Βλάλη : προτείνεται η μερική στέγαση με αυτοφερόμενα στέγαστρα για την δημιουργία μιας κλειστής αγοράς τροφίμων , παράλληλα με την αποκατάσταση των όψεων , την ανακατασκευή του ορόφου σε κομβικά σημεία και την αντικατάσταση επιγραφών , φωτιστικών και αναρτώμενων στεγαστρων (στο τμήμα που μένει ανοιχτό)

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 250.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΨΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΤΕΓΑΣΤΡΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΒΛΑΛΗ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997 .

Οι αγορές Βλάλη και Βατικιώτη (bazars) , χωροθετημένες από τον Hebrand εκατέρωθεν του μνημειακού άξονα της Αριστοτέλους , με τον επαναλαμβανόμενο τύπο και τις επιβεβλημένες όψεις (μοναδικό παράδειγμα με την οδό Αριστοτέλους) αποτελούν σήμερα , μαζί με την αγορά Μπεζεστενίου , νησίδες χαμηλής δόμησης και μικροκλίμακας μέσα στον αστικό ιστό . Καταστροφές , όπως οι σεισμοί που είχαν ως αποτέλεσμα την κατάρρευση του ορόφου σε μεγάλο αριθμό κτιρίων , αυθαίρετες προσθήκες , πρόχειρα στέγαστρα και ανακαινίσεις όψεων έχουν συντελέσει στη διαμόρφωση της σημερινής αλλοιωμένης και υποβαθμισμένης εικόνας .

Παράλληλα με την αποκατάσταση των όψεων και την κατασκευή νέων στεγαστρων , γίνεται προσπάθεια να καταχωρωθεί θεσμικά η συνέχεια των παραδοσιακών χρήσεων αγοράς απέναντι στην επέλαση των χρήσεων αναψυχής .

ΑΓΟΡΑ ΒΑΤΙΚΙΩΤΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΨΕΩΝ, ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΤΕΓΑΣΤΡΩΝ

Αγορά Βατικιώτη : πέρα από την επιφανειακή διαμόρφωση των κοινόχρηστων χώρων και την αποκατάσταση των όψεων (οδός Βατικιώτη και οδός Μπαλάνου), προτείνεται η μετατροπή της οδού Βατικιώτη σε στεγασμένη αγορά τροφίμων , κατά τρόπο ανάλογο με την αγορά Βλάλη .
ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 115.000.000δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997 .

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟΥ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ , ΝΑΟΥ , ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ

Η Μητρόπολη , σημείο αναφοράς και συνάντησης για τους κατοίκους του κέντρου της πόλης , και ιδιαίτερα για τους νέους , λειτουργεί όπως ένα κλειστό οικοδομικό τετράγωνο όπου συνπάρχουν κτίρια τόσο διαφορετικά όπως το παλιό Ελληνικό Γενικό Προξενείο και νυν Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα , ο Μητροπολιτικός Ναός Αγίου Γρηγορίου Παλαμά , έργα του Γσίλλερ (1890-1893) μοναδικά στη Θεσσαλονίκη και το Μητροπολιτικό Μέγαρο (κτίριο με νεο-βυζαντινές αναφορές) και το μικρό κτίριο του

δημοτικού σχολείου .

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 200.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: ΥΠΕΧΩΔΕ ,
ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΡΤΙΟΣ 1997 .

ΔΟΜΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΟΔΟΥ ΚΑΣΣΑΝΔΡΟΥ

Στόχος της επέμβασης είναι η αναγνώριση της κατηγορίας των προβλημάτων που καταγράφονται σε όλο το μήκος των όψεων των πολυκατοικιών της οδού Κασσάνδρου και η σύνταξη μιας πιλοτικής μελέτης επέμβασης στις όψεις τμημάτων των οδών Σελεύκου , Κασσάνδρου και Αγίου Νικολάου , που περιβάλλουν το οικοδομικό τετράγωνο του Αγίου

Δημητρίου . Η μελέτη αποσκοπεί στη διαμόρφωση ενός μετώπου που να αποτελεί το φυσικό και προσπικό όριο του άξονα της Αριστοτέλους , πάνω στο οποίο θα προβάλλονται τα μνημεία του Αγίου Δημητρίου και του Γενί Χαμαμ . Κατά συνέπεια απαιτείται η αποκατάσταση μιας μορφολογικής ομοιογένειας και ενός ενιαίου αρχιτεκτονικού ύφους , χωρίς τις εξεζητημένες χρωματικές επιλογές που έχουν διαχυθεί πρόσφατα στην πόλη , αλλοιώνοντας το κατασκευαστικό ήθος της εποχής της αντιπαροχής , το οποίο εκφράστηκε στις όψεις των κτιρίων με σαφήνεια και

ειλικρίνεια . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 330.000.000 δρχ.
ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΟΥΝΙΟΣ 1997 .

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ:

ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΠΑΡΑΛΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ

Αντικείμενο του έργου είναι η διαμόρφωση πεζόδρομο - ποδηλατόδρομου και χώρων αναψυχής , στο τμήμα της παραλίας από τα όρια του Δήμου Θεσσαλονίκης έως το στρατόπεδο Κόδρα .

Στόχος της παρέμβασης είναι η εξασφάλιση μιας ομαλής συνέχειας στην ανάπτυξη της πόλης , η ευέλικτη προσαρμογή και εκμετάλλευση των υπάρχουσών συνθηκών , η ανάδειξη κάθε επί μέρους "τόπου" και η επίτευξη ενός ενιαίου ύφους που να προδίδει νέα ταυτότητα στην περιοχή .

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: 290.000.000δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997 .

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΜΟΝΟΙΑΣ, ΔΗΜΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ

Το έργο αφορά επιφανειακές διαμορφώσεις (δρόμων , πεζοδρομίων και πλατειών) , ανανέωση αστικού εξοπλισμού και φύτευση και κατασκευή δικτύων υποδομής σε μια από τις κεντρικές περιοχές του Δήμου Σταυρούπολης , με πυκνή δόμηση , μικτές χρήσεις (κατοικία , μεταποίηση και εμπόριο) και έντονα πολεοδομικά προβλήματα .

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 100.000.000 δρχ.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ .

ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ

Η ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΩΝ ΑΞΟΝΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Η Εγνατία οδός αποτελεί τον ιστορικότερο , τον κυριότερο αλλά και επιμηκέστερο εμπορικό άξονα της πόλης .

Επιπλέον στην Εγνατία οδό είναι συγκεντρωμένος ένας μεγάλος αριθμός αξιόλογων κτιρίων , σημαντικών μνημείων και αρχαιολογικών χώρων . Ωστόσο η γενική η γενική αισθητική της κατάσταση είναι κακή .

Οι μελέτες που έχει προετοιμάσει ο ΟΠΠΕ Θ'97 , στις οποίες περιλαμβάνεται η μερική αποκατάσταση των όψεων 56 διακεκριμένων κτιρίων από τις δύο πλευρές της οδού , στο τμήμα της Εγνατίας οδού από την πλατεία Βαρδαρίου μέχρι τη διασταύρωση της με την οδό Ιασονίδου , αποσκοπούν στην εξυγίανση του δημόσιου χώρου και στην αποσαφήνιση ενός αρχιτεκτονικού ύφους που να συνοψίζει τη διάρκεια και τη συμβολική σημασία της via reggia .

Ο άξονας της Αριστοτέλους , από το Νοτιότερο άκρο του , την Πλατεία Αριστοτέλους , μέχρι τη Βόρεια απόληξη του στον Ιερό Ναό του πολιούχου Αγίου Δημητρίου εφάπτεται ή τέμνεται με μνημεία των μεγάλων ιστορικών περιόδων της ζωής της πόλης .

Η ανάδειξη του άξονα της οδού Αριστοτέλους βρίσκεται στο κέντρο τουλάχιστον δύο ομάδων μελετών που έχει συντάξει ο ΟΠΠΕ Θ'97 (Εμπορικό Κέντρο , Πεζοδρομηση Αριστοτέλους , Αρχαιολογικοί περίπατοι).

Ο Ανατολικός Πολιτιστικός Άξονας είναι ο τρίτος οργανωτικός άξονας που έχει μελετηθεί από τον ΟΠΠΕ Θ'97 . Έχει ως αφετηρία την Πλατεία του Λευκού Πύργου και συνδέει σε μήκος 1,4 χλμ. τον ανδριάντα του Μεγάλου Αλεξάνδρου με την Πινακοθήκη του Τελλογλείου Ιδρύματος μέσω των εκτάσεων του Κεντρικού Δημοτικού Πάρκου , του κόμβου της Πλατείας ΧΑΝΘ , της οδού Ιωάννη Βελλίδη (μέσα στη ΔΕΘ) και του κεντρικού άξονα της Πανεπιστημιούπολης .

Η περιοχή του Λευκού Πύργου , παρά τον προφανή συμβολισμό της και παρά την κρίσιμη γεωγραφική της θέση (το ΝΑ άκρο της περικτεισμένης πόλης , το άκρο της παλαιάς παραλίας) ποτέ δεν απέκτησε το χαρακτήρα μιας αστικής πλατείας . Αντίθετα παραμένει τραυματισμένη από τον υπερβολικό κυκλοφοριακό φόρτο και από την άκαιρη διασπάθιση της σε χρήσεις λιανικού τουριστικού εμπορίου και ευκαιριακής αναψυχής .

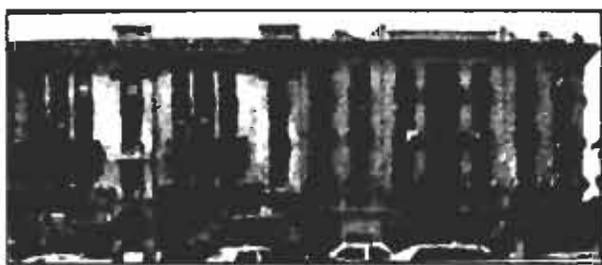
Αφετέρου , παρά την κεντροβαρική του θέση στο Πολεοδομικό συγκρότημα και την κομβική του σχέση με μείζονες πολιτιστικούς θεσμούς της πόλης , ο ζητούμενος άξονας από το άγαλμα του Μεγάλου Αλεξάνδρου ως το Τελλόγλειο δεν καταγράφεται στη ζωή της πόλης ως βασικό πολεοδομικό οργανωτικό στοιχείο αλλά μάλλον ως ρήγμα (Hebrand) ανάμεσα στο ιστορικό κέντρο και στην Ανατολική Πόλη .

Προορισμός αυτής της μελέτης είναι να ανασυγκροτήσει σε συνεχές και ενιαίο αστικό τοπίο αυτή την κεντρική περιοχή της πόλης , η οποία όμως ακυρώνεται από τους πολλαπλούς θεσμικούς κατακερματισμούς (οι επικράτειες του Αρχαιολογικού Μουσείου , της Πανεπιστημιούπολης , της ΔΕΘ , του Δημοτικού πάρκου , της ΧΑΝΘ) . **Πάνω στον λανθάνοντα ανατολικό πολιτιστικό άξονα συγκεντρώνεται ένας μεγάλος αριθμός σπουδαίων δημοσίων κτιρίων** , όπως το Θέτρο της ΕΜΣ και το Βασιλικό Θέατρο , η Λέσχη Φρουράς Θεσσαλονίκης , το Κτίριο της ΕΜΣ και ο Κινηματογράφος Αλέξανδρος , η ΧΑΝΘ και το Θέτρο ΑΥΛΑΙΑ , το

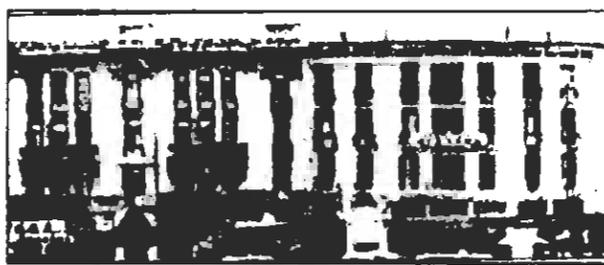
κτίριο του Αρχαιολογικού Μουσείου και το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού, το Συνεδριακό Κέντρο της ΔΕΘ, το Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, το Περίπτερο 1 της ΔΕΘ που θα φιλοξενήσει κατά το 1997 μεγάλες εικαστικές εκθέσεις, η Αίθουσα Τελετών του ΑΠΘ και Αίθουσα Συναυλιών της ΚΟΘ, η Βιβλιοθήκη του ΑΠΘ, το Αστεροσκοπείο του ΑΠΘ, η Πινακοθήκη του Τελλόγλειου Ιδρύματος.

ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΕΞΩΡΑΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ

Κατά μήκος του άξονα της Εγνατίας οδού, του σημαντικότερου ίσως άξονα της πόλης, τόσο ιστορικά, κυκλοφοριακά και εμπορικά, όσο και από άποψη αριθμού σωζόμενων μνημείων και αξιόλογων κτιρίων, (διατηρητέων και μη) και στο τμήμα ανάμεσα στις κύριες διαγωνίους του

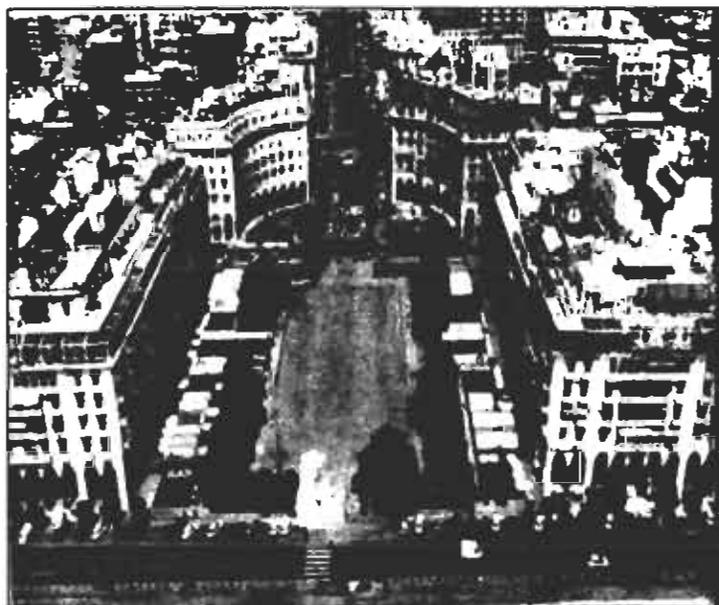
Φωτομετρική αποτύπωση όψεων επί της Εγνατίας.

Φωτομετρική αποτύπωση όψεων επί της Εγνατίας (χρωματική άποψη)

σχεδίου του Hebrand (Καραολή Δημητρίου-Δωδεκανήσου-Ιασονίδου-Παλατιών Πατρών Γερμανού) έχουν επιλεγεί 56 κτίρια διαφόρων ιστορικών περιόδων και μορφολογιών, για τα οποία προτείνονται επεμβάσεις εξωραϊσμού, από απλή βαφή (18 κτίρια) μέχρι εκτεταμένες συντηρήσεις όψεων (38 κτίρια), παράλληλα με την εξυγίανση του δημόσιου χώρου, με σκοπό την ανάδειξη των κτιρίων και τη βελτίωση της αισθητικής της οδού. **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ :** 450.000.000 δρχ., **ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ :** ΥΠΕΧΩΔΕ, **ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ :** ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997.

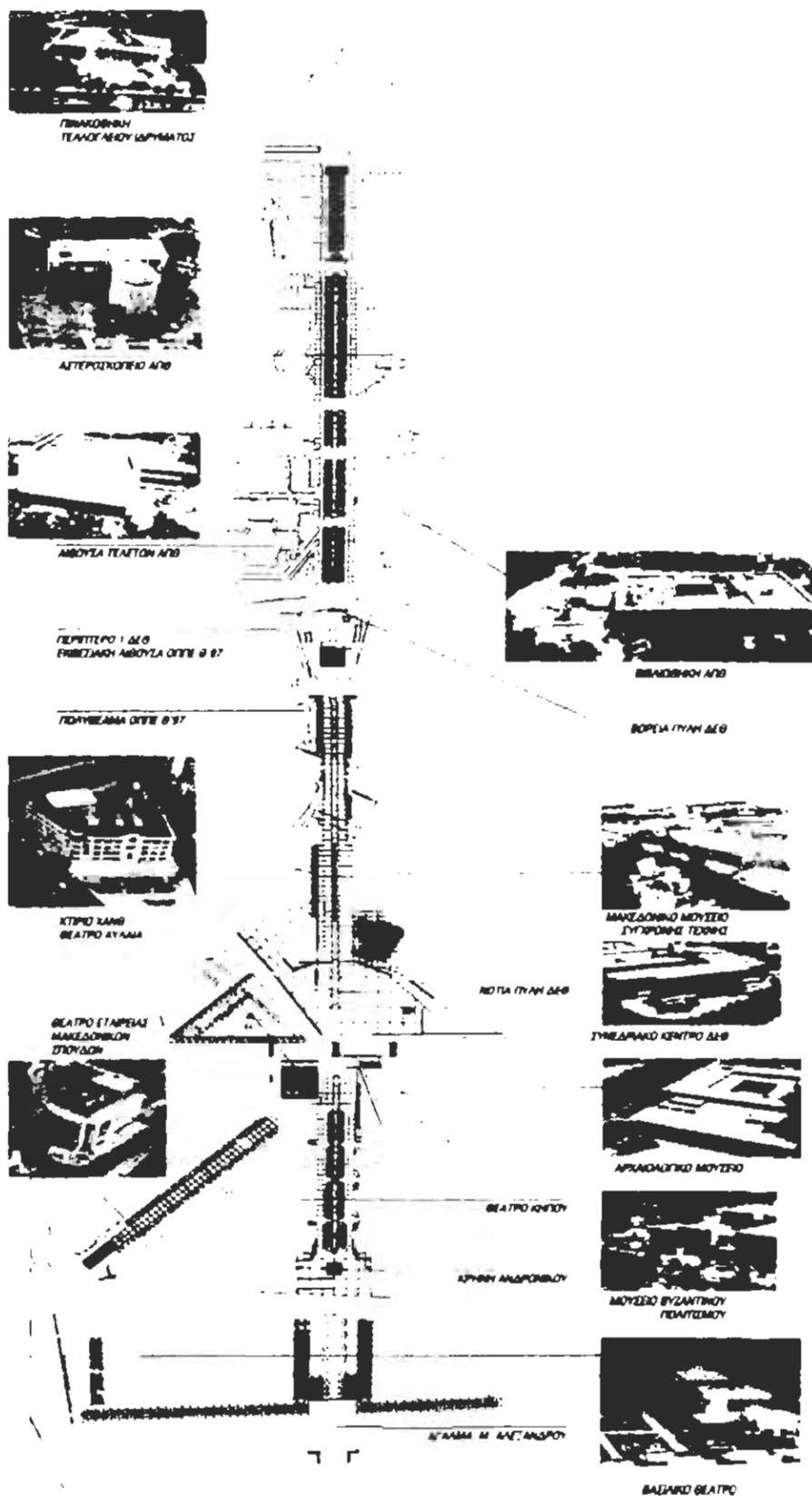
ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ

Πεζοδρόμηση και διαμόρφωση της οδού Αριστοτέλους στο τμήμα από την οδό Μητροπόλεως ως την Εγνατία οδό, ανάπλαση πλατείας Αριστοτέλους και ανανέωση αστικού εξοπλισμού.

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ :
440.000.000
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ,
ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ :
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997.

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ & ΠΛΑΤΕΙΑ ΛΕΥΚΟΥ ΠΥΡΓΟΥ

Ανατολικός πολιτιστικός άξονας

Πάνω στον λανθάνοντα ανατολικό πολιτιστικό άξονα συγκεντρώνεται ένας μεγάλος αριθμός σπουδαίων δημόσιων κτιρίων , όπως το Θέατρο της ΕΜΣ και το Βασιλικό Θέατρο , η Λέσχη Φρουράς Θεσσαλονίκης , το Κτίριο του ΕΜΣ και ο Κινηματογράφος Αλέξανδρος , το Κτίριο της ΧΑΝΘ και το Θέατρο ΑΥΛΛΙΑ , το κτίριο του Αρχαιολογικού Μουσείου και το Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού , το Συνεδριακό Κέντρο της ΔΕΘ , το Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης , το Περίπτερο Ι της ΔΕΘ που θα φιλοξενήσει κατά το 1997 μεγάλες εικαστικές εκθέσεις , η Αίθουσα Τελετών του ΑΠΘ και Αίθουσα Συναυλιών της ΚΟΘ , η Βιβλιοθήκη του ΑΠΘ , το Ασπεροσκοπείο του ΑΠΘ , η Πινακοθήκη του Τελλόγλειου Ιδρύματος . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ :** 1.100.000.000 δρχ. , **ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ :** ΥΠΕΧΩΔΕ , **ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ :** ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997 .

ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ **ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ**

Το έργο των τριών Αρχαιολογικών Περιπάτων , του Ανατολικού , του Δυτικού και του Κεντρικού είναι ένα ώριμο , μεγάλο και φορτισμένο πρόγραμμα αστικής ανάπλασης , το οποίο αποσκοπεί στην αποκατάσταση των περιοχών γύρω από τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μνημεία του ιστορικού κέντρου και της Άνω πόλης καθώς και διδακτική ένταξη του πλέγματος των αρχαιοτήτων στον ιστό της πόλης .

Σύμφωνα με την άποψη που έχει υιοθετηθεί και από το Ρυθμιστικό Σχέδιο έχουν μελετηθεί τρεις αρχαιολογικοί περιπάτοι :

Ο Κεντρικός Περίπατος οδηγείται μέσω της οδού Αριστοτέλους στην Αρχαία αγορά και τον ευρύτερο περίγυρο της και ολοκληρώνεται στον Άγιο Δημήτριο και Προφήτη Ηλία .

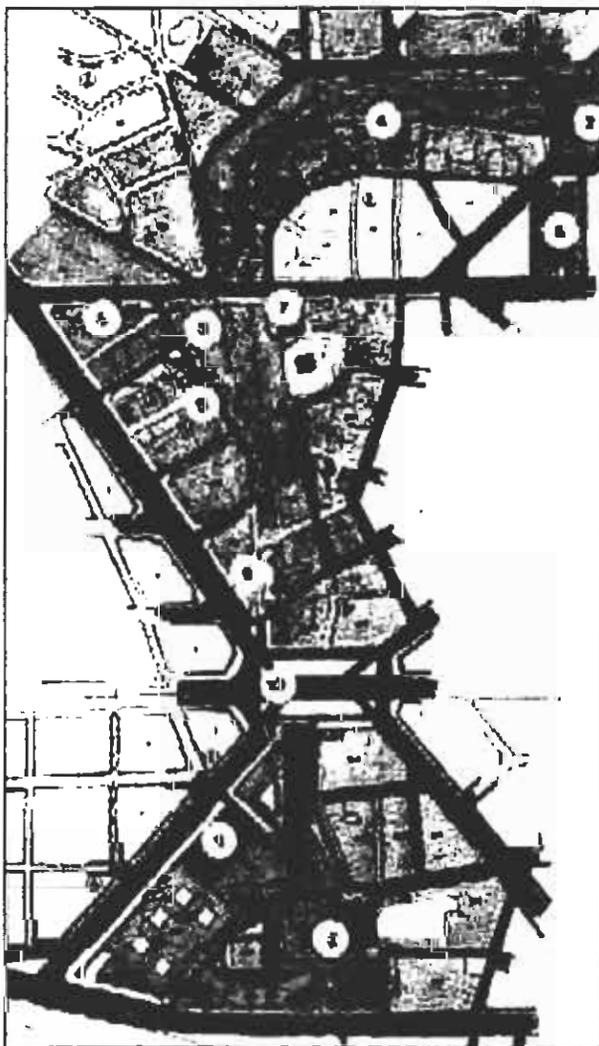
Ο Ανατολικός Περίπατος παρακολουθεί το Γαλεριανό Συγκρότημα με το Ανάκτορο , την Αψίδα του Γαλέριου , τον Ιππόδρομο και τη Ροτόντα και , με μια μικρή μετατόπιση , τα ανατολικά τείχη μέχρι την Ακρόπολη και το Επταπύριο .

Ο Δυτικός Περίπατος περιλαμβάνει διαδρομές κατά μήκος των Δυτικών Τειχών , την ανάπλαση του πάρκου Τοπ-Χανε και παρεμβάσεις στη ζώνη των τειχών και τις Πλατείες ΟΥΘ και Μουσχουντή . Η υλοποίηση των αρχαιολογικών περιπάτων θα καταστήσει δυνατή τη φιλοξενία μέρους των εκδηλώσεων του 1997 σε κάποια από τα μνημεία , (π.χ. Ωδείο Αρχαίας Αγοράς , crypto-porticus , πλατεία Ναυαρίνου κλπ) αλλά , κυρίως , θα διευρύνει τους ελεύθερους δημόσιους χώρους , θα επιτρέψει μια καλύτερη προσέγγιση των μνημείων , θα διευκρινίσει τις συνέχειες και τις ασυνέχειες του πολεοδομικού ιστού και θα βοηθήσει στη διαμόρφωση μιας νέας

συνείδησης των πολιτών για τη σχέση της σύγχρονης πόλης με την ιστορία της .

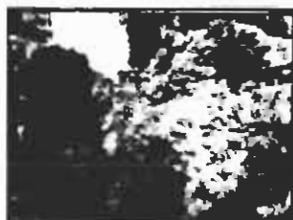
ΔΥΤΙΚΟΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

Ο Δυτικός Περίπατος που σήμερα , με τις ασυνεχείες του αστικού ιστού , την πυκνή δόμηση και την παράλληλη συρρίκνωση των δημόσιων χώρων , τις διαφορετικές και συχνά επιβαρυντικές χρήσεις (σταθμοί λεωφορείων , χώροι στάθμευσης) και την υποβάθμιση των αρχαιολογικών χώρων αλλά και της ευρύτερης περιοχής , δεν γίνεται αντιληπτός ως μια συνεχής διαδρομή , παρουσιάζει ωστόσο ιδιαίτερο ενδιαφέρον . Οι προβλεπόμενες και παρεμβάσεις , εκμεταλλεύόμενες τις ιδιαιτερότητες και ρήξεις του ιστού , στοχεύουν στην αποκατάσταση των διαδρομών κατά μήκος των τειχών, στην διεύρυνση του δημόσιου χώρου και στην αναβάθμιση της δυτικής εισόδου στο ιστορικό κέντρο της πόλης . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 320.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997 .**

■	ΤΕΙΧΟΣ
■	ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ
■	ΚΥΡΗΤΩΜΕΝΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ
■	4. ΑΓΓΙΟ ΑΠΟΣΤΟΛΟ
■	3. ΚΙΝΗΣΤΕΡΙΑ
■	2. ΣΤΕΓΑΣΤΡΑ 'ΟΡΘΗ'
■	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ
■	ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΝΤΑ ΚΤΙΡΙΑ Η ΧΡΗΣΕΙΣ
■	Α. ΚΤΙΡΙΟ ΔΕΛΕΣΣΑ
■	Β. ΚΤΙΡΙΟ 'ΟΜΑΝ' ΟΣΚΟΥ ΚΑΙ 'Α. ΒΑΡΔΑΦΙΟΥ
■	Γ. ΚΑΘΕΣΤΩ 'ΚΑΙΩΝΤΑΡΙ'
■	Δ. ΚΤΙΡΙΟ ΣΤΗΝ ΔΕΟ ΣΤΟΥΤΑΡΑ ΣΤΗ ΖΩΝΗ
■	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΕΙΧΟΣ
■	ΠΕΣΩΔΡΟΜΟΣ

1. ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ , ΜΕ ΥΠΟΓΕΙΟ PARKING ,
2. ΧΩΡΟΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ , ΜΕ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΞΥΛΙΝΟΥ , ΛΥΟΜΕΝΟΥ , ΘΕΑΤΡΟΥ , ΓΙΑ ΥΠΑΙΘΡΙΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ,
3. ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΞΥΛΙΝΟ ΘΕΑΤΡΟ ,
4. ΧΩΡΟΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ (ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΧΑΡΕΣ , ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΚΑΘΙΣΤΙΚΑ , ΚΑΠ) -ΣΤΑΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΕΡΙΠΑΤΟΥ ,
5. ΠΑΛΙΑ ΛΑΧΑΝΑΓΟΡΑ , ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ , ΑΝΑΨΥΧΗΣ , ΕΜΠΟΡΙΟΥ (ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΤΕΧΝΗΣ , ΑΝΤΙΚΕΣ , ΚΑΠ) ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ,
6. ΠΥΛΗ-ΓΕΦΥΡΕΣ , ΓΙΑ ΣΥΝΔΕΣΗ-ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΧΩΡΩΝ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ,
7. ΣΤΑΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΕΡΙΠΑΤΟΥ , ΘΕΑΣΗ ΤΟΥ ΝΑΟΥ ΤΩΝ ΔΩΔΕΚΑ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ , ΣΕ ΣΥΝΔΙΑΣΜΟ ΜΕ ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΚΑΘΙΣΤΙΚΑ , ΣΤΕΓΑΣΤΡΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΑΝΑΨΥΚΤΗΡΙΟ ,
8. ΣΤΑΘΜΟΣ ΚΤΕΛ ΛΑΓΚΑΔΑ ΣΕ ΣΥΝΔΙΑΣΜΟ ΜΕ ΣΤΑΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΕΡΙΠΑΤΟΥ , ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΚΑΘΙΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΣΤΕΓΑΣΤΡΑ ,
9. ΥΠΑΙΘΡΙΑ , ΣΤΕΓΑΣΜΕΝΗ ΑΓΟΡΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ,
10. ΥΠΟΓΕΙΟ ΤΜΗΜΑ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΕΡΙΠΑΤΟΥ , ΣΥΝΔΙΑΣΜΕΝΟ ΜΕ ΣΤΑΣΗ ΜΕΤΡΟ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥ ΤΕΙΧΟΥΣ .

Μερικά από τα κτίρια κατά μήκος των Τειχών που θα ανακαινιστούν .

ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

Το έργο του **Κεντρικού Αρχαιολογικού Περιπάτου** , με την ανάπλαση του πάρκου της Αρχαίας Αγοράς (σημερινή πλατεία Δικαστηρίων , όπου συνυπάρχουν η βυζαντινή εκκλησία της Παναγίας Χαλκέων με τα Λουτρά Παράδεισος (Bey Hamam) και παρεμβάσεις στα όρια του αρχαιολογικού χώρου της Αρχαίας Αγοράς και του Ναού του Αγίου Δημητρίου , στοχεύει στη δημιουργία προϋποθέσεων για την αποκατάσταση ενός δικτύου σύνδεσης των μνημείων , παράλληλα με την ανατροπή της σημερινής εικόνας ασυνέχειας που δημιουργούν η εκτεταμένη ανασκαφή και η χαλαρή διαμόρφωση του πάρκου . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 470.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997 .**

ΔΥΤΙΚΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

(Περιοχές ειδικά διαμορφώσιμες , πεζοδρομήσεις (με κλίμακα) , βελτιώσεις πεζοδρομίων)

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

Ο Ανατολικός Αρχαιολογικός Περίπατος είναι έργα που αφρά την άρθρωση και αναβάθμιση δύο ήδη διαμορφωμένων και ενταγμένων στη ζωή της πόλης περιπάτων , του περιπάτου κατά μήκος του Γαλεριανού Συγκροτήματος (πλατεία Ναυαρίνου , οδός Δημητρίου Γούναρη) και του περιπάτου κατά μήκος των Ανατολικών Τειχών , που έχουν κατά ένα σημαντικό μέρος απελευθερωθεί από προσκίσματα στην εξωτερική τους πλευρά .

Στόχος είναι , μέσω της διαμόρφωσης του ελεύθερου αστικού χώρου με πρότυπες παρεμβάσεις (που παίζουν με τις συνέχειες και ασυνέχειες της διαδρομής) η ανάδειξη των μνημείων (προσέλευση , διευκόλυνση επισκεπτών) , η ανατροπή της αφιλόξενης ατμόσφαιρας κατά μήκος των τειχών και η αποκατάσταση και εγγραφή στη ζωή της πόλης σύνθετων σχέσεων ανάμεσα στα μνημεία και την πόλη .

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 455.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ ,
ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997 .

ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΑΣΤΙΚΕΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ

ΔΡΟΜΟΙ , ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΙ , ΠΑΡΚΑ , ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΑ

Μαζί με τα μνημεία και τα δημόσια κτίρια ο ανοιχτός δημόσιος χώρος είναι καθοριστικό στοιχείο του σχεδίου της πόλης . Ο δημόσιος χώρος , τόπος της εξουσίας και των δημόσιων θεσμών αλλά ταυτόχρονα και τόπος των λαϊκών εκφράσεων και της συλλογικής ζωής αποκτά έναν πλούσιο πολεοδομικό συμβολισμό , γίνεται η μήτρα που γεννά , για το παρόν αλλά και για το μέλλον , τη συλλογική μνήμη της πόλης . Ο δρόμος είναι το όριο ανάμεσα στο δημόσιο και το ιδιωτικό στοιχείο ενώ η πλατεία , που σε πολλές περιπτώσεις ταυτίζεται με την ίδια την πόλη , είναι το κέντρο και η πιο πυκνή έκφραση της αστικότητας .

Η υπεράσπιση των πράσινων περιοχών της πόλης , των αστικών πάρκων και κήπων είναι ένα αναφαιρέτο στοιχείο της στρατηγικής χώρου του ΟΠΠΕ Θ'97. Στα πλαίσια που παραμένουν για την ανάπτυξη μιας τέτοιας πολιτικής ο ΟΠΠΕ Θ'97 , πέρα από την πρωτατοδότηση των υπαίθριων θεάτρων και κινηματογράφων , ευνόησε τα προγράμματα ανάπτυξης του περιαστικού πρασίνου που έχουν διατυπωθεί από αρκετούς Δήμους της περιφέρειας του Πολεοδομικού Συγκροτήματος . Επιπλέον πρόβαλε με

μεγαλύτερη σαφήνεια και δικές του οικολογικές επιλογές (π.χ. παρατηρητήρια πουλιών στον Αξιό) .

Η ένταξη , τέλος , των κοιμητηρίων στο σύστημα των αστικών πάρκων δεν προδίδει κατανάγκη μια διάθεση αξιοποίησης των τελευταίων αποθεμάτων πρασίνου στην πόλη ούτε περιορίζεται στην ανακάλυψη ενός αγνώστου πάρκου γλυπτικής . Η ανάπλαση του υπαίθριου χώρου των κοιμητηρίων και η αποκατάσταση των ταφικών συγκροτημάτων και μνημείων μπορεί να τα αποδώσει ως τόπους περισυλλογής και μορφές πολιτισμού συνδεδεμένες με την ιστορία της πόλης .

ΖΩΝΗ ΒΟΡΕΙΟΔΥΤΙΚΩΝ ΤΕΙΧΩΝ

Η ζώνη των Βορειοδυτικών Τειχών , συνολικής έκτασης 300 περίπου στραμμάτων , δεν έχει μέχρι σήμερα αντιμετωπισθεί ενιαία : κάποια τμήματα της έχουν διαμορφωθεί , ενώ άλλα παραμένουν ξεχασμένες νησίδες προσφυγικών σπιτιών , προσκολλημένων στο τείχος .

Αντικείμενο του έργου είναι η αναβάθμιση της ζώνης με την αξιοποίηση και ανάδειξη των τειχών ως μνημείου εξαιρετικής σπουδαιότητας και την διαμόρφωση ενός αρχαιολογικού περιπάτου (στην εξωτερική πλευρά των Τειχών) , που να συνδιάζει λειτουργίες αναψυχής και πολιτισμού , αλλά και εξυπηρετήσεις για τους επισκέπτες του χώρου .

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 320.000.000 δρχ. ,
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , **ΧΡΟΝΟΣ**
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : 1. ΑΝΑΔΕΙΞΗ , 2.
ΚΤΗΜΑΤΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ , 3. ΜΕΛΕΤΗ
ΥΠΟΓΕΙΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ - ΙΟΥΛΙΟΣ
1997 .

ΔΙΚΤΥΟ ΠΕΖΟΔΡΟΜΩΝ Δ.ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ-ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ

Ανάπλαση της οδού Πέτρου Λεβαντή , κεντρικού άξονα του Δήμου Ελευθερίου Κορδελιού όπου βρίσκονται το Δημαρχείο , Η Εκκλησία (Ναός της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος) και το Σχολείο , σε δρόμο περιορισμένης κυκλοφορίας (χαμηλής ταχύτητας) με ανανέωση του αστικού εξοπλισμού , δημιουργία καθιστικών και αναψυχής και ζωνών πρασίνου . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ:** 100.000.000 δρχ.-**ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ:** ΥΠΕΧΩΔΕ , **ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ :** ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1997 .

ΠΕΖΟΔΡΟΜΗΣΕΙΣ , ΟΔΟΠΟΙΙΑ Δ.ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ

Στόχος του έργου , που ορίζεται ως ένα σύνολο επί μέρους έργων ανάπλασης και διαμορφώσεων , καλύπτει μέρος των αναγκών του Δήμου , είναι , μέσω της βελτίωσης του δομημένου περιβάλλοντος , η αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων σε μια περιοχή με οξυμένα προβλήματα .

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 200.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ ,
ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1996 .

ΔΙΚΤΥΟ ΠΕΖΟΔΡΟΜΩΝ Δ.ΕΥΘΣΜΟΥ

Μελέτη και κατασκευή επί μέρους έργων διαμόρφωσης πεζοδρομίων και δρόμων , με στόχο την ποιοτική αναβάθμιση του απρόσωπου αστικού τοπίου και την τόνωση του στοιχείου της ανθρώπινης παρουσίας . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 100.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ ,
ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1996 .

ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ Δ.ΤΡΙΑΝΔΡΙΑΣ

Πεζοδρόμηση τμήματος της οδού Τζουμάγιας , μέρος του έργου αναπλάσεων του Δήμου Τριανδρίας , που περιλαμβάνει διαμορφώσεις υπαίθριων κοινόχρηστων χώρων και πεζοδρομήσεις στην περιοχή του Ιερού Ναού και του πάρκου του Αγίου Σπυρίδωνα , στο κέντρο του Δήμου . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 30.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1997 .

ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ Δ.ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

Το έργο αναπλάσεων του Δήμου Αγίου Παύλου περιλαμβάνει την ανάπλαση της λεωφόρου από το κόμβο της παλιάς εκκλησίας έως τη συμβολή της με την οδό Ακροπόλεως και την ανάπλαση και διάνοιξη της στα τμήματα από τον κόμβο της παλιάς εκκλησίας μέχρι τα όρια του σχεδίου πόλης και από τα όρια του σχεδίου πόλης μέχρι το Θέατρο Δάσους . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 80.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΙΟΣ 1997 .

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΠΑΡΚΟ Ν.ΕΛΒΕΤΙΑΣ

Διαμορφώσεις , αναβάθμιση πρασίνου και εξοπλισμός , παράλληλα με το έργο συντήρησης και επισκευής του ανοικτού θεάτρου , με στόχο τη δημιουργία Πολυδύναμου Χώρου Αναψυχής και Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 100.000.000 δρχ. ,
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1996 .

ΔΑΣΟΣ ΜΕΤΕΩΡΩΝ, ΥΠΑΙΘΡΙΑ ΑΝΑΨΥΧΗ

Το δάσος των Μετεώρων , συνολικής έκτασης 100 στρ. , αποτελεί την μοναδική πράσινη (πυκνόφυτη) έκταση του Δ. Πολίχνης . Το έργο ανάπλασης και αξιοποίησης του δάσους περιλαμβάνει περιφράξη του χώρου , φυσιοτεχνικές διαμορφώσεις και εμπλουτισμό της βλάστησης , ήπιες αρχιτεκτονικές διαμορφώσεις (μονοπάτια , κιόσκια , μικρά ναψυκτήρια , χώρους υγιεινής και παιδοτόπους) και έργα τεχνικής υποδομής . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 90.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΟΥΝΙΟΣ 1996 .

ΔΑΣΥΛΛΙΟ Δ.ΣΥΚΕΩΝ

Το δασύλλιο του Δήμου Συκεών (ή "Δενδροφυτεία") , έκτασης 75 στρ. , αποτελεί το εναπομείναν μικρό τμήμα του αγροκτήματος Ροδοχωρίου Θεσσαλονίκης που οικοπεδοποιήθηκε με διανομή του 1962-64 .Στην κυριότητα του Δήμου από το 1966 , βρίσκεται στο άνω τμήμα του υψηλότερου λόφου της περιοχής , σε γειτνίαση με το Ανοικτό Θέατρο του Δήμου και με σημαντική

υψομετρική διαφορά από τη στάθμη των ορίων της περιοχής κατοικίας που το περιβάλλει . Το έργο ανάπλασης και αξιοποίησης του Δασυλλίου περιλαμβάνει φυτοτεχνικές διαμορφώσεις με εμπλουτισμό της βλάστησης και ήπιες αρχιτεκτονικές επεμβάσεις , συμβατές με το χαρακτήρα του ως ανοικτού πάρκου .

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 50.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΡΤΙΟΣ 1996 .

ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ ΠΟΥΛΙΩΝ ΣΤΟ ΔΕΛΤΑ ΑΞΙΟΥ

Στον προστατευόμενο από την συνθήκη **RAMSAR** βιότοπο του Δέλτα του Αξιού , όπου έχουν καταγραφεί 214 είδη πουλιών , προτείνεται η κατασκευή πέντε ξύλινων παρατηρητηρίων , με παράλληλη ήπια διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου(μονοπάτια , κιόσκια , κλπ) , με στόχο την ενθάρρυνση του οικοτουρισμού , της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης αλλά και της έρευνας . Το έργο αυτό, που θα αποτελέσει τον πύλο για ανάλογες παρεμβάσεις , υποστηρίζει την οικολογική διάσταση του προβλήματος και εκτιμάται ότι θα συμβάλει στην ευαισθητοποίηση των πολιτών για τη διατήρηση της φυσικής κληρονομιάς .

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 20.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΡΤΙΟΣ 1997 .

ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΑ ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Τα Κοιμητήρια Αγίας Παρασκευής , δυτικά της οδού Λαγκαδά (9215 τ.μ.) , χαρακτηρισμένα ως **Ιστορικός Τόπος** , είναι το δεύτερο σε παλαιότητα **Ορθόδοξο Χριστιανικό Νεκροταφείο** μετά από αυτό της Ευαγγελίστριας και χρονολογούνται από το 1892 . Τα τελευταία χρόνια (από το 1983) έχουν σταματήσει να λειτουργούν ως χώρος ταφής . Αρχαιολογικά ευρήματα (από τον 2ο π.Χ. αιώνα) δείχνουν ότι ο χώρος του Νεκροταφείου είχε αυτή τη χρήση από την αρχαιότητα . Το έργο αφορά την συντήρηση , αποκατάσταση και απόδοση των κοιμητηρίων στην πόλη , ως ένα "μνημειακό πάρκο" , όπου (κατά τη διάρκεια του '97) θα μπορούν να γίνονται τελετές , ανάλογες με το χαρακτήρα του χώρου. **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 100.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1997 .**

ΚΟΙΜΗΤΗΡΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑΣ

Τα Κοιμητήρια Ευαγγελίστριας , (συνολική έκταση 33 στρ.) , είναι το παλαιότερο διατηρούμενο **Ορθόδοξο Χριστιανικό Νεκροταφείο** της πόλης (1875) . Έχουν πάψει να λειτουργούν από το 1972 ενώ , ήδη από το 1985 , έγιναν οι πρώτες μελέτες για τη δημιουργία ενός μνημειακού πάρκου που , σε συνδυασμό με τον εντός του περιβάλλοντος αρχαιολογικό χώρο και τον Ανατολικό Περίπατο , θα αποτελεί τόπο επίσκεψης αλλά και χώρο εκδηλώσεων συμβατών με το χαρακτήρα του χώρου .

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 50.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1997 .

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

Η υποστήριξη από τον ΟΠΠΕ Θ'97 του έργου των Εφορειών αντιστοιχεί στο 12% του συνολικού προϋπολογισμού του Τεχνικού Προγράμματος .

Η γενναία οικονομική στήριξη που δίνει ο ΟΠΠΕ Θ'97 στο έργο των αρμόιων Εφορειών αποσκοπεί στην απόδοση στην πόλη , εντός του 1997 , περιοχών οι οποίες , όπως ο χώρος της Ρωμαϊκής Αγοράς , παρέμεναν επί δεκαετίες μή επισκέψιμες .

Παραδείγματα που εικονογραφούν αυτές τις πολιτικές , που σε πολλές περιπτώσεις όπως αυτή του Πιλοτικού Σχεδίου για το Εμπορικό Κέντρο , είναι πολιτικές συμπληρωματικές σε πολιτικές του Δήμου Θεσσαλονίκης και του Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης , είναι τόσο η μελέτη του δικτύου των αρχαιολογικών περιπάτων όσο και οι εκτεταμένες απαλλοτριώσεις των εκτάσεων που επί δεκαετίες δέσμευαν το Πρόγραμμα ανάδειξης τόσο του Επταπύργιου όσο και των Β.Δ. τειχών .

Ειδικότερα η χρηματοδότηση του ΟΠΠΕ Θ'97 αφορά στο ανασκαφικό και αναστηλωτικό έργο της ΙΣΤ εφορείας Κλασικών και Προϊστορικών Αρχαιοτήτων καθώς και σε αναπλάσεις γύρω από μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους , σε έργα στερέωσης και ανάδειξης των Μνημείων που εποπτεύει η 9η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων και ακόμη σε έργα αποκατάστασης της 4ης Εφορείας Νεώτερων Μνημείων .

Η στήριξη από τον ΟΠΠΕ Θ'97 του συνολικού έργου των Εφορειών δεν οδηγείται από τρέχουσες μυθολογίες ή ιδεοληπτικές μονομέρειες που θα οδηγούσαν στην επιλεκτική ανάδειξη των μνημείων μιας μόνο ιστορικής περιόδου (π.χ. η βυζαντινή Θεσσαλονίκη) . Αντίθετα τα τουλάχιστον 2300 χρόνια ιστορίας της παλιμψηστης πόλης , η οποία επί χιλιετίες χτίζεται και ξαναχτίζεται πάνω στον εαυτό της , θα μπορούν να διαβαστούν στο Μουσείο Προϊστορικών Αρχαιοτήτων του πρώην Στρατοπέδου Κόδρα και στο υπό διαμόρφωση αρχαιολογικό πάρκο στο Καραμπουρνάκι , στους Μακεδονικούς Τάφους του Δερβενίου , του Αγ. Αθανασίου και του Φοίνικα , στην εν εξελίξη ανασκαφή της πλατείας Διοικητηρίου , στην ανάπλαση του περιβάλλοντος χώρου της Μονής Βλάταδων , στις στερεωτικές εργασίες που διεξάγονται στο σύνολο σχεδόν των χριστιανικών μνημείων της πόλης , στα Οθωμανικά μνημεία όπως το Αλκαζάρ , το

Αλατζά Ιμαρέτ , το Παζάρ Χαμάμ , το Μπέη Χαμάμ και το Μπεζεστενί , στο κολοσσιαίο έργο που συντελείται στο Επταπύργιο .

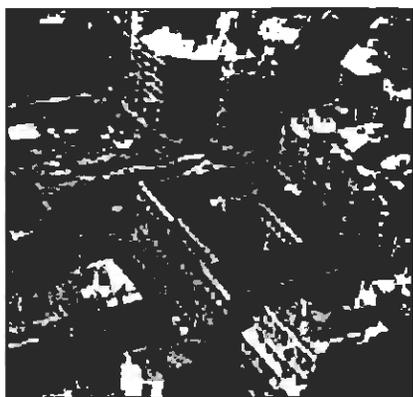
Ιδιαίτερα στην ευαίσθητη περίπτωση του Επταπυργίου , ο ΟΠΠΕ Θ'97 , παράλληλα προς την οικονομική στήριξη της αποκατάστασης του Φρουρίου , στα έργα ανάπλασης και στη μελέτη πολεοδόμησης της άμεσης περιοχής του Μνημείου , οργάνωσε και τη δημόσια συζήτηση ανάμεσα στις εναλλακτικές προτάσεις που υπαγορεύουν αφενός οι ποικίλλες αναστηλωτικές δεοντολογίες και αφετέρου οι κοινωνικές ευαισθησίες των πολιτών για τη Φυλακή του Επταπυργίου .

Τέλος διευκρινίζεται ότι , ενώ η 4η Εφορεία έχει χρηματοδοτήσει άμεσα για τέσσερα μόνο έργα της δικαιοδοσίας της , είναι περισσότερα από τριάντα τα μνημεία των οποίων την ανάπλαση και τον ανασχεδιασμό έχει μελετήσει και ήδη υλοποιεί ο Οργανισμός , προκειμένου να στεγάσει εκδηλώσεις του Καλλιτεχνικού Προγράμματος ή να τα προσφέρει ως μόνιμη στέγη σε ακμαίους ή και σε νεοσύστατους καλλιτεχνικούς Οργανισμούς και σχήματα της πόλης .

ΠΡΟΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ

ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ , ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΚΑΡΑΜΠΟΥΡΝΑΚΙ

ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΙΟΥ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΙΟΥ

Για την αντιμετώπιση της ακαταστασίας που δημιούργησαν στην περιοχή οι παρατεταμένες ανασκαφικές εργασίες στη θέση της πρώην πλατείας Διοικητηρίου , ο ΟΠΠΕ Θ'97 ανέπτυξε την ιδέα της "ανοικτής ανασκαφής" , η οποία εξασφαλίζει τη δυνατότητα επίσκεψης σε μια ανασκαφή που βρίσκεται εν εξελίξει , ενώ ταυτόχρονα επαναφέρει την πολεοδομική τάξη σε μια κεντρική περιοχή , όπου μάλιστα βρίσκεται και το κορυφαίο Δημόσιο κτίριο της πόλης (Υπουργείο Μακεδονίας Θράκης) .

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 2.000.000.000 δρχ. (+ΑΡΧΑΙΑ ΑΓΟΡΑ) , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΠΟ - ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : 1. ΑΝΑΣΚΑΦΙΚΗ

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ-ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΑΡΚΟΥ ΣΤΟ ΚΑΡΑΜΠΟΥΡΝΑΚΙ , 2. ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΙΟΥ , ΑΝΑΣΚΑΦΗ , ΑΝΑΣΤΗΛΩΤΙΚΑ ΕΡΓΑ , 3. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΙΟΥ , 4. ΑΡΧΑΙΑ ΑΓΟΡΑ , ΑΝΑΚΤΟΡΟ ΚΑΙ ΤΟΞΟ ΤΟΥ ΓΑΛΕΡΙΟΥ - ΙΟΥΛΙΟΣ 1997 .

ΑΡΧΑΙΑ ΑΓΟΡΑ

Το συγκρότημα της αρχαίας Αγοράς αποκαλύφθηκε το 1962 στη θέση όπου το σχέδιο Hebrand είχε προτείνει τη δημιουργία ενός πομπώδους διοικητικού κέντρου με τα κτίρια του Δημαρχείου επί των Δικαστηρίων. Η συστηματική έρευνα της περιοχής, αρχικά (1989) με χρηματοδότηση του Δήμου Θεσσαλονίκης και εν συνέχεια του ΥΠΠΟ, επεκτάθηκε και επιταχύνθηκε θεαματικά χάρη στην ένταξη ενός εκτεταμένου ερευνητικού προγράμματος του ΑΠΘ στο Πρότυπο Σχέδιο ανάπτυξης και αναζύωσης του Ιστορικού

Εμπορικού Κέντρου της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και στη χορηγία των εργασιών αναστήλωσης του Ωδείου από το ίδρυμα Λεβέντη. Η χρηματοδότηση του προγράμματος της Αρχαίας Αγοράς από τον ΟΠΠΕ Θ'97 αποσκοπεί στην ολοκλήρωση των στερεωτικών και αναστηλωτικών επεμβάσεων καθώς και των εργασιών διευθέτησης των πρανών εντός του 1996, ώστε να είναι δυνατή η επίσκεψη του χώρου από το κοινό και η ένταξη του στο Πρόγραμμα συστηματικών Επίσκεψων Αρχαιολογικών χώρων από τους μαθητές των Σχολείων αλλά και η χρήση ορισμένων περιοχών ού για πολιτιστικές εκδηλώσεις. Ειδικότερα προγραμματίζεται η χρήση του Ωδείου (αρχική χωρητικότητα 500 θέσεις) ως χώρου εκθέσεων (πρώτη χρήση) της Κρυπτής Στοάς ως χώρου εκθέσεων (πρώτη χρήση του cryptoporticus) και της πλατείας για τη φιλοξενία υπαίθριων πολιτιστικών εκδηλώσεων.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΙ ΤΑΦΟΙ ΔΕΡΒΕΝΙΟΥ

Ο Μακεδονικός Τάφος του Makridi Bey, για τον οποίο θα ακολουθήσει αναστηλωτική επέμβαση, βρίσκεται σε μια έκταση εβδιμήντα περίπου στρεμμάτων, στην περιοχή του Δερβενίου Θεσσαλονίκης, όπου, με ανασκαφική έρευνα, έχουν αποκαλυφθεί 10 αρχαίοι τάφοι διαφορετικών τύπων και περιόδων. Προτείνεται η ανάδειξη του χώρου με την δημιουργία ενός αρχαιολογικού πάρκου, για το οποίο έχει μέχρι στιγμής ολοκληρωθεί η εκπόνηση της προμελέτης. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 600.000.000 δρχ. (+ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΙ ΤΑΦΟΙ ΑΓ. ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ + ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΤΑΦΟΣ ΣΤΟ ΦΟΙΝΙΚΑ), ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΠΟ – ΥΠΕΧΩΔΕ, ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΟΥΛΙΟΣ 1997.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΣ ΤΑΦΟΣ ΦΟΙΝΙΚΑ

Ο Μακεδονικός Τάφος στο Φοίνικα της Θεσσαλονίκης αποκαλύφθηκε το 1987, κατά τη διάνοιξη της ανατολικής περιφερειακής οδού, η οποία περνάει από πάνω του. Σήμερα, και στα πλαίσια των έργων του ΟΠΠΕ Θ'97, βρίσκονται σε εξέλιξη οι εργασίες ανάδειξης του μνημείου, με τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου και της υπογεύργιας αίθουσας (16X18 μ.) που το στεγάζει. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΠΟ – ΥΠΕΧΩΔΕ, ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΟΥΛΙΟΣ 1997.

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΙ ΤΑΦΟΙ ΑΓΙΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Το 1994, με την ανασκαφή του ταφικού τύμβου στην περιοχή του Αγίου Αθανασίου Θεσσαλονίκης, αποκαλύφθηκε ο Μακεδονικός Τάφος, στον οποίο γίνονται εργασίες συντήρησης των τοιχογραφιών και ειδικότερα της πρόσοψης. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΠΟ – ΥΠΕΧΩΔΕ.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ
ΕΠΤΑΠΥΡΓΙΟ
ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΤΕΤΡΑΓΩΝΩΝ 5&7

Το μνημείο του Επταπυργίου έχει την αποδεδειγμένη και προφανώς μοναδική του αξία στην ιστορία της οχυρωματικής αρχιτεκτονικής . Η σημασία όμως του Επταπυργίου υπερβαίνει κατά πολύ τους όρους της , οπωσδήποτε απαραίτητης , σχολαστικής αρχαιολογικής τεκμηρίωσης του . Η ιστορική αξία του μνημείου , το κοινωνικό του νόημα , βρίσκεται στην διαρκή , επί αιώνες , εγγραφή του στις συνειδήσεις των κατοίκων αυτής της πόλης . Στο ψηλότερο σημείο της Ακρόπολης, έσχατο καταφύγιο των υπερασπιστών της ελευθερίας της πόλης , ή , αργότερα , τόπος εγκάθειρξης και έσχατης αφαίρεσης της ελευθερίας , τόπος εκτελέσεων .

Είναι βέβαιο ότι παρά την πρόσφατη απομάκρυνση των φυλακών , το Επταπύργιο δε μπορεί να εκκενωθεί από το κοινωνικό του περιεχόμενο . Θα βρίσκεται πάντα εκεί για να κινητοποιεί τη συλλογική μνήμη . Τα έργα της αποκατάστασης του Φρουρίου , της διαμόρφωσης του ευρύτερου περιβάλλοντος και η μελέτη του συνοικισμού Ακροπόλεως (ΟΤΥΕ) , όπως και το έργο της ανάπλασης των οικοδομικών τετραγώνων 5 και 7 του Δυτικού τμήματος της Άνω Πόλης (ΣΑΡΙΣΑ) χρηματοδοτούνται από τα Υπουργεία Πολιτισμού και ΥΠΕΧΩΔΕ με το συνολικό ποσό του 1.200.000.000 δρχ. ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΕΠΤΑΠΥΡΓΙΟ : ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΦΡΟΥΡΙΟΥ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ , ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ , ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ .

ΑΛΚΑΖΑΡ - ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ

Η χρήση του μνημείου έχει ευγενικά παραχωρηθεί στον ΟΙΠΠΕ Θ'97 από τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό . Η αποκατάσταση του Μνημείου και ειδικότερα η αποκάλυψη του αιθρίου του τέμενους , η

οποία γίνεται από την 9η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων , θα επισπευσθεί σημαντικά μετά την επικείμενη αποχώρηση των καταστηματαρχών που επί δεκαετίες στεγάζονταν στα προσκίσματα και στους περιμετρικά εφαπτόμενους χώρους του μνημείου . Στην φωτογραφία φαίνεται η ενότητα του μνημείου με το Μπεζεστένι , το δεύτερο σπουδαίο οθωμανικό κτίριο δημόσιας χρήσης στην περιοχή . Στόχος της μελέτης είναι η σχεδίαση μιας νέας πλατείας στην ελεύθερη έκταση 4 στρ. , στα οποία είναι εγγεγραμμένο το Οθωμανικό τέμενος Χαμτζά Μπέη (1468) . Οι προτεινόμενοι

αρχιτεκτονικοί χειρισμοί αξιοποιούν την ορατή απόκλιση των δυο χαράξεων της περιοχής (άξονας της Εγνατίαςοδού και διάταξη του μνημείου) και πετυχαίνουν την ενιαία έκφραση των δύο τμημάτων της πλατείας . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 250.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΡΤΙΟΣ 1997 .

**ΤΕΜΕΝΟΣ ΗΑΜΖΑ ΒΕΥ (ΑΛΚΑΖΑΡ)
ΣΤΕΡΕΩΣΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ**

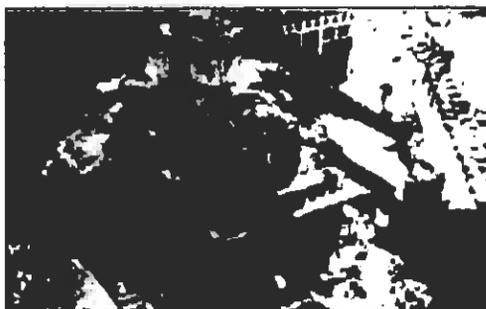
ΜΠΕΖΕΣΤΕΝΙ

**ΤΕΙΧΗ , ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ,
ΑΝΑΔΕΙΞΗ**

ΑΓΙΟΣ ΠΑΝΤΕΛΕΛΕΗΜΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΙΟ , ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ

ΡΑΖΑΡ ΗΑΜΑΜ

**ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ
ΛΟΥΤΡΟ**

**ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ , ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ**

ΠΑΝΑΓΙΑ ΧΑΛΚΕΩΝ

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 2.000.000.000 δρχ.

(1. ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΙΟΙΚΗΤΗΡΙΟΥ - ΑΝΑΣΚΑΦΕΣ , 2. ΜΠΕΖΕΣΤΕΝΙ , 3. ΡΑΖΑΡ ΗΑΜΑΜ , ΤΕΙΧΗ , ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ , ΑΝΑΔΕΙΞΗ , 4. ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΛΟΥΤΡΟ , 5. ΝΑΟΣ ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ - ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ , 6. ΝΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΧΑΛΚΕΩΝ , 7. ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗΜΟΝΟΣ) .

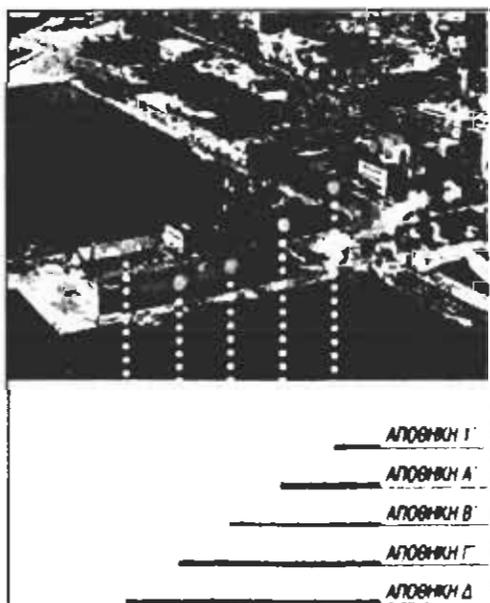
ΑΛΑΤΖΑ ΙΜΑΡΕΤ

Το πρώιμο (1484) αυτό οθωμανικό κτίσμα , βρίσκεται στο μέσον μιας εξαιρετικά ενδιαφέρουσας μικρής πλατείας , για την ανάπλαση της οποίας ο ΟΠΠΕ Θ'97 θα προκηρύξει , Πανελλήνιο Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό . Το έργο απασχολεί στην αποκατάσταση του μνημείου , η χρήση του οποίου έχει παραχωρηθεί στο Δήμο Θεσσαλονίκης από το 1986 (Biennale Νέων Καλλιτεχνών) και έχει φιλοξενήσει μεγάλο αριθμό πολιτιστικών εκδηλώσεων (εκθέσεις , μικρά κονσέρτα , χορό , σεμινάρια) . Το έργο συντήρησης και αποκατάστασης του μνημείου συνιστάται , κυρίως στις φθορές των διδυμων μεγάλων (5X5 μ.) και των τεσσάρων μικρότερων τρούλων . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 100.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΟΥΝΙΟΣ 1997 .

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

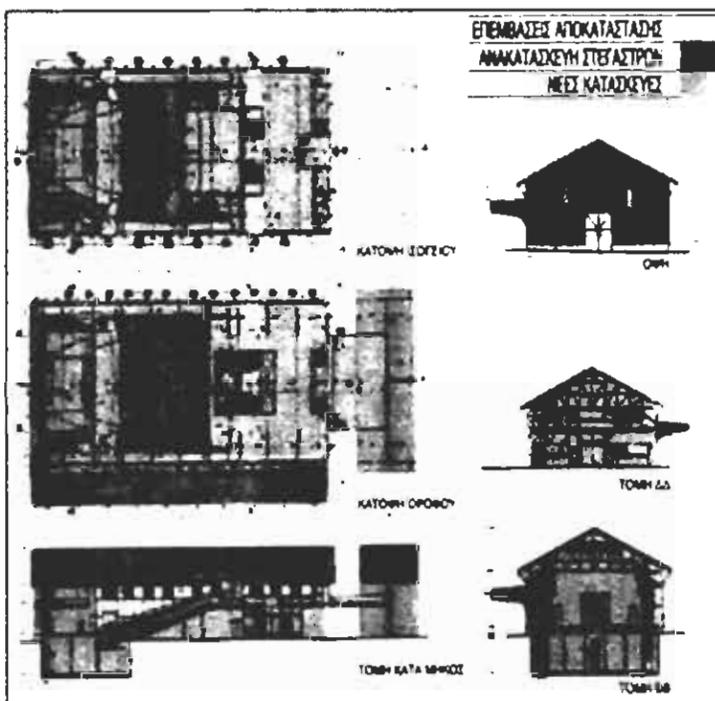
ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΟΛΘ

Η ανάπλαση των 55 στρεμμάτων του Α προβλήτα (εγκατάσταση δικτύου υποδομής , υπαίθριες διαμορφώσεις και ανασχεδιασμός πέντε αποθηκών σε κτίρια πολιτισμού) , η ανάδειξη δηλαδή της περιοχής σε πολιτιστικό πάρκο μητροπολιτικής κλίμακας έχει χρηματοδοτηθεί από το ΥΠΕΧΩΔΕ , ως έργο που συμβάλλει αποφασιστικά στη συνολική αναβάθμιση της πολιτιστικής ζωής και του δημόσιου χώρου της πόλης . Οι πέντε αποθήκες που στη φάση αυτή ανασχεδιάζονται δεν διαθέτουν μία προς μία χαρακτηριστικά που συνήθως περιγράφουν

ένα κτίριο ως υψηλής αρχιτεκτονικής αξίας . Η αξία αυτών των κτιρίων , όπως ορθά υπαγορεύουν οι καταστατικές αρχές του πεδίου της βιομηχανικής αρχαιολογίας , βρίσκεται στην αναντικατάστατη ικανότητα τους να μιλήσουν για τις τεχνολογίες και την μορφή λειτουργίας και ανάπτυξης του σπουδαίου λιμένα της Θεσσαλονίκης στους χρόνους του Οθωμανικού εκσυγχρονισμού στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 29ου αιώνα καθώς και στις πρώτες προσπάθειες ανασυγκρότησης των λιμενικών λειτουργιών από το νεαρό ελληνικό κράτος .

ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΟΛΘ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΑΠΟΘΗΚΗΣ 1'

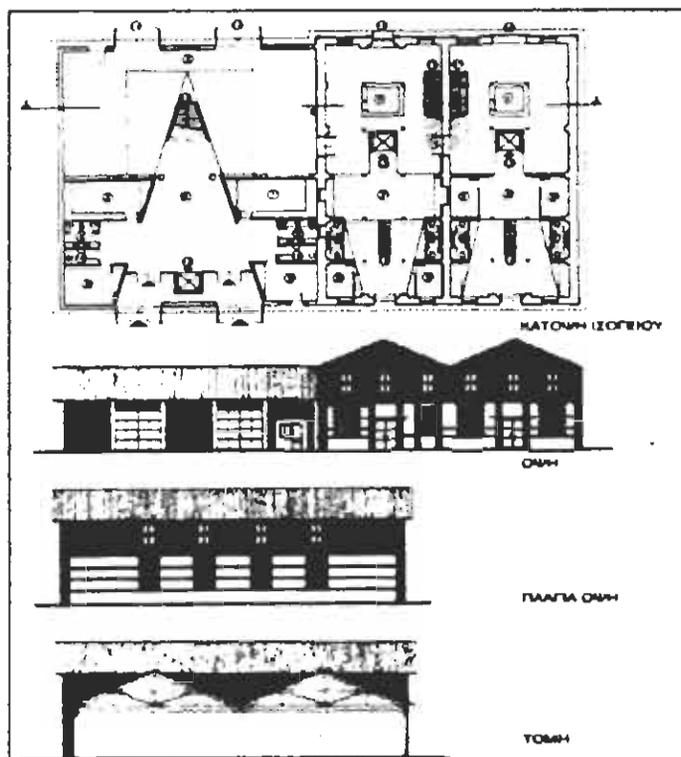
Η πολεοδομική μορφή του προβλήτα 1 (γραμμικότητα , περιμετρικό κρηπίδωμα , σιδηροδρομικός συρμός μέχρι το δυτικό του άκρο) όπως και η αρχιτεκτονική μορφή των κτιρίων του (δίρριχτες "προκατασκευασμένες" αποθήκες με φέροντα λεπτά μεταλλικά υποστηλώματα , ισχνά μεταλλικά ζευκτά και συμπαγή τούβλα , σχεδόν ισομεγεθείς (20X50=1000 τμ.) καθώς και τα Bauhaus κτίρια της επόμενης γενιάς – Λιμεναρχείο , Διοίκηση του ΟΛΘ , κτίριο του Ερυθρού Σταυρού) αποτελούν τα πραγματικά αρχεία της πολεοδομικής και αρχιτεκτονικής ιστορίας αυτής της κρίσιμης περιοχής της πόλης . Και είναι ενδιαφέρον ότι η εγγραφή αυτής της περιοχής στη συλλογική μνήμη

και τις συνειδήσεις των πολιτών έχει γίνει με αυτήν ακριβώς τη μορφή . Γι ' αυτό οι κάθε είδους αναγκαίες παρεμβάσεις (προσθήκες , καθαιρέσεις , εκσυγχρονιστικοί μετασχηματισμοί , ακόμη και οι διαμορφώσεις εδάφους) υφίστανται έναν έλεγχο που είναι κυρίως ηθικής και μόνο δευτερευόντως αρχιτεκτονικής αξίας .

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΑΠΟΘΗΚΗΣ Α'

Η αποθήκη 1 μελετήθηκε ως αίθουσα Μουσικής , Θεάτρου , και Κινηματογράφου . Το συγκρότημα των καμαρινιών εγκαθίσταται σε τοπική εσοκαφή στο άκρο της αίθουσας κάτω από τη σκηνή , όπου διαμορφώνεται και pit μουσικών . Η αίθουσα έχει χωρητικότητα 450 θέσεις ανεπτυγμένες σε κερκιδωτή διάταξη , διαθέτει φουαγιέ και ικανούς χώρους διαλείματος και υπαίθριο στέγαστρο αναμονής από τη πλευρά της εισόδου . Η ακουστική εξασφάλιση της αίθουσας από εξωτερικούς θορύβους επιταγχύνεται με την εγγραφή της σε ένα κλειστό κουτί χάρη στο οποίο επιλύεται και η περιμετρική κυκλοφορία των ηθοποιών και των θεατών .

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΑΠΟΘΗΚΗΣ Β' ΜΟΥΣΕΙΟ DESIGN, ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

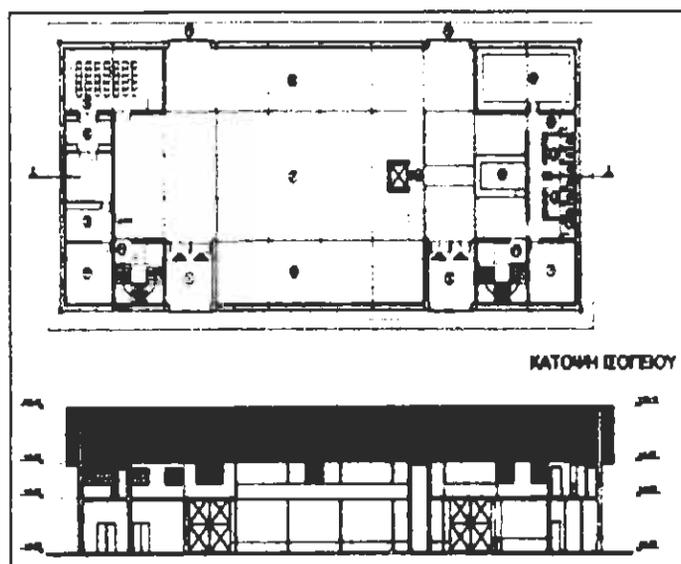

εικαστικών ή άλλων θεματικών εκθέσεων .

Με παρόμοιο τρόπο έχει σχεδιαστεί η **ΑΠΟΘΗΚΗ Δ** η οποία , χάρη στο μεγαλύτερο μέγεθος της σκηνής και τη διαφορετική επίλυση του προσκηνίου , πέραν των παραστάσεων θεάτρου και μουσικής και των κινηματογραφικών προβολών εξυπηρετεί και παραστάσεις χοροθεάτρου εις βάρος προφανώς της χωρητικότητας της (380 τμ.) .

Σημειώνεται ότι με ειδική επιλογή των καθισμάτων οι ανασχεδιασμένες Αποθήκες 1 και Δ μπορούν να εξυπηρετήσουν και τη διεξαγωγή συνεδρίων . Στη περίπτωση αυτή συλλειτουργούν με την Αποθήκη 1 , η οποία διαθέτει μεγάλο χώρο υποδοχής των συμπληρωματικών χρήσεων και λειτουργιών που απαιτούν τα μεγάλα συνέδρια (γραμματείες , μικρές αίθουσες σεμιναρίων, κλπ) . Η κύρια όμως χρήση της Αποθήκης 1 , η οποία είναι η μόνη διώροφη Αποθήκη , είναι η φιλοξενία

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΑΠΟΘΗΚΗΣ Γ'

Η **ΑΠΟΘΗΚΗ Γ** , με προνομιακή θέα στο Λευκό Πύργο , έχει σχεδιαστεί ως εκθεσιακός χώρος (1.000 τμ. ισόγειο , 400 τμ. ύψος) , ο οποίος θα εγκαινιαστεί με μεγάλη έκθεση παρουσίασης του έργου των πολεοδομικών και αρχιτεκτονικών παρεμβάσεων του ΟΠΠΕ Θ'97 , η οποία θα προετοιμαστεί σε συνεργασία και με το Σύλλογο Αρχιτεκτόνων Θεσσαλονίκης . Στο συγκρότημα των ΑΠΟΘΗΚΩΝ Β, που είναι και οι μόνες του Α προβλήτα με ιδιαίτερη τυπολογία , προσανατολισμό και μέγεθος , έχει σχεδιαστεί η εγκατάσταση των Μουσείων Design και Κινηματογράφου .

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 5.500.000.000

δρχ. , (ΤΟ ΠΟΣΟ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ ΤΙΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ ΑΠΟΘΗΚΩΝ ΚΑΙ ΤΑ ΕΡΓΑ ΤΟΥ ΛΙΜΑΝΙΟΥ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΕΡΓΟ "ΛΙΜΑΝΙ") , **ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ :** ΥΠΕΧΩΔΕ , **ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ :** ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1997 .

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΑΠΟΘΗΚΗΣ Δ'

ΝΕΩΤΕΡΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟ VILLA BIANCA

Στη γνωστή ιστορία της Villa Bianca της οποίας ο τελευταίος ιδιώτης ιδιοκτήτης , αφού πέτυχε να οικοπεδοποιήσει σταδιακά το θαυμάσιο κήπο του κτιρίου , εποδοδόνταν σε καταστροφές του εσωτερικού της Villa Bianca συνοψίζονται οι μεταστροφές της συλλογικής συνείδησης της πόλης απέναντι σε ότι σήμερα προστατεύεται ως αρχιτεκτονική κληρονομιά . **Η Casa Bianca , σχεδιασμένη το 1911 από τον Ιταλό Αρχιτέκτονα Pietro Arrigoni** στη συνοικία των Πύργων , ως κατοικία του πλούσιου Ιβραίου Dino Fernandez Diaz

συνδέεται με μεγάλες στιγμές της ιστορίας της πόλης (απελευθέρωση του 1912 , δεξιώσεις για τον Βασίλεα Κωνσταντίνο και τους ελευθερωτές στρατηγούς , φιλοξενία του Ελευθέριου Βενιζέλου , επίταξη του κτιρίου από τον Γερμανικό στρατό κατοχής , εξόντωση της οικογένειας , ενοικίαση του ορόφου για νηπιαγωγείο και δημοτικό σχολείο στην δύσκολη τριετία 1964-1967 , πώληση του το 1965) .

Στα τέλη του '70 ο Δ. Θεσσαλονίκης αγόρασε το διατηρητέο κτίριο . Η 4η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων και ο Δήμος Θεσσαλονίκης εποπτεύουν το έργο αποκατάστασης που υλοποιεί η ΔΕΠΟΣ. **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 800.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1997 .**

ΚΤΙΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Μετά τη ευγενική παραχώρηση του κτιρίου από τον Ελληνικό Ερυθρό Σταυρό προς τον ΟΙΠΠΕ Θ'97 το πρόβλημα της αρχιτεκτονικής του αποκατάστασης επανεξετάστηκε συνολικά . Παράλληλα προς τα προβλήματα που δημιουργεί ο λειτουργικός

μετασχηματισμός μιας οικογενειακής κατοικίας σε έδρα για τις πέντε Διευθύνσεις ενός πολυάνθρωπου Οργανισμού , προέκυψε και το αίτημα για μια πιλοτικού χαρακτήρα αποκατάσταση με προσορισμό διδακτικό , εγγενή στο νέο ρόλο του κτιρίου ως έδρας της Ευρωπαϊκής πρωτεύουσας : το ύψος του κτιρίου υποστηρίχθηκε παντοιοτρόπως , οι οροφωγραφίες αποκαταστάθηκαν με τρόπο σχολαστικό , οι οικοδομικές τεχνικές της αποκατάστασης επιλέχθηκαν με προοπτική διάρκειας αλλά , ταυτόχρονα , με τρόπο

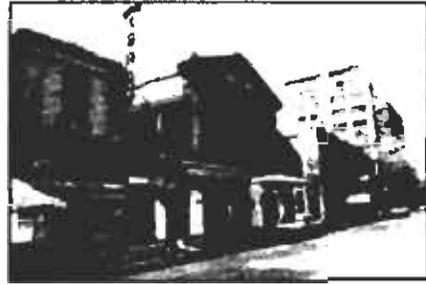

ανεπαίσθητο , που δεν αλλοιώνει τις τυπολογικές ορίζουσες του κτιρίου , έγιναν , όλες οι αναγκαίες εκσυγχρονιστικές βελτιώσεις (κλιματισμός , ανελκυστήρας , προσπέλαση για άτομα με ειδικές ανάγκες κλπ) . Η κατασκευή έγινε με αυτοεπιστασία από την ΔΕΠΟΣ και το έργο χρηματοδοτήθηκε από το ΥΠΕΧΩΔΕ με **330.000.000 δρχ. ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ .**

ΑΓΟΡΑ ΜΟΔΙΑΝΟ, ΝΕΑ ΑΓΟΡΑ

Η κεντρική αγορά τροφίμων της Θεσσαλονίκης, έχει σχεδιαστεί σύμφωνα με την τυπολογία των αγορών του 19ου αιώνα (μεγάλα βιομηχανικά στέγαστρα με διαφώτιστη οροφή και σαφή κάρναβο με στοές για τη διάταξη των μονάδων των καταστημάτων) από τον **αρχιτέκτονα Eli Modiano**, στον οποίο η πόλη οφείλει και άλλα σπουδαία κτίρια του ιστορικού κέντρου (το οικοδομικό τετράγωνο μεταξύ των οδών Ερμού, Ι.Δραγούμη, Βασ. Ηρακλείου και Βενιζέλου, το κτίριο του Τελωνείου κλπ).

Η Αγορά Μοδιάνο παραμένει ένας ιδιαίτερα δημοφιλής τόπος, που η ιστορική του ατμόσφαιρα απειλείται από τη βίαιη αλλαγή των παραδοσιακών χρήσεων της αγοράς και από την εγκατάλειψη. Το αρχικό πρόγραμμα του ΟΠΠΕ Θ'97 προβλέπει την ταυτόχρονη επέμβαση στην Αγορά Μοδιάνο και στην επαπτόμενη Νέα Αγορά, το Βόρειο Τμήμα της οποίας καταλαμβάνεται από ένα διόροφο κτίριο με ενδιαφέροντα κλασικιστικά στοιχεία. Είναι προφανές ότι το έργο αυτό δεν φιλοδοξεί να αντιστρέψει συνολικά τις αντίξοες συνθήκες μέσα στις οποίες αναπτύσσεται η σημερινή λειτουργία των δύο αγορών, αλλά αποσκοπεί στην κτιριακή τους εξυγίανση και την αισθητική τους αναβάθμιση. **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 200.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ, ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1997.**

ΝΕΩΤΕΡΑ ΜΝΗΜΕΙΑ

ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟ ΝΕΔΕΛΚΟΥ (ΕΓΝΑΤΙΑ 109)

Το διατηρητέο κτίριο επί της οδού Εγνατίας 109, σε κακή κατάσταση σήμερα μετά την αφαιρέση της στέγης και την έναρξη των εργασιών κατεδάφισης από το Δήμο το 1980 (το κτίριο είχε χαρακτηριστεί επικίνδυνο μετά τον σεισμό του 1978 ενώ, σύμφωνα με το ισχύον σχέδιο, ρυμοτομούνταν για την διάνοιξη της διαγωνίου που συνδέει την Αγία Σοφία με τη Ροτόντα), διατηρεί ωστόσο ανεπηρεάστη τη στατική του δομή, λόγω της εξαιρετικά καλής, αλλά και ιδιαίτερα ενδιαφέρουσας και προωθημένης για την εποχή του κατασκευής του. Αξιόλογο παράδειγμα του εκλεκτικισμού των αρχών του αιώνα (κτίστηκε το 1909) και χαρακτηρισμένο ως έργο τέχνης από το 1980, έχει κληροδοτηθεί στο Δήμο Θεσσαλονίκης με διαθήκη του Κ.Νεδέλκου που εξέφρασε την επιθυμία να μετατραπεί σε μουσείο, χρήση που όμως είναι ιδιαίτερα επιβαρυντική για το κτίριο. Έτσι, επειδή δεν έχει αποφασιστεί η όριστική χρήση, η μελέτη περιορίζεται στην απόκατάσταση του κτιρίου. **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 200.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ, ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1997.**

ΚΤΙΡΙΟ ΟΣΕ

Το κτίριο στη διασταύρωση των οδών Ερμού και Αριστοτέλους, στον όροφο του οποίου στεγαζόνταν διάφοροι σύλλογοι εργαζομένων και συνταξιούχων του ΟΣΕ και το εντευκτήριό τους παραχωρήθηκε στον ΟΠΠΕ Θ'97 για να στεγάσει τις αυξημένες ανάγκες του σε προβολή και επικοινωνία (στα δύο ισόγεια καταστήματα), για να αναπτύξει στο κέντρο της πόλης ένα τόπο συνάντησης των προσκεκλημένων καλλιτεχνών

με τους παραγωγούς , καθώς και για να στεγάσει αυτονομημένα τμήματα των υπηρεσιών του .
ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 180.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1997 .

ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

Στο νέο διατηρητέο κτίριο του Εμπορίου και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου , κατασκευασμένο το 1930 , χαρακτηριστικό της φυσιογνωμίας της πόλης κατά τη διάρκεια του μεσοπολέμου , προβλέπεται – μετά την αποκατάσταση του εσωτερικού στην αρχική του μορφή , σύμφωνα με τα υπάρχοντα σχέδια , τον εκσυγχρονισμό της αίθουσας διαλέξεων και τη μεταστέγαση των υπηρεσιών του Ε.Β.Ε.Θ. στους τέσσερις ορόφους που θα προστεθούν στο πίσω τμήμα του κτιρίου – η δημιουργία ενός πολυλειτουργικού κέντρου με χώρους για τη φιλοξενία ποικίλων εκδηλώσεων (όπως συνέδρια , πολιτιστικές εκδηλώσεις , δεξιώσεις ,κλπ) , αλλά και βιβλιοθήκη και πινακοθήκη και αίθουσες συνεδριάσεων , αντάξιου του ρόλου του Ε.Β.Ε.Θ ως κέντρου οικονομικών δραστηριοτήτων . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 150.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ**
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1997 .

ΣΩΜΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ

Η μελέτη που συντάσσεται αφορά σε εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης του ενδιαφέροντος κτιριακού συγκροτήματος που περιλαμβάνει το κυρίως κτίριο , επί της Βασ. Γεωργίου , το κάθετα διατεταγμένο επιμηκές πρατήριο με τη δίκλινη στέγη και το πολυγωνικό περίπτερο της αυλής καθώς και εργασίες αρχιτεκτονικής τοπίου στην αυλή . Η ειδική ατμόσφαιρα του κτιρίου , η μικρή του κλίμακα , η ύπαρξη της αυλής και η γειτνίαση του με το πάρκο το κάνουν κατάλληλο για να φιλοξενήσει κατά το 1997 κεφάλαια του Καλλιτεχνικού Προγράμματος με θέμα το παραμύθι (πρόγραμμα : Κόκκινη Κλωστή) . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 50.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1997 .**

ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟ (ΤΣΙΜΙΣΚΗ 103) ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ

Το διαγωνιαίο κτίριο του Πολιτιστικού Κέντρου του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης , κτίριο art deco του 1929 με εξαιρετική θέση στο κέντρο της πόλης θα φιλοξενήσει κατά τη διάρκεια του 1997 τις δυναμικές λειτουργίες ενός κέντρου νεότητας . Ειδικότερα το πρόγραμμα θα περιλαμβάνει μεταξύ των άλλων τη λειτουργία στον προνομιούχο ισόγειο χώρο ενός πληροφοριακού κέντρου με εκδοτήριο εισιτηρίων και με πωλητήριο των παραγωγών του ΟΠΠΕ Θ'97 , τη λειτουργία στον όροφο μιας δανειστικής θεματικής συλλογής – βιντεοθήκης , τη λειτουργία στον ημιυπόγειο μιας μικρής οινοθήκης σε συνεργασία με το πρόγραμμα γαστρονομίας του ΟΠΠΕ Θ'97 , τη διεξαγωγή σεμιναρίων στον δεύτερο όροφο , την επιλεκτική χρήση του roof garden καθώς και την (όχι αποκλειστική) χρήση της αίθουσας του τρίτου ορόφου , η οποία αποτελεί μια από τις καλύτερες στην πόλη (190 θέσεις) αίθουσες συνεδρίων (ταυτόχρονη μετάφραση σε τρεις γλώσσες) .

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 250.00.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ ,
Υπουργείο Νέας Γενιάς , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1997 .

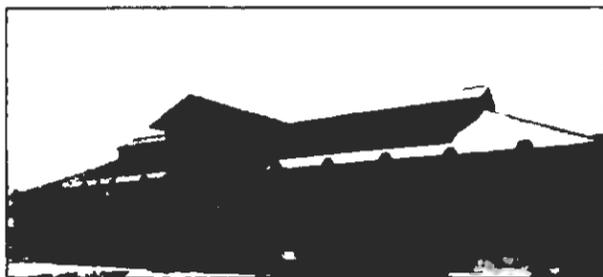

ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Με τον ανασχεδιασμό αυτού του νεοκλασικού κτιρίου (δείγμα της δημόσιας αρχιτεκτονικής στα τελευταία χρόνια του οθωμανικού εκσυγχρονισμού) , που εφάπτεται στον ανατολικό αρχαιολογικό περίπατο , θα ολοκληρωθεί η ανάπλαση της ευρύτερης περιοχής που περιλαμβάνει το Ανατολικό τείχος με την πράσινη ζώνη περιπάτου , τους κήπους του Πασά , Αρμενικό Νεκροταφείο και τα Κοιμητήρια της Ευαγγελίστριας . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 120.000.000 δρχ.
- ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : -

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΦΑΓΕΙΑ, ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Το έργο "Δημοτικά Σφαγεία - Αθλητικό Ψυχαγωγικό Κέντρο" αφορά στην συνολική μελέτη και μερική αποκατάσταση του διατηρητέου κτιρίου των πρώην Σφαγείων Θεσσαλονίκης , παράλληλα με την μελέτη επανάχρησης του νέου κτιρίου (πρώην Κρεωσκοπικού Θαλάμου) και του πρώην Θυρωρείου και την διαμόρφωση του υπαίθριου

χώρου . Το διατηρητέο κτίριο , για το οποίο προτείνεται να διατηρήσει την σημερινή του χρήση ως κλειστό γήπεδο μπάσκετ , είναι ένα εκλεκτιστικό , ορθογωνικής κάτοψης , απόλυτα συμμετρικό μονώροφο κτίσμα (επιφάνειας 1149,5 τ.μ.) , που τα μορφολογικά και κατασκευαστικά του στοιχεία (χαρακτηριστικά τοξωτά ανοίγματα με μεταλλικά κουφώματα , μεταλλικά ζευκτά και επικάλυψη στέγης) προδίδουν το βιομηχανικό του χαρακτήρα . Στο νέο κτίριο και το πρώην θυρωρείο προτείνεται η εγκατάσταση της ανώτερης Επαγγελματικής Σχολής Χορού του Δήμου Θεσσαλονίκης και το Μουσείο της Συλλογής της Ραλλούς Μάνου .

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 200.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΟΥΝΙΟΣ 1997 .

ΑΡΜΕΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΑΣ

Η Αρμενική Εκκλησία της Παναγίας σχεδιασμένη από τον Ιταλό αρχιτέκτονα Vitaliano Poselli (αρχιτέκτονα μεταξύ άλλων της Βίλλας Αλλατίνι και του Γ' Σώματος Στρατού αλλά και αρκετών ναών διαφόρων δογμάτων , όπως το Γενί Τζαμί και ο ναός των Καθολικών επι της οδού Φράγκων) το 1902 , είναι ένας μονόχωρος δρομικός ναός , χαρακτηριστικό παράδειγμα του εκλεκτικισμού των αρχών του αιώνα , με μορφολογικά στοιχεία αρμενικής αρχιτεκτονικής (χαρακτηριστικές πυραμοειδείς απολήξεις) ενταγμένα στο κυρίαρχο νεοκλασικό ύφος της εποχής . Ο Ναός , εγκλωβισμένος μέσα στις ευτελείς πολυκατοικίες της δεκαετίας του εξήντα , μαζί με τη βιβλιοθήκη παραμένουν το κέντρο αναφοράς της μικρής αλα δραστηρίας Αρμενικής κοινότητας της Θεσσαλονίκης . Μετά τις εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης , θα μπορεί , πέρα από την

κύρια χρήση του ως λατρευτικού χώρου , να φιλοξενήσει και κάποιες συμβατές με το χαρακτήρα του καλλιτεχνικές εκδηλώσεις . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 25.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : -

ΓΕΝΙ ΤΖΑΜΙ

Το Γενί Τζαμί (στέγη του Παλαιού αραιολογικού Μουσείου) είναι ένα από τα ωραιότερα δείγματα του αρχιτέκτονα Vitaliano Poselli (1908) , στον οποίον εκτός από άλλα σημαντικά κτίρια της Θεσσαλονίκης , οφείλονται και ναοί διαφόρων δογμάτων . Απο το 1986 (Biennale Νέων Καλλιτεχνών) και μετά που η χρήση του μνημείου παραχωρήθηκε στο Δήμο Θεσσαλονίκης , το Γενί Τζαμί έχει πολιτογραφηθεί στους βασικότερους και ελκυστικότερους χώρους της πόλης και έχει φιλοξενήσει περισσότερες από 70 εκδηλώσεις αξιώσεων ευρέως φάσματος – εκθέσεις εικαστικών και happenings , κονσέρτα , εκδηλώσεις λόγου . Η αυλή του κτιρίου θα διαμορφωθεί σε μόνιμη υπαίθρια έκθεση ογκωδών μαρμαρίνων αρχαιολογικών ευρημάτων . Η αποκατάσταση του κτιρίου αφορά κυρίως σε οικοδομικού χαρακτήρα επισκευές της στέγης και του μεσορόφρου καθώς και σε έργα αποκατάστασης της ακουστικής συμπεριφοράς του

μνημείου . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 50.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : -

35 ΝΕΟΤΕΡΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

A. ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ	ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ	ΜΟΥΣΕΙΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ
1. ΚΤΙΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ	12. ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΥ ΛΟΓΑ	24. ΑΠΟΘΗΚΕΣ Ο.Λ.Θ.
2. CASA BIANCA	13. ΣΩΜΑ ΕΛΛΗΝΩΝ ΓΡΟΣΙΟΓΩΝ	25. ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ ΚΟΔΡΑ
3. ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ - ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ	14. ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟ "ΜΕΛΙΣΣΑ"	26. ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΣΦΑΓΕΙΑ
4. ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ - ΑΦΙΣΣΑΣ	15. ΚΛΙΝΙΚΗ "ΝΕΔΕΛΚΟΥ"	27. ΑΓΟΡΑ ΜΟΔΙΑΝΟ / ΝΕΑ ΑΓΟΡΑ
5. ΚΤΙΡΙΟ Ο.Σ.Ε.	16. ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	28. ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΒΡΑΪΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ
6. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	17. ΣΧΟΛΗ ΤΥΦΛΩΝ	Δ. ΣΥΚΟΛΑ
7. ΚΤΙΡΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ	18. ΑΡΜΕΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ	29. Ο ΛΕΩΝΑΣ ΤΗΣ ΟΔΟΥ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ
7. ΔΟΥΛΥΜΕΤΑ	20. ΓΕΝΙ ΤΖΑΜΙ	30. ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ
8. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	21. ΚΤΙΡΙΟ ΝΕΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΣΤΑΘΜΟΥ	31. ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΓΙΟΥ ΜΗΝΑ
9. ΘΕΑΤΡΟ ΜΕΛΙΝΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ, ΓΡΟΗΝ ΒΑΣΙΛΙΚΟ	Γ. ΧΩΡΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ / ΑΓΟΡΑΣ	32. ΑΓΟΡΑ ΒΑΛΙΑ
10. ΧΑΝΘ - ΑΥΛΑΙΑ	22. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΦΑΝΕΤ.	33. ΑΓΟΡΑ ΒΑΤΙΣΤΩΤΗ
11. ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ	ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ	34. 80 ΚΤΙΡΙΑ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΕΥΡΥΤΙΑ
	23. ΚΕΝΤΡΟ ΔΥΤΙΟΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ Ο.Υ.Θ. ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ	35. 24 ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΣΤΗΝ ΑΝΘ ΓΙΩΝΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΑΝΩ ΠΟΛΗ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ

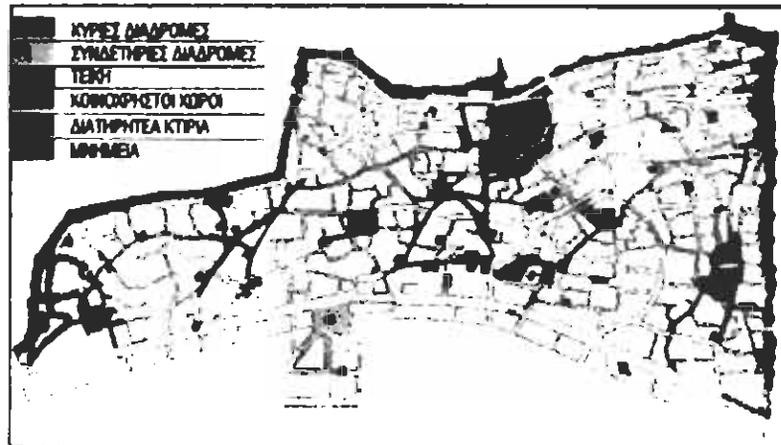
Η λιγοστή αρχιτεκτονική ύλη , που έχει περισωθεί ως μαρτυρία της αρχιτεκτονικής και πολεοδομικής ιστορίας της περιοχής , είναι το αντικείμενο του Ειδικού Προγράμματος με προϋπολογισμό 6.800.000.000 δις δραχ. της Ανω πόλης , το οποίο , εκτός από τις απαλλοτριώσεις , περιλαμβάνει εκτεταμένα έργα αστικών αναπλάσεων , αποκαταστάσεις καθώς και αγορές (μέχρι στιγμής 9) διατηρητέων κτισμάτων .

Στα ειδικότερα μέτρα , τα οποία ήδη προωθούνται πάνω στο ευαίσθητο τοπίο της Ανω Πόλης (ένα πλέγμα εικοσιένα διαδρομών που οδηγούν στα διακεκριμένα μνημεία , η μερική αποκατάσταση πενήντα εννέα διατηρητέων κτισμάτων , οι κυκλοφοριακές προθμίσεις και η δημιουργία νέων χώρων στάθμευσης , τα καλλωδιακά δίκτυα , και η υπογείωση του συνόλου των δικτύων , η ανάδειξη του τείχους σε σχέση με το πρόβλημα των καστρόπληκτων , η ανάπλαση των οικιστικών πυρήνων στη Δυτική περιοχή της Πάνω Πόλης) συμπυκνώνονται τα θετικά και ρεαλιστικά στοιχεία προτάσεων που έχουν κατατεθεί στη διάρκεια της μακράς δημόσιας συζήτησης για την Ανω Πόλη .

Η ολοκλήρωση του εγχειρήματος , για το οποίο ήδη εργάζονται πάνω από τριακόσιοι μηχανικοί όλων των ειδικοτήτων , μέχρι το Μάρτιο του 1997 , παρά τις δυσκολίες που δημιουργεί το αντιφατικό πλαίσιο ελέγχου της δόμησης σε σχέση και με τις αξιώσεις των κατοίκων της Πάνω Πόλης και παρά τις δυσκολίες που απορρέουν από τις συχνά αποκλίνουσες κατευθύνσεις των μελετών που έχουν συνταχθεί , **στηρίζεται στη διατήρηση του κλίματος συνεργασίας που ο ΟΠΠΕ Θ'97 δημιούργησε μεταξύ όλων των φορέων οι οποίοι με οποιονδήποτε τρόπο είναι συνδεδεμένοι με το πρόβλημα της Ανω Πόλης :** του Δήμου Θεσσαλονίκης , του Δήμου Συκεών , των Εφορειών Αρχαιοτήτων , του Οργανισμού Ρυθμιστικού Θεσσαλονίκης , του ΥΠΕΧΩΔΕ και των συλλογικών φορέων των κατοίκων .

Για την ανάδειξη του ιδιαίτερου χαρακτήρα της Ανω Πόλης , έχει σχεδιαστεί ένα πλέγμα γραμμικών και σημειακών αναπλάσεων , που καλύπτει μεγάλο ποσοστό του πολεοδομικού της ιστού , συνδέοντας μεταξύ τους τα σημαντικά μνημεία – σταθμούς των διαδρομών (βυζαντινοί ναοί , Τείχη , αρχαιολογικοί χώροι) και αποκαλύπτοντας την πληθώρα μικρότερων , αλλά εξίσου ενδιαφέροντων μνημείων , όπως οι διάσπαρτες Οθωμανικές κρήνες , οι Κινότερες , ο "Τουρμπές" της πλατείας Τερψιθέας ή το τζαμί στην οδό Πενταπυργίου . **Οι αναπλάσεις οργανώνονται βάσει των διαδρομών**

που έχουν χαρακτηρί και ιεραρχούνται σε κύριες , σε άμεση σχέση με τα μνημεία – ορόσημα και συνδετήριες που αποτελούν τα ενδιάμεσα τμήματα που αρθρώνουν τα σημεία ιδιαίτερου ενδιαφέροντος σε ένα σύστημα εναλλακτικών πορειών .

Το έργο περιλαμβάνει , εκτός από τις επί μέρους κάθε φορά επεμβάσεις με προτεραιότητα στις απαλλοτριώσεις διατηρητέων και στις διανοίξεις σε σημεία διασταυρώσεων , αναπλάσεις μετώπων κατά μήκος των διαδρόμων , διαμορφώσεις οδοστρωμάτων , με παράλληλη υπογείωση των δικτύων (ΟΓΕ , ΔΕΗ , δημοτικού φωτισμού και αποχέτευσης) , καθώς και μελέτη αστικού εξοπλισμού για όλη την περιοχή .

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ ΜΟΝΗΣ ΒΛΑΤΑΔΩΝ

Η Μονή Βλατάδων , μοναδικό από τα πολυάριθμα βυζαντινά μονηστήρια της πόλης που διασώζεται στις μέρες μας , αποκτά μια πρόσθετη σημασία λόγω της έκτασης και της δεσπόζουσας θέσης της , αλλά και της γειτνίασης της , με τα Τείχη , το Επταπύργιο και τον Ναό του Οσίου Δαυίδ . Η διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου της Μονής , έχει ως στόχο την βελτίωση των προσβάσεων και την ανάδειξη του μνημείου , χωρίς να ανατραπούν τα μεγέθη και η ήρεμη ατμόσφαιρα της περιοχής . Περιλαμβάνει την διαμόρφωση χώρων στάθμευσης , διαμόρφωση του χώρου πρασίνου της Κινστέρας και της επέκτασης της οδού Δημάδου , μερική επισκευή της περιφραξής της Μονής και πιθανώς κάποιες αποκαταστάσεις κτισμάτων στο χώρο των Τειχών και της Κινστέρας .
ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 263.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ ,
ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΡΤΙΟΣ 1997 .

ΠΛΑΤΕΙΑ ΤΕΡΨΙΘΕΑΣ

Το έργο "Ανάπλαση Πλατείας Τερψιθέας-Αρχαιολογικού Χώρου Οδού Βυζάντος" , που συνδέεται μέσω συνδετήριων διαδρομών με το "Γισνάρι" και την περιοχή του Οσίου Δαυίδ , περιλαμβάνει τον επανασχεδιασμό της πλατείας , όπου κυρίαρχη είναι η παρουσία του Οθωμανικού "Τουρμπέ" , και της γειτονικής υποτυπώδους παιδικής χαράς , την ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου και την συντήρηση του κτιρίου της οδού Βυζάντος 10 , καθώς και αναπλάσεις μετώπων της διαδρομής , διαμορφώσεις οδοστρωμάτων με παράλληλη υπογείωση των δικτύων και πρόβλεψη αστικού εξοπλισμού . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 160.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΡΤΙΟΣ 1997 .**

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΔΥΤΙΚΩΝ ΜΕΤΩΠΩΝ ΟΔΩΝ ΣΑΧΤΟΥΡΗ, ΤΣΑΜΑΔΟΥ ΚΑΙ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Για την ανάδειξη τμημάτων της εσωτερικής πλευράς του Δυτικού Τείχους και την ανάπλαση της ευρύτερης περιοχής (που συνδέεται άμεσα με την περιοχή της Αγίας Αικατερίνης και με την περιοχή "Τσινάρι" μέσω της οδού Παπαδοπούλου), προτείνεται η απομάκρυνση μεγάλου αριθμού "καστροπληκτών", παράλληλα με επεμβάσεις στα τμήματα που περιλαμβάνουν διατηρητέα κτίσματα. Ακόμη, προτείνεται η τροποποίηση του ισχύοντος διατάγματος ρυμοτομίας και η ανάπλαση των οδών Τσαμαδού και Σαχτούρη, όπου βρίσκεται μεγάλος αριθμός διατηρητέων που πρόκειται να αποκατασταθούν. **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 160.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΡΤΙΟΣ 1997 .**

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΥΡΓΟΥ ΤΡΙΓΩΝΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΤΕΙΧΩΝ

Η διαδρομή κατά μήκος της οδού Βενιζέλου, που ακολουθεί την εξωτερική πλευρά των Ανατολικών Τειχών, περνώντας από την πύλη της Παλαιολογίνας και τον Πύργο του Τριγώνου, είναι το πιο δημοφιλές κομμάτι της Ανω Πόλης, καθώς συνδιάζει έναν ενδιαφέροντα αρχαιολογικό περίπατο με υπέροχη θέα προς την πόλη. Αποτελεί την άμεση συνέχεια της διαδρομής των οδών Κενταύρων και Κυκλώπων ενώ, μέσω της οδού Επταπυργίου, συνδέεται με την περιοχή της Μονής Βλατάδων. Το έργο αφορά κυρίως την ολοκλήρωση της ανάπλασης των κοινόχρηστων χώρων - στην πλειοψηφία τους ήδη διαμορφωμένων - όπως και του χώρου πρασίνου (στην οδό Αρσινόης) και χώρων στάθμευσης και τον καθαρισμό του περιβάλλοντος Τείχη χώρου προς την πλευρά του Αγίου Παύλου με την απαλλοτρίωση και συντήρηση του "καστροπληκτού" σπιτιού στην οδό Βενιζέλου. **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 240.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΡΤΙΟΣ 1997 .**

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΟΡΦΑΝΟΥ

Η διαδρομή γύρω από τον ναό του Αγίου Νικολάου Ορφανού στην περιοχή των Ανατολικών Τειχών (οδός Ηροδότου - πλατεία Καλλιθέας - οδός Αποστόλου Παύλου) συνδέεται με τον ναό των Ταξιαρχών και τις διαδομές της οδού Κυκλώπων - Κενταύρων. Το έργο ανάπλασης της περιοχής, πέρα από την ανάπλαση των μετώπων της διαδρομής, περιλαμβάνει τη συντήρηση της πλατείας Καλλιθέας και την αναβάθμιση του πρασίνου στον περίβολο του Αγίου Νικολάου, κυκλοφοριακές ρυθμίσεις (με την διάνοιξη τμήματος της οδού Κόδρου) και διαμορφώσεις κοινόχρηστων χώρων και χώρων στάθμευσης. **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 103.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΡΤΙΟΣ 1997 .**

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΚΕΝΤΑΥΡΩΝ-ΚΥΚΛΩΠΩΝ-ΑΝΑΤΟΛΙΚΩΝ ΤΕΙΧΩΝ

Η σύντομη αλλά ενδιαφέρουσα διαδρομή των οδών Κενταύρων και Κυκλώπων, μαζί με τις διαδομές της οδού Αχιλλέως και του Αγίου Νικολάου Ορφανού, αποτελούν μια ενότητα σε ένα πολύ χαρακτηριστικό κομμάτι του ιστού της Ανω Πόλης, με έντονες κλίσεις και σκάλες αλλά και αρκετό πράσινο.

Προπόθεση για την ολοκλήρωση της διαδρομής-που αποτελεί τμήμα της πορείας προς τον Πύργο του Τριγώνου- και την ανάδειξη του Τείχους εκ των έσω , από την μελέτη αυτή θεωρείται η απομάκρυνση των "καστροπληκτων" που καταλαμβάνουν σήμερα την εσωτερική πλευρά των Τειχών και η ανάπλαση στη συνέχεια του χώρου , παράλληλα με την αποκατάσταση του ενδιαφέροντος κτιρίου της οδού Κυκλώπων 10 και των μετώπων κατά μήκος της διαδρομής με μικρής κλίμακας παρεμβάσεις και με τη δημιουργία χώρων στάσης για τους περιπατητές . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 108.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΡΤΙΟΣ 1997 .**

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΩΠΩΝ ΟΔΟΥ ΑΧΙΛΛΕΩΣ

Η οδός Αχιλλέως έχει μια ιδιαίτερη σημασία στο πλέγμα των διαδρομών της Άνω Πόλης , καθώς αποτελεί την είσοδο σ'αυτήν από την πλευρά των νεκροταφείων της Ευαγγελίστριας και του νοσοκομείου του Αγίου Δημητρίου προς τον χώρο του Αγίου Νικολάου του Ορφανού . Το

ενδιαφέρον εντοπίζεται ακριβώς στο σημείο εισόδου , όπου υπάρχει μια αδιαμόρφωτη σήμερα διερεύνηση , αλλά και τα κτίρια κατά μήκος της διαδρομής , τρία από τα οποία είναι διατηρητέα . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 210.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΡΤΙΟΣ 1997 .**

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΝΑΟΥ ΤΑΞΙΑΡΧΩΝ-ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΡΟΜΦΕΗΣ

Η ανάπλαση της περιοχής του ναού των Ταξιαρχών περιλαμβάνει τη διαμόρφωση της πλατείας Ρομφέης (όπου δεσπόζει το αρχοντικό της οδού Κρίσπου 7 που έχει αγοραστεί από τον ΟΠΠΕ Θ'97 και πρόκειται να στεγάσει κάποιες πολιτιστικές χρήσεις) με στόχο την ενοποίηση της με τον αρχαιολογικό χώρο του Βυζαντινού Λουτρού (που αποτελεί έργο της 9ης Εφορείας) και τα διατηρητέα της οδού Κρίσπου , επεμβάσεις στα μέτωπα των οδών Μουσών και Κρίσπου και μικρής κλίμακας διαμορφώσεις γύρω από τον ναό . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 55.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΡΤΙΟΣ 1997 .**

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΤΣΙΝΑΡΙ

Η περιοχή "Τσινάρι" , που είναι το τμήμα της Άνω Πόλης από το Διοικητήριο και διασχίζεται από την οδό Δημητρίου Πολιορκητού , παρουσιάζει για τον επισκέπτη , πέρα από την ιδιαίτερη

ατμόσφαιρα , και αρκετά ενδιαφέροντα στοιχεία , όπως η Οθωμανική Κρήνη του Μουράτ Β' (που η ανάδειξη της είναι βασικό σημείο του προγράμματος ανάπλασης) , το διατηρητέο καφενείο "Τσινάρι" , μοναδικό σήμερα παράδειγμα τυπικού καφενείου της Τουρκοκρατίας , ή η Οθωμανική Κρήνη στην οδό Δημητρίου Πολιορκητού , αλλά και έναν σημαντικό αριθμό διατηρητέων σπιτιών που προβλέπεται να αποκατασταθούν . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 140.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΡΤΙΟΣ 1997 .**

ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΝΑΟΥ ΟΣΙΟΥ ΔΑΥΙΔ

Η διαδρομή του Οσίου Δαυίδ , στο κέντρο της Άνω Πόλης , συνδέεται άμεσα με τρεις άλλες διαδρομές : την πλατεία Ρομφής και το Βυζαντινό Λοτρώ , την πλατεία Τερψιθέας με τον αρχαιολογικό χώρο της οδού Βύζαντος και τη Μονή Βλατάδων . Για την ανάπλαση της περιοχής , προτείνεται η απαλλοτρίωση ή εξαγορά ενός αριθμού άκτιστων διατηρητέων κτιρίων . Στόχος της μελέτης είναι η ανάδειξη των γειτονικών κτιρίων , αλλά και η αποφυγή ανέγερσης κτιρίων ξένων προς το χαρακτήρα της περιοχής , καθώς και η δημιουργία χώρων στάθμευσης . Προτείνεται ακόμη η διάνοιξη ενός τμήματος της οδού Τιμοθέου , που θα συνδέσει άμεσα τον Οσιο Δαυίδ με την Κινστέρα και τη Μονή Βλατάδων , και μια σειρά από διαμορφώσεις οδοστρωμάτων και αναπλάσεις όψεων κατά μήκος της διαδρομής . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 75.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΡΤΙΟΣ 1997 .**

ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΓ. ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ

Για την ανάπλαση του περιβάλλοντος χώρου της Αγίας Αικατερίνης και την ανάδειξη του σημαντικού αυτού βυζαντινού μνημείου , αλλά και την σύνδεση του με τα Δυτικά Τείχη , τον ναό των Δώδεκα Αποστόλων και την περιοχή "Τσινάρι" προτείνεται μια σειρά από διαμορφώσεις που προυποθέτουν απαλλοτριώσεις , διανοίξεις και δεσμεύσεις οικοπέδων , καθώς και αποκαταστάσεις διατηρητέων κτιρίων (στην οδό Τσαμμαδού) και επεμβάσεις σε όψεις με στόχο τη βελτίωση της εικόνας των μετώπων κατά μήκος της διαδρομής . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 115.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΡΤΙΟΣ 1997 .**

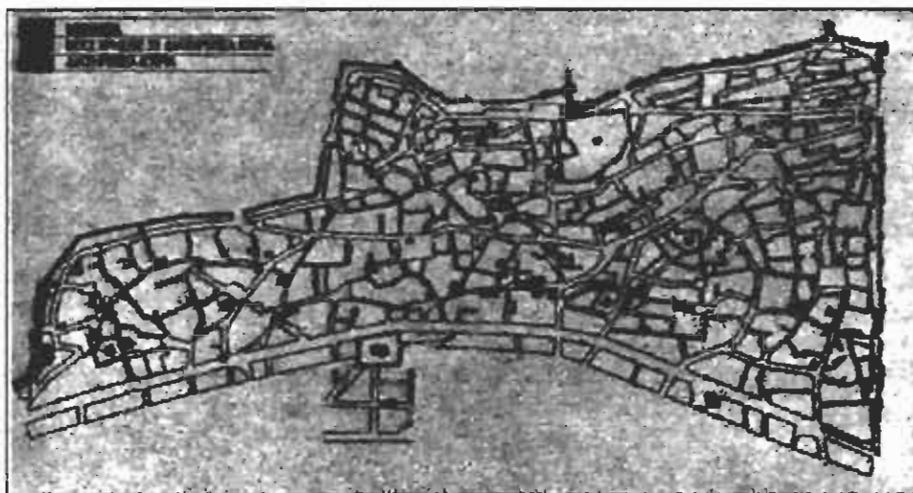
ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ

ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΑ ΑΝΩ ΠΟΛΗΣ

Με την αγορά του διατηρητέου κτίσματος της οδού Θεοφίλου 25 ο Δήμος Θεσσαλονίκης εγκαινίασε το 1984 μια δυναμική πολιτική ανάπλασης της Άνω Πόλης , η οποία συνεχίστηκε με τις αγορές από το Υπουργείο Πολιτισμού και τον ΟΠΠΕ Θ'97 των διατηρητέων κτιρίων στις οδούς Κρίσπου 7 , Επιμενίδου 19 και Μουσών 47 και εδραιώνεται με τις συνεχιζόμενες αγορές που αποφάσισε και συστηματικά πραγματοποιεί ο ΟΠΠΕ Θ'97 . Από το 1995 και μέχρι τον Σεπτέμβριο του 1996 έχουν ολοκληρωθεί οι αγορές οκτώ κτισμάτων στις οδούς Κρίσπου 9 , Γοργούς 11 , Θεοφίλου 13 , Σαχτούρη 34Α , Σαχτούρη 13 , Δημητρίου Πολιορκητού 37 , Ισμήνης 46 και Κλείους 9 . Ο ΟΠΠΕ Θ'7 πιστεύει ότι η επέκταση της συγκεκριμένης πολιτικής αγορών σε συνδιασμό με την υποδειγματική μελέτη και αποκατάσταση των κτισμάτων και με την εν συνέχεια χρησιμοποίησή τους για τη στέγαση μονίμων θεσμών της πόλης ή/και εφήμερων πολιτιστικών δράσεων αποτελεί τον πιο πειστικό τρόπο υπεράσπισης του προγράμματος για την συνολική πλάση της Άνω Πόλης . Η πολιτική αυτή διαχωρίζεται με θετικό τρόπο από μια πολιτική αποκατάστασης μεμονωμένων κτιρίων , τα οποία μάλιστα δε συνιστούν το καθένα χωριστά ένα υψηλής ποιότητας αρχιτεκτονικό έργο . Οι αγορές αποφασίζονται από τον ΟΠΠΕ Θ'97 στην περίπτωση κάθε συγκεκριμένου κτιρίου με κριτήρια αρχιτεκτονικής αξίας του κτιρίου , συνεισφοράς του στην

ολοκλήρωση της εικόνας της περιοχής στην οποία είναι ενταγμένο και οικονομικότητας της προσφοράς .

Παρά το γεγονός ότι έχει εκδηλωθεί έντονο ενδιαφέρον από πολλούς πολιτιστικούς φορείς της πόλης για να στεγασθούν στα κτίρια της Άνω Πόλης , η οριστική χρήση τους δεν έχει ακόμη αποφασισθεί , από τον ΟΠΠΕ Θ'97 ενόψει της τελικής διαμόρφωσης της εικόνας των διαθέσιμων κτιρίων μετά

την ολοκλήρωση των αγορών . Οι πιθανές χρήσεις των κτιρίων δεσμεύονται πάντως από τη μειωμένη στατική τους επάρκεια και από την ανάγκη εφαρμογής περιορισμένων φορτίσεων , ιδιαίτερη στη στάθμη των ορόφων .

Το σύνολο των κτιρίων που έχουν αγοραστεί από τον ΟΠΠΕ Θ'97 των οποίων η αποκατάσταση θα έχει ολοκληρωθεί μέσα στον Μάρτιο ή/και τον Απρίλιο του 1997 , αφορά κατά κανόνα σε τυπικά κτίρια της αστικής μακεδονικής αρχιτεκτονικής της κατοικίας που αναπτύχθηκε στο βαλκανικό χώρο στις αρχές του 19ου αιώνα . Οι μορφολογικές μεταξύ τους διαφοροποιήσεις δεν αποκλίνουν από τις τυπολογικές σταθερές αυτής της παράδοσης , που περιγράφεται από τα μικρά μεγέθη δομημένης επιφάνειας (90-160 τ.μ.) και αυλής (100-300 τ.μ.) , τις ίδιες κατασκευαστικές αρχές (λιθοδομή στο υπόγειο , εξωτερικές ψαθωτές τοιχοποιίες πάχους 65-85 εκ. , εσωτερικοί τοίχοι πλινθόκτιστοι , ξυλόπηκτοι ή μπαγδατότοιχοι , πατώματα ξύλινα , ξύλινη κεραμοσκεπής στέγη) και την ίδια σχέση με το δημόσιο χώρο του δρόμου .

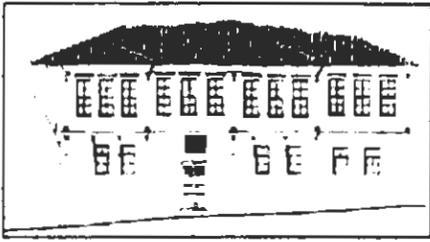
ΘΕΟΦΙΛΟΥ 25

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ .

Στο κτίριο της οδού **Θεοφίλου 25** , με αρχική χρήση σχολείου , με στοιχεία νεοκλασικής αρχιτεκτονικής , μέγεθος ιδιαίτερα μεγάλο σε σχέση με τα μεγέθη των κτιρίων της Άνω Πόλης , λειτουργεί ήδη η Αντιδημαρχία Πολιτισμού του Δήμου Θεσσαλονίκης .
ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 150.000.000 δρχ . ,
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ : ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ , ΧΡΟΝΟΣ

ΕΠΙΜΕΝΙΔΟΥ 19

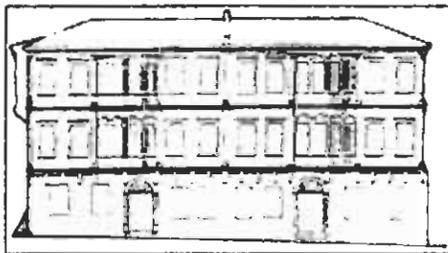

Το κτίριο, ιδιοκτησίας του Δήμου Θεσσαλονίκης, σε άμεση σχέση με τον χώρο του Ιερού Ναού του Οσίου Δαυίδ, με αρχική χρήση κατοικίας, παρά τις μεγάλες φθορές που έχει υποστεί κατά την πολυετή του εγκατάλειψη βρίσκεται σε ανακτήσιμη κατάσταση. Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών στο ισόγειο του θα φιλοξενούνται πολιτιστικές χρήσεις, ενώ οι χώροι του ορόφου μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως

γραφειακοί χώροι. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 200.000.000 δρχ., ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ, ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ : ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1997.

ΚΡΙΣΠΟΥ 7

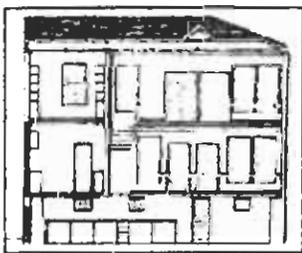
Η κλασικιστική μορφολογία, η μοναδική για τον ελληνικό χώρο αρχιτεκτονική τυπολογία, το μεγάλο του μέγεθος (700,00 τ.μ.) καθώς και η δεσπόζουσα θέση του στη μικρή τριγωνική πλατεία

Ρομφής προσδίδουν στο τριόροφο αυτό κτίριο της όψιμης Τουρκοκρατίας μνημειακή μορφή δημόσιου κτίριου. Ωστόσο το κτίριο μάλλον ταυτίζεται με την κατοικία του στρατιωτικού διοικητή της πόλης Καιμακάμη Hifzi Efendi, η οποία μέχρι το 1925 περίπου στεγάζε προσφυγικές οικογένειες, ενώ τα τελευταία τριάντα χρόνια στο κτίριο λειτούργησαν το Λύκειο και το Γυμνάσιο της περιοχής. Τον Νοέμβριο του 1995 ο ΟΠΠΕ Θ'97 αγόρασε το κτίριο για

λογαριασμό του Δήμου Θεσσαλονίκης, με αντίστοιχη δέσμευση τη φιλοξενία εκδηλώσεων του Καλλιτεχνικού Προγράμματος για το 1997 και 1998. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 372.000.000 δρχ., ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ, ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ : ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ :

ΜΟΥΣΩΝ 47

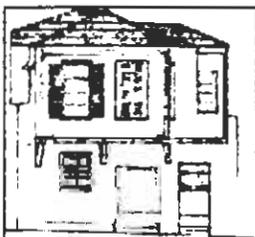

Μετά την αποκατάσταση του στο κτίριο, που είναι αντιπροσωπευτικό δείγμα κατοικίας του 19ου αιώνα, θα στεγασθούν τα εργαστήρια συντήρησης της 4ης Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων. Στο κτιριολογικό πρόγραμμα προβλέπονται ακόμη χώροι εκπαιδευτικών εκδηλώσεων και εκθέσεων καθώς και η δυνατότητα οργανωμένων επισκέψεων και ξεναγήσεων, ώστε το κτίριο να αποκτή σταδιακά κατά τη λειτουργία του το ρόλο ενός πληροφοριακού κέντρου για το έργο του ΥΠΟ και της 4ης Εφορείας. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 100.000.000 δρχ.,

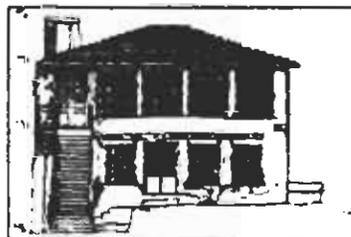
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ, ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ : ΔΗΜΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1997.

ΑΛΛΑ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΑ ΤΗΣ ΑΝΩ ΠΟΛΗΣ

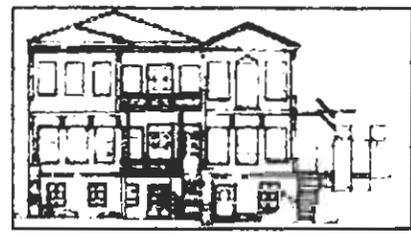
ΚΡΙΣΠΟΥ 9

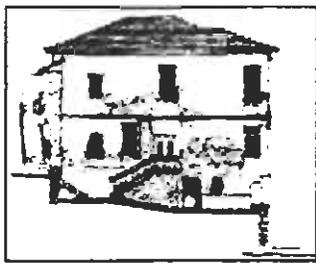
ΓΟΡΓΟΥΣ 11

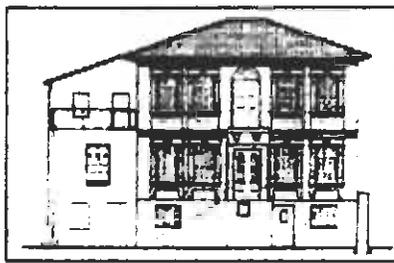
ΘΕΟΦΙΛΟΥ 13

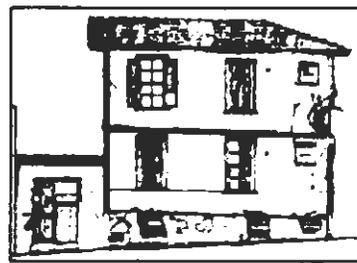
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΠΟΛΙΟΡΚΗΤΟΥ 37

ΣΑΧΤΟΥΡΗ 34Α

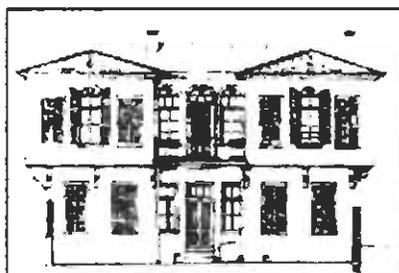
ΣΑΧΤΟΥΡΗ 13

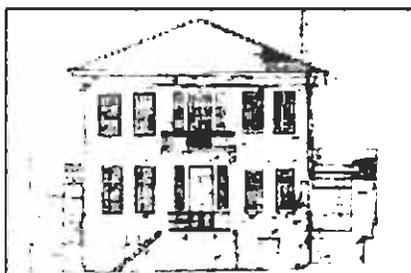
ΙΣΜΗΝΗΣ 46

ΚΛΕΙΟΥΣ 9

ΑΘΗΝΑΣ 44

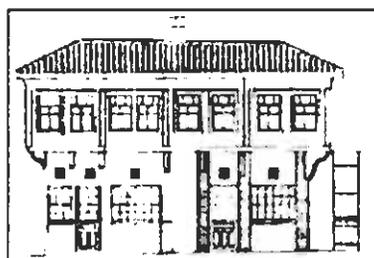
ΑΘΩΝΟΣ 2

ΑΚΡΙΤΑ 3

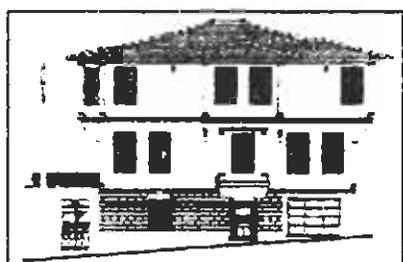
ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ 120

ΑΔ.ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ 57

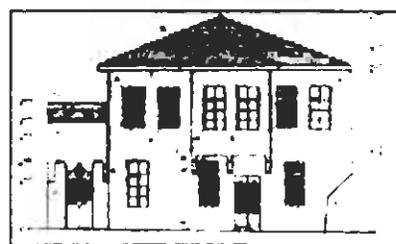
Δ.ΠΟΛΙΟΡΚΗΤΟΥ 20

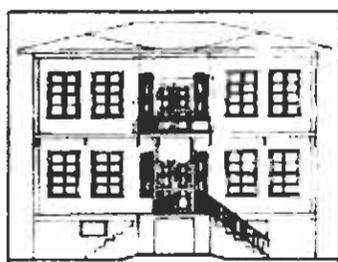
Δ.ΠΟΛΙΟΡΚΗΤΟΥ 23

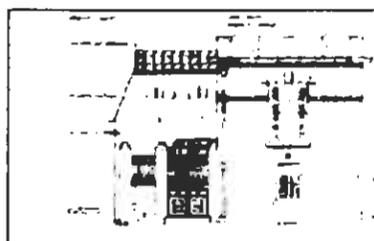
ΘΕΟΦΙΛΟΥ 5

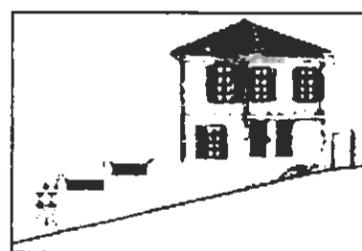
ΘΕΟΦΙΛΟΥ 16

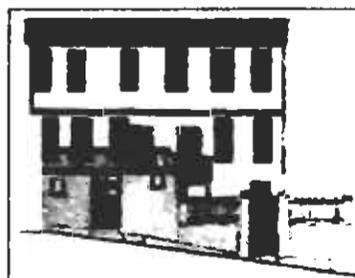
ΚΛΕΙΟΥΣ 19

ΚΡΙΣΠΟΥ 8 + ΜΟΥΣΩΝ 7

ΣΑΧΤΟΥΡΗ 39

ΤΣΑΜΑΔΟΥ 18

ΤΣΑΜΑΔΟΥ 22

ΤΥΡΤΑΙΟΥ 3

ΤΥΡΤΑΙΟΥ 7

ΒΛΑΤΑΔΩΝ 2

ΚΤΙΡΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΘΕΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Η μεγάλη αναβάθμιση της θεατρικής υποδομής της Θεσσαλονίκης προκύπτει από την ανάπλαση δύο μεγάλων θεατρικών αιθουσών (Θέατρο της Εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών και Βασιλικό Θέατρο) και από την ανέγερση μιας νέας θεατρικής αίθουσας στο Δήμο Σταυρούπολης (θέατρο στη Μονή Λαζαριστών).

Ωστόσο η νέα θεατρική πραγματικότητα της πόλης περιγράφεται από την απόδοση στην πόλη οκτώ ακόμη θεατρικών αιθουσών με μέση χωρητικότητα 380 θέσεων.

Τέσσερις από αυτές τις αίθουσες βρίσκονται σε Δήμους της περιφέρειας (Θέρμη, Καλαμαριά, Σταυρούπολη, Νεάπολη) δύο στο Δήμο

Θεσσαλονίκης (ΑΥΛΑΙΑ , ANETON) και δύο μελετήθηκαν στις αποθήκες 1 και Δ στον Α προβλήτα του ΟΛΘ .

Όλες οι προϋπάρχουσες αίθουσες έχουν ανασχεδιαστεί ώστε να ικανοποιούν τις επιβαλλόμενες οπτικές και ακουστικές χαράξεις . Οι τρεις μεγάλοι θεατρικοί χώροι μπορούν να υποδεχθούν θεατρικά γεγονότα μεγάλου φάσματος , από θεάματα ιταλικής σκηνης εως παραστάσεις λυρικού θεάτρου . Το ίδιο ισχύει και για την Αποθήκη Δ , η οποία όπως και η Αποθήκη 1 είναι και αίθουσα Μουσικής . Στο κεφάλαιο των Αιθουσών Θεαμάτων πρέπει να προστεθεί και η αγορά του συγκροτήματος των Αιθουσών ΟΛΥΜΠΙΟΝ , που θα αποτελέσει τη μόνιμη στέγη του Φεστιβάλ Κινηματογράφου καθώς και η ανάπλαση της Αίθουσας Τελετών του ΑΠΘ που κύρια χρήση της παραμένει η φιλοξενία των συναυλιών της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης .

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι έχει εξασφαλιστεί μια σημαντική αύξηση των θεατρικών αιθουσών και του αριθμού των θέσεων των θεατών με ταυτόχρονη ποιοτική αναβάθμιση πολλών από τις υφιστάμενες αίθουσες . **Ειδικότερα , τα κλειστά θέατρα από 19 γίνονται 27 (με ταυτόχρονη αύξηση της χωρητικότητας τους κατά 3.390 θέσεις) , ενώ τα υπαίθρια θέατρα ή οι διαμορφωμένοι χώροι για υπαίθριες εκδηλώσεις από 20 γίνονται 25 (με ταυτόχρονη αύξηση της χωρητικότητας τους κατά 12.255 θέσεις) .**

Η θεαματική αύξηση του αριθμού θέσεων στα ανοιχτά θέατρα οφείλεται στη δημιουργία δύο μεγάλων θεατρικών χώρων (στο πρώην στρατόπεδο Κόδρα και στο Νταμάρι του Σείχ Σου) .

ΘΕΑΤΡΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το έργο αφορά στον εκσυγχρονισμό της υποδομής και στην ανάπλαση του θεάτρου ΕΜΣ που κτίσθηκε το 1963 και από τότε αποτελεί συνεχώς τη βασική θεατρική αίθουσα της πόλης , στεγάζοντας την έδρα του ΚΘΒΕ , τις βασικές εκδηλώσεις των ΔΗΜΗΤΡΙΩΝ και άλλες παραστάσεις . Μετά τον ανασχεδιασμό του το θέατρο θα μπορεί να στεγάσει παραστάσεις πρόζας , μπαλέτου , συναυλίες και κινηματογραφικές προβολές και , όπως το προέβλεπε η αρχική μελέτη του Β.Κασσάνδρα , και λυρικού θεάτρου . Η αίθουσα θα στεγάσει τη δεύτερη σκηνή και το χοροθέατρο του ΚΘΒΕ και θα συνεχίζει να στεγάζει εκδηλώσεις των ΔΗΜΗΤΡΙΩΝ και τμήμα του Προγράμματος του Φεστιβάλ Κινηματογράφου . Η χωρητικότητα της αίθουσας θα παραμείνει στις 900 θέσεις , θα βελτιωθεί όμως σοβαρά η ορατότητα και η ακουστική της . Η σκηνή , που θα επανέλθει στο αρχικό μεγάλο της μέγεθος , θα αποκτήσει

σύγχρονο εξοπλισμό φωτισμού και ήχου . Οι χώροι του κοινού θα αναδιαρρυθμισθούν . Στον περιβάλλοντα χώρο θα κατασκευαστεί το ημικυκλικό περιστύλιο που είχε σχεδιάσει ο Β. Κασσάνδρας για να ενσωματώσει το θέατρο με το κτίριο της ΕΜΣ στην οδό Εθνικής Αμύνης και να δημιουργήσει στον τριγωνικό χώρο ανάμεσα στα δύο κτίρια ένα υπαίθριο φουαγιέ αναμονής .
ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 3.200.000.000 δρχ . – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ ,
ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΚΤΙΡΙΩΝ , ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΘΕΑΤΡΟΥ ΕΜΣ
900 ΘΕΣΕΩΝ – ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1997 .

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ "ΑΝΕΤΟΝ"

Το Δημοτικό Θέατρο ΑΝΕΤΟΝ , που ως πρώην στέγη του σχήματος "Θεατρικό Εργαστήρι" είναι συνδεδεμένο με την πρόσφατη παράδοση θεατρικού πειραματισμού στη Θεσσαλονίκη , έχει μελετηθεί ίσως ως χώρος πολλαπλών θεατρικών και μουσικών δυνατοτήτων (αυξομειούμενο προσκήνιο , μεταβαλλόμενα ηχητάσματα κλπ) . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 360.000.000 δρχ . ,**
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1997 .

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ

Η θεατρική αίθουσα στεγάζεται στη δεύτερη στάση του Δημοτικού Μέγαρου του Δήμου Καλαμαριάς αλλά έχει ανεξάρτητη είσοδο . Έχει μελετηθεί η χάραξη ιταλικής σκηνής και είναι δυνατόν να στεγάσει εκδηλώσεις λόγου και φωνητικής μουσικής καθώς και συναυλίες ακουστικών οργάνων ενώ τα συνέδρια (ταυτ'χρονη μετάφραση σε τρεις γλώσσες) και οι επίσημες εκδηλώσεις του Δήμου μπορούν να εξυπηρετηθούν στην αίθουσα και στα ευρύχωρα φουαγιέ της . Η μεταφορά των σκηνικών από τη στάση του δρόμου στη σκηνή εξυπηρετείται από μόνιμο γερανό εγκατεστημένο στο πίσω μέρος της . Το θέατρο διαθέτει επαρκές συγκρότημα καμαρινιών με εύκολη έξοδο των ηθοποιών στη σκηνή . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 200.000.000 δρχ . – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ :**
ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΙΟΣ 1997 .

ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

Η επέμβαση στο κτίριο του Βασιλικού Θεάτρου κρίθηκε αναγκαία γιατί το ιστορικό κτίριο των αρχιτεκτόνων Κ. Δοξιάδη , Α . Σκέπερς (1940) , είχε από κάθε άποψη απαρχαιωθεί και δεν ήταν δυνατόν να ανταποκριθεί στις σύγχρονες θεατρικές απαιτήσεις , στη λειτουργική άνεση , τους όρους ασφάλειας , πολύ περισσότερο στις κτιριακές ανάγκες της έδρας του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος . Βασική μέριμνα του ανασχεδιασμού ήταν να μην παρενοχληθεί η

περιοχή του Λευκού Πύργου από σγκώδεις κατασκευές . Η ανάπτυξη των σκηνικών δυνατοτήτων του θεάτρου αποφεύγοντας την ανέγερση πύργου σκηνής εξυπηρετήθηκε από την επέκταση της σκηνής με την κατασκευή μεγάλου υποσκηνίου χώρου σε βάθος 10 μέτρων . Για τον ίδιο λόγο ο δυσάρεστος όγκος του αντλιοστασίου του ΟΛΘ ενσωματώθηκε στον βασικό όγκο του θεάτρου .

Η χωρητικότητα του θεάτρου αυξήθηκε από τις 380 θέσεις στις 825 θέσεις . Η επέμβαση συνοδεύεται από μελέτη αναβάθμισης του πρασίνου της περιοχής . Κύρια χρήση του νέου θεάτρου παραμένει το θέατρο πρόζας με ετήσια δυνατότητα 500 παραστάσεων . Η κεντρική όμως αίθουσα θα μπορεί να φιλοξενήσει παραστάσεις χορού , συναυλίες , κινηματογραφικές προβολές ή να χρησιμοποιείται ως αίθουσα επίσημων εκδηλώσεων . Ακόμη τα φουαγιέ (συνολικό εμβαδό 400 τ.μ.) του νέου θεάτρου μπορούν να φιλοξενούν εικαστικές και άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις .
ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 7.100.000.000 δρχ . – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ ,
ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ
825 ΘΕΣΕΩΝ , ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΚΗΝΗ 150 ΘΕΣΕΩΝ – ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997 .

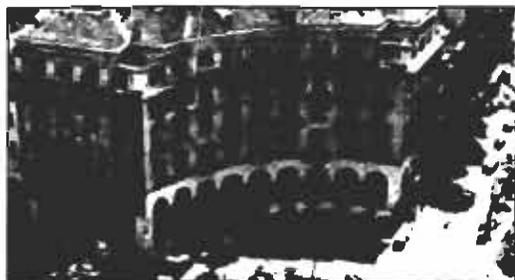
Το "καινούργιο" βασιλικό θέατρο

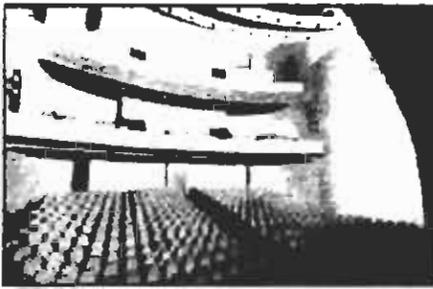
ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΟ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟ ΝΕΑΠΟΛΗΣ

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 200.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ ,
ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΚΛΕΙΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ 200 ΘΕΣΕΩΝ – ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1997 .

ΘΕΑΤΡΟ ΟΛΥΜΠΙΩΝ

Η αγορά και η ανάπλαση του συγκροτήματος ΟΛΥΜΠΙΩΝ από τον ΟΠΠΕ Θ'97 αφορά ένα κτίριο που συνδέεται με την πολεοδομική (η ημικυκλική βόρεια απόληξη της Πλατείας Αριστοτέλους) με την Αρχιτεκτονική (κατασκευή του 1950 , μελέτη του Ζακ Μωσέ , αρχιτέκτονα πολλών σημαντικών κτιρίων της μεσοπολεμικής Θεσσαλονίκης) με την καλλιτεχνική (το κτίριο στέγασε τις πρώτες ηρωικές διοργανώσεις του Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Θεσσαλονίκης , ενώ έχει φιλοξενήσει παραστάσεις των καλύτερων ελληνικών θεατρικών σχημάτων και πρόσφατα μουσικές εκδηλώσεις , ακόμη και παράσταση όπερας) αλλά και με την πολιτική ιστορία της πόλης (ο Κωνσταντίνος Καραμανλής και άλλοι πολιτικοί αρχηγοί συνήθιζαν να απευθύνουν τις

προεκλογικές ομιλίες τους της Πλατείας Αριστοτέλους από τους εξώστες του κτιρίου του ΟΛΥΜΠΙΟΝ).

Εκτός από τον προφανώς αναγκαίο ειδικό τεχνολογικό εκσυγχρονισμό (συστήματα προβολής, ήχου κλπ) και τον εκσυγχρονισμό των λοιπών στοιχείων της αίθουσας (καθίσματα, κλιματισμός, χώροι υγιεινής κλπ) η κάτοψη και η τομή του κτιρίου ανασχεδιάστηκαν ώστε να εξασφαλιστούν άνετες συνθήκες οριζόντιας και κατακόρυφης κυκλοφορίας

αλλά και ευρύχωρα φουαγιέ και χώροι διαλειμμάτων που στην πρώτη σχεδίαση του κτιρίου δεν είχαν ικανοποιητικά αντιμετωπισθεί. Τέλος έχει προβλεφθεί ανεξάρτητη είσοδος προς την τελευταία στάθμη, όπου έχουν επιλυθεί οι χώροι διοίκησης του Διεθνούς Φεστιβάλ κινηματογράφου. Η ολοκλήρωση των εν εξελίξει εργασιών και η παράδοση του έργου έχει προγραμματισθεί για τον Αύγουστο του 1997, ώστε η διοργάνωση του Διεθνούς Φεστιβάλ του 1997 να στεγασθεί στη φυσική και ιστορική έδρα του θεσμού. **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 4.100.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ, ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΘΕΑΤΡΟΥ 900 ΘΕΣΕΩΝ - ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997.**

Χ.Α.Ν.Θ. - ΑΥΛΑΙΑ

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 200.000.000 δρχ.,
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ, ΧΡΟΝΟΣ
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΘΕΑΤΡΟ 350 ΘΕΣΕΩΝ - ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ
1997.

ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ

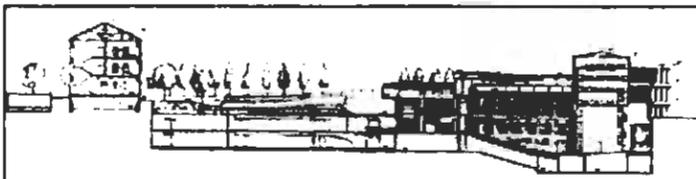
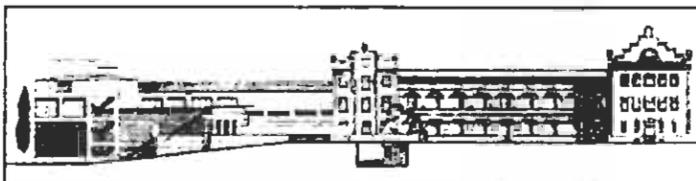
ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 185.000.000 δρχ. -
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ, ΕΑΠΤΑ 2,
ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ
ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ Δ.
ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ - ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ.

ΘΕΑΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΘΕΡΜΗΣ

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 15.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ, ΧΡΟΝΟΣ
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΟΥΛΙΟΣ 1997.

ΜΟΝΗ ΛΑΖΑΡΙΣΤΩΝ: ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Το έργο το οποίο ήδη κατασκευάζεται αφορά στη δημιουργία ενός θεάτρου και στην αποκατάσταση του κτιρίου που κτίσθηκε το 1884 για τους μοναχούς του τάγματος των Λαζαριστών Ιεραποστόλων και αφού άλλαξε πολλές χρήσεις από το 1978 παρέμεινε σε αχρηστία . Η μελέτη που που βραβεύτηκε στον Πανελλήνιο Αρχιτεκτονικό Διαγωνισμό του 1990 πρότεινε τη συμπλήρωση του κτιριολογικού τύπου της Μονής με τη δημιουργία ενός συμμετρικού κτιρίου , ώστε να σχηματιστεί η κλειστή μοναστηριακή αυλή . Η βύθιση μιας τετραγωνικής πλατείας στο εσωτερικό της αυλής της αυλής και η στροφή του άξονα της Μονής αποκαθιστούν την εσωστρέφεια του συγκροτήματος και επιτρέπουν μίαν ήπια λειτουργική σχέση με την περιοχή . Η εσωτερική αυλή τέμνεται υπό κλίση από ένα βασικό πεζόδρομο-ράμπα που εφάπτεται στην βυθισμένη πλατεία . Η σύνθεση ολοκληρώνονταν με τη σχεδίαση του όγκου των δύο σχολείων σε ένα σχήμα Π αντίστοιχο προς αυτό της Μονής Λαζαριστών , ώστε να σχηματίζεται μια μεγάλη εσωτερική πλατεία . Η μικρή υπόσκαφη πλατεία "χωνεύει" τον όγκο του θεάτρου και του πύργου σκηνής .

Η μελέτη εφαρμογής του θεάτρου προβλέπει τη δημιουργία μιας αίθουσας 700 θέσεων με σύγχρονο σκηνικό εξοπλισμό και άρτια ακουστική για την παρουσίαση υψηλού επιπέδου εκδηλώσεων . Εξάλλου η υπόσκαφη πλατεία θα φιλοξενεί υπαίθριες εκδηλώσεις στις οποίες το διατηρητέο κτίριο θα λειτουργεί ως φυσικό σκηνικό . Ενιαίοι εκθεσιακοί χώροι θα μπορούν να αυξομειώνονται ανάλογα με τις ανάγκες της έκθεσης που κάθε φορά θα στεγάζεται στη Μονή .

Η μελέτη η οποία υλοποιείται μετά την προκήρυξη διαγωνισμού μελετοκατασκευής εκτός από τη θεατρική αίθουσα η οποία μελετήθηκε και για την υποδοχή συνεδρίων , προβλέπει ένα ξενώνα για τη στέγαση των φιλοξενούμενων καλλιτεχνών στους παλιούς κοιτώνες των μοναχών .

Το συγκρότημα θα λειτουργεί ως ένα μεγάλο πολιτιστικό κέντρο με δυνατότητα στέγασης θεατρικών και χορευτικών παραστάσεων , μουσικών εκδηλώσεων και κινηματογραφικών προβολών , συνεδρίων και εκθέσεων .

Τέλος , στο συγκρότημα θα στεγάζονται η Δραματική Σχολή και τα Θεατρικά Εργαστήρια του ΚΘΒΕ.

Η πραγματοποίηση αυτού του έργου που περιγράφει την αποκεντρωτική πολιτική του ΟΠΠΕ '97 , μετασχηματίζει δυναμικά τον πολιτιστικό χάρτη της πόλης υπέρ των δυτικών περιοχών .
ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 7.260.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ ,
ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΟΝΗ ΛΑΖΑΡΙΣΤΩΝ , ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΙ
ΘΕΑΤΡΟ 700 ΘΕΣΕΩΝ – ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997 .

Στη φωτογραφία η Μονή Λαζαριστών , όπως θα κατασκευαστεί μετά την ολοκλήρωση των εργασιών

ΘΕΑΤΡΟ ΚΗΠΟΥ

Οι δύο βασικές συνθετικές αρχές στον ανασχεδιασμό του υφιστάμενου θεάτρου κήπου με στόχο την αύξηση της χωρητικότητας του στις 900 περίπου θέσεις απέρρεαν από μια σχολαστική οπτική και ακουστική χάραξη αποτέλεσμα της οποίας ήταν η πρόταση για ένα ελληνορωμαϊκού τύπου θέατρο με αυστηρή τήρηση των κανόνων αναλογίας και μεγεθών στη χάραξη της ορχήστρας , των βαθμίδων και των επιμέρους στοιχείων και αφετέρου η βύθιση της διαμέτρου 20.0 μ. ορχήστρας στη στάθμη των -3.50 μ. , ώστε να μειώνεται κατά το δυνατόν η ενόχληση από το θ'ουβο της κυκλοφορίας αλλά και να μην προβάλλουν μεγάλα κατασκευαστικά ύψη στο χώρο του πάρκου . Το θέατρο διαθέτει επαρκές φουαγιέ που μπορεί να εξυπηρετεί μικρές εκθέσεις περιμετρικά στην εξέλιξη των κερκίδων , στις στάθμες 0,0 και +3.50 μ. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 335.000.000

δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΡΤΙΟΣ 1997 .

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΝΕΑΣ ΕΛΒΕΤΙΑΣ

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 50.000.000 δρχ. -
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : -

ΑΝΟΙΧΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ ΣΤΡΑΜΠΕΝΙΩΤΗ

Το έργο αφορά στην ολοκλήρωση των έργων κατασκευής ενός υπαίθριου θεάτρου 1500 θέσεων , σε σχήμα πεπλατυσμένου κυκλικού τόξου , με δυνατότητα υποδοχής και αθλητικών χρήσεων , στη θέση του πρώην στρατοπέδου Στρεμπενιώτη , σε πολύ μικρή απόσταση από το Νέο Δημαρχείο της Νεάπολης . Ο ΟΙΠΕ Θ'97 αναλαμβάνει την κατασκευή της σκηνής , του ειδικού

θεατρικού εξοπλισμού καθώς και τον ευπρεπισμό των κερκίδων και των βοηθητικών χώρων (χώροι υγιεινής , καμαρίνια ηθοποιών και αποδυτήρια αθλητών) . Εκτεταμένα έργα φυτεύσεων στην περίμετρο των κερκίδων αποσκοπούν στην εξυπηρέτηση της οπτικής προστασίας των θεατρικών δρώμενων από την κίνηση της οδού Ελ . Βενιζέλου καθώς στη βελτώση της ακουστικής συμπεριφοράς του υφιστάμενου θεάτρου . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 80.000.000 δρχ . – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΕΑΠΤΑ 2 , ΧΡΟΝΟΣ**

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997 .

ΑΝΟΙΧΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΟ ΠΡΩΗΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ ΚΟΔΡΑ

Το ανοιχτό θέατρο που μελετάται στο στρατόπεδο Κόδρα αποτελεί την εξέλιξη του θεάτρου που περιλαμβανόταν στη μελέτη ανάπλασης του στρατοπέδου Κόδρα . Παρά το γεγονός ότι η προτεινόμενη από τη μελέτη διερεύνηση των χρήσεων είναι επιθυμητή σε μια περιοχή χρήσεων και

πολιτισμού , δεν έχουν ακόμη ελεγχθεί οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις από τη λειτουργία του προτεινόμενου κλειστού θεάτρου και κινηματογράφου σε μια περιοχή που διεκδικεί ένα σαφή χαρακτήρα υπαίθριου πολιτισμού και οικολογικής αγωγής και αναψυχής (κέντρο βιότοπων και υγρότοπων του μουσείου Φυσικής Ιστορίας της Νίκης Γουλανδρή , αρχαιολογική ανασκαφή και Μουσείο στα κτίρια των παλαιών Στρατιωτικών Κτιρίων , ενοποίηση του Στρατοπέδου με την παραθαλάσσια ζώνη αναψυχής , κλπ) .

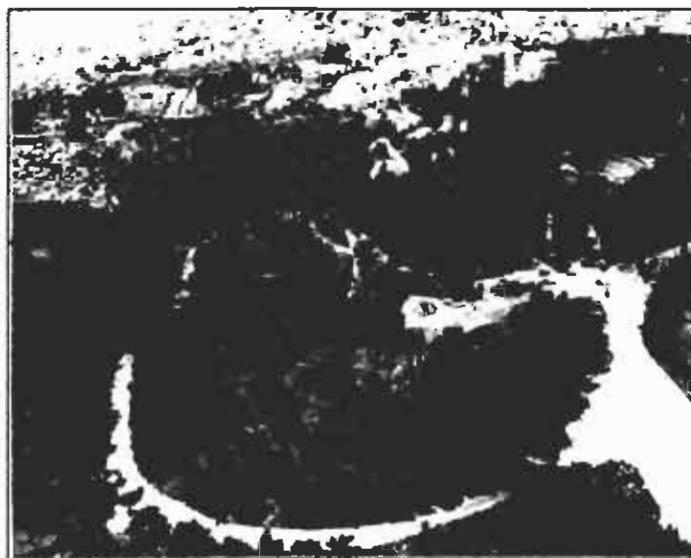
**ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 535.000.000 δρχ . ,
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997 .**

ΘΕΑΤΡΟ ΔΑΣΟΥΣ

Το υπαίθριο Θέατρο Δάσους κατασκευάστηκε το 1978-83 σε μια έκταση περίπου 6,5 στρεμμάτων που παραχωρήθηκε από το Υπουργείο Γεωργίας προς τον Οργανισμό Κρατικών Θεάτρων Ελλάδος . Το υφιστάμενο θέατρο μελετήθηκε από τον καθηγητή Ν . Μουτσόπουλο στην περιοχή όπου κατά τα προηγούμενα χρόνια είχε λειτουργήσει ένα λυόμενο θέατρο σχεδιασμένο από τον καθηγητή Π . Καραντίνο , γεγονός που δηλώνει ότι η περιοχή είναι συνδεδεμένη με την πρόσφατη θεατρική παράδοση της πόλης . Η θέση του υφιστάμενου θεάτρου και η ανάπτυξη των κερκίδων του πάνω στη φυσική κλίση του λόφου του Σείχ Σου έχει εξαιρετικά πλεονεκτήματα θέας και ακουστικής . Η μελέτη του ΟΠΠΕ Θ'97 αντιμετωπίζει τόσο τις περιοχές δυσλειτουργίας του υφιστάμενου θεάτρου όσο και την αυξημένη θεατρική ζήτηση της πόλης . Ετσι παράλληλα προς την αύξηση της χωρητικότητας του από 2.200 σε 3.000 θέσεις , στη μελέτη εφαρμογής :

1. έχει βελτιωθεί η σημερινή κλίση σύμφωνα με τις νέες οπτικές και ακουστικές χαραξείς , 2. έχει ανασχεδιαστεί το συγκρότημα των καμαρινιών , τα οποία καταλαμβάνουν το σύνολο του υποσκηνηϊκού χώρου , 3. στο ισόγειο του κτιρίου των καμαρινιών δημιουργείται η μόνιμη στέγη του χοροθεάτρου

του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος , 4. κάτω από το προστιθέμενο νέο διάζωμα κερκίδων δημιουργούνται δύο ευρύχωρες αίθουσες δοκιμών , 5. στο χαμηλότερο τμήμα του θεάτρου , νοτιοδυτικά της ορχήστρας , αναπτύσσεται ένα κτίριο κυλικείου του θεάτρου , με υπαίθριους και στεγασμένους χώρους και με δυνατότητα να λειτουργεί και ανεξάρτητα από τις θεατρικές παραστάσεις . Είναι σημαντικό ότι η ανάπτυξη του θεάτρου δε θίγει την υπάρχουσα πυκνή βλάστηση της περιοχής . Σημειώνεται ακόμη ότι η αύξηση της χωρητικότητας του θεάτρου δε συνεπάγεται μεγένθυση του

υφιστάμενου parking , αλλά συνδέεται με κυκλοφοριακές εξυπηρετήσεις της προσέλευσης θεατών (shuttle buses) κατά τις ώρες των παραστάσεων . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 770.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΟΥΝΙΟΣ 1997 .

ΝΤΑΜΑΡΙ ΣΕΙΧ ΣΟΥ , ΥΠΑΙΘΡΙΟΣ ΧΩΡΟΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Πρόκειται για ένα νέο χώρο υπαίθριων θεατρικών και μουσικών εκδηλώσεων , με χωρητικότητα 5.000 θέσεις , ο οποίος έχει χωροθετηθεί στην περιοχή του πρώην λατομείου στο Ν. Α. άκρο του Σείχ Σου , βορείως του Καυτατζογλείου Σταδίου .

Βασικά χαρακτηριστικά του έργου εκτός από τις σύγχρονες εγκαταστάσεις που θα υποστηρίζουν τις σκηνηϊκές δράσεις είναι η κατασκευή υποδομών για τη φύλαξη και προστασία του δάσους , έργα ανάπλασης του περιβάλλοντος χώρου και διαμόρφωση των προσπελάσεων και του χώρου στάθμευσης για τα αυτοκίνητα και τα δίκυκλα του κοινού . Η διαδικασία

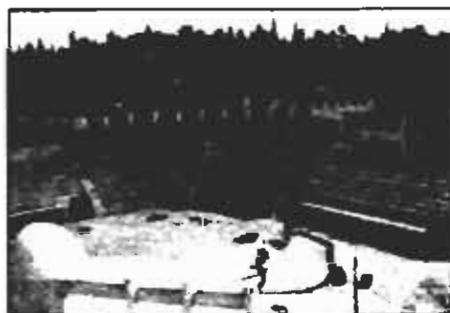

του διαγωνισμού και η επιλογή του αναδόχου θα έχει ολοκληρωθεί μέσα στον Σεπτέμβριο του 1996 , ενώ η ολοκλήρωση της κατασκευής έχει προγραμματισθεί για τον Αύγουστο του 1997 .

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 500.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997 .

ΑΝΟΙΧΤΟ ΘΕΑΤΡΟ Δ. ΣΥΚΕΩΝ

Το έργο αφορά στη συνολική αναβάθμιση του υφιστάμενου ανοιχτού θεάτρου του Δήμου

Συκεών , το οποίο , όπως και το θέατρο στο πρώην Στρατόπεδο Στρεμπενιώτη , φιλοξενεί και αθλητικές συναντήσεις .

Ο ανασχεδιασμός του θεάτρου αποσκοπεί στη βελτίωση της χάραξης του κοίλου , στην ακουστική βελτίωση του χώρου , στη βελτίωση των Η/Μ εγκαταστάσεων , στην αξιοποίηση του υποσκηνηϊκού χώρου και του χώρου κάτω από τις κερκίδες , στην εγκατάσταση κινητής στέγασης , στη διαμόρφωση

περιοχών εισόδου και στη δημιουργία πράσινου περιβάλλοντος χώρου σε συνάφεια με το χώρο του Δημοτικού Δασύλλιου . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 150.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1997 .

ΜΟΥΣΕΙΑ

ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΡΟΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΟ ΚΑΡΑΜΠΟΥΡΝΑΚΙ

Για την στέγαση του μουσείου Προϊστορικών Αρχαιοτήτων Θεσσαλονίκης θα ανασχεδιαστούν δύο επιμήκη κτίρια σταύλων με δίριχτες στέγες μέσα στον αρχαιολογικό χώρο του Πρώην Στρατοπέδου Κόδρα , ο οποίος ενδεχομένως ταυτίζεται με την αρχαία Θέρμη .

Η προκαταρκτική μελέτη ανάπλασης των παλαιών σταύλων , προβλέπει επέκταση του εκθεσιακού χώρου των αποθηκών με την προσθήκη υπόγειων χώρων ώστε να μη διαταραχθεί η εικόνα της υφιστάμενης δόμησης στο τοπίο του Στρατοπέδου . Η είσοδος στο συγκρότημα γίνεται μέσω ενός μικρού νέου λιθόκτιστου κτίσματος , ενώ η οριζόντια επικοινωνία των δύο κτιριακών ενότητων γίνεται με την προσθήκη ενός στεγασμένου ημιυπαίθριουσυνδεδεμένου διαδρόμου , που η επέκταση του οδηγεί μέσω μιας κυκλικής κλίμακας προς τον ανασκαφικό χώρο . Τέλος , ένας υπαίθριος εξώστης ανοίγεται στη θέα του ανασκαφικού χώρου και της θάλασσας . Το Μουσείο εκτός από τις εκθετήριες προσθήκες , τους ελάχιστους αποθηκευτικούς και διοικητικούς χώρους και τους αναγκαίους εργαστηρίων , διαθέτει και ένα αμφιθέατρο 120 θέσεων για μικρές επιστημονικές συναντήσεις . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 515.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1997 .

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ-ΘΡΑΚΗΣ , ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΤΙΡΙΟΥ

Το διατηρητέο κτίριο του Λαογραφικού και Εθνολογικού Μουσείου Μακεδονίας και Θράκης , έπαυλη των αρχών του αιώνα , σε ύψος εκλεκτιστικό , φιλοξενεί σε τέσσερα επίπεδα (δύο όροφοι , ένα ημιυπόγειο και ένα υπέρωο) συνολικού εμβαδού 1200 τ.μ. εκθέματα , εκπαιδευτικά προγράμματα και βιβλιοθήκη καθώς και τους γραφειακούς και τους βοηθητικούς του χώρους . Η μελέτη αποκατάστασης αφορά στη συνολική ανάπλαση του εσωτερικού χώρου και στην αποκατάσταση των όψεων του κτιρίου και αποσκοπεί στην ανάδειξη του κτιρίου και στην συνολική αναδημιουργία των εκθέσεων με κριτήρια σύγχρονης μουσειολογίας .

Η μελέτη περιλαμβάνει ακόμη την ανάπλαση του αύλειου χώρου , συνολικής έκτασης 2.000 τ.μ. , και την κατασκευή ενός κτιρίου πειοδικών εκθέσεων και ενός περιπτέρου πληροφοριών και εξυπηρέτησης του κοινού . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 110.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : -

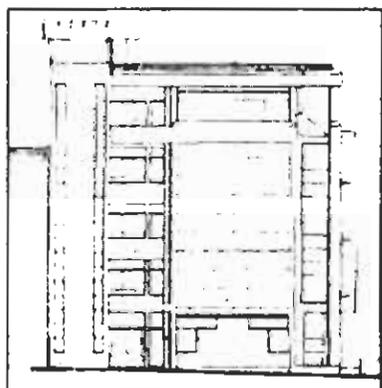

ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

Το πολιτιστικό Ιδρυμα του Ελληνισμού της διασποράς θα λειτουργήσει στον πολυδύναμο χώρο 1.700 τμ. , στο ισόγειο και τον ημιόροφο του κτιρίου Κομοτηνής 2 και Κυδωνιών και τον υπόγειο χώρο της οικοδομής Κομοτηνής 1 , που δωρήθηκε για τον σκοπό αυτόν από τον **Θωμά Μακρίδη** προς τον **Δήμο Θεσσαλονίκης** . Προορισμός του Ιδρύματος είναι η προβολή της πνευματικής δημιουργίας των Ελλήνων της Διασποράς με τη διοργάνωση και τη φιλοξενία συμποσίων , εκθέσεων ή μικρών κονσέρτων , ο σχεδιασμός εξειδικευμένων προγραμμάτων για την ανάλυση των προβλημάτων της ομοιογένειας , η στέγαση αρχείου , βιβλιοθήκης (300 τμ.) και γραφείο επικοινωνίας με τους μετανάστες καθώς και ο σχεδιασμός και η υλοποίηση εκπαιδευτικών και ερευνητικών προγραμμάτων για την μελέτη του καλλιτεχνικού , οικονομικού , κοινωνικού και εθνικού έργου των αποδήμων . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 200.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1997 .**

ΜΟΥΣΕΙΟ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Η ίδρυση του Μουσείου του Προσφυγικού Ελληνισμού στο **Δήμο Αμπελοκήπων** , σε ένα Δήμο που οφείλει την πρώτη του δημιουργία και την κατοπινή του ανάπτυξη στην εγκατάσταση προσφύγων

της διασποράς (α:1918 , β :1922-23) αλλά και εσωτερικών μεταναστών (1950-70) , επαναπατρισθέντων πολιτικών προσφύγων (1976-85) καθώς και της πλειονότητας των παλινοστούντων Ελληνοποντίων περιγράφει κάτι ίσως παραπάνω από μια κίνηση ιστορικής αυτογνωσίας : εγγράφεται στο συνολικό δίκτυο των προσφυγικών , κυρίως ποντιακών οργανώσεων της περιοχής , οι οποίες συνιστούν ένα αξιόπιστο πλαίσιο κοινωνικής αλληλεγγύης για τους κάθε φορά μετοίκους . Το Μοσείο , που θα ανεγερθεί σε κεντρικό Δημοτικό οικόπεδο εκτάσεως 396 τ.μ. , κοντά στο Ναό του Αγίου Παντελεήμονα και στη θέση του μελλοντικού Μνημείου του Προσφυγικού Ελληνισμού , θα διαθέτει εκθεσιακούς χώρους 450 τ.μ. , βιβλιοθήκη – αναγνωστήριο 150

τ.μ. , και αίθουσα πολλαπλών χρήσεων 150 τ.μ. . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 120.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997.**

ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΒΡΑΙΚΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣ

Το μουσείο της Εβραϊκής Παρουσίας στη Θεσσαλονίκη θα εγκατασταθεί στο διατηρητέο κτίριο της οδού Αγ . Μηνά 13 , ένα από τα λίγα κτίρια του κέντρου που έχουν διασωθεί από την

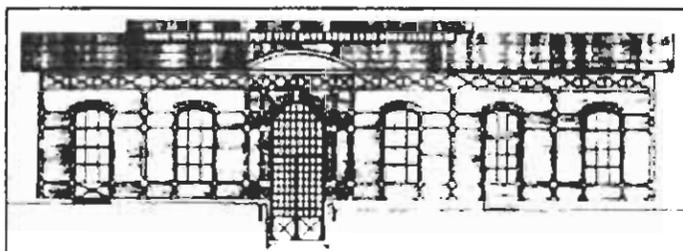
καταστροφική πυρκαγιά του 1917 . Πέρα από τον βασικό συμβολισμό του (το κτίριο ανήκει στην Ισραηλιτική Κοινότητα της Θεσσαλονίκης) , είναι πολλαπλή η σχέση του με ιστορικές στιγμές της ιστορίας της Θεσσαλονίκης (π.χ. έχει στεγάσει την Τράπεζα Αθηνών , τα γραφεία της γαλλόφωνης εφημερίδας L' Independent κλπ) . Στο Μουσείο θα εκτεθούν θρησκευτικά και τελετουργικά αντικείμενα , λαογραφικό υλικό και ιστορικά ντοκουμέντα (εφημερίδες , φωτογραφίες , εκθέσεις κρατικών αρχών , κλπ) . Θα λειτουργήσει επίσης εξειδικευμένη βιβλιοθήκη , ραδιοφωνικό , τηλεοπτικό και κινηματογραφικό αρχείο , συλλογές σεφαραδίτικων τραγουδιών και αφηγήσεις από επιζήσαντες του ολοκαυτώματος , σχέδια και αποτυπώσεις μνημειακών κτιρίων αλλά και χάρτες συνοικισμών .

Η αρχιτεκτονική μελέτη έχει αξιοποιήσει τη δεδομένη τυπολογία του κτιρίου : η κλειστή στοά του ισόγειου φιλοξενεί επιτοίχια εκθετήρια ενώ η στοά του ορόφου λειτουργεί ως κύριος χώρος διανομής , παραμένοντας ταυτόχρονα και εκθεσιακός χώρος . Ο διάδρομος του ορόφου οδηγεί στις τέσσερες συνεχόμενες αίθουσες του Μουσείου και στην αίθουσα εκδηλώσεων . Έχει ακόμα προβλεφθεί ένα γραφείο διοίκησης που λειτουργεί ως τόπος μελέτης των εντύπων της βιβλιοθήκης και των αρχείων . Η πρόβλεψη για ένα μικρό πωλητήριο εκδόσεων και άλλων παραγωγών του Μουσείου καθώς και για μικρό καφέ στον όροφο ενθαρρύνει το άνοιγμα του Μουσείου στο κοινό . Η γυάλινη στέγαση της στοάς αποκαθίσταται ενώ πιστεύεται ότι το προτεινόμενο γυάλινο σκίαστρο θα βελτιώσει την ενεργειακή συμπεριφορά του κτιρίου . Η όψη του κτιρίου στην οδό Αγίου Μηνά αποκαθίσταται πλήρως ενώ η πίσω όψη αποκτά ανοίγματα προς την εσωτερική πλατεία του Ναού του Αγίου Μηνά . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 150.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1997 .**

ΜΟΥΣΕΙΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟ ΑΝΤΛΙΟΣΤΑΣΙΟ Ο.Υ.Θ

Το Μουσείο Υδρευσης της πόλης Θεσσαλονίκης , σύμφωνα με σχετική απόφαση του 1984 , θα λειτουργήσει στο διατηρητέο κτίριο του Κεντρικού Αντλιοστασίου του Οργανισμού Υδρεύσεως Θεσσαλονίκης , στην περιοχή των Σφαγείων .

Το κτίριο έχει κατασκευασθεί από Βέλγους μηχανικούς στα 1890-92 και , ως τμήμα σύγχρονης εγκατάστασης ύδρευσης της πόλης , λειτουργήσει , με επεκτάσεις και τροποποιήσεις μέχρι το 1978 . Έτος από την αποκατάσταση όλων των κτιριακών και μηχανολογικών ενοτήτων του κτίσματος η δημιουργία του Μουσείου προβλέπει και την ανάπτυξη χώρων για τη στέγαση ενός κέντρου έρευνας και τεκμηρίωσης της ιστορίας της υδροδότησης της Θεσσαλονίκης καθώς και χώρους παρουσίασης της σημασίας του νερού ως φυσικού αγαθού . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 110.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : -**

ΚΤΙΡΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΙ ΧΩΡΟΙ , ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΕΣ , ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Η υποδομή της πόλης σε εκθεσιακούς χώρους έχει σοβαρά αναβαθμισθεί , ιδιαίτερα μετά την κατάληξη σε συμφωνία με την Εθνική Τράπεζα για την ανάπλαση του κτιρίου της ΥΦΑΝΕΤ σε Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης . Στο σύνολο των νέων εκθεσιακών χώρων πρέπει να αναφερθούν η Πινακοθήκη του Τελλόγλειου Ιδρύματος , η επέκταση του Μακεδονικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης κατά τη νέα του Πτέρυγα καθώς και η ανάπλαση των Αποθηκών Α και Γ στον Α προβλήτα του ΟΛΘ σε Εκθεσιακούς χώρους υποδοχής μεγάλων εικαστικών γεγονότων (2000 τ.μ. και 1000 τ.μ. αντίστοιχα) . Οι αίθουσες με συνεδριακή υποδομή που προστέθηκαν στην πόλη είναι το Μεγάλο Αμφιθέατρο του Πολυτεχνείου και η Αίθουσα Τελετών του ΑΠΘ (κύρια χρήση : αίθουσα μουσικής) . Πρέπει ωστόσο να επισημανθεί ότι το σύστημα των Αποθηκών 1 , Α και Δ

να λειτουργήσει ως ένα ικανό συνεδριακό κέντρο με δύο αίθουσες των 450 συνέδρων και 4 μικρές αίθουσες σεμιναρίων των 50 ατόμων , καθώς και με μεγάλη επάρκεια σε βοηθητικούς χώρους στήριξης Συνεδρίων .

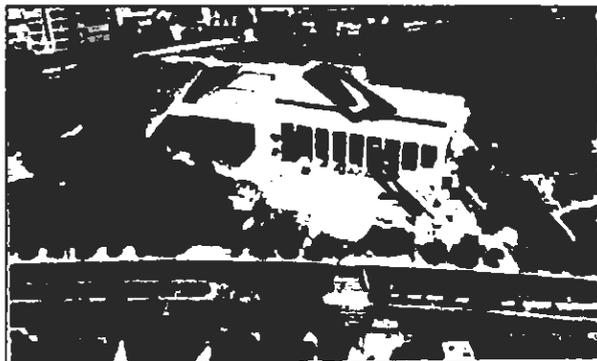
ΕΚΘΕΣΙΑΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

ΤΕΛΛΟΓΛΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ , ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ Β' ΦΑΣΗΣ

Με την ολοκλήρωση της τον Ιούνιο του 1997 η Πινακοθήκη του Τελλογλείου Ιδρύματος θα στεγάσει ορισμένες από τις πιο σημαντικές εκθέσεις του ΟΠΠΕ Θ'97 . Το κτίριο της Πινακοθήκης , που τμήμα της θα στεγάσει τη Συλλογή Τελλόγλου , διαθέτει αξιοσημείωτες πολεοδομικές και αρχιτεκτονικές αρετές : αφενός βρίσκεται στο βόρειο άκρο του ανατολικού πολιτιστικού άξονα (με νότιο άκρο τον Λευκό Πύργο) , πάνω στον οποίο βρίσκονται οι μείζονες πολιτιστικοί θεσμοί της πόλης . Αφετέρου η αρχιτεκτονική μελέτη του κτιρίου στηρίζεται στο πρώτο βραβείο του αντίστοιχου Πανελληνίου

Αρχιτεκτονικού Διαγωνισμού , γεγονός που έχει προικίσει το κτίριο με ατμόσφαιρα , ποιότητες χώρου και πειραματικές επιλύσεις συμβατές με το λειτουργικό Πρόγραμμα ενός Μουσείου Τέχνης .

Το συνολικό εμβαδόν του κτιρίου , χωρίς να υπολογίζονται οι πλούσιοι υπαίθριοι διαμορφωμένοι χώροι του , ανέρχεται σε 3.200 τ.μ. καταναμημένα σε τρεις στάθμες . Η ειδική επίλυση της οροφής εξασφαλίζει φυσικό φωτισμό στο σύνολο των εκθεσιακών αιθουσών . Το κτίριο , εκτός από τους χώρους διοίκησης , στεγάζει επιπλέον μία μεγάλη βιβλιοθήκη 500 τ.μ. με χώρους ερευνητών και ένα αμφιθέατρο 180 θέσεων . Για την πραγματοποίηση του έργου το ΑΠΘ εισέφερε το οικοπέδο και τα χρήματα της πρώτης φάσης . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 1.520.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΟΥΝΙΟΣ 1997 .**

ΜΟΥΣΕΙΟ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΑΦΙΣΣΑΣ

Μετά την αποκατάσταση του το διατηρητέο κτίριο της οδού Αναγεννήσεως 10 , κτισμένο ως κατοικία μεταξύ 1905 και 1910 , θα παραλάβει μέρος των λειτουργιών του Μουσείου

Φωτογραφίας το οποίο ιδρύθηκε με πρωτοβουλία του ΟΠΠΕ Θ'97 . Η τοποθέτηση του Μουσείου ευνοείται από τους πρόσφατους μετασχηματισμούς στη γεωγραφία της περιοχής , που εξελίσσεται σε μητροπολιτική ζώνη πολιτισμού και αναψυχής (Δυτικός Αρχαιολογικός Περίπατος , ζώνη δυτικών τειχών , Λαδάδικα , Μύλος , Αποθήκες ΟΛΘ , Παλιός Σιδηροδρομικός Σταθμός , κλπ) .

Στο κτίριο θα στεγασθεί η μόνιμη συλλογή του Μουσείου με έργα παλαιότερων και σύγχρονων δημιουργών και το υπό σχηματισμό φωτογραφικό αρχείο του ευρύτερου ελλαδικού χώρου .

Ο Δήμος Θεσσαλονίκης ελπισεύει την έκδοση τροποποιητικού διατάγματος ρυμοτομίας που αφορά γενικά τη Δυτική είσοδο της πόλης και περιλαμβάνει και το υπόψη ακίνητο . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 200.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ: ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΙΟΣ 1997 .**

ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

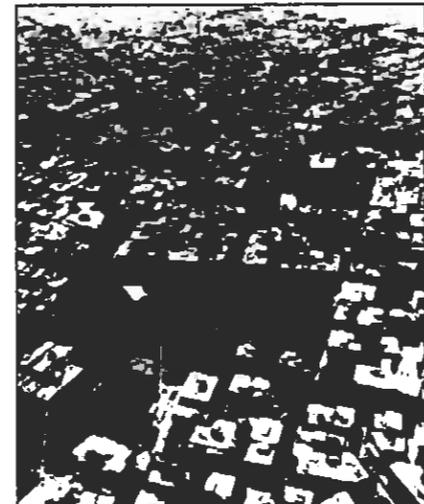
Η προσθήκη μιας νέας διώροφης πτέρυγας με υπόγειο και βατό δώμα αυξάνει κατά 600.00 τ.μ. περίπου τη χρήσιμη εκθεσιακή επιφάνεια του υφιστάμενου κτιρίου στο οποίο στεγάζεται το Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης και δημιουργεί ένα χώρο λειτουργικής αποθήκης πείπου 300 τ.μ. . Το πρισματικό σχήμα της προσθήκης δεν θίγει τις συνθετικές αρχές του προϋπάρχοντος περιπτέρου ενώ το εσωτερικό διώροφο αίθριο μέσα στο οποίο εγγράφεται η σκάλα , εξασφαλίζει τον φυσικό φωτισμό των εκθεμάτων . Η ανακάλυψη κατά τη φάση εκσκαφών των θεμελίων τμήματος μιας παρόδου της αρχαίας Εγνατίας οδού υποχρέωσε σε τροποποίηση της στατικής μελέτης και ώθησε το χρονοδιάγραμμα έργου προς τα πίσω . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ :** 200.000.000 δρχ. , **ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ :** ΥΠΕΧΩΔΕ , **ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ :** ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1997 .

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΥΦΑΝΕΤ , ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Το βιομηχανικό Συγκρότημα της ΥΦΑΝΕΤ ιδρύθηκε το 1905 , συμπληρώθηκε σταδιακά και ολοκληρώθηκε στην δεκαετία του 1950 . Απο την δεκαετία του 1960 σταμάτησε η λειτουργία του και περιήλθε στην ιδιοκτησία της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος .

Το συγκρότημα έχει εμβαδόν 18.000 τμ. και βρίσκεται μεταξύ των οδών Παπαρη , Ομήρου , Περίδικα και του ρέματος της Παπάφη . το κεντρικό κτίσμα κτίστηκε το 1911 και αποτελεί τυπικό δείγμα βιομηχανικής αρχιτεκτονικής με φωτισμό οροφής . Αποτελεί ένα ολοκληρωμένο βιομηχανικό συγκρότημα που αναπτύχθηκε σταδιακά , συνδέθηκε με την ιστορία της πόλης και κρίθηκε διατηρητέο το 1993 .

Με απόφαση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος και του ΟΠΠΕ Θ'97 η ΥΦΑΝΕΤ θα αποκατασταθεί και θα επανενταχθεί στη ζωή της πόλης με νέες χρήσεις , οι οποίες προσιδιάζουν στα δομικά της χαρακτηριστικά και τη μορφολογία της .

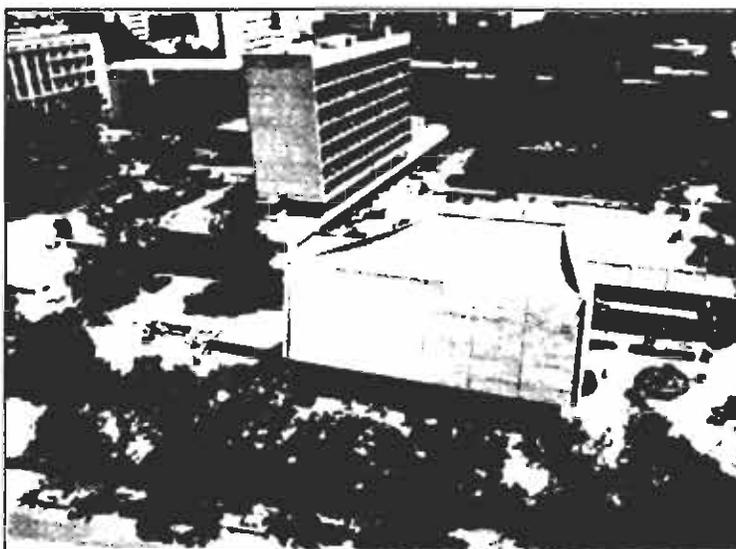

Ο ΟΠΠΕ Θ'97 ανέλαβε την πρωτοβουλία να αποκαταστήσει το 1/3 περίπου του συγκροτήματος και ένα σημαντικό τμήμα του κεντρικού χώρου για τη στέγαση του Μακεδονικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης . Το Μουσείο με τον κεντρικό εκθεσιακό του χώρο , θα πλαισιώνεται από εργαστήρια της Σχολής Καλών Τεχνών , εργαστήρια συντήρησης έργων τέχνης , τα γραφεία του οργανισμού του Μουσείου και τις βοηθητικές λειτουργίες . Πρόκειται για μιας μεγάλης κλίμακας έργο που στοχεύει στο σεβασμό και την ανάδειξη του συγκροτήματος και στη επανένταξη του στη ζωή της πόλης με σύγχρονες δραστηριότητες μεγάλης ακτινοβολίας . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ :** 2.200.000.000 δρχ. , **ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ :** ΥΠΕΧΩΔΕ , **ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ :** ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1997 .

ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ Α.Π.Θ. , ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΚΥΡΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ: ΑΙΘΟΥΣΑ ΜΟΥΣΙΚΗΣ

Η αίθουσα τελετών του ΑΠΘ ανήκει στη σύνθεση των κτιρίων της Διοίκησης , της Νομικής και της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ , αποτελεί μία από τις λαμπρότερες σελίδες του ελληνικού αρχιτεκτονικού μοντερνισμού . Παρά το γεγονός ότι η κύρια χρήση της είναι η εξυπηρέτηση επισήμων πανεπιστημιακών εκδηλώσεων και λειτουργιών (συνέδρια , αναγορεύσεις διδασκτόρων , διαδικασίες μεγάλων πανεπιστημιακών συλλογικών σωμάτων , κλπ) η αίθουσα Τελετών στεγάζει σε μόνιμη σχεδόν βάση τις πρόβες και τις συναυλίες του ΚΟΘ καθώς και άλλες μουσικές εκδηλώσεις αξιώσεων (ΔΗΜΗΤΡΙΑ , Ορχήστρα των Χρωμάτων , κλπ) . Ο

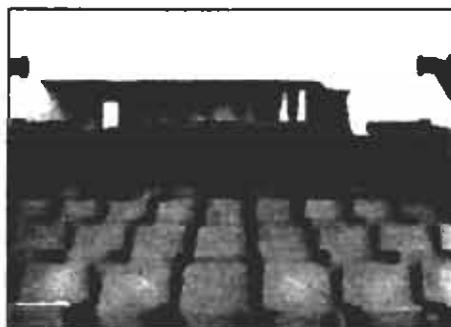

ανασχεδιασμός της , εκτός από τις προφανείς ανάγκες εκσυγχρονισμού της (αντικατάσταση καθισμάτων , φωτιστικών σωμάτων , κλπ) αποσκοπεί στη βελτίωση της οπτικής και της ακουστικής της και στον εξοπλισμό της ανυψωμένης σκηνής , ώστε με τη χρήση πολυδύναμων κινητών στοιχείων (φωτισμός , ήχος , κουίντες , οθόνη) να εξασφαλίζεται ένα ικανοποιητικό επίπεδο παραστάσεων σε όλο το φάσμα των φιλοξενούμενων εκδηλώσεων .

Μια δεύτερη σημαντική διάσταση του ανασχεδιασμού είναι η επέμβαση στην τομή της αίθουσας και η δημιουργία ενός ευρύχωρου φουαγιέ , στη στάθμη της εισόδου . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ :** 450.000.000 δρχ. , **ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ :** ΥΠΕΧΩΔΕ , **ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ :** ΙΟΥΛΙΟΣ 1997 .

ΜΕΓΑΛΟ ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ Α.Π.Θ.

Ο εκσυγχρονισμός του μεγάλου Αμφιθεάτρου της Πολυτεχνικής Σχολής , το ανώτερο από τα δύο αμφιθέατρα που στεγάζονται στον κόλπουρο πρισματικό όγκο δυτικά της εισόδου του σημαντικού αυτού κτιρίου της πόλης αποσκοπεί στο να το αποδόσει στην πόλη , πριν τον Μάρτιο του 1997 , μία αίθουσα χωρητικότητας 550 θέσεων , άρτια εξοπλισμένη για τη διεξαγωγή συνεδρίων . Η ανάπλαση αφορά κυρίως στην εγκατάσταση συστήματος ταυτόχρονης μετάφρασης και προβολών , διαμόρφωση των εδράνων του προεδρείου , κλπ , αλλά και στην ανάπλαση του χώρου της εισόδου της Πολυτεχνικής Σχολής σε φουαγιέ της αίθουσας . Το έργο μπορεί να ολοκληρωθεί σε ένα υψηλών προδιαγραφών και δυνατοτήτων συνεδριακό κέντρο με την ανάπλαση και του δεύτερου αμφιθεάτρου της Πολυτεχνικής Σχολής (μικρό αμφιθέατρο της εισόδου , χωρητικότητας 360 θέσεων) με την αξιοποίηση και των χώρων που θα έχουν απελευθερωθεί μετά τη μετεγκατάσταση του Μουσείου αρχιτεκτονικών προπλασμάτων της πρώην έδρας Μορφολογίας και Ρυθμολογίας στην οριστική του θέση , σε ειδικό κτίριο της πόλης .

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 80.000.000 δρχ. – ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1997 .

ΚΤΙΡΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

Ένας μεγάλος αριθμός από μικρότερα ή μεγαλύτερα κτίρια πολιτιστικών χρήσεων μεγάλης ποικιλίας πρόκειται να αποδοθεί στην πόλη . Κατά κανόνα τα κτίρια αυτά εξυπηρετούν τις πολιτιστικές δραστηριότητες των δώδεκα δήμων της περιφέρειας του ΠΣΘ. Η χρηματοδότηση τους από τον ΟΠΠΕ Θ'97 δεν υπήρξε αποτέλεσμα πιστικών αναγκών για στέγαση εκδηλώσεων , ούτε οφείλεται μόνο στη γενική στρατηγική αποκέντρωσης της πολιτιστικής υποδομής . Η απόφαση του ΟΠΠΕ Θ'97 για αποπεράτωση αυτών των κτιρίων υπαγορεύθηκε συμπληρωματικά από την επιθυμία απαλλαγής του δημόσιου χώρου από την παρουσία μισοτελειωμένων γιαπιών με αβέβαια προοπτική περαιώσης .

Εξαιρεση στα κτίρια αυτής της κατηγορίας αποτελεί η χρηματοδότηση από τον ΟΠΠΕ Θ'97 της μελέτης και της κατασκευής στη Βεργίνα του Αρχαιολογικού κτιρίου του ΑΠΘ . Το κτίριο έχει μια προφανή σπουδαιότητα για την ανάπτυξη της συζήτησης γύρω από τα προβλήματα της συγκεκριμένης αρχαιολογικής έρευνας καθώς και για τη διεθνή προβολή του αρχαιολογικού χώρου της Βεργίνας .

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΚΤΙΡΙΟ ΑΠΘ

Κατόπιν διαδικασίας προεπιλογής ανατέθηκε σε 5 γραφεία η σύνταξη μελέτης για τον σχεδιασμό του Αρχαιολογικού Μουσείου του Α.Π.Θ. στη Βεργίνα . Η καλύτερη μελέτη θα επιλεγεί για την ανέγερση ενός σημαντικού κτιρίου , τόσο για το εκτεταμένο κτιριολογικό του πρόγραμμα (χώροι αρχαιολογικών εκθεμάτων , εργαστήρια συντήρησης και ερευνών , συνεδριακοί χώροι διεθνών συναντήσεων , κλπ) , όσο και για την διεθνή σημασία του στο χώρο της αρχαιολογικής έρευνας και την προβολή του ιστορικού χώρου της Βεργίνας . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 770.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : -

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Α&Γ ΒΑΦΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 900.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΟΥΛΙΟΣ 1997 .

ΚΕΝΤΡΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Στο πολυώροφο αυτό διαγωνιαίο κτίριο , συνολικού εμβαδού 1050 τ.μ. , στο νότιο άκρο της πλατείας Ιπποδρομίου , όπου λειτουργεί ήδη το Κέντρο ιστορίας του Δήμου Θεσσαλονίκης , πέραν της βιβλιοθήκης και του αρχείου έχουν προβλεφθεί θέσεις εργασίας των ερευνητών και μικρή αίθουσα επιστημονικών συναντήσεων . Στο υπόγειο του κτιρίου λειτουργεί εξοπλισμένο φωτογραφικό εργαστήριο με τμήματα επεξεργασίας και ταξινόμησης του αρχειακού υλικού , ενώ στο ισόγειο έχει διαμορφωθεί χώρος εκθέσεων . Η ολοκλήρωση του κτιρίου συντονίσθηκε με ενδιαφέρουσες επεμβάσεις ανάπλασης της άμεσης περιοχής του (πεζοδρόμηση της οδού Γ. Θεοχάρη , φωτιστικά δημόσιου χώρου , στοιχεία απαγόρευσης της στάθμευσης στο πεζοδρόμιο , κλπ) και έτσι συνέβαλε στην αναβάθμιση ενός σημείου της πόλης με δύσκολη κυκλοφορία και επιπλέον στιγματισμένου από χρόνια λόγω της κατάρρευσης της οικοδομής στο σεισμό του 1978 . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 250.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ .

ΚΤΙΡΙΟ ΠΟΛΛΑΠΛΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΟΔΟ ΑΓΓΕΛΑΚΗ

Στο ισόγειο αυτού του πολυώροφου κτιρίου του Δήμου Θεσσαλονίκης με συνολικό εμβαδόν 2.600 τ.μ. θα λειτουργήσουν θεματικές εκθέσεις Αρχιτεκτονικής , εστιασμένες , κατά την πρώτη περίοδο λειτουργίας του , στις αρχιτεκτονικές παρεμβάσεις της Διεύθυνσης Αρχιτεκτονικού του Δήμου Θεσσαλονίκης , οι υπηρεσίες της οποίας θα στεγασθούν στους τέσσερις ανώτερους ορόφους . Το κτίριο έχει ακόμη χώρους για τη λειτουργία μικρής δανειστικής βιβλιοθήκης για θέματα αρχιτεκτονικής , καθώς και μικρή αίθουσα συνεντεύξεων και μικρών συναντήσεων . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 300.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1996 .

ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΟ "ΜΕΛΙΣΣΑ"

Το κτίριο του πρώην Ορφανοτροφείου Μέλισσα στην οδό Βασιλίσσης Όλγας , όπου μελλοντικά θα στεγασθεί το Κέντρο Βυζαντινών Ερευνών του ΑΠΘ , αποτελεί μια ενδιαφέρουσα περίπτωση εκλεκτιστικής αρχιτεκτονικής (1897) : διαθέτει δύο κύριους ορόφους των 370 τ.μ. διαρθρωμένους γύρω από μεγάλες επιμήκεις σάλλες διανομής , και έναν ίσου μεγέθους ισόγειο χώρο , άλλα με χαμηλά εσωτερικό ύψος και χωρίς τις οροφολογίες και τη μορφολογική εκζήτηση που διακρίνουν το υπόλοιπο κτίριο . Στο εσωτερικό τμήμα της στέγης έχει επιλυθεί μια σοφίτα με εμβαδόν περίπου 100 τ.μ.. Το γενικότερο ύψος του κτιρίου με τους πλούσιους εξώστες του και το γεγονός ότι η αυλή του με

εμβαδόν 1.200 τ.μ. περιβάλλεται από τις τρεις πλευρές της από δρόμους το αναδεικνύουν σε έναν από τους πιο προβεβλημένους χώρους που έχουν επιλεγεί για στέγαση πολιτιστικών γεγονότων κατά τη διάρκεια του 1997 . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 100.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997 .**

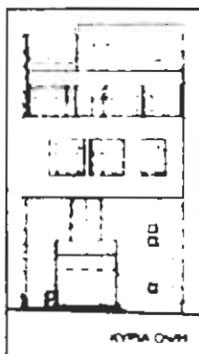
REMEZZO PALLAS , ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΒΑΛΚΑΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Το Βαλκανικό Κέντρο και το Κέντρο Νεότητας περιγράφουν ένα σχέδιο πολιτιστικής διαβαλκανικής συνεργασίας . Οι κτιρικές προϋποθέσεις (μεγάλο - 1400 τ.μ. - και ενδιαφέρον κτίριο του ελληνικού μοντερνισμού) αλλά και η προνομιούχος θέση αυτού του κτιρίου στο συγκεκριμένο τοπίο με τη θαυμάσια θέα στη θάλασσα και τη μαρίνα της Καλαμαριάς καθώς και η θέση του στη συγκεκριμένη ζώνη αναψυχής στο Πολεοδομικό Συγκρότημα ευνοούν την ανάδειξη του σε ένα πολυδύναμο κέντρο νεότητας . Το κτιριολογικό του

πρόγραμμα περιλαμβάνει μία αίθουσα πολλαπλών χρήσεων , μία αίθουσα προβολών , μία αίθουσα εκδηλώσεων , γραφειακούς χώρους και κυλικείο με εστιατόριο . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : 60.000.000 δρχ. (ΥΠΕΧΩΔΕ) , 30.000.000 δρχ. (ΕΑΠΤΑ 2) , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1996 .**

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΜΒΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΝΕΔΙΩΝ

Το έργο περισσότερο από μια βιβλιοθήκη αποσκοπεί να γίνει ένα κέντρο τεκμηρίωσης της ιστορίας των δύο νησιών του Βόρειου Αιγαίου και ταυτόχρονα ένα ίδρυμα αναφοράς της κοινότητας των Ιμβριών και Τενεδίων που ζούν στη Θεσσαλονίκη και στον ευρύτερο Βορειοελλαδίτικο χώρο . Πέραν της βιβλιοθήκης με τους χώρους αποθηκών , μελέτης και προετοιμασίας του υλικού , το κτίριο διαθέτει εντευκτήριο καθώς και εξοπλισμένη αίθουσα 120 θέσεων .

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 100.000.000 δρχ . - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997 .

ΚΤΙΡΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ Δ.ΚΑΛΑΜΑΡΙΑΣ

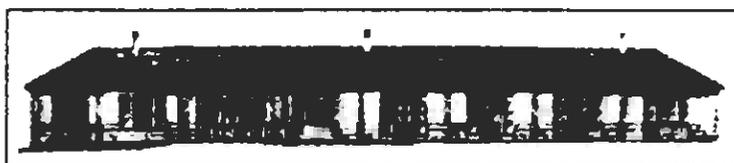
Η ολοκλήρωση του τετραόροφου κτιρίου με συνολική επιφάνεια 2000 τ.μ. του Δήμου Καλαμαριάς στην πλατεία Σκρά θα δώσει τη δυνατότητα στέγης σε ακμαίους τοπικούς (ή και υπερτοπικούς) θεσμούς πολιτισμού και αγωγής . Είναι ενδιαφέρον ότι στη δεύτερη στάθμη του κτιρίου στεγάζεται ήδη το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας . Στους κύριους χώρους του κτιρίου περιλαμβάνονται αίθουσα επιδείξεων 160 θέσεων , εκθεσιακός χώρος περίπου 400 τ.μ. τρεις αίθουσες χορού ή γυμναστικής , αίθουσες σεμιναρίων μεσαίου μεγέθους , γραφειακοί χώροι , κλπ.

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 250.000.000 δρχ . , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1996 .

ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ Δ. ΠΥΛΑΙΑΣ

Το παλιό πέτρινο κτίριο της οδού Πολυτεχνείου στην Πυλαία επαναχρησιμοποιείται για να στεγάσει το Κέντρο Νεότητας και Πολιτιστικών λειτουργιών .

Στο επίμηκες κτίριο των 750 τ.μ. πρόκειται να λειτουργήσουν : αίθουσα πολλαπλών χρήσεων με μικρή σκηνή εκδηλώσεων , χώροι εικαστικών εκδηλώσεων , βιβλιοθήκη , αίθουσα διδασκαλίας μουσικής , γραφεία διοίκησης και οι κατάλληλοι βοηθητικοί χώροι . Στην εσωτερική αυλή μελλοντικά πρόκειται να λειτουργήσει ένα μικρό υπαίθριο θέατρο . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 100.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΕΑΠΤΑ 2 , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1997.**

ΚΕΝΤΡΟ ΝΕΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ Δ. ΤΡΙΑΝΔΡΙΑΣ

Στο μικρό (συνολική επιφάνεια 460 τ.μ.) τετραόροφο κτίριο Νεότητας και Πολιτισμού ο Δήμος Τριανδρίας θα στεγάσει μια ελάχιστων διαστάσεων αίθουσα πολλαπλών χρήσεων (72 τ.μ.) , μια αίθουσα χορού ή θεάτρου με ελάχιστες σκηνικές απαιτήσεις , αίθουσα παιχνιδιού , εργαστήρια μουσικής και φωτογραφίας , βιβλιοθήκη , αίθουσα συνεδριάσεων και γραφεία . Παρά το μικρό του μέγεθος και την οριακή κάλυψη των ελάχιστων προδιαγραφών για συμβατικές πολιτιστικές εκδηλώσεις , ο ΟΠΠΕ Θ'97 πιστεύει ότι το κτίριο μπορεί να αποτελέσει για τους νέους του Δήμου Τριανδρίας έναν ελκυστικό τόπο πολιτιστικής αναφοράς . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 170.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΜΑΡΤΙΟΣ 1997 .**

ΚΕΝΤΡΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΔΟΣΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΩΝ Δ. ΣΥΚΕΩΝ

Το πολυδύναμο πολιτιστικό κέντρο του Δήμου Συκεών συνδέεται με μία πολιτική προώθησης των παραδοσιακών επαγγελμάτων που ασκούνται από πολλούς δημότες . Παράλληλα με τους χώρους ειδικών απαιτήσεων που έχουν ενσωματωθεί στο κτιριολογικό πρόγραμμα στις δύο κατώτερες στάθμες του κτιρίου έχει επιλυθεί ένα θέατρο 300 θέσεων με ικανό βάθος σκηνής και βοηθητικούς χώρους για παραστάσεις πρόζας . Η οπτική του χάραξη και η ακουστική μελέτη της αίθουσας εγγράφουν το θέατρο των Συκεών στην ενότητα των αιθουσών μεσαίου μεγέθους (Θέτρα Δ.Καλαμαριάς , Θέρμης , Νεάπολης , Σταυρούπολης , ΑΝΕΤΟΝ , ΑΥΛΑΙΑ , κλπ) οι οποίες υλοποιούν την πολιτική διάχυσης του Καλλιτεχνικού Πρ'ogramματος του ΟΠΠΕ Θ'97 και που προφανώς καλύπτουν τις μόνιμες αναγες των αντίστοιχων Δήμων ή περιοχών της πόλης σε αίθουσες θεάτρου , προβολών και μουσικών εκδηλώσεων . Το συγκεκριμένο κτίριο με δυναμική ένταξη στο επίμηκες οικοδομικό του τετράγωνο έχει ενδιαφέρουσα μελέτη διαμόρφωσης των υπαίθριων χώρων (μικρό parking , γήπεδο μπάσκετ , φυτεύσεις) . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 300.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΟΥΛΙΟΣ 1997 .**

ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ "ΗΛΙΟΣ" ΧΩΡΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Η επέμβαση του ΟΠΠΕ Θ'97 στις εγκαταστάσεις του διατηρητέου κτιρίου του πρώην κλωστουφαντουργείου ΗΛΙΟΣ, το οποίο ήδη λειτουργεί ως σχολικό συγκρότημα του Δήμου Νεάπολης, αποσκοπεί στη δημιουργία μιας ισόγειας αίθουσας 220 τ.μ. σε Βιομηχανικό Μουσείο και στο μετασχηματισμό μιας μεγάλης αίθουσας 450 τ.μ. του πρώτου ορόφου (και ενδεχομένως του ισομεγέθους υπόγειου χώρου του εργοστασίου) σε χώρο εκθέσεων και γενικότερα πολιτιστικών εκδηλώσεων. Η μεγάλη αίθουσα πολλαπλών χρήσεων του ισογείου, με σκηνή 55 τ.μ. μπορεί κατά περίπτωση να παραχωρείται από τη Διεύθυνση των Σχολείων για θεατρικές παραστάσεις μικρών σκηνικών απαιτήσεων. Η επέμβαση στο πρώην εργοστάσιο Κωνσταντινίδη εγγράφεται σε μια ευρύτερη αντίληψη του ΟΠΠΕ Θ'97 για την προώθηση της βιομηχανικής αρχαιολογίας. **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 150.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1997.**

ΚΕΝΤΡΟ ΜΟΥΣΙΚΗΣ Δ.ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ

Η κύρια χρήση του Κέντρου Μουσικής του Δήμου Σταυρούπολης είναι οι μουσικές ακροάσεις. Το Κέντρο όμως μπορεί ακόμη να στεγάζει εικαστικές εκθέσεις, πολιτιστικές δράσεις καθώς και επίσημες εκδηλώσεις του Δήμου. Στο Κέντρο θα λειτουργήσουν ακόμη τμήματα εκμάθησης μουσικών οργάνων ενώ μπορούν να βρουν μόνιμη στέγη ερευνητικές πρωτοβουλίες για την ελληνική μουσική. **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 120.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1997.**

ΣΥΝΟΙΚΙΑΚΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΜΕΤΕΩΡΩΝ Δ.ΠΟΛΙΧΝΗΣ

Το κτιριολογικό πρόγραμμα αυτού του κτιρίου περιλαμβάνει χώρους για τμήματα μουσικής (αίθουσα πιάνου και αίθουσα εγχόρδων) και ζωγραφικής, αίθουσα μπαλέτου εμβαδού 140 τ.μ., αίθουσες θεωρητικών μαθημάτων, χώρους για τμήματα computers καθώς και μία αίθουσα πολλαπλών χρήσεων μεσαίου μεγέθους για φιλοξενία διαλέξεων σε ακροατήριο 140 θέσεων, εκδηλώσεων λόγου, εικαστικές εκθέσεις και μικρές μουσικές εκδηλώσεις. Το συνοικιακό κέντρο συμπληρώνει με λειτουργικό τρόπο το δίκτυο πολιτιστικών χώρων του Δήμου Πολίχνης, παρέχοντας παράλληλα στον ΟΠΠΕ Θ'97 τη δυνατότητα στέγασης μερικών από τα καλλιτεχνικά της εργαστήρια.

ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 100.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΟΥΛΙΟΣ 1997.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΡΑΤΑΣΟΥ ΚΑΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ Δ.ΠΟΛΙΧΝΗΣ

Η ολοκλήρωση του κτιρίου της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πολίχνης, με εμβαδόν 830 τ.μ. όπως και του Πνευματικού Κέντρου Καρατάσου προσφέρουν στο Δήμο μόνιμο πολιτιστικό εξοπλισμό και τη δυνατότητα φιλοξενίας των αποκεντρωμένων εκδηλώσεων του Καλλιτεχνικού Προγράμματος του ΟΠΠΕ Θ'97. Η γειτνίαση των δύο

κτιρίων με το Άλσος του Δήμου Πολίχνης και με την αδιαμόρφωτη κοίτη του ρεύματος προσδίνουν στο όλο τεχνικό πρόγραμμα μία ενδιαφέρουσα οικολογική διάσταση . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 30.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1996 .

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΩΔΕΙΟ Δ. ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΩΝ

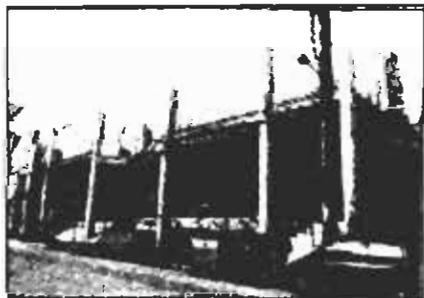

Το εξαώροφο κτίριο του δημοτικού ωδείου περιλαμβάνει αίθουσες διδασκαλίας , βιβλιοθήκη , γραφειακούς χώρους και μία ενδιαφέρουσα , διπλού εσωτερικού ύψους , αίθουσα πολλαπλών χρήσεων με εμβαδόν 110 τ.μ. , που μπορεί να φιλοξενήσει μικρού αροατηρίου μουσικές εκδηλώσεις και σεμινάρια . Επειδή το έργο προφανώς εξυπηρετεί τις τοπικές πολιτιστικ'ές ανα'γκες καθώς και τις ανάγκες αποκέντρωσης του προγράμματος της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας στους δήμους της περιφέρειας ο ΟΠΠΕ Θ'97 ενέγραψε την ολοκλήρωση του στο Τεχνικό του Πρόγραμμα . Το κτίριο έχει ήδη χρηματοδοτηθεί από τα ΣΑΤΑ και τα ΕΑΠΤΑ . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 100.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ :

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1997 .

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ Δ. ΕΥΟΣΜΟΥ

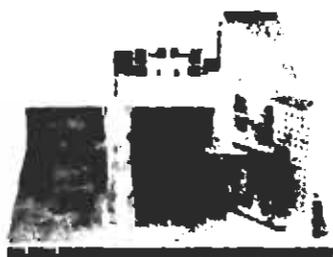
Το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Ευόσμου , με συνολικό εμβαδόν 1730 τ.μ. είναι ένα τριώροφο κτίριο που περιλαμβάνει εκθεσιακούς χώρους , αίθουσα ρυθμικής , εργαστήρια

εικαστικών , βιβλιοθήκη με αίθουσα σεμιναρίων και μία αίθουσα πολλαπλών χρήσεων με 360 θέσεις . Η χρήση της αίθουσας δεν είναι καθορισμένη , παρέχεται όμως η δυνατότητα στέγασης εκδηλώσεων λόγου , θεάτρου πρόζας χωρίς ιδιαίτερες σκηνικές απαιτήσεις , κινηματογραφικών προβολ'ών και συναυλιών με ακουστικά όργανα . Από το κτιριολογικό Πρόγραμμα είναι προφανές ότι ο κύριος προσορισμός του κτιρίου είναι η κάλυψη των τοπικών αναγκών για τη γνωριμία των νέων με την καλλιτεχνική δημιουργία και

έκφραση , αλλά το μέγεθος της κεντρικής του αίθουσας το κάνει χώρο χρήσιμο για τη στέγαση εκδηλώσεων του προγράμματος του ΟΠΠΕ Θ'97 για το 1997 . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 200.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1997 .

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ Δ. ΜΕΝΕΜΕΝΗΣ

Το Πολιτιστικό Κέντρο Δ. Μενεμένης πρόκειται για ένα αυτοτελές κτίριο 1900 τ.μ. στο οποίο στεγάζονται οι δραστηριότητες και η διοίκηση του Πολιτιστικού Οργανισμού του Δήμου καθώς και μία θεατρική αίθουσα 400 θέσεων με μεγάλη σκηνή και βοηθητικούς χώρους . Στην οροφή της αίθουσας έχει επιλυθεί ένας υπαίθριος κινηματογράφος 400 θέσεων . ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 100.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΟΥΛΙΟΣ 1997 .

**ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΥ ΔΕΝΔΡΟΠΟΤΑΜΟΥ , ΠΙΛΟΤΙΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ , ΑΝΑΠΛΑΣΕΙΣ**

Το συγκρότημα , που είναι χωροθετημένο στο "κενό" αστικό τοπίο του Δενδροποτάμου , περιλαμβάνει αίθουσες επιμόρφωσης , αίθουσα πολλαπλών χρήσεων , ΚΑΠΗ , ιατρείο , παιδικό σταθμό καφενείο και μαγαζιά . Η πρόθεση σήμανσης του χώρου οδήγησε τη μελετητική ομάδα στην επιλογή εύληπτων γεωμετρικών σχημάτων και ευανάγνωστων αρχιτεκτονικών τυπολογιών . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 200.000.000 δρχ. - ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ - ΕΑΠΤΑ 2, ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ : ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1997 .**

ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ Δ.ΚΟΡΔΕΛΙΟΥ

Το έργο συνιστάται στην αποπεράτωση του διόροφου κτιρίου όπου σήμερα στεγάζονται τα ΚΑΠΗ καθώς και πολιτιστικές δραστηριότητες του Δήμου με την προσθήκη ενός διόροφου 350 τ.μ. για την δημιουργία χώρων για εργαστήρια ζωγραφικής και μουσικής καθώς και μιας μεσαίου μεγέθους αίθουσας πολλαπλών χρήσεων με μικρό bar . Η αρχιτεκτονική μελέτη προβλέπει ακόμη τη δημιουργία στο δώμα ενός μικρού υπαίθριου κινηματογράφου . Το κύριο συνθετικό στοιχείο του κτιρίου είναι η διαφοροποίηση των δύο όψεων με ημιυπαίθριους χώρους σε καμπύλη μορφή από την οδό Καραβαγγέλη και οι ορθογώνιοι εξώστες επί της οδού Αναπαύσεως . **ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ : 50.000.000 δρχ. , ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ : ΥΠΕΧΩΔΕ , ΧΡΟΝΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ :**

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1996 .

**ΣΥΝΟΠΤΙΚΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ
ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΕΥΣΑΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ
"ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ '97"**

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΡΓΟΥ (δρχ.)	1996			1997			1998			1999															
		ΙΟΥΝ.	ΙΟΥΛ.	ΑΥΓ.	ΣΕΠΤ.	ΟΚΤ.	ΝΟΕ.	ΔΕΚ.	ΙΑΝ.	ΦΕΒ.	ΜΑΡ.	ΑΠΡ.	ΜΑΙ.	ΙΟΥΝ.	ΙΟΥΛ.	ΑΥΓ.	ΣΕΠΤ.	ΟΚΤ.	ΝΟΕ.	ΔΕΚ.	ΙΑΝ.	ΦΕΒ.	ΜΑΡ.			
ΚΤΙΡΙΟ Ε.Ε.Σ. - Ανακαίνιση	120.000.000																									
ΕΥΡΩΠΑΪΚΙ ΑΧΤΕΚΤΟΝΕΣ στη Βεσσαλονίκη	200.000.000																									
ΜΟΝΗ ΜΑΖΑΡΙΣΤΩΝ - Πολιτιστικό Κέντρο και Βιβλιοθήκη	6500.000.000																									
Ε.Μ.Σ. - Ανακαίνιση Κτιρίου Ανακατασκευής Βεσσαίου	2500.000.000																									
ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ Ανακαίνιση	5650.000.000																									
ΟΔΥΜΠΤΩΝ Ι.Β. - Αγορά - Διαμόρφωση Αίθουσών	3500.000.000																									
ΠΥΛΑΡΙΑ - Υπαίθριος χώρος Μουσικής	500.000.000																									
ΤΕΛΕΣΤΑΓΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ Ολοκλήρωση 2ης φάσης εργασιών - Ανακαίνιση	1520.000.000																									

Στο παραπάνω πίνακα βλέπουμε την χρονική εξέλιξη των διακοσίων αυτών έργων . Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα πριν την **1/1/1997** θα έχει ολοκληρωθεί το **36%** , πριν την **1/10/1997** το **96%** , ενώ η ολοκλήρωση των έργων αυτών του Τεχνικού Προγράμματος (**100%**) , θα πραγματοποιηθεί στους **πρώτους μήνες του 1998** .

2. Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

8.10.1996

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ-ΠΕΡΑΙΩΣΗ	ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΣΤΗ ΒΟΥΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΕΧΩΔΕ ΚΛΑΛΙΩΤΗ ΣΤΙΣ	*ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΡΓΩΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ* ΕΚΔΟΣΗ ΟΠΠΕ Θ'97	*200 ΕΡΓΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΟΥ 21ΟΥ ΑΙΩΝΑ* ΕΚΔΟΣΗ ΟΠΠΕ Θ'97
ΠΡΩΗΝ ΒΑΣΙΛΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ-ΠΕΡΑΙΩΣΗ	1 δισ-30.3.1997	5,65 δισ-31.7.1997	7,1 δισ-31.7.1997
ΟΛΥΜΠΙΟΝ (Αγορά , διαμόρφωση αιθουσών)	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ-ΠΕΡΑΙΩΣΗ	2,5 δισ-30.3.1997	3 δισ-30.5.1997	4,1 δισ-31.7.1997
ΕΤΑΙΡΙΑ ΜΑΚΕΔ. ΣΠΟΥΔΩΝ (Ανακαίνιση κτιρίου , ανακατασκευή θεάτρου)	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ-ΠΕΡΑΙΩΣΗ	2,5 δισ-30.5.1997	2,5 δισ-30.11.1997	3,2 δισ-28.2.1998
ΜΟΝΗ ΛΑΖΑΡΙΣΤΩΝ	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ-ΠΕΡΑΙΩΣΗ	6 δισ-30.6.1997	4 δισ-30.6.1997	7,26 δισ-31.7.1997
ΝΤΑΜΑΡΙ (Υπαίθριος χώρος μουσικής)	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ-ΠΕΡΑΙΩΣΗ	0,5 δισ-30.6.1997	0,5 δισ-30.5.1997	0,5 δισ-31.8.1997
ΘΕΑΤΡΟ ΔΑΣΟΥΣ (Εκσυγχρονισμός χώρων)	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ-ΠΕΡΑΙΩΣΗ	0,45 δισ-30.5.1997	0,77 δισ-30.5.1997	0,77 δισ-31.7.1997
ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ Α . Π . Θ . (Ανακαίνιση)	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ-ΠΕΡΑΙΩΣΗ	0,4 δισ-30.4.1997	0,4 δισ-30.5.1997	0,45 δισ-31.8.1997
ΤΕΛΟΓΓΛΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ-ΠΕΡΑΙΩΣΗ	1,52 δισ-10.9.1996	1,52 δισ-31.7.1997	1,52 δισ-31.5.1997
ΥΦΑΝΕΤ(ΒΙΟΜ.ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ)	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ-ΠΕΡΑΙΩΣΗ		2 δισ-28.2.1997	2,2 δισ-31.12.1997
ΑΝΩ ΠΟΛΗ (Ανάδειξη και ανάπτυξη)	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ-ΠΕΡΑΙΩΣΗ	6,8 δισ-30.3.1997	6,8 δισ-30.3.1997	6,8 δισ-30.4.1997
ΕΠΤΑΠΥΡΓΙΟ (Αποκατάσταση Φρουρίου , διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου)	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ-ΠΕΡΑΙΩΣΗ	2,7 δισ-31.12.1996	1,2 δισ-28.2.1997	1,2 δισ-31.10.1997
ΝΕΑ ΠΑΡΑΛΙΑ (Αξιοποίηση , ανάπτυξη)	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ-ΠΕΡΑΙΩΣΗ	2,5 δισ-30.5.1997	2,1 δισ-30.9.1997	2,19 δισ-31.8.1997
ΕΡΓΑ ΕΞΩΡΑΙΣΜΟΥ (Διαμορφώσεις , αναπλάσεις , ανάδειξη φυσιογνωμίας Θεσ/νίκης)	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ-ΠΕΡΑΙΩΣΗ	2 δισ-30.6.1997	3,29 δισ-30.6.1997	3,29 δισ-31.8.1997
ΔΙΑΝΟΙΞΕΙΣ-ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ (Οδών και Πλατειών)	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ-ΠΕΡΑΙΩΣΗ	2 δισ-30.6.1997	3,39 δισ-30.6.1997	3,39 δισ-31.7.1997
ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ (Ανάπτυξη)	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ-ΠΕΡΑΙΩΣΗ	1,5 δισ-30.6.1997	1,5 δισ-30.3.1997	1,5 δισ-30.6.1997
ΔΙΚΤΥΟ ΑΡΧΑΙΟΛ.ΠΕΡΙΠΑΤΩΝ (Εργασίες ανάδειξης μνημείων)	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ-ΠΕΡΑΙΩΣΗ	2 δισ-30.6.1997	1,6 δισ-30.9.1997	1,245 δισ-31.12.1997
ΒΕΡΓΙΝΑ (ΚΤΙΡΙΟ Α.Π.Θ) (Αρχαιολογικό κτίριο Α.Π.Θ)	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ-ΠΕΡΑΙΩΣΗ	0,8 δισ-30.6.1997	0,77 δισ-31.12.1997	0,77 δισ-30.3.1998
ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟΙ ΤΑΦΟΙ (Στερέωση , ανάδειξη)	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ-ΠΕΡΑΙΩΣΗ	0,6 δισ-30.12.1996	0,6 δισ-30.4.1997	0,6 δισ-30.6.1997

Όπως παρατηρούμε στον παραπάνω πίνακα υπάρχουν αλλαγές τόσο στις χρηματοδοτήσεις όσο και στους χρόνους περαίωσης ενός μικρού – αλλά

του σημαντικότερου – κεφαλαίου των έργων από εξάμηνο σε εξάμηνο .
Αλλαγές που δημιουργούν εύλογα ερωτήματα για ποιο σκοπό έγιναν .

20/12/1996

Σύμφωνα με στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα ο υπουργός ΠΕΧΩΔΕ , Κ. Λαλιώτης , τα τελειωμένα έργα (από τα **172** του προγράμματος) του Τεχνικού Προγράμματος είναι **41** . Αυτή τη στιγμή βρίσκονται υπό κατασκευήν **45** έργα και υπό δημοπράτηση **37** . Ο συνολικός προϋπολογισμός των **233** έργων είναι **62 δις δρχ** . Σ' αυτά πρέπει να προστεθεί και το Μέγαρο Μουσικής , για το οποίο έχουν ήδη δοθεί **8 δις** μόνο για την κατασκευή της κύριας αίθουσας συναυλιών .

4/3/1997

Στη έκτακτη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου Θεσσαλονίκης ο καλλιτεχνικός διευθυντής Π . Θεοδωρίδης και ο διευθύνων σύμβουλος του Οργανισμού Πολιτιστικής Πρωτεύουσας Κ . Λοίζος ανέφεραν ότι από τα 233 έργα έχουν τελειώσει τα **46** , τα **101** είναι υπό κατασκευή , **35** βρίσκονται στο στάδιο της δημοπράτησης και τα υπόλοιπα είναι ακόμη σε επίπεδο μελετών .

11/3/1997

Εγκαινιάστηκε το **Κτίριο Πολλαπλών χρήσεων** στη οδό Αγγελάκη 13 . Οι εργασίες ανέγερσης του κτιρίου άρχισαν το 1992 και χρηματοδοτήθηκαν από την Πολιτιστική Πρωτεύουσα με **650.000.000** δρχ.

14/3/1997

Αρχίζει η λειτουργία του Μουσείου Αρχαίων , Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Οργάνων .

8/4/1997

Εγκαινιάστηκε η νέα πτέρυγα του Μακεδονικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης. Η νέα πτέρυγα αναργέρθηκε σε οικόπεδο προσφορά της ΔΕΘ και με χρηματοδότηση **270 .000.000 δρχ.** από τον Οργανισμό Πολιτιστικής Πρωτεύουσας .

12/4/1997

Η εφημερίδα "Τα Νέα" , κάνοντας μια έρευνα για την πορεία των λεγόμενων "μεγάλων" έργων αναφέρει στο άρθρο της μεταξύ των άλλων :

"Πέρασαν τουλάχιστον δέκα διαφορετικά χρονοδιαγράμματα ολοκλήρωσης των **94 έργων** που έχουν συνολικό προπολογισμό **62 δις δραχ.** (αλλά και τουλάχιστον δέκα αλλαγές των επί μέρους προϋπολογισμών του κάθε έργου – ειδικά αυτών που θεωρούνται ως "μεγάλα").

Ενδεικτικά : Το Βασιλικό Θέατρο ξεκίνησε με αρχικό προϋπολογισμό **1,1 δις** για την πλήρη ανακαίνιση του . Διαφοροποιημένες κατά καιρούς εισηγήσεις και προτάσεις αύξησαν τον προϋπολογισμό στα **4,5 δις** , στη συνέχεια στα **10 δις** (αποφασίστηκε στο μεταξύ η κατεδάφιση και ανακατασκευή του) , η υπέρβαση θεωρήθηκε υπερβολική , ανατέθηκε με **5,9 δις** και τέλος το ποσό έφτασε στα **7,1δις** . Σύμφωνα με το Τεχνικό Πρόγραμμα η κατασκευή θα άρχιζε το φθινόπωρο του 1995 και θα είχε ολοκληρωθεί τον Σεπτέμβριο του 1996 . Οι ημερομηνίες και τα χρονοδιαγράμματα άλλαξαν και η τελευταία "προθεσμία" δόθηκε τον περασμένο Νοέμβριο (1996) από τον υπουργό ΠΕΧΩΔΕ , που δεσμεύτηκε για ολοκλήρωση του τον Ιούλιο του 1997 . Η καθυστέρηση έκδοσης ειδικού δατάγματος ρυμοτομίας καθυστέρησε και την έναρξη των εργασιών και μέχρι σήμερα το μόνο που έγινε είναι η κατεδάφιση του κτιρίου . Στο χώρο του πρώην Βασιλικού Θεάτρου (του ενός από τα δύο εν λειτουργία θέατρα της πόλης μέχρι το 1997) βρίσκεται τώρα , υποβασταζόμενη , μόνο η εξωτερική τοιχοποιία . Το έργο δεν προβλέπεται – αν και εφόσον εκδοθεί το διάταγμα νομιμοποίησης του – να ολοκληρωθεί από τα τέλη του 1998 ...

Το Θέατρο Κήπου (με προϋπολογισμό **1,5 δις** και με χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης τον Μάρτιο του 1997) δεν άρχισε καν , γιατί στο χώρο βρέθηκαν αρχαία και υπάρχει κώλυμα από την Αρχαιολογική Υπηρεσία . Το Θέατρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών (προϋπολογισμού **2,5 δις** για εσωτερική διαμόρφωση) επρόκειτο να ολοκληρωθεί ως τον Φεβρουάριο του 1997 . Ολοκληρώθηκε , άνοιξε για την επίσημη τελετή έναρξης , αλλά ...ξανάκλεισε πριν από λίγες ημέρες γιατί δεν είχε καμαρίνια . Αποτέλεσμα : Ματαιώθηκαν τέσσερις παραστάσεις της Εθνικής Λυρικής Σκηνής που είχαν προγραμματιστεί στους χώρους του . Τώρα αναμένεται να παραδοθεί , ολοκληρωμένο , τον Σεπτέμβριο του 1997 .

22/7/1997

Μέχρι και την 29 Αυγούστου 1997 , ογδόντα έργα υποδομής του Οργανισμού Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης "Θεσσαλονίκη 1997" έχουν ήδη ολοκληρωθεί και αποδοθεί προς χρήση , ενώ ισάριθμα περίπου βρίσκονται στο τελευταίο στάδιο της κατασκευής τους και αναμένεται να αρχίσουν να τίθενται στη διάθεση του κοινού της Θεσσαλονίκης από τις πρώτες μέρες του Σεπτεμβρίου . Ανάμεσα σ'αυτά τα τελευταία , τρία από τα πιο μεγαλεπίβολα έργα του Τεχνικού Προγράμματος του Οργανισμού , όπως το θέατρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών (θα παραδοθεί στις 6/9 , ένα μήνα πριν από την προκαθορισμένη ημερομηνία αποπεράτωσης) , η Μονή Λαζαριστών και ο κινηματογράφος "Ολύμπιον" (εντός του Σεπτεμβρίου) . Κοντά σ' αυτά το "Νταμάρι" , το ολοκαινούργιο υπαίθριο θέατρο – χώρος συναυλιών στα Βορειοδυτικά του Καυτατζογλείου Σταδίου , (αρχές Οκτωβρίου) και το Τελλόγλειο Ίδρυμα , που θα εγκαινιάσει την πολυποίκιλη παρουσία του στα πολιτιστικά πράγματα της πόλης φιλοξενώντας τη μεγαλειώδη έκθεση του Οργανισμού "Θεσσαλονίκη 1997" για το Μέγα Αλέξανδρο , στις 21 Σεπτεμβρίου .

Τα έργα αυτά, όπως και όλα τα υπόλοιπα του Τεχνικού Προγράμματος , πέρα από το σκοπό που εξυπηρέτησαν ή θα εξυπηρετήσουν εντός του 1997 , αποτελούν το πολιτιστικό κληροδότημα του Οργανισμού προς την πόλη για τον επόμενο αιώνα και εμπλουτίζουν το πολιτισμικό γίγνεσθαι της "Νύμφης του Θερμαϊκού" με χώρους που λίγες ευρωπαϊκές πόλεις έχουν το προνόμιο να διαθέτουν σε τέτοια ποσότητα και ποιότητα .

Πέρα , βέβαια , από τα έργα αμιγούς πολιτιστικής υποδομής , το Τεχνικό Πρόγραμμα του Οργανισμού περιλαμβάνει και επεμβάσεις γενικότερης σημασίας για τη ζωή της πόλης , που επίσης ολοκληρώθηκαν ή βρίσκονται στο τελευταίο στάδιο . Ενδεικτικά η ολοκλήρωση της πρώτης φάσης των έργων στο Αεροδρόμιο "Μακεδονία" , οι αστικές αναπλάσεις σε περιοχές του Δήμου Θεσσαλονίκης και άλλων έργων , εκσυγχρονίζουν τη Θεσσαλονίκη , αναδεικνύουν την ιδιαίτερη της ατμόσφαιρα και ανανεώνουν τις προοπτικές της .

ΕΡΓΑ ΠΕΡΑΙΩΜΕΝΑ

22-7-1997

Α/Α	ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ	ΠΡΟΥΠ/ΣΜΟΣ (200 ΕΡΓΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΟΥ 21ΟΥ ΑΙΩΝΑ ΕΚΔΟΣΗ ΟΠΠΕ Θ97)
1.	Κτίριο Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού	170.000.000	300.000.000
2.	Θέατρο Δ. Θέρμης	15.000.000	200.000.000
3.	Διαμόρφωση θεάτρου στον Δ. Σταυρούπολης	185.000.000	185.000.000
4.	Κέντρο Νεότητας-Βαλκανικό Κέντρο στο REMEZZO PALLAS	60.000.000	60.000.000
5.	ΗΛΙΟΣ ΚΛΩΣΤΟΥΦΑΝΤΟΥΡΓΕΙΟ-Χώρος Πολιτιστικών Εκδηλώσεων	90.000.000	150.000.000
6.	ΚΕΝΤΡΟ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	152.000.000	250.000.000
7.	Κτίριο Πολιτιστικών Δραστηριοτήτων Δ. Καλαμαριάς	250.000.000	250.000.000
8.	Διατηρητέο κτίριο ΣΧΟΛΗΣ ΤΥΦΛΩΝ	33.000.000	30.000.000
9.	Αρχαιολογικός χώρος στο Στρατόπεδο Κόδρα - Ανασκαφική διερεύνηση στο Καραπουρνάκι	52.000.000	ΤΟ ΕΡΓΟ ΑΝΗΚΕΙ ΣΕ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΕΡΓΩΝ
10-15.	Στερέωση , ανάδειξη Βυζαντινών Μνημείων της Θεσ/νίκης (Άγιος Παντελεήμων , Αγορά Μπεζεστένι , Αγία Σοφία , Αγία Αικατερίνη , Λουτρά Παραδείσου , Τείχη)	315.000.000 (145+80+5+5+30)	ΤΟ ΕΡΓΟ ΑΝΗΚΕΙ ΣΕ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΕΡΓΩΝ
16.	Μακεδονικοί Τάφοι Περιοχή Θεσσαλονίκης (Φοίνικας)	20.000.000	ΤΟ ΕΡΓΟ ΑΝΗΚΕΙ ΣΕ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΕΡΓΩΝ
17-23.	Ανασκαφές αρχαιολογικών χώρων (Αγ. Απόστολοι , Ιασωνίδου , και Αρριανού , Μαργαροπούλου 20 , Αγ. Σοφίας 75 , Αγ. Δημητρίου 93 και Πέλλοπος , Ολυμπιάδος 125 , Καθαρισμός-συντήρηση αρχαιολογικών χώρων)	156.000.000 (30+41,6+26+29,9+3,9+2,6+13)	ΤΟ ΕΡΓΟ ΑΝΗΚΕΙ ΣΕ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΕΡΓΩΝ
24.	Ανοικτό θέατρο στο ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟ ΣΤΡΕΜΠΕΝΙΩΤΗ του Δ. ΝΕΑΠΟΛΗΣ	80.000.000	80.000.000
25.	Αστικές περιοχές συνοικισμού Δενδροποτάμου . Πιλοτικό πρόγραμμα ανάπλασης	200.000.000	200.000.000
26.	Κλειστό θέατρο 200 θέσεων στο Δ. ΝΕΑΠΟΛΗΣ	200.000.000	185.000.000
27.	Πολιτιστικό κέντρο Δ. ΕΥΟΣΜΟΥ	200.000.000	200.000.000
28.	Διατηρητέο ΘΕΟΦΙΛΟΥ 25 Ανω Πόλη	105.000.000	150.000.000
29-31.	ΙΣΤ' ΕΠΚΑ Μελέτες - αναστηλωτικά έργα , ανασκαφές - προσωπικό - κινητά γραφεία (κατασκευή χώρου στέγασης προσωπικού , κλιματισμός Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσ/νίκης , φωτογραφικά είδη και εξοπλισμός)	39.000.000 (6+15+18)	ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΑΥΤΟ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

32.	Σταθμός μέτρησης ρύπων του εργαστηρίου περιβάλλοντος του Α.Π.Θ	8.000.000	ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΑΥΤΟ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
33.	Επταπύργιο - αποκατάσταση φρουρίου , διαμόρφωση περιβάλλοντος χώρου (τρισιδιάστατο μοντέλο Μνημείου - εξοπλισμός)	64.000.000	ΤΟ ΕΡΓΟ ΑΝΗΚΕΙ ΣΕ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΕΡΓΩΝ
34.	Κτίριο Δικηγορικού Συλλόγου (Τσιμισκή 103)	250.000.000	250.000.000
35.	Κτίριο ΟΣΕ (αριστοτέλους και Ερμού)	205.000.000	180.000.000
36.	Δ. ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ , Οδοποιία , πεζοδρομήσεις	200.000.000	200.000.000
37.	Δ. ΕΥΟΣΜΟΥ , Πλέγμα πεζόδρομων	100.000.000	100.000.000
38.	Δ. ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ , Ανέγερση Κέντρου Μουσικής	120.000.000	120.000.000
39.	Επεμβάσεις στην ΔΕΘ , Περίπτερο 1	70.000.000	ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΑΥΤΟ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
40.	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ , Πεζοδρόμηση Λαδάδικων	415.000.000	ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΑΥΤΟ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
41.	Εξωραϊσμός Δικαστικού Μεγάρου	7.000.000	
42.	Θέατρο ΧΑΝΘ - ΑΥΛΑΙΑ	259.000.000	200.000.000
43.	Δ. ΣΤΑΥΡΟΥΠΟΛΗΣ , Ανάπλαση περιοχής Ομόνοιας	100.000.000	100.000.000
44.	Πνευματικό Κέντρο Καρατάσου και βιβλιοθήκη	30.000.000	30.000.000
45.	Μεταφορά εκθεμάτων ΛΕΜΜΘ	20.000.000	ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΑΥΤΟ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
46.	Συντήρηση Νεκροταφείου Αρμενίων - Προτεσταντών	8.000.000	ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΑΥΤΟ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
47.	ΑΛΑΤΖΑ ΙΜΑΡΕΤ	100.000.000	100.000.000
48.	ΓΕΝΙ ΤΖΑΜΙ	80.000.000	50.000.000
49.	ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ , Νέα Πτέρυγα	248.000.000	200.000.000
50.	Μουσείο Μακεδονικού Αγώνα και 43ο Δημοτικό Σχολείο	30.000.000	ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΑΥΤΟ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
51.	Διατηρητέο ΜΕΛΙΣΣΑ , Βασ. Ολγας 36	100.000.000	100.000.000
52.	Δημοτικό θέατρο ΑΝΕΤΟΝ	360.000.000	360.000.000
53.	ΔΕΘ Συντήρηση Περιπτέρων , κλιματισμός	100.000.000	ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΑΥΤΟ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
54.	Διατηρητέο Villa Bianca	800.000.000	800.000.000

55.	Θέατρο Δάσους	770.000.000	770.000.000
56.	Αισθητικές παρεμβάσεις εισόδων πόλης (φωτισμός – σήμανση)	400.000.000	400.000.000
57.	Κοιμητήρια Ευαγγελίστριας	100.000.000	50.000.000
58.	Κτίριο Πολλαπλών Χρήσεων Δ. Θεσσαλονίκης στην οδό Αγγελάκη	500.000.000	300.000.000
59.	Δημοτικό πάρκο Ν. Ελβετίας	100.000.000	100.000.000
60.	Δημοτικό θέατρο Ν. Ελβετίας	50.000.000	50.000.000
61-73.	Σωστικές επεμβάσεις κελύφους σε δέκα τρία (13) διατηρητέα στην Ανω Πόλη	170.000.000	ΤΟ ΕΡΓΟ ΑΝΗΚΕΙ ΣΕ ΣΥΜΠΛΕΓΜΑ ΕΡΓΩΝ
74.	Εργα εξωραισμού πόλης Θεσσαλονίκης (Ηλεκτρονική πληροφόρηση infokiosk)	80.000.000	ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΑΥΤΟ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΣΤΟΙΧΕΙΑ
75.	Μεγάλο Αμφιθέατρο Πολυτεχνικής Σχολής ΑΠΘ	80.000.000	80.000.000
76.	Ζώνη ΒΔ τειχών – έργο 9ης ΕΒΑ	31.500.000	
77.	ΙΣΤ ΕΠΚΑ Μελέτες – Αναστηλωτικά έργα και ανασκαφές	330.000.000	320.000.000

Δεκέμβριος 1997

Η πορεία των έργων στο τέλος του χρόνου είναι η εξής :

Από τα **255** έργα που συνολικά ο ΟΠΠΕ προανήγγειλε , σχεδίασε , ανακοίνωσε για την πόλη , τα **119** θεωρούνται ήδη τελειωμένα και έχουν παραδοθεί στο κοινό προς χρήση – η οποία , όμως , σε πολλά από αυτά δεν μπορεί να υλοποιηθεί , καθώς σημαντικές ελλείψεις καθιστούν αδύνατη τη "λειτουργία" τους (στη Μονή Λαζαριστών με προϋπολογισμό **7,5 δις** δοχ. λείπει **1 δις** , που απαιτείται επιπλέον , για να τοποθετηθεί ο τεχνικός εξοπλισμός , ροικείμενου να λειτουργήσει το θέατρο και ο χώρος γενικότερα . Προς το παρόν , το τεράστιο συγκρότημα που εγκαινιάστηκε τον περασμένο Σεπτέμβριο , λειτουργεί μόνο ως εκθεσιακός χώρος) .

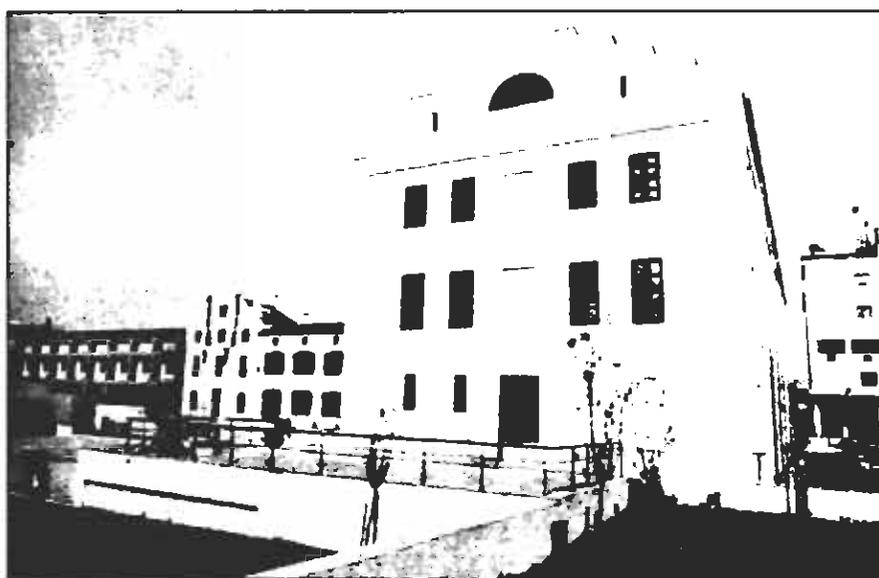
Τα **74** από τα **255 έργα** (περί το **40%** του προγράμματος) , βρίσκονται ακόμη στο στάδιο της κατασκευής , (ανάμεσα τους , και το Βασιλικό Θέατρο το ακριβότερο από τα έργα του ΟΠΠΕ , που κατέστη ακριβότερο ύστερα από τις συνεχείς αυξήσεις του προϋπολογισμού , αρχίζοντας από **1,2 δις** , ανεβαίνοντας στα **4 δις** και στη συνέχεια στα **10 δις** . Τελικά , το ποσό για την κατεδάφιση και επανέγερση του μειώθηκε στα **7,3** – ποσό που δεν αναμένεται να φτάσει για την ολοκλήρωση του έργου) .

Τα **62 έργα** , προϋπολογισμού **13,5 δις** δεν έχουν καν ξεκινήσει (ορισμένα ούτε καν δημοπρατηθεί) . Ανάμεσα τους το βιομηχανικό συγκρότημα της "ΥΦΑΝΕΤ" προϋπολογισμού **2,2 δις** , όπου προβλέπεται να στεγαστεί το

Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης , το αρχαιολογικό κτίριο του ΑΠΘ στη Βεργίνα , προϋπολογισμού **770 εκατ. δρχ. , κ . α .**

Σήμερα , η πόλη διαθέτει δύο μεγάλα θέατρα (αυτό της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών και αυτό της Μονής Λαζαριστών) , χωρίς κανένα να είναι απολύτως έτοιμο . Στην πρώτη περίπτωση , το ιστορικό θέατρο καταστράφηκε , για να ανεγερθεί στη θέση του με αντίτιμο **2,7 δις δρχ.** μια αίθουσα – με τη μορφή συνεδριακού κέντρου - , οι περισσότερες θέσεις δεν έχουν οπτική πρόσβαση στη σκηνή , καθώς και τα καμαρίνια δεν έχουν ακόμη ολοκληρωθεί . Στην περίπτωση του θεάτρου της Μονής Λαζαριστών (**7,5 δις**) , το θέατρο είναι έτοιμο , ο χώρος όμως , δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί , καθώς λείπουν οι εγκαταστάσεις ήχου , οι προβολείς και άλλα τεχνικά μέσα .

Ενδεικτικά : Ο αρχικός προϋπολογισμός του ήταν **5,5 δις** . Λόγω του μεγέθους των αναγκών του , αυξήθηκε στα **9,5 δις** , στην πορεία , λόγω άλλων αναγκών σε άλλα έργα μειώθηκε στα **7,14 δις δρχ.** Αυτά , τελικά δεν έφτασαν . Έτσι , στα εγκαίνια ο υπουργός ΠΕΧΩΔΕ , κ. Λαλιώτης , ανακοίνωσε πρόσθετη επιχορήγηση **500 εκατ.** – αν και , σύμφωνα με την τεχνική εταιρεία που ανέλαβε το έργο , το ποσό που απαιτείται για την ολοκλήρωση του , πλησιάζει το **1 δις** .

Η Μονή Λαζαριστών στη Σταυρούπολη

200 ΕΡΓΑ
ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

21

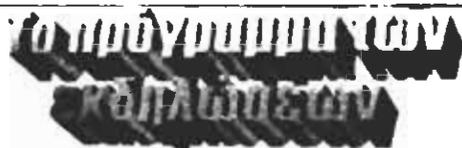

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- ΝΕΑ ΣΤΡΩΜΑ ΕΡΓΑ
- ΠΡΩΤΟΦΑΣΗ ΕΡΓΑ
- ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΕΥΣΗ ΕΡΓΑΖΙΩΝ
- ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΕΥΣΗ ΠΛΗΡΟΥΣ ΣΥΡΣ
- ΔΗΜΟΤΕΙΟ
- ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΜΕΣΩΝ-ΑΝΤΙΣΤΡΑΤΕΥΣΗ
- ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΔΗΜΟΤΕΙΩΝ ΕΡΓΑ
- ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΕΡΓΑ ΔΗΜΟΤΕΙΩΝ ΕΡΓΑ
- ΕΡΓΑ ΜΕΣΩ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΠΡΟΣΤΑΣΕΩΝ
- ΚΑΔΕΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
- ΕΡΓΑ ΜΕΣΩ ΕΡΓΩΝ
- ΕΡΓΑ ΜΕΣΩ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ
- ΕΡΓΑ ΜΕΣΩ ΕΡΓΩΝ ΜΕΤΕΡΩΣ ΜΑΡΜΑΡΩΝ
- ΠΡΟΤΑΣΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗΣ ΕΡΓΩΝ
- ΕΡΓΑ ΜΕΣΩ ΕΡΓΩΝ

3. ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

3.1 ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Εναρξη	Λήξη	Χώρος	Τίτλος Εκδήλωσης
		Βελλίδης	Συνέδριο: Η πολυπολιτισμική εκπαίδευση στην Ευρώπη
		Χαλκιδική	Παραμύθια στα σύνεφα (Λαϊκός Θίασος Τέχνη - Παιδική Σκηνή)
		Επταπύργιο	Δρώμενο Θερινής Νυκτός 2
		Επταπύργιο	Δρώμενο Θερινής Νυκτός 1
		Βελλίδης	Συνέδριο: Η πολυπολιτισμική εκπαίδευση στην Ευρώπη
		Ποικίλες τοποθεσίες	Ακαδημαϊκός περίπατος (πέντε περίπατοι)
		Χαλκιδική	Παραμύθια στα σύνεφα (Λαϊκός Θίασος Τέχνη - Παιδική Σκηνή)
		Ποικίλες τοποθεσίες	Ακαδημαϊκός περίπατος (πέντε περίπατοι)??????????
		Αγγελοχώρι	Πανσέληνος
		Επταπύργιο	Δρώμενο Θερινής Νυκτός 2
		Επταπύργιο	Δρώμενο Θερινής Νυκτός 1
01.10.96	06.11.96	Νέα αίθουσα εκθέσεων του Γαλλικού Ινστιτούτου Θεσσαλονίκης	'Ο Κόσμος των Ήλων'
08.10.96	02.11.96	Αίθουσα Τέχνης 'Τερρακόττα'	Εκθεση έργων ζωγραφικής του Τάσου Μαντζαβίνου
08.10.96	11.11.96	Artforum Vilka Gallery	Helmut Newton
10.10.96	02.11.96	Anny Balta Gallery	Εκθεση έργων ζωγραφικής της Λιάνας Παπαϊωάννου
10.10.96	09.11.96	Αμβούργο, Γερμανία.	Εκθεση έργων φωτογραφίας των Γεωργίου Κατσάγγελου και Μάριου Σπηλιόπουλου.
12.10.96	08.11.96	Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης	Εκθεση Ελληνο-αυστριακού βιβλίου και εντύπου
13.10.96	28.02.97	Τεχνικό Μουσείο Θεσσαλονίκης	'Από τις Φρυκτωρίες στους Δορυφόρους'
15.10.96	02.11.96	Αίθουσα Τέχνης 'Παρατηρητής'	Εκθεση έργων ζωγραφικής του Robert Christie
15.10.96	15.11.96	Gallery '111'	Εκθεση έργων ζωγραφικής του Γιάννη Κασιδάκη
17.10.96	15.11.96	Art Ισαύρων 5	Εκθεση έργων ζωγραφικής της Τζένης Λεοντιάδου
22.10.96	09.11.96	Atrion	Εκθεση έργων ζωγραφικής του Στρατή Μενταί
22.10.96	10.12.96	Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο	Εκθεση ζωγραφικής, γλυπτικής και χαρακτικής των καθηγητών της Σχολής Καλών Τεχνών του Βελιγραδίου
24.10.96	06.11.96	Αίθουσα Τέχνης 'Έψιλον'	Εκθεση έργων ζωγραφικής του Γιώργου Βαράλαμου

25/10/96	12/01/97	Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Vladimir Velickovic
29/10/96	29/10/96	Αίθουσα Τελετών Παλαιάς Φιλοσοφικής Σχολής Α.Π.Θ.	Ρωσική και Γερμανική Χορωδιακή Μουσική
29/10/96	30/10/96	Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο	Giovanna Marini. 'Αναχωρήσεις' - 21 χρόνια από το θάνατο του Pier Paolo Pasolini
30/10/96	17/11/96	Γκαλερί Φωτογραφίας 'Δημιουργία'	'Οπτικές Καταστάσεις', έκθεση φωτογραφικών έργων της Έβης Χαλκίδου
31/10/96	31/10/96	Αίθουσα Τελετών Παλαιάς Φιλοσοφικής Σχολής Α.Π.Θ.	Συναυλία Βιζαντινής Μουσικής
31/10/96	02/11/96	Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο	'Οι Έλληνες και οι άλλοι στην πεζογραφία μας'
31/10/96	03/11/96	Δ.Ε.Θ.	12η Διεθνής Έκθεση Τουρισμού Filoxenia '96'
31/10/96	30/11/96	Δημοτική Πινακοθήκη Θεσσαλονίκης	Συλλογή 'Σωτήση Τσουκαλή'
01/11/96	01/11/96	Αίθουσα Τελετών Α.Π.Θ.	'Αδελφή Βεατρίκη'
01/11/96	01/11/96	Κινηματογράφος 'Μακεδονικόν'	'Reservoir dogs' του Κουέντιν Ταραντινο
02/11/96	02/11/96	Αίθουσα Τελετών Α.Π.Θ.	3η Συμφωνία του Mahler - 'Ταφή' Συμφωνικό κομμάτι του Δημήτρη Μπρόπουλου.
07/11/96	30/11/96	Γκαλερί 'Ειρμός'	Έκθεση έργων ζωγραφικής του Αλέκου Φασσιανού, με τίτλο 'Μυθολογική ηδονή 1967-1981'
08/11/96	08/11/96	Κινηματογράφος 'Εσπερος'	'1900' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
08/11/96	08/11/96	Δ.Θ. Σταυρούπολης	Το τελευταίο παγκό στο Παρίσι' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
09/11/96	09/11/96	Κινηματογράφος 'Εσπερος'	Κλειμμένη ομορφιά' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
09/11/96	09/11/96	Δ.Θ. Σταυρούπολης	Το φεγγάρι' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
09/11/96	09/11/96	Δ.Θ. Σταυρούπολης	'Αγωνία' 3ο επεισόδιο της ταινίας 'Amore e rabbia' και 'Βίαιος θάνατος' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
09/11/96	25/11/96	Μουσείο Βιομηχανικού Σχεδιασμού (Design)	Προσωπικότητες/Personalities'
10/11/96	10/11/96	Δ.Θ. Σταυρούπολης	'Ο Μικρός Βούδας' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
10/11/96	10/11/96	Κινηματογράφος 'Εσπερος'	'Ο Κομφορμιστής' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
10/11/96	30/11/96	Γκαλερί 'Μύλος'	Έκθεση έργων ζωγραφικής του Πίτερ Γκριναγουέι
11/11/96	11/11/96	Δ.Θ. Σταυρούπολης	Τραγωδία ενός γελοίου ανθρώπου' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
11/11/96	11/11/96	Κινηματογράφος 'Εσπερος'	'Σοφσία' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
11/11/96	14/11/96	Αλεξάνδρεια - Κάιρο, Αίγυπτος	ΣΤ' Διεθνές Συμπόσιο 'Καβάφεια 96'
12/11/96	12/11/96	Κινηματογράφος 'Εσπερος'	Πριν από την επανάσταση' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
12/11/96	12/11/96	Δ.Θ. Σταυρούπολης	'Ο Κομφορμιστής' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
12/11/96	12/11/96	Δ.Θ. Σταυρούπολης	Στρατηγική της Αράχνης' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι

13/11/96	13/11/96	Κινηματογράφος 'Εσπερος'	Το Φεγγάρι του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
13/11/96	13/11/96	Μύλος	Συναυλία τζαζ μουσικής του Γκάτο Μπαομπέ
13/11/96	13/11/96	Δ.Θ. Σταυρούπολης	Σωσσίας' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
14/11/96	14/11/96	Δ.Θ. Σταυρούπολης	Τσάι στη Σαχάρα' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
14/11/96	14/11/96	Κινηματογράφος 'Εσπερος'	Αγωνία' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
15/11/96	15/11/96	Κλειστό Γυμναστήριο 56ης Ενιαίας Σχολικής Επιτροπής	Τουρνουά μπάσκετ ατόμων με ειδικές ανάγκες
15/11/96	15/11/96	Δ.Θ. Σταυρούπολης	Πριν από την επανάσταση' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
15/11/96	15/11/96	Κινηματογράφος 'Εσπερος'	Στρατηγική της Αράγνης' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
16/11/96	16/11/96	Δ.Θ. Σταυρούπολης	1900' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
16/11/96	16/11/96	Κινηματογράφος 'Εσπερος'	Τραγωδία ενός γελοίου ανθρώπου' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
17/11/96	17/11/96	Κινηματογράφος 'Εσπερος'	Τελευταίο ταγκό στο Παρίσι' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
17/11/96	17/11/96	Δ.Θ. Σταυρούπολης	Τελευταίος Αυτοκράτορας' του Μπερνάντο Μπερτολούτσι
18/11/96	08/12/96	Γκαλερί Φωτογραφίας 'Δημιουργία'	Άγνη φωτός' έκθεση φωτογραφικών έργων του Θεοδωρή Πίτουρα
22/11/96	22/11/96	Κινηματογράφος 'Μακεδονικόν'	ΕΙ Μαριachi' του Ρομπέρτο Ροντρίγκες
24/11/96	01/12/96	Αίθουσα εκθέσεων Δημαρχείου Νεάπολης	Έκθεση παλιών φωτογραφιών της Νεάπολης
25/11/96	25/11/96	Ε.Α.Κ. Νεάπολης - Γυμναστήριο	Μουσική συναυλία με τον Βασίλη Λέκκα
26/11/96	26/11/96	Θέατρο Δήμου Νεάπολης - Δημαρχείο	Ημερίδα με θέμα: Νεάπολη: Ο τόπος, η ιστορία οι άνθρωποι'. Από την προσφώνη στο σήμερα
27/11/96	27/11/96	Θέατρο Δήμου Νεάπολης - Δημαρχείο	Θεατρική βραδιά - Πολυθέαμα του Θεατρικού Εργαστηρίου Νεάπολης 'ΘΕΣΠΙΣ'
27/11/96	30/11/96	Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	ΣΤ Επιστημονικό Συνέδριο: Κοινωνικές Ανισότητες & Κοινωνικός Αποκλεισμός'
28/11/96	28/11/96	Θέατρο Δήμου Νεάπολης - Δημαρχείο	Λογοτεχνικό Βραδινό'
28/11/96	31/12/96	Μουσείο Βιομηχανικού Σχεδιασμού (Design)	Design Διαδρομές' 3 Νέοι Designers
29/11/96	29/11/96	Ε.Α.Κ. Νεάπολης - Γυμναστήριο	Ροκ συναυλία με το συγκρότημα Ξύλινα Σπαθιά'
29/11/96	29/11/96	Ε.Α.Κ. Νεάπολης - Γυμναστήριο	Μνήμες και Αναδρομές' Μεγάλη λαϊκή συναυλία του Σταύρου Κουγιουμτζή
29/11/96	29/11/96	Κινηματογράφος 'Μακεδονικόν'	'Desperado' του Ρομπέρτο Ροντρίγκες
29/11/96	01/12/96	Ε.Α.Κ. Σταυρούπολης	Επίσιο τουρνουά άρσης βαρών
04/12/96	22/12/96	Αρχαία Αγορά	'Αρχαιολογικοί Περίπατοι' στο χώρο της Αρχαίας Αγοράς
06/12/96	06/12/96	Κινηματογράφος 'Μακεδονικόν'	Συνήθειες Υποπτοι' του Μπράιαν Σίνγκερ
08/12/96	08/12/96	Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης - Αίθουσα 'Μελίνα Μερκούρη'	Βραδιές Όπερας'. Αποσπάσματα από όπερες με τους μουσικούς του Εργαστηρίου Όπερας'

09/12/96	09/12/96	Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης - Αίθουσα 'Μελίνα Μερκούρη'	'Βραδίες Όπερας'. Αποσπάσματα από όπερες με τους μουσικούς του Έργαστηρίου Όπερας.
09/12/96	09/12/96	Ναός Παναγίας Αχειροποιήτου	Οι Μαστόρες της Μακεδονίας σε Χριστογεννηιάτικους Βυζαντινούς Ύμνους
13/12/96	13/12/96	Κινηματογράφος 'Μακεδονικόν'	'Μικρά εγκλήματα μεταξύ φίλων' του Ντάνου Μπουκ
14/12/96	14/12/96	Αλεξάνδρειο Μέλαθρο.	All Star Game του μπάσκετ.
15/12/96	15/12/96	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Η Παιδική Χορωδία της Βιέννης
17/12/96	12/01/97	Netherlands Academy of Architecture- ΝΑΙ, Ρότερνταμ, Ολλανδία.	Οκτώ προβλήτες για τη Θεσσαλονίκη.
20/12/96	20/12/96	Κινηματογράφος 'Μακεδονικόν'	Το παιχνίδι της αποπλάνησης' του Τζων Νταλ
22/12/96	22/12/96	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Παιδική Χορωδία της Αρμενίας
24/12/96	24/12/96		Τα Κάλαντα
31/12/96	31/12/96		Η Γιορτή της πόλης. Ξεκινάμε και γλεντάμε!
01/01/97	01/01/97		Συνουλία της Κ.Ο.Θ.
03/01/97	03/01/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Η Δημοτική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης
05/01/97	06/01/97		Sbandieratori
07/01/97	28/01/97	Κτίριο του Ο.Σ.Ε. (Αριστοτέλους και Ερμού)	Robert Doisneau - Αναδρομική έκθεση φωτογραφίας
07/01/97	22/02/97	Δημοτική Πινακοθήκη	Max Ernst - Γλυπτική
08/01/97	08/01/97	Κοινότητα Σκεπαστού Λαγκαδά	Η Ήμέρα της Μπάμπας'
08/01/97	08/01/97	Θέατρο Βίλκα	Το ημερολόγιο ενός τρελλού' του Νικολάι Γκογκόλ, με τον Κώστα Καυρά.
08/01/97	28/01/97	Γερμανικό Ινστιτούτο Goethe	Έργα χαρακτηριστικής του Georg Baselitz
09/01/97	07/02/97	Παλιό Αρχαιολογικό Μουσείο και Γαλλικό Ινστιτούτο	M. Sarkis(Zambounyan)
10/01/97	12/01/97	Κλειστό Γυμναστήριο της Μίκρας	Πανευρωπαϊκό Πρωτάθλημα Παιδών στο βόλε
11/01/97	12/01/97		Το τραίνο της αλληλεγγύης για την Ξάνθη
11/01/97	26/01/97	Αποθήκη 1 Ο.Λ.Θ.	Σημείες της Ευρώπης' του Παύλου
12/01/97	01/01/98	Παραλία Θεσσαλονίκης	Οικοπέδες του Γιώργου Ζογγολόπουλου
14/01/97	14/01/97	Καφέ 'Ζώγια'	Λογοτεχνία στα Καφέ. Οδυσσέας Ελύτης.
15/01/97	15/01/97	Τεχνικό Επαγγελματικό Λύκειο Λαγκαδά	Ολόγραμμα στη Λίμνη. Μινδονιας Τέντες.
18/01/97	19/01/97	Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού	Συνάντηση στη Θεσσαλονίκη' για την 'Επικράτεια Πολιτισμού'
20/01/97	20/01/97	Μύλος	Global Theory
21/01/97	28/01/97	Εκθεσιακός χώρος του περιοδικού 'Κτίριο' (Αδριανουπόλεως-Ελ.Βενιζέλου 2)	Κτίζοντας Θέατρα
24/01/97	24/01/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Κρατική Ορχήστρα Αθηνών
26/01/97	26/01/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Κρατική Ορχήστρα Αθηνών. Johannes Brahms Γερμανικό Ρέκβιεμ'
27/01/97	27/01/97	Θεατράκι	Με γιορτινά λευκά'. Χορευτική παράσταση του Περιφερειακού Μπαλέτου Σταυρούπολης.

28/01/97	28/01/97	Καφέ 'Αλομπάρ'	Λογοτεχνία στα Καφέ. Γιώργος Ιωάννου.
28/01/97	28/01/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Κρατική Ορχήστρα Αθηνών. Νίκος Σκαλκώτας. '36 Ελληνικοί χοροί'.
29/01/97	15/04/97	Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού Θεσσαλονίκης	Έκθεση συλλογής Βελιμέζη
30/01/97	30/01/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Συμφωνική Ορχήστρα της Ραδιοφωνίας της Βιέννης. Σολίστ: Αγνή Μπάλτσα.
30/01/97	31/01/97	Ξενοδοχείο 'Μακεδονία Παλλάς'	Συνάντηση Υπουργών Πολιτισμού.
31/01/97	31/01/97	Δ.Ε.Θ.	Χαράς Εσπέρας'. Συμπόσιον πόλης.
31/01/97	31/01/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Συμφωνική Ορχήστρα της Ραδιοφωνίας της Βιέννης. Συμφωνία σε Ντο' του Φραντς Σούμπερτ.
31/01/97	31/01/97	Αλεξάνδρειο Μέλαθρο	Συναυλία του Θάνου Μικρούτσικου
01/02/97	01/02/97	Αυλαία	Νίκος Γαβοηήλ Πεντζίκης
01/02/97	01/02/97	Θέατρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών	Επίσημη έναρξη του προγράμματος της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης.
02/02/97	02/02/97	Κινηματοθέατρο 'Ράδιο Σίτυ'	Εν Εσπέρας'. Κ.Π. Καβάφης
02/02/97	07/02/97	Ράδιο Σίτυ	'The Medium' του Gian Carlo Menotti. 'Il Campanello' του Gaetano Donizetti. 'Combattimento di Tancredi et Clorinda' του Claudio Monteverdi.
03/02/97	03/02/97	Αίγλη	'Candia Piano Trio'. Ερμηνεύουν έργα των Bedrich Smetana και Franz Schubert.
03/02/97	03/02/97	Δημοτικό Θέατρο Σταυρούπολης	Με γιορτινά λευκά'. Χορευτική παράσταση του Περιφερειακού Μπαλέτου Σταυρούπολης.
03/02/97	03/02/97	Καφέ 'Ζώγια'	Λογοτεχνία στα Καφέ. Δημοσθένης Βουτυράς.
03/02/97	22/02/97	Γκαλερί Μουσείου Φωτογραφίας (κτίριο Ο.Σ.Ε.)	Αναδρομική έκθεση της 'Λέσπης Φωτογραφίας και Κινηματογράφου'.
04/02/97	04/02/97	Καφέ 'Αλομπάρ'	Λογοτεχνία στα Καφέ. Κωνσταντίνος Καβάφης.
04/02/97	04/02/97	Αίγλη	'Candia Piano Trio' σε έργα των Ντμίτρι Σοστάκοβιτς και Φραντς Σούμπερτ.
05/02/97	05/02/97	Αίγλη	Μια βραδιά με τον Ισμαήλ Κανταρέ.
05/02/97	06/02/97	Θέατρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών	Όπερα Δωματίου Θεσσαλονίκης
05/02/97	03/03/97	Φωτογραφικό Κέντρο Θεσσαλονίκης	'Truth & Fiction' του Pedro Meyer. Από τη φωτογραφία ντοκουμέντου στην ψηφιακή φωτογραφία.
07/02/97	02/03/97	Γαλλικό Ινστιτούτο	Έγδια και γλυπτά του Ιωάννη Αβραμίδη.
07/02/97	01/01/98	Κτίριο Ο.Σ.Ε.	Έκθεση Ντοκουμέντων του Μουσείου Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης
08/02/97	09/02/97	Θέατρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών	Όπερα Δωματίου Θεσσαλονίκης
09/02/97	09/02/97	Πνευματικό Κέντρο Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης	Στάσιμα Παρελθόντος Λόγου. 'Βάκχες' του Ευριπίδη.
10/02/97	10/02/97	Αίγλη	Συναυλία των 'Frame'
10/02/97	10/02/97	Αίγλη	'Θεσσαλονικέων Εσπερίδες'. Τιμή στον Πηλέμαχο Αλαβέρα
11/02/97	11/02/97	Έντευκτήριο Ευόσμου	Έγκαίνια Έντευκτηρίου Ευόσμου

12/02/97	15/02/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Ανασκαφές της Μακεδονίας και Θράκης (1987-1997)
12/02/97	12/03/97	Περίπτερο 1 Δ.Ε.Θ.	Η χώρα των γλιιάδων λιμνών
12/02/97	12/03/97	Περίπτερο 1 Δ.Ε.Θ.	Ποιές Σουηδοί Φωτογράφοι
12/02/97	12/03/97	Περίπτερο 1 Δ.Ε.Θ.	Luigi Ghirri. Paesaggi Italiani. Photographie in Emilia Romagna
13/02/97	13/02/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Συμφωνική Ορχήστρα Δήμου Θεσσαλονίκης
13/02/97	15/02/97	Θέατρο 'Αυλαία'	Ανθρώπινη φωνή' του Ζαν Κοκτώ.
14/02/97	21/02/97	Λυκούργου 5, Λαδάδικα	Όθνος και Πολιτισμός
14/02/97	28/02/97	Γερμανικό Ινστιτούτο 'Γκαίτε'	Εκθεση του Gerhard Altenbourg
15/02/97	16/03/97	Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Εικόνα και Είδωλο' Η νέα ελληνική φωτογραφία, 1975-1995
16/02/97	16/02/97	Υδρόγειος	The Stillron Nestor cloud commission'
17/02/97	17/02/97	Αίγλη	Webetovs
18/02/97	18/02/97	Αίγλη	Θεσσαλονικέων Εσπερίδες'. Τιμή στον Νίκο-Αλέξη Ασλάνογλου
18/02/97	23/02/97		Ομάδες Λογοτεχνικής Κρούσης
19/02/97	19/02/97	Καφέ 'Ζώγια'	Λογοτεχνία στα Καφέ. Γιώργος Κιτσόπουλος.
20/02/97	20/02/97		Tedi Parantami. Ρεσιτάλ Βιολιού.
20/02/97	23/02/97	Θέατρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών	Στο Σπλέντιτ' του Ζαν Ζενέ. Σκηνοθεσία Ρούλι Πατεράκη.
20/02/97	23/02/97	Δημοτικό Θέατρο Σταυρούπολης	Ω! οι ευτυχισμένες μέρες' του Σάμιουελ Μπέκελ. Σκηνοθεσία: Πήτερ Μπουκ.
21/02/97	21/02/97	Πνευματικό Κέντρο Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης	Επίσημα Παρελθόντος Λόγου. 'Φίλιππου Θεσσαλονικέως Ποίηση'.
21/02/97	21/02/97	Παλιό Αρχαιολογικό Μουσείο (Γενί Τζαμί)	Con cento ellenico. Αναγεννησιακό Κασναβάλ. Διεύθυνση: Κωστής Παπάζογλου.
22/02/97	22/02/97	Θέατρο 'Αυλαία'	Αρχείο Πα.Πο.Κ.
22/02/97	23/02/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Τσιγγάνικη Ορχήστρα της Βουδαπέστης
23/02/97	23/02/97	Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο	Αναγγελία Ποιητικών Αγόνων.
25/02/97	25/02/97	Παλιό Αρχαιολογικό Μουσείο (Γενί Τζαμί)	Θεσσαλονικέων Εσπερίδες'. Τιμή στον Γιώργο Θέμελη.
25/02/97	26/02/97	Μύλος	Nexus
26/02/97	26/02/97	Στρατηγού Δουμπιώτη 20	Εγκαίνια Εντευκτηρίου Παλαιάς Λαχαναγοράς
26/02/97	21/03/97	Δημοτική Πινακοθήκη	Νίκος Εγγονόπουλος. 'Ρωσός σαν Έλληνας'.
27/02/97	02/03/97	Δημοτικό Θέατρο Σταυρούπολης	'Μια ξεχωριστή Ημέρα' του Ettore Scola με τη Άννα Βαγενά.
28/02/97	28/02/97	Παλιό Αρχαιολογικό Μουσείο (Γενί Τζαμί)	Huelgas Ensemble
28/02/97	28/02/97	Πνευματικό Κέντρο Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης	Εναρξη του εργαστηρίου Πολύτεγνο'.
01/03/97	01/03/97	Υδρόγειος'	Steve Lacy Τρίο με Irene Aebi
01/03/97	01/03/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Lindsay Quartet
01/03/97	23/03/97	Εκθεσιακός Χώρος Πολυτεχνικής Σχολής	Χώρος Ελληνικός'. Εκατόν πενήντα χρόνια ανασκαφών της Γαλλικής Αρχαιολογικής Σχολής Αθηνών.

02/03/97	02/03/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Συμφωνική Ορχήστρα Δήμου Θεσσαλονίκης. Διεύθυνση: Δημήτρης Αγραφιώτης.
02/03/97	02/03/97	Υδρόγειος'	Preservation Hall Jazz Band
03/03/97	03/03/97	Υδρόγειος'	Θωμάς Σλιώσης-Θεοδωσής Ρέλλος-Μελίνα Καρακώστα, M&P South Quartet
03/03/97	03/03/97	Αλομπάρ	Λογοτεχνία στα Καφέ. Ανέστης Ευαγγέλου.
03/03/97	17/03/97	Εντευκτήριο Ευόσμου	Έκθεση έργων τριάντα καλλιτεχνών.
04/03/97	04/03/97	Υδρόγειος'	ΙΑΣΙΣ', Louis Sclavis Trio
04/03/97	04/03/97	Βαφοπούλειο Πνευματικό Κέντρο	'Θεσσαλονικέων Εσπερίδες'. Τιμή στον Βασίλη Βασιλικό.
05/03/97	05/03/97	Υδρόγειος'	Tzadik Festival - Α' Μέρα
05/03/97	06/03/97	Εστιατόριο 'Nouveau Rest', Πολυκατάστημα 'Μάκρο'	Λαογραφικό Υλικό και δείγματα τοπικής γαστρονομίας από τις χαμένες πατρίδες.
06/03/97	06/03/97	Υδρόγειος'	Tzadik Festival - Β' Μέρα
06/03/97	06/03/97	Ιερός Μητροπολιτικός Ναός	Στάση Παρελθόντος Λόγου. 'Άγιος Γεωργίου Παλαμιάς'.
06/03/97	10/03/97	Στους δρόμους και τις πλατείες της Θεσσαλονίκης	Τρανή Αποκριά'
06/03/97	16/03/97	Πόρτο Καρράς - Α.Π.Θ.	24η Σύνοδος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Νέων.
07/03/97	07/03/97	Υδρόγειος'	Trilok Gurju & The Glimpse
07/03/97	07/03/97	Αλεξάνδρειο Μέλαθρο	Φάνταλ-φορ του Κυπέλλου Κυπελλούχων Ευρώπης στο Βόλεϊ.
07/03/97	28/03/97	Γερμανικό Ινστιτούτο Goethe	Χέριαν Γκλέκνερ
08/03/97	08/03/97	Υδρόγειος'	Salazz Quartet, Antony Donchev Band
08/03/97	08/03/97	Θέατρο 'Αυλαία'	Ώραία του Άμωρσ' του Ουίλιαμ Λόις.
09/03/97	09/03/97	Αλεξάνδρειο Μέλαθρο	Φάνταλ-φορ του Κυπέλλου Κυπελλούχων Ευρώπης στο Βόλεϊ.
09/03/97	09/03/97	Αλομπάρ	Λογοτεχνία στα Καφέ. Τόλης Καζαντζής.
09/03/97	09/03/97	Υδρόγειος'	Willem Breuker Kollektief
09/03/97	10/03/97	Δημοτικό θέατρο Σταυρούπολης	Μήδειας Υλικό'. Αφιέρωμα στον Χάνερ Μύλλερ.
11/03/97	11/03/97	Κτίριο Πολλαπλών Χρήσεων (οδός Αγγελάκη)	Ανακοίνωση του ονόματος του νικητή του Βραβείου Ευρωπαϊκής αρχιτεκτονικής του Πρωτεύοντος Mies van der Rohe'.
11/03/97	11/03/97	Θέατρο 'Αυλαία'	Ώραία του Άμωρσ' του Ουίλιαμ Λόις.
11/03/97	12/03/97	Υδρόγειος	'Κόκκινο για Κίνδυνο Φωτιά και Έρωτα'
11/03/97	14/03/97	Δημοτικό θέατρο Σταυρούπολης	'Ηρακλέους Άθλοι'. Έκθεση ζωγραφικής του Στάθη Χουσικόπουλου. Αφιέρωμα στον Χάνερ Μύλλερ.
11/03/97	14/03/97	Δημοτικό θέατρο Σταυρούπολης	'Ηρακλής'. Αφιέρωμα στον Χάνερ Μύλλερ.
11/03/97	30/03/97	Παλιό Αρχαιολογικό Μουσείο (Γενί Τζαμί)	Ο νικήσαντας τον Άδη'. Αφιέρωμα στον Οδυσσέα Ελύτη.
12/03/97	14/03/97	Αμφιθέατρο Κένρου Πληροφόρησης του ΟΠΠΕΘ	Τρία 'μαθήματα' για τον Ελύτη. Πρώτη σειρά. Με τον συγγραφέα Γιώργο Κοροπούλη.
12/03/97	15/03/97	Δημοτικό θέατρο Σταυρούπολης	'Φωνή και Σώμα στο Αρχαίο Ελληνικό Δράμα' θεατρικό εργαστήρι. Αφιέρωμα στον Χάνερ Μύλλερ.

12/03/97	24/04/97	Γαλλικό Ινστιτούτο	Έκθεση γλυπτών του Sig Antony Caro με τίτλο 'Ο Τρωικός Πόλεμος'.
14/03/97	14/03/97	Δημοτικό θέατρο Σταυρούπολης	Συμπόσιο για τον Χάινερ Μύλλερ. Παράδοση στη πόλη ανέκδοτου ποιήματος για τη Θεσσαλονίκη.
15/03/97	15/03/97	Ξεχασμένη Ημαθίας	Έξοδος των ποιητών
15/03/97	15/03/97	Δημοτικό θέατρο Σταυρούπολης	Φωνή και Σώμα στο Αρχαίο Ελληνικό Δράμα. Αφιέρωμα στον Χάινερ Μύλλερ.
15/03/97	15/03/97	Κτίριο του Δικηγορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης	Διάλεξη του γνωστού ανθολόγου και συγγραφέα Ρένου Αποστολίδη.
15/03/97	15/04/97	Helexpro (Περίπτερο 1)	Είκοσι Νέοι Έλληνες Φωτογράφοι
16/03/97	16/03/97	Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού	'Αρχαιολόγοι στον Ουρανό'.
16/03/97	31/03/97	Αρχαιολογικό Μουσείο	Ο νεολιθικός πολιτισμός στην Ελλάδα'
16/03/97	16/04/97	Helexpro (Περίπτερο 1)	Marialba Russo
17/03/97	20/03/97	Αμφιθέατρο Κένρου Πληροφόρησης του ΟΠΠΕΘ	Τρία 'μαθήματα' για τον Ελύτη. Δεύτερη σειρά Με τον κοινικό Άση Μπερούλη.
17/03/97	17/05/97	Helexpro (Περίπτερο 1)	Σχεδιάζοντας το Περιβάλλον
18/03/97	18/03/97	Θέατρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών	'Ιουλίον Λόγος' της Αγγελικής Ιωνάτου. Σολίστ: Σπύρος Σακκάς.
18/03/97	19/03/97	Πολυκατάστημα ΜΑΚΡΟ	Πολιτιστικό δήμερο Θράκης
19/03/97	19/03/97	Δημοτικό Θέατρο Δήμου Αμπελοκήπων	Μαϊστορες της Μακεδονίας.
19/03/97	26/04/97	Λιμάνι (Σέρβικη Αποθήκη)	'Και το πλοίο δεν φάνηκε ακόμη'. Έκθεση εικαστικών, νέων Ελλήνων και Γερμανών, από το Βερολίνο.
20/03/97	20/04/97	Νέος Σιδηροδρομικός Σταθμός	De Valigia (Περί βαλίτσας)
21/03/97	23/03/97	Αίθουσα Τελετών Α.Π.Θ.	Γυναίκες δημιουργοί Πολιτισμού
22/03/97	22/03/97	Θέατρο Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών	Η Ορχήστρα των Χρωμάτων. Διεύθυνση: Μύλος Λογαρίδης. Σολίστ: Μαρίλενα Δωρή, Μασία Παπαπετροπούλου, Ευσήνη Καραγιάννη Σπύρος Σακκάς.
22/03/97	16/04/97	Περίπτερο 1 Helexpro	'Paris, Visage - Paysages'
23/03/97	23/03/97		Ομάδες Λογοτεχνικής Κορύσης
23/03/97	23/03/97	Συνεδιακό Κέντρο 'Ι Βελλίδης' της HELEXPO	Η Καμεράτα - Ορχήστρα των Φίλων Μουσικής. Η Καμεράτα - Ορχήστρα των Φίλων Μουσικής.
24/03/97	24/03/97	Ξενοδοχείο 'Μακεδονία Παλάς'	Ετήσιο Μακεδονικό Συμπόσιο
24/03/97	24/03/97	Αίγλη	'Στο βυθό της μουσικής συνταξιδεύουμε'. Συνταξιλία του συνθέτη Νίκου Πλάτανου, με το Αλκίνοο Ιωαννίδη και την Εση Θεοδώρου.
24/03/97	16/04/97	Φωτογραφικό Κέντρο Θεσσαλονίκης	Βραβευμένες φωτογραφίες της Ε.Φ.Ε.Ε.
25/03/97	25/03/97	Αίθουσα Τελετών Α.Π.Θ.	Συναυλία της Συμφωνικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης, αφιερωμένη στον εορτασμό τη 25ης Μαρτίου.
25/03/97	25/03/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Συμφωνική Ορχήστρα του Δήμου Θεσσαλονίκης αφιερωμένη στην εθνική επέτειο του 1821.
26/03/97	28/03/97	Helexpro (Περίπτερο 8)	Ισχυρές και ασθενείς γλώσσες

26/03/97	01/05/97	Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Εκθεση Joseph Beuys
27/03/97	27/03/97	Γκροτέσκ	Λογοτεχνία στα Καφέ. Γιάννης Σκαρίμπας.
27/03/97	27/03/97	Συνεδιακό Κέντρο 'Ι Βελλίδης' της HELEXPO	Σεζάντο Πνευστιών Θεσσαλονίκης
27/03/97	27/03/97	Στα Δημοτικά θέατρα Νεάπολης, Αμπελοκήπων, Σταυρούπολης	Παγκόσμια Ημέρα Θεάτρου. Τενέθλιον Θέαμα
27/03/97	29/03/97	Αμφιθέατρο Πανεπιστημίου Μακεδονίας	Rene Descartes. 400 χρόνια από τη γέννησή το
27/03/97	05/04/97	Δημοτική Πινακοθήκη	Οι Τροπε Προφανε' του Paul Rennisj
28/03/97	28/03/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Οι Βιοτονοχοί της Πράγας και η Χορωδία Δωματίου της Πράγας. Διεύθυνση: Alexander Rahbari.
28/03/97	29/03/97	Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	Συνέδριο για τα 400 χρόνια από τη γέννηση το Καρτέσιου.
28/03/97	31/05/97	Θέατρο Fix	Η Κυριακή των Πακουνισιών, με τον Λάκη Λαζόπουλο.
29/03/97	29/03/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Οι Βιοτονοχοί της Πράγας και η Χορωδία Δωματίου της Πράγας. Διεύθυνση: Alexander Rahbari.
29/03/97	30/03/97	Μέγαρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών	La La Human Steps
29/03/97	30/03/97	Πολιτιστικό Κέντρο Δικηγορικού Συλλόγου	Το Αρχαίο Ελληνικό Θέατρο στο Σύγχρονο Ελληνικό Σχολείο'
29/03/97	26/04/97	Σερβική Αποθήκη Ο.Λ.Θ.	Και το κλοίο δεν φάνηκε ακόμη'
30/03/97	30/03/97	Αίθουσα Τελετών της Παλαιάς Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ.	Μνήμη Μανόλη Ανδρόνικου'
31/03/97	31/03/97	Μέγαρο της Εταιρείας Μακεδονικών Σπουδών	Μελίνας Εγκώμιον'
31/03/97	31/03/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης με τίτλο 'Η Ελληνική Μυθολογία, κρητή έμπνευσης κορυφαίων συνθετών'.
01/04/97	01/04/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Εβραίοι συνθέτες και έργα με εβραϊκά θέματα από την ορχήστρα 'Sinfonietta Beograd' και τη χορωδία της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης.
01/04/97	02/04/97	Θέατρο Αμαλία	Θεατρική Ανοιξη'. Τρεις αδελφές' του Τσέχωφ από το θέατρο Drama της Σλοβενίας.
01/04/97	02/04/97	Πολυκατάστημα ΜΑΚΡΟ	Πολιτιστικό διήμερο Μικράς Ασίας
02/04/97	02/04/97	Αίθουσα Τελετών της Παλαιάς Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ.	Μαίστορες της Μακεδονίας.
02/04/97	02/04/97	Συνεδιακό Κέντρο 'Ι Βελλίδης' της HELEXPO	Δημήτρης Πάτρας (Βιολοντσέλλο), Μαριλένα Διακοπούλου (πίαο)
04/04/97	04/04/97	Θέατρο Αμαλία	Θεατρική Ανοιξη'. Το ταξίδι της Αλίκης' του Λιούκ Κάρολ από το θέατρο της Πράγας 'Τα Fantastika'

04/04/97	06/04/97	Περίπτερο 8 της Δ.Ε.Θ.	6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Χορωδιών.
04/04/97	07/04/97	Αίθουσα Τελετών της Παλαιάς Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ.	5ο Συνέδριο του Συνδέσμου Εταιριών Διαβαλκανικής Συνεργασίας Γυναικών
04/04/97	26/04/97	Μορφωτικό Ίδρυμα Εθνικής Τραπεζής (Βασ. Ολγας 108)	Έκθεση χαρακτικών του Albin Bripovsky
05/04/97	05/04/97	Αίθουσα Τελετών της Παλαιάς Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ.	6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Χορωδιών. Συνaulία με το έργο 'Άξιον Εστί' από την παιδική χορωδία Αγίας Τριάδος και της χορωδίας του συλλόγου 'Κοράς'.
06/04/97	06/04/97	Περός Ναός Αναλήψεως	6ο Πανελλήνιο Συνέδριο Χορωδιών. Συνaulία της Χορωδίας Δασκάλων της πόλης Ματεσσάλκα της Ουγγαρίας+
06/04/97	07/04/97	Θέατρο Αμαλία	Θεατρική Άνοιξη'. Περιμαζέντε τες' από τον Γαλλικό θίασο 'Embarguez'
07/04/97	07/04/97	Δημοτικό Θέατρο Σταυρούπολης	Με γιορτινά λευκά'. Χορευτική παράσταση του Περιφερειακού Μπαλέτου Σταυρούπολης.
07/04/97	07/04/97	Αίγλη	Στάση Παρελθόντος Λόγου. 'Λυκούργεια' το Αιγύλου
07/04/97	07/04/97	Θέατρο Αυλαία	Νέο Ελληνικό Κουαρτέτο Εγχόρδων' με τη συμμετοχή της Δόμνας Ευνοητίδου.
07/04/97	10/04/97	Κέντρο Ιστορίας Δήμου Θεσσαλονίκης-Πανεπιστήμιο Μακεδονίας-Οδηγικό Εκπαιδευτικό Κέντρο Πανοράματος	1η Πανευρωπαϊκή Συνάντηση Νέων για την Παρευξείνια Οικονομική Συνεργασία
07/04/97	11/04/97	Κεντρική Βιβλιοθήκη Α.Π.Θ.	Σεμινάριο 'Η Πόλη: Αμερικανική και Ευρωπαϊκή Εμπειρία'
07/04/97	19/04/97	Αποθήκη Α_Ο.Α.Θ.	Έκθεση έργων 30 καλλιτεχνών του συλλόγου αποφοίτων της σχολής Καλών Τεχνών
07/04/97	19/04/97	Εντευκτήριο Ευόσμου (Κ.Αιτωλού 19)	Άνοιξε τα παράθυρα' Μαθήματα υπολογιστών στο Εντευκτήριο Ευόσμου.
08/04/97	08/04/97	Θέατρο Αμαλία	Θεατρική Άνοιξη'. Η μικρή Μπόγιε-Εγώ ο Αύγουστος Στρίντμπεργκ' από τους 'Stochholtr Stadtsteater' από τη Σουηδία.
08/04/97	08/04/97	Αίγλη	Συναυλία των Ensemble Sarband.
08/04/97	13/04/97	Αίθουσα Τελετών παλαιού κτιρίου Φιλοσοφικής Σχολής Α.Π.Θ. - Ξενοδοχείο Μακεδονία Παλάς	1Β Βορειοελλάδικό Ιατρικό Συνέδριο
08/04/97	11/05/97	Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης	Έκθεση Fluxus-Beuys - Fluxismus
09/04/97	09/04/97	'Στέκι Νεολαίας', Πάρκο Ελπίδας, Ευόσμος	Αρχίζει το Εργαστήρι Κεραμικής στον Δήμο Ευόσμου
09/04/97	10/04/97	Σχολή Παραδοσιακής Ελληνικής Μουσικής 'Εν Χορδαίς' (Ιπποδρομίου 4)	Μουσικό Εργαστήριο Ensemble Sarband.
09/04/97	12/04/97	Αίθουσα Αποστόλου Πύλου (Π.Π.Γερμανου, Ευαγγελική Εκκλησία)	Α' Κύκλος του Εργαστηρίου Παλιός Μουσικής που περιλαμβάνει διδασκαλία μαρσάκ βιολιοί Υπεύθυνος: Κωστής Παπαζογλου

09/04/97	31/12/97	Πρώην κλωστοφφαντουργείο 'Ήλιος' στο Δήμο Νεάπολης	Pictor-Εργαστήρι Ευρωπαϊκών Εικαστικών Τεχνών
10/04/97	10/04/97	Θέατρο Αμαλία	'Θεατρική Άνοιξη'. 'Ο μύθος του Κιανοπύωνι από το Ιαπωνικό 'Θέατρο του Κύκνου'.
10/04/97	10/04/97	Εντευκτήριο Ευόσμου (Κ.Αιτωλού 19)	Αρχίζει το 'Θεατρικό Εργαστήρι' στο Εντευκτήριο Ευόσμου.
10/04/97	15/04/97	Συνεδιακό Κέντρο 'Ι Βελλίδης' της HELEXPO	7ος διαγωνισμός Μουσικής Δωματίου
10/04/97	04/05/97	Παλιό Αρχαιολογικό Μουσείο (Γενί Τζαμί)	Έργα των Hans Arp και Sophie Taeuber-Arp
11/04/97	11/04/97	Συνεδιακό Κέντρο 'Ι Βελλίδης' της HELEXPO	Marilena Fernandes (πίانو), Rupert Schottle (βιολοντσέλλο)
11/04/97	11/04/97	Αλατζά Ιμαρέτ	Συναυλία των Ensemble Sarband.
11/04/97	11/04/97	Θέατρο Κρυστάλλη, (Κρυστάλλη 10)	Αρχίζει το Εργαστήρι Θεάτρου στο Α Δημοτικ Διαμέρισμα του Δήμου Θεσσαλονίκης.
11/04/97	13/04/97	Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού	Πολιτισμός και Κοινωνική Συνοχή στην αργή της Τρίτης Χιλιετίας
12/04/97	12/04/97	Κλαμπ 'Υδρόγειος'	'Το θαυμάιο κύμαπνο'. Μουσική παράσταση με και για εφήβους. Ένα ταξίδι στο χρόνο με μουσικά ακούσματα από διάφορες εποχές.
12/04/97	12/04/97	Εντευκτήριο Ευόσμου (Κ.Αιτωλού 19)	Αρχίζει το Εργαστήριο Γκράφιτι με τίτλο 'Οι τοίγοι μιλάνε' στο Εντευκτήριο Ευόσμου.
12/04/97	12/04/97	Αίθουσα Τελετών της Παλαιάς Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ.	'Missa Dolorosa' και 'Magnificat' του Antonio Caldara.
12/04/97	13/04/97	Θέατρο 'Αυλαία'	'I casi della fame et dell' amore', από τη θεατρική ομάδα Παραβέντο' του Λοκάρντο της Ελβετίας.
12/04/97	13/04/97	Θέατρο Αμαλία	'Θεατρική Άνοιξη'. Παραμύθια των αδελφών Πικρι με τους: Όλια Λαζαρίδου, Γιώργο Κουμεντάκη, Δημήτρη Παπαϊωάννου, την 'Ομάδα Εδάφους' και το 'Νέο Ελληνικό Κουαρτέτο'.
13/04/97	13/04/97	Εντευκτήριο Ευόσμου (Κ.Αιτωλού 19)	Κουκλοθέατρο με το έργο 'Ο μαγεμένος Πρίγκιπας'.
14/04/97	14/04/97	Πρώην Καπνομάγαζο, (Ικονίου 1, Σταυρούπολη)	Αρχίζει το Εργαστήρι Μουσικής-Ηχογράφηση στον Δήμο Σταυρούπολης
14/04/97	14/04/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης με έργα Μπετόβεν, Στράους, Γκλόκ, κ.ά. Με θέμα μεγάλες γυναικείες μορφές της Ελληνικής Μυθολογίας. Διεύθυνση Όλαφ Κοχ.
14/04/97	14/04/97	Εντευκτήριο Ελευθερίου-Κορδελιού (Εθν. Αντιστάσεως & Πέτρου Λεβαντή)	'Ανθρώπινη Φωνή' του Ζαν Κοκτώ
14/04/97	14/04/97	Θέατρο Αυλαία	Στάσιμα Πασελθόντος Λόγου. Πόλης Αλώσειω
14/04/97	14/04/97	Εντευκτήριο Ευόσμου (Κ.Αιτωλού 19)	Αρχίζουν τα μαθήματα Ελληνικής και Αγγλική γλώσσας με τίτλο 'Σχολείο γλώσσας και επικοινωνίας' στο Εντευκτήριο Ευόσμου.

14/04/97	15/04/97	Θέατρο Αμαλία	Θεατρική Άνοιξη: Όλοι μαζί με τον θίασο Habbe & Meik' από τη Γερμανία.
15/04/97	15/04/97	Πολιτιστικό Κέντρο του Δικηγορικού Συλλόγου	Θεσσαλονικέων Εσπερίδες. Τιμή στον Μανόλ Αντανωφόρακι.
15/04/97	15/04/97	Δημοτικές Παιδικές Βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης	Αρχίζει το Εργαστήριο Αισθητικής Προσπαθείας σε όλες τις παιδικές βιβλιοθήκες του Δήμου Θεσσαλονίκης.
15/04/97	15/04/97	Εντευκτήριο Ελευθερίου-Κορδελιού (Εθν. Αντιστάσεως & Πέτρου Λεβαντή)	Συναυλία Τζαζ με τον Παύλο Τσακαλίδη και τη συγκρότημά του.
15/04/97	15/04/97	Περός Ναός Αγίου Δημητρίου	Πατριολογική Χορωδία Μόσχας.
16/04/97	16/04/97	Ευρωπαϊκό και Βαλκανικό Κέντρο Νεολαίας-(πρώην Remezzo Palace)	Αρχίζει το Εργαστήριο Φωτογραφίας στον Δήμο Κалаμαριάς.
16/04/97	16/04/97	Συνεδιακό Κέντρο 'Ι Βελλίδης' της HELEXPO	Απονομή Βραβείων και Συναυλία βραβευμένων του 7ου διαγωνισμού μουσικής δωματίου
16/04/97	16/04/97	Αλομπάρ	Λογοτεχνία στα Καφέ. Κώστας Βάναλης
16/04/97	16/04/97	Εντευκτήριο Ευόσμου (Κ.Αιτωλού 19)	Αρχίζει το Έργαστήριο Γκομπιλέν' στο Εντευκτήριο Ευόσμου.
16/04/97	19/04/97	Δημοτικό Θέατρο Σταυρούπολης	Ω! Οι Ευτυχημένες Μέρες' του Σάμουελ Μπράκετ, σε σκηνοθεσία Πήτερ Μπρούκ.
16/04/97	15/06/97	Κυβερνείο (Παλατάκι)	Michelangelo Merisi da Caravaggio και οι κώτοι συνεργιστές του'.
17/04/97	17/04/97	Θέατρο Αμαλία	Θεατρική Άνοιξη: Η κόωση του οίκου των ταξιδιωτών με το θίασο 'Folkbeard Fantasy' απ τη Μ.Βρετανία.
17/04/97	17/04/97	Ξενοδοχείο Καψής	Πανηγυρική εκδήλωση για το πέρας των εργασιών της επιτροπής ειδικών που αξιολόγησε, από τον περασμένο Οκτώβριο, τα εστιατόρια της Θεσσαλονίκης. Θα κυκλοφορήσει οδηγός των εστιατορίων της πόλης.
17/04/97	17/04/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Χορωδία 'Ιωάννης ο Δαμασκηνός' του Σωματίου Ιεροσολιτών Θεσσαλονίκης, σε βυζαντινούς ύμνους. Διεύθυνση: Χαρίλαος Παλιαδόρος.
17/04/97	17/04/97	Εντευκτήριο Ευόσμου	Θεατρική κόμβα σε έργα του Τεννισί Ουίλιαμς.
17/04/97	15/05/97	Περίπτερο Ι Δ.Ε.Θ.	Σπουδή στη φωτογραφία' με έργα νέων Ελλήνων φωτογράφων.
17/04/97	15/05/97	Περίπτερο Ι Δ.Ε.Θ.	Νοήμπεζ
17/04/97	15/05/97	Περίπτερο Ι Δ.Ε.Θ.	Φωτορεποτάζ με τη συμμετοχή πάνω από 50 Ελλήνων φωτορεπόρτερς που κάλυψαν γεγονότα της τελευταίας δεκαετίας στην Ελλάδα και το εξωτερικό.
18/04/97	14/05/97	Περίπτερο Ι Δ.Ε.Θ.	Ορατό - Αόρατο Έκθεση Γιουνγκοσλαβικής Τέχνης.
19/04/97	19/04/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	'Canti e Cantate' του Νικόλα Πιοβάνι.
19/04/97	19/04/97	Δημοτικό Θέατρο Κοζάνης	Νέο Θέατρο Θεσσαλονίκης. Παιδική Σκηνή' Δημήτρης Χαλκιά.

19/04/97	20/04/97	Θέατρο Αμαλία	Θεατρική Άνοιξη: 'Οικογένεια Νάσε' από τον θίασο της Ξένας Καλογεροπούλου Μικη Πόστα
20/04/97	20/04/97	Έδεσσα, αίθουσα 'Αλέξανδρος'	Νέο Θέατρο Θεσσαλονίκης. Παιδική Σκηνή Δημήτρη Χαλκιά
20/04/97	21/04/97	Παραλία	'Carmen Fuenfberg' με το Πολωνικό θέατρο 'Bim Rodzy'. Μια αντιπολεμική παράσταση εμπνευσμένη από τα πρόσφατα γεγονότα στη Βοσνία
21/04/97	21/04/97	Αλτσα Ιμαρέτ	Εναόξη θεατρικού εργαστηρίου Πορφύριον' με διαλέξεις του Σοφική Κουγιατέ για την τέχνη του Γκρό
21/04/97	22/04/97	Κρυπτοπόρτικους, Αρχαία Αγορά	Χριστός Πάσγων'. Με τη Θεατρική Δέσπη Βόλου' σε σκηνοθεσία Σπύρου Βραχωρίτη
23/04/97	23/04/97	Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.	Συναυλία της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης με έργα Κερουμπίνι και Ραβέλ. Διεύθυνση: Κάρολος Τρικολίδης. Συμμετέχουν οι χορωδίες: 'Χόνβεργτ Ανσάμπελ' της Βουδαπέστης και η 'Χορωδία Θεσσαλονίκης'
01/05/97		Εγνατία-Βενιζέλου	Αποκαλυπτήρια "Μνημείου του Εορτάη" του γλύπτη Βλάση (12.00)
01/05/97		Πλατεία Αριστοτέλους	Συγκέντρωση Εργατικού Κέντρου Θεσσαλονίκης (10.00)
01/05/97		Ν. Παραλία	Ανθοέκθεση
01/05/97	09/05/97	Φλώρινα	"De Valigia"
01/05/97	31/05/97	Μουσείο Design	Νέα κομμάτια στην μόνιμη συλλογή
02/05/97		Πλατεία Δικαστηρίων	Κινηματογραφικό Αφιέρωμα στην Εργατική τάξη - Φιλαρμονική Δ. Νεάπολης με μουσική κτηματογράφου (20.00)
02/05/97		Α.Π.Θ. / Πανεπιστημιούπολη (Εγνατία), τηλ: 203105	Ρεσιτάλ πιάνου με τον Bruno Leonardo Gelber
02/05/97		Πλατεία Αριστοτέλους	Συναυλία: Μανόλης Φάμελλος - Νίκος Ζιάννης (21.30)
02/05/97		Πλατεία Δικαστηρίων	Σεζέτεο Πνευστών-Hyper Brass Band (23.00)
02/05/97		Πλατεία Δικαστηρίων	ΑΚενστάιν "Η Απερσία"
02/05/97	09/05/97	Κέντρο Πληροφόρησης Διαγωνίου / Τσιμισκή 103, τηλ: 257130-1, fax: 257136	Μουσικά σύνολα (καθημερινά στις 19.00 μ.μ.)
02/05/97	11/05/97	Α' όροφος τελωνείο / Λιμάνι	Raumlichkeiten. Προσέγγιση σε κενούς χώρου (παραστάσεις 2,3,4 και 9,10,11)
02/05/97	15/05/97	Κέντρο Πληροφόρησης Διαγωνίου / Τσιμισκή 103, τηλ: 257130-1, fax: 257136	Εγκαινία έκθεσης Φωτογραφίας και ιστορικού υλικού από το αρχείο του Ε.Κ.Θ. (11.00 π.μ.)
02/05/97	30/06/97	Τεχνολόγο προάξια, Α.Σβάλου 39	Τεχνολόγος Πράξις (Κόμικς) εξάμηνο εργαστήριο
03/05/97		Πλατεία Αριστοτέλους	Συναυλία με τον Μπάμπη Γκολέ(21.30)
03/05/97		Κέντρο Πληροφόρησης Διαγωνίου / Τσιμισκή 103, τηλ: 257130-1, fax: 257136	Μνήμη Ανατόλι Γκριτσένκο
03/05/97		Πλατεία Δικαστηρίων	Grasshoppers-Acid Jazz-Funk Μουσική (23.00)

03/05/97	Κρατικό Ωδείο	Σεμινάριο του Βυρνο Leonardo Gelber
03/05/97	Πλατεία Δικαστηρίων	2η Ημέρα Κινηματογραφικού Αφιερώματος -Μπίπερμαν "Το Αλάτι της γης"
04/05/97	Πλατεία Δικαστηρίων	3η Ημέρα Κινηματογραφικού Αφιερώματος -Μονιτσέλι "Οι Σύντροφοι"
04/05/97	Πλατεία Αριστοτέλους	Μαντολινάτα Θεσ/νίκης με μαέστρο τον Νικόλαο Αστροεινίδη (21.30)
04/05/97	Πλατεία Δικαστηρίων	Σέβκιη παραδοσιακή μουσική (23.00)
04/05/97	Τσινάρι	Θρακιώτικο Τρίο (13.00 π.μ.)
05/05/97	Παλιά Λαχαναγορά	Τρίο "Μελωδιστές" στο εντευκτήριο του Ο.Π.Π.Ε.Θ. (20.00)
05/05/97	Ευνεδριακό κέντρο HELEXPO. , περίπτερο 8, αίθουσα Α)	Ημερίδα: "Η κοινωνική ασφάλιση σήμερα και στο μέλλον"
05/05/97	Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Όπερα "La Serva Padrona" του Περγκολέζι από τους Φίλους του Λυρικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος
05/05/97	Πλατεία Δικαστηρίων	4η Ημέρα Κινηματογραφικού Αφιερώματος -Βισκόντι "Η Γη τρέμει"
05/05/97	Πλατεία Δικαστηρίων	Αραβική Μουσική (23.00)
05/05/97	Πλατεία Αριστοτέλους	Συναυλία Ηρακλή Καζάκη (21.30)
05/05/97	Κέντρο Πληροφόρησης Διαγωνίου / Τσιμισκή 103, τηλ: 257130-1, fax: 257136	Στάσημα Παρελθόντος Λόγου VI: Αράτου Φαινόμενα (20.30)
06/05/97	Πλατεία Δικαστηρίων	5η Ημέρα Κινηματογραφικού Αφιερώματος -Βερτιμύλερ "Ιστορία Έρωτα και Ανασφάλειας"
06/05/97	Πλατεία Αριστοτέλους	Συναυλία Γιώργου Καζαντζή (21.30)
06/05/97	Πλατεία Δικαστηρίων	Nagiz-Jazz μουσική (23.00)
06/05/97	Πλατεία Γαλοπούλου, Ξηροκρήνη	Ρεμπέτικα τραγούδια (21.00)
06/05/97	31/05/97 Γκαλερί τετρακόττα	"Τέσσερις Εποχές" της Βούλας Μασούρα
07/05/97	Πλατεία Δικαστηρίων	Θρακιώτικο συγκρότημα (23.00)
07/05/97	Πλατεία Δικαστηρίων	6η Ημέρα Κινηματογραφικού Αφιερώματος -Κλοντ Μπερ "Ζερμινάλ"
07/05/97	Πλατεία Αριστοτέλους	Συναυλία του Χρόνη Αηδονίδη (21.30)
07/05/97	Πλατεία Δημαρχείου, Εύοσμος	Ρεμπέτικα τραγούδια (21.00)
07/05/97	09/05/97 Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	"Ηλέκτρας Παρατήραξη" από το Θέατρο Λύκη Βυθού
07/05/97	31/05/97 Πινακοθήκη Πολυτεχνικής	Από τον Ηρώνα στους Γεωδαιτικούς Δορυφόρους. Έκθεση για την ιστορική εξέλιξη των γεωδαιτικών οργάνων
07/05/97	03/06/97 Ιταλικό Ινστιτούτο	Εικαστική έκθεση: "Ο τόπος της προσέγγισης" του Ferruccio Gard
08/05/97	Πλατεία Ελευθερίας Σταυρούπολη	Ρεμπέτικα τραγούδια (21.00)
08/05/97	Πλατεία Δικαστηρίων	7η Ημέρα Κινηματογραφικού Αφιερώματος -Προνσκόι "Η Μάνα"
08/05/97	Πλατεία Αριστοτέλους	Συναυλία με τον Γρηγόρη Μπιθικώτση (21.30)
08/05/97	Πλατεία Δικαστηρίων	Μουσικό σήμα "Διοτίμα" (23.00)

08/05/97		Αποθήκη 1 / Λιμάνι	Εβδομ. Λαϊκή Μουσική από την Πορτογαλία
08/05/97	11/05/97	Α.Π.Θ., Αυλαία	Συνάντηση Μουσικών Γυμνασίων
08/05/97	12/05/97	Φιλοσοφική	Συνέδριο: Σημειωτική και Πολιτισμός
08/05/97	24/05/97	Αγίου Δημητρίου 98	Παίξτε πάλι Χαμ" από το θίασο Νέες Μορφές
08/05/97	25/05/97	Περίπτερο 1 Ηλεκτρο	Εκθεση μαθητικών κατασκευών
09/05/97		Εγνατία-Βενιζέλου	Εκδηλώσεις στο "Μνημείο του Εργάτη" (10.00 π.μ.)
09/05/97		ΥΦΑΝΕΤ	Ντουέτο Εγγόδοδον (17.00)
09/05/97		Φλώρινα	"Άνθρωποι και κούκλες"
09/05/97		Πλατεία Αριστοτέλους	Συναυλία με τον Σταμάτη Κόκορα (21.30)
09/05/97		Αποθήκη 1 / Λιμάνι	Ρεσιτάλ πόνου για τέσσερα χέρια (Perita Cerneta και Teresina Jorda)
09/05/97		Πλατεία Δικαστηρίων	Ρεμπέτικο γλέντι με τον Αγάθωνα (21.00)
09/05/97	10/05/97	Αίθουσα ΠΑΣΕΓΕΣ - Θέρμη	Διήμερη διάσκεψη: "Η εργασία στον 21ο αιώνα - Ευρώπη της εργασίας ή της ανεργίας;" (9.00 π.μ.)
09/05/97	15/05/97	Βακούρα	Κινηματογραφικό αφιέρωμα σε νέους ξένους δημιουργούς
09/05/97	05/06/97	Ο.Σ.Ε.	"Πρόσωπα από την αντίσταση" Φωτογραφική Έκθεση Johanna Weber
09/05/97	31/12/97	Παλιά Γερμανική Σχολή	Ευρωπαϊκό εικαστικό εργαστήρι Pictor
10/05/97		Α.Π.Θ. / Πανεπιστημιούπολη (Εγνατία), τηλ: 203105	Ρεσιτάλ πόνου του Μιχαήλ Ρεγαλία
10/05/97		Πλατεία Αριστοτέλους	Συναυλία με τους Χειμερινούς Κολυμβητές και συνεργάτες (21.30)
10/05/97		Επανομή, πλατεία και Οινοποιείο Γεροβασιλείου	Η γαστρονομία και το κρασί της Επανομής-εκδήλωση του Φεστιβάλ Γαστρονομίας και Οίνου
11/05/97		Παλαί ντε Σπόρ	Τελικοί αγώνες πρωταθλήματος Μπάσκετ Ε.Κ.Θ.
11/05/97		Πολιτιστικό Μέγαρο του Δ. Σταυρούπολης	Συναυλία της Ορχήστρας και χορωδίας Δημοτικού Ωδείου Νάουσας
13/05/97		Δήμος Αγίου Παύλου	Εργαστήριο Εικαστικών
13/05/97		Δήμος Ιωνίας	Εργαστήριο Θεάτρου
13/05/97		Δήμος Συκεών	Εργαστήριο Φωτογραφίας
13/05/97		Α.Π.Θ., Πανεπιστημιούπολη	Σύνοδος προπόντων των αργαιότερων ευρωπαϊκών πανεπιστημίων (ομάδα Coimbra)
13/05/97		Ε' Διαμέρισμα Δήμου Θεσσαλονίκης	Εργαστήριο Γραφιστικής
13/05/97		Δήμος Λαγκαδά	Εργαστήριο Γραφιστικής
13/05/97		Δήμος Νεαπόλεως	Εργαστήριο Εφαρμοσμένων Τεχνών (εικαστική)
13/05/97		Δήμος Τριανθρίας	Εργαστήριο Μουσικής - Χορωδίας
13/05/97		Δήμος Μενεμένης	Εργαστήριο Παραδοσιακής Μουσικής
13/05/97		Δήμος Αμπελοκήπων	Εργαστήριο Μουσικής - Ηχογράφησης
13/05/97		Δήμος Ελευθερίου-Κορδελιού	Εργαστήριο Γραφιστικής-Φωτογραφίας
13/05/97		Δήμος Θέρμης	Εργαστήριο Κούκλας - κουκλοθέατρου
13/05/97		Δήμος Πολίχνης	Εργαστήριο Εικαστικών
13/05/97		Δήμος Θεσσαλονίκης Διεύθυνση Βιβλιοθηκών	Εργαστήριο Κεραμικής

14.05.97		Α.Π.Θ. / Πανεπιστημιούπολη (Εγνατία), τηλ: 203105	Εκδήλωση των συνεργαζομένων γυναικείων σωματείων Θεσσαλονίκης (συναυλία του Πέτρου Γαϊτάνου)
14.05.97	04/06.97	Γκαλερί Ειρμός	Εκθεση "Το αστικό τοπίο στην ελληνική ζωγραφική"
15.05.97		Ε.Μ.Σ.	Εθνική Όπερα Ρουμανίας: "Χένζελ και Γκρέτε"
15.05.97	16/05.97	Α.Π.Θ. / Πανεπιστημιούπολη (Εγνατία), τηλ: 203105	Συνέδριο: Είκοσι χρόνια από την Εκπαιδευτική Μεταρρύθμιση του 1976
15.05.97	17/05.97	Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	"Κοινός Λόγος" της Έλλης Παπαδημητρίου με τη Νέα Σκηνή Τέχνης
15.05.97	19/05.97	15-19/5 Δ.Ε.Θ., 8 και 9 περίπτερο, Βελίδειο, αμφιθέατρο Ν.Γερμανός // 20-30/5 σε εστιατόρια της πόλης	2ο Φεστιβάλ Γαστρονομίας και Οίνου - Συμπόσιο "Οινοφόρος'97", πολυθέαμα γαστρονομίας, αναπαράσταση των διαδρομών του κρασιού στο Μακεδονικό Αμπελώνα, παρουσίαση του πρότυπου εστιατορίου
15.05.97	15/06.97	Γενί Τζαμί / τηλ:857978	Το παιδί στον κύκλο του χρόνου : Εκθεση του Μουσείου Μπενάκη
15.05.97	30.06.97	Γενί Τζαμί-Μέλισσα	Συνάντηση ηλικιών (συμμετέχουν ΚΑΠΗ της Θεσσαλονίκης)
15.05.97	30/06.97	Διατηρητέα κτίρια και Μέλισσα	"Χτισμένες μνήμες": εκπαιδευτικό πρόγραμμα
15.05.97	30/06.97	Μέλισσα / Βασ.Ολγας 135, τηλ:861602	Σκαλιστά στον κήπο των αναμνήσεων (Συλλογ Δ. και Π. Καρούμπακα)
15.05.97	30.06.97	Μέλισσα / Βασ.Ολγας 135, τηλ:861602	Κούκλες Βικτωριανής εποχής από τις συλλογές του Μουσείου Μπενάκη
15.05.97	30.06.97	Μέλισσα και υπαίθριοι χώροι	Τρία εκπαιδευτικά προγράμματα "... Παραμύθι γ' απογνίσει", "Μόδα-ντεφιλέ", "Της καρδέκλας το ποδάρι"
15.05.97	30/06.97	Μέλισσα / Βασ.Ολγας 135, τηλ:861602	Μαγεμένος κήπος (Σκηνογραφία Α.Βέττα)
15.05.97	30.06.97	Μέλισσα / Βασ.Ολγας 135, τηλ:861602	"Παραμύθια και άλλα": εκδόσεις
15.05.97	30.06.97	Μέλισσα / Βασ.Ολγας 135, τηλ:861602	Ταξίδι στα παραμύθια και στα κόμικς
15.05.97	30.06.97	Μέλισσα / Βασ.Ολγας 135, τηλ:861602	Παιχνίδια από τη συλλογή Γ. Κίχη
15.05.97	30.06.97	Μέλισσα / Βασ.Ολγας 135, τηλ:861602	Παιδικά θέματα: εικαστικές προτάσεις της Κ. Αναστασιάδου
16.05.97		Ε.Μ.Σ.	Carl Orff. "Carmina Burana" Όπερα και Μπαλέτο της Εθνικής Όπερας Ρουμανίας
16/05.97	15/06.97	Τέντα στην παραλία	"Το τσίρκο χωρίς ζώα" του Godie
16/05.97	30/06.97	Δημοτική Πινακοθήκη	Εκθεση από την εικαστική συλλογή της ΑΓΕΤ ΗΡΑΚΛΗΣ
16/05.97	07/07.97	Ινστιτούτο Γκαίτε	"Από τον κόσμο των παραμυθιών των Αδελφών Γρίππ"
17/05.97		Μεσορόπη	Εξόδος των κοιτών 3η
17/05.97		Αποθήκη 1 / Λιμάνι	Ρεσιτάλ του Philip Glass
17/05.97		Νέα Παραλία	Κώστας Βόμβολος "Παιδικά Θεατρικά Τραγούδια "
17/05.97		Κέντρο Πληροφόρησης Διαγωνίου / Τσιμισκή 103, τηλ: 257130-1, fax: 257136	Παρουσίαση Βιβλίου του Εργατικού Κέντρου Θεσσαλονίκης

17/05/97	25/05/97	Νέα Παραλία	Καρουσέλ με αλογάκια
17/05/97	25/05/97	Νέα Παραλία	Στον Πύργο των Παραμυθιών
17/05/97	31/05/97	Κέντρο Πληροφόρησης Διαγωνίου / Τσιμισκή 103, τηλ: 257130-1, fax: 257136	Εκθεση φωτογραφίας "Εργασίες συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης"
17/05/97	01/06/97	Νέα Παραλία	Ακολουθώντας την Κόκκινη Κλωστή (από 17: ⁰⁰ και για τρία Σαββατοκύριακα)
18/05/97		Αποθήκη 1 / Λιμάνι	Αναπν premiere αποσπασμάτων του έργου: Monsters of Grace των Phillip Glass, Robert Wilson
18/05/97		Κέντρο Πληροφόρησης Διαγωνίου / Τσιμισκή 103, τηλ: 257130-1, fax: 257136	Ημερίδα : "Η συντήρηση αρχαιοτήτων και έργων τέχνης σήμερα"
18/05/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Θεσσαλονικέων Εσπερίδες: Τιμή στον Γιώργο Βαφόπουλο
18/05/97		Α.Π.Θ. / Πανεπιστημιούπολη (Εγνατία), τηλ: 203105	Τμητική εκδήλωση για τον Μίκη Θεοδωράκη
19/05/97		Α.Π.Θ. / Πανεπιστημιούπολη (Εγνατία), τηλ: 203105	Συνεδρία της Ορχήστρας νέων του conservatoire Θεσσαλονίκης (Οργάνωση ΕΛΕΠΑΠ)
19/05/97	29/05/97	Νέα Παραλία	Εκπαιδευτικό πρόγραμμα στο "Τσίρκο χωρίς ζώα"
20/05/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Μετακλήσεις Ξένων Λογοτεχνών (Ιβάν Γκατζάνσκι)
21/05/97		Α.Π.Θ. / Πανεπιστημιούπολη (Εγνατία), τηλ: 203105	Συμφωνική Ορχήστρα του Κιότο
21/05/97	25/05/97	Φιλοσοφική και αίθουσα Συγκλήτου	Συνέδριο: Η Θεσσαλονίκη ως κέντρο Ορθόδοξου Θεολογίας
21/05/97	25/05/97	Φιλοσοφική	Συνέδριο: Ο ρόλος των ανωτάτων δικαστηρίων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο
21/05/97	30/06/97	Ιταλικό Ινστιτούτο	Εκθεση: "Από τον Πινόκιο του Τζεπέτο στα ξύλα του Μπαστολίνι"
22/05/97	24/05/97	Καψής	Ιαματικές πηγές
22/05/97	26/05/97	Μέλισσα / Βασ.Ολγας 135, τηλ:861602	"Η Αρκούδα": Θέατρο Κούκλας Τ.Σαρρή
23/05/97	26/05/97	Βελλίδης	Συνέδριο: Η κλωστούφαντουργία και η κοινωνία της κληρονομιάς
23/05/97	29/05/97	Γαλλικό Ινστιτούτο	Πέμπτη Biennale του Κέντρου Ζωρζ Πομπιτινού: Ταινίες με θέμα τη Νύχτα
23/05/97	29/05/97	Ναταλί	Κινηματογραφικό αφιέρωμα: Από παλιό στο νέο
24/05/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Ποιητικοί Αγώνες I
24/05/97		Χορτιάτης	Έξοδος ποιητών 4η
24/05/97	25/05/97	Νομαρχία	Πανελλαδική συνάντηση γυναικών
24/05/97	25/05/97	Νέα Παραλία	"Παραμύθια στο δρόμο" από την Πειραματική Σκηνή της Τέχνης
24/05/97	25/05/97	Χορτιάτης	Εκθέσεις, απαγγελίες ποιητικού λόγου, μουσικ

24/05/97	01/06/97	Πολιτιστικό κέντρο Δήμου Θέρμης	12η Συνάντηση μαθητικών θιάσων Β.Ε. (Διοργάνωση Δήμος Θέρμης)
25/05/97		Κέντρο Πληροφόρησης Διαγωνίου / Τσιμισκή 103, τηλ: 257130-1, fax: 257136	Ποιητική Βραδιά με τον Στυλιανό Χαρκιανάκη Αρχιεπίσκοπο Αυστραλίας (20.30 μ.μ.)
25/05/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Συνάντηση συνθετών (Οργάνωση Μουσικό Κολλέγιο)
25/05/97	27/05/97	Μακεδονία Παλάς	Συνέδριο: "Τηλεόραση-Επικοινωνία-Πολιτική"
26/05/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Ποιητικοί Αγώνες Ι
26/05/97		Α.Π.Θ. / Πανεπιστημιούπολη (Εγνατία), τηλ: 203105	Ο Hermann Peyer τραγουδά Brahms
26/05/97	23/06/97	Περίπτερο Ι Ηλεκτρο, α' όροφος	Έκθεση φωτογραφίας W. Rosenblum
26/05/97	23/06/97	Περίπτερο Ι Ηλεκτρο, α' όροφος	Αμερικανοί φωτογράφοι
26/05/97	23/06/97	Περίπτερο Ι Ηλεκτρο, α' όροφος	Έκθεση: Σύγχρονη Ελληνική Φωτογραφία
27/05/97		Νέο Ωδείο	Σεμινάριο του Hermann Peyer
27/05/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Μετακλήσεις Ξένων Λογοτεχνών (Α. Βορνσιένσκι)
28/05/97		Α.Π.Θ. / Πανεπιστημιούπολη (Εγνατία), τηλ: 203105	Κρατική Ορχήστρα Δωματίου της Κύπρου με σολίστ τον Κυπριανό Κατσαρή
28/05/97		Σταυρούπολη	Έντευκτήριο
28/05/97	31/05/97	Αποθήκη Ι / Λιμάνι	Βασιλικό Εθνικό Θέατρο του Λονδίνου Βασιλιάς Λήρ του Σαίξπηρ
28/05/97	30/06/97	Μύλος	"Αρτεμης": Έκθεση Κώστα Τσόκλη, 19.30 Παρουσίαση του έργου. Εγκαίνια 20.30
29/05/97		Α.Π.Θ. / Πανεπιστημιούπολη (Εγνατία), τηλ: 203105	Εθνική Λυρική Σκηνή: Μουσικά Παραμύθια του Δάσους (12.00, 15.00)
29/05/97	30/05/97	Ε.Μ.Σ.	Γιώργος Χατζηνάσιος: Το Χρονικό της Αλώσεως
29/05/97	17/08/97	Μ.Μ.Σ.Τ.	Αναδρομική έκθεση Παύλου
30/05/97		Παλαί ντε Σπορ	Συγκροτήματα κρουστών από Ιαπωνία και Κορέα
30/05/97	31/05/97	Νέα Παραλία	Γιαπωνέζικοι Χαρταετοί
30/05/97	02/06/97	Μέλισσα, Νέα Παραλία	Παραστάσεις Κασαγκιόχη με τον Σπυρόπουλο
31/05/97		Νέα Παραλία	Γιαπωνέζικα Πυροτεχνήματα
31/05/97		Πλατεία Αριστοτέλους	Μουσικά συγκροτήματα από την Κορέα και τη Ιαπωνία
31/05/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Η κοιμητική άνοδος των Νοτιών
31/05/97		Κέντρο Πληροφόρησης Διαγωνίου / Τσιμισκή 103, τηλ: 257130-1, fax: 257136	Η κοιμητική άνοδος των Νοτιών
31/05/97	01/06/97	Νέα Παραλία	Παιδικές χορευτικές τελετουργίες
31/05/97	01/06/97	Αμαλία	"Τα παραμύθια του κόσμου": Χοροθέατρο Νατάσας Ζούκα με τη Σαβίνα Γιαννάτου
31/05/97	15/06/97	Νέα Παραλία	"Πνευματικός Μάιος"
31/05/97	20/07/97	Κέντρο Αρχιτεκτονικής Δήμου Θεσσαλονίκης-Αγγελάκη 13	Φωτογραφική έκθεση: Το Τόκιο σήμερα

01/06/97	02/06/97	Α.Π.Θ. / Πανεπιστημιούπολη (Εγνατία), τηλ: 203105	Ρεσιτάλ πόνου του Alain Lefevre
01/06/97	17/08/97	Περίπτερο 1 Ηλεκτρο	Ουκτοσυνθέσεις και γεωτεχνήματα (ΠΜΕ)
02/06/97		Θέατρο Πάρκο Ν.Ελβετίας	Κινηματογραφική ταινία: "Ο Ισκότης των Ρόδων" με μουσική υπόκρουση από το Ensemble 13
02/06/97	17/06/97	Παλιά Γερμανική Σχολή	Εικαστικό εργαστήριο Γιάννη Κουνέλλη
02/06/97	30/09/97	Ωδείο Β. Ελλάδος	Εργαστήρι για την επιμόρφωση νέων στελεχών Ορχήστρας κλασικής μουσικής-εορηνείας (διοργάνωση Ωδείο Β.Ελλάδος)
03/06/97		Θέατρο Δάσους	Ορχήστρα των Εθνών με σολίστ τον Μ. Rostropovich και διευθυντή τον J. Franiz.
03/06/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ. τηλ: 236236	Θεσσαλονικέων Εσπερίδες: Τιμή στον Κλείτο Κύρου
03/06/97	06/06/97	Μέλισσα / Βασ.Ολγας 135, τηλ:861602	Ηθοποιοί διαβάζουν κραιμάνθια
03/06/97	21/06/97	Μουσείο Design	Έκθεση Χρίστου Γιαννάκου: Projects-Drawings-Prints
04/06/97		Θέατρο Δάσους	Ορχήστρα των Εθνών, Εθνικό Μπαλέτο της Λιθουανίας: "Ρωμικός και Ιουλιέτα" του Prokofieff. Διευθύνει ο Μ. Rostropovich
04/06/97	05/06/97	Αποθήκη 1	"Το γησί των σκλάβων" του Μαριβό, σκηνοθεσία Τζ. Στρέλερ (Οργάνωση του ΚΘΒΙ)
04/06/97	06/06/97	Φιλοσοφική	Συνέδριο: Λογική, γλώσσα και επιστήμη στον Αριστοτέλη
05/06/97		Αίθουσα ΠΑΣΕΓΕΣ - Θέρμη	Ημερίδα: Παγκόσμια Ημέρα Περιβάλλοντος
06/06/97	28/06/97	Ν. Ρύσιο	Ομαδική έκθεση: "Τοπογραφίες-Κοσμοεικόνες-Συνηγήσεις μήνημν Ν.Γ. Πεντζίκης": συνεργασία των Γκαλερί Ενωμός, Ζήνα Αθανασιάδου και Ζ-Μ
06/06/97	06/07/97	Αλατζά Ιμαρέτ	Εικαστική έκθεση Χρίστου Γιαννάκου
07/06/97		Σκρα/Κιλκίς	Έξοδος ποιητών 5η
07/06/97		Λευκός Πύργος	"ΤΕΛΕΤΕΣ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΑΣ" 16η Πανελλήνια συνάντηση μοτοσυκλιτιστών (πρόδρομες εκδηλώσεις), 17.00 Στίβος ασφαλούς οδήγησης, 21.00 Reggae Συναλία με τους Soulfire (Οργάνωση Μ.Ο.Θ.)
08/06/97		Αποθήκη 1 / Λιμάνι	Διάλεξη του Robert Wilson
08/06/97	09/06/97	Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ. τηλ: 236236	Ρεσιτάλ Κιθάρας της Liona Boyd
08/06/97	15/07/97	Αποθήκη 15 / Λιμάνι	Έκθεση: Οι κίνδυνοι της θάλασσας
10/06/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ. τηλ: 236236	Στάσημα Παρελθόντος Λόγου VII
10/06/97	11/06/97	Α.Π.Θ. / Πανεπιστημιούπολη (Εγνατία), τηλ: 203105	Ορχήστρα Tafelmusik (Μπαρόκ μουσική)
10/06/97	28/06/97	Ο.Σ.Ε.	Πρόγραμμα ανταλλαγών Θεσ/νίκης-Στοργόλυμ
11/06/97		Αυλαία	Λογοτεχνική βραδιά: Έκτωρ Κακναβάτος (21.00)
12/06/97	13/06/97	Μέλισσα / Βασ.Ολγας 135, τηλ:861602	Επιστημονικό διήμερο με θέμα: "...ήταν και δε ήταν..." (Ομιλος Φίλων του Παρομυθίου)
12/06/97	15/06/97	Θέατρο Συκεών	"Νηρέας ο Βάρας" με τον θίασο του Γιώργου Αρμένη

12/06/97	28/07/97	Πολιτιστικό Κέντρο Εθνικής Τράπεζας	"Η Ελλάδα του Lear": Υδατογραφίες και χαρακτικά από τις συλλογές της Γενναδείου
13/06/97		Λευκός Πύργος και Επανομή	ΤΕΛΕΤΕΣ ΜΟΤΟΣ. 21.00 Συνκέντρωση μοτοσυκλετών-Εκδηλώσεις για το motorally. 10.30-20.30 μοτοπαιχνίδια-διαγωνισμοί-στίβος ασφαλείας οδήγησης-video προβολές. 21.30 Συνανλία (Nick & The Backbone, Μ.Φαμέλος)
13/06/97	14/06/97	Θέατρο Λάσους	Η Ορχήστρα του BBC παίζει Beatles
13/06/97	16/06/97	Βελλίδης	Δ' Συνέδριο Ποντιακού Ελληνισμού
14/06/97		Λευκός Πύργος και Επανομή	ΤΕΛΕΤΕΣ ΜΟΤΟΣ. 17.30 Εκκίνηση του Motoralley από το Λευκό Πύργο (Τεματισμός στο κάμπινγκ του ΕΟΤ στην Επανομή). 10.30-18.00 Μοτοπαιχνίδια-Διαγωνισμοί. Τεματισμός του motoralley. 18.00 Μοτοκαλλιτεία.
14/06/97	15/06/97	Κοινότητα Όσσας, αμπελώνας Μπαμπατζίμ στην Όσσα	Το αμπέλι και τα κεράσια της Όσσας
14/06/97	10/07/97	παράλια (κοντά στο Μακεδονία Παλλάς)	Μία αργαία τριήσης καταλείπει στη Θεσ/νίκη
15/06/97		Κάμπινγκ του ΕΟΤ Επανομή	ΤΕΛΕΤΕΣ ΜΟΤΟΣΥΚΛΕΤΑΣ 10.30-18.00 Μοτοπαιχνίδια-Διαγωνισμοί. 18.00 Συζήτηση. 20.00 Απονομές. 21.00 Συνανλία (Καραγκιόζης Τζιμης Πανούσης, Αγάθωνας)
15/06/97	17/06/97	Μέλισσα / Βασ.Ολγας 135, τηλ.:861602	Αναγνώσεις παραμυθιών με ελεύθερη συμμετοχή (12.00, 21.00)
17/06/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Μετακλήσεις Ξένων Λογοτεχνών (J. Ashbery)
18/06/97		Γιαννιτσά: Ανοιχτό Θέατρο	"Ο Νηρέας ο Βάρας" με το Νέο Ελληνικό Θέατρο του Γ. Αρμένη
18/06/97	19/06/97	Αυλαία	Θέατρο από τον Καναδά: In the Wings of Eden
18/06/97	20/06/97	Μέλισσα και υπαίθριοι χώροι	Εικονογράφηση παραμυθιών: εργαστήρι
18/06/97	01/07/97	Γιαννιτσά: αίθουσα Δήμου (πεζόδρομος)	Εκθέσεις μικροτεγνημάτων
19/06/97	09/07/97	Περιβάλλον χώρος Αλεξάνδρειου Μέλαθρου	Μήνας χορού του Δήμου Θεσ/νίκης
20/06/97		Αυλαία	(Σ.Α.Ε.) Ομιλία του καθ.φυσικής Κόλμπα με θέμα "Εάν το σύμπαν είναι η απάντηση, τότε ποιά είναι η ερώτηση."
20/06/97		Φεστιβάλ Κασσάνδρας	Συνανλία της Diamanda Galas
20/06/97	06/07/97	Γενί Τζαμί :19.00 και Αποθήκη 4 στο Λιμάνι:21.00	Εκθεση εικαστικού εργαστηρίου Γιάννη Κουνέλλη
20/06/97	06/07/97	Μόλος: 516945, 551836	Swatch Art Gallery
21/06/97		Αυλαία	(Σ.Α.Ε.) Ομιλία του νομπελίστα καθ.φυσικής Λέντερμαν με θέμα "Εάν αυτή είναι η απάντηση, ποιά είναι η ερώτηση"
21/06/97		Θέατρο Λάσους	Συνανλία της Diamanda Galas
21/06/97	24/06/97	Μέλισσα / Βασ.Ολγας 135, τηλ.:861602	Παραμύθια με συγγραφείς παιδικής λογοτεχνίας
21/06/97	27/06/97	Pinewood International Schools	Ευρωπαϊκό Φεστιβάλ σκακιού Ατομα Με Ειδικές Ανάγκες

21/06/97	31/12/97	Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού	Εκθεση Θησαυρών του Αγίου Όρους
22/06/97		Γέφυρα του ποταμού-Ναυτικός Όμιλος	Συναυλία στον Λουδία
22/06/97	23/06/97	Θέατρο Δάσους	Tango Passion
23/06/97		Μέλισσα / Βασ.Ολγας 135, τηλ:861602	Ιστορίες του "Κλήδονα" από το Λύκειο Ελληνίδων Θεσσαλονίκης
23/06/97	24/06/97	Νταμάρι Νεοχωρούδας	Ο "Κάιν" του Μπίρον, σε σκηνοθεσία Μίνου Βολανάκη
23/06/97	29/06/97	Αίθουσα Ν. Γερμανός	Συνέδριο: Τεχνολογίες της Θάλασσας
24/06/97	25/06/97	Θέατρο Δάσους	Συναυλία της Ε.Αρβανιτάκη
24/06/97	13/09/97	Μουσείο Design	"Two man poster show" : Milton Glazer, Tony Palladino
25/06/97		Παλιά Λαχαναγορά	Έναρξη καταστήματος πόλησης μεταχειρισμένων ειδών
25/06/97	28/06/97	Βέροια	Ο Απόστολος Παύλος και ο Ευρωπαϊκός Πολιτισμός
25/06/97	30/06/97	Μέλισσα / Βασ.Ολγας 135, τηλ:861602	Ασπλητές παραμυθιών από την Ευρώπη
26/06/97		Θέατρο Δάσους	Συναυλία του Μπιθικότση
26/06/97		Γιαννιτσά: Ανοιχτό Θέατρο	"Περιμένοντας τον Γκοντό" του Σ. Μπρέκετ
26/06/97	29/06/97	Ξενοδοχείο Sun Beach	Συνέδριο: Πολιτισμός και συμφιλίωση στη νοτιοανατολική Ευρώπη
26/06/97	25/07/97	Ο.Σ.Ε.	Εκθεση φωτογραφίας Camera Austria
27/06/97		Θέατρο Δάσους	Συναυλία της Joaη Baez
27/06/97		Γιαννιτσά: Ανοιχτό Θέατρο	Κινηματογράφος και Μουσική
27/06/97		Θέατρο Ρωμαϊκής Αγοράς	Εγκαίνιο του Ωδείου της Ρωμαϊκής αγοράς με την Καμεράτα
27/06/97	29/06/97	Μακεδονία Παλλάς	Πολιτισμική αγωγή στην εκπαίδευση
27/06/97	29/06/97	Ινστιτούτο Διεθνούς Ευρωπαϊκού Δικαίου, αίθουσα Ευρυγένης, Φοίνικας	Δίκτυο πολιτιστικών πρωτευουσών: Εμπειρίες και οράματα
27/06/97	25/07/97	ΔΕΘ Περίπτερο Ι	Ομαδική έκθεση γυναικών φωτογράφων
28/06/97		Θέατρο Ρωμαϊκής Αγοράς	Αρχαιολόγοι στον ουρανό ΙΙΙ
28/06/97		Φεστιβάλ Κασσάνδρας	Ο "Κάιν" του Μπίρον, σε σκηνοθεσία Μίνου Βολανάκη
28/06/97		Εάνθη: Πλατεία Μητροπόλεως, Παλιά πόλη	Συναυλία: Ορχήστρα των Χρωμάτων & 100 χρόνια Κιν/φου
28/06/97		Γιαννιτσά: Ανοιχτό Θέατρο	"Το παιχνίδι της τρέλας και της φρονιμάδας" του Γ. Θεοτοκά
28/06/97	01/07/97	Επταπύργιο	"Δρόμοι του Ουρανού": Ιερές Μουσικές με συντονιστή τον Νίκο Κούνδουρο
29/06/97		Γιαννιτσά: Ανοιχτό Θέατρο	Μεγάλη συναυλία της Ορχήστρας των Χρωμάτων
29/06/97		Επταπύργιο	Δρόμοι του Ουρανού"
29/06/97		Εάνθη: Πλατεία Μητροπόλεως, παλιά πόλη	Τοπική καλλιτεχνική δημιουργία & Συναυλία
29/06/97	30/06/97	Γήπεδο μίνι ποδοσφαίρου Νικολούδη	Μεσογειακό Τουρνουά ποδοσφαίρου τυφλών

29/06/97	30/06/97	Μέλισσα και Νέα Παραλία	Αφήγηση Μεγάλης Ελλάδας: Λαογραφικά συγκροτήματα από την Κάτω Ιταλία
29/06/97	01/07/97	Sun Beach	Συνέδριο: Τα Μ.Μ.Ε. των βαλκανικών χωρών
29/06/97	08/07/97	Θέατρο Δάσους	"Όσπιτες" του Αριστοφάνη (10 παραστάσεις)
30/06/97		Γιαννιτσά: Ανοιχτό Θέατρο	Εξοδος Ποιπτών
30/06/97		Πολίχνη	Εντευκτήριο
30/06/97		Ξάνθη: Πλατεία Μητροπόλεως στην παλιά πόλη	"Κοινός Λόγος" της Ε. Παπαδημητρίου
30/06/97		Επταπύργιο	Δρόμοι του Ουρανού"
30/06/97	20/07/97	Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Σταυρούπολης	Εικαστική έκθεση των υπαλλήλων του Υπουργείου Οικονομικών
01/07/97		Επταπύργιο	Δρόμοι του Ουρανού "Ιερές Μουσικές"
01/07/97		Γιαννιτσά: Ανοιχτό Θέατρο	"Κοινός Λόγος" της Ε. Παπαδημητρίου
01/07/97		Γήπεδο Πανοράματος	Τελική φάση του Πανελληνίου Πρωταθλήματος Καλαθοσφαίρισης Παιδών
01/07/97	30/07/97	Σχολή τυφλών "Ο Ήλιος"	Εργαστήριο γλυπτικής σχολής τυφλών
01/07/97	30/07/97	Σε χώρους του Δήμου Καλαμαριάς: Remezzo	Εργαστήρι ρεμπι εις ζωγραφικής- χαρακτηριστικής- γλυπτικής (Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών)
01/07/97	01/09/97	Γκαλερί Ζεύξης	Έκθεση και δρώσεις σύγχρονών καλλιτεχνών
01/07/97	20/09/97	Θασιακή Περαία, Πιερία, Χαλκιδική	Θερινή Ιστιμερία
02/07/97	03/07/97	Θέατρο Ρωμαϊκής Αγοράς	"Χίλιες και μία νύχτα"
03/07/97		Επταπύργιο	Ιερές Μουσικές: Ιαπωνική Χορωδία: Tendai Shomyo
03/07/97	04/07/97	Πάρκο Ν. Ελβετίας	Χορευτικό συγκρότημα Dancemakers από τον Καναδά
05/07/97	12/07/97	Αποθήκη Ι, Λιμάνι	Βαλκανική Πλατεία
06/07/97		Στρυμώνας-Αμφίπολη	Μουσική Εκδήλωση
08/07/97	09/07/97	Θέατρο Ρωμαϊκής Αγοράς	Ιούλιος Καίσαρ του Σαίξπηρ σε σκηνοθεσία J.A. Seaser and Tetsuo Anzai
09/07/97		Θέατρο Δάσους	Συμφωνική Ορχήστρα του Τορόντο
10/07/97		Φεστιβάλ Κασσάνδρας	Συμφωνική Ορχήστρα του Τορόντο
10/07/97		Θέατρο Δάσους	Συνάντηση του Α. Vollenweider
10/07/97	11/07/97	Πάρκο Ν. Ελβετίας	Σοφοκλέους Αντιγόνη (με νεύματα)
11/07/97	13/07/97	Καβάλα-Θάσος	"Θάλασσες της μουσικής": τριήμερο μουσικών εκδηλώσεων
12/07/97	15/07/97	Νταμάρι Νεοχρούδας	"Προμένοντας τον Γκοντό" του Σαμονηλ Μπέκετ, σκηνοθεσία του Μ. Βολανάκη
13/07/97	14/07/97	Θέατρο Δάσους	Βραδιά Φλαμένκο
14/07/97	30/07/97	Πολιτιστικό Κέντρο Σταυρούπολης	Εργαστήριο κινηματογραφικών σπουδών
16/07/97		Κάστρα	Δρώμενο Θερινής Νυκτός Ι
17/07/97	18/07/97	Θέατρο Δάσους	Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου, Λυσιστράτη του Αριστοφάνη
17/07/97	20/07/97	Βελλίδης	Συνέδριο: Πρόοδοι στην Ογκολογία
18/07/97	20/07/97	Φανάρι-Πόρτο Λάγος	"Ολόγηρα στη Λίμνη": τριήμερο εκδηλώσεων
19/07/97		Κασσάνδρα	Θεατρικός Οργανισμός Κύπρου, Λυσιστράτη του Αριστοφάνη
20/07/97	27/07/97	Αίθουσα Ν. Γερμανός	7ο Παγκόσμιο Συνέδριο Παμμακεδονικών Ενώσεων

20/07/97	11/08/97	Βερτίσκο	Μουσικά σεμινάρια στον Βερτίσκο
22/07/97		Πάρκο Ν. Ελβετίας	Χορωδία Αρκαδία από τη Νορβηγία
23/07/97		Θέατρο Δάσους	Barischnikoff
23/07/97	25/07/97	Πάρκο Ν. Ελβετίας	Θεατρικό συγκρότημα "Νεφέλη" από τον Καναδά
25/07/97	27/07/97	Καστοριά	Τριήμερο εκδηλώσεων: εκθέσεις-μουσική-θέατρο
26/07/97		Κοινότητα Ραψάνης, Οικοποιείο Τσάνταλη και Κατσαρού, Κοιν. Κρανιάς	Το κρασί και η γαστρονομική παράδοση του Κάτω Ολύμπου
26/07/97	27/07/97	Θέατρο Δάσους	Αισχύλου, Προμηθέας Δεσμώτης με το θίασο του Νικήτα Τσακίρογλου
26/07/97	28/07/97	Πάρκο Ν. Ελβετίας	Ρεμπέτικα από το Καφέ Αμάν Αμέρικα
26/07/97	04/09/97	Κέντρο Ελληνισμού της Διασποράς	Αρχείο του χωριού Μπελογιάννη
26/07/97	04/09/97	Κέντρο Ελληνισμού της Διασποράς	Ιστορία του Ελληνικού προγράμματος της Βαυαρικής Ραδιοφωνίας
26/07/97	04/09/97	Κέντρο Ελληνισμού της Διασποράς	Φωτογραφική έκθεση της Effy Alexakis από τη Αυστραλία
26/07/97	04/09/97	Κέντρο Ελληνισμού της Διασποράς	Παρουσίαση αρχείων προσφυγικού ελληνισμού
26/07/97	04/09/97	Πινακοθήκη Πολυτεχνικής	Εικαστικοί καλλιτέχνες της Διασποράς
26/07/97	04/09/97	Κέντρο Ελληνισμού της Διασποράς	Έκθεση Φωτογραφίας από το αρχείο Ελληνισμού Νοτίου Αφρικής
27/07/97		Κοινότητα Ν. Μαρμαρά	Το κουρμπάνι του Ν. Μαρμαρά
28/07/97		Θέατρο Ρωμαϊκής Αγοράς	Ο κύριος Στρατής Θαλασσινός ή Γιώργος Σαφέρης
28/07/97	31/08/97	Μακεδονία-Θράκη	6 Πενθήμερα Κινηματογραφικά Αφιέρωματα
28/07/97	04/09/97	Κέντρο Ελληνισμού της Διασποράς	Εικόνες από το Ellis Island
28/07/97	04/09/97	Κέντρο Ελληνισμού της Διασποράς	Έκθεση: Εκδοτική δραστηριότητα της Ελληνικής Διασποράς
30/07/97	31/07/97	Πάρκο Ν. Ελβετίας	Θέατρο La Mama από την Αυστραλία
31/07/97	24/08/97	ΟΣΕ	Φωτογραφική έκθεση Jeff Crisman
01/08/97	02/08/97	Θέατρο Ρωμαϊκής Αγοράς	Βάγκες του Ευριπίδη
01/08/97	20/08/97	Κέντρο Αρχιτεκτονικής Δήμου Θεσσαλονίκης-Αγγελάκη 13	Φωτογραφική έκθεση του Ara Uklef
01/08/97	25/08/97	Κέντρο Αρχιτεκτονικής Δήμου Θεσσαλονίκης-Αγγελάκη 13	Φωτογραφική έκθεση: Νέες Προτάσεις
03/08/97	06/08/97	Πάρκο Ν. Ελβετίας	Ρεμπέτικη κομπανία από την Αυστραλία (3.5.6 Αυγούστου)
04/08/97	05/08/97	Πάρκο Ν. Ελβετίας	Θεατρική παράσταση Ειρήνης Στεφάνου από τη Νότια Αφρική
08/08/97	09/08/97	Πάρκο Ν. Ελβετίας	Theatro Ονειρον από την Αυστραλία
08/08/97	10/08/97	Έδεσσα	Τριήμερο εκδηλώσεων: συναυλία στους καταράκτες
09/08/97		Περιβόλη	Έξοδος των Ποιητών δη

12/08/97	24/08/97	Πάρκο Ν. Ελβετίας	Αφιέρωμα στον κινηματογράφο της Διασποράς
12/08/97	24/08/97	Πάρκο Ν. Ελβετίας	Κινηματογραφικές ταινίες από τη Γαλλία
17/08/97		Πλατεία Γουμένισσας, Οινοποιεία Μπουτάρη, Αιδαρίνη	Γουμένισσα Εκθεση λαογραφικού υλικού, παραδοσιακή μουσική, τοπικά εδέσματα και κρασί.
18/08/97	28/08/97	Πανεπιστημιούπολη	Συνέδριο Σεισμολογίας
19/08/97		Γούμπα	Εγκρίνιο Εντευκτήριου
20/08/97	21/08/97	Θέατρο Ρωμαϊκής Αγοράς	Θέατρο Παράφραση: Καλιγούλας του Camus
20/08/97	08/09/97	Φωτογραφικό κέντρο Θεσσαλονίκης	Αυτοφωτογραφίες
21/08/97	22/09/97	Κρυφή Στοά της Ρωμαϊκής Αγοράς Θεσ/νίκης	Εκθεση: Αργαία ελληνική τεχνολογία
22/08/97	23/08/97	Πάρκο Ν. Ελβετίας	"Εισήγη" του Αριστοφάνη στα σώφισκα????????????????
22/08/97	23/08/97	Θέατρο Δάσους	Οι Τρωάδες σε σκηνοθεσία Κακογιάννη
22/08/97	24/08/97	Αλεξανδρούπολη-Ν. Έβρου	Εκδηλώσεις στον Έβρο: "Η ζωή των Ελλήνων"
25/08/97		Επταπύργιο	Χοροδία από τη Ρωσία
25/08/97		Φεστιβάλ Κασσάνδρας	Φιλαρμονική Ορχήστρα της Οδησού
25/08/97	26/08/97	Πάρκο Ν. Ελβετίας	Kinesis Dance Company - Καναδάς
26/08/97		Πάρκο Ν. Ελβετίας	Kinesis Dance Company από τον Καναδά
27/08/97	28/08/97	Πάρκο Ν. Ελβετίας	Ελεύθερο Θέατρο Στουτγάρδης : Ηλέκτρα του Σοφοκλή
27/08/97	14/09/97	ΟΣΕ	Σλοβάκοι : Νέες Προτάσεις
29/08/97		Επταπύργιο	Δρώμενο Θερινής Νυκτός 3
29/08/97	21/09/97	Πολιτιστικό Κέντρο Εθνικής Τράπεζας	Διευείς καλλιτέχνες
30/08/97	31/08/97	Πάρκο Ν. Ελβετίας	Ομάδα μεταναστευτικού Θεάτρου Χανίων
30/08/97	03/09/97	Α.Π.Θ.	Συνέδριο Γυναικών της Μεσογείου (Unesco)
30/08/97	07/09/97	Δήμος Νάουσας, Κοιν Στενημάχου & οικισμός Ν. Στράντζα	Νάουσα διεθνής πόλη αμπέλου και οίνος
01/09/97		Κέντρο Πληροφόρησης Διαγωνίου / Τσιμισκή 103, τηλ: 257130-1, fax: 257136	Ελληνοαυστραλιανό forum Ελληνικών Σπουδών
01/09/97	02/09/97	Κέντρο Πληροφόρησης Διαγωνίου / Τσιμισκή 103, τηλ: 257130-1, fax: 257136	Πρώτη Συνάντηση Βαλκανικής Πεζογραφίας
01/09/97	04/09/97	Φιλοσοφική	Συνέδριο: Αριστοτέλης και σύγχρονη επιστήμη
02/09/97		Επταπύργιο	Θέατρο των Ηχων: Danielis Ludus
04/09/97		Θέατρο Δάσους	Μαρία Φαραντούση - "Περίτλους"
04/09/97		Επταπύργιο	Θέατρο των Ηχων: Ορνίθες
04/09/97	07/09/97	Πάρκο Ν.Ελβετίας	Προβολή ταινιών Ελλήνων Κινηματογραφιστών από τη Γερμανία
04/09/97	07/09/97	Αμφιθέατρο Πολυτεχνικής Σχολής Α.Π.Θ.	Αργαία ελληνική τεχνολογία
05/09/97		Θέατρο Δάσους	Συνταγία Αρλέττας
05/09/97	30/09/97	Εκθεσιακός χώρος Τράπεζας Μακεδονίας Θράκης	Εκθεση Φωτογραφίας του Ραββίνου κ. Joshua Plaut
06/09/97	08/09/97	Ινστιτούτο Γκαίτε / ΚΕΤΕΚ	Συνέδριο: Αυτονομία στη ζωή, ισότιμη αποκατάσταση

08/09/97		Θέατρο Ρωμαϊκής Αγοράς	Στάσιμα Παρελθόντος Λόγου VIII :Ιστορες
08/09/97	09/09/97	Επταπύργιο	Θέα στο γάος
08/09/97	27/09/97	Αίθουσα τέχνης Παρατηρητής	Εκθεση με τίτλο "Βακχεία"
09/09/97	10/09/97	Αίθουσα Τελετών Α.Π.Θ.	Φιλολογική Ορχήστρα της Σκάλας του Μιλάνου
09/09/97	10/09/97	Αίθουσα Τελετών	ΔΗΜΗΤΡΙΑ: Scala di Milano/Muti
09/09/97	12/09/97	Αποθήκη 1	Κυρ. Καζουράκη "Προσωπογραφία"
09/09/97	30/09/97	Πινακοθήκη Πολυτεχνικής	Εκθεση του Paul Soulikias από τον Καναδά
10/09/97	11/09/97	Θέατρο Δάσους	Gala des Etoiles
11/09/97	12/10/97	Δημοτική Πινακοθήκη	10 Σύγχρονοι Παραστατικοί Ζωγράφοι
12/09/97	16/09/97	Καλλιθέα Χαλκιδικής	Συνέδριο: Καταστροφή και ανασυγκρότηση πόλεων στον Ευρωπαϊκό χώρο
12/09/97	08.10.97	Γαλλικό Ινστιτούτο	Εκθεση ζωγραφικής του Jan Cox με θέματα παρμένα από την αργαία Ελληνική Ιστορία και Μυθολογία.
13/09/97		Αμφίπολη Σερρών	7η έκδοση των κοιτών
13/09/97	14/09/97	Κοινότητα Αγγιάλου	Γιορτή κρασιού και έκθεση λαογραφικού υλικού στην Αγγιάλο
14/09/97		Θέατρο Δάσους	Θέατρο Αγίας Πετρούπολης: "Θεσσαλονίκη" (χορογραφία Boris Eifman)
14/09/97	15/09/97	Θέατρο Δάσους	Θέατρο Αγίας Πετρούπολης (χορογραφία Boris Eifman)
14/09/97	15/09/97	Επταπύργιο	Efrati Moshe: "KoldMama"
14/09/97	24/09/97	Πόλεις Μακεδονίας-Θράκης	Θέατρο NUCLEO με το έργο "Δον Κιχώτης" του Μιγκουέλ Σερβ. Σααβέδρα
16/09/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Τμή στον Γιώργο Ιωάννου
16/09/97		Εταιρία Μακεδονικών Σπουδών	"Ημέρα μνήμης Μ. Κάλλας". Ρεσιτάλ τραγουδιού της Gwyneth Jones
16/09/97		Θέατρο Δάσους	Συναυλία του Αλκίνοου Ιωαννίδη
17/09/97	18/09/97	Επταπύργιο	Vertigo Dance Company
17/09/97	19/09/97	Αποθήκη 1 / Λιμάνι	Actors Touring Company: "Orpheus" του Kenneth MacLeish
17/09/97	30/09/97	Μουσείο Φωτογραφίας/Κτίριο Ο.Σ.Ε.	Εκθεση Φωτογραφίας Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης
17/09/97	30/09/97	Κέντρο Πληροφόρησης Διαγώνιος	Εκθεση Ζωγραφικής Τριαντ. Ηλιάδη
18/09/97	21/09/97	Αυλαία	ΔΗΜΗΤΡΙΑ:Ε484 Ο καβαλάσης του χιονιού με το θίασο του Άκη Σακελλαρίου
18/09/97	22/09/97	Φιλοσοφική	Συνέδριο: Σύγχρονες μεταγραφές του αργαίου ελληνικού θεάτρου στο πλαίσιο του προγράμματος Δοκιοτελής του ΑΠΘ
18/09/97	04/10/97	Γκαλερί Ζήνας Αθανασιάδη - Θεσσαλονίκη - Νέος χώρος - Νέο Ρύσιο	Εκθεση: "Μήκος κύματος"
18/09/97	18.10/97	Αίθουσα τέχνης Τερρακόττα	Ομαδική Εκθεση Ζωγραφικής, Γλυπτικής και κατασκευών με έργα νέων καλλιτεχνών
19/09/97		Επταπύργιο	Θεατρικός Όμιλος Πανεπιστημίου του Tel Aviv "Ευμενίδες" του Αισχύλου

19/09/97		Θέατρο Δάσους	Εκδηλώσεις μνήμης για τους Εβραίους της Θεσσαλονίκης: Hinas Rosen
20/09/97		Θέατρο Δάσους	Συναυλία των ΠΥΞ ΛΑΞ
20/09/97		Θέατρο Ρωμαϊκής Αγοράς	Εκδηλώσεις μνήμης για τους Εβραίους της Θεσσαλονίκης: Academia Daniel
20/09/97	21/09/97	Σιδηροδρομικός Σταθμός	Θεατρικό και Μουσικό Θέμα για τον Εβραϊσμό της Θεσσαλονίκης
21/09/97		Επταπύργιο	Θεατρικός όμιλος του Πανεπιστημίου Flinders της Νότιας Αυστραλίας: "Ηλέκτρα - Κλυταιμνήστρα"
21/09/97		Ρωμαϊκή Αγορά	Εκδηλώσεις μνήμης για τους Εβραίους της Θεσσαλονίκης: East-West Ensemble
22/09/97		Νταμάρι Τριανδρίας	B.B. King
22/09/97		Θέατρο Ρωμαϊκής Αγοράς	Στάσιμα Παρελθόντος Λόγου ΙΧ (Τυραννίων)
22/09/97	23/09/97	Ανετον ή Επταπύργιο	"Ισθμεία εν Ταύροις": Συναυλία Γιώργου Καζαντζή
22/09/97	01/10/97	Πλατεία Κομοτηνής	Η Πολιτιστική Προτείνουσα με το Πρόγραμμα "Εγνατία" στη Κομοτηνή
23/09/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Τιμή στον Ελευθέριο Παπασιταύρου
23/09/97		Αλατζά Ιμαρέτ	Τιμή στον Νίκο Μπακόλα
23/09/97	31/10/97	Αποθήκη 1, Αυλαία, Ε.Μ.Σ.	6ο Φεστιβάλ της Ένωσης των Θεάτρων της Ευρώπης
23/09/97	31/10/97	Α' όροφος τελωνείο	Εκθέσεις (Οργάνωση του Κ.Θ.Β.Ε)
23/09/97	11/01/98	Τελλόγλειο	Εκθεση "Ο Αλέξανδρος στη Δυτική Τέχνη"
24/09/97		Αίθουσα Τελετών Α.Π.Θ.	Ensemble Fa
24/09/97	27/09/97	Κέντρο Διεθνούς Οικον. Δικαίου, Φοίνικας	Αρχαιολογία και δημόσια προσκέλαση (Europe Nostira)
24/09/97	27/09/97	Νέα Παραλία	"Το Πλοίο των τρελών"
25/09/97		Άγιος Παύλος	Εντευκτήριο
25/09/97		Μαρτίου-Κρήτης	Εντευκτήριο
25/09/97	28/09/97	Πανεπιστημιούπολη	Βαλκανικό Συνέδριο Βοτανολογίας, Βιοτεχνολογίας και Βιοενεργητικής
25/09/97	30/09/97	ΑΠΘ, Ηελεχρο, Ολύμπιον	Παγκόσμιο συνέδριο μουσικής πληροφορικής (ICMC'97)
25/09/97	28.11/97	Περίπτερο 1, Ηελεχρο	"Ο κόσμος ο μικρός ο μέγας" Εκθεση για την εκατονταετηρίδα της ανακάλυψης του ηλεκτρονίου
26/09/97		Λιμάνι	Συναυλία U2
26/09/97	27/09/97	Θέατρο Δάσους	ΔΗΜΗΤΡΙΑ: Ε407Βασιλικό Μπαλέτο του Winnipeg από τον Καναδά
26/09/97	03/10/97	Πολυτεχνική Σχολή	Coast wise Europe (ακτές της Ευρώπης): Η Αρχιτεκτονική και το παραθαλάσσιο τοπίο σε 21 Ευρωπαϊκές χώρες
28/09/97		Κρουαζιερόπλοιο	Αποκάλυψη και περιβάλλον II (Πατριάρχης Καν/πόλεως)
29/09/97		Ιδιωτικός Χώρος	Βραδιά του Συλλόγου Καοκτινοπαθών Μακεδονίας-Θράκης"
30/09/97		Κέντρο Πληροφόρησης "Διαγώνιος"	Φίλοι του Λόγου Τεχνουργοί

30/09/97	15/10/97	Περίπτερο 1 Ηεlexpo	Φωτογραφική Έκθεση: Η γλώσσα της Θεσσαλονίκης
01/10/97		Έντευκτήρια	Δεκαήμερο εθελοντισμού
01/10/97		Δημοτική Πινακοθήκη	Έκθεση Χαρακτικών από την Συλλογή της Ιονικής Τράπεζας
01/10/97		Γκαλερί Αννυ Μπάλτα	Έκθεση ζωγραφικής της Αγγελικής Κοροβέση
01/10/97		Φιλοσοφική	Συνέδριο: Από τη μεταβυζαντινή τέχνη στη σύγχρονη, 18ο αιώνας-20ος
01/10/97		Ανετον	Ρεσιτάλ τραγουδιού της Σόνιας Θεοδορίδου
01/10/97		Κρυπτή Στοά της Ρωμαϊκής Αγοράς	Αρχαιολογική Έκθεση: Οι Επιγραφές της Αρκαίας Μακεδονίας
01/10/97		Ηεlexpo	Έκθεση γαλιών από την Τουρκία
01/10/97		Μουσείο Design	Jean Prouve-Charlotte Perriand, Συλλογή μουσείου Saint Etienne
01/10/97		Περίπτερο 1 Ηεlexpo	Έκθεση: "Οι αρχιτεκτονικές επεμβάσεις του ΟΠΠΕΘ' 97 στην Ανω Πόλη (Συνδιοργάνωση με το Σύλλογο Αρχιτεκτόνων Θεσ/νίκης.)
01/10/97	10/10/97	Κέντρο Πληροφόρησης Διαγωνίου / Τσιμισκή 103, τηλ: 257130-1, fax: 257136	Σεμινάρια Μουσικοκοιτικής
01/10/97	07/11/97	Βαφοπούλειο	ΔΗΜΗΤΡΙΑ: Ε420 Αναδρομική έκθεση του Μίμη Κοντού
02/10/97		Ανετον	Huur Huur Tu
02/10/97		Αυλαία	Συναυλία Τουρκικών Συγκροτημάτων
02/10/97	30/10/97	Ο.Σ.Ε.	"Still Time" Φωτογραφική Έκθεση της αμερικανίδας Sally Man
02/10/97	16/11/97	Μ.Μ.Σ.Τ.	ΔΗΜΗΤΡΙΑ: Αναδρομική έκθεση Ν. Κεσσανλ
03/10/97		Παλαί ντε Σπορ	Συναυλία του Jean Michel Jarre
03/10/97	30/10/97	Πολιτιστικό Κέντρο Εθν. Τράπεζας	Φωτογραφική Έκθεση από τη Συλλογή Καλεμκερή
04/10/97	30/10/97	Κέντρο Αρχιτεκτονικής Δήμου Θεσσαλονίκης-Αγγελάκη 13	Σύγχρονες Διαφοροποιήσεις
05/10/97		Ανετον	ΔΗΜΗΤΡΙΑ: Ε436 Βραδιά Chansons με τη Hanna Schygulla
05/10/97	12/10/97	Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού και Κομοτινή	Συνέδριο: Πηγές της ευρωπαϊκής σύνθεσης: η Βυζάντιο και ο ευρωπαϊκός Βορράς
06/10/97		Πινακοθήκη Πολυτεχνικής	Αρχιτεκτονική έκθεση του Pontzambarc: "Η Cite de la Musique στο Παρίσι" (Σχέδια & μακέτες)
06/10/97	07/10/97	Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ. τηλ: 236236	La Poesie aussi
06/10/97	07/10/97	Ολύμπιον	Η Τζένη Δριβάλα τραγουδάει Kurt Weill
06/10/97	12/10/97	Ν. Μεσήμβρια	Νέα Μεσήμβρια γιορτή τσίπουρου, έκθεση αμπελοοινικού εξοπλισμού
07/10/97	31/10/97	Αίθουσα τέχνης Παρατηρητής	Έκθεση σχεδίων του Νίκου Σαχίνη
08/10/97	31/10/97	Villa Bianca	Έκθεση του Stedelijk Museum
09/10/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ. τηλ: 236236	Φίλοι του λόγου Τεχνονοοί
09/10/97	11/10/97	Αμφ. Παλαιάς Φιλοσοφική	Η Μεταφυσική και η Οντολογία του Αριστοτέλ
10/10/97		Αίθουσα Τελετών Α.Π.Θ.	Απονομή βραβείων του διαγωνισμού βιολιού (Τέχνη, Κ.Ο.Θ.)

10/10/97	11/10/97	Ξενοδ."Μακεδονία Παλάς"	Διεθνές forum για τη διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς στην Ανατολική Ευρώπη
10/10/97	19/10/97	Ξενοδ."Μακεδονία Παλάς"	Παγκόσμιο συνέδριο C.I.O.F.F. και δεκαήμερο πολκλωρικών εκδηλώσεων
10/10/97	31/10/97	Γενί Τζαμί / τηλ:857978	Γυναίκα: ζωή και μύθος στην τέχνη των Ιημιτ'
11/10/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Μνήμη Μαρία Κάλλας:" Ερωτας-ζωή, έρωτας-θάνατος" Παραγωγή της όπερας δωματίου
11/10/97	31/10/97	Ολύμπιον	Αφιέρωμα στον Φελλίνι
13/10/97	14/10/97	Ανετον	Αρμενικό Κουαρτέτο Γκόμιτας
14/10/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Θεσσαλονικέων Εσπερίδες: Τιμή στον Ντίνο Χριστιανόπουλο
15/10/97	15/11/97	Νέα Παραλία	Έκθεση γλυπτικής (Διοργάνωση: Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών)
16/10/97		Ανετον	Συμμετοχή Τουρκίας
16/10/97	17/10/97	Μονή Λαζαριστών	Θέατρο Casus Belli: Έλληνες από τη Γαλλία
16/10/97	15/11/97	Δημοτική Πινακοθήκη	ΔΗΜΗΤΡΙΑ: Έκθεση σύγχρονων Αρμενίων καλλιτεχνών
17/10/97		Πολιτιστικό κέντρο της Αρμενικής Κοινότητας	Ομιλία για την Ομάδα των 5 από την μουσικολόγο κα.Σαοιάν
18/10/97	19/10/97	Εταιρεία Λογοτεχνών Θεσ/νίκης	Εκδήλωση της εταιρίας Λογοτεχνών της Θεσσαλονίκης: "Μαθητές που γράφουν"
19/10/97		Κοινότητα Γρίβα Ν.Κιλκίς	Εκδηλώσεις στη Γρίβα του Ν. Κιλκίς καθιέρωση της γιορτής "κάστανο και κρασί"
19/10/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Μνήμη Μαρία Κάλλας των φίλων όπερας δωματίου Θεσσαλονίκης
19/10/97		Ανετον	ΔΗΜΗΤΡΙΑ: Συνανλία του Κρονος Ουαρτετ
20/10/97		Σιδηροδρομικός σταθμός	Καλλιτέχνες χωρίς σύνορα "Τρένο Πολιτισμού"
20/10/97		Μονή Βλατάδων - "Πανδώρα"	Έτάσιμα Παρελθόντος Λόγου Χ (Βίος-Θάνατος Αγ. Δημητρίου)
20/10/97	21/10/97	Ανετον	Ορχήστρα Δωματίου "Κατσατουριάν" από την Αρμενία
21/10/97		Αυλαία	Θεσσαλονικέων Εσπερίδες: Τιμή στον Γάκη Βαροβισιώτη
26/10/97		Γέφυρα Ν. Θεσ/νίκης	Θεατρικό και μουσικό θέαμα
29/10/97		Ανετον	ΔΗΜΗΤΡΙΑ: Συνανλία μουσικής δωματίου με το Voces Quartet από τη Ρουμανία και τη Δανάη Κασορά
29/10/97	01/11/97	Βιβλιοθήκη Α.Π.Θ.	Βαλκανική γλωσσολογία: συγχρονία & διαχρονία
30/10/97	31/10/97	Ε.Μ.Σ.	ΔΗΜΗΤΡΙΑ: Webber Gala: Αποσπάσματα από τα μουζικαλ του Andrew Lloyd Webber
30/10/97	01/11/97	Παλιά Γερμανική Σχολή	Παραστάσεις του ερασιερατικού "Πολύτεχνο"
31/10/97	02/11/97	Μακεδονία Παλάς	Διάλογος Ανατολής-Δύσης
31/10/97	02/11/97	Μακεδονία Παλάς	Σεφρααδίτικες κοινότητες Μεσογείου
01/11/97		Μουσείο Design	Έκθεση Πάνου Κουλέου
01/11/97		Ε.Μ.Σ.	Εκδήλωση Λυκείου Ελληνίδων
01/11/97		Αυλαία	Συνανλία σύγχρονης μουσικής από το Μουσικ Κολλέγιο

01/11/97		Πινακοθήκη Πολυτεχνικής	Εικαστική έκθεση "Oulie" από την Ουγγαρία
01/11/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ. τηλ: 236236	Μετακλήσεις Ξένων Λογοτεχνών (Μ. Pavits)
01/11/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ. τηλ: 236236	Κινηματογραφική ταινία "Byzantine Blue"
01/11/97		Πολιτιστικό Ιδρυμα Εθνικής Τραπέζης	Έκθεση Χαρτών
01/11/97	15/01/97	Κέντρο Αρχιτεκτονικής Δήμου Θεσσαλονίκης-Αγγελάκη	Έκθεση των βραβείων και συμμετοχών στους πανελληνίους αρχιτεκτονικούς διαγωνισμούς το ΟΠΠΕΘ
01/11/97	02/11/97	Κέντρο Ιστορίας	ΔΗΜΗΤΡΙΑ: Ε518 Συνέδριο: Εμπόριο, επαγγέλματα & κοινωνική ζωή στη Θεσσαλονίκη
01/11/97	10/12/97	Θεατράκι	Χορευτική συνάντηση (Μπέτυ Βυτινάου)
01/11/97	31/12/97	Ανετον & Αυλαία	Θεατρική Σκηνή της Θεσσαλονίκης
01/11/97	31/12/97	Villa Bianca	Ελληνικό Κόσμημα: Μία παράδοση 5000 χρόνων
02/11/97	05/11/97	Πολυτεχνική	Συνέδριο κοσμικής μεσαιωνικής βαλκανικής αρχιτεκτονικής
02/11/97	12/12/97	Λουτρά Παράδεισος	Έκθεση κοσμικής μεσαιωνικής βαλκανικής αρχιτεκτονικής
03/11/97		Μονή Λαζαριστών	Στάση Παρελθόντος Λόγου XI (Ποσειδώνιος)
03/11/97	21/11/97	Λιμάνι	Αναδρομική έκθεση του έργου του Ιάκωβα αρχιτέκτονα Αγαθα Isozaki (Σχέδια & μακέτες)
04/11/97		Ανετον	Συνανλία με τους Σολίστες του Ζάγκρεμπ
04/11/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ. τηλ: 236236	Φίλοι του λόγου Τεχνουργοί
04/11/97	09/11/97	Μονή Λαζαριστών	Εκτελέσεις των αναθέσεων μουσικών έργων γι την Θεσσαλονίκη
04/11/97	14/12/97	Πολιτιστικό Κέντρο Εθνικής Τράπεζας	ΔΗΜΗΤΡΙΑ: Ε525 Έκθεση χαρακτικών του Francisco Goya
05/11/97		Ανετον	Συνανλία του Ηλία Παπαδόπουλου
06/11/97		Αυλαία	Συνανλία σύγχρονης μουσικής από το Μουσικό Κολλέγιο
06/11/97	11/11/97	Πολυτεχνική	Συνέδριο και έκθεση: Η παραδοσιακή αρχιτεκτονική των Βαλκανίων
06/11/97	29/11/97	Αίθουσα τέχνης Παρατηρητής	Έκθεση Μίμη Κοντού
06/11/97	30/11/97	Α.Π.Θ. / Πανεπιστημιούπολη (Εγνατία), τηλ: 203105	Ευρωπαϊκό Χορωδιακό Φεστιβάλ σε συνεργασία με τον ΟΤΕ
07/11/97		Α.Π.Θ. / Πανεπιστημιούπολη (Εγνατία), τηλ: 203105	"Λειτουργία" του Schubert (Ορχήστρα Νέων της Κεντρικής Ελβετίας και Χορωδία Regio)
07/11/97	08/11/97	Ανετον	Συμμετοχή Τουρκίας
07/11/97	09/11/97	Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ. τηλ: 236236	Θεατρική παράσταση: Η κυρά της Τραπεζούντας του Χο. Χριστοφή
08/11/97	12/11/97	Ε.Μ.Σ.	ΔΗΜΗΤΡΙΑ: Β. Britten "Όνειρο καλοκαιρινής νύχτας" (παραγωγή της Όπερας Δωματίου)
09/11/97		Πολιτιστικό κέντρο της Αρμενικής Κοινότητας	"Βυζαντινή Θεσσαλονίκη και αρμενική αρχιτεκτονική". Διάλεξη του Γιώργου Δημητροκόλλη
09/11/97		Ανετον	Συνανλία σύγχρονης μουσικής από το Μουσικό Κολλέγιο
10/11/97		Γκαλερί Ειρμός	Έκθεση Παναγιώτη Τέτσι

10/11/97	12/11/97	Ανετον	Λόρκα. "Οι φασουλίδες του Κατσιπόροα" (Παραγωγή ΕΛΕΠΑΠ)
10/11/97	29/11/97	Γκαλερί Λόλα Νικολάου και Μύλος	Εκθεση Γιώργου Λαζόγκα
10/11/97	10/12/97	Γενί Τζαμί	"Η ελληνική παρουσία στην Κολχίδα": Εκθεση Αρχαιολογικών αντηράφων από το Βάσι της Γεωργίας
11/11/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Θεσσαλονικέων Εσπερίδες: Τιμή στη Ζωή Καρέλλη
11/11/97	12/11/97	Α.Π.Θ. / Πανεπιστημιούπολη (Εγνατία), τηλ: 203105	ΔΗΜΗΤΡΙΑ: Κρατική Ορχήστρα της Ουγγαρίας (σολίστ Βάσω Παπαντωνίου)
12/11/97		Πολιτιστικό κέντρο της Αρμενικής Κοινότητας	"Οι Αρμένιοι της Θεσσαλονίκης χθές και σήμερα": Διάλεξη Γιάννη Χασιώτη
12/11/97	16/11/97	Αυλαία	Φεστιβάλ Θεάτρου από Ψυχιατρικό Νοσοκομείο
14/11/97	28/12/97	Περίπτερο 1, Ηλεκτρο	ΔΗΜΗΤΡΙΑ: Έκθεση: Όψεις της εικαστικής δημιουργίας στη Θεσσαλονίκη μετά το 1960
15/11/97	19/11/97	Μέλισσα	Εκθεση Escher
15/11/97	15/12/97	Βαφοπούλειο	Μήνας Ποίησης: Αφιέρωμα στο δημοτικό τραγούδι
16/11/97		Ανετον	Θεατρικό σήμα από την Τουρκία
17/11/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Αφιέρωμα στον Αρμένιο ποιητή Yeyishe Charentz
18/11/97	31/12/97	Αλατζά Ιμαρέτ (παράπλευρος χώρος)	Εκθεση: "Το βιβλίο της ζωής" του Κωνσταντίνου Ξενακί
20/11/97	21/11/97	Ανετον	Συναυλία με το συγκρότημα Canadian Brass
20/11/97	21/11/97	Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Θεατρική παράσταση: Φαίδρα
20/11/97	23/11/97	Φιλοσοφική	Βαλκανικό forum Παιδαγωγικής
21/11/97	30/11/97	Ολύμπιον	Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου
22/11/97	23/11/97	Αυλαία	Συναυλία Τούρκικων συγκροτημάτων
23/11/97	26/11/97	Μακεδονία Παλάς	Συνέδριο: Τα ευρωπαϊκά Μ.Μ.Ε.
24/11/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Στάσια Παρελθόντος Λόγου ΧΙΙ (Ρωμανός Μελωδός)
26/11/97	28/11/97	Ε.Μ.Σ.	ΔΗΜΗΤΡΙΑ: "Κωνσταντίνος Παλαιολόγος" Όπερα του Καλομοίση
26/11/97	30/11/97	Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Μήτσου Ευθυμιάδη, Θάσος Στέλιου Γούπη
29/11/97		Ανετον	Θεατρικό σήμα από την Τουρκία
01/12/97		Πανεπιστήμιο Μακεδονίας	Συνέδριο: Ο διαχρονικός ρόλος της Θεσσαλονίκης ως κέντρο πολιτισμού
01/12/97		Πινακοθήκη Πολυτεχνικής	Εκθεση: Αρχιτεκτονική παρέμβαση στη συνοικία Temple Bar του Δουβλίνου
01/12/97		Villa Bianca	Αρχαιολογική Έκθεση από τη συλλογή Τσολοζίδη
01/12/97		Αίθουσα τέχνης Τερρακόττα	Εκθεση Ρούλας Ακαλέστου
01/12/97		Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ.τηλ: 236236	Joseph Admiraal, "Είσαι η μητέρα μου" με τον Θύμιο Κασκατσάνη
01/12/97	31/01/97	Κυβερνείο	"Ο Μέγας Αλέξανδρος στην Ανατολή"
01/12/97	20/12/97	Κέντρο Πληροφόρησης Διαγωνίου: β όροφος	Η παιδική κούκλα στην ελληνική ιστορία
03/12/97	07/01/98	Κέντρο Αρχιτεκτονικής Δήμου Θεσσαλονίκης-Αγγελάκη 13	Ομαδική Έκθεση ελληνικής Φωτογραφίας με θέμα τον άνθρωπο

03/12/97	07/01/98	Γκαλερί Λόλα Νικολάου	Ομαδική έκθεση
05/12/97	07/12/97	Ανετον	Γιάννη Χρυσούλη, "Η επιστροφή των Τσε" επί τον Θίασο Σημείο
06/12/97	07/12/97	Κέντρο Πληροφόρησης Διαγωνίου / Τσιμισκή 103, τηλ: 257130-1, fax: 257136	Συμπόσιο για την ποίηση και Ποητικοί Αγώνες
06/12/97	10/12/97	Αυλαία / Χ.Α.Ν.Θ. τηλ: 236236	W.A. Μοζαρτ "Ο Μαγικός Αυλός", Όπερα διασκευασμένη για παιδιά (Παραγωγή Όπερας Λωματίου)
06/12/97	31/12/97	Γαλλικό Ινστιτούτο	Φωτογραφική έκθεση από τη συλλογή του Albert Kahn
07/12/97	12/12/97	Βελλίδης	Παγκόσμια συνδιάσκεψη για την περιβαλλοντική εκπαίδευση και αειφόρο ανάπτυξη (Unesco)
07/12/97	27/12/97	Αλατζά Ιμαρέτ	Μνήμες και Σύγχρονοι Δρόμοι της Κυπριακής Πλαστικής
08/12/97		Παλαί ντε Σπορ	Εγνατίας Τένες
08/12/97		Περίπτερο 1, Ηελεχρο	Το σύγχρονο εικαστικό πρόσωπο της Κύπρου
08/12/97		Κέντρο Πληροφόρησης Διαγωνίου / Τσιμισκή 103, τηλ: 257130-1, fax: 257136	Στάση Παρελθόντος Λόγου ΧΙΠ (Διαλάμψαντες εν γραμμάσι)
09/12/97		Ολύμπιον	Αριστείον: Απονομή Ευρωπαϊκών Βραβείων Λογοτεχνίας και Μετάφρασης
10/12/97	14/12/97	Πολυτεχνική	Συνέδριο: Λιμάνι και πόλη
10/12/97	15/01/98	Βαφοπούλειο	Αναδρομική έκθεση του Φιλοποιμένου Κωνσταντινίδη
11/12/97	14/12/97	Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού	Συνέδριο: Η βυζαντινή φιλοσοφία και οι αρχαίες πηγές της
12/12/97	18/12/97	Ολύμπιον	Φεστιβάλ ντοκιμαντέρ νέων τεχνικών εικόνας 16:9
12/12/97	10/01/98	Πινακοθήκη Πολυτεχνικής	Ανάμεσα στη θάλασσα και στην πόλη (Σχέδια ευρωπαϊκών αρχιτεκτόνων για την Θεσσαλονίκη)
15/12/97		Κέντρο Ιστορίας	Έκθεση παλαιτύπιων πόλεως Θεσσαλονίκης
15/12/97	15/01/97	Φωτογραφικό κέντρο	Έκθεση των αποτελεσμάτων του Πανευρωπαϊκού φωτογραφικού διαγωνισμού μ θέμα "Θεσσαλονίκη 1997"
17/12/97		Ε.Μ.Σ.	"Μεσσίας" του Haendel, με διευθυντή τον Logic Yehudi Menuhin
18/12/97	20/12/97	Φιλοσοφική	Η Μεσόγειος στη σύγχρονη ελληνική και γαλλική σκέψη και λογοτεχνία
18/12/97	22/12/97	Α.Π.Θ., Ανατόλια	Πανευρωπαϊκό Φεστιβάλ Νεανικών Χορωδιών (Οργάνωση Ανατόλια)
19/12/97	22/12/97	Μονή Λαζαριστών	Συνέδριο για τη Θεσσαλονίκη
19/12/97	31/01/98	Πολιτιστικό Κέντρο Εθνικής Τράπεζας	Μιχαήλ Αγγελος: Έκθεση σχεδίων και ντοκουμέντων (χειρογράφων)
25/12/97		Ε.Μ.Σ.	Συνυπλία της ΚΟΘ με σολίστ τον Λεωνίδα Καβάκο

26/12/97	30/12/97	Παλαί ντε Σπορ	Συναυλία του Goran Bregovic με το έργο "Θεσσαλονίκη"
30/12/97		Παλαί ντε Σπορ	"Τελετή Λήξης"
31/12/97		Ολύμπιον	"Όλα είναι δρόμος": Πρεμιέρα της ταινίας του Π. Βούλγαση
01/02/98		Μονή Λαζαριστών	Απολογιστικό συνέδριο

3.2 ΟΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

3.2.1 ΕΚΘΕΣΗ ΓΛΥΠΤΩΝ ΤΟΥ MAX ERNST (ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ , 7/1-22/2)

Η έκθεση περιλαμβάνει 62 γλυπτά από πέτρα , ξύλο και χαλκό , αντιπροσωπευτικά δείγματα της καλλιτεχνικής του διαδρομής . Ακόμη παρουσιάζονται έργα collages και frottages , ιδιαίτερες τεχνικές , που ο ίδιος ανέδειξε επινοώντας στοιχεία ή χρησιμοποιώντας τα ήδη γνωστά με έναν μοναδικά ευφάνταστο τρόπο , καθώς και μεγάλη συλλογή φωτογραφιών και ντοκουμέντων για τον άκρως ενδιαφέροντα και ταραχώδη βίο του , τις οποίες τράβηξαν οι φίλοι του Man Ray , Henri Cartier – Bresson , Frederick Sommer .

Η διοργάνωση της έκθεσης πραγματοποιήθηκε από τον Οργανισμό Πολιτιστικής Προτεύουσας της Ευρώπης "Θεσσαλονίκη 1997" σε συνεργασία με το ίδρυμα Μάλμε της Στοκχόλμης και είναι η πρώτη μεγάλη έκθεση στην οποία παρουσιάζονται τόσα γλυπτά και φωτογραφίες του . Εως τώρα η έκθεση έχει "ταξιδέψει" στην Σουηδία , στην Ιταλία και στην Μεγάλη Βρετανία και μετά τη Θεσσαλονίκη θα συνεχίσει την πορεία της στην Ισπανία και στην Ολλανδία .

Ο **Max Ernst** (1891 – 1976) υπήρξε ένας από τους πιο ευφάνταστους και ευρηματικούς σουρεαλιστές . Με ρίζες στο επαναστατικό κίνημα Dada , τις προσωπικές του εμπειρίες ως φυλακισμένου και πρόσφυγα , ως κοσμοπολίτη και ομήρου , απέκτησε μια ένστικτώδη δυσπιστία απέναντι σε κανόνες και νόρμες της καλλιτεχνικής δημιουργίας . Διατήρησε την ανεξάντλητη περιεργειά του , πολέμησε όλα τα δόγματα και διασκέδασε με τις συμβατικότητες . Εφάρμοσε διάφορες καλλιτεχνικές μεθόδους και τεχνικές , πολλές από τις οποίες επινόησε ο ίδιος . Εναλλασσόταν διαρκώς μεταξύ της ζωγραφικής , της γλυπτικής και της γραφιστικής τέχνης . Δεν ήταν μόνο δημιουργικός καλλιτέχνης , αλλά και παραγωγικός συγγραφέας και ομιλητής .

Ο **Max Ernst** δημιούργησε τα γλυπτά του από αντικείμενα στο στούνιο του ή στην παραλία και τα συνέδεε μεταξύ τους δημιουργώντας μια μοντέρνα τεχνική . Τα έργα του μοιάζουν με παραδοσιακά γλυπτά της Αφρικής , της Λατινικής Αμερικής ή της Βόρειας Ευρώπης και "διαβάζονται" σαν φράσεις ενός αέναου διαλόγου ανάμεσα στην πράξη του καλλιτέχνη και του λόγου του . Η μεν πράξη εκφράζεται με την επέμβαση στο υλικό του , ο δε λόγος με τους , πολλαπλών σημασιών και ενίοτε παράδοξους , τίτλους των έργων .

Ιδιαίτερα κίνησε το ενδιαφέρον του , ο τρόπος με τον οποίο η "πρωτόγονη τέχνη" έχει επηρεάσει τη μοντέρνα δυτική τέχνη . Στον Max Ernst , αυτό το ενδιαφέρον αναπτύχθηκε σε μια κριτική πολιτισμού , που κράτησε σ' όλη του τη ζωή .

3.2.2 ΕΚΘΕΣΗ ΕΡΓΩΝ ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ ΤΟΥ Μ. SARKIS (ΓΑΛΛΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ , ΠΑΛΑΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ , 9/1-7/2)

Αποτέλεσμα της επί μία εβδομάδα παραμονής του στη Θεσσαλονίκη , τον περασμένο Ιούνιο (1996) , είναι ένα από τα δύο γλυπτά , που εκθέτει στη Θεσσαλονίκη ο αρμενικής καταγωγής γλυπτής Sarkis . Πρόκειται για μία γλυπτική εγκατάσταση με ενδιαφέρουσα δυναμική ανάμεσα στα μνημεία της πόλης και τα σύγχρονα κτίρια που τα περιβάλλουν , αναδεικνύοντας τη συνυπάρχουσα σχέση με το ιστορικό παρελθόν και τη δυνατότητα ύπαρξης τους στο παρόν .

Το δεύτερο έργο του , που παρουσιάζεται στο παλιό Αρχαιολογικό Μουσείο , "σχολιάζει" με την επιλογή σύγχρονων υλικών την παραδοσιακή γλυπτική φόρμα .

Με την έκθεση του εδώ , στο πλαίσιο των εκδηλώσεων της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας , ο αρμενικής καταγωγής **M . Sarkis** , που ζει και δημιουργεί στη Γαλλία , αποκαλύπτει τον τρόπο , με τον οποίο μπορεί να μεταμορφωθεί σε καλλιτεχνική δημιουργία η αγωνία του πολίτη , του ταξιδιώτη , ή απλώς του ευαίσθητου ανθρώπου , για τον άναρχο

πολεοδομικό σχεδιασμό που επικρατεί στις περισσότερες μεγαλουπόλεις του κόσμου .

"Αφορμή" , είπε ο Sarkis , "στάθηκε μία βόλτα που έκανα στη Θεσσαλονίκη , τον περασμένο Ιούλιο , παρέα με το φωτογραφικό μου φακό . Με σοκάρει έντονα το γεγονός ότι τα περισσότερα από όλα αυτά τα όμορφα παλιά κτίρια , τους θησαυρούς όπως τους αποκαλώ , που έχετε την τύχη να διατηρείτε στην πόλη σας , είναι πνιγμένα από το μπετόν" .

Κάπως έτσι γεννήθηκαν οι θησαυροί . Ένα μακρόστενο δωμάτιο , σα διάδρομος χτισμένο στη μέση της ψηλοτάβανης λευκής αίθουσας του Γαλλικού Ινστιτούτου . Στις εξωτερικές πλευρές του κτίσματος , ψυχρά φωτισμένες , κρέμονται 16 φωτογραφίες του καλλιτέχνη που απεικονίζουν γνωστά μνημεία της Θεσσαλονίκης και ακριβώς από κάτω , ισάριθμα παράθυρα . Μόνο μέσα από αυτά βλέπει κανείς το εσωτερικό της εγκατάστασης . Μέσα το φως είναι ζεστό . Στους τοίχους 38 ακουαρέλες σε έντονα χρώματα , δημιουργίες του καλλιτέχνη , πλαισιωμένες από κορνίζες , τις οποίες αγόρασε από διάφορα μέρη του κόσμου .

"Είναι μία εργασία αντιμέτωπη με αυτό που θα ονομάζαμε απώλεια μνήμης" , σχολίασε ο γλύπτης . "Η καταστροφή της ιστορίας των λαών είναι παγκόσμιο φαινόμενο και οφείλουμε να το καταπολεμήσουμε" . Γι' αυτό και αποφάσισε να εκθέσει τα έργα του εδώ . "Η Θεσσαλονίκη είναι μία πόλη με σπάνιο πλούτο μνημείων . Ως πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης θα δεχθεί φέτος πολλούς επισκέπτες απ' όλο τον κόσμο . Είναι ιδανικός αποστολέας αυτού του παγκοσμίου μηνύματος" .

3.2.3 "ΣΗΜΑΙΕΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ" - ΠΑΥΛΟΣ ΔΙΟΝΥΣΟΠΟΥΛΟΣ (ΑΠΟΘΗΚΗ 1-ΛΙΜΑΝΙ ,11/26/1)

Το έργο του Παύλου (Διονυσόπουλου) "Σημείες της Ευρώπης" είναι μια εικαστική εγκατάσταση από χαρτί και πλεξιγκλάς . Το έργο πρωτοπαρουσιάστηκε στην πρώτη Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης , την Αθήνα το 1985 . Αποτελείται από 15 σημείες των χωρών-μελών της

Ευρωπαϊκής Ένωσης και από μία λευκή σημαία , ενός κράτους μέλους που ίσως προκύψει στο μέλλον .

Στο συγκεκριμένο έργο του ο Παύλος μεταφέρει το ειρηνικό όραμα της Ενωμένης Ευρώπης , εκθέτοντας το σύμβολο των κρατών-μελών , δηλαδή τις σημαίες τους , η πολυδιάστατη εθνική ταυτότητα ενός κράτους εκφράζεται εύστοχα από την σημαία του , και στην ιστορία της ανθρωπότητας πολλές φορές σημαίες ενώθηκαν μαζί υπερασπίζοντας κοινούς αγώνες και σταυροφορίες , επισφράγισαν ιδεολογίες και κυμάτισαν σε εθνικές εορτές .

Ο **Παύλος Διονυσόπουλος** γεννήθηκε το 1930 , και ολοκλήρωσε τις σπουδές του στις Καλές Τέχνες στην Αθήνα και το Παρίσι . Από το 1960 μέχρι σήμερα έχει αναπτύξει πλούσια καλλιτεχνική δραστηριότητα ταξιδεύοντας συνεχώς στην ευρώπη και την Αμερική και εκθέτοντας εκεί έργα του σε μουσεία και γκαλερί . Εκτός από τις ατομικές του εκθέσεις , έχει συνεργαστεί με σημαντικές προσωπικότητες του διεθνούς καλλιτεχνικού χώρου όπως οι : Pierre Retany , Cesar Arman , Cristo , Otto Hahn , Leo Castelli , Heana Sonnabend , Iolas , Tinguely , Rauschenberg , Oldenburg , και άλλους .

3.2.4 ΕΚΘΕΣΗ ΕΡΓΩΝ ΤΟΥ ΝΙΚΟΥ ΕΓΓΟΝΟΠΟΥΛΟΥ (ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ , 27/2-21/3)

Για πρώτη φορά στη Βόρειο Ελλάδα , το κοινό έχει την ευκαιρία να έρθει σε άμεση επαφή με το έργο ενός από τους κορυφαίους Έλληνες δημιουργούς του 20 ου αιώνα , του Νίκου Εγγονόπουλου . Η έκθεση 57

πινάκων και σχεδίων του μεγάλου υπερρεαλιστή ζωγράφου και ποιητή , που διοργανώνει ο Οργανισμός Πολιτιστικής Πρωτεύουσας , άνοιξε στις 27

Φεβρουαρίου τις πύλες της , παρουσία της συζύγου του Εγγονόπουλου Ελένης και της κόρης του Εριέττης , που επιμελήθηκαν την οργάνωση της . Πενήντα επτά συνολικά έργα του Εγγονόπουλου (πίνακες και σχέδια) , τα περισσότερα από τα οποία ανήκουν σε ιδιωτικές συλλογές , συγκεντρώθηκαν από το περασμένο καλοκαίρι (1996) για να αποτελέσουν το υλικό της έκθεσης . Αρκετά από τα σχέδια έρχονται για πρώτη φορά "στο φώς" , μια και η οικογένεια του Εγγονόπουλου τα "ανακάλυψε" στο ατελιέ του μεγάλου ζωγράφου κατά τη διάρκεια της προετοιμασίας της έκθεσης .

Ο Νίκος Εγγονόπουλος , από τους σημαντικότερους εκπροσώπους της

γενιάς του '30 , γεννήθηκε στην Αθήνα , στις 21 Οκτωβρίου 1907 και πέθανε στις 31 Οκτωβρίου 1985 . Γόνος αστικής οικογένειας , ολοκλήρωσε τη βασική του εκπαίδευση στο Παρίσι και μετά τη στρατιωτική του θητεία , εργάστηκε ως τραπεζικός και κατόπιν ως δημόσιος υπάλληλος στο υπουργείο Δημόσιων Έργων . Το 1932 άρχισε σπουδές στην Ανώτατη Σχολή Καλών Τεχνών και με δασκάλους τον Κ . Παρθένη και τον Φ . Κόντογλου μυήθηκε στη ζωγραφική και κυρίως στη βυζαντινή τέχνη . Την εποχή αυτή

γνωρίζεται με τους Ι . Τσαρούχη , Γ . Μόραλη , Δ . Διαμαντόπουλο , Α . Εμπειρίκο και Τζ . Ντε Κίρικο .

Αρχικά ασχολήθηκε με τη λαϊκή αρχιτεκτονική των παραδοσιακών σπιτιών της Δυτικής Μακεδονίας , θέμα και της πρώτης επίσημης παρουσίας του ως ζωγράφου , το 1938 . Τον ίδιο χρόνο δημοσίευσε και την πρώτη του ποιητική συλλογή με τίτλο "Μην ομιλείτε εις τον οδηγόν" . Η ποίηση του βαθιά επηρεασμένη από τον Σολωμό , τον Χέντερλικ , τον Μπωντλαίρ , τον Καβάφη και τον Εμπειρίκο . Από το 1945 αρχίζει να εργάζεται στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο , όπου αναγορεύεται , το 1969 , τακτικός καθηγητής στην έδρα του Ελεύθερου Σχεδίου .

Ο Νίκος Εγγονόπουλος δημοσίευσε , κατά καιρούς , πλήθος ποιημάτων , άρθρων και μελετών σε διάφορα λογοτεχνικά και εικαστικά περιοδικά . Παράλληλα σχεδίασε σκηνικά και κοστούμια για πολλές θεατρικές παραστάσεις .Ζωγραφικά του έργα παρουσιάστηκαν , σε ομαδικές και ατομικές εκθέσεις στη Νέα Υόρκη , τη Ρώμη , την Οττάβα , τις Βρυξέλλες , το Τορίνο και αλλού . Το 1954 εκπροσώπησε την Ελλάδα στην 27η Μπιεννάλε της Βενετίας . Το 1983 πραγματοποιήθηκε αναδρομική έκθεση του στην Εθνική Πινακοθήκη . Τιμήθηκε με το πρώτο Κρατικό Βραβείο Ποίησης , δύο φορές , το 1958 και το 1979 .

3.2.5 ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ ΟΔΥΣΣΕΑ ΕΛΥΤΗ (11-30/3)

Η μορφή του μεγάλου ποιητή μας **Οδυσσέα Ελύτη** κυριαρχεί όλο το Μάρτιο στη Θεσσαλονίκη καθώς ο Οργανισμός Πολιτιστικής Πρωτεύουσας , τιμώντας τη συμπλήρωση ενός χρόνου από το θάνατο του , (Μάρτιο 1996) , έχει προγραμματίσει ένα πολύπτυχο λογοτεχνικών , εικαστικών , μουσικών και άλλων εκδηλώσεων για το Νομπελίστα ποιητή . Το αφιέρωμα "ανοίγει!" με τη μεγάλη έκθεση "**Ο Νικήσαντας τον Άδη**" :

"Ο ΝΙΚΗΣΑΝΤΑΣ ΤΟΝ ΑΔΗ"- ΞΕΝΑΓΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΚΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΔΥΣΣΕΑ ΕΛΥΤΗ (ΠΑΛΑΙΟ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ-ΓΕΝΙ ΤΖΑΜΙ , 11-30/3)

Σε ένα μοναδικό "ταξίδι" , γεμάτο στιγμές συγκίνησης , αλλά και μόρφωσης , με "σταθμούς" γνωστές και άγνωστες πτυχές από τη ζωή και το έργο του Οδυσσέα Ελύτη , καλεί το κοινό ο Οργανισμός Πολιτιστικής Πρωτεύουσας , με την έκθεση που παρουσιάζεται στο Γενί Τζαμί , ένα χρόνο μετά το θάνατο του μεγάλου ποιητή . Η έκθεση , φέρει τον τίτλο "Ο νικήσαντας τον Άδη" , μνημονεύοντας το στίχο του Άξιον Εστί "Ο νικήσαντας τον Άδη και τον έρωτα σώσαντας" . "Το εκθεσιακό αυτό γεγονός δεν έχει χαρακτήρα μνημόσυνου , αλλά αποτελεί κατάθεση μνήμης , ζωντανεύοντας εικόνες από όλες τις φάσεις του έργου του Ελύτη και φέρνοντας για πρώτη φορά στο φως δυσεύρετες και μοναδικές συλλεκτικές εκδόσεις , χειρόγραφα κείμενα , αλλά και σχέδια , υδατογραφίες και κολάζ", αναφέρει χαρακτηριστικά ο Δ. Καλοκύρης , οργανωτής του αφιερώματος .

Στο χώρο του Γενί τζαμιού , εκτίθεται για πρώτη φορά υδατογραφίες του του Ελύτη , εμνευσμένες από την "Αποκάλυψη του Ιωάννη" , που είχε και ο ίδιος μεταφράσει . Προορίζονταν για να κοσμήσουν ένα λεύκωμα , που δεν

εκδόθηκε ποτέ . Μεταξύ των άλλων εκθεμάτων , μία ανέκδοτη συλλογή μεταξοτυπιών του ποιητή , που συνόδευσαν την εκτός εμπορίου έκδοση της Σαπφώς , τα πρωτόλεια , άγνωστες συλλεκτικές εκδόσεις , τα χειρόγραφα εργασίας του Αξιον Εστί και εκδόσεις του έργου σε πολλές γλώσσες, περγαμηνές από τα πανεπιστήμια της Σορβώνης , της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης που τον αναγόρευσαν επίτιμο διδάκτορα , οι πρώτες εκδόσεις του , που δεν κυκλοφορούν εδώ και πολλά χρόνια και βέβαια , το Νόμπελ μαζί με το τέλεξ του ξένου πρακτορείου , που ανήγγειλε σε όλο τον κόσμο την ανώτατη λογοτεχνική επιβράβευση του Έλληνα ποιητή . Αξίζει να σημειωθεί ότι το βραβείο δε βρίσκεται σε περίοπτη θέση ως κεντρικό έκθεμα , γιατί , όπως εξηγεί ο κ. Καλοκύρης , "ο ίδιος ο Ελύτης δεν το θεωρούσε την κορυφαία στιγμή , αλλά ένα σημαντικό σταθμό" .

Το πρώτο ποίημα (Του Αιγαίου – Προσανατολισμοί , 1940) , το ποίημα της ωριμότητας (Το Αξιον Εστί ΙΗ', 1959) και το τελευταίο (Το Ύστερο των Σαββάτων – Τα Ελεγεία της Ωξώπετρας , 1991) , αναγράφονται στη σειρά σε μια ογκώδη αναπαραγωγή , που στήθηκε σε παραβάν στον πρώτο όροφο . Στον ίδιο χώρο , αντικρίζει κανείς τέσσερις προσθήκες με μελέτες για τον Ελύτη , αφιερώματα περιοδικών απ' όλο τον κόσμο , μεταφρασμένα βιβλία του , προσωπογραφίες και αφίσες .

Τα εννέα γιγάντια πανό απεικονίζουν μεγενθυμένες φωτογραφίες του ποιητή , καλύπτοντας ανα δεκαετία από γέννηση του , το 1911 , έως το τέλος του , τις σημαντικότερες στιγμές της ζωής του . Στη βάση κάθε φωτογραφίας , ένας στίχος του ποιητή χαρακτηριστικός της χρονικής περιόδου . Αριστερά των εικόνων , παρουσιάζεται το βιογραφικό της δεκαετίας , μια σειρά από φωτογραφίες που τραβήχτηκαν εκείνα τα χρόνια . Στο κέντρο του πανό , άγνωστα έργα ζωγραφικής του Ελύτη , κυρίως ακουαρέλες .

Επίσης υπάρχουν στο περιβάλλοντα εσωτερικό χώρο του τζαμιού , φωτογραφίες του Ελύτη , με τη **Μελίνα Μερκούρη** , το **Μίκη Θεοδωράκη** , τον **Ευγένιο Ιονέσκο** , το **Λουί Αραγκόν** , το **Δημήτρη Χόρν** , το **Γιώργο Σεφέρη** , τον **Ανδρέα Εμπειρίκο** και τόσους άλλους . Επίσης φωτογραφίες του Ελύτη στα αγαπημένα του νησιά , στα ταξίδια του στον κόσμο , στην απονομή του Νόμπελ στη Στοκχόλμη το 1979 , στην αυτοεξορία του Παρίσι επι δικτατορίας , στο μέτωπο της Αλβανίας το 1941 , και άλλες .

**ΤΡΙΑ "ΜΑΘΗΜΑΤΑ" ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΥΤΗ (ΚΤΙΡΙΟ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΟΥ , 12-14 ΚΑΙ 17-19/3)**

Πως διαβάζουμε σήμερα Ελύτη και τι απ' όσα έχουν κατά καιρούς γραφεί για το μεγάλο Νομπελίστα ποιητή μας μπορούμε να το δούμε στην κατά μόνας ανάγνωση του έργου του ; Ποιά είναι η θέση του Ελύτη στη νεοελληνική ποίηση , οι ιδεολογικές όψεις του και οι προσωπικές φόρμες μέσα από τις οποίες "έχτισε" την υπέροχη ποίηση του ; Ερωτήματα βασικά για να "εισαχθεί" κανείς στα κύρια χαρακτηριστικά του έργου του "ποιητή του Αιγαίου" , τα οποία θα "απαντηθούν" κατά τη διάρκεια των δύο κύκλων λογοτεχνικών εκδηλώσεων για τον Ελύτη , με τίτλο "Τρία μαθήματα για τον Ελύτη" , που διοργανώνει ο Οργανισμός Πολιτιστικής Πρωτεύουσας .

**"ΙΟΥΛΙΟΥ ΛΟΓΟΣ" : ΕΝΑΣ ΥΜΝΟΣ ΣΤΗ ΖΩΗ , ΜΙΑ ΕΛΕΓΕΙΑ
ΤΗΣ ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΙΩΝΝΑΤΟΥ ΣΕ ΠΟΙΗΣΗ ΟΔΥΣΣΕΑ ΕΛΥΤΗ**

3.2.6 "ΤΡΑΝΗ ΑΠΟΚΡΙΑ" (6-9/3)

Η Θεσσαλονίκη , Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης , διοργανώνει το πιο μεγάλο πανηγύρι την "Τρανή Αποκριά" . Από τις 6 με 9 Μαρτίου , η πόλη , λαμπρά στολισμένη , υποδέχεται αρχοντικά , τους καλεσμένους της , δικούς της και ξένους , μικρούς και μεγάλους για να αποκριέψουν παρέα με τους χιλιάδες καρναβαλιστές , οι οποίοι ήλθαν από διάφορες περιοχές της Ελλάδας και της Ιταλίας .

Το πρόγραμμα της πρώτης ημέρας αρχίζει με τα εγκαίνια έκθεσης με τίτλο "Βενετσιάνικες μεταμφιέσεις" στο γυάλινο περίπτερο , το οποίο θα στηθεί στη γωνία Γούναρη και Τσιμισκή . Θα εκτεθούν καταπληκτικές ενδυμασίες βενετσιάνικες , κοστούμια του 16ου και 17ου αιώνα και μια εντυπωσιακή σειρά από βενετσιάνικες μάσκες .

Μετά το ενδιαφέρον θα μεταφερθεί στην πλατεία ΧΑΝΘ όπου θα στηθεί μια σκηνή απ' όπου η Δόμνα Σαμίου θα τραγουδήσει το καλωσόρισμα του κοινού και των καρναβαλιστών .

Στη συνέχεια θα αρχίσει η παρέλαση που θα έχει μήκος ενός χιλιομέτρου και συμμετοχή 3.500 καρναβαλιστών . Θα παρελάσουν οι Φανοί της Κοζάνης , τα άρματα του Δήμου Νεαπόλεως και θα ακολουθήσουν οι καρναβαλιστές της Ξάνθης με τελευταίο το καρναβάλι της Βενετίας .

Αξίζει να σημειωθεί ότι από την Ελλάδα θα είναι εδώ , εκτός από τα σχήματα της Κοζάνης , οι **Γενίτσαροι** και οι **Μπούλες της Νάουσας** , οι **Τράγοι πολεμιστές τ' Αη Θόδωρου του Σοχού** , οι **Καλόγεροι** – Γέρος και Κορέλλα της **Σκύρου** , οι Καλόγεροι της Μαυρόλευκης Δράμας , τα καρναβάλια των Δήμων Νεάπολης Θεσσαλονίκης και της Ξάνθης .

Από την Ιταλία , εξάλλου , θα φιλοξενηθούν το **καρναβάλι Βενετίας** (Compagnia de Calza , Teatro della Comedia dell' Arte a l' Avogaria) , οι **Ξυλοπόδαροι του Μπέργκαμο** (Teatro Tascabile) , το Concerto a Pastellessa di Caserta της Νάπολης , οι Mamouthones και Issohadores της Μαμογιάντα (Σαρδηνία) , οι **Taratara του Καστελτέρμινι** (Σικελία) , ο **Mimo Cuticcio** και οι **Κούκλες του Παλέρμο** .

Η επόμενη ημέρα (7/3) , είναι αφιερωμένη στις αποκριάτικες τελετουργίες . Μετέχουν μόνο καρναβαλιστές που έχουν σχέση με τις λαϊκές αυτές τελετουργίες . Αποκριάτικοι θίασοι ,

μπουλούκια και όμιλοι μεταμφιεσμένων από την Ελλάδα και την Ιταλία , κυρίως τη Νότια και τη Νάπολη , συμπράττουν σε μια τελετουργική αναπαράσταση αποκριάτικων εθίμων , για να δείξουν ότι , αν υπάρχει κάποια διαπολιτιστική σχέση στις τελετουργίες της μεταμφίεσης και ειδικότερα στις αποκριάτικες συνήθειες αυτή θα πρέπει να αναζητηθεί όχι στις επιφανειακές ομοιότητες , αλλά στις βαθύτερες κοινωνικές σημασίες .

Το Σάββατο (8/3) , αρχίζει το βενετσιάνικο καρναβάλι , στην πλατεία Αριστοτέλους . Θα δούμε βενετσιάνικα παιχνίδια και ένα εκπληκτικό βάλς των Ξυλοπόδαρων του Μπέργκαμο .

Το πρόγραμμα της Κυριακής (9/3) είναι σχεδιασμένο για τα παιδιά και περιλαμβάνει βενετσιάνικα παιχνίδια , παιδικό μπάλ μασκέ και διαγωνισμό καρναβαλιών .

Αξίζει να σημειωθεί ότι οι εκδηλώσεις και δράσεις για το "Καρναβάλι" συνδιοργανώνονται με το Ινστιτούτο Culture dei Mari – Viaggio nella citta del Mediterraneo ενώ συνεργάζονται το Υπουργείο Μακεδονίας – Θράκης , η τοπική αυτοδιοίκηση , πολιτιστικά ιδρύματα και σύλλογοι , το Κέντρο Λαϊκών Δρώμενων του Δήμου Κομοτηνής , το Μουσείο Ελληνικών Λαϊκών Μουσικών Οργάνων – Κέντρο Εθνομουσικολογίας και το Ιταλικό Ινστιτούτο Θεσσαλονίκης .

3.2.7 "MICHELANGELO MERISI DA CARAVAGGIO ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΣΥΝΕΧΙΣΤΕΣ ΤΟΥ" (ΚΥΒΕΡΝΕΙΟ – ΠΑΛΑΤΑΚΙ , 16/4-15/6)

Η μεγάλη έκθεση έργων ζωγραφικής του Caravaggio (1571-1610) , μία από τις σημαντικότερες εικαστικές εκδηλώσεις , που παρουσιάζει ο Οργανισμός Πολιτιστικής Πρωτεύουσας , με τίτλο "Michelangelo Merisi da Caravaggio και οι πρώτοι συνεχιστές του" , περιλαμβάνει έργα των (Pittori Caravaggeschi) : Orazio Gentileschi , Bartolomeo Manfredi , Carlo Saraceni , Orazio Borgianni , Battistello Caracciolo , Cecco del Caravaggio .

Κατά τη διάρκεια της έκθεσης , ο επισκέπτης θα έχει επίσης τη δυνατότητα να παρακολουθήσει τον τρόπο , με τον οποίο ο μεγάλος καλλιτέχνης δημιουργούσε τους ζωγραφικούς του πίνακες , καθώς θα παρουσιαστούν και φωτογραφίες των έργων με υπεριώδεις και υπέρυθρες ακτινοβολίες , παδιολογραφίες , αντανakλαστικές ενδοσκοπήσεις (οιφλετογραφίες) και εικόνες πλαγιοφωτισμένες , από τη φωτοθήκη του Ιδρύματος Roberto Longhi .

Η επιλογή των έργων που θα

παρουσιαστούν στη Θεσσαλονίκη τεκμηριώνει τον Caravaggio στις διάφορες φάσεις της δραστηριότητάς του.

Πρώιμα ζωγραφικά έργα που έγιναν στη Ρώμη , όπου μετοίκησε πιθανώς ο καλλιτέχνης κατά το δεύτερο μισό του 1592 , δείγματα της δουλειάς του από τα ρωμαϊκά χρόνια , 1600 –1606 , καθώς και έργα της τελευταίας περιόδου , που έγιναν στη Μάλτα , στη Σικελία και τη Νάπολη .

Αναλυτικά το περιεχόμενο της έκθεσης είναι το εξής :

"Παιδί που δαγκώνεται από σαύρα" (Ιδρυμα Roberto Longhi , Φλωρεντία) , **"Στέφανος εξ ακανθών"** (Συλλογή Casa di Risparmio di Prato Spa , Prato) , **"Η Θυσία του Ισαάκ"** (Συλλογή Barbara Piasecka Johnson , USA) , **"Ο Ιππότης της Μάλτας"** (Palazzo Pitti – Galleria Palatina , Φλωρεντία) , **"Ο Οδοντίατρος"** (Palazzo Pitti , Φλωρεντία) , **"Άγιος Ιερώνυμος"** (Museu de Montserrat , Barcelona) , **"Η Καλή Μοίρα"** (Pinacoteca Capitolina , Rome) , **"Δαυίδ και Γολιάθ"** (Galleria Borghese , Rome) , **"Άγιος Φραγκίσκος"** (Museo Civico – A la Ponzzone , Cremona).

Οι πρώτοι πίνακες που έγιναν στη Ρώμη , η **"Καλή Μοίρα"** και το , λίγο μεταγενέστερο , **"Παιδί που δαγκώνεται από σαύρα"** θεμελιώνουν τη νατουραλιστική άποψη του καλλιτέχνη , που βασίζεται στην αντίληψη του φωτός , η οποία έχει τις ρίζες της στη Λομβαρδία .

Το ενδιαφέρον που προκάλεσε στη Ρώμη ο νεωτερισμός της ζωγραφικής του , τον έφερε σε επαφή με τον καρδινάλιο Francesco Maria del Monte , που έγινε προστάτης του και τον δέχτηκε στο palazzo του . Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου , ο Caravaggio ζωγράφισε θρησκευτικά και ιστορικά έργα σε πίνακες που προορίζονταν για πινακοθήκες , όπου οι μορφές εικονίζονται κατά το ήμισυ , όπως **"Η Θυσία του Ισαάκ"** , έργο που συνδέεται επίσης με τη διάφανη και ειδυλλιακή ατμόσφαιρα της πρώτης περιόδου .

Ωστόσο σ' αυτό το έργο , οι φωτοσκιάσεις εκτείνονται σε μια φωτεινή αντίθεση (κίαροσκούρο) , που προαναγγέλει τις εξελίξεις που θα ακολουθήσουν στη ζωγραφική του .

Το έργο **"Στέφανος εξ ακανθών"** τεκμηριώνει τις αντιλήψεις του γύρω από τα χριστολογικά θέματα που ανάγονται στα πρώτα χρόνια του 17ου αιώνα

και την επελθούσα αλλαγή στη σύλληψη του φωτός , που ξεκινάει με τα δύο πλευρικά έργα της Capella Contarelli στον San Luigi dei Francesi . Ιδιαίτερα με το **"Μαρτύριο του Αγίου Ματθαίου"** .

Ο **"Άγιος Φραγκίσκος"** του Μουσείου της Cremona και ο **"Άγιος Ιερώνυμος"** του Montserrat αποτελούν νέες ερμηνείες αυτών των θεμάτων , οι οποίες θα συνεχιστούν κατά το 17ο αιώνα . Οι νέες αυτές απόψεις εξαρτώνται από την ισχυρή συναισθηματική φόρτιση και από το υπαρξιακό άγχος του ίδιου του καλλιτέχνη και ουσιαστικά αποτελούν πηγή έμπνευσης των έργων του . Ένα θέμα πιο άμεσα αυτοβιογραφικό , είναι ο **"Δαβίδ και ο Γολιάθ"** της Galleria Borghese , όπου στο κεφάλι του Γολιάθ , ένας συγγραφέας του 17ου αιώνα αναγνώρισε την αυτοπροσωπία του ζωγράφου .

Μετά το επεισόδιο του φόνου του Ranuccio Tomassoni , κατά τη διάρκεια μιας φιλονικίας , ο Caravaggio φεύγει στις 28 Μαΐου 1606 στη Ρώμη , αναζητώντας καταφύγιο στα φέοδα της οικογένειας Cotonna , για να αποφύγει τη θανατική καταδίκη . Στη συνέχεια μεταβαίνει στη Νάπολη , όπου ζωγραφίζει έργα για τις εκκλησίες . Ο **"Ιπότης της Μάλτας"** αποδεικνύει την πιο αξιόλογη δραστηριότητα του στη φιλοτεχνία πορτραίτων . Το έργο θα πρέπει να συνδεθεί με τις σχέσεις που είχε ο ζωγράφος με το τάγμα Τάγμα Ιεροσολυμιτών , στο οποίο

έγινε δεκτός στις 14 Ιουλίου 1608 ,κατά τη διάρκεια της παραμονής του στο νησί , μεταξύ 1607-1608 .

Το ενδιαφέρον του στην ύστερη φάση για τα θέματα της καθημερινής του ζωής , τα οποία είχαν ευρεία διάδοση στους μαθητές του που προέρχονταν από το Βορρά , επιβεβαιώνεται στο έργο "Ο Οδοντίατρος" της Galleria Palatina , που θεωρείται εκπληκτικό για τη λαϊκή του φόρτιση και συγχρόνως , χαρακτηριστικό παράδειγμα της τελευταίας του τεχνοτροπίας . Όπως υπενθυμίζουν οι βιογράφοι του , ο Caravaggio ζωγράφιζε χωρίς προπαρασκευαστικά σχέδια και χρησιμοποιούσε σε πολλούς από τους πίνακες του μοντέλα εκ του φυσικού , απεικονίζοντας τα απ' ευθείας επάνω στον καμβά . Αυτοί οι ισχυρισμοί επιβεβαιώθηκαν από τις εργαστηριακές έρευνες , που αποκάλυψαν την απουσία ιχνών σχεδίου και αντίθετα , την παρουσία χαράξεων που χρησίμευαν για τον καθορισμό , στην ακόμη φρέσκια προπαρασκευή του έργου , της θέσης των μοντέλων .

Οι έρευνες φανέρωσαν επίσης ότι ο ζωγράφος προσχεδίαζε τις μορφές του μόνο με χρώμα , ξαναδουλεύοντας και διευθύνοντας τα προσχέδια , για να οδηγήσει στην τελική μορφή .

3.2.8 "ΕΥΛΙΝΑ ΤΕΙΧΗ" Η ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΤΡΙΗΡΗΣ "ΟΛΥΜΠΙΑΣ" ΣΤΟ ΛΙΜΑΝΙ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (14/6-10/7)

Ένα από τα μεγαλύτερα ίσως επιτεύγματα της σύγχρονης πειραματικής αρχαιολογίας έφθασε στις 13 Ιουνίου στην παραλία της Θεσσαλονίκης , κοντά στο Μακεδονία Παλλάς .

Πρόκειται για την αθηναϊκή **τριήρη "Ολυμπιάδα"** , που αναμένεται να κατάπλευσε στο λιμάνι της πόλης , μεταφερόμενη από το αρματαγωγό του Πολεμικού Ναυτικού "Ικαρία" .

Η τριήρης , που επισκέπτεται τη Θεσσαλονίκη με τη χορηγία του ΟΛΘ στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του Οργανισμού Πολιτιστικής Πρωτεύουσας , θα εκφορτωθεί αμέσως μετά την άφιξη της με πλωτό γερανό και ρυμουλκά σε ειδική εξέδρα , απ' όπου μπορεί να την επισκέπτεται το κοινό .

Η "Ολυμπιάς" , ένα ζωντανό μνημείο του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού , ναυπηγήθηκε από το Πολεμικό Ναυτικό και έχει ξεσηκώσει το παγκόσμιο ναυτικό και αρχαιολογικό ενδιαφέρον . Είναι μία αρχαία αθηναϊκή τριήρη

του ου π.Χ αιώνα , παρόμοια με εκείνες που ναυπηγήθηκαν μεταξύ του 650 – 610 π.Χ. στην Κόρινθο ή στη Σάμο , πιθανότατα από τον Κορίνθιο Αμεινοκλή .

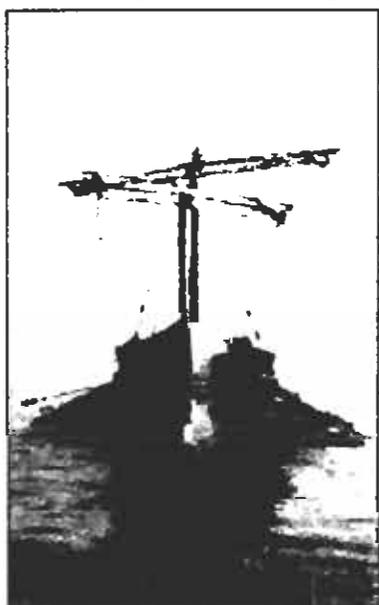
Εκτός από την "Ολυμπιάδα" , ανοιχτή για το κοινό από της 18 Ιουνίου και η έκθεση ναυτικών εκθεμάτων με τίτλο "Το Πολεμικό Ναυτικό" , που θα φιλοξενηθεί λίγα μέτρα πιο πέρα , στο εσωτερικό του αρματαγωγού "Ικαρία" .

Η ΑΘΗΝΑΙΚΗ ΤΡΙΗΡΗΣ

Η αθηναϊκή τριήρης αποτελούσε το πανίσχυρο και εξαιρετικά γρήγορο και ευέλικτο πολεμικό πλοίο της εποχής , με κύριο μέσο τα κουπιά .Κινητήρια δύναμη στις ναυμαχίες ήταν η μυική δύναμη των χεριών των 170 ωπηλατών της . Η ταχύτητα της μπορούσε να φθάσει από **9 εως 12 μίλια** την ώρα . Για την ιστιοπλοία η τριήρης έφερε έναν κύριο ιστό με μεγάλο τετράγωνο πανί και ένα ακόμη μικρότερο ιστό , τον ακάτιο – προς την πλώρη – με μικρότερο πανί . Το μέγιστο μήκος ήταν 37 μέτρα και το μέγιστο πλάτος 5,20 μέτρα . Το βύθισμα ήταν περίπου 1,5 μέτρα και το εκτόπισμα περίπου 70 τόνοι .

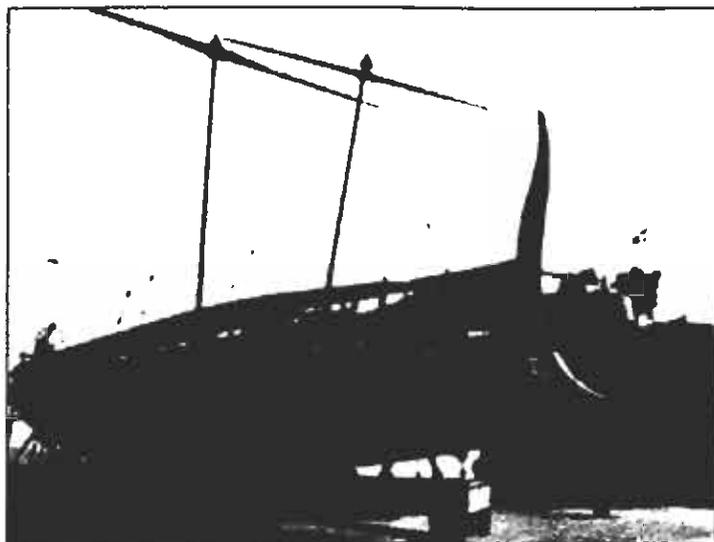
Η "ΟΛΥΜΠΙΑΣ"

Η ναυπήγηση της τριήρους "Ολυμπιάς" έγινε με τη βοήθεια των Βρετανών καθηγητών ιστορίας I. Morrison και ναυπηγικής I. Coats , μαζί με τους ειδικούς αξιωματικούς του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού στα ναυπηγεία του Κερατσινίου (Πέραμα) .

Η ξυλεία που χρησιμοποιήθηκε για τη ναυπήγηση είναι oregon pine , γιατί τα σημερινά πεύκα δεν έχουν την ποιότητα των πεύκων που χρησιμοποιούσαν πριν 2.500 χρόνια . ο τρόπος ναυπηγήσεως , που συνιστάται στην κατασκευή του εξωτερικού περιβλήματος και στην τοποθέτηση των νομέων στη συνέχεια , είναι μια τεχνική ξεχασμένη εδώ και χιλιάδες χρόνια . Για τη

σύνδεση των διαδοχικών σανίδων του περιβλήματος μεταξύ τους χρησιμοποιήθηκαν 20.000 ειδικές ξύλινες σφήνες μεγάλης αντοχής , όπως και στα αρχαία χρόνια .

Το έμβολο της τριήρους κατασκευάστηκε χυτό από μπρούτζο σε δύο κομμάτια από ειδικό εργαστήριο κατασκευής αγαλμάτων . Τα πανιά της είναι από λινό , όπως και των αρχαίων πλοίων , το οποίο αγοράστηκε από το μοναδικό εργοστάσιο που φτιάχνει τέτοιο ύφασμα στη Σκωτία . Στο σκάφος έχουν καρφωθεί περίπου 25.000

καρφιά διαφόρων μεγεθών , όλα μπρούτζινα και δουλεμένα στο χέρι .

3.2.9 ΕΚΘΕΣΗ ΘΗΣΑΥΡΩΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ (ΜΟΥΣΕΙΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ , 21/6-31/12)

Οι δρόμοι της Θεσσαλονίκης και του Αγίου Όρους συναντώνται ακόμη μια φορά με την ευκαιρία του εορτασμού της πόλης ως Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης .

Ο Οργανισμός της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας , ετοίμασε την Έκθεση "Θησαυροί του Αγίου Όρους" , ένα ιδιαίτερο φιλόδοξο εγχείρημα που παρουσιάζεται στο Μουσείο Βυζαντινού Πολιτισμού από τον Ιούνιο του 1997 και για έξι μήνες . Πρώτη φορά στην υπερχιλιετή ιστορία της Αγιορείτικης Μοναστικής Πολιτείας οι ανεκτίμητοι πνευματικοί και καλλιτεχνικοί θησαυροί , που διαφύλαχθησαν επί αιώνες στην "Κιβωτό της Ορθοδοξίας" , βγαίνουν εκτός Αγίου Όρους και εκτίθενται ως το σημαντικότερο , ίσως , γεγονός (πνευματικό , πολιτιστικό , και επιστημονικό) της διοργάνωσης της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας .

Στόχος της Έκθεσης να παρουσιάσει στο Ελληνικό και διεθνές κοινό την πολυσήμαντη – ιστορικά , πνευματικά , καλλιτεχνικά – Πολιτεία του Αγίου Όρους στη μακρόχρονη διαδρομή της . Ιδιαίτερα θα καταδεχθεί το βαθύτερο νόημα και η μοναδικότητα του Αγίου Όρους , όχι μόνο για την Ορθοδοξία και την Ελλάδα , αλλά για την παγκόσμια κοινότητα .

Κόσμος ονείρου για τον δυτικό επισκέπτη , προσευχής για τον ορθόδοξο προσκυνητή . Γεγονός ξεχωριστής σημασίας για το γυναικείο κοινό , που δεσμεύεται από το "Αβατον" να προσκυνήσει τα Αθωνικά Μοναστήρια .

Στο επίκεντρο της Έκθεσης βρίσκεται ο Τομέας "των **Κειμηλιακών Θησαυρών**" . Όχι μόνο επειδή το Άγιο Όρος είναι η πιο πλούσια σε ποιότητα και ποσότητα ελληνική περιοχή με έργα βυζαντινής και μεταβυζαντινής τέχνης , αλλά κυρίως επειδή μέσα σε μια τέτοια ατμόσφαιρα κατάνυξης η ιστορία , ο πνευματικός βίος , η τέχνη και τα κειμήλια , που εκφράζουν τη λειτουργική ζωή των μοναχών , και μορφοποιούν με τον πιο ζωντανό τρόπο το βαθύτερο νόημα της Αγιορείτικης κοινωνίας .

Κεντρικός άξονας η πνευματικότητα που ενυπάρχει σε όλες τις εκφράσεις της ζωής στην Αθωνική Πολιτεία . Μνημειακή ζωγραφική , φορητές εικόνες , εικονογραφημένα και μη χειρόγραφα , έργα μικροτεχνίας , κεντήματα , ξυλόγλυπτα , κεραμικά , αλλά και σκευή λειτουργικά εκκλησιαστικά , εργαλεία εργαστηρίων , εξοπλισμός και έπιπλα χώρων , είναι λίγες από τις υλικές μαρτυρίες της πολιτιστικής αυτής κληρονομιάς . Στο κάθε ένα από αυτά ενυπάρχουν η βυζαντινή και μεταβυζαντινή τέχνη , η ιστορία , η ακτινοβολία και η επίδραση δογματική και αισθητική στους Ορθόδοξους λαούς , προσφορά στην παιδεία του γένους , η συμμετοχή στα πνευματικά κινήματα .

Ο τομέας του "**Καθημερινού Βίου και Λατρείας**" θα να δείξει την καθημερινότητα της μοναστικής ζωής η οποία βιώνεται στο περιγράμμα της Μονής – Σκήτης – Κελλίου με κέντρο αναφοράς το Ναό (Καθολικό – Κυριακό – Παρεκκλήσι , αντίστοιχα) . Ωστόσο η μέρα του μοναχού περιλαμβάνει επίσης την προσευχή και τη μελέτη στο ατομικό του καταφύγιο , αλλά και το εργόχειρο , την εργασία για τις βιοποριστικές ανάγκες κι' ακόμη , την υποδειγματική φιλοξενία του προσκυνητή . Οι θρησκευτικές και κοινωνικές παραδόσεις κρατούνται στην κοινότητα των Πατέρων . Η έννοια της υπακοής του υποτακτικού στον γέροντα έχει ακριβώς τον σκοπό της αδιατάρακτης μεταφοράς της γνώσης , των κανόνων , των εθίμων , από την μία γενιά στην άλλη .

Όμως η πολιτιστική κληρονομιά του Αγίου Ορους δεν περιορίζεται μόνο στα θαυμάσια αρχιτεκτονήματα και τα μοναδικά κειμήλια των Ναών ,

Ιερών Μονών , Σκητών και Κελλιών , αλλά εκτείνεται και στο απαράμιλλο και επίσης μοναδικό φυσικό περιβάλλον , το τοπίο που τα περιβάλλει .

Με βασικότερο χαρακτηριστικό του τη φυσικότητα των οικοσυστημάτων σε ότι αφορά την ποιοτική σύνθεση του ς , με μεγάλη ποικιλία ειδών , φυτών και ζώων , σε ένα αρχέγονο περιβάλλον βλάστησης , πυκνό από την απουσία βοσκής και αδικαιολόγητων ανθρώπινων παρεμβάσεων , το φυσικό περιβάλλον αναπαύει τον επισκέπτη και ανυψώνει την μανάζουσα ψυχή .

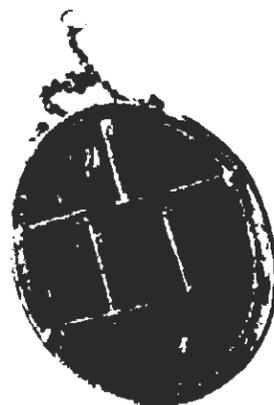
Βασική στρατηγική του Τομέα της "**Αρχιτεκτονικής**" είναι η ανάδειξη της ποικιλότητας και της μεγάλης πυκνότητας των αρχιτεκτονικών μορφών στη χερσόνησο του Αγίου Όρους , η πυκνή ιστορική διαστρωμάτωση και η σημασία τους για τον Ορθόδοξο κόσμο . Κεντρικοί άξονες του Τομέα είναι η ικανοποίηση των λειτουργικών αναγκών , οι αξιόλογες κατασκευαστικές λύσεις και τα σημαντικά αισθητικά αποτελέσματα . Με εξαιρετική επιτυχία για τους ανώνυμους μαιστορες , οι κατασκευές εντάχθηκαν περίτεχνα πάντοτε στο περιβάλλον , παρέχοντας ασφάλεια για την αναγκαία καθημερινή λατρεία . Οι ανάγκες αύξησαν περιγράμματα και επιφάνειες και έφτιαξαν σχεδόν ολόκληρες πολιτείες , που τίποτε δεν είναι βαρύ , δυσάρμονικο ή ξένο .

3.2.9.1 ΤΟ "ΣΕΝΑΡΙΟ-ΠΡΟΘΕΣΗ" ΣΤΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Το σενάριο – η ιστορία – γύρω από την οποία θα "υπάρξουν" τα εκθέματα κινείται πάνω σε ένα νοηματικό άξονα ικανό να ενοποιήσει τις τέσσερις θεματικές ενότητες (φύση , αρχιτεκτονική , καθημερινός βίος , κειμήλια) , έτσι ώστε να υπηρετηθεί και να αποδοθεί το "Όλον" όχι ως μία ακολουθία στο χώρο αλλά ως μία σύνθεση μέσα στο χρόνο .

3.2.9.1.1 ΚΕΙΜΗΛΙΑΚΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ

Το Άγιον Όρος αποτελεί την πιο πλούσια σε ποιότητα και ποσότητα ελληνική περιοχή με έργα βυζαντινής και μεταβυζαντινής τέχνης . Η αρχαιολογική , ιστορική και καλλιτεχνική σημασία του , παράλληλα με τη θεολογική είναι σπουδαιότατη και τα μνημεία της αρχιτεκτονικής , της ζωγραφικής , της γλυπτικής , κ.λ.π. είναι πολιτιστικά τεκμήρια μοναδικά , όχι μόνο για την Ορθοδοξία και την Ελλάδα , αλλά για

ολόκληρο τον κόσμο .

Ωστόσο το πιο σημαντικό στο Άγιον Όρος είναι το γεγονός , ότι αυτό εκφράζει κατά τον αριότερο τρόπο τον Ορθόδοξο μοναχισμό . Πρόκειται για μία χιλιόχρονη μοναχική πολιτεία που ζει ως σήμερα . Ένας κόσμος

απλός και δύσκολος , που αναπαύει το πνεύμα , γεμίζει την ψυχή και βιώνει την ουσία της Ορθοδοξίας . Ένας κόσμος που ζει θεοκεντρικά και στη χιλιόχρονη ιστορική διαδρομή του ως κύριο χαρακτηριστικό του είχε και έχει την υψηλή πνευματικότητα . Ολόκληρη η ζωή των μοναχών και όλα τους τα έργα είναι προϊόντα αυτής της πνευματικότητας . Κάθε κειμήλιο είναι μία πύλη στον παράδεισο που τη διαφυλάγουν ως κόρη οφθαλμού και όλα μαζί εκφράζουν τη λειτουργική τους ζωή .

Ο κόσμος αυτός του ονείρου για το δυτικό επισκέπτη και της προσευχής για τον ορθόδοξο προσκυνητή μετά την ιστορική απόφαση της Ιεράς Κοινότητας του Αγίου Όρους να επιτρέψει την εξαγωγή των Κειμηλίων και να στηρίξει με μία μοναδική εκδήλωση τις εκδηλώσεις της Θεσσαλονίκης το 1997 , θα παρουσιασθεί για πρώτη φορά στην ιστορία με την Έκθεση των Θησαυρών του Αγίου Όρους .

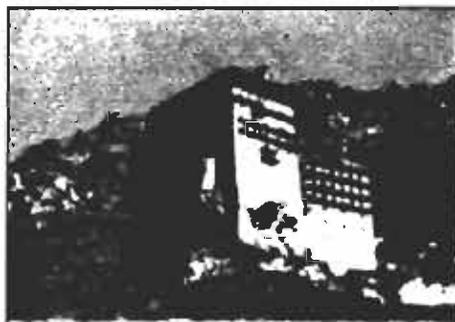
Για την προσέγγιση του υλικού επιστρατεύθηκε ένας μεγάλος αριθμός ειδικών επιστημόνων μετά τις εισηγήσεις τους , τις επί τόπου επισκέψεις στο Άγιον Όρος της ομάδας εργασίας και τις απαντήσεις των Ιερών Μονών , συγκροτήθηκε ο κατάλογος των κειμηλίων που θα παρουσιασθεί στην Έκθεση . Γράφτηκαν στη συνέχεια τα γενικά εισαγωγικά άρθρα , τα ειδικά για κάθε κατηγορία έργων , και τα λήμματα , συντηρήθηκαν και συντηρούνται τα κειμήλια και μεταγράφονται από τη νουσειοπλογική ομάδα σε εκθεσιακό περιβάλλον .

Θα παρουσιασθούν εξακόσια κειμήλια που αντιπροσωπεύουν είκοσι δύο κατηγορίες έργων .

3.2.9.1.2 ΦΥΣΗ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Η πολιτιστική κληρονομιά του Αγ. Όρους δεν περιορίζεται μόνο στα θαυμάσια αρχιτεκτονήματα και τα μανδικά κειμήλια των Ι. Μονών , Σηκητών και Κελιών αλλά εκτείνεται και στομ απαράμιλλο και επίσης μοναδικό φυσικό περιβάλλον , το τοπίο , που περιβάλλει τις Ι. Μονές . Χαρακτηριστικά του Αγίου Όρους είναι η μεγάλη ποικιλία ειδών φυτών και ζώων καθώς και μορφών βλάστησης . Αυτό οφείλεται στη σχετική απομόνωση της Χερσονήσου του Άθω , στη γεωγραφική της θέση , στην ποικιλία των πετρωμάτων , στο πολυσχιδές ανάγλυφο της περιοχής και στο μεγάλο σχετικά υπερθαλάσσιο ύψος του κυρίως Άθω ο οποίος ανορθώνεται απότομα , ως κώνος , από την επιφάνεια της θάλασσας , για να φτάσει σε οριζόντια απόσταση ολίγων χιλιομέτρων το υπερθαλάσσιο ύψος των 2.033 μέτρων , αλλά και στην ποικιλία των τοπικών κλιμάτων που δημιουργούνται με το συνδυασμό των παραπάνω παραγόντων και τα οποία εκδηλώνονται στην εμφάνιση του μωσαικού της βλάστησης . Ενός μωσαικού που περιλαμβάνει τύπους βλάστησης από τους ημιερημικούς των βραχώδων ακτών με τη δενδρώδη εφόρβια , τους ευμεσογειακούς τύπους βλάστησης της αγρελιάς , του σχίνου , του φιλυκιού , της αριάς , της φράξου , της δάφνης , της κουμαριάς ερείκης , κλπ του ηποηπειρωτικού της δρυός και της καστανιάς , της μαύρης πεύκης και της ελάτης , τους μεσοευρωπαϊκούς – ηπειρωτικούς της οξιάς και των σφενδαμνίων μέχρι τους υπαλπικούς και αλπικούς τύπους .

Πέρα όμως από την ποικιλία των ειδών και των μορφών βλάστησης , το Αγιο Όρος διαθέτει σημαντικό αριθμό ενδημικών ειδών . Το βασικότερο όμως χαρακτηριστικό είναι η φυσικότητα των οικοσυστημάτων , τουλάχιστον σε ότι αφορά την ποιοτική σύνθεση τους .

Η παρουσίαση του φυσικού περιβάλλοντος στην Έκθεση των Θησαυρών του Αγίου Όρους θα γίνει με μια φωτογραφική έκθεση η οποία θα περιλαμβάνει τέσσερις ενότητες :

- 1) Τη βλάστηση του Αγίου Όρους ,
- 2) Τις εποχές του έτους ,
- 3) Ειδικά τοπία ,
- 4) Ανθρώπινες δραστηριότητες και φυσικό περιβάλλον , με ένα πολυθέαμα , μία βιντεοταινία και με ειδικές εκδόσεις που θα αφορούν τη χλωρίδα , την πανίδα και τη βλάστηση του Αγίου Όρους .

3.2.9.1.2 ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Η αρχιτεκτονική κληρονομιά του Αγίου Όρους , αποτέλεσμα και κατάλοιπο μιας χιλιόχρονης δραστηριότητας και εξέλιξης πολυάριθμων μοναστικών ιδρυμάτων , μπορεί σ' ένα βαθμό να θεωρηθεί ότι συνοψίζει τη μεσαιωνική και νεώτερη αρχιτεκτονική του ορθόδοξου βαλκανικού χώρου , φωτίζοντας πλέον στις , εκτός του Όρους , περιοχές .

Την κληρονομιά αυτή συνιστούν πολυάριθμες κατηγορίες κτιρίων (από ναούς και οχυρά ως κτίρια παραγωγής και εργατόσπιτα) που χαρακτηρίζονται από μεγάλη ποικιλία αρχιτεκτονικών μορφών και οικοδομικής τεχνολογίας .

Η αρχιτεκτονική θα αντιπροσωπεύεται στην Έκθεση των Θησαυρών του Αγίου Όρους κυρίως με τεκμηριωμένο υλικό (σχέδια , φωτογραφίες , προπλάσματα) , αλλά και με πρωτότυπα παλαιά αντικείμενα που σχετίζονται με το αρχιτεκτονικό έργο και την διαδικασία της παραγωγής του (έγγραφα , παλαιά σχέδια , κουφώματα , επιγραφές , εργαλεία κλπ) .

3.2.9.1.4 ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΟΣ ΒΙΟΣ ΚΑΙ ΛΑΤΡΕΙΑ ΣΤΟ ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ

ο Καθημερινός Βίος στο Άγιον Όρος είναι οργανωμένος με βάση την γεροντική εντολή "αδειλείπτως προσεύχεσθε" . Οι μέριμνες για την

ικανοποίηση των βιοτικών αναγκών είναι συνυφασμένες με την προσευχή και είναι προσαρμοσμένες στο ωράριο των κθαρά λατρευτικών ενασχολήσεων . Η μορφολογία του εδάφους και οι κλιματολογικές συνθήκες του Αγίου Όρους , όπου ο μοναχισμός ανθεί για περισσότερο από 1200 χρόνια , συνδυαζόμενα με τις συγκοινωνιακές

ιδιαιτερότητες , συντέλεσαν στο να διατηρηθούν , μέχρι πρόσφατα , πολλά "αρχαικά" στοιχεία στον αγιορείτικο καθημερινό βίο .

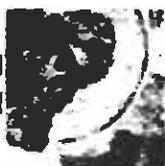
Η παρουσίαση του Καθημερινού Βίου και της Λατρείας γίνεται μέσα από ένδεκα ενότητες οι οποίες καλύπτουν διαχρονικά και σε ικανοποιητικό ναθμό την αγιορείτικη "καθημερινότητα" . Πρόκειται για τις ενότητες "λατρεία" , "Μουσική" , "Υγεία" , "Ενοπλα σώματα" , "Εργαστήρια" , "Ωρολογιοποιείο" , "Μετόχια" , "Αμπελος

και Οίνος" , "Ζωγραφικά εργαστήρια" , "Τυπογραφείο , Φωτογραφείο , Σταμπαδούρικο" , "Υδρόμυλοι , Ανεμόμυλοι" .

Σε κάθε ενότητα θα παρουσιάζονται σχετικά πρωτότυπα αντικείμενα (700+5 συλλογές) , σχέδια , φωτογραφίες και ενημερωτικά κείμενα .

3.2.9.2 ΠΛΗΡΗΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Κεφ 1
ΜΝΗΜΕΙΑΚΗ
ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

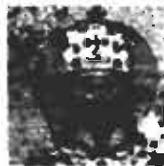
Κεφ 12
ΑΝΤΙΜΗΝΣΙΑ

Κεφ 2
ΦΟΡΗΤΕΣ
ΕΙΚΟΝΕΣ

Κεφ 13
ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΕΓΓΡΑΦΑ

Κεφ 3
ΑΝΘΙΒΟΛΑ

Κεφ 14
ΟΘΩΜΑΝΙΚΑ
ΕΓΓΡΑΦΑ

Κεφ 4
ΧΑΡΤΙΝΕΣ
ΕΙΚΟΝΕΣ

Κεφ 15
ΣΛΑΒΙΚΑ
ΕΓΓΡΑΦΑ

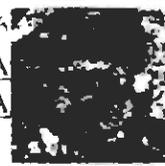
Κεφ 5
ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ
ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ

Κεφ 16
ΡΟΥΜΑΝΙΚΑ
ΕΓΓΡΑΦΑ

Κεφ 6
ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ
ΕΛΥΨΤΑ

Κεφ 17
ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ
ΜΟΝΩΝ

Κεφ 7
ΔΙΘΑΝΑΓΛΥΦΑ

Κεφ 18
ΕΛΛΗΝΙΚΑ
ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ

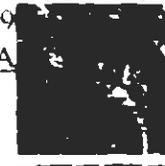
Κεφ 8
ΕΥΔΟΛΑΥΨΤΑ

Κεφ 19
ΣΛΑΒΙΚΑ
ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ

Κεφ 9
ΜΙΚΡΟΤΕΧΝΙΑ

Κεφ 20
ΓΕΩΡΓΙΑΝΙΚΑ
ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ

Κεφ 10
ΚΕΡΑΜΙΚΗ

Κεφ 21
ΜΟΥΣΙΚΑ
ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ

Κεφ 11
ΚΕΝΤΗΤΙΚΗ

Κεφ 22
ΠΑΛΑΙΟΥΤΑ

ΜΕΡΙΚΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΚΘΕΜΑΤΑ

3.2.9.2.1 ΜΝΗΜΕΙΑΚΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ : ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ (ΕΤΟΣ 1447 , ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ)

Το απόσπασμα αυτό της τοιχογραφίας , στο οποίο εικονίζεται ο άγιος Αθανασίος ο Αθωνίτης , προέρχεται , πιθανότατα , από τη διακόσμηση του παλαιού Καθολικού της Μονής Αγίου Παύλου το οποίο κτίστηκε στα 1447 από τον Σέρβο ηγεμόνα **G . Brancovic** και κατεδαφίστηκε το 1839 .

3.2.9.2.2 ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ : ΤΕΤΡΑΕΥΑΓΓΕΛΟ (13ΟΣ ΑΙΩΝΑΣ , ΜΟΝΗ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ)

Περιλαμβάνει έξι ολοσέλιδες μικρογραφίες , όπου εικονίζονται με τη σειρά ο Μωυσής παραλαμβάνοντας το Νόμο , οι όσιοι Αμμώνιος και Ευσέβιος και οι τέσσερις ευαγγελιστές Ματθαίος , Μάρκος , Λουκάς και Ιωάννης . Από τους ευαγγελιστές , που βρίσκονται μπροστά από τα ευαγγελιά τους , ο Ματθαίος γράφει , ο Μάρκος σκέπτεται , ο Λουκάς βουτά τη γραφίδα στο μελανοδοχείο και ο Ιωάννης ακούει σκυφτός και με έκπληξη τη φωνή από το ημικύκλιο του ουρανού .

3.2.9.2.3 ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ : ΕΓΓΡΑΦΟ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ (ΙΟΥΛΙΟΣ 1089 , ΑΡΧΕΙΟ ΜΟΝΗΣ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ)

Εκτελώντας διαταγή του αυτοκράτορα **Αλέξιου Α' Κομνηνού** , ο πρώτος και η σύναξη των Καρύων παραδίδουν στο μοναχό Συμεών , που είχε διατελέσει μέγας δρουγγάριος (κορυφαίος δικαστής) , τη Μονή Ξενοφώντος , την οποία είχε ανακαινίσει , καθώς και όλη την περιουσία της μέσα και έξω από το Άγιο Όρος . Επίσης καθορίζουν τον κανονισμό λειτουργίας της μονής (εκλογή και διορισμός ηγουμένου , ιεραρχική θέση του ηγουμένου στις Καρύες , εκπροσώπηση στη Μέση , οικονομικές διατάξεις) .

Το έγγραφο αποτελεί παράδειγμα της αυτοκρατορικής παρέμβασης στο Όρος και της αντίστασης των τοπικών αρχών προς την έξωθεν επιρροή .

3.2.9.2.4 ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ: ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΩΑΜΕΘ Β' ΤΟΥ ΠΟΡΘΕΤΟΥ
(25 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1451 , ΑΡΧΕΙΟ ΜΟΝΗΣ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ)

Ο σουλτάνος διατάζει τον πρώτο του Αγίου Όρους και την Ιερά Σύναξη να σεβαστούν τον καταμερισμό των γαιών που έγινε στο Άγιον Όρος επί σουλτάνου **Μουράτ Β'** και ιδιαίτερα να επιστρέψουν στη Μονή Αγίου Παύλου ορισμένες βοσκές που της είχαν αφαιρεθεί .

Το έγγραφο , που εκδόθηκε στην τότε πρωτεύουσα των Οθωμανών την Ανδριανούπολη , φέρει στην αρχή το καλλιγραφικό σημείο (τούγγρα) του σουλτάνου , είναι όμως γραμμένο σε δημώδη ελληνικά με πολλά λάθη . Η ελληνική χρησιμοποιήθηκε επανειλημμένα σε επίσημα έγγραφα των σουλτάνων που απευθύνονταν στο εσωτερικό αλλά και στη διεθνή τους αλληλογραφία (π.χ. με τη Βενετία) .

Τέλος στην Έκθεση μετέχουν το Πρωτάτο της Ιεράς Κοινότητας του Αγίου Όρους καθώς και οι **Ιερές Μονές** : Βατοπεδίου , Ιβήρων , Χελανδαρίου , Διονυσίου , Κουτλουμουσίου , Παντοκράτορας , Ξηροποτάμου , Ζωγράφου , Δοχειαρίου , Καρακάλλου , Σίμωνος Πέτρας , Αγίου Παύλου , Σταυρονικήτα , Ξενοφώντος , Γρηγορίου , Αγ. Παντελεήμονος , Ρωσικού .

Οι Σκήτες :

- 1) Αγίας Άννης , Ι . Μ . Μεγίστης Λαύρας ,
- 2) Τιμ . Προδρόμου , Ι . Μ . Μεγίστης Λαύρας ,
- 3) Αγίου Ανδρέα , Ι . Μ . Βατοπεδίου ,
- 4) Τιμίου Προδρόμου , Ι . Μ . Παντοκράτορας ,
- 5) Προφήτου Ηλίου , Ι . Μ . Παντοκράτορας ,
- 6) Νέα Σκήτη , Ι . Μ . Αγ. Παύλου ,
- 7) Βογοροδίτσας , Ι . Μ . Αγ. Παντελεήμονος – Ρωσικού

3.2.9.3 ΤΟ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΟ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

- 843** Εκπρόσωποι των μονών του Άθω πηγαίνουν στην Κωνσταντινούπολη για να εορτάσουν την αποκατάσταση της λατρείας των εικόνων.
- 883** Πρώτο αυτοκρατορικό προνόμιο για τον Άθω από τον Βασίλειο Α΄ τον Μακεδόνα.
- 908** Ο Άθως γίνεται ανεξάρτητος από τα κοινόβια που βρίσκονταν εκτός της χερσονήσου. Μαρτυρείται για πρώτη φορά η ύπαρξη ενός πρώτου, αρχηγού και εκπροσώπου των μοναχών.
- 941-2** Η πρώτη γνωστή βασιλική επιχορήγηση για τους μοναχούς του Άθω από τον Ρωμανό Α΄ Λακαπηνό: ένα χρυσό νόμισμα το χρόνο για κάθε μοναχό.
- 943** Καθορίζεται από τις αρχές το σύνορο ανάμεσα στην Ιερισσό και την μοναστική κοινότητα του Άθω.
- 957** Ο όσιος Αθανάσιος πηγαίνει στο Όρος και ιδρύει τη μονή που αργότερα θα γίνει η Μεγίστη Λαύρα, το πρώτο κοινόβιο, χάρη στα λάφυρα της Κρήτης (961) και τις δωρεές του αυτοκράτορα Νικηφόρου Φωκά.
- 972** Ο αυτοκράτορας Ιωάννης Τζιμισκής και οι μοναχοί του Άθω υπογράφουν το πρώτο τυπικό της μοναστικής κοινότητας, τον περίφημο Τράγο, με τον οποίο εισάγεται επίσημα το κοινοβιακό σύστημα στο όρος, παράλληλα προς τα ερημητήρια.
- 1045** Ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος Θ΄ Μονομάχος υπογράφει το δεύτερο τυπικό του Άθω, ο οποίος αποκαλείται για πρώτη φορά επίσημα Άγιον Όρος. Υπάρχουν τρία μεγάλα κοινόβια, η Μεγίστη Λαύρα, η μονή Ιβήρων και το Βατοπέδι.
- πριν το 1142** Έχει ήδη ιδρυθεί μονή που κατοικείται από Ρώσους μοναχούς.

- 1198 Η μονή Χιλανδαρίου παραχωρείται στους Σέρβους. Τον 13ο αιώνα η μονή Ζωγράφου θα κατοικηθεί αποκλειστικά από βουλγάρους.
- 1205 Βραχύχρονη κατάληψη του Αγίου Όρους από τους Λατίνους της Δ΄ Σταυροφορίας.
- 1307-1309 Το Όρος λεηλατείται και καταστρέφεται από τους Καταλανούς.
- 1312 Ο Ανδρόνικος Β΄ Παλαιολόγος και ο πατριάρχης Νήφων νομοθετούν ότι η εκλογή του πρώτου θα επικυρώνεται από τον πατριάρχη. Παράλληλα, σε επίλεκτους Αγιορείτες επικρατεί ο ησυχασμός, μυστικιστική πρακτική που επιδιώκει την επαφή του πιστού με το θείο δια της προσευχής και της εμφάνισης του θείου φωτός.
- 1345 Ο Σέρβος κράλης Στέφανος Dusan καταλαμβάνει τις Σέρρες και το Άγιον Όρος, το οποίο και θα επισκεφθεί οικογενειακώς.
- 1371 Οι Βυζαντινοί επανέρχονται στην Ανατολική Μακεδονία (και το Άγιον Όρος) μετά την ήττα των Σέρβων στην Μαρίτζα.
- 1374 Ιδρύεται η μονή Διονυσίου από τον αυτοκράτορα της Τραπεζούντας Αλέξιο Γ΄ Μεγάλο Κομνηνό.
- 1383 Οι Οθωμανοί καταλαμβάνουν το Άγιον Όρος, με το οποίο είχαν επαφές προηγουμένως. Πρώτη σύντομη τουρκοκρατία.
- 1403 Μετά την ήττα των Οθωμανών στην Άγκυρα, το Άγιον Όρος επιστρέφει με συνθήκη στη βυζαντινή κυριαρχία.
- 1406 Το τρίτο τυπικό του Αγίου Όρους που εξέδωσε ο Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγος.
- 1424 Αντιπροσωπεία Αγιορειτών προσκυνά τον σουλτάνο Μουράτ στην Αδριανούπολη. Αρχίζει η δεύτερη και μακροχρόνια Τουρκοκρατία.
- 1498 περίπου Σύνταξη του λεγόμενου «Τυπικού του Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγου του 1394».
- 1541 Ίδρυση της μονής Σταυρονικήτα από τον πατριάρχη Ιερεμία Α΄.
- 1569 Δήμευση της ακίνητης περιουσίας όλων των μονών της οθωμανικής επικράτειας από τον σουλτάνο Σελίμ Β΄.
- 1593 Τελευταία μνεία του θεσμού του Πρώτου ως ανωτάτης διοικητικής και πνευματικής αρχής

- των Αθωνιτών. Η Μεγάλη Σύναξις των Καρεών καθιερώνεται ως ανώτατη αρχή διαχειρίσεως των κοινών αγιορειτικών υποθέσεων.
- 1749 Ίδρυση της Αθωνιάδος Σχολής.
- 1754 Εμφάνιση του πνευματικού κινήματος των Κολλυβάδων.
- 1783 Έκδοση του Τυπικού του πατριάρχη Γαβριήλ Δ΄.
- 1821
Μάιος Κήρυξη της Ελληνικής Επανάστασεως στις Καρυές.
- 1860 Αλόπειρα παρεμβάσεως από την οθωμανική κυβέρνηση στο εσωτερικό καθεστώς διοικήσεως του Αγίου Όρους με τη σύνταξη Καταστατικού Χάρτου από τον διοικητή της Θεσσαλονίκης Χουσνή πασά.
- 1863 Δήμευση των μετοχίων της Ρουμανίας από την κυβέρνηση του Αλεξάνδρου Κούζα.
- 1873 Δραστικός περιορισμός των εσόδων των μετοχίων της Βεσσαραβίας και το Καυκάσου από τη ρωσική κυβέρνηση.
- 1912 Έγκριση των νέων Γενικών Κανονισμών λειτουργίας του Αγίου Όρους που συντάχθηκαν από τον πατριάρχη Ιωακείμ Γ΄ και τους Αγιορείτες.
- 1912
Νοέμβριος Απελευθέρωση του Αγίου Όρους από τον ελληνικό στόλο.
- 1913 Ψήφισμα των Αγιορειτών με το οποίο κηρύσσεται το αυτοδιοίκητο του μοναστηριακού πολιτεύματος μέσα στα όρια της Ελληνικής επικράτειας.
- 1926 Ψήφιση του ισχύοντος Καταστατικού Χάρτου του Αγίου Όρους.

3.2.10 Η ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΩΝ U2 (ΟΛΘ , ΠΡΟΒΛΗΤΑ Β' , 26/9)

Η Θεσσαλονίκη , στις 26 Σεπτεμβρίου υποδέχτηκε τους U2 , το δημοφιλέστερο ίσως ροκ συγκρότημα της εποχής , σε μία συναυλία που προηγούμενη δεν έχει ξαναγίνει στη πόλη . Υποδέχθηκε τους πάντα τολμηρούς και καινοτόμους U2 , με το κέντρο της πεζοδρομημένο για την περίπτωση , με ειδικά στάντς στους δρόμους για φαγητό

και ποτό , με επιπλέον εκπτώσεις στα εμπορικά καταστήματα , δωρεάν μεταφορά του κοινού από την συγκοινωνία και τον ΟΣΕ , με υπαίθριες συναυλίες , χορευτικές και εικαστικές δράσεις εντός και εκτός του πολεοδομικού συγκροτήματος , στις οποίες συμμετείχαν πολλοί δημόσιοι και ιδιωτικοί φορείς της πόλης .

Τέσσερις γιγαντοοθόνες στήθηκαν στην πλατεία Αριστοτέλους , το Λευκό Πύργο , καθώς και στους δήμους Καλαμαριάς και Σταυρούπολης έτσι ώστε το κοινό που δεν μπόρεσε να προμηθευτεί το "μαγικό εισιτήριο" , να μπορεί να παρακολουθήσει την συναυλία από αυτές .

Στην πρώτη τους συναυλία στην χώρα μας , οι U2 μετέφεραν ακριβώς την ίδια υπερπαραγωγή που παρουσίασαν στην παγκόσμια περιοδεία τους (Rattle and Tour) , η οποία άρχισε στις 25 Απριλίου από το Λας Βέγκας και τελείωσε στις 12 Δεκεμβρίου στο Σιάτλ , μετά από μία θριαμβευτική διαδρομή με 71 σταθμούς σε 20 χώρες .

Αξίζει να σημειωθεί ότι για την πραγματοποίηση της τριώρης υπερπαραγωγής εργάστηκαν 237 τεχνικοί του συγκροτήματος και 200

Έλληνες . Η μεταφορά του εξοπλισμού 1.200 τόνων έγινε από το εξωτερικό με συνολικά 72 νταλίκες .

Το στήσιμο του σόου , που έγινε σε ανοιχτό χώρο στη Β' Προβλήτα του ΟΛΘ απαιτούσε εργασία 36 ωρών και περιλάμβανε ενδεικτικά :

1) τη μεγαλύτερη οθόνη βίντεο που έχει κατασκευαστεί μέχρι σήμερα , επιφάνειας 700 τετρ. μέτρων και βάρους 65 τόνων , η οποία αποτελείται από 100 κομμάτια .

2) σκηνή φτιαγμένη από πλεξιγκλάς , που ξεπερνά τα 20 μέτρα ύψος . Πάνω της κυριαρχεί "χρυσή αφίδα" ύψους 100 μέτρων σε έντονο πορτοκαλί χρώμα , ενά λεμόνι-καθρέπτης ύψους 35 μέτρων και μια γυαλιστερή ελιά ύψους 12 μέτρων , περασμένη σε τεράστια οδοντογλυφίδα .

3) ηχητικό σύστημα σκηνής βάρους 300 τόνων , 76 ηχεία , 120 κανάλια ήχου και 6 κονσόλες .

4) 5.000 μέτρα φωτεινού σχοινιού , 100 προβολείς , 30 προβολείς σταδίου , 24 χειροκίνητα σποτ , έξι μηχανές φωτισμού , οχτώ ψηφιακά κανάλια βιντεοεφέ , χρωματιστές σφαίρες , χιλιάδες λαμπτήρες και καλώδια 36 χιλιομέτρων .

Ο Οργανισμός Πολιτιστικής Πρωτεύουσας διέθεσε το ποσό των 150 εκατομμυρίων δραχ. (100 εκατ. δραχ. διέθεσε εκτάκτως το Υπουργείο Πολιτισμού και 40 εκατομμύρια δραχ. διέθεσε η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς) για την πραγματοποίηση της εκδήλωσης αυτής , το συνολικό όμως κόστος της συναυλίας έφτασε τα 600 εκατομμύρια .

3.2.11 ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΟΥ GORAN BRAGONIC ΜΕ ΤΟ ΕΡΓΟ "ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ" (ΠΑΛΑΙ ΝΤΕ ΣΠΟΡ , 30/12)

Σε μια μοναδική τελετή , έκλεισε το 1997 για τη Θεσσαλονίκη , αποχαιρετώντας τον τίτλο της "Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Ευρώπης" , με το έργο του Goran Bragovic "Θεσσαλονίκη" για το οποίο έχει γραφεί και το σενάριο "Η σιωπή των Βαλκανίων" . Στο πλευρό του , η Δημοτική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης , η χορωδία της Μ . Κωνσταντινίδου και η ρεμπέτικη ορχήστρα του Α . Μόσχου .

3.3 ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

3.3.1 ΕΓΝΑΤΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΘ' ΟΔΟΝ

Αναπτύσσεται σε πόλεις ή περιοχές , κόμβους της ρωμαϊκής Εγνατίας Οδού , του δρόμου που γεφύρωσε την Ανδριατική με το Θερμαικό και ένωσε τη Μακεδονία με τη Θράκη . Σύμφωνα με το πρόγραμμα αυτό , θα οργανωθούν φεστιβάλ (με καλλιτεχνικό υπεύθυνο τον γνωστό σκηνοθέτη Παντελή Βούλγαρη) , με έντονη την παρουσία σ' αυτά του τοπικού στοιχείου , στις Πρέσπες , στην Έδεσσα , στο Λουδία , στη Γέφυρα , αλλά και στη Βέροια , Απολλωνία , Καβάλα , Κομοτηνή κι Αλεξανδρούπολη και σε δεκάδες άλλα σημεία της Μακεδονίας και της Θράκης κατά μήκος της Εγνατίας οδού .

Ο Ι Ε Κ Δ Η Λ Ω Σ Ε Ι Σ	
Τανάη	15 6 ΜΑΙΟΥ
Πορτο Λαγός	11, 12, 13 ΜΑΙΟΥ
Κομοτηνή	18, 19, 20 ΜΑΙΟΥ
Αλεξανδρούπολη	25, 26, 27, 28 ΜΑΙΟΥ
Στραμνίκος	1, 2, 3, 4, 5 ΙΟΥΝΙΟΥ
Καβάλα	13, 14, 15, 16, 17 ΙΟΥΝΙΟΥ
Χαλκίδα	3, 4, 5, 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
Έδεσσα	10, 11, 12, 13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
Βέροια	24, 25, 26, 27 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
Λουδίας	7, 8, 9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
Γαννητσι	14, 15, 16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
Πρέσπες	21, 22, 23, 24, 25 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ
Γέφυρα	25, 26, 27 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ
Συντονιστής ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ Καλλιτεχνικός υπεύθυνος ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΒΟΥΛΓΑΡΗΣ	

Η καινούργια Εγνατία οδός που κατασκευάζεται από το ΥΠΕΧΩΔΕ.

3.3.2 ΕΚ ΠΕΡΑΤΩΝ ΤΗΣ ΓΗΣ

Το πρόγραμμα "Εκ Περάτων της Γής" επιχειρεί να παρουσιάσει την πολιτισμική ταυτότητα του όπου γησελληνισμού, μέσα από την ιστορική και σύγχρονη πορεία του, καθώς και να εδραιώσει την αντίληψη της παγκοσμιότητας του, μέσα από το μακρύ ταξίδι της ελλαδικής παρουσίας στο χώρο και το χρόνο.

Βασική χάραξη για την προσέγγιση αυτή αποτελεί η μεγάλη έκθεση (το τρίμηνο Μάιος – Ιούνιος – Ιούλιος) που θα ακολουθήσει αυτή την πορεία, μέσα από δύο κύριους άξονες:

A . Η μορφή του σύγχρονου όπου γης ελληνισμού, η παρουσία του στις χώρες

υποδοχής και ο τρόπος, με τον οποίο συνδέει εκατέρωθεν την καθημερινότητα με την πολιτισμική ταυτότητα (άξονας Χώρα-Ελληνισμός 20ου αιώνα).

B . Η παρουσία του ελλαδικού στοιχείου ως ιστορικού παράγοντα μιας παγκοσμιότητας, όπως την εκφράζει σήμερα η Ιστορία, η Ιστορία της Τέχνης και η Ιστορία του Ανθρώπου (άξονας Ιστορία-μνήμη και γνώση του Ελληνισμού).

α) Εκθέσεις με αρχαιακό και καλλιτεχνικό χαρακτήρα, εκπαιδευτικά προγράμματα, ειδικές διοργανώσεις με συμμετοχή των κατοίκων της πόλης.

β) Εκδηλώσεις – δράσεις σε πανελλήνιο ή σε πανευρωπαϊκό – παγκόσμιο επίπεδο. Εδώ περιλαμβάνονται όλα τα γεγονότα που θα λάβουν χώρα

κατά τομείς , στο θέατρο , τη μουσική , τη λογοτεχνία , το χορό , τα εικαστικά , τον κινηματογράφο , κλπ .

γ) Σημεία εκκίνησης για μεγάλα γεγονότα και θεσμούς που οριοθετούνται για πρώτη φορά στα πλαίσια του προγράμματος για τους έλληνες δημιουργούς σ' όλο τον κόσμο .

δ) Δυναμική , τέλος , και ουσιαστική παρουσία , των νέων ελλήνων από όλο τον κόσμο , με εκδηλώσεις , συναντήσεις , κοινές δράσεις και λειτουργίες , ώστε να απότελέσει ο χώρος της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας ένα βήμα έκφρασης και δημιουργίας , ένα γόνιμο πεδίο συνάντησης των ανθρώπων της δεύτερης και τρίτης γενιάς που ζεί έξω από τα όρια της πατρίδας .

3.3.3 ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ

Πρόκειται για τη συγκροτημένη συμμετοχή της ακδημαϊκής κοινότητας της Θεσσαλονίκης στην Πολιτιστική Πρωτεύουσα . Συνέδρια , συμπόσια και συναντήσεις με κεντρικό θέμα τον Αριστοτέλη θα δώσουν το στίγμα του Σταγειρίτη φιλόσοφου στην αυγή του 21ου αιώνα .

3.3.4 ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ

Το περιφερειακό πρόγραμμα Μεσόγειος είναι ένα μικτό κυρίως εκπαιδευτικό πρόγραμμα . Με πρωτότυπες πάγιες εγκαταστάσεις στη Νέα Παραλία , όσο γίνεται πιο κοντά στη θάλασσα και μέσα από ποικίλες εκδηλώσεις (διαλέξεις , εκθέσεις , καλλιτεχνικά δρώμενα , προβολή τοπικών

συνηθειών , ηθών και εθίμων) θα προσπαθήσει να φέρει σε επαφή γνωριμίας τις 19 χώρες που βρέχονται από αυτή τη θάλασσα . Η επαφή αυτή επιδιώκεται να αποκαλύπτει και να προβάλλει αυτά που ενώνουν τις 19 χώρες όταν και όπου υπάρχουν . Οι πολλαπλές διαστάσεις του προγράμματος θα δημιουργήσουν , πέραν της καλλιτεχνικής απόλαυσης και της πολλαπλής ανταλλαγής , νέους δεσμούς φιλίας των χωρών αυτών με κέντρο την Ελλάδα και ιδιαίτερα τη Θεσσαλονίκη . Η π'λη αυτή η ίδια θα ξαναθυμηθεί πόσο σημαντικός κρίκος στην ιστορία αυτής της θάλασσας υπήρξε και τις δυνατότητες της για το μέλλον . Το πρόγραμμα μπορεί να λειτουργήσει αυτόνομο μετά το χαμήλωμα των φωτών στο τέλος του 1997 δίνοντας στη Θεσσαλονίκη μια νέα εκπαιδευτική δυνατότητα .

3.3.5 ΔΙΑΒΑΛΚΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Το πρόγραμμα για τα Βαλκάνια δίνει ιδιαίτερη βαρύτητα στους θεσμούς που θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην εμπέδωση και τη διερεύνηση των σχέσεων ανάμεσα στις όμορφες χώρες της Χερσονήσου . Όποιες πολιτιστικές δράσεις προβλέφθηκαν , περισσότερο στη θέσπιση διαβαλκανικών (μη-κρατικών) σχέσεων κατατείνουν . Πρώτος θεσμικός στόχος της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας για το 1997 είναι , συνεπώς , να ιδρυθεί το **Διαβαλκανικό Πολιτιστικό Δίκτυο** , σε μια παμβαλκανική συνέλευση στην πόλη της Θεσσαλονίκης . Θα διατυπωθούν απόψεις των ελληνικών και των άλλων βαλκάνιων φορέων , θα χαραχθεί η στρατηγική , θα εκδοθεί ψήφισμα , θα μελετηθούν τρόποι πολιτιστικής δράσης για τα επόμενα έτη .

Επιχειρείται η θέσπιση *συνεδρίων* διαβαλκανικής εμβέλειας (για τη νεολαία , για τους συγγραφείς και τους ποιητές , για την παραδοσιακή και τη σύγχρονη μουσική , για όψεις της αρχιτεκτονικής , για τη γλυπτική , κλπ) , καθώς και *βραβείων* .

Θα επιδιωχθεί *συνάντηση των υπουργών Πολιτισμού* (αν μη τι πλέον) , χωρίς το δέος της ατζέντας . Θα ιδρυθεί *εκδοτικός οίκος* με την ονομασία "Χάρτα" , που θα θέσει σε κυκλοφοριακά βιβλία σε όλες τις βαλκανικές γλώσσες ταυτόχρονα . Θα ξεκινήσει η απογραφή των ελληνικών μνημείων της Διασποράς στη Χερσόνησο . Θα προωθηθεί η *Βαλκανική Συνείδηση* της Ιστορίας , η "αλλαγή προτύπου" .

Ως προς τα *θεάματα* : θεσμοθετείται η αεί φερόμενη "Βαλκανική Πλατεία" στους χώρους της ΔΕΘ . Εκεί θα έρθουν όλοι οι Βαλκάνιοι να δείξουν τις παραδόσεις και τις σύγχρονες τέχνες που ενασκούν . Θα κατασκευαστεί το σκηνικό , θα αναπαρασταθούν τα συγκινητικά και συγκοινωνούντα έθιμα , θα συρθούν οι αέρινοι χόροι , θα ψαλούν οι βυζαντινές μελωδίες και οι ύμνοι , θα ακουστούν οι ποικιλόγλωσσοι απαγγέλτες , θα κυκλοφορήσουν τα έντυπα του Ρήγα , θ' αγαπηθούν οι λαοί . Η "Πλατεία" θα γιορτάζει δέκα ημέρες . Θα μετακομίσει το 1998 σε άλλη πόλ της Βαλκανικής , κ.ο.κ.

3.3.6 ΜΕΓΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ

Με στόχο την ανάδειξη των προσώπων του *Αλέξανδρου* , όπως αποτυπώθηκε στην τέχνη , τη λογοτεχνία και τη λαϊκή παράδοση της Ανατολής που κατέκτησε , προγραμματίζεται μεγάλη έκθεση στο

Κυβερνείο την τελευταία εβδομάδα του Σεπτεμβρίου . Εκθέσεις εκδόσεων σχετικών με τον Αλέξανδρο , το πρόσωπο του Αλεξάνδρου στον κινηματογράφο , σύγχρονες εικαστικές προτάσεις περί τον Αλέξανδρο , θα στρογγυλώσουν ένα σύνολο εκδηλώσεων που θα αντιμετωπίσουν τον Αλέξανδρο και τον μύθο του στην Ανατολή και τη Δύση , όπως αντανακλάται στα έργα των σύγχρονων του και των συγχρόνων μας .

3.3.7 ΔΡΟΜΟΙ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ – ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ

Οι Δρόμοι του Κρασιού της Μακεδονίας , αποτελούν μία πρόταση προς τον επισκέπτη να ακολουθήσει μία προκαθορισμένη , επιλεγμένη διαδρομή , η οποία διασχίζει τα πιο γραφικά σημεία μιας αμπελουργικής ζώνης της Μακεδονίας , να επισκεφθεί επιλεγμένες οινοπαραγωγικές μονάδες , να γευτεί κρασιά , τυπικά της περιοχής , σε συνδυασμό με την τοπική **Γαστρονομία** , και να χαρεί τους χώρους με φυσικό , αρχαιολογικό ή άλλου είδους πολιτιστικό ενδιαφέρον . Από **12** μέχρι και **15 Δεκεμβρίου** (1996) θα γίνει η γνωριμία με τις διαδρομές του κρασιού του Μακεδονικού Αμπελώνα σε συνεργασία με την Ένωση Οινοπαραγωγών .

Οι ημερομηνίες των εκδηλώσεων είναι οι ακόλουθες :

8 Ιανουαρίου (1997) : ΣΚΕΠΙΑΣΤΟ – Ημέρα της "Μπάμπως" μαμής .

Θέμα : Κρασί και γυναίκα .

4η εβδομάδα Ιανουαρίου : Πανηγυρική εκδήλωση με την ολοκλήρωση της πρώτης ποιοτικής αξιολόγησης των εστιατορίων της Θεσσαλονίκης .

1η Φεβρουαρίου : *Αγίου Τρύφωνα* – Ημέρα των αμπελουργών .

(ΓΟΥΜΕΝΙΣΣΑ , ΑΓΧΙΑΛΟΣ , ΜΕΣΣΗΜΒΡΙΑ , ΝΑΟΥΣΑ , ΑΜΠΕΛΟΙ ΣΕΡΡΩΝ , ΓΕΦΥΡΑ) .

9η Φεβρουαρίου : *Του Ασώτου* – Λεχρίτες και Κανταδόροι της Θεσσαλονίκης . Υποστήριξη του εθίμου εκλογής του προέδρου με όλο το διονυσιακό στοιχείο .

27η Φεβρουαρίου : *Τσικνοπέμπτη* – ΣΟΧΟΣ .

Θέμα : Κρασί και συμπόσια .

10η Μαρτίου : *Καθαρά Δευτέρα* – ΑΓΓΕΛΟΧΩΡΙ .

3.3.8 ΚΟΚΚΙΝΗ ΚΛΩΣΤΗ

Ως πρόγραμμα εκδηλώσεων και εργαστηριακών πρακτικών η **Κόκκινη Κλωστή** κινείται σε διάφορες κατευθύνσεις και πολλαπλά επίπεδα ,

χρησιμοποιώντας ποικίλα εκφραστικά και επικοινωνιακά μέσα . Η έναρξη του τοποθετείται στα μέσα Μαΐου . Οι εκδηλώσεις του , που διαρκούν έναν μήνα περίπου , επεκτείνονται σε επιλεγμένους υπαίθριους , καθώς και ειδικούς εκθεσιακούς χώρους . Η **Κόκκινη Κλωστή** λειτουργεί ως ένα παραμύθι . Περιλαμβάνει δράσεις για παιδιά (Εργαστήριο "Σβούρα") , νέους αλλά και ηλικιωμένους , με παράλληλη κινητοποίηση των ΚΑΠΗ , κατασκευές – σκηνογραφίες και παρελάσεις μεταμφιεσμένων , παραστάσεις κουκλοθέατρου και θεάτρου δρόμου , παιδικούς

χορούς και γλέντι , καθώς και ειδικές εκθέσεις . Εξέχουσες εκδηλώσεις του αποτελούν : Οι εκθ'σεις "Το παιδί στον κύκλο του χρόνου" (Μουσείο Μπενάκη) και "Ο κόσμος των Αδελφών Γκριμ" (συνεργασία με το Goethe) , η θεατρική παράσταση "Τα παραμύθια του κόσμου" με τη **Νατάσα Ζούκα** και τη **Σαβίνα Γιαννάτου** , "Ο καρβαλάρης του χιονιού" από τον θίασο **Ιανός του Άκη Σακελλαρίου** , παραμύθια στο δρόμο (Πειραματική Σκηνή) , καθώς και η παράσταση της όπερας "Χάνσελ και Γκρέτελ" . Παράλληλα πλαισιώνεται από την παράσταση "Παραμύθια των αδελφών Γκριμ" του **Γιώργου Κουμεντάκη** με την **Όλια Λαζαρίδου** , παράσταση ενταγμένη στις εκδηλώσεις της "Θεατρικής Ανοιξης" , από το "Τσίρκο χωρίς ζώα" του Γάλλου εικαστικού καλλιτέχνη **Godjo** και από ειδική εκδήλωση με λαϊκούς αφηγητές ευτράπελων ιστοριών .

3.3.9 Η ΠΟΛΗ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ – ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ

Ένα πρόγραμμα γνωριμίας των πολιτών , αλλά κυρίως των μαθητών της Θεσσαλονίκης , με την πόλη , τα μνημεία της , το μουσειακό πλούτο , τις ανασκαφές και τον τρόπο που γίνονται . Ήδη , οι "Αρχαιολογικοί Περίπατοι" που ξεκίνησαν πιλοτικά την Άνοιξη του 1996 στο χώρο της Αρχαίας Αγοράς κατέδειξαν την αναγκαιότητα και τη σημασία του προγράμματος .

3.3.10 ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Η Θεσσαλονίκη , από της κτίσεως της , αποτέλεσε μια πατρίδα ιδιαίτερη για τους Εβραίους της Διασποράς , μια πόλη αγαπημένη και φιλόξενη . Με την έλευση των Σεφαρδιτών από την Ισπανία , πεντεκόσια χρόνια πριν , η πόλη κατέστη μητρόπολη του ευρωπαϊκού εβραϊσμού , ως τις μαύρες μέρες του ολοκαυτώματος . Μητέρα πόλη υπήρξε επίσης και για τους κυνηγημένους Αρμένιους . Μια σειρά εκδηλώσεων για τους Εβραίους και τους Αρμένιους της Θεσσαλονίκης έχουν ενταχθεί στο Πρόγραμμα .

3.3.10.1 Η ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

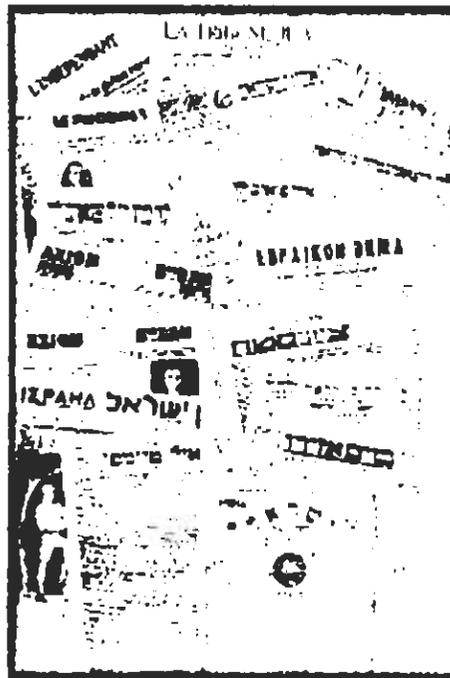
3.3.10.1.1 Η ΔΙΑΔΡΟΜΗ ΤΩΝ ΕΒΡΑΙΩΝ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΑΝΑ ΤΟΥΣ ΑΙΩΝΕΣ

Ο χρόνος της αρχικής εγκατάστασης των Εβραίων στη Θεσσαλονίκη παραμένει ως τώρα άλυτο ιστορικό πρόβλημα. Κάποιοι ερευνητές πιστεύουν ότι από την εποχή της ίδρυσής της (315 π.Χ.) η Θεσσαλονίκη είχε και Εβραίους κατοίκους. Κάποιοι άλλοι θεωρούν ότι οι Εβραίοι εγκαταστάθηκαν αρχικά στη Θεσσαλονίκη το 140 π.Χ. προερχόμενοι από την Αλεξάνδρεια. Εβραίοι στη Μακεδονία αναφέρονται στον Φλάβιο Ιώσηφο και σε διασωθέν γράμμα του 10 μ.Χ. από τον Ηρώδη προς τον Καλλιγούλα.

Μια άλλη σημαντική γραπτή μαρτυρία για την ύπαρξη οργανωμένης Εβραϊκής Κοινότητας στη Θεσσαλονίκη, βρίσκεται στις πράξεις των Αποστόλων. Στο σχετικό χωρίο διαβάζουμε ότι ο Απόστολος Παύλος, που επισκέφθηκε την πόλη γύρω στο 50 μ.Χ. δίδαξε στη συναγωγή της επί τρία συνεχή Σάββατο.

Υπάρχουν αρκετές μαρτυρίες για την ύπαρξη Εβραϊκής Κοινότητας στη Θεσσαλονίκη στα Ρωμαϊκά και στα Βυζαντινά χρόνια.

Οι Εβραίοι αυτοί, οι λεγόμενοι Ρωμανιώτες, είχαν εξελληνίσει τα ονόματά τους και μιλούσαν την Ελληνική γλώσσα. Από τα μέσα του 14ου αιώνα, η Θεσσαλονίκη θα δεχθεί και άλλους Εβραίους προερχόμενους από την Κεντρική Ευρώπη, την Σικελία και την Ιταλία. Το καθοριστικό όμως γεγονός για την εξέλιξη της Ισραηλιτικής Κοινότητας είναι η εγκατάσταση στην πόλη 15-20.000 Ισπανοεβραίων, των λεγόμενων Σεφαραδίων, που έρχονται από το 1492, διωγμένοι από την Ισπανία με διάταγμα των καθολικών βασιλιάδων Φερδινάνδου και Ισαβέλλας. Σ' αυτούς θα προστεθούν και άλλοι εξόριστοι Εβραίοι από τη Σικελία, την Πορτογαλία και τη Βόρεια Αφρική. Όλοι αυτοί θα εγκατασταθούν στην σχεδόν έρημη, μετά την άλωσή της (1430) από τους Τούρκους Θεσσαλονίκη, θα καταλάβουν τις συνοικίες από την Εγνατία μέχρι την παραλία και από το Βαρδάρι μέχρι τη Διαγώνιο, θα επικρατήσουν δημογραφικά και θα μεταβάλουν την πόλη σε εμπορικό κέντρο πρώτης γραμμής. Οι Σεφαραδίμ θα διακριθούν στην υφαντουργία, θα δουλέψουν στα ορυχεία του Γαλλικού και της Σιδηρόκασας, θα ιδρύσουν το πρώτο τυπογραφείο στη Θεσσαλονίκη γύρω στα 1520, και θα αναδείξουν μεγάλες προσωπικότητες του πνεύματος, ραββίνους, ιατρούς, φιλοσόφους, ποιητές, νομοδιδάσκαλους. Έτσι η φήμη της Εβραϊκής Κοινότητας Θεσσαλονίκης θα απλωθεί σ' ολόκληρη την Ευρώπη. Και ακριβώς αυτή την εποχή η Θεσσαλονίκη θα πημθεί με τον τίτλο της "Μητέρας εν Ισραήλ".

Ο Εβραϊκός Τύπος της Θεσσαλονίκης
The Jewish Press of Thessaloniki

Η περίοδος της μεγάλης ακμής θα ανακοπεί στις αρχές του 17ου αιώνα. Το εμπόριο θα κλονιστεί με την ανακάλυψη νέων θαλάσσιων δρόμων και η ίδια η Θεσσαλονίκη θα δοκιμαστεί από διαδοχικές πυρκαγιές και επιδημίες. Το καθοριστικό όμως γεγονός είναι η εμφάνιση του ψευτομεσσία Σαρπητάι Σεβή (1655). Τότε ο Σομπετάι Σεβή θα προσχωρήσει στον Μωαμεθανισμό για να σώσει τη ζωή του. Θα τον ακολουθήσουν περίπου 300 Εβραϊκές οικογένειες.

Η ομαδική αποσπασία θα κλονίσει κυριολεκτικά την Κοινότητα που θα συνέλθει μόνο προς τα μέσα του 19ου αιώνα. Θα προηγηθούν κάποια μέτρα εκσυγχρονισμού της Οθωμανικής διοικητικής μηχανής αλλά και της ίδιας της πόλης της Θεσσαλονίκης, που επεκτείνεται και αποκτά ηλεκτροφωτισμό, τραμ, σύγχρονο λιμάνι, σιδηροδρομική σύνδεση με την Ευρώπη κλπ. Από το 1873 οι Εβραίοι δέχονται προχωρημένη Ευρωπαϊκή παιδεία χάρη στις σχολές της ALLIANCE ISRAELITE UNIVERSELLE. Την ίδια περίοδο κυκλοφορεί στη Θεσσαλονίκη η πρώτη εφημερίδα, η Εβραϊκή "EL LUNAR" (1864) και εγκαινιάζεται η βιομηχανική ανάπτυξη με τον μεγάλο ατμόμυλο των Ιταλοεβραίων Αλλατίνι (1854).

Οι Εβραίοι κρατούν το μεγαλύτερο μέρος του εμπορίου, εξασκούν όλα τα επαγγέλματα και αποτελούν την πλειοψηφία του εργατικού πληθυσμού. Γι' αυτό η πόλη ερημώνει τα Σάββατα και τις μεγάλες Εβραϊκές γιορτές. Το 1891 η Εβραϊκή Κοινότητα ιδρύει τους λαϊκούς συνοικισμούς του Βαρώνου Χιρς και της Καλαμαριάς και προκίχεται με μια αλυσίδα λαμπρών φιλανθρωπικών ιδρυμάτων, εγκαθιστώντας ένα σύστημα αλληλοβοήθειας που όμοιό του δεν θα συναντήσουμε σε καμιά άλλη Κοινότητα της διασποράς. (Ορφανοτροφεία Καρόλου Αλλατίνι και Μάιρ Αμπσάβ, Νοσοκομείο Χιρς, Άσυλο Φρενοβλαβών, Γηροκομείο Σαούλ Μοδιάνο, κ.α.) Η Κοινότητα διαθέτει επίσης πάνω από 30 μεγάλες συναγωγές, δεκάδες ευκτηρίους οίκους, σχολεία και τη μεγάλη παραδοσιακή σχολή "Ταλμούδ Τορά Αγκαδόλ". Διαθέτει τέλος πλήρη οργάνωση περίθαλψης και ενίσχυσης, των αναξιοπαθούντων μελών της και παροχής πάσης φύσεως υπηρεσιών (θρησκευτικών, υγειονομικών κ.α.). Μετά τη Νεοτουρκική επανάσταση (1908) ιδρύεται η σοσιαλιστική οργάνωση Φεντερασιόν και εμφανίζονται και οι πρώτοι σιωνιστικοί σύλλογοι (Μπιενέ Σιών, Καδίμα, Μακαμπή, Μισραχή, κ.α.).

Από τις 26/10/1912 η Θεσσαλονίκη είναι και πάλι Ελληνική. Οι ηγέτες της Κοινότητας γίνονται αμέσως δεκτοί από τον βασιλιά Γεώργιο και τον πρωθυπουργό Ελευθέριο Βενιζέλο που υπόσχονται σεβασμό των προνομίων της Κοινότητας και πλήρη ισονομία.

Σύμφωνα με απογραφή των Ελληνικών αρχών, οι Εβραίοι της Θεσσαλονίκης αριθμούσαν τότε 61.439 ψυχές, έναντι 45.867 Μουσουλμάνων, 39.936 Ελλήνων και 10.600 στόμων που ανήκαν σε άλλες εθνότητες.

Λίγα χρόνια αργότερα η Εβραϊκή Κοινότητα θα δεχθεί ένα συντριπτικό χτύπημα, με την πυρκαγιά του 1917, καθώς 53.000 μέλη της μένουν άστεγα. Καταστρέφονται επίσης όλες σχεδόν οι συναγωγές, τα σχολεία και οι κτηριακές εγκαταστάσεις των φιλανθρωπικών ιδρυμάτων.

Έτσι πολλοί Εβραίοι θα μεταναστεύσουν στο εξωτερικό στη διάρκεια του μεσοπολέμου, ιδιαίτερα ύστερα από το θλιβερό γεγονός του εμπρησμού του συνοικισμού Κάμπελ από εξτρεμιστικά στοιχεία (1931). Οι περισσότεροι θα εγκατασταθούν στη γη του Ισραήλ. Παρ' όλα αυτά η Κοινότητα θα αριθμεί, το 1940, πάνω από 50.000 ψυχές. Οι Εβραίοι της Θεσσαλονίκης ζουν αρμονικά με τους Χριστιανούς συμπαλίτες τους και εκτελούν στο ακέραιο το καθήκον τους απέναντι στην Ελληνική πατρίδα, στον πόλεμο του 40-41, καθώς 12.989 απ' αυτούς θα στελεχώσουν τις ένοπλες δυνάμεις (343 αξιωματικοί). Οι απώλειές τους ανέρχονται σε 513 νεκρούς και 3.743 τραυματίες.

Η υποδούλωση της Θεσσαλονίκης στις δυνάμεις του άξονα (9-4-41) θα σημάξει την αρχή του τέλους. Οι Ναζί εγκαινιάζουν τα αντιεβραϊκά μέτρα από τις πρώτες κιόλας μέρες. Απαγορεύουν την είσοδο των Εβραίων σε καφενεία, ζαχαροπλαστεία κλπ. Επτάσσουν το νοσοκομείο Χιρς και πολλά Εβραϊκά σπίτια, φυλακίζουν τα μέλη του Κοινοτικού Συμβουλίου, λεηλατούν τα γραφεία της Κοινότητας, καταστρέφουν τα αρχεία και τις Εβραϊκές βιβλιοθήκες. Στις 11-7-1942 οι Εβραίοι άνδρες από 18-45 χρονών διατάζονται να παρουσιαστούν στην πλατεία Ελευθερίας. Εκεί, αφού υψίστανται απερίγραπτες ταπεινώσεις, καταγράφονται και οδηγούνται σε καταναγκαστικά έργα.

Ιούλιος 1942 - Ναζί βασανίζουν Εβραίους στην πλατεία Ελευθερίας, July 1942 - Jews of tortured by the Nazis at the Liberty square

Η Κοινότητα θα καταβάλει λύτρα 2,5 δις δρχ. για να τους απελευθερώσει. Στο τέλος του ίδιου χρόνου κατάσχονται οι Εβραϊκές επιχειρήσεις και καταστρέφεται το νεκροταφείο.

Από το Φεβρουάριο του 1943 οι Εβραίοι υποχρεώνονται να φορούν το κίτρινο άστρο και να κατοικούν σε ορισμένες μόνο συνοικίες (γκέτο). Στις 15 Μαρτίου 1943 αναχωρεί ο πρώτος συρμός με προορισμό τα στρατόπεδα του θανάτου Άουσβιτς-Μπιερκενάου. Θα ακολουθήσουν, μέχρι τον Αύγουστο του 1943, άλλες δεκαοχτώ αποστολές, που θα μεταφέρουν όλους σχεδόν τους Εβραίους στον τόπο της εξόντωσης, στοιβαγμένους σε βαγόνια που προορίζονταν για ζώα. Ένας μόνο ασήμαντος αριθμός θα μπορέσει, με τη βοήθεια Χριστιανών φίλων, να διαφύγει ή να ενταχθεί στην αντίσταση. Αυτοί θα επιστρέψουν στη Θεσσαλονίκη, με την απελευθέρωσή της, τον Οκτώβριο του 1944 και μαζί με τους ελάχιστους επιζώντες των στρατοπέδων του θανάτου, θα προσπαθήσουν να οικοδομήσουν μια καινούρια ζωή μέσα από τα ερείπια.

Σήμερα, παρά τον αφανισμό του 98% των μελών της, η Ισραηλιτική Κοινότητα της Θεσσαλονίκης είναι ξανά μια ζωντανή πραγματικότητα.

Οι προαιώνιοι ψαλμοί αντηχούν στις τρεις συναγωγές της, τα καινούρια βλαστάρια της φοιτούν σε ένα άρπιο Δημοτικό Σχολείο. νας υπερσύγχρονος οίκος ευγηρίας φιλοξενεί τους απόμαχους της ζωής κι ένα κοινοτικό κέντρο συγκεντρώνει τη νεολαία. τσι, παρά την τραγική δοκιμασία του, ο Εβραϊσμός της Θεσσαλονίκης κατάφερε να ξαναγεννηθεί από την τέφρα του, προσφέροντας ένα από παράδειγμα ζωτικότητας και πνευματικής δύναμης.

3.3.10.1.2 Η ΙΣΡΑΗΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ ΜΕΤΑ ΤΟ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ

Όπως είναι γνωστό από τους 50.000 Εβραίους της προπολεμικής Θεσσαλονίκης σώθηκαν λιγότερο από 2.000.

Αρχικά, με την απελευθέρωση της πόλης από τους Ναζι, (Οκτώβριος 1944), εμφανίστηκαν οι λίγοι Εβραίοι που εντάχθηκαν στην αντίσταση ή κρύφτηκαν, μέσα στην Ελλάδα. Αυτοί συγκεντρώθηκαν στη συναγωγή Μοναστηριωτών, τη μόνη που διασώθηκε και εξέλεξαν μια διοικούσα επιτροπή που κατάφερε να ξαναπάρει τα ακίνητα της Κοινότητας και να οργανώσει μία υποτυπώδη έστω κοινοτική ζωή, με τη βοήθεια οργανισμών όπως η JOINT και η HIAS. Από το Μάιο του 1945 άρχισαν να καταφθάνουν σταδιακά και οι διασωθέντες των στρατοπέδων του θανάτου.

Το μεγαλύτερο μέρος των διασωθέντων είχαν μείνει χωρίς οικογένειες και μέσα συντήρησης. Όσοι κατάφεραν να ξαναπάρουν τα σπύια τους και τα μαγαζιά τους τα βρήκαν κενά, λεηλατημένα από τους Ναζι και τους συνεργάτες τους. Στεγάζονται στα κτίρια κοινοτικών ιδρυμάτων και σπίζονται σε συσσίτια που οργανώνει η Κοινότητα. Πολλοί απ' αυτούς, μέσα στη δεκαετία του 1950, μεταναστεύουν μαζικά, κυρίως στις ΗΠΑ και στο Ισραήλ. Παρ' όλα αυτά η μικρή πλέον Εβραϊκή Κοινότητα αρχίζει να οργανώνεται και με το πέρασμα του χρόνου η ζωή των Εβραίων της Θεσσαλονίκης παίρνει τον κανονικό της δρόμο.

Σήμερα η κοινότητα διατηρεί τρεις συναγωγές και διαθέτει ένα ραββίνο. Για τις ανάγκες της Σεχίτά και του Μοελοούθ καλείται θρησκευτικός λειτουργός από την Αθήνα.

Ως προς την παιδεία, η Κοινότητα διαθέτει εβραιοδιδασκώλους μετακαλουμένους από το Ισραήλ ή Ελληνοεβραίους που εκπαιδεύτηκαν εκεί. Τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια η Κοινότητα είχε συμβληθεί με δύο ιδιωτικά δημοτικά σχολεία, ώστε τα παιδιά να είναι συγκεντρωμένα και να μπορούν να διδάσκονται στοιχεία Εβραϊκής γλώσσας και θρησκείας. Από το 1979 η Κοινότητα διαθέτει δικό της ιδιωτικό δημοτικό σχολείο και νηπιαγωγείο και κάθε καλοκαίρι οργανώνει παιδικές κατασκηνώσεις. Η Κοινότητα διατηρεί επίσης κοινοτικό κέντρο με αίθουσες για τη νεολαία και το μοναδικό στην Ελλάδα άσυλο γερόντων.

Το 1983 η Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης ανήγειρε με δαπάνη της τον "Οίκο της Ελλάδος", στο Πανεπιστήμιο της Ιερουσαλήμ. Για το έργο αυτό τιμήθηκε από την Ακαδημία Αθηνών με χρυσό μετάλλιο. Η Κοινότητα τιμήθηκε επίσης από τον Δήμο Θεσσαλονίκης που, από το 1986, αφιέρωσε μία πλατεία της πόλης στη μνήμη των θυμάτων του Ολοκαυτώματος.

3.3.10.1.3 ΤΑ ΝΕΟΤΕΡΑ ΕΒΡΑΙΚΑ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ανάμεσα στα ελάχιστα νεότερα μνημεία της πόλης μας που διασώθηκαν μέχρι σήμερα, ξεχωρίζουν και ορισμένα κτίρια που ανήκαν σε εβραϊκές οικογένειες ή στέγαζαν κοινοτικά ιδρύματα.

Τα σπουδαιότερα από αυτά είναι:

Βίλλα Αλλατίνη (Βασ. Όλγας 198)

Έργο του Ιταλού αρχιτέκτονα Βιταλιάνο Ποζέλι. Χτίστηκε το 1888 σαν εξοχική κατοικία της Οικογένειας Αλλατίνη, που ήταν ονομαστή για τις επιχειρηματικές αλλά και για τις κοινωνικές της δραστηριότητες.

Από το 1909 μέχρι το 1912 χρησιμοποιήθηκε ως κατοικία και φυλακή του σουλτάνου Αβδούλ Χαμίτ του Β' που εκθρονίστηκε από τους Νεότουρκους. Το 1926 στέγασε το νεοϊδρυμένο τότε Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης, ενώ στον πόλεμο του 40-41 χρησιμοποιήθηκε σαν νοσοκομείο.

Σήμερα στη βίλλα Αλλατίνη, εδρεύει ο Νομάρχης Θεσσαλονίκης και μέρος των υπηρεσιών της Νομαρχίας.

Ήλλα μνημειώδη κτίρια που ανήκαν στους Αλλατίνη και σώζονται αλλά και λειτουργούν μέχρι σήμερα είναι, οι μύλοι στην οδό Ανθέων και η Τράπεζά τους στην πλατεία Χρηματιστηρίου, η σημερινή Στοά Μαλακοπής.

**Βίλλα Φερνάντες ή Κάζα Μπάνκα
(Βασ. Όλγας - Θ. Σοφούλη)**

Έργο του αρχιτέκτονα Πιέρο Αριγκόνι. Χτίστηκε το 1910 σαν κατοικία του Εβραίου επιχειρηματία Ντίνο Φερνάντες και συνδέθηκε με την ρομαντική ιστορία του ειδυλίου της κόρης του Αλίν και του ανθυπολοχαγού Αλιμπέρτη.

**Βίλλα Μορδόχ
(Β. Όλγας 162)**

Έργο του αρχιτέκτονα Ξενοφώντα Παιονίδη. Χτίστηκε το 1905 σαν κατοικία του Τούρκου μεράρχου Σείφουλάχ Πασά. Το 1923 αγοράστηκε από την εβραϊκή οικογένεια Σιαλώμ και το 1930 από την επίσης εβραϊκή οικογένεια Μορδόχ. Μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο στέγασε διαδοχικά υπηρεσίες του ΕΛΑΣ, του Γ' Σώματος Στρατού και του ΙΚΑ. Σήμερα στεγάζει την Πινακοθήκη του Δήμου Θεσσαλονίκης.

**Βίλλα Ιακώβ Μοδιάνο
(Β. Όλγας 68)**

Χτίστηκε το 1906 σαν κατοικία του Ιακώβ Μοδιάνο σε σχέδια του μηχανικού Ήλι Μοδιάνο. Το 1913 η βίλλα αγοράστηκε από τον Δήμο Θεσσαλονίκης και προσφέρθηκε για ανάκτορο στον βασιλιά Κωνσταντίνο. Χρησιμοποιήθηκε, στην περίοδο του μεσοπολέμου, για κατοικία του εκάστοτε Γενικού Διοικητή Μακεδονίας και αργότερα στέγασε την Στρατιωτική Ιατρική σχολή. Από το 1970 στεγάζει το Λαογραφικό Μουσείο.

Ο επισκέπτης που ενδιαφέρεται για χώρους που συνδέθηκαν με την Εβραϊκή κοινότητα της Θεσσαλονίκης.

3.3.10.2 Η ΑΡΜΕΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

3.4 ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

Ο προϋπολογισμός του Καλλιτεχνικού Προγράμματος φθάνει τα **14,5 δις** δραχμές και περιλαμβάνει αναλυτικά : **707 εκατομμύρια δραχμές** για θεατρικές εκδηλώσεις , **1.400.000.000** για μουσικές , **780.000.000** για κινηματογράφο , **500.000.000** για χορό , **800.000.000** για εικαστικά , **700.000.000** για εκδόσεις , **600.000.000** για εκθέσεις , **800.000.000** για αρχαιολογία – ιστορία , **400.000.000** για φωτογραφία , **150.000.000** για λογοτεχνία , **400.000.000** για νεολαία , **300.000.000** για μόδα – νιζάιν , **2.000.000.000** για το Άγιον Όρος , **1.000.000.000** για την εκδήλωση "Εγνατία" , **600.000.000** για τον απόδημο ελληνισμό , **1.000.000.000** για την εκδήλωση "Μέγας Αλέξανδρος" , **600.000.000** για τη "Μεσόγειο" , **800.000.000** για τα "Βαλκάνια" , **200.000.000** για τους "Δρόμους Κρασιού" , **200.000.000** για το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας , **450.000.000** για το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο και **100.000.000** για το ΤΕΙ .

Ας σημειωθεί ότι για δαπάνες **14,5 δις δρχ.** που αναφέρονται στο πλαίσιο προϋπολογισμού της Πολιτιστικής , προβλεπόντουσαν έσοδα εκδηλώσεων **800.000.000** και χορηγίες ύψους **1.500.000.000** δρχ.

Το ποσό των **14,5 δις δρχ.** , τον Απρίλιο του 1997 έπεσε στα 10 δις . Από αυτά τα **2,5** δις έπρεπε να επιστραφούν για τον ΦΠΑ , τα **2,5** είχαν ήδη ξοδευτεί και απέμενε ένα ποσό του ύψους των **5,5** δις που έπρεπε να απορροφηθεί για τις εκδηλώσεις που επρόκειτο να πραγματοποιηθούν μέσα στο 1997 .

3.5 ΟΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ

Από το 1995 που άρχισε η προετοιμασία του Καλλιτεχνικού Προγράμματος της Πολιτιστικής , υπηρέτησαν την Πολιτιστική τέσσερεις καλλιτεχνικοί διευθυντές , οι οποίοι είναι κατά χρονική σειρά : η κ. **Α. Χαρίτου** , ο κ. **Σ. Ξαρχάκος** , ο κ. **Γ. Βακαρέλης** και ο **Π. Θεοδωρίδης**.

Η Άννα –Λευκή Χαρίτου : Προσωπική φίλη και συνεργάτις της τότε υπουργού Πολιτισμού Μελίνας Μερκούρη . Απομακρύνθηκε τον Ιανουάριο του 1995 , έξι μήνες μετά την ανάληψη των καθηκόντων της . Ουδείς γνωστοποίησε την αιτία απομάκρυνσης της κ. Χαρίτου .

Ο Σταύρος Ξαρχάκος : Αποτέλεσε προσωπική επιλογή του τότε υπουργού Πολιτισμού κ. Μικρούτσικου . Παρέμεινε οκτώ μήνες στη θέση του καλλιτεχνικού διευθυντή , σχεδίασε το πρόγραμμα σε "12 Λεωφόρους Πολιτισμού" και αποχώρησε το ίδιο σιωπηλά όπως και με την προκάτοχο του .

Ο Γιάννης Βακαρέλης : Ανέλαβε τα καθήκοντα του καλλιτεχνικού διευθυντή με πρόταση του ίδιου του δήμαρχου και προέδρου του Δ . Σ. του ΟΠΠΕ , αλλά επτά μήνες μετά αποχώρησε . Ως βασικότερη αιτία της αποχώρησης του προέβαλε τη μείωση των κονδυλίων εκ των έσω (ειδικά προγράμματα , κ.α) . Το διαμορφωμένο πρόγραμμα που συνέταξε ο κ. Βακαρέλης κατατέθηκε στο Δ . Σ . του ΟΠΠΕ μαζί με την παραίτηση του στις 31 Μαρτίου του 1996 .

Ο Πάνος Θεοδωρίδης : Ανέλαβε τον Απρίλιο του 1996 . Συνέταξε πρόγραμμα βάσει των προγραμμάτων των προκατόχων του, το οποίο παρουσίασε τον Δεκέμβριο του 1996 . Ο κ. Θεοδωρίδης ήταν ο καλλιτεχνικός διευθυντής που παρέμεινε στη θέση αυτή για όλο το 1997 .

5. ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΠΟΥ "ΣΗΜΑΔΕΨΑΝ" ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑ

Σ' αυτό το κεφάλαιο θα γίνει αναφορά σε μερικά άρθρα εφημερίδων και περιοδικών και στην κριτική τους που άσκησαν στην Πολιτιστική Πρωτεύουσα κατά την διάρκεια του 1996 και 1997 , είτε αυτή ήταν θετική , είτε αρνητική . Επίσης θα γίνει αναφορά στα γεγονότα εκείνα που συνέβησαν εντός και εκτός Πολιτιστικής Πρωτεύουσας . Τα θέματα στα οποία θα αναφέρονται οι εφημερίδες και τα περιοδικά θα μεταφέρονται στο κεφάλαιο αυτό αυτούσια.

5 Απριλίου 1996 (Εφημερίδα "Θεσσαλονίκη") Τίτλος : " Τέλος για το Βασιλικό Θέατρο "

Χωρίς να έχει εκδοθεί άδεια κατεδάφισης , πριν καν προχωρήσει η διαδικασία για να αποχαρακτηριστει ο χώρος πρασίνου , ΚΘΒΕ και Οργανισμός Πολιτιστικής Πρωτεύουσας προχωρούν στο "ξήλωμα" και την κατεδάφιση στοιχείων του Βασιλικού Θεάτρου φιλοδοξώντας μετά την παράνομη κατεδάφιση του να "φυτεύσουν" στο χώρο αυτό 5,9 δις δρχ. ,για το υποτιθέμενο νέο θέατρο που σύμφωνα με δηλώσεις του προέδρου του Οργανισμού Πολιτιστικής Πρωτεύουσας και δημάρχου Κων . Κισμόπουλου θα έχει ολοκληρωθεί σε **14 μήνες !** (Απορροφώντας προφανώς 14 και πλέον εκατ. την ημέρα) .

Το πολυσυζητημένο "έργο" του **Βασιλικού Θεάτρου** είχε αρχικά εξαγγελθεί ως έργο προϋπολογισμού **1,2 δις** . Στην πορεία , όπως φαίνεται , άνοιξε η όρεξη κάποιων και οι προσφορές για την κατασκευή ενός νέου και μάλιστα "υποβρυχίου" στο σύνολο του θεάτρου , αφού το μεγαλύτερο μέρος του θα βρίσκεται 13 μέτρα κάτω από τη γη ξεπέρασαν τα **10 δις** . Τα κονδύλια αυτά δεν υπήρχαν , έτσι τα μέλη του Δ . Σ . του ΟΠΠΕΘ και οι κατασκευαστικές εταιρείες , εφεύραν τη μέθοδο των περικοπών όχι μόνο των κονδυλίων αλλά και κατασκευαστικών στοιχείων του νέου έργου . Κατάφεραν να συμπιέσουν το έργο στα **5,9 δις !**

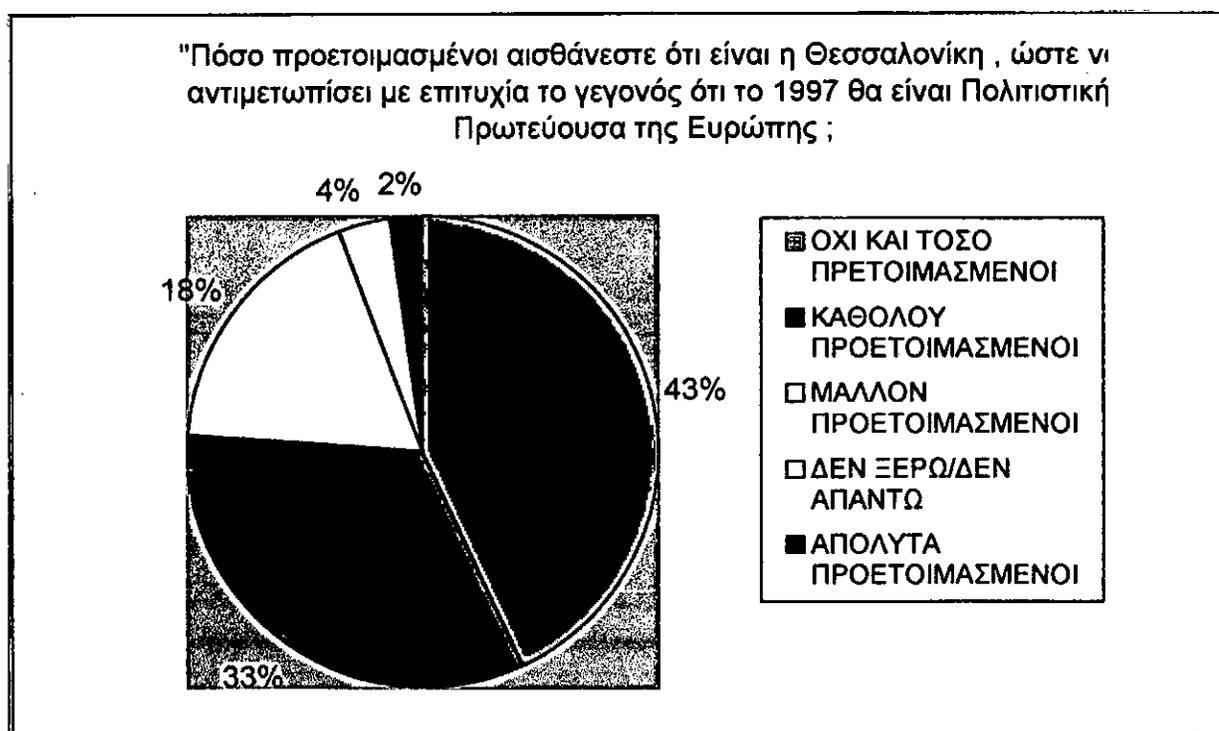
8 Νοεμβρίου 1996 (Εφημερίδα "Αγγελιοφόρος")
 Τίτλος : "Απροετοιμαστοι για το μεγάλο γεγονός"

"Πόσο προετοιμασμένοι αισθάνεστε ότι είναι η Θεσσαλονίκη , ώστε να αντιμετωπίσει με επιτυχία το γεγονόςότι το 1997 θα είναι Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης ;" .

Σ' αυτό το καιριο ερώτημα κλήθηκαν να απαντήσουν 400 Θεσσαλονικείς στο πλαίσιο της μεγάλης έρευνας που διενήργησε η εταιρεία δημοσκοπήσεων MRB για τον "Αγγελιοφόρο" της Μακεδονίας .

Από τις απαντήσεις που δόθηκαν διαπιστώνεται ότι η συντριπτική πλειοψηφία των κατοίκων αυτής της πόλης (76,2 %) εκφράζει σοβαρές επιφυλάξεις και αμφιβολίες για το κατά πόσο η Θεσσαλονίκη είναι έτοιμη να υποδεχθεί , να φιλοξενήσει και να αναδείξει επιτυχώς το θεσμό της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας του '97 , προβάλλοντας ταυτόχρονα το δικό της πολιτιστικό , κοινωνικό και οικονομικό πρόσωπο .

Αναλυτικότερα , όπως βλέπουμε στον παρακάτω πίνακα , ποσοστό 33,2 % των ερωτηθέντων υποστηρίζει ότι η πόλη "δεν είναι καθόλου προετοιμασμένη" , ενώ το 43 % επι του συνόλου απαντά ότι "μάλλον δεν είναι προετοιμασμένη" . Μόνο το 20,1 % των κατοίκων της Θεσσαλονίκης εκτιμά ότι η πόλη είναι "απόλυτως" και "μάλλον προετοιμασμένηγια το 1997" .

16 Φεβρουαρίου 1997

Ο υπουργός Πολιτισμού Ε. Βενιζέλος στέλνει επιστολή προς τους υπευθύνους του Οργανισμού Πολιτιστικής Πρωτεύουσας . Στην επιστολή αυτή περιέχονται παρατηρήσεις και οδηγίες προς τους υπευθύνους του Οργανισμού και ζητά να διαταχθεί συνολικός οικονομικός έλεγχος για τις ως τώρα χρήσεις και την υποβολή πορίσματος από ορκωτούς λογιστές .

Ο υπουργός κάνει , επίσης , λόγο για ορισμένα φαινόμενα "αθηναϊκής υπεροψίας" που διασταυρώνονται με φαινόμενα "θεσσαλονικιώτικου απομονωτισμού" , με αποτέλεσμα "μεγάλα γεγονότα , μακροπρόθεσμοι σχεδιασμοί ή σημαντικοί θεσμοί να θυσιάζονται στον βωμό μιας ανεκδοτολογικής και "παραπολιτικής" προσέγγισης των ζητημάτων" .

Ακόμη ο υπουργός τονίζει ότι "πολλά στελέχη και υπηρεσίες του Οργανισμού θεωρούν τις πολιτιστικές εκδηλώσεις , δευτερεύουσες και παροδικές , ενώ πρωτεύουσες και μόνιμες δραστηριότητες θεωρούν τα έργα" .

Ο κ. Βενιζέλος διαπιστώνει τέλος έλλειψη οργάνωσης και επικοινωνίας σε ορισμένες εκδηλώσεις , λόγο φόρτου εργασίας της Καλλιτεχνικής Διεύθυνσης και μη εφαρμογή των συστάσεων του για την επικοινωνιακή πολιτική , ζητώντας παράλληλα την απομάκρυνση ορισμένων στελεχών .

23 Φεβρουαρίου 1997 (Εφημερίδα "Το Βήμα")

Τίτλος : "Το μεγάλο φαγοπότι"

Πρωτοφανή σκάνδαλα , διασπάθιση δισεκατομμυρίων δραχμών που διατέθηκαν στον Οργανισμό της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας της Θεσσαλονίκης για έργα και εκδηλώσεις , αργομισθίες πολλών εκατομμυρίων , εσμός επιτήδειων που εφόρμησαν επί του δημοσίου χρήματος είναι δυστυχώς , η άλλη όψη του νομίσματος σε αυτό που ονομάζουμε Θεσσαλονίκη – Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης για το 1997 .

"Στο Βήμα" αποκαλύπτεται το περιεχόμενο απόρρητης αναφοράς ενός εισαγγελέα εφετών της Θεσσαλονίκης που έδωσε αγώνα για να αρχίσει δικαστική έρευνα εφ' όλης της ύλης και να εντοπισθούν και να συλληφθούν

εκείνοι που είδαν το θεσμό και την ανακήρυξη της Θεσσαλονίκης Πολιτιστικής Πρωτεύουσας για εφέτος , ως μια χρυσή και μοναδική ευκαιρία για να πλουτίσουν από τα χρήματα του ελληνικού Δημοσίου .

Η απόρρητη αναφορά του εισαγγελέα Εφετών Θεσσαλονίκης , που βρίσκεται στα χέρια ανωτάτων παραγόντων της Δικαιοσύνης , δεν περιορίζεται μόνο στην καταγραφή της λεηλασίας δισεκατομμυρίων δραχμών που επρόκειτο να διατεθούν για έργα υποδομής και πολιτιστικές εκδηλώσεις . Αποκαλύπτει τις μεθοδευμένες ενέργειες και κινήσεις του κορυφαίου παράγοντα της εισαγγελικής αρχής στη Θεσσαλονίκη κ. Α. Καπόλα , ο οποίος ευθέως καταγγέλεται για συγκάλυψη των παρανομιών !!! Ο εισαγγελέως εφετών κ. Δ. Σιδέρης στην απόρρητη αναφορά του επισημαίνει : *"Ως αρπакτικά έχουν επιπέσει ορισμένοι και έχουν συστήσει εικονικές εταιρείες για να διαμοιραστούν όσο γίνεται μεγαλύτερο μερίδιο από το ποσό των 80.000.000.000 δραχμών που έχει προγραμματισθεί να δαπανάται ετησίως για τα έργα του Οργανισμού Π. Π. Ε. Θ. 1997" !*

Στην αναφορά αυτή υπογραμμίζει ότι υπάρχουν καταγγελίες για συμμετοχή στις κομπίνες και των αρμοδίων του Οργανισμού ! Επί λέξει αναφέρει ότι : *"Καταγγέλεται ότι υπάρχουν ύποπτες σχέσεις μεταξύ των αρμοδίων οργάνων του εν λόγω Οργανισμού που έχουν αναθέσει την εκτέλεση των έργων και εκείνων των ιδιωτών που έχουν αναλάβει να τα εκτελέσουν" !*

Αναφέρεται στον εντοπισμό σπατάλης δισεκατομμυρίων για την επίβλεψη και την εκτέλεση των τεχνικών έργων υποδομής του Οργανισμού αναφέροντας : *"για την επίβλεψη των πιο πάνω τεχνικών έργων έχει συμφωνηθεί να καταβληθεί σε τρεις τεχνικές εταιρείες το χρηματικό ποσό των 4.000.000.000 δρχ." !*

Μάλιστα υπογραμμίζει ο εισαγγελέας ότι οι αρμόδιοι του Οργανισμού – σε δικαστική έρευνα που έγινε μέσα στο 1996 – απέκρυψαν κρίσιμα στοιχεία από τη Δικαιοσύνη , καθώς δεν προσκόμισαν ούτε τα συμβόλαια αγοράς αλλά ούτε και άλλα συγκριτικά στοιχεία για τις αντικειμενικές αξίες που υπάρχουν στην περιοχή και το ύψος που κινούνται οι πωλήσεις και οι μισθώσεις ακινήτων (αναφερόμενος στην αγορά των κτιριακών εγκαταστάσεων του κινηματογράφου "Ολυμπιον" επί της πλατείας Αριστοτέλους για το ποσό των 2 δις) .

25 Φεβρουαρίου 1997

Μετά την απόρρητη αναφορά του εισαγγελέα εφετών κ. Σιδέρη και συγκεκριμένα στην επισήμανση του στην "ύποπτη" αγορά του κινηματογράφου "Ολύμπιον", ο διευθύνων σύμβουλος του Οργανισμού κ. Λοίζος εξέδωσε ανακοίνωση όπου αναφέρει ότι η αγορά του κινηματογράφου έγινε στο ποσόν του 1.475.000.000 δρχ. και για την επιλογή των Τεχνικών Υπευθύνων των Έργων, οι οποίοι έχουν την ευθύνη διαχείρισης του Τεχνικού Προγράμματος ανέφερε ότι είχαν κατατεθεί 18 προσφορές και επιλέγησαν με βάση τα κριτήρια της διακήρυξης 3 όμιλοι, των οποίων η αμοιβή ορίζεται από την επικείμενη νομοθεσία και τις διατάξεις περί ελαχίστων ορίων αμοιβών μηχανικών επισημαίνοντας ότι η αμοιβή αυτή εξαρτάται από τον όγκο των προσφερομένων υπηρεσιών, το χαρακτήρα και τους προϋπολογισμούς.

27 Φεβρουαρίου 1997

Στη συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου του Οργανισμού Πολιτιστικής Πρωτεύουσας με την παρουσία του υπουργού Πολιτισμού Ε. Βενιζέλου αποφασίστηκε να ληφθούν αναγκαστικά οργανωτικά μέτρα όπως :

1) **Η υποβολή μηνιαίας έκθεσης** των ορκωτών λογιστών που ελέγχουν τον Οργανισμό, την αποστολή με πρωτοβουλία του Οργανισμού όλων των στοιχείων στην εισαγγελική αρχή με παράλληλο έντονο αίτημα για ταχεία ολοκλήρωση των προκαταρκτικών εξετάσεων που διεξάγονται για πολύ συγκεκριμένα θέματα.

2) **Η δημιουργία ενιαίου κέντρου** διοίκησης για το συντονισμό των τομέων του καλλιτεχνικού προγράμματος, της επικοινωνίας, των δημοσίων σχέσεων και της φιλοξενίας.

3) **Η επαναξιολόγηση** του προσωπικού και των συνεργατών του Οργανισμού.

4) **Η άμεση ανακοίνωση** όλων των εκδηλώσεων μέχρι 31/12/97.

5) **Η διάχυση του μηνύματος της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας** στη Θεσσαλονίκη, την Αθήνα και άλλες πόλεις.

1 Μαρτίου 1997 (Εφημερίδα "Εξουσία")

Τίτλος : "Η αλήθεια για τον Οργανισμό της Πολιτιστικής"

Η "Εξουσία" σε μια έρευνα της για τον Οργανισμό Πολιτιστικής Πρωτεύουσας αναφέρεται στον αριθμό των εργαζομένων στον Οργανισμό καθώς και στις αποδοχές τους , οι οποίες έχουν αποτελέσει αντικείμενο κριτικής για τους εξής λόγους :

Πρώτον , ο αριθμός θεωρείται πολύ μεγάλος . Η πρόσφατη ανακοίνωση των αντίστοιχων δεδομένων της Στοκχόλμης , που θα είναι Πολιτιστική Πρωτεύουσα το 1998 , απασχολεί 29 άτομα (έναντι 3.000 ατόμων της Θεσσαλονίκης) , ενίσχυσε ακόμη περισσότερο αυτή την άποψη .

Δεύτερον , δημιουργούνται απορίες για την αξιοποίηση των απασχολούμενων , καθώς είναι κοινό μυστικό ότι το οργανωτικό σκέλος παρουσιάζει κενά που γίνονται αντιληπτά "δια γυμνού οφθαλμού" .

Τρίτον , οι αμοιβές ορισμένων εξ αυτών , κυρίως των πρωτοκλασσάτων στελεχών , κρίνονται υψηλές , ιδιαίτερος αν συνυπολογίσει κανείς την προσφορά και την αποτελεσματικότητά τους , όπως άλλωστε σημείωσε στο έγγραφο του υπουργού Πολιτισμού που έστειλε στους υπευθύνους του Οργανισμού .

Αναφέρεται επίσης η εφημερίδα στα στοιχεία που υπεβλήθησαν στη Βουλή μετά από αίτηση του βουλευτή Θεσσαλονίκης Σ . Παπαθεμελή . Σύμφωνα με τα στοιχεία αυτά , η εικόνα του ΟΠΠΕ είναι η εξής (τα στοιχεία αφορούν την 1η Ιανουαρίου 1997 , αλλά οι οποίες αλλαγές έχουν γίνει στο μεταξύ δεν αλλάζουν τη γενική εικόνα) :

1 . Ο Οργανισμός απασχολεί 5 διευθυντές με μικτές αποδοχές μηνιαίως από 873.000 έως 1,5 εκατομμύριο δρχ. και 5 προϊσταμένους με αποδοχές από 384.000 έως 976.000 δρχ.

2 . Το προσωπικό του ΟΠΠΕ είναι 99 άτομα και μισθολογικά χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες . Στην πρώτη βρίσκονται 6 εργαζόμενοι με μηνιαίες αποδοχές από 417.000 δρχ. έως 704.000 δρχ. . Στη δεύτερη βρίσκονται 34 εργαζόμενοι , οι οποίοι εισπράττουν μηνιαίως από 300.000 δρχ. έως 400.000 δρχ. και στην κατώτερη κλίμακα βρίσκονται 58 εργαζόμενοι με

μισθό μικρότερο από 300.000 δρχ. . Εννοείται ότι σε όλα αυτά δεν συμπεριλαμβάνονται υπερωρίες και άλλα εξτρά .

Επίσης , σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία , έως την 31 Δεκεμβρίου 1996 ο ΟΠΠΕ είχε συμβάσεις με 59 συνεργάτες , η συντριπτική πλειοψηφία των οποίων έχει ανανεωθεί . Απ' όλους αυτούς , ένας εμφανίζεται με μηνιαία αντιμισθία **1.285.714** , ένας με **750.000** δρχ. , 17 έως **700.000** δρχ. , 8 έως **400.000** δρχ. , 20 έως **300.000** δρχ. , και 10 έως **200.000** δρχ. .

3 Μαρτίου 1997

Στη Γενική Συνέλευση των διευθυντών των μεγαλύτερων θεάτρων της Ευρώπης , εκφράζεται η απορία από τους άλλους διευθυντές προς τον διευθυντή του ΚΘΒΕ Β . Παπαβασιλείου , σχετικά με τον λόγο που χτίζονται τα θέατρα στη Θεσσαλονίκη φέτος , που είναι Πολιτιστική Πρωτεύουσα . Επίσης γιατί δεν προνόησε ο Οργανισμός Πολιτιστικής Πρωτεύουσας να αφήσει ένα θέατρο – έστω – πάλι όπως ήταν , για να στεγαστούν οι παραστάσεις ;

4 Μαρτίου 1997

Στη έκτακτη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου Θεσσαλονίκης ο καλλιτεχνικός διευθυντής Π . Θεοδωρίδης και ο διευθύνων σύμβουλος του Οργανισμού Πολιτιστικής Πρωτεύουσας Κ . Λοίζος τόνισαν ότι υπάρχει ένα έλλειμα της τάξης **16 δις δρχ.** , όσον αφορά την εκτέλεση των έργων , καθώς ο προϋπολογισμός του Τεχνικού Προγράμματος του Οργανισμού είναι της τάξης των **77,9 δις δρχ.** , ενώ τα "υπεσχημένα" από τους υπουργούς φθάνουν τα **62,7 δις δρχ.**

7 Μαρτίου 1997

Ο ηθοποιός Λάκης Λαζόπουλος μετά από επτά αναβολές του έργου του "Η Κυριακή των παπουτσιών" λόγω ανεπιτότητας του θεάτρου "Φιξ" , στέλνει τελεσίγραφο στον Οργανισμό Πολιτιστικής Πρωτεύουσας , απειλώντας ότι αν δεν ανεβάσει το έργο αυτό σύντομα στο θέατρο "Φιξ" , θα μεταφέρει την παράσταση στην Αθήνα .

9 Μαρτίου 1997

Μετά από ψύθυρους "σκανδάλων" στην Πολιτιστική Πρωτεύουσα ο Αρχιεπίσκοπος Πάγος , υποχρεώθηκε να αναθέσει "έρευνα" στον αντιπρόεδρο του κ. Βελλή , αναφορικά με τις τρεις δικαστικές έρευνες που διεξάγονται από την Εισαγγελία , για τα καταγγελλόμενα περί της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας.

14 Μαρτίου 1997 (Εφημερίδα "Αυριανή")

Τίτλος : "Το μεγάλο φαγοπότι στην Πολιτιστική"

Η εφημερίδα "Αυριανή" , σε άρθρο της για την Πολιτιστική Πρωτεύουσα αναφέρει ότι : οι εκδηλώσεις του καρναβαλιού του ΟΠΠΕ , για τις οποίες σύμφωνα με ανεπίσημα στοιχεία το κόστος ξεπέρασε τα **300 εκατ.** , ο κ. Π. Θεοδωρίδης ανέφερε ότι το κόστος αυτών έφτασε τα **180 εκατ.** Ο κ. Θεοδωρίδης επίσης ανέφερε και **35 εκατ.** που διέθεσε ο Οργανισμός για την προβολή και διαφήμιση των εκδηλώσεων , ενώ από το Γραφείο Προβολής του ΟΠΠΕ δηλώθηκε ότι ο προϋπολογισμός ήταν **25 εκατ.** και οδεύτηκαν κάποια χρήματα περίπου **15 εκατ.** μόνο σε μια κατεύθυνση που ήταν τα ραδιόφωνα και οι τοπικές τηλεοράσεις .

11 Απριλίου 1997

Ο καλλιτεχνικός διευθυντής Π. Θεοδωρίδης ανακοινώνει ότι θα ματαιωθούν **235 εκδηλώσεις** (απόμενουν πλέον 450 εκδηλώσεις μέχρι το τέλος του χρόνου) της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας , μειώνοντας έτσι το αρχικό προϋπολογισμό κατά **1.455.150.000 δραχ.** Ο κ. Θεοδωρίδης δήλωσε ότι οι ματαιωθείσες ήδη εκδηλώσεις αφορούν στην πλειονότητα τους τις συμμετοχές μεμονωμένων καλλιτεχνών από την Ελλάδα και το εξωτερικό

Ο καλλιτεχνικός διευθυντής Π. Θεοδωρίδης

που απευθύνονται σε περιορισμένο κοινό .

Ειδικότερα , πρόκειται για μουσικές εκδηλώσεις με σολίστες διεθνούς φήμης , ατομικές εκθέσεις ζωγραφικής , εκδηλώσεις χορού και άλλες , που κρίθηκε πως απαιτούν υπέρογκα ποσά για την ενοικίαση χώρων που θα τις στεγάσουν (ελλείψει χώρων του ΟΠΠΕ) , καθώς και για τη μεταφορά των έργων .

Ο κ. Θεοδωρίδης επεσήμανε επίσης , ότι λόγω του χαμηλού χρηματοδοτικού ορίζοντα του Οργανισμού Πολιτιστικής Πρωτεύουσας , καταργούνται οι δεξιώσεις , οι φιλοξενίες και υποδοχές των ξένων καλλιτεχνών , οι αφισοκολλήσεις , προκειμένου να εξοικονομηθούν πόροι , οι οποίοι θα χρησιμοποιούνται για την επικοινωνία του προγράμματος .

Αρχές Απριλίου 1997

Αρχίζουν οι παραστάσεις του έργου του ηθοποιού Λάκη Λαζόπουλου , "Κυριακή των παπουτσιών" στο θέατρο "Φιξ" , με προβλήματα πυροπροστασίας του χώρου (δεν έχει έξοδο κινδύνου) .Ψίθυροι για κλείσιμο του "Φιξ" μέχρι να διευθετηθεί αυτό το πρόβλημα .

18 Απριλίου 1997

Λόγω απολύσεων τριών εργαζομένων στην 4η Εφορεία Νεωτέρων Μνημείων , η Ένωση Εκτάκτου Προσωπικού Υπουργείου Πολιτισμού Αρχαιολογικής Υπηρεσίας Μακεδονίας – Θράκης και Θεσσαλίας πραγματοποιούν 3ωρη στάση εργασίας και αποκλείουν το κτίριο του Οργανισμού Πολιτιστικής Πρωτεύουσας .

12 Ιουνίου 1997

Κατά την ανακαίνιση στο κτίριο της Εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών , πέφτει η οροφή του κινηματοθεάτρου "Αριστοτέλειον" που στεγάζεται στο κτίριο αυτό . Λίγες ώρες νωρίτερα ο προϊστάμενος της Εισαγγελίας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης , Χ . Δράκος , είχε ασκήσει ποινική δίωξη κατά παντός υπευθύνου για παράβαση των κανόνων οικοδομικής , ύστερα από σχετικό έγγραφο του προέδρου της Εταιρίας Μακεδονικών Σπουδών Κ .Βαβούσκου . Ο κ. Βαβούσκος επισημαίνει ότι εξαιτίας κακοτεχνίας της τεχνικής εταιρείας , η οποία κάνει την ανακαίνιση για λογαριασμό του

Οργανισμού Πολιτιστικής , δημιουργήθηκε πρόβλημα στατικότητας στην οροφή του κινηματοθεάτρου "Αριστοτέλειον" (το οποίο για τώρα αποτελεί τη μόνη πηγή εσόδου της Εταιρείας) .

Η Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών , όπως έγινε γνωστό , ζητεί από την Πολιτιστική Πρωτεύουσα ως αποζημίωση 65 εκατομμύρια δρχ. , ενώ η εταιρεία που εκμεταλλεύεται το "Αριστοτέλειον" διεκδικεί άλλα 90 εκατ .

5. Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

5.1 Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΟ 1995

Το 1995 δεν ήταν καλή χρονιά για τη Θεσσαλονίκη . Αυτό φαίνεται από τους αριθμούς . Το 1995 είχαμε πτώση στις αφίξεις – διανυκτερεύσεις αλλοδαπών τουριστών στα ξενοδοχεία της πόλης , από **202.992 άτομα – 429.151 διανυκτερεύσεις** (επί συνόλου **540.423 ατόμων – 1.127.665 διανυκτερεύσεων**) το 1994 , σε **189.392 άτομα – 391.812 διανυκτερεύσεις** (επί συνόλου **515.018 ατόμων – 1.081.816 διανυκτερεύσεων**) το 1995 (πτώση – **6,7 %** στις αφίξεις και – **8,7 %** στις διανυκτερεύσεις) .

Από πλευράς αφίξεων αλλοδαπών τουριστών στα ξενοδοχεία , μπορούμε να πούμε τα εξής : οι τουρίστες που προέρχονται από τις **Βαλκανικές χώρες** και οι οποίοι αποτελούσαν τον κύριο όγκο πελατείας των ξενοδοχείων , παρουσίασαν σημαντική μείωση αφίξεων στα ξενοδοχεία της πόλης . Ειδικότερα οι Γιουγκοσλάβοι τουρίστες , οι οποίοι αποτελούσαν τους κύριους πελάτες των ξενοδοχείων της πόλης , μειώθηκαν το **1995** κατά – **6,2 %** (**52.149 άτομα** το 1994 έναντι **48.900 ατόμων** το 1995) , ενώ σημαντική μείωση έχουμε ακόμα , στους Ρώσους τουρίστες κατά – **9,2 %** (**20.397 άτομα** το 1994 έναντι **18.519** το 1995) , στους Γερμανούς τουρίστες κατά – **11,3 %** (**16.589 άτομα** το 1994 έναντι **14.717** το 1995) , στους Βούλγαρους τουρίστες κατά – **20,1 %** (**15.995 άτομα** το 1994 έναντι **12.774** το 1995) . Αντιθέτως υπάρχει σημαντική αύξηση στις αφίξεις τουριστών στα ξενοδοχεία της πόλης , από τουρίστες προερχόμενους από τις , **Η.Π.Α.** κατά **+6,5 %** (**11.070 άτομα** το 1994 έναντι **11.838** το 1995) , την Κύπρο κατά **+9,3 %** (**12.307 άτομα** το 1994 έναντι **13.566** το 1995) .

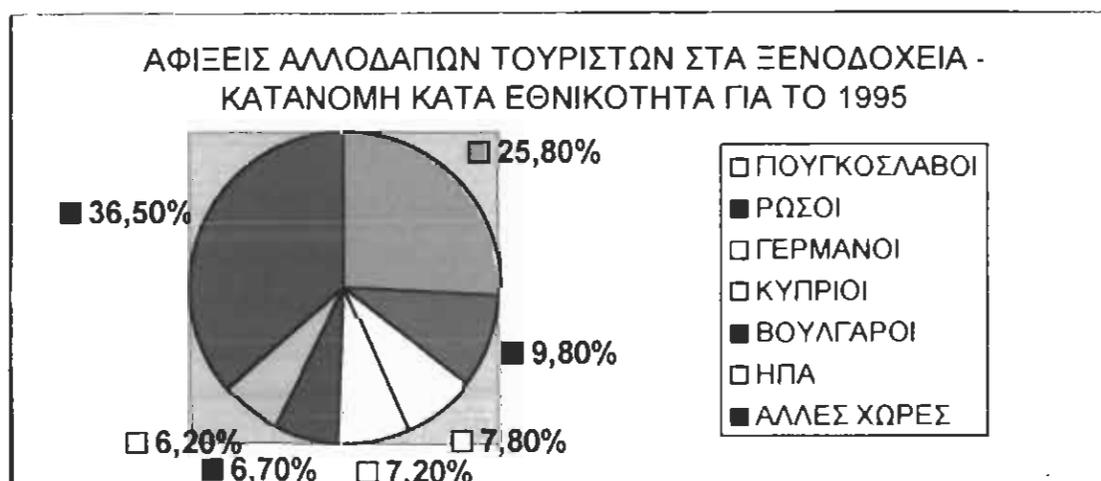
Επιπλέον είχαμε μείωση στις πτήσεις charter στο αεροδρόμιο "Μακεδονία" , καθώς και του αριθμού ατόμων που ταξιδεύουν με πτήσεις charter . Συγκεκριμένα το **1995** οι πτήσεις charter μειώθηκαν κατά – **10,2 %** (**3.407 πτήσεις** το 1994 έναντι **3.059 πτήσεων** το 1995) καθώς και ο αριθμός ατόμων που ταξιδεύουν με πτήσεις charter κατά – **8,3 %** (**408.977 άτομα** το 1994 έναντι **375.103 ατόμων** το 1995) .

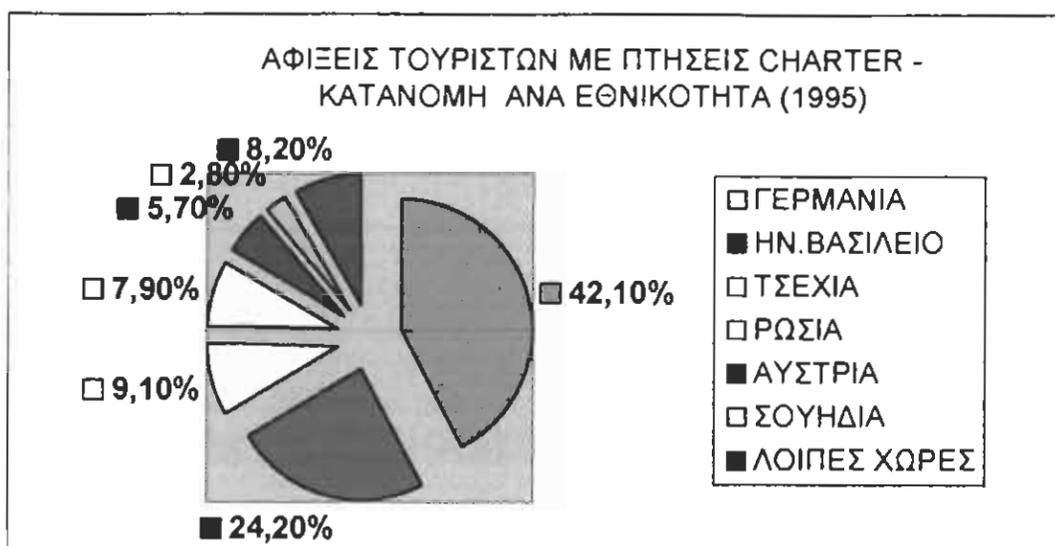
Με βάση τις χώρες προέλευσης των τουριστών που ταξιδεύουν με πτήσεις charter μπορούμε να διαπιστώσουμε μια μείωση που παρουσιάζουν οι τουρίστες που προέρχονται από : τη **Γερμανία** κατά – **17 %** (**190.567 άτομα** το 1994 έναντι **158.094** το 1995) , από το Ηνωμένο Βασίλειο κατά

-7,3 % (98.087 άτομα το 1994 έναντι 90.948 το 1995) , από τη **Αυστρία** κατά -17 ,9 % (26.052 άτομα το 1994 έναντι 21.389 το 1995) , από τη **Σουηδία** κατά - 29 ,8 % (14.686 το 1994 έναντι 10.308 το 1995) . Αντιθέτως αξιοσημείωτη αύξηση στον αριθμό των ατόμων που ταξιδεύουν με πτήσεις charter , σημειώθηκε από τουρίστες προερχόμενους από : την **Τσεχία** κατά +21,6 % (26.832 άτομα το 1994 έναντι 34.216 το 1995) και από τη **Ρωσία** κατά +41,3 % (17.256 άτομα το 1994 έναντι 29.390 το 1995) . Η μείωση του αριθμού των ατόμων που ταξιδεύουν με πτήσεις charter οφείλεται στην μείωση του αριθμού των πτήσεων charter που σημειώθηκε μέσα στο 1995 . Να σημειωθεί ότι είχαμε πολλές μειώσεις πτήσεων από τις χώρες κυρίως της ΕΟΚ , ενώ είχαμε αύξηση του αριθμού πτήσεων από τις Ανατολικές και τις Βαλκανικές χώρες . Αξιοσημείωτη μείωση είχαμε ακόλουθες χώρες : **Ισπανία** κατά - 74,5 % (51 πτήσεις το 1994 έναντι 13 το 1995) , **Ελβετία** κατά -71% (31 πτήσεις το 1994 έναντι 9 το 1995) , **Γαλλία** κατά - 62,9 % (97 πτήσεις το 1994 έναντι 36 το 1995) , και **Σουηδία** κατά - 57,7 % (142 πτήσεις το 1994 έναντι 60 το 1995) . Αξιοσημείωτη αύξηση στον αριθμό των πτήσεων charter είχαμε στις ακόλουθες χώρες : **Γιουγκοσλαβία** κατά +579 ,6 % (από 13 πτήσεις το 1994 σε 81 το 1995) , **Ουγγαρία** κατά +800 % (από 2 πτήσεις το 1994 σε 18 το 1995) , **Σλοβανία** κατά +108% (από 25 πτήσεις το 1994 σε 52 το 1995) , **Ρωσία** κατά +41,32% (από 242 πτήσεις το 1994 σε 342 το 1995) , **Τσεχία** κατά +36 % (από 211 το 1994 σε 287 το 1995) .

Η **πληρότητα** των ξενοδοχείων το 1995 μειώθηκε από **51,92%** το 1994 σε **49,10%** , ενώ κορύφωση του ποσοστού πληρότητας τον μήνα **Σεπτέμβριο** (**60,53 %**) .

ΠΙΝΑΚΕΣ

5.2 Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΟ 1996

Το 1996 συνεχίστηκε η μείωση της τουριστικής κίνησης τόσο στις αφίξεις – διανυκτερεύσεις αλλοδαπών τουριστών στα ξενοδοχεία της πόλης, όσο και στις πτήσεις charter και στον αριθμό ατόμων που ταξιδεύουν με πτήσεις charter (μικρότερη μείωση). Αναλυτικά: είχαμε πτώση του αριθμού αφίξεων – διανυκτερεύσεων στα ξενοδοχεία κατά **-1,9%** στις αφίξεις (από **189.392** αφίξεις το 1995 σε **185.833** το 1996, επί συνόλου αφίξεων **534.513** ατόμων) και **-2,5%** στις διανυκτερεύσεις (από **391.812** διανυκτερεύσεις το 1995 σε **382.057** το 1996, επί συνόλου διανυκτερεύσεων **1.106.875**).

Από πλευράς κατανομής των τουριστών που φιλοξενήθηκαν στα ξενοδοχεία της πόλης μπορούμε να πούμε ότι οι Γιουγκοσλάβοι τουρίστες, αν και μειώθηκε ο αριθμός τους, ήσαν πρώτοι τόσο στις αφίξεις όσο και στις διανυκτερεύσεις στα ξενοδοχεία της πόλης (όπως και τις προηγούμενες χρονιές). Αναλυτικά, σημειώθηκε μείωση στις αφίξεις των τουριστών στα ξενοδοχεία της πόλης, από τις ακόλουθες χώρες προέλευσης αυτών: **Γιουγκοσλαβία** κατά **-7,6%** (**48.900** άτομα το 1995 έναντι **45.170** το 1996), **Ρωσία** κατά **-20,3%** (**18.519** άτομα το 1995 έναντι **14.759** το 1996), **ΗΠΑ** κατά **-8,2%** (από **11.838** το 1995 σε **10.859** το 1996). Αντιθέτως αύξηση των αφίξεων ξενοδοχεία της πόλης από τουρίστες των ακόλουθων χωρών: **Βέλγιο** κατά **+21,1%** (από **1632** άτομα το 1995 σε **2069** το 1996), **Ιάπωνες** κατά **+14,1%** (από **1973** άτομα σε **2298** το 1996), **Ιταλοί** κατά **+5,9%** (από **8196** το 1995 σε **8.713** το 1996), **Αυστρία** κατά **+9,8%** (από **2070** άτομα το 1995 σε **2294** το 1996). Θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι τουριστές που παρουσίασαν μείωση στις

αφίξεις τους στα ξενοδοχεία προέρχονται από χώρες χαμηλού εισοδηματικού επιπέδου (αν εξαιρέσουμε τις ΗΠΑ) , γεγονός που δεν επηρέασε τόσο αρνητικά την εισροή τουριστικού συναλλάγματος στην Θεσσαλονίκη . Αντιθέτως οι τουρίστες οι οποίοι παρουσίασαν αύξηση στις αφίξεις – διανυκτερεύσεις στα ξενοδοχεία της πόλης προέρχονται από χώρες υψηλού εισοδηματικού επιπέδου , γεγονός που επηρέασε θετικά την εισροή τουριστικού συναλλάγματος στην πόλη .

Επίσης είχαμε μηδαμινή μείωση στις πτήσεις charter στο αεροδρόμιο "Μακεδονία" , καθώς και του αριθμού των ατόμων που ταξιδεύουν με πτήσεις charter . Συγκεκριμένα το 1996 οι πτήσεις charter από το εξωτερικό προς το αεροδρόμιο "Μακεδονία" σημείωσαν μηδαμινή μείωση κατά **-0,07%** (3.059 πτήσεις το 1995 έναντι 3.057 το 1996) , με αντίστοιχη μείωση του αριθμού ατόμων που ταξιδεύουν με πτήσεις charter κατά **-0,87 %** (375.103 άτομα το 1995 έναντι 371.839 το 1996) .

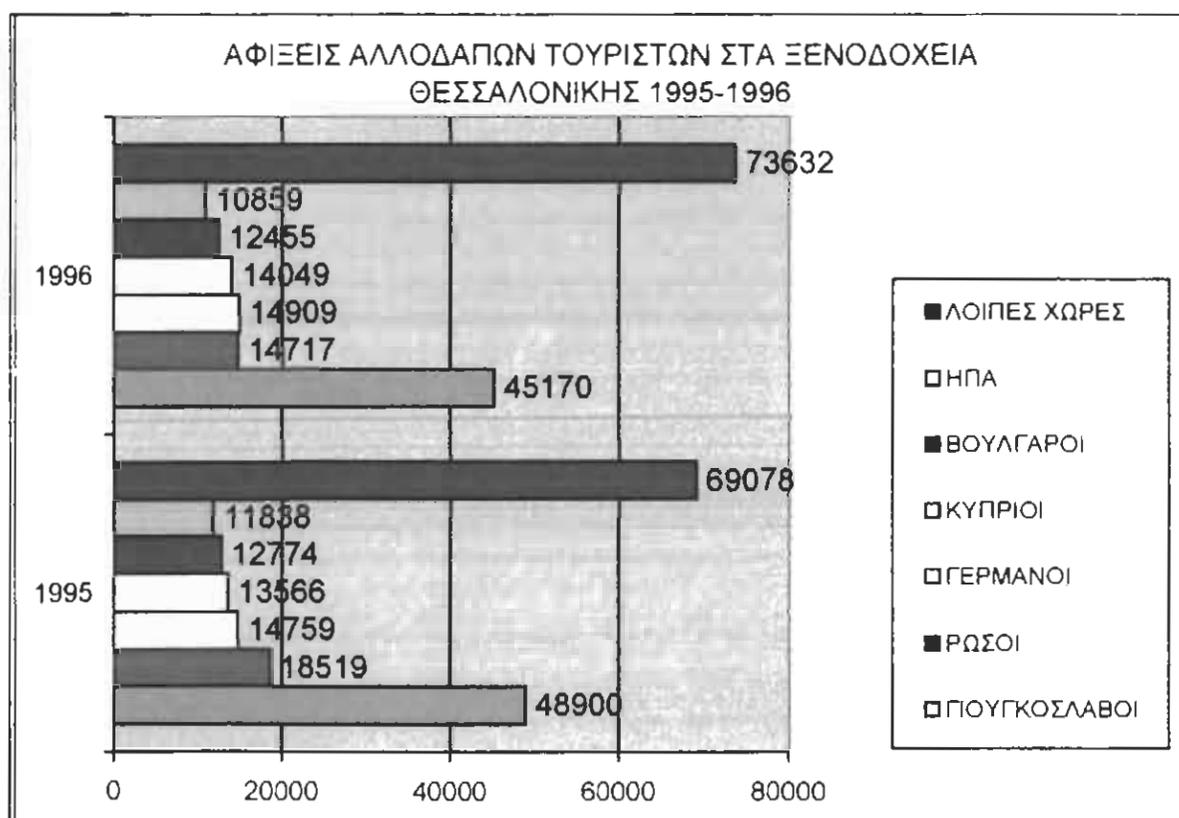
Οι χώρες με το μεγαλύτερο αριθμό τουριστών στις πτήσεις charter με προορισμό το αεροδρόμιο "Μακεδονία" , έχουν ως εξής : 1) **Γερμανία** με **152.155 άτομα** (έναντι 158.094 ατόμων το 1995 – το 1996 σημειώθηκε μείωση του αριθμού ατόμων της τάξης του **-3,7%**) , 2) **Ηνωμ. Βασίλειο** με 79.772 άτομα (έναντι 90.948 ατόμων το 1995 – το 1996 παρουσίασε μεγάλη μείωση του αριθμού της τάξης του **-12,3 %**) , 3) **Τσεχία** με 43.032 άτομα (έναντι 34.216 ατόμων το 1995 – το 1996 παρουσίασε σημαντική αύξηση στο αριθμό των τουριστών της τάξης του **+20,5 %**) , 4) **Ρωσία** με 32.510 άτομα (έναντι 29.390 ατόμων το 1995 – το 1996 παρουσίασε αύξηση του αριθμού της τάξης του **+9,6%**) , 5) **Αυστρία** με 24.336 άτομα (έναντι 21.389 ατόμων το 1995 – το 1996 παρουσίασε σημαντική αύξηση του αριθμού ατόμων της τάξης του **+12%**) , 6) **Σουηδία** με 10.951 άτομα (έναντι 10.308 το 1995 – το 1996 παρουσίασε αύξηση του αριθμού των ατόμων της τάξης του **+5,9%**) . Αξιοσημείωτη **αύξηση** του αριθμού των **ατόμων** που ταξιδεύουν με **πτήσεις charter** σημείωσαν και οι ακόλουθες χώρες : η **Κύπρος** σημείωσε αύξηση της τάξης του **+141,9%** (από 427 άτομα το 1995 σε 1033 το 1996) , η **Ολλανδία** κατά **+482,9%** (από 164 άτομα το 1995 σε 956 το 1996) , η **Πολωνία** κατά **+296,3%** (από 725 άτομα το 1995 σε 2873 το 1996) , το **Βέλγιο** κατά **+54,6%** (από 1272 άτομα το 1995 σε 1966 το 1996) , η **Σλοβακία** κατά **+35,84%** (από 5511 άτομα το 1995 σε 7486 το 1996) . Σημαντική **μείωση** είχαν οι ακόλουθες χώρες : **Ισπανία** κατά **-91,6%** (από 1078 άτομα το 1995 σε 91 το 1996) , **Ουγγαρία** κατά **-72,9%** (από 1377 άτομα το 1995 σε 373 το

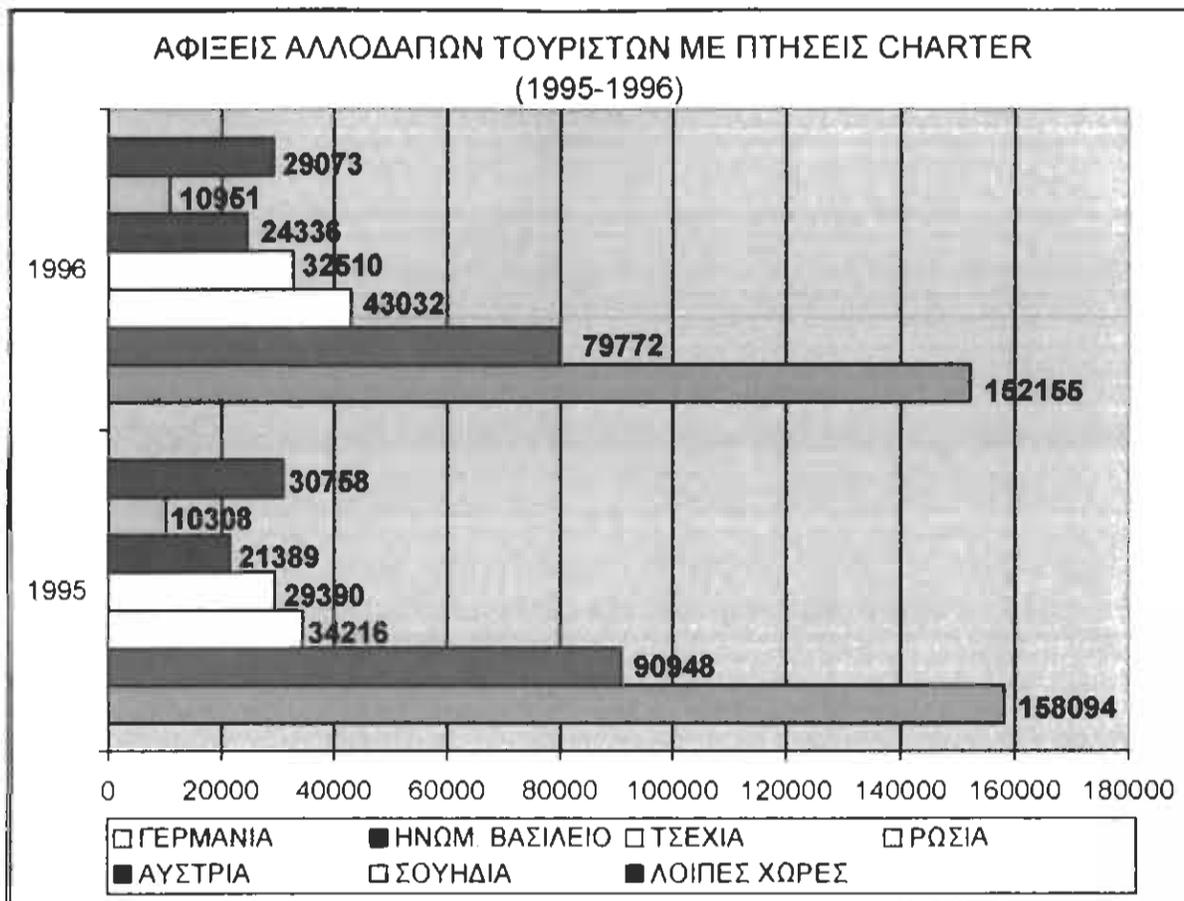
1996) , η **Γιουγκοσλαβία** κατά **-88,5%** (από 2287 άτομα το 1995 σε 264 το 1996) , η **Δανία** κατά **-54,74 %** (από 9.991 άτομα το 1995 σε 4522 το 1996) , **Γαλλία** κατά **-28,1%** (από 3086 άτομα το 1995 σε 2218 το 1996).

Από πλευράς **αριθμού πτήσεων** , οι περισσότερες πτήσεις charter πραγματοποιήθηκαν από τις ακόλουθες χώρες : **Γερμανία** με 1.237 πτήσεις (από 1159 το 1995 – αύξηση κατά **+6,3 %**) , **Ηνωμ. Βασίλειο** με 458 πτήσεις (από 507 το 1995 – μείωση κατά **-9,7%**) , **Τσεχία** με 350 πτήσεις (από 287 το 1995 – αύξηση κατά **+18,0 %**) , **Ρωσία** με 327 πτήσεις (από 342 το 1995 – μείωση κατά **-4,4 %**) , **Σουηδία** με 74 πτήσεις (από 60 το 1995 – αύξηση κατά **+18,9 %**) .

Η **πληρότητα** των ξενοδοχείων της πόλης το **1996** μειώθηκε στο **47,64%** (από **49,10%** το **1995**) , ενώ κορύφωση του ποσοστού πληρότητας είχαμε τον μήνα Σεπτέμβριο με **59,73%** .

ΠΙΝΑΚΕΣ

5.3 Ο ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΟ 1997

Το 1997 ήταν ιδιαίτερα καλό για τον τουρισμό της πόλης . Στη προσέλκυση του ενδιαφέροντος των τουριστών για τη Θεσσαλονίκη το 1997 , βοήθησε σημαντικά και η ανάδειξη της Θεσσαλονίκης σε Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης για το 1997 . Αυτό φαίνεται από τους αριθμούς οι οποίοι έδειχναν την τουριστική κίνηση της πόλης σε φθίνουσα πορεία μέχρι το 1996 και το 1997 άρχισε η αύξηση . Αύξηση είχαμε τόσο στις αφίξεις των αλλοδαπών τουριστών στα **ξενοδοχεία της πόλης** κατά **+12%** (**211.246** άτομα το **1997** έναντι **185.833** το **1996** – επί συνόλου αφίξεων **603.865** τουριστών) , όσο και στις διανυκτερεύσεις κατά **+19,8%** (**476.687** διανυκτερεύσεις το **1997** έναντι **382.057** το **1996** – επί συνόλου διανυκτερεύσεων **1.295.480**) .

Από πλευράς κατανομής των αφικνουόμενων τουριστών στα ξενοδοχεία της πόλης παρατηρούμε μια σημαντική αύξηση των τουριστών από τις χώρες της ΕΟΚ , ενώ υπάρχει μείωση των τουριστών που προέρχονται από τις Ανατολικές , Βαλκανικές χώρες . Οι χώρες με το μεγαλύτερο αριθμό αφίξεων τουριστών στα ξενοδοχεία της πόλης είναι οι ακόλουθες : 1)

Γιουγκοσλαβία με 37.477 αφίξεις τουριστών (από 45.170 το 1996 – σημειώθηκε μείωση του ποσοστού κατά **-17,0%**) , 2) **Γερμανία** με 17.542 αφίξεις (έναντι 14.909 το 1996 – σημειώθηκε αύξηση του ποσοστού κατά **+15,0%**) , 3) **Κύπριοι** με 16.886 αφίξεις (έναντι 14.049 το 1996 – σημειώθηκε αύξηση του ποσοστού κατά **+16,8%**) , 4) **ΗΠΑ** με 15.270 (έναντι 10.859 το 1996 – σημειώθηκε σημαντική αύξηση του ποσοστού κατά **+28,9%**) , 5) **Ρωσία** με 13.661 αφίξεις (έναντι 14.759 το 1996 – σημειώθηκε μείωση του ποσοστού κατά **-7,4%**) , 6) **Ιταλοί** με 13.183 αφίξεις (έναντι 8.713 το 1996 – σημειώθηκε μεγάλη αύξηση του ποσοστού κατα **+37,8%**) .

Οι μεγαλύτερες αυξήσεις του ποσοστού αφίξεων στα ξενοδοχεία σημειώθηκαν από χώρες τις ΕΟΚ κυρίως , οι οποίες λαμβάνοντας υπόψη ότι η Θεσσαλονίκη είναι Πολιτιστική Πρωτεύουσα το 1997 , θέλησαν να συμπεριλάβουν στους τουριστικούς προορισμούς τους και τη Θεσσαλονίκη δείχνοντας ενδιαφέρον για τις εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν και όχι μόνον . Οι χώρες με την **μεγαλύτερη αύξηση** στο ποσοστό των αφίξεων στα ξενοδοχεία της πόλης είναι οι ακόλουθες : η **Ελβετία** με 2.865 αφίξεις ατόμων (έναντι 1433 το 1996 – σημειώνοντας την μεγαλύτερη αύξηση στο ποσοστό των αφίξεων κατά **+50 %**) , η **Αυστρία** με 3.700 αφίξεις (από 2.294 το 1996 – σημειώνοντας αύξηση του ποσοστού κατά **+38%**) , η **Ισπανία** με 2.708 αφίξεις (από 1.703 το 1996 – σημειώνοντας αύξηση του ποσοστού κατά **+37,1%**) , η **Ιαπωνία** με 3.602 αφίξεις (από 2.298 το 1996 – παρουσιάζοντας αύξηση της τάξης του **+36,2%**) , το **Βέλγιο** με 3.153 αφίξεις (από 2.069 το 1996 – σημειώνοντας αύξηση κατά **+34,4%**) , η **Σουηδία** με 2.037 αφίξεις (από 1.366 το 1996 – σημειώνοντας αύξηση του ποσοστού κατά **+32,9%**) , το **Ισραήλ** με 2.100 αφίξεις (από 1.428 το 1996 – αύξηση του ποσοστού κατά **+32%**) , η **Ολλανδία** με 3.453 αφίξεις (από 2.431 – αύξηση του ποσοστού κατά **+29,6%**) , η **Γαλλία** με 7.161 αφίξεις (από 5.004 το 1996 – σημειώνοντας αύξηση της τάξης του **+30,0%**) , η **Αγγλία** με 9.700 αφίξεις (από 6.997 το 1996 – αύξηση κατά **+27,8%**) , ακόμη και η **Αυστραλία** με 5.603 αφίξεις (από 4.117 το 1996 – σημειώνοντας αύξηση του ποσοστού κατά **+26,5%**) .

Αντίθετα , οι χώρες με τις μεγαλύτερες μειώσεις προέρχονται από την Βαλκανική και την Ανατολικές χώρες της Ευρώπης . Αυτές είναι : Ρουμανία με 4.559 αφίξεις (από 6.976 το 1996 – μείωση της τάξης του **-34,6%**) , **Πολωνία** με 1.158 αφίξεις (από 1.430 το 1996 – μείωση κατά **-19,0%**) , η **Γιουγκοσλαβία** με 37.477 αφίξεις (από 45.170 το 1996 – μεγάλη η μείωση

κατά **-17%**) , η Βουλγαρία με 10.385 (από 12.455 το 1996 – μείωση του ποσοστού κατά **-16,6%**) . Είναι πραγματικότητα ότι το 1997 λίγες ήταν οι χώρες που παρουσίασαν μείωση στις αφίξεις αλλοδαπών τουριστών στα ξενοδοχεία της πόλης .

Συμπερασματικά για το 1997 όσον αφορά τις αφίξεις τουριστών στα ξενοδοχεία της πόλης παρατηρούμε ότι σημειώθηκε κατακόρυφη αύξηση όλων των εθνικοτήτων της ΕΟΚ , χωρών με υψηλό εισοδηματικό επίπεδο , γεγονός που οδήγησε σημαντική αύξηση του τουριστικού συναλλάγματος και ενώ τα προηγούμενα χρόνια υπήρχε μια φθίνουσα πορεία και των αφίξεων και του τουριστικού συναλλάγματος στην πόλη της Θεσσαλονίκης . Οι οποίες μειώσεις στις αφίξεις σημειώθηκαν , γίνανε από τουρίστες που προερχόντουσαν από χώρες με χαμηλό εισοδηματικό επίπεδο , από χώρες που δεν περιμένει η Θεσσαλονίκη να τονώσει την λειτουργία των ξενοδοχείων της .

Από την πλευρά των **πτήσεων charter** παρατηρούμε ότι υπάρχει σημαντική αύξηση τόσο στον αριθμό των πτήσεων , όσο και στον αριθμό των ατόμων που ταξιδεύουν με πτήσεις charter . Ο αριθμός των πτήσεων charter αυξήθηκε κατά **+7,1 % (3.292 πτήσεις το 1997 από 3.057 το 1996)** , καθώς και ο αριθμός των αλλοδαπών τουριστών που ταξιδεύουν με πτήσεις charter αυξήθηκε κατά **+8,4 % (405.765 άτομα το 1997 από 371.839 το 1996)** .

Στην κατανομή των αλλοδαπών τουριστών που ταξιδεύουν με πτήσεις charter παρατηρούμε μεν αύξηση σε κάποιες χώρες τις ΕΟΚ και σε μερικές χώρες της Βαλκανικής και της Ανατολικής Ευρώπης , όπως η Γερμανία , Ρωσία , Νορβηγία , Ελβετία , Ιταλία , Ισπανία κ.α. , αλλά παρατηρούμε επίσης και μια μείωση που πραγματοποιούν χώρες της ΕΟΚ που αποτελούν για τη Θεσσαλονίκη κύρια πηγή προσέλκυσης τουριστών , όπως η Αυστρία , Ηνωμ. Βασίλειο , Σουηδία , κ.α. . Αναλυτικά οι χώρες με τον **μεγαλύτερο αριθμό τουριστών** στις πτήσεις charter είναι : 1) **Γερμανία** με 198.491 άτομα (από 152.155 το 1996 – σημείωσε αξιοσημείωτη αύξηση κατά **+23,3%**) , 2) **Ην. Βασίλειο** με 78.298 άτομα (από 79.772 το 1996 – σημείωσε παραδόξως μείωση στο ποσοστό της κατά **-1,8%**) , 3) **Ρωσία** με 35.435 άτομα (από 32.510 το 1996 – σημειώνοντας αύξηση κατά **+8,2%**) , 4) **Τσεχία** με 31.286 άτομα (από 43.032 το 1996 – σημείωσε μεγάλη μείωση της τάξης του **-27,3%**) , 5) **Αυστρία** 20.457 άτομα (από 24.336 το 1996 – σημείωσε παραδόξως

μεγάλη μείωση στο ποσοστό της κατά **-15,9 %**) , 6) **Σλοβακία** με 7.462 άτομα (από 7486 το 1996 – σημειώνοντας μηδαμινή μείωση) , 7) **Σουηδία** με 5.132 άτομα (από 10.951 το 1996 – παρουσίασε μεγάλη πτώση στο ποσοστό της κατά **-53,1%!)** .

Οι χώρες με την **μεγαλύτερη αύξηση** του ποσοστού **αφίξεων τουριστών** με πτήσεις charter στο αεροδρόμιο "Μακεδονία" , είναι : η **Ελβετία** αύξησε το ποσοστό της κατά **+2070,8%** (από 103 άτομα το 1996 σε 2.236 το 1997) , η **Ισπανία** κατά **+1922%** (από 91 άτομα το 1996 σε 1840 το 1997) , η **Ιταλία** κατά **+137,6%** (από 609 άτομα το 1996 σε 1.447 το 1997) , η **Κύπρος** κατά **+69,3%** (από 1033 άτομα το 1996 σε 1.749 το 1997) , η **Πολωνία** κατά **+50%** (από 2.873 άτομα το 1996 σε 5.747 το 1997) , η **Νορβηγία** κατά **+44,5 %** (από 2.077 άτομα το 1996 σε 3.001 το 1997) και η **Γερμανία** κατά **+30,4%** (από 152.155 άτομα το 1996 σε 198.491 το 1997) .

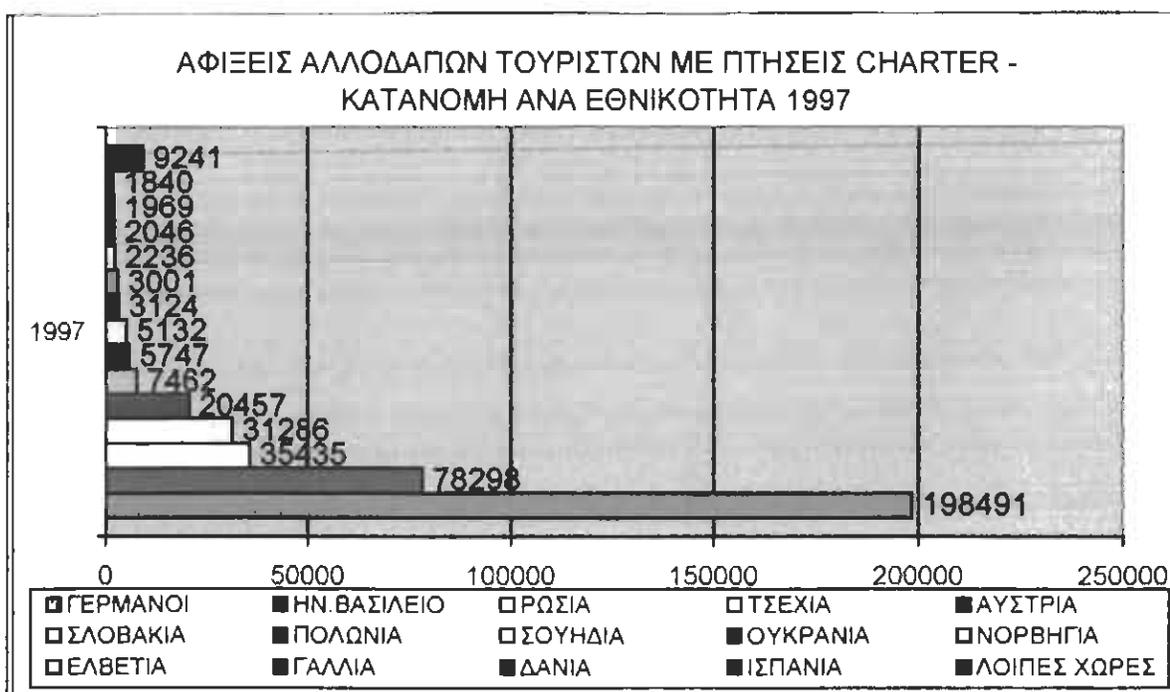
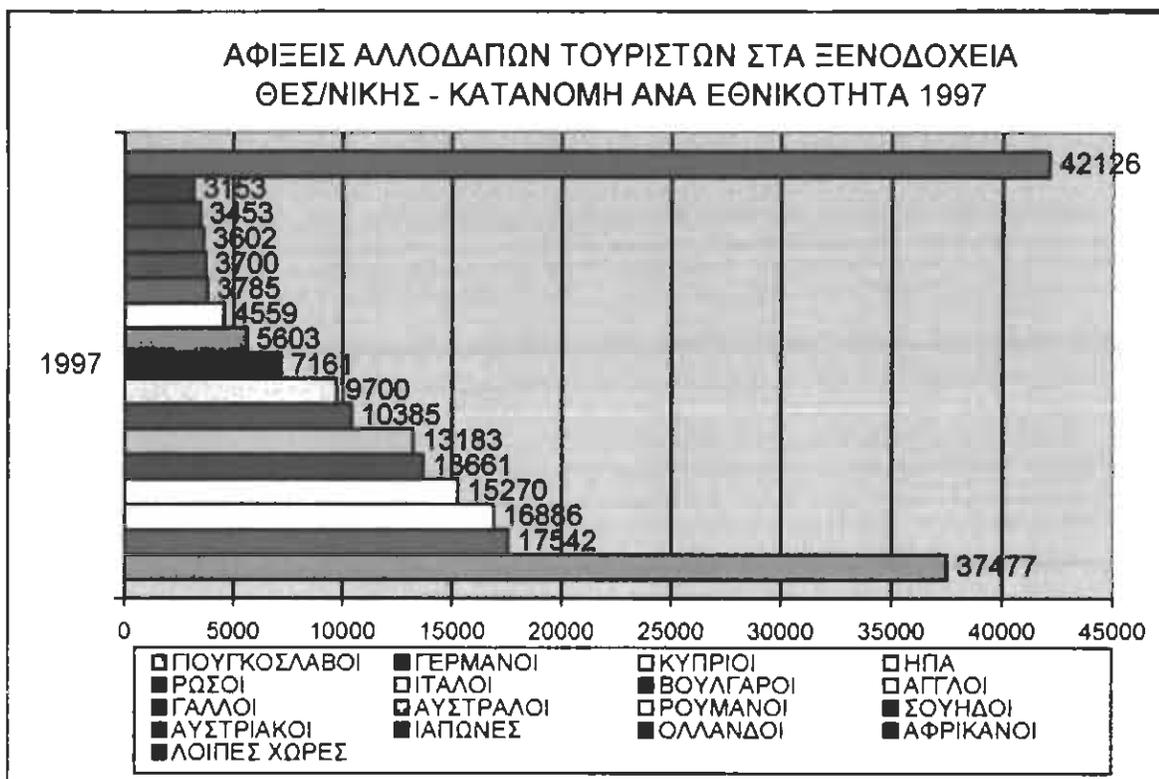
Οι χώρες με τη **μεγαλύτερη μείωση** στο ποσοστό αφίξεων τουριστών με πτήσεις charter στο αεροδρόμιο "Μακεδονία" , είναι : η **Δανία** μειώθηκε το ποσοστό της κατά **-56,5%** (από 4.522 άτομα το 1996 σε 1.969 το 1997) , η **Σουηδία** κατά **-53,1%** (από 10.951 άτομα το 1996 σε 5.132 το 1997) , η **Τσεχία** κατά **-27,3%** (από 43.032 άτομα το 1996 σε 31.286 το 1997) , το **Βέλγιο** κατά **-24%** (από 1.966 άτομα το 1996 σε 1.493 το 1997) , η **Αυστρία** κατά **-15,9 %** (από 24.336 άτομα το 1996 σε 20.457 το 1997) .

Λιτία αυτής της μείωσης του ποσοστού αφίξεων τουριστών ορισμένων χωρών με πτήσεις charter οφείλεται στο λόγο ότι το αεροδρόμιο "Μακεδονία" προσδιόρισε σαν κύριες πηγές προσέλκυσης τουριστών κάποιες συγκεκριμένες χώρες όπως η Γερμανία , Νορβηγία , κ.α. , περιφρονώντας κάποιες άλλες χώρες που θα μπορούσαν να συνεισφέρουν σημαντικά τόσο στον τουρισμό της πόλης όσο και στο τουριστικό συνάλλαγμα που θα εισέφερε στην πόλη .

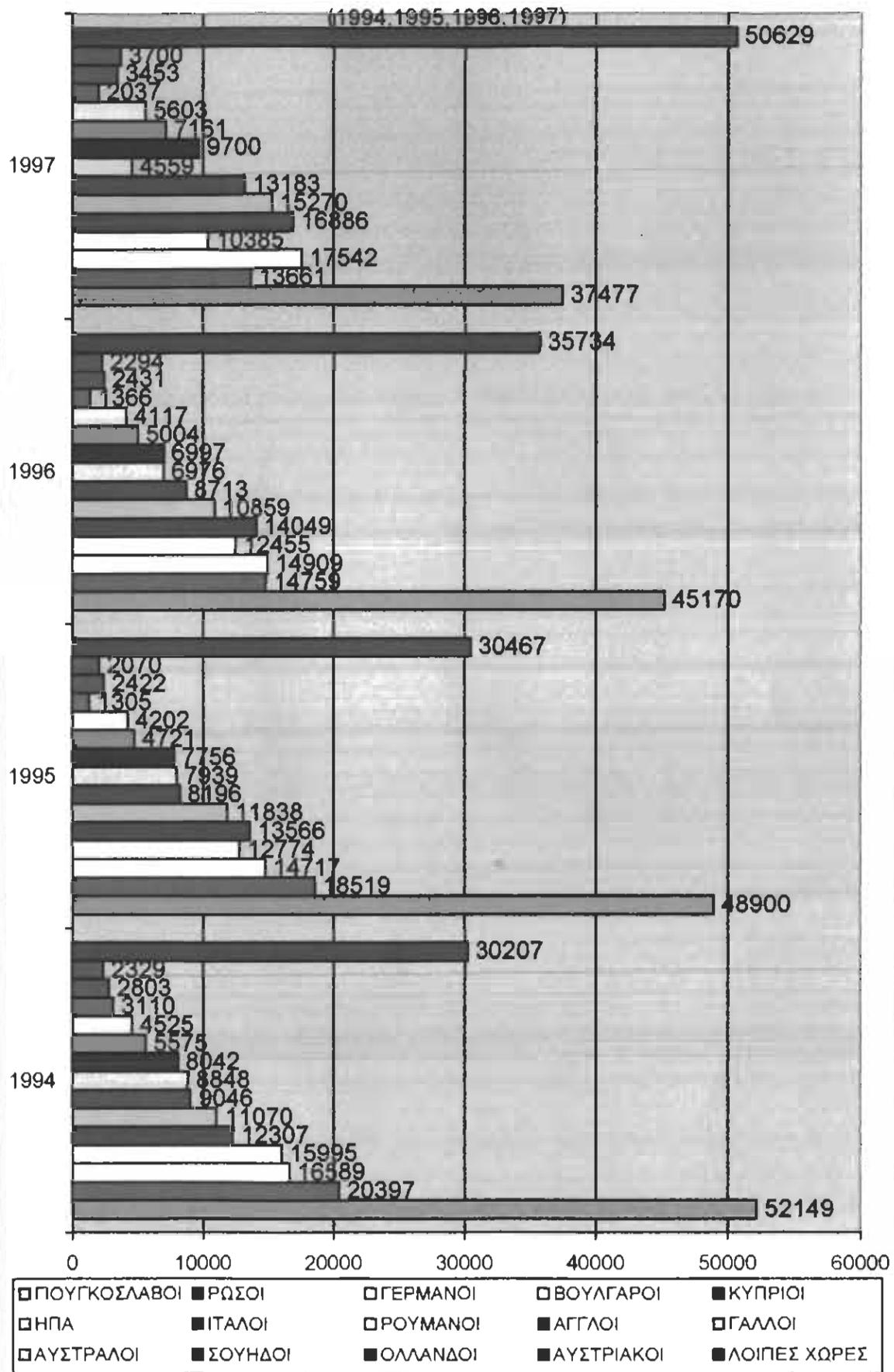
Από πλευράς **αριθμού πτήσεων** , οι περισσότερες πτήσεις charter πραγματοποιήθηκαν από τις ακόλουθες χώρες : **Γερμανία** με 1.543 πτήσεις (από 1.237 το 1996 – αύξηση του ποσοστού κατά **+19,8%**) , **Ην. Βασίλειο** με 477 πτήσεις (από 458 το 1996 – αύξηση κατά **+4,0%**) , **Ρωσία** με 331 πτήσεις (από 327 το 1996 – αύξηση κατά **+1,2%**) , **Τσεχία** με 239 πτήσεις (από 350 το 1996 – μείωση κατά **-31,7%**) , **Αυστρία** με 191 πτήσεις (από 219 το 1996 – μείωση κατά **-12,8%**) .

Η πληρότητα των ξενοδοχείων η οποία είχε πάρει φθίνουσα πορεία τα τελευταία χρόνια , αυξήθηκε σε ικανοποιητικά επίπεδα το 1997, στο 56,97% (από 47,64% του 1996 – αύξηση ποσοστού κατά +9,33%) , ενώ κορύφωση του ποσοστού πληρότητας είχαμε τον μήνα Σεπτέμβριο με 72,26% .

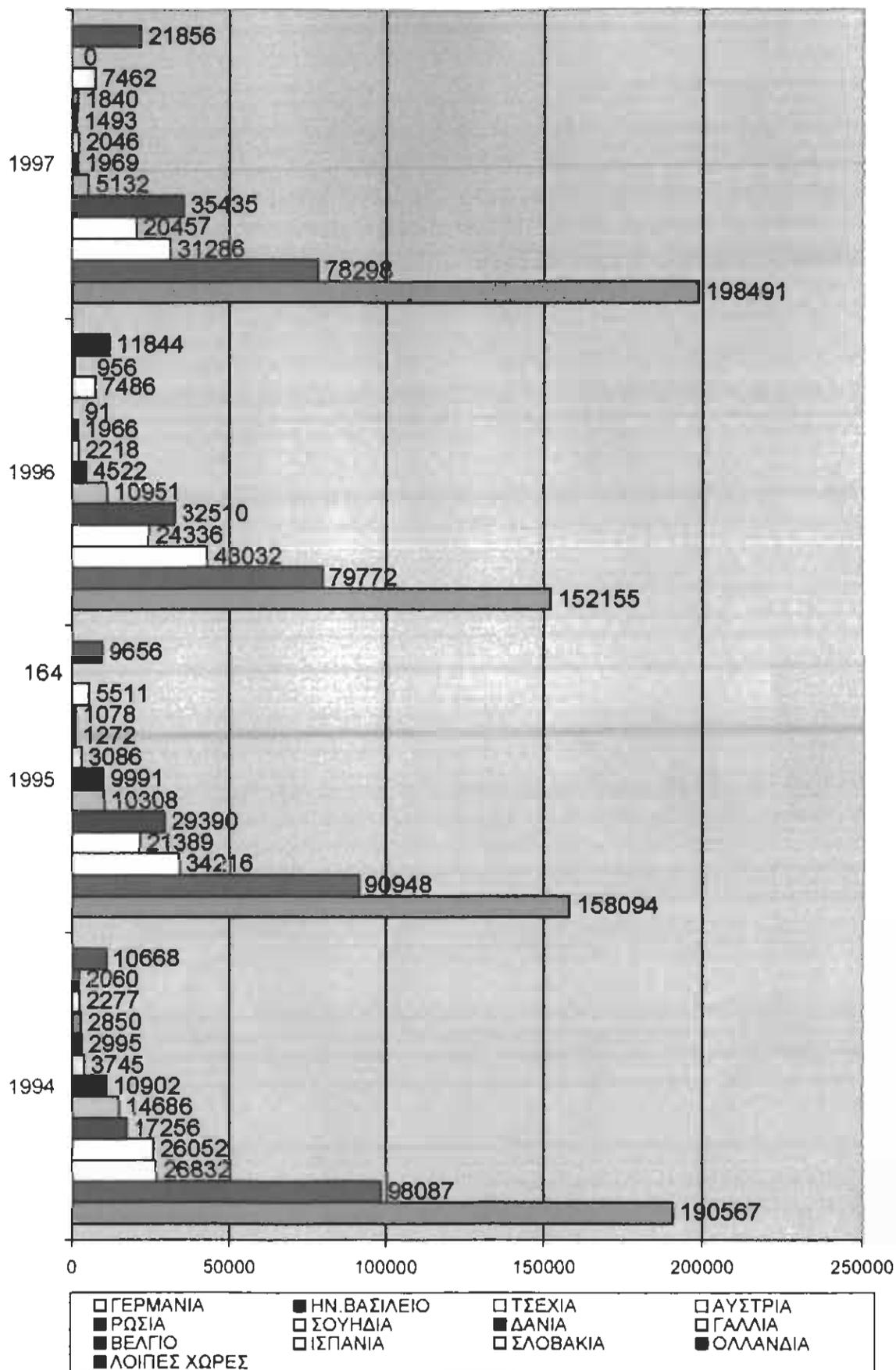
ΠΙΝΑΚΕΣ

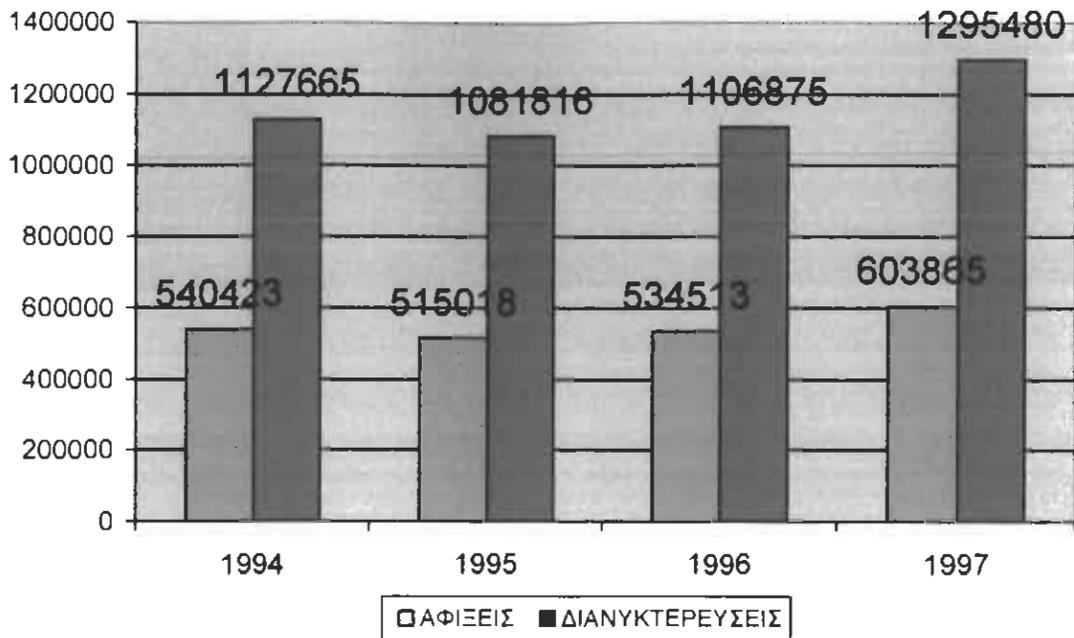
ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΤΗΣ
ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ - ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΝΑ ΕΘΝΙΚΟΤΗΤΑ

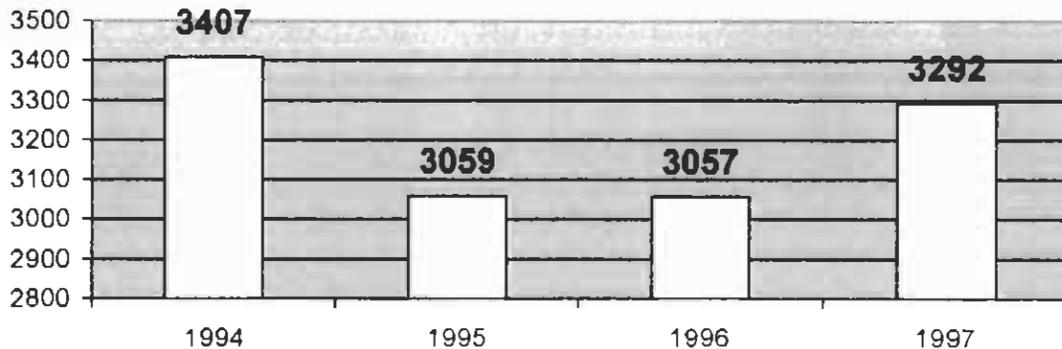
ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΜΕ ΠΤΗΣΕΙΣ CHARTER
ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ "ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ"(1994,1995,1996,1997)

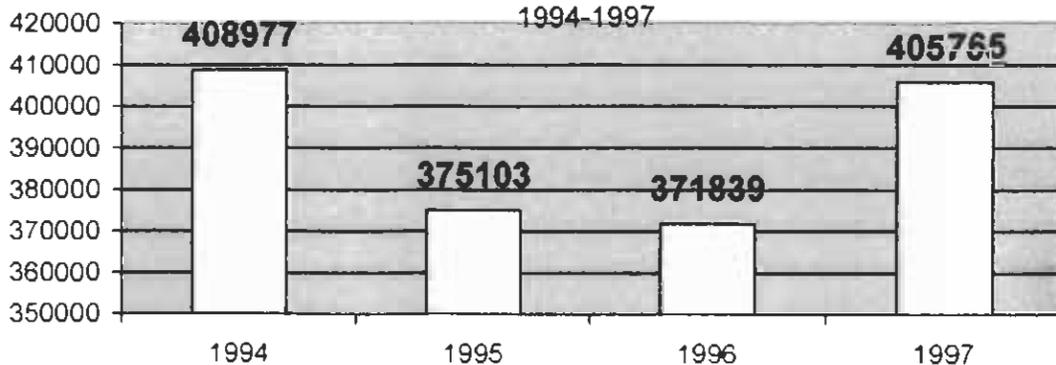
ΑΦΙΞΕΙΣ - ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΔΑΠΩΝ
ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ
(1994, 1995, 1996, 1997)

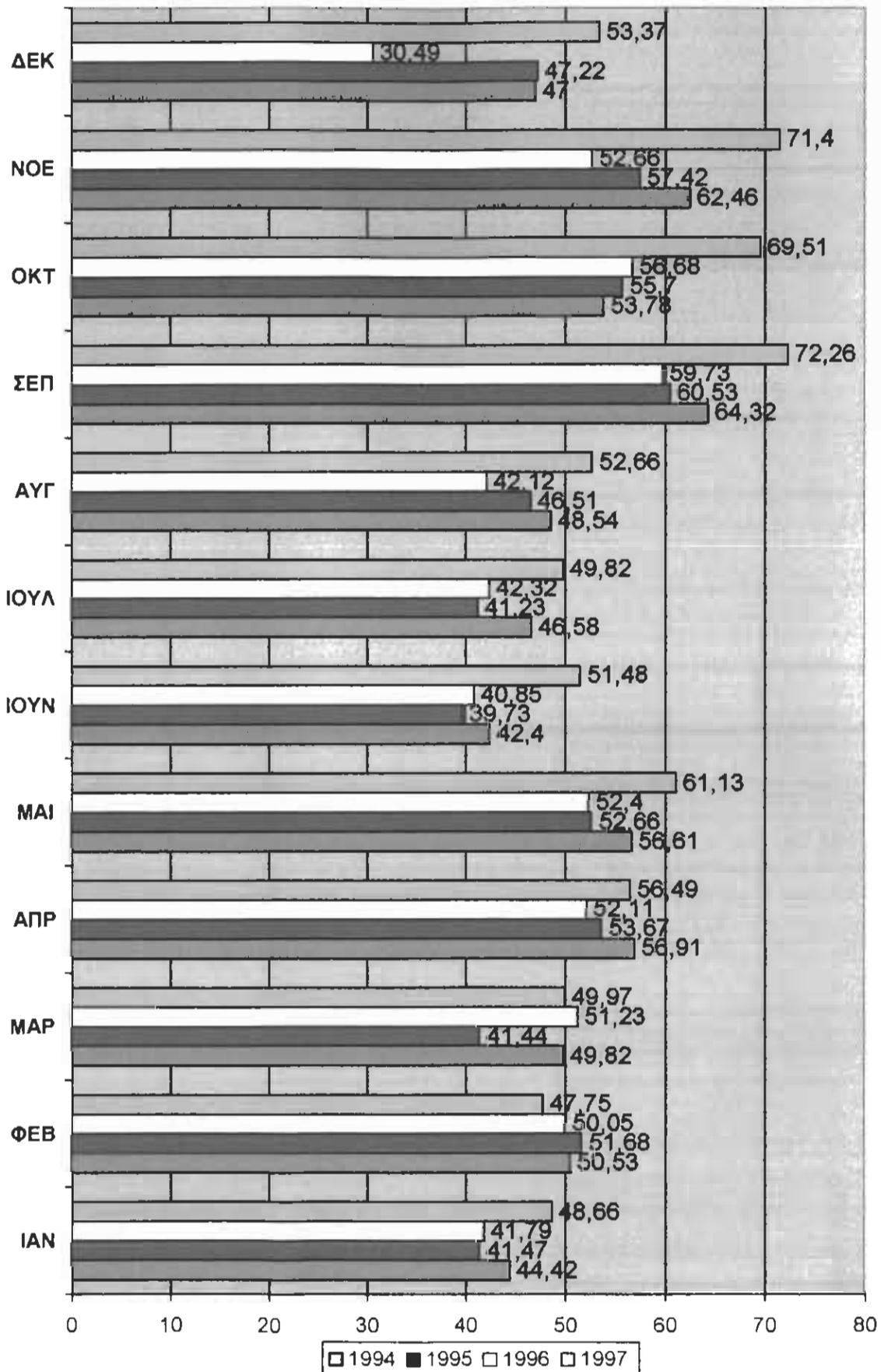
ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΤΗΣΕΩΝ CHARTER ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ "ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ" 1994
1997

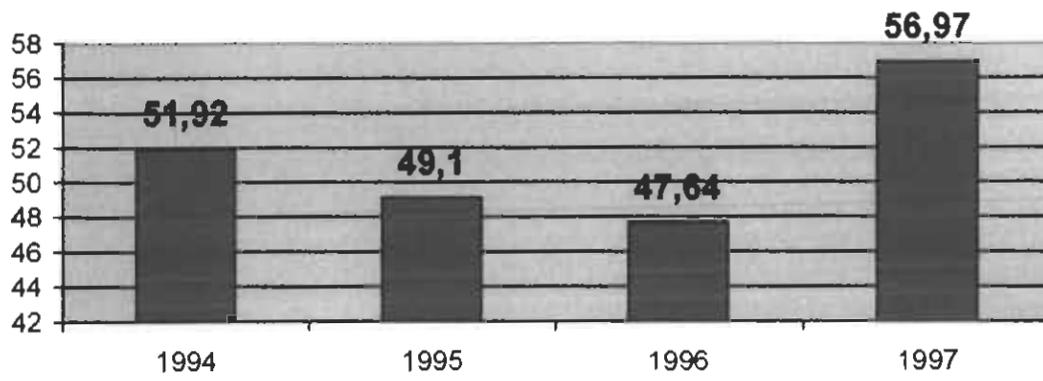
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΤΑΞΙΔΕΥΟΥΝ ΜΕ ΠΤΗΣΕΙΣ
CHARTER ΜΕ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ ΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ "ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ"
1994-1997

ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΣΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ ΑΝΑ ΜΗΝΑ 1994-1997

ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ ΘΕΣ/ΝΙΚΗΣ 1994-1997(%)

6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Έφτασε ο Ιανουάριος του 1998 και Πολιτιστική Πρωτεύουσα για το 1998 είναι η Στοκχόλμη . Ένας χρόνος πέρασε από τότε που Πολιτιστική Πρωτεύουσα ήταν η Θεσσαλονίκη . Ένας χρόνος γεμάτος εκδηλώσεις , αμφισβητήσεις – κριτικές και έργων υποδομής για αυτή τη πόλη που τόσο πολύ χρειάζεται τα παραπάνω . Πολιτιστικές εκδηλώσεις , για να δηλώσει ο πολίτης αυτής της πόλης ότι συμμετέχει ενεργά και ενδιαφέρεται για τα πολιτιστικά δρώμενα της πόλης του . Αμφισβητήσεις – κριτικές , για να πραγματοποιηθεί οτιδήποτε (έργα υποδομής , εκδηλώσεις κ.α.) με σωστό προγραμματισμό και αίσθημα ευθύνης . Έργα υποδομής , για να μπορεί η πόλη αυτή να δώσει το στίγμα της στα ευρωπαϊκά πολιτιστικά δρώμενα και μετά το 1997 .

Συμπεράσματα για την Πολιτιστική που μας πέρασε ουσιαστικά δεν μπορούν να διεξαχθούν . Μόνο ο χρόνος θα δείξει κατά πόσο η Θεσσαλονίκη άξιζε να γίνει Πολιτιστική Πρωτεύουσα . Αυτά όμως που έμειναν χαραγμένα στη μνήμη του καθενός είναι : τα έργα υποδομής που έγιναν ή γίνονται ακόμη στη Θεσσαλονίκη , τα μυθικά ποσά που επενδύθηκαν (ή όχι) για την κατασκευή των έργων αυτών , οι εκδηλώσεις που λίγο ή πολύ η κάθε μία συγκέντρωσε το ενδιαφέρον των πολιτών αυτής της πόλης και όχι μόνο , η κριτική που ασκήθηκε ανεληπώς από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και όχι μόνο , τόσο για το καλλιτεχνικό πρόγραμμα και την ακύρωση 235 εκδηλώσεων , όσο και για την διαχείριση των 62 (και βάλε) δις δρχ. που διατέθηκαν για την κατασκευή των έργων υποδομής .

Όσο αφορά την πολιτιστική πλευρά του θεσμού μπορούμε να πούμε ότι οι εκδηλώσεις που πραγματοποιήθηκαν στη Θεσσαλονίκη συγκέντρωσαν τον ενδιαφέρον των πολιτών αυτής της πόλης . Χαρακτηριστικά είναι τα νούμερα των ανθρώπων που παρακολούθησαν τις εκδηλώσεις κατά τη διάρκεια του χρόνου . Συγκεκριμένα :

100.000 χιλιάδες κόσμου ξεχύθηκαν την 31η Δεκεμβρίου 1996 για να παρακολουθήσει την επίσημη τελετή ανάληψης του τίτλου της Πολιτιστικής Πρωτεύουσας από τη Θεσσαλονίκη . Περισσότεροι από 500.000 άνθρωποι παρακολούθησαν τις εικαστικές εκδηλώσεις του ΟΠΠΕ . Πάνω από 500.000 άνθρωποι επισκέφτηκαν την έκθεση των Θησαυρών του Αγίου Όρους και η οποία απέδωσε κατακόρυφη άξηση της τουριστικής κίνησης στην πόλη και περίπου 1 δις έσοδα από τα εισιτήρια τους καταλόγους και τα αναμνηστικά αντικείμενα του Αγίου Όρους (η οποία θα συνεχιστεί μέχρι

το Μάιο του 1998) . Πάνω από 10.000 ανθρώπους παρακολούθησαν τις θεατρικές παραστάσεις του Φεστιβάλ Θεάτρου . Πάνω από 50.000 άνθρωποι παρακολούθησαν τη συναυλία των U2 στο λιμάνι . Χιλιάδες άνθρωποι στις μουσικές εκδηλώσεις , εξαντλημένα ήταν τα εισιτήρια για τις χορευτικές παραστάσεις , χιλιάδες άνθρωποι στην πλαζ της Αρετσούς για το αφιέρωμα στη δεκαετία του '60 , στο Μακεδονικό Μουσείο για την έκθεση του Παύλου Διονυσόπουλου , του κινήματος Fluxus . Χιλιάδες παιδιά επίσης παρακολούθησαν τις εκδηλώσεις της "Κόκκινης Κλωστής" .

Όσον αφορά τον τουρισμό της Θεσσαλονίκης , μπορούμε να πούμε ότι για το 1997 ο τουρισμός της πόλης αυξήθηκε σε ικανοποιητικά επίπεδα (βλέπε κεφάλαιο "5. Τουρισμός στην Θεσσαλονίκη 1997") και θα μπορούσε να αυξηθεί και άλλο . Το ζήτημα όμως δεν είναι η τουριστική κίνηση της πόλης να αυξηθεί για μια χρονιά (1997) και το 1998 να ξαναμειωθεί . Για αυτό θα πρέπει να γίνουν οι κατάλληλες ενέργειες – κινήσεις έτσι ώστε ο τουρισμός στη πόλη της Θεσσαλονίκης να σταθεροποιηθεί στα επίπεδα του 1997 και να αυξηθεί ακόμη περισσότερο τα επόμενα χρόνια . Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μόνο αν συνεχιστεί η προβολή της πόλης αυτής στο εξωτερικό και μετά το 1997 , γεγονός που κατάφερε να πραγματοποιήσει η Γλασκώβη το 1990 .

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- 1) "ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΙ ΜΗΝΕΣ" – ΕΡΕΥΝΑ JOHN MYERSCOUGH ,
- 2) ΣΕΛΙΔΑ ΙΝΤΕΡΝΕΤ : "COPENHAGEN PICTURES" ,
- 3) ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1997 – ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΜΠΑΡΜΠΟΥΝΑΚΗ ,
- 4) "200 ΕΡΓΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΤΟΥ 21ΟΥ ΑΙΩΝΑ" – ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1997 ,
- 5) ΣΕΛΙΔΑ ΙΝΤΕΡΝΕΤ : "CULTURE '97" ,
- 6) ΣΕΛΙΔΑ ΙΝΤΕΡΝΕΤ : "COPENHAGEN AIRPORT – INTERNATIONAL" ,
- 7) ΔΕΛΤΙΑ ΤΥΠΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1997 ,
- 8) "ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ" – ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΑΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 1997 ,
- 9) ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ : "ΑΥΡΙΑΝΗ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ" , "ΤΟ ΒΗΜΑ" , "ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ" , "ΑΓΓΕΛΙΟΦΟΡΟΣ" , "Η ΕΞΟΥΣΙΑ" ,
- 10) ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΟ ΤΜΗΜΑ , Ε.Ο.Τ. ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ .

